ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΣΤΑΔΙΟ Α΄,Β΄,Γ΄

ΑΝΑΔΟΧΟΣ : ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΣΤΑΔΙΟ Α΄: ΒΑΣΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ, ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ : ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Βιώσιμη ορίζεται η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της παρούσας γενιάς, χωρίς να μειωθεί η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες και φιλοδοξίες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 5
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ 8
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 11
Α. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 29
Α1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 29
Α1.1. Κατανομή και εξέλιξη πληθυσμού 29
Α1.2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά 35
Α1.3 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών 38
Α.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 40
Α.2.1. Μορφωτικό επίπεδο 40
Α.2.2. Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες 43
Α.2.3 Οργάνωση τοπικής κοινωνίας 43
Α.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 51
Α.3.1. Διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας 51
Α3.2. Τοπική οικονομία 55
Α3.3. Επιχειρηματικότητα 56
Β. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΩΝ 57
Β1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ 57
Β1.1. Χωροταξική Οργάνωση 57
Β1.2 Βασικές χρήσεις γης 63
Β1.3. Σημαντικές κατηγορίες χρήσεων γης, ασυμβατότητες χρήσεων 64
Β2. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 66
Β2.1. Θεσμικό πλαίσιο οικιστικής ανάπτυξης 66
Β2.2. Εκτός σχεδίου δόμηση 73
Β2.3.Ισόρροπη οικιστική ανάπτυξη 73
Β3. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ 76
Β3.1. Πολεοδομική οργάνωση οικισμών 76
Β3.2 Τεχνική υποδομή 77
Β3.3 Κοινωνική υποδομή 81
Β3.4 Μεταφορές, μετακινήσεις 92
Β3.5 Ιστορική και Πολιτιστική κληρονομιά 93
Β4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 100
Β4.1 Προσβασιμότητα αστικών υποδομών 100
Β4.2 Βαδισιμότητα, χρήση ποδηλάτου 100
Β4.3 Υγεία στο αστικό περιβάλλον 102

Β4.4 Ασφάλεια στο αστικό περιβάλλον 103
Β5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ 104
Β5.1 Υδατικοί πόροι 104
Β.5.2 Φυσικοί πόροι – Βιοποικιλότητα 110
Β5.3 Πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον 128
Β5.4 Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων 131
Β5.5 Πυρκαγιές – αποκατάσταση 133
Γ. ΕΠΑΡΚΗΣ ΣΤΕΓΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ 135
Γ1. ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ 135
Γ1.1 Χαρακτηριστικά κτιριακού αποθέματος 135
Γ1.2 Χαρακτηριστικά αποθέματος κατοικιών 138
Γ1.3 Χρήση κατοικιών 141
Γ1.4 Βασικές λειτουργικές ελλείψεις κατοικιών 144
Γ1.5 Οικοδόμηση 144
Γ1.6 Τοπική κατασκευαστική υποδομή και πρακτικές 145
Γ2. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ 147
Γ2.1 Συνθήκες χρήσης κατοικίας 147
Γ2.2 Λειτουργικές εξυπηρετήσεις 147
Γ3. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑ 148
Γ3.1 Κόστος γης και κατοικίας 148

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ζαχαρίου Αθανάσιος
Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.
Συντονιστής της ομάδας μελέτης

Κλοκοτάρας Κωνσταντίνος
Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός,
Περιβαλλοντολόγος

Δήμου Γλυκερία
Τοπογράφος Μηχανικός

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα «Χωροταξική μελέτη για την επικαιροποίηση του Ολοκληρωμένου Τοπικού Προγράμματος Βιώσιμης Ανάπτυξης, σε εφαρμογή της Habitat Agenda» ανατέθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2013 στον Ζαχαρίου Αθανάσιο, με την απόφαση 72/2013 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και την υπογραφή του συμφωνητικού μελέτης με αρ,πρωτ. 2889/06-09-2013, αποσκοπεί δε στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για το σύνολο της περιοχής του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Ειδικότερα, η κατάρτιση και η εφαρμογή της μελέτης Habitat Agenda του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα αναμένεται να ενδυναμώσει το ρόλο και τη λειτουργία του Δήμου, ώστε να αφομοιώσει τις προκλήσεις που απορρέουν από τη σύγχρονη εποχή και τη συμμετοχή σε ένα παγκόσμιο πρόγραμμα, αναπτύσσοντας ένα ενεργητικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών του Δήμου αφενός, και αφετέρου για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο μεταξύ των οικισμών, με σκοπό την πρόσκτηση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Ως Βιώσιμη Ανάπτυξη ορίζεται η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της παρούσας γενιάς, χωρίς να μειωθεί η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες και φιλοδοξίες.

Η Habitat Agenda αποτελεί το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Ανθρώπινους Οικισμούς, του οποίου ο στόχος είναι να επισημάνει όλες εκείνες τις παραμέτρους που πρέπει να συνεκτιμώνται, προκειμένου η ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών να εγγυάται την ασφαλή, υγιεινή, και ισόνομη διαβίωση των κατοίκων και την επαρκή και ικανοποιητική στέγη για όλους σε ένα βιώσιμο οικιστικό περιβάλλον.

Τα ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής ανάπτυξης Habitat Agenda αποτελούν μη θεσμοθετημένα σχέδια που έχουν επίκεντρο την κατοικία, τις υποδομές και τη γη. Αποτελούν μέρος του προγράμματος Habitat Agenda των Ηνωμένων Εθνών που αποφασίστηκε με τη Διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης το 1996 και έχει στόχο την άρση των δυσκολιών που προέκυψαν, λόγω της ταχείας αστικοποίησης, ως προς την ευχερή, επαρκή και ισότιμη πρόσβαση στη στέγη και την κατανομή των βασικών δημόσιων αγαθών.

Η εφαρμογή της Habitat Agenda συνιστά ουσιαστικά ένα συνδυασμό του μέρους του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου που ασχολείται με την κατοικία και του αντίστοιχου μέρους του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, με νέες ιδέες, προτάσεις υλοποίησης και προβολή ενός προτύπου για μια ολοκληρωμένη διαχείριση της οικιστικής ανάπτυξης.

Η σύνταξη της μελέτης θα προάγει τις Βασικές Αρχές της Habitat Agenda που είναι:

Ισότητα ευκαιριών και δικαιοσύνη

Εξάλειψη της φτώχειας

Ορθός σχεδιασμός

Ρόλος της οικογένειας

Ρόλος του κάθε πολίτη

Ρόλος της συνεταιρικότητας

Αλληλεγγύη και συνεργασία

Αποδεκτά επίπεδα υγείας και παιδείας

Βιώσιμη ανάπτυξη

Βασικό πυλώνα της «Βιώσιμης Ανάπτυξης» αποτελεί το δομημένο περιβάλλον, το οποίο αντιμετωπίζεται ως σύνθετο πλέγμα λειτουργιών και δραστηριοτήτων, προϋποθέτει δε ολοκληρωμένες πολιτικές και παρεμβάσεις με κύρια ευθύνη της Τ.Α., προκειμένου να αναβαθμιστεί, στο πλαίσιο και των ευρωπαϊκών πολιτικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Η αποτελεσματική υλοποίηση των πολιτικών αυτών βασίζεται στην όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών ώστε να αναδειχθούν οι ιδιαιτερότητες και προτιμήσεις, έτσι όπως εκφράζονται σε τοπικό επίπεδο, αλλά και να ενταχθούν στην αναπτυξιακή διαδικασία κοινωνικές ομάδες και στρώματα, τα οποία μέχρι σήμερα, σε πολλές περιπτώσεις, ήταν στο περιθώριο. Για το λόγο αυτό σημαντικό στοιχείο για την εφαρμογή των αναγκαίων πολιτικών είναι η αποκέντρωση και η δραστηριοποίηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι <u>βασικοί Στόχοι</u> της *Habitat Agenda* είναι οι εξής:

- Η Επαρκής Στέγη για όλους, με εξασφάλιση συνθηκών ομαλής λειτουργίας της αγοράς γης και κατοικίας, πρόσβαση στη γη και την κατοικία όλων των κοινωνικών ομάδων, ποιότητα συνθηκών κατοικίας, πρόσβαση σε υποδομές και υπηρεσίες, βιώσιμο πολεοδομικό και φυσικό περιβάλλον, καθώς και
- <u>Η Βιώσιμη Ανάπτυξη των Οικισμών</u>, με ορθολογική διαχείριση της γης μεταξύ αγροτικού και αστικού χώρου, ισορροπία δημογραφικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, προστασία περιβάλλοντος για τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και των φυσικών πόρων, αντιμετώπιση της ρύπανσης και προστασία της ανθρώπινης υγείας, καθώς και πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών.
- Η Δόμηση ικανοτήτων και θεσμική ανάπτυξη
- Η Διεθνής συνεργασία και συντονισμός
- Η Υλοποίηση και παρακολούθηση της εφαρμογής της Habitat Agenda

Στο πλαίσιο των παραπάνω Στόχων της *Habitat Agenda,* το Εθνικό Σχέδιο Δράσης έχει διαμορφώσει ορισμένες βασικές Αρχές, στο πλαίσιο των οποίων εκπονούνται τα Τοπικά Προγράμματα Βιώσιμης Ανάπτυξης, οι οποίες αφορούν στα εξής:

- Εθνικό φυσικό περιβάλλον και ρύπανση
- Φυσικοί πόροι και διαχείρισή τους
- Οικισμοί και αειφόρος, υγιεινή και ασφαλής διαβίωση

- Οικιστική ανάπτυξη και προκλήσεις από σύγχρονες τάσεις αλλαγής της λειτουργίας των πόλεων, του επιπέδου διαβίωσης και του τρόπου συμπεριφοράς ατόμων και νοικοκυριών
- Πρόσβαση σε επαρκή, κατάλληλη και προσιτή σε όλους κατοικία
- Αξιοποίηση και ανάπτυξη του δυναμικού όλων των κοινωνικών και οικονομικών τομέων.
- Δημοκρατικοί θεσμοί : αποδοχή και εφαρμογή τους
- Ισότητα ατόμων και ομάδων πολιτών
- Κοινωνική συνοχή, κοινωνική μέριμνα και κοινωνική δικαιοσύνη
- Διεθνής συνεργασία

Η εφαρμογή της Η.Α σε τοπικό επίπεδο, απαιτεί την εμπλοκή των Δήμου, του ιδιωτικού τομέα και των Μ.Κ.Ο. στους τομείς της οικιστικής ανάπτυξης και της ανάπτυξης αστικών υποδομών, της στέγασης, της εκπαίδευσης, της υγείας, της εξάλειψης της φτώχειας, των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της κοινωνικής ολοκλήρωσης. Βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική παρέμβαση στους τομείς αυτούς είναι η διαμόρφωση μιας *συνολικής στρατηγικής* σε τοπικό επίπεδο.

Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών. Η Βιώσιμη Ανάπτυξη απαιτεί οπωσδήποτε αλλαγές στα καθιερωμένα πρότυπα ζωής και κατανάλωσης και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τέτοιες αλλαγές μπορούν να επέλθουν μόνο με τη σωστή πληροφόρηση, την περιβαλλοντική και κοινωνική ευαισθητοποίηση και την ουσιαστική ενεργοποίηση των κατοίκων, των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των αρχών.

Το **Ολοκληρωμένο Τοπικό Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης** μπορεί να ορισθεί ως το σύνολο των γενικών και ειδικών στόχων και των απαραίτητων δράσεων, μέτρων, πολιτικών και επιμέρους προγραμμάτων που θα συμβάλλουν στην επιθυμητή και δυνατή οικονομική και κοινωνική τοπική ανάπτυξη στα πλαίσια των στόχων και κατευθύνσεων του χωροταξικού σχεδιασμού, προστατεύοντας παράλληλα το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της κάθε περιοχής.

Με την έννοια αυτή το Ολοκληρωμένο Τοπικό Πρόγραμμα αποτελεί το Στρατηγικό Πλαίσιο Δράσης με βάση το οποίο ο Δήμος θα έχει τη δυνατότητα, συντονισμένα και όχι αποσπασματικά, να αντιμετωπίσει ιεραρχημένα αλλά και να προλάβει προβλήματα σε όλους τους τομείς που αφορούν με την ευρεία έννοια τη βιώσιμη ποιότητα ζωής στις πόλεις, στους οικισμούς και στην κατοικία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η σύνταξη της μελέτης υποδιαιρείται σε τρεις φάσεις – Στάδια:

Η Α Φάση πραγματεύεται τη βασική ανάλυση, τη διάγνωση, αξιολόγηση και ιεράρχηση προβλημάτων και τάσεων, καθώς και τις προοπτικές χωρικής ανάπτυξης της περιοχής μελέτης, τα αποτελέσματα των οποίων συνοψίζονται στην Έκθεση Αποτελεσμάτων.

Προκαταρκτικά της βασικής ανάλυσης, συγκροτείται μια αδρομερής ταυτότητα της περιοχής με βάση υπάρχοντα δεδομένα, παράλληλα δε ζητείται από τους συμμετέχοντες φορείς η διατύπωση μιας συνοπτικής καταγραφής των προβλημάτων, προκειμένου να υποστηριχθεί η ομάδα μελέτης στην ιεράρχηση των προβλημάτων και στη θέσπιση προτεραιοτήτων παρέμβασης για την επίλυσή τους.

Η Β Φάση πραγματεύεται το Όραμα, δηλαδή τη μακροπρόθεσμη στοχοθέτηση της στρατηγικής ολοκληρωμένης ανάπτυξης του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, στο πλαίσιο του οποίου διαμορφώνονται οι Γενικοί και Ειδικοί Στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου.

Τέλος, στη Γ Φάση, με βάση τους Γενικούς και Ειδικούς Στόχους διαμορφώνονται τα Ειδικά Προγράμματα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (ΕΠΟΠ), τα οποία θα οριστικοποιηθούν μετά από διαβουλεύσεις και στη συνέχεια συγκροτούνται σε ένα ενιαίο Επιχειρησιακό Σχέδιο – Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων που θα τεθεί για έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Λίμνης Πλαστήρα .

Η παρούσα Έκθεση αφορά στην εκπόνηση της Α Φάσης της μελέτης.

Η Έκθεση βασίζεται στη συλλογή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ. ΣΤΑΤ), στη συλλογή και ανάλυση πρωτογενών και δευτερογενών στοιχείων από τις υπηρεσίες του Δήμου και άλλες αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες, στη συλλογή στοιχείων από επιτόπια έρευνα της Ομάδας Μελέτης.

Η Α΄ Φάση της Μελέτης διαρθρώνεται ειδικότερα στα εξής μέρη:

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Δήμου Λίμνης Πλαστήρα

ΜΕΡΟΣ Ι: Βασική Ανάλυση - Τεκμηρίωση, Υπολογισμός Δεικτών και Αναγνώριση Προβλημάτων, Αιτιών και Τάσεων

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: Ιεράρχηση Προβλημάτων

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: Έκθεση Αποτελεσμάτων

Η διάγνωση και αναγνώριση των προβλημάτων, αιτιών και τάσεων έγινε μέσα από τη Βασική Ανάλυση με βάση τις προδιαγραφές της Habitat Agenda. Η Βασική Ανάλυση περιλαμβάνει τους ακόλουθους τρεις κεντρικούς Θεματικούς Άξονες:

Α. Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη

Β. Βιώσιμη Ανάπτυξη Πόλεων και Οικισμών

Γ. Επαρκής Στέγη για Όλους

Η θεματική ανάπτυξη αυτών των ενοτήτων έγινε με βάση τις ειδικότερες προδιαγραφές αναλυτικής θεματολογίας που περιλαμβάνει κάθε Θεματικός Άξονας. Κύριο εργαλείο της Βασικής Ανάλυσης αποτέλεσε η συμπλήρωση, επεξεργασία και αξιολόγηση των Βασικών Δεικτών που προτείνονται στις προδιαγραφές της Habitat Agenda.

Για τη συμπλήρωση των Δεικτών στους τρεις κεντρικούς Θεματικούς Άξονες της Βασικής Ανάλυσης, τη συνολική ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και την αξιολόγηση αυτής, χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες πηγές:

- Στοιχεία απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής . Ειδικότερα, σε ότι αφορά την πληθυσμιακή εξέλιξη χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία απογραφής πληθυσμού 2001, 2011 για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Επιπλέον έγινε ανάλογη επεξεργασία, όπου κρίθηκε απαραίτητο, στοιχείων απογραφής πληθυσμού - κατοικιών της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το σύνολο του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας, με στόχο τη συγκριτική αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στην περιοχή μελέτης, σε σχέση με το σύνολο του Δήμου και της Περιφερειακής Ενότητας.
- Πρόσθετες πληροφορίες για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης συλλέχθηκαν από την Ομάδα Μελέτης μέσω επικοινωνίας με τους υπευθύνους αρμόδιων φορέων.
- Πραγματοποιήθηκαν επίσης συναντήσεις και επιτόπια έρευνα, ως εξής:
    - Συναντήσεις με υπαλλήλους του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και των λοιπών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο, για τη συλλογή στοιχείων και τη συμπλήρωση δεικτών, καθώς και συλλογή δευτερογενούς υλικού και ψηφιακών χαρτογραφικών υποβάθρων.

Τα συμπεράσματα των συναντήσεων αυτών ελήφθησαν υπόψη στην εκπόνηση της παρούσας Α΄ Φάσης της Μελέτης.

- Δεδομένα και χαρτογραφικό υλικό από το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα που διατέθηκε στην Ομάδα Μελέτης από το Δήμο.
- Διαθέσιμες βιβλιογραφικές πηγές:
- Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Θεσσαλίας .
- Τεχνικό Πρόγραμμα Δήμου Λίμνης Πλαστήρα .
- Ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ ΔΕ 2010-2013.
- Στοιχεία ανάλυσης από Ιστοσελίδες του Διαδικτύου, μεταξύ των οποίων: Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, Περιφέρεια Θεσσαλίας, κ.λ.π.

Η <u>ιεράρχηση των προβλημάτων</u> που εντοπίστηκαν μέσα από τη Βασική Ανάλυση έγινε με γνώμονα τα ακόλουθα:

- Τη σπουδαιότητα του προβλήματος σε συνάρτηση με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δ. Λίμνης Πλαστήρα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.
- Την εφικτότητα άμεσης επίλυσης του προβλήματος λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και την ετοιμότητα των αρμόδιων φορέων.
- Την εκτίμηση της άμεσης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης δυνατότητας επίλυσης του προβλήματος.

Η αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων μπορεί να έχει χωρική διάσταση ή να αναφέρεται σε ενέργειες προετοιμασίας ή σε μέτρα κοινωνικής πολιτικής.

Τέλος, η Έκθεση Αποτελεσμάτων συνοψίζει τα κύρια συμπεράσματα από τη βασική ανάλυση – αναγνώριση προβλημάτων και την ιεράρχησή τους στο πλαίσιο των κριτηρίων που τέθηκαν, θέτοντας αδρομερείς άξονες προτεραιότητας για μια ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη του Δήμου και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Συνοδευτικοί χάρτες

Στα πλαίσια της Βασικής Ανάλυσης δημιουργήθηκε χαρτογραφικό υπόβαθρο για την απεικόνιση των βασικών χαρακτηριστικών της περιοχής μελέτης και τις θεσμοθετημένες περιοχές που υφίστανται.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η αδρομερής ταυτότητα της περιοχής μελέτης, με βάση υπάρχοντα στοιχεία και μελέτες (στατιστικά, μελετητικά, θεσμικά), η οποία στοιχειοθετείται αναλυτικά σε επόμενα κεφάλαια της παρούσας μελέτης, παρουσιάζεται στο παρόν κεφάλαιο με συνοπτικό τρόπο, προκειμένου να αποδοθεί μια εποπτική εικόνα των βασικών της χαρακτηριστικών.

Διοικητική οργάνωση και βασικά χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα είναι ορεινός δήμος της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Ο δήμος αποτελείται αποκλειστικά από χωριά. Το μεγαλύτερο από αυτά, το Μορφοβούνι (γενέτειρα του Ν. Πλαστήρα), έχει οριστεί ως έδρα του. Η σημερινή μορφή του δήμου προέκυψε, με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, από τη συνένωση του πρώην Δήμου Πλαστήρα και του πρώην Δήμου Νεβρόπολης Αγράφων.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα διαιρείται σε 2 «δημοτικές ενότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στους 2 συγχωνευθέντες δήμους. Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε «τοπικές κοινότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στα τοπικά διαμερίσματα των καταργηθέντων Δήμων. Οι σημερινές τοπικές κοινότητες του Δήμου, ήταν αυτόνομες κοινότητες και δήμοι πριν την εφαρμογή του προγράμματος Καποδίστρια.

Η δημοτική ενότητα Πλαστήρα, έχει έκταση 93.166 στρέμματα. Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Μορφοβούνι.

Η δημοτική ενότητα (πρώην δήμος) Νεβρόπολης Αγράφων καταλαμβάνει έκταση 105.184 στρέμματα. Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Πεζούλα.

Αναφορικά με την αστικοποίηση, κατά την Ελληνική Στατιστική Αρχή , ο πληθυσμός που κατοικεί σε οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων χαρακτηρίζεται <u>αγροτικός</u>**,** αυτός που κατοικεί σε οικισμούς με πληθυσμό από 2.000-10.000 ημιαστικός, ενώ ως αστικός πληθυσμός καλείται αυτός που κατοικεί σε οικισμούς με πληθυσμό μεγαλύτερο από 10.000 κατοίκους.

Η γενική θέση της περιοχής βρίσκεται στις παρυφές της ορεινής ενδοχώρας των Αγράφων, αλλά συνδέεται με σύγχρονο οδικό δίκτυο με την Καρδίτσα, εντασσόμενος πλέον στο ημερήσιο σύστημα μετακινήσεων του κύριου αστικού κέντρου της Περιφερειακής Ενότητας.

Δευτερεύουσα προσπέλαση είναι δυνατή και από το Μουζάκι. Λοιπές συνδέσεις με την ενδοχώρα των Αγράφων, τις περιοχές της Ευρυτανίας και τα αστικά κέντρα της Δυτικής Ελλάδας παραμένουν δυσχερείς.

Το σύνολο του Δήμου χαρακτηρίζεται από το ορεινό ανάγλυφο, με εξαίρεση την παραλίμνια πεδινή ζώνη που, μαζί με τις λοφώδεις παρυφές του ορεινού όγκου της ενδοχώρας, συγκροτούν τον κατοικημένο χώρο όπου και συγκεντρώνεται το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού του Δήμου. Η ορεινή ενδοχώρα καλύπτεται, στο μεγαλύτερο τμήμα της έκτασής της, από δάση και βοσκοτόπους με μικρούς οικισμούς, που κατοικούνται κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες.

Φυσικό Περιβάλλον

Η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας συνολικής έκτασης 2.636 km2, από μορφολογική άποψη διακρίνεται σε τρεις ζώνες:

- ✓ Την ορεινή
- ✓ Την ημιορεινή και
- ✓ Την πεδινή

Η ορεινή ζώνη, έκτασης 1.160 km2 εξαπλώνεται στις Δ, ΝΔ και Ν περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας και καταλαμβάνει το 44% περίπου της συνολικής έκτασης. Χαρακτηρίζεται από μεγάλα υψόμετρα (>1.000 m), έντονο ανάγλυφο με μορφολογικές κλίσεις που ξεπερνούν το 20%. Η περιοχή παρουσιάζει έντονα φαινόμενα κατολισθήσεων.

Η ημιορεινή ζώνη, έκτασης 230 km2 περίπου, καλύπτει τις ΝΔ και Ν περιοχές ανάμεσα στην ορεινή και πεδινή περιοχή και το 9% περίπου της συνολικής έκτασης της Περιφερειακής Ενότητας. Πρόκειται για περιοχή με ήπιο γενικά ανάγλυφο και μορφολογικές κλίσεις που δεν υπερβαίνουν το 8 – 10%, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν συναντώνται περιοχές με έντονο ανάγλυφο. Το μεγαλύτερο τμήμα χαρακτηρίζεται από γόνιμα εδάφη.

Η πεδινή ζώνη, έκτασης 1,246 km2 καλύπτει το Β και ΒΑ τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας και το 47 % της συνολικής έκτασής της. Πρόκειται για περιοχές που χαρακτηρίζονται από ήπιο ανάγλυφο, χαμηλά υψόμετρα που κυμαίνονται μεταξύ 90 και 200 m με πολύ μικρές ή μηδενικές εδαφικές κλίσεις.

Το φυσικό περιβάλλον της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας με χαρακτηριστικά τη γοητεία των αντιθέσεών του, τη συνύπαρξη ορεινού και πεδινού στοιχείου και τη διακριτική παρουσία της λίμνης Νικολάου Πλαστήρα τα τελευταία πενήντα χρόνια είναι η αιτία, που η Καρδίτσα εξελίχθηκε σε έναν τουριστικό προορισμό πολλαπλών αποδράσεων και δράσεων μικρής ή μεγάλης διάρκειας, που εύκολα προσαρμόζονται στο διαθέσιμο χρόνο και τη διάθεση των επισκεπτών και στη νέα πλέον παρουσία της Λίμνης Σμοκόβου.

Η βλάστηση στα πεδινά της Περιφερειακής Ενότητας ακολουθεί το τυπικό της χλωρίδας των χαμηλών υψομέτρων.

Λεύκες και πλατάνια κυρίως κοντά στους ποταμούς και εποχιακή χαμηλή βλάστηση. Όσο όμως ανεβαίνουμε περισσότερο πάνω από το επίπεδο της θάλασσας το τοπίο αλλάζει. Στα υψόμετρα μεταξύ των 700μ. και 900μ. περίπου κυριαρχεί η ζώνη της πλατύφυλλης βελανιδιάς (Quercus Frainetto). Πρόκειται για πυκνά δάση βελανιδιάς, τα οποία όμως συμπίπτουν με τη ζώνη ανθρώπινων δραστηριοτήτων - οικισμοί, γεωργικές εκτάσεις, κτηνοτροφία, με αποτέλεσμα να υλοτομούνται συχνά. Παρ' όλα αυτά η ζώνη της βελανιδιάς αποτελεί ιδανικό βιότοπο για ένα σημαντικό αριθμό ζώων - πουλιά, χελώνες, φίδια, μικρά θηλαστικά (νυφίτσα, κουνάβι, αλεπού) κ.λπ.

Στη ζώνη αυτή συναντιούνται δύο είδη ξυλοφάγων κολεόπτερων τα οποία προστατεύονται από την οδηγία 92/43 της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα Lucanus Servus και Kerambyx cerdo.

Στα υψόμετρα μεταξύ των 900μ. και 1.500μ. περίπου, κυριαρχεί η ζώνη του ελάτου. Εδώ συναντούμε δύο είδη ελάτων: το Abies Cephalonica και το Abies Hybridogenus.

Γενικά σχηματίζει πυκνά και σκιερά δάση, στη σκιά των οποίων ευδοκιμούν διάφορα σκιόφυτα, όπως το γεράνι και το κυκλάμινο.

Στο ελατοδάσος απουσιάζει η χαμηλή βλάστηση δηλαδή οι θάμνοι και τα χαμηλότερα δένδρα, ενώ προς τα χαμηλότερα όρια εξάπλωσής του σχηματίζει μικτά δάση, έλατο - βελανιδιά ή βελανιδιά - έλατο ανάλογα με το κυρίαρχο σε αριθμό είδος.

Η συνέχεια του ελατοδάσους διακόπτεται στα σημεία, όπου η ύπαρξη ποταμών ή χειμάρρων ευνοεί την ανάπτυξη άλλων δένδρων, όπως ο πλάτανος και στα ξέφωτα κυριαρχούν τα πτεριδόφυλλα (φτέρες).

Στην Πανίδα της περιοχής συνυπάρχουν πολλά μικρά θηλαστικά, μεταξύ των οποίων συναντούμε και το δενδροπόντικα.

Πάνω από τα τελευταία όρια του δάσους των ελάτων (1.500 μ. και άνω) συναντάμε αρκετά εκτεταμένες περιοχές με κύριο χαρακτηριστικό την απουσία δενδρώδους βλάστησης και την κυριαρχία λιβαδικής, τα γνωστά ψευδοαλπικά λιβάδια με χαρακτηριστικό τους να αντέχουν στις ακραίες καιρικές συνθήκες διαθέτοντας μικρά φύλλα για την εξοικονόμηση νερού και οργανώνοντας το φύλλωμα σε πυκνό σχηματισμό (φούντες) για να αντέχουν το ψύχος.

Αναφορικά με τη γεωλογική δομή του Δήμου, σχεδόν ολόκληρος αποτελείται από φλύσχη της γεωτεκτονικής ζώνης της Πίνδου. Εξαιτίας της αποσάθρωσης του φλύσχη παρουσιάζονται προβλήματα κινητικότητας και διάβρωσης των εδαφών. Επιπρόσθετα, οι μεγάλες κλίσεις επιδεινώνουν την κατάσταση προκαλώντας μετατόπιση των εδαφών.

Το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής είναι πλούσιο και αρκετά ανεπτυγμένο. Αρκετοί από τους κλάδους του υδρογραφικού δικτύου εκβάλλουν στη λίμνη Πλαστήρα (Ταυρωπού), ενώ άλλοι εκβάλλουν στον ίδιο τον Ταυρωπό, που είναι και ο σημαντικότερος κλάδος. Ο Καριτσιώτης και το Μεγάλο Ποτάμι είναι οι δύο μεγαλύτεροι χείμαρροι που εκβάλλουν στη λίμνη.

Τα δασικά οικοσυστήματα χαρακτηρίζονται από την παρουσία πληθυσμών σπάνιων φυτών, καθώς και την ύπαρξη σημαντικού αριθμού ασπόνδυλων και σπονδυλωτών, πολλά από τα οποία χαρακτηρίζονται σπάνια. Σε ότι αφορά τα δασικά οικοσυστήματα τα κυριότερα είναι τα μεικτά οικοσυστήματα ελάτης/δρυός και δρυός/ελάτης, καθώς και τα οικοσυστήματα δρυός/καστανιάς, καστανιάς/δρυός και κατά θέσεις καστανιάς/ελάτης/δρυός. Συχνά τα δασικά οικοσυστήματα διακόπτονται από γεωργικές καλλιέργειες και από διάκενα-ξέφωτα στα οποία κυριαρχεί η φτέρη.

Τέλος, η περιοχή μελέτης καλύπτεται από ποικιλία χαρακτηρισμένων οικοσυστημάτων, ή αλλιώς τύπων φυσικών οικοτόπων των οποίων η διατήρηση απαιτεί, σύμφωνα με το δίκτυο NATURA 2000 (Παράρτημα Ι της Κοινοτικής Οδηγίας 92/43/ΕΕ, για την Διατήρηση των Φυσικών

Οικοτόπων της Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας), τον χαρακτηρισμό τους ως Ειδικές Ζώνες Προστασίας. Επίσης στην περιοχή έχει θεσμοθετηθεί Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) (ΦΕΚ 885/4ο/6-11-98).

Η περιοχή μελέτης δέχεται τοπικά, αλλά και στο σύνολό της, περιβαλλοντικές πιέσεις, όπως ρύπανση του εδάφους, των υπογείων υδάτων, του υδρογραφικού δικτύου, καθώς και προβλήματα που δημιουργούνται από την αυθαίρετη δόμηση, τις εκχερσώσεις, την υπερβόσκηση, καθώς και από την κατασκευή φραγμάτων και άλλων εγγειοβελτιωτικών έργων.

Αναπτυξιακή φυσιογνωμία

Όπως και στο σύνολο της χώρας, η οικονομία του Δήμου χαρακτηρίζεται από μια μεταβατική κατάσταση. Από τη μια διατηρούνται παραδοσιακές δομές στις σχέσεις ιδιοκτησίας, αλλά και στις οικονομικές διαδικασίες οι οποίες συνδυάζονται, κατά περίπτωση και ως ένα βαθμό, με διαδικασίες εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στις νέες συνθήκες στις αγορές και τις νέες αντιλήψεις και πρακτικές άσκησης, οικονομικής πολιτικής. Από την άλλη, εγκαθίστανται νεωτερικές διαδικασίες με αποτέλεσμα να προκαλούνται σημαντικές αλλαγές στην οικονομία. Κατά κανόνα, οι αλλαγές αυτές συγκεντρώνονται σε ορισμένους κλάδους.

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, ο πρωτογενής τομέας εξακολουθεί να λειτουργεί κατά το παραδοσιακό πρότυπο των μικρών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και του συνδυασμού των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς με δραστηριότητες εκτός του τομέα, διαμορφώνοντας ένα πρότυπο πολυαπασχόλησης. Στο πρότυπο αυτό μπορούν να εντάσσονται και άτομα που συνδέονται με την περιοχή με σχέσεις καταγωγής ή συγγένειας, χωρίς να κατοικούν σε αυτήν. Ταυτόχρονα όμως παρατηρείται και μια προσπάθεια επίτευξης διαρθρωτικών αλλαγών και εκσυγχρονισμού. Παρά τη συνολικά φθίνουσα εξέλιξη του τομέα, ο περιορισμός των αροτραίων καλλιεργειών και η μικρή έστω αύξηση αποδοτικότερων καλλιεργειών οπωροκηπευτικών ή δένδρων αποτελούν στοιχεία αλλαγής τέτοιου τύπου. Αντίθετα, το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων φαίνεται ότι αποτελεί εμπόδιο για τη στροφή της πρωτογενούς παραγωγής προς ποιοτικά προϊόντα που μπορούν να προωθηθούν από καλύτερες θέσεις στην αγορά.

Τα νεωτερικά στοιχεία της οικονομικής διάρθρωσης του Δήμου εισάγονται μέσω της τουριστικής και της οικιστικής ανάπτυξης, δραστηριότητες που μπορούν να διαχωριστούν απολύτως μόνο στην περίπτωση των τουριστικών καταλυμάτων.

Η οικιστική ανάπτυξη αφορά αφ' ενός τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, αφ' ετέρου τη νέα οικοδομική δραστηριότητα παραθεριστικών, κυρίως κατοικιών που συγκεντρώνεται στους οικισμούς της παραλίμνιας ζώνης.

Η τουριστική ανάπτυξη περιλαμβάνει την κατασκευαστική δραστηριότητα καταλυμάτων ευρείας κλίμακας τύπων και κατηγοριών (ξενοδοχεία κλασικού τύπου, ενοικιαζόμενα δωμάτια και

διαμερίσματα), αλλά και μια σειρά εμπορικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τον τουρισμό.

Η εποχικότητα χαρακτηρίζει όλες τις οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου (εγγενής εποχικότητα των αγροτικών δραστηριοτήτων, περιορισμός της οικοδομικής δραστηριότητας το χειμώνα, εκτεταμένη μεν στη διάρκεια του χρόνου τουριστική περίοδος με έντονες όμως εβδομαδιαίες αιχμές). Το στοιχείο αυτό, μαζί με την εποχικότητα της κατοίκησης και τη γεωγραφική διαφοροποίηση των πληθυσμιακών συγκεντρώσεων διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της περιοχής.

Τουρισμός και οικιστική ανάπτυξη αποτελούν τις δυναμικές συνιστώσες της οικονομίας του Δήμου. Η δυναμική αυτή ενέχει όμως και κινδύνους. Στο βαθμό που πραγματοποιείται χωρίς την τήρηση ορισμένων κανόνων μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αλλοίωση της εικόνας της περιοχής στο σύνολό της. Αυτό ισχύει σε ότι αφορά τη σχέση οικιστικού τοπίου, αγροτικών καλλιεργειών και φυσικού τοπίου, αλλά και σε ότι αφορά το κάθε αυτό οικιστικό, πολιτιστικό και ιστορικό τοπίο, όταν οι νέες κατασκευές δεν ενσωματώνουν τους περιορισμούς που προκύπτουν από τα οικοδομικά υλικά, τη θέση, τη μορφή, τους όγκους και τη σχέση με το ανάγλυφο και το τοπίο. Ο δεύτερος κίνδυνος συνδέεται με την ένταση του οικιστικού φαινομένου είτε συνολικά, είτε σε μια συγκεκριμένη περιοχή που συνεπάγεται τη σταδιακή υποβάθμιση της εικόνας και της λειτουργικότητας της περιοχής. Το φυσικό τοπίο που αποτελεί και τον κύριο πόλο έλξης μπορεί να υποβαθμιστεί λόγω της μεγάλης ανάπτυξης που γίνεται χωρίς συγκεκριμένο σχέδιο και τότε οι μεγάλες πυκνότητες αρχίζουν να λειτουργούν απωθητικά.

Στην περίπτωση αυτή, η υποβάθμιση δεν είναι μόνο αισθητική ή λειτουργική, ούτε περιορίζεται σε φαινόμενα που μπορούν να οδηγήσουν σε εποχική υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, αλλά οδηγεί και σε μια απαξίωση των πόρων και περιορισμό της απόδοσης σε οικονομικούς όρους.

Η οικονομική φυσιογνωμία μπορεί επομένως να συνοψιστεί ως μια κατάσταση δυναμική και μεταβατική, όπου οι παραδοσιακές δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία), αλλά και οι αντίστοιχες χρήσεις γης υποχωρούν και εγκαθίστανται νέες (τουρισμός, οικιστική ανάπτυξη), χωρίς όμως να έχει ανασυγκροτηθεί ακόμα ένα εξισορροπημένο παραγωγικό πρότυπο που να εξασφαλίζει συνεχή δημιουργία εισοδημάτων, συνετή εποχικότητα και κατανομή των παραγωγικών δραστηριοτήτων στο χρόνο, αλλά και τη φυσική και ιστορική συνέχεια του φυσικού, του αγροτικού και του οικιστικού περιβάλλοντος. Με άλλα λόγια, η μεταβατική αυτή κατάσταση δεν εξασφαλίζει αυτόματα τη βιωσιμότητα του συγκεκριμένου παραγωγικού προτύπου ή τη βιωσιμότητα της περιοχής στο σύνολό της και προφανώς ούτε και τη βιωσιμότητα του περιβάλλοντος.

Χωροταξική ένταξη

Στην ενότητα αυτή αναπτύσσονται τα χαρακτηριστικά του ευρύτερου χωροταξικού πλαισίου του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, με έμφαση στο επίπεδο της Περιφέρειας για το οποίο υπάρχουν θεσμοθετημένες κατευθύνσεις χωροταξικής οργάνωσης.

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας καταλαμβάνει το κεντρικό - ανατολικό τμήμα του ηπειρωτικού κορμού της Ελλάδος. Αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας, Λαρίσης, Μαγνησίας και Τρικάλων και καταλαμβάνει συνολική έκταση 14.046,6 χλμ, που αντιστοιχεί στο 10,64% της συνολικής έκτασης της χώρας. Συνορεύει προς βορρά με τις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, προς νότο με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, δυτικά με την Περιφέρεια Ηπείρου, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Το 36,0% του εδάφους είναι πεδινό, το 17,1% ημιορεινό, ενώ το 44,9% είναι ορεινό. Η εδαφική της διαμόρφωση είναι τέτοια ώστε ψηλά βουνά περιβάλλουν το Θεσσαλικό κάμπο, ο οποίος αποτελεί τη μεγαλύτερη πεδιάδα της χώρας την οποία διαρρέει ο ποταμός Πηνειός, που είναι το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας, με κατεύθυνση από τα δυτικά προς τα ανατολικά. Τα βουνά που περιβάλλουν τη Θεσσαλική πεδιάδα είναι ο Όλυμπος, το νότιο τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, ο Ίταμος, το Πήλιο και η Όθρυς. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η τεχνητή λίμνη του Ταυρωπού (λίμνη Πλαστήρα), η οποία δημιουργήθηκε ύστερα από απόφραξη της κοίτης του Ταυρωπού, παραπόταμου του Αχελώου. Η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας και καταλαμβάνει το 18,8%της έκτασής της.

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας καταλαμβάνει το 0,3% της έκτασης ενώ ο πληθυσμός της αντιστοιχεί στο 0,15% του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.27.

Η Θεσσαλία εξακολουθεί να υστερεί σημαντικά σε σχέση με τις περιφέρειες της Ε.Ε., τόσο ως προς το παραγόμενο ΑΕΠ και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (ανά κάτοικο και ανά απασχολούμενο), όσο και ως προς άλλους δείκτες (δημογραφικά χαρακτηριστικά, προσβασιμότητα, δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη, ανεργία κ.λπ.). Το γεγονός ότι το περιφερειακό κατά κεφαλή ΑΕΠ βρίσκεται κάτω από το 75% του μέσου όρου (ΕΕ25) την κατατάσσει στις περιοχές Σύγκλισης (πρώην περιοχές Στόχου-1).

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Περιφερειακά και Τομεακά), η Περιφέρεια χρηματοδοτείται και από τα τρία ταμεία της ΕΕ (εκτός από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), χρηματοδοτείται και από το Ταμείο Συνοχής), εξασφαλίζοντας έτσι αυξημένους πόρους σε σύγκριση με τις Περιφέρειες «Στόχου 2 -Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», ώστε να προαχθεί η αναπτυξιακή διαδικασία και πορεία στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, βρίσκεται μεταξύ των ευρωπαϊκών Περιφερειών που σημείωσαν σημαντική μέση ετήσια αύξηση της απασχόλησης και του κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά την τελευταία δεκαετία.

Σημαντικό χαρακτηριστικό της Περιφέρειας συγκριτικά με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές περιφέρειες, είναι η μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας από την αγροτική παραγωγή. Ιδιαίτερο πρόβλημα αποτελεί και η σημαντική μείωση της βιομηχανικής απασχόλησης (ιδιαίτερα έντονο στις βιομηχανικές περιοχές της Λάρισας και του Βόλου), φαινόμενο που δεν είναι τοπικό αλλά παρατηρείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο την τελευταία 30ετία. Η μείωση αυτή της απασχόλησης, αν και σε κάποιο βαθμό αντισταθμίστηκε από την αύξηση των δραστηριοτήτων του τριτογενή τομέα, ωστόσο εξακολουθεί να παραμένει σημαντική.

Η γεωγραφική και συγκοινωνιακή απομόνωση της Ελλάδας από τον πυρήνα της Ευρώπης αποτελεί συγκριτικό μειονέκτημα για όλες τις ελληνικές περιφέρειες. Ωστόσο, λόγω της διαδικασίας της διεύρυνσης και της ανάπτυξης των Διευρωπαϊκών Αξόνων Μεταφορών, στους οποίους εντάσσεται ο άξονας της ΠΑΘΕ, η Εγνατία, ο Ε65 και ο Δυτικός Άξονας της Ελλάδας, υπάρχουν θετικές προοπτικές για τη βελτίωση της περιφερειακής θέσης και του ρόλου της Θεσσαλίας και των αστικών της κέντρων στο πανευρωπαϊκό σύστημα αξόνων και πόλων ανάπτυξης.

Χωροταξική ένταξη Περιφέρεια Θεσσαλίας στην Ευρώπη

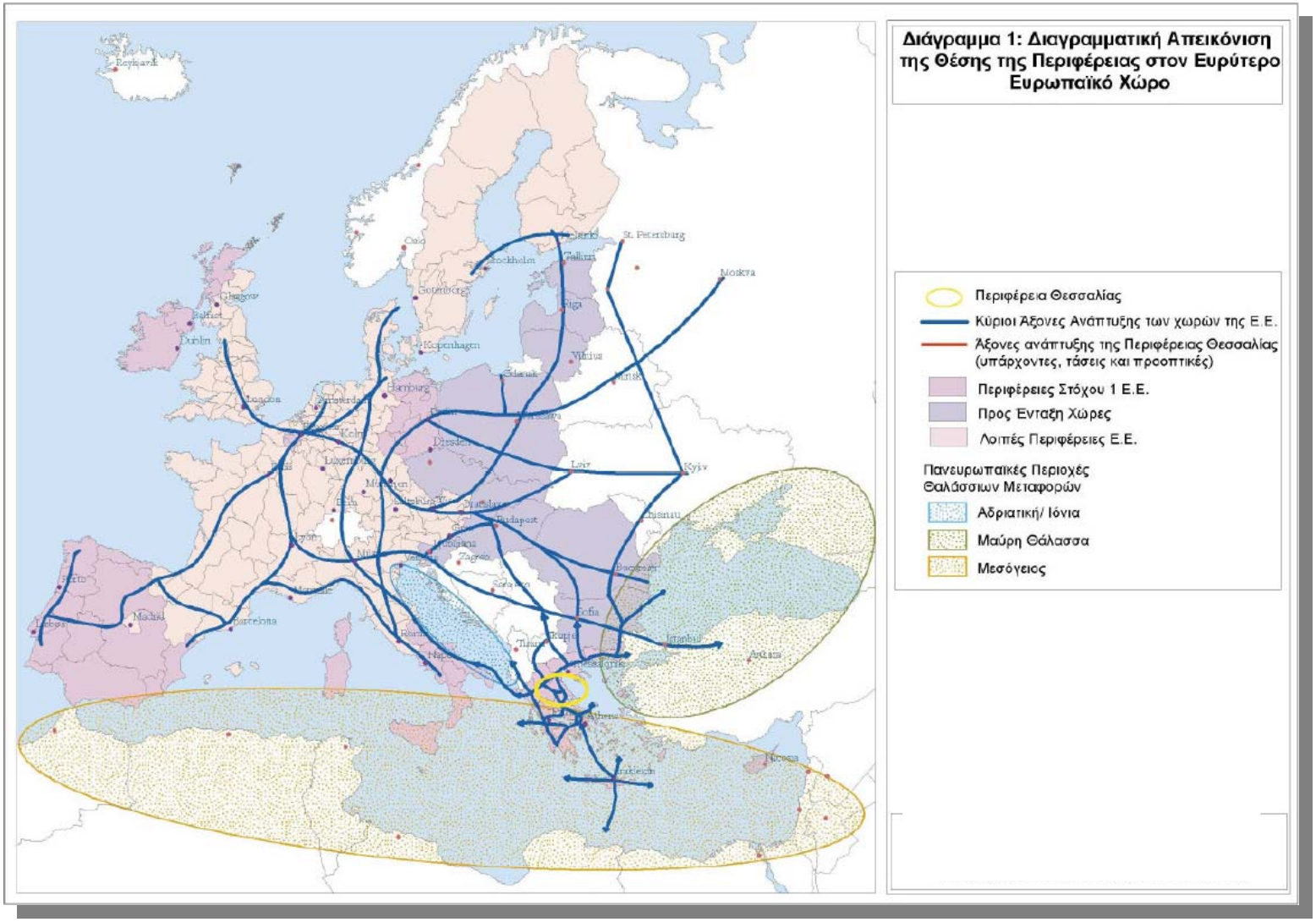

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας καταλαμβάνει το κεντρικο τμήμα του κορμού της Ελλάδος. Αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας, Λαρίσης, Μαγνησίας και Τρικάλων και καταλαμβάνει συνολική έκταση 14.036 χλμ2 (10,6% της συνολικής έκτασης της χώρας). Συνορεύει προς Βορρά με τις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, προς Νότο με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, Δυτικό με την Περιφέρεια Ηπείρου, ενώ Ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Σημαντικές αναπτυξιακές παράμετροι είναι οι φυσικοί πόροι (γεωργική γη, υδατικό δυναμικό), η εξειδίκευση - εμπειρία στο γεωργικό τομέα, η οποία μπορεί να εξελιχθεί σε συγκριτικό πλεονέκτημα κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και η ποιότητα φυσικού περιβάλλοντος στις ορεινές περιοχές. Τέλος η Θεσσαλία ευνοείται και θα ευνοηθεί ακόμα περισσότερο από την υφιστάμενη και προγραμματιζόμενη οργάνωση των μεταφορικών δικτύων υποδομών, σε σχέση με τη κεντροβαρική της θέση και τη σύνδεση της με τον ευρύτερο χώρο.

Αποτελεί την τρίτη σε πληθυσμιακό μέγεθος Περιφέρεια σε επίπεδο χώρας. Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού της Περιφέρειας συγκεντρώνεται στα 4 σημαντικότερα αστικά κέντρα (Λάρισα, Βόλος, Καρδίτσα, Τρίκαλα) που αποτελούν τις έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων. Η Λάρισα και ο Βόλος κατατάσσονται σύμφωνα με το Σχέδιο του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης στους πρωτεύοντες εθνικούς πόλους, ενώ η Καρδίτσα και τα Τρίκαλα στους λοιπούς εθνικούς. Το σημαντικό πληθυσμιακό μέγεθος της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με τις μεγάλες αστικές συγκεντρώσεις αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα, δεδομένου ότι παρατηρείται διεθνώς ότι τα δύο αυτά χαρακτηριστικά ευνοούν την προσέλκυση επενδύσεων και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Χωροταξική ένταξη σε επίπεδο χώρας

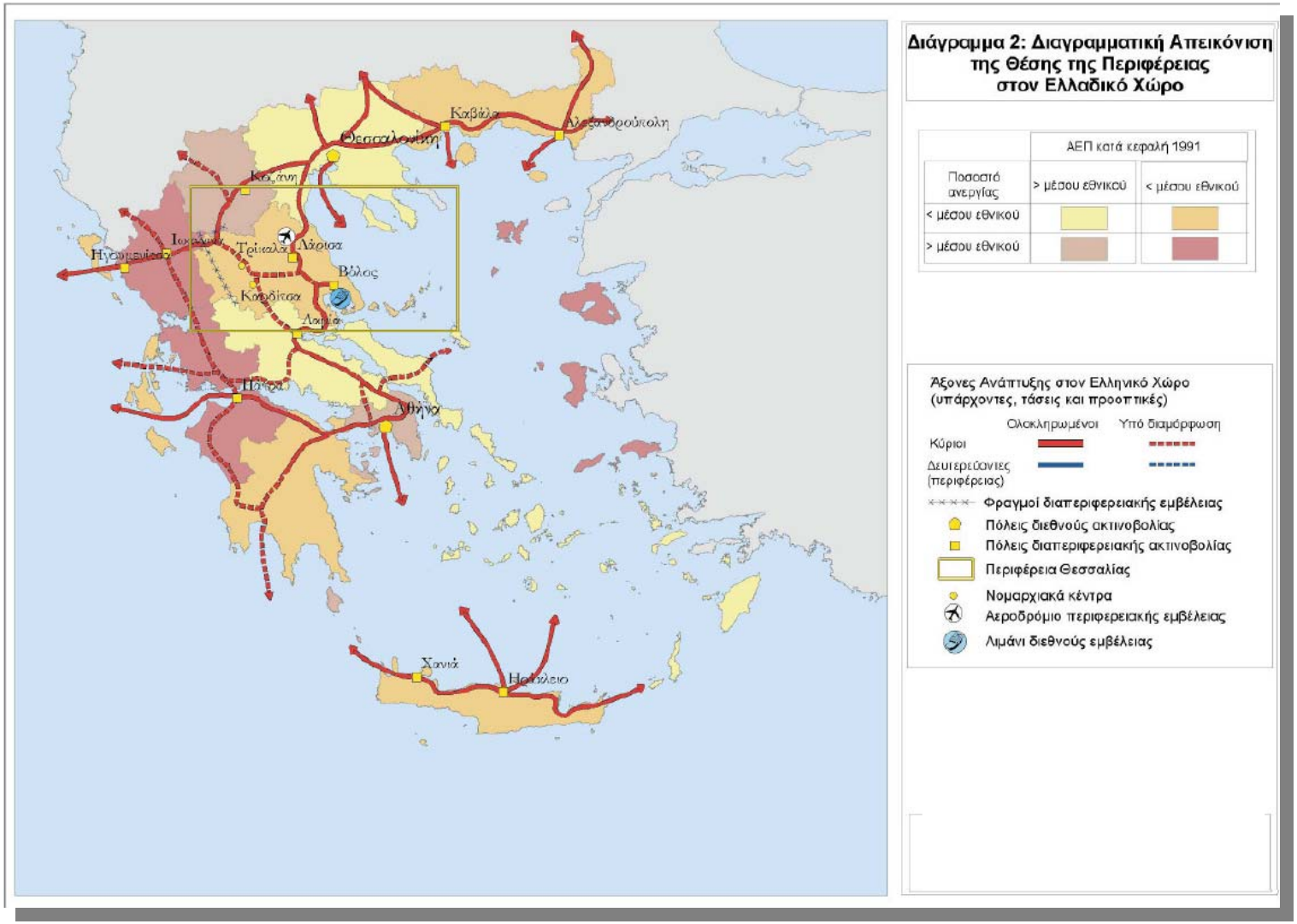

Αναφορικά με την κοινωνικοοικονομική φυσιογνωμία της Περιφέρειας Θεσσαλίας και συναρτήσει του κατά κεφαλή Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές η Περιφέρεια υστερεί σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο

Όσον αφορά στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) κατά παραγωγικό κλάδο, η Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2009, χαρακτηρίζεται από αυξημένη συμμετοχή κυρίως του πρωτογενούς τομέα παραγωγής αλλά και του δευτερογενούς τομέα σε σχέση με τη χώρα, με την ποσοστιαία συμμετοχή να διαμορφώνεται ανά τομέα ως εξής: πρωτογενής τομέας 10,85% (έναντι 4,4% στη χώρα), δευτερογενής τομέας 29% (έναντι 22,1% στη χώρα) και τριτογενής τομέας 60,2% (έναντι 73,5% στη χώρα).

Η μεγάλη εξάρτηση της περιφέρειας από τον πρωτογενή τομέα οφείλεται αφενός στην παραδοσιακή ειδίκευση στον τομέα αυτό και αφετέρου στην ύπαρξη σημαντικών γεωργικών πόρων. Ωστόσο η παραγωγικότητα του πρωτογενή τομέα είναι μειωμένη σε σχέση με το παρελθόν, λόγω κυρίως των αλλαγών στην Κοινή Αγροτική Πολιτική. Η μεγάλη συμμετοχή του πρωτογενή τομέα και η ανεπαρκής προσαρμογή του στις απαιτήσεις της αγοράς συνιστούν κινδύνους, οι οποίοι μπορούν να αντιμετωπισθούν, αφενός μέσω της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού της γεωργικής παραγωγής και αφετέρου μέσω της στήριξης της ανάπτυξης των δυναμικών κλάδων του τριτογενή τομέα (εκπαίδευση, έρευνα, υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, τουρισμός κ.λπ.)·

Όσον αφορά το δευτερογενή τομέα, η παραγωγικότητα κυμαίνεται σε ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο από το μέσο εθνικό επίπεδο.

Η συμμετοχή του τριτογενή τομέα είναι περιορισμένη συγκριτικά με το μέσο εθνικό επίπεδο, όμως υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης, λόγω της ύπαρξης ζήτησης στον τομέα της παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, της ύπαρξης αξιόλογων Πανεπιστημιακών κέντρων με σημαντικό τεχνολογικό και ερευνητικό δυναμικό, αλλά και των δυνατοτήτων περαιτέρω αξιοποίησης του φυσικού πλούτου με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ωστόσο μέχρι σήμερα η ανάπτυξη του τουρισμού κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα (παρά την ύπαρξη ορισμένων ανεπτυγμένων τουριστικά ζωνών).

Στο εσωτερικό της Περιφέρειας παρουσιάζονται διαχρονικά ανισότητες μεταξύ του ανατολικού (Περιφερειακές Ενότητες Λάρισας- Μαγνησίας) περισσότερο δυναμικού και του δυτικού τμήματος (Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας και Τρικάλων).

Η αναπτυξιακή υπεροχή μεταξύ της ανατολικής ενότητας οφείλεται αφενός στο ρόλο των δύο ισχυρών αστικών κέντρων της Λάρισας και του Βόλου και αφετέρου στη θέση της ως προς τον κύριο αναπτυξιακό άξονα της χώρας (ΠΑΘΕ).

Η κεντροβαρική θέση της Θεσσαλίας ως προς την ΠΑΘΕ αλλά και σε σχέση με τις μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης αποτελούν συγκριτικά πλεονεκτήματα για τη μελλοντική της ανάπτυξη.

Αν και μέχρι σήμερα δεν έχει άμεση επαφή με τους νεότερους μεταφορικούς άξονες που συνιστούν τους αναδυόμενους εθνικούς άξονες ανάπτυξης και διασύνδεσης με τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο (Εγνατία Οδός και κάθετοι συνδετήριοι άξονες - Δυτικός Άξονας), η δημιουργία του προγραμματιζόμενου «άξονα της κεντρικής ενδοχώρας» -Ε65 - αναμένεται να ενισχύσει τόσο τις διαπεριφερειακές διασυνδέσεις της (σύνδεση με βόρειο άξονα -Εγνατία Οδός- και δυτικό άξονα -Ιόνια Οδός- της χώρας) όσο και τις ενδοπεριφερειακές (ανάπτυξη του δυτικού τμήματος της με δικτύωση των τεσσάρων αστικών κέντρων της Περιφέρειας και επαρκείς διακλαδώσεις μεταξύ τους).

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι δυνατός ο μετασχηματισμός μεγάλης κλίμακας της ενδοπεριφερειακής οργάνωσης, με την άρση της περιφερειακότητας του δυτικού τμήματος της Περιφέρειας, που από «όριο» προς τα δυτικά θα γίνει η διαπεριφερειακή πύλη της Περιφέρειας Θεσσαλίας προς το βόρειο μέτωπο και το δυτικό τόξο ανάπτυξης της Ελλάδας και κατ' επέκταση τα Βαλκάνια και τη δυτική Ευρώπη αντίστοιχα.

Η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας αποτελεί μία από τις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Θεσσαλίας και βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας. Συνορεύει βόρεια με την Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων, ανατολικά με την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, νότια με την Περιφερειακή Ενότητα Φθιώτιδας και την Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας και δυτικά με τις Περιφερειακές Ενότητες Άρτας και Αιτωλοακαναρνίας.

Έχει έκταση 2.363 km2 και αποτελεί το 18,8% της Περιφέρειας Θεσσαλίας και το 2% της χώρας. Το 47% της έκτασης είναι πεδινό με υψόμετρο από 90-200μ. , καλύπτει το ανατολικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας και αποτελεί μέρος της θεσσαλικής πεδιάδας. Το 53% της έκτασης είναι ορεινό και ημιορεινό με υψόμετρο από 200-2.200μ., καλύπτει το δυτικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας και αποτελεί μέρος του ορεινού όγκου της Πίνδου.

Η πληθυσμιακή πυκνότητα της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας (41 κατ. ανά τετρ. χλμ.) είναι αρκετά χαμηλότερη από της Περιφέρειας (54 κατ. ανά τετρ. χλμ.) και ακόμη μικρότερη από τον εθνικό μέσο όρο (84 κατ. ανά τετρ. χλμ.). Η Περιφερειακή Ενότητα αποτελείται κατά βάση από μη αστικό πληθυσμό. Ο αστικός πληθυσμός συγκεντρώνεται κυρίως στην Καρδίτσα, και σε μικρότερο βαθμό στις μικρότερες πόλεις της Περιφερειακής Ενότητας (Σοφάδες, Παλαμάς, Μουζάκι), των οποίων ο πληθυσμός αυξάνει σταθερά τα τελευταία χρόνια.

Αναφορικά με την κοινωνικοοικονομική φυσιογνωμία της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας και συναρτήσει του κατά κεφαλή Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές, στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας αντιστοιχεί το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας.

Η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας εμφανίζει τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας από τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες της περιφέρειας, η ανεργία συνεχίζει να διατηρεί όλα τα

διαρθρωτικά της προβλήματα (π.χ υψηλά ποσοστά ανεργίας στους νέους και τις γυναίκες), ακολουθούν κατά φθίνουσα σειρά οι Περιφερειακές Ενότητες Μαγνησίας, Τρικάλων και Λάρισας.

Όσον αφορά την τομεακή διάρθρωση της οικονομίας, η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας αποτελεί μία από τις σημαντικότερες, από πλευράς αγροτικής παραγωγής, Περιφερειακές Ενότητες στην Ελλάδα. Ωστόσο τα στοιχεία που υπάρχουν για την Περιφερειακή Ενότητα την κατατάσσουν στις χαμηλότερες θέσεις από πλευράς εισοδήματος και στις υψηλότερες από πλευράς ανεργίας, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία χρόνια. Η αλλαγή στα καθεστώτα ενισχύσεων, με την εφαρμογή της νέας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, αναμένεται να φέρει νέα προβλήματα στον ήδη επιβαρυμένο αγροτικό πληθυσμό της περιοχής, αλλά και νέες προοπτικές. Ωστόσο στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας υπάρχει μια αρκετά σημαντική υποδομή για την επίτευξη των αλλαγών που η ΚΓΠ «απαιτεί» έτσι ώστε να εναρμονιστεί ο αγροτικός τομέας με αυτόν της Ευρώπης και να πρωταγωνιστήσει στην Ελληνική οικονομία.

Ο δευτερογενής τομέας στην Π.Ε. Καρδίτσας παρουσιάζει πολλές αδυναμίες, τόσο σε μέγεθος όσο και σε διάρθρωση, με συνέπεια η συμμετοχή του στη διαμόρφωση του ΑΕΠ να είναι πολύ χαμηλή σε σχέση με το μέσο όρο σε εθνικό αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο. Επίσης όσον αφορά την εικόνα της απασχόλησης στην Π.Ε. Καρδίτσας οι επιχειρήσεις του δευτερογενή τομέα εμφανίζουν πολύ χαμηλά ποσοστά συμμετοχής.

Ο τριτογενής τομέας στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας εμφανίζει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο ΑΕΠ που είναι της τάξης του 61,57% σαφώς μικρότερο του ποσοστού συμμετοχής του τριτογενούς τομέα στο ΑΕΠ σε εθνικό επίπεδο που είναι της τάξης του 74,59% παρόμοιο όμως με το ποσοστό της περιφέρειας Θεσσαλίας που είναι της τάξης του 65,13 %

Τα τελευταία χρόνια η Π.Ε. Καρδίτσας ακολουθώντας το παράδειγμα άλλων ηπειρωτικών περιοχών που διαθέτουν αξιοποιήσιμους ορεινούς όγκους άρχισε μια προσπάθεια ανάπτυξης ορεινού αγροτικού τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Ν. Πλαστήρα. Αυτή η προσπάθεια έχει εκφραστεί ως αύξηση σε απόλυτους αριθμούς των τουριστικών επιχειρήσεων αλλά και των συμπληρωματικών προς τον τουρισμό υπηρεσιών στην Π.Ε. Καρδίτσας .

Ως αποτέλεσμα δημιουργήθηκε σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων παροχής τουριστικών υπηρεσιών, οι οποίες επιβιώνουν από τον τουρισμό αυτό και μπορούν να καλύψουν απαιτήσεις υψηλών προδιαγραφών. Στην ανάπτυξη της περιοχής έχει συμβάλλει και η υποστήριξη διαφόρων Ευρωπαϊκών και εγχώριων προγραμμάτων για την ενίσχυση των υποδομών, με έμφαση στην προστασία , διαχείριση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Χωροταξική ένταξη Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ σε επίπεδο περιφέρειας

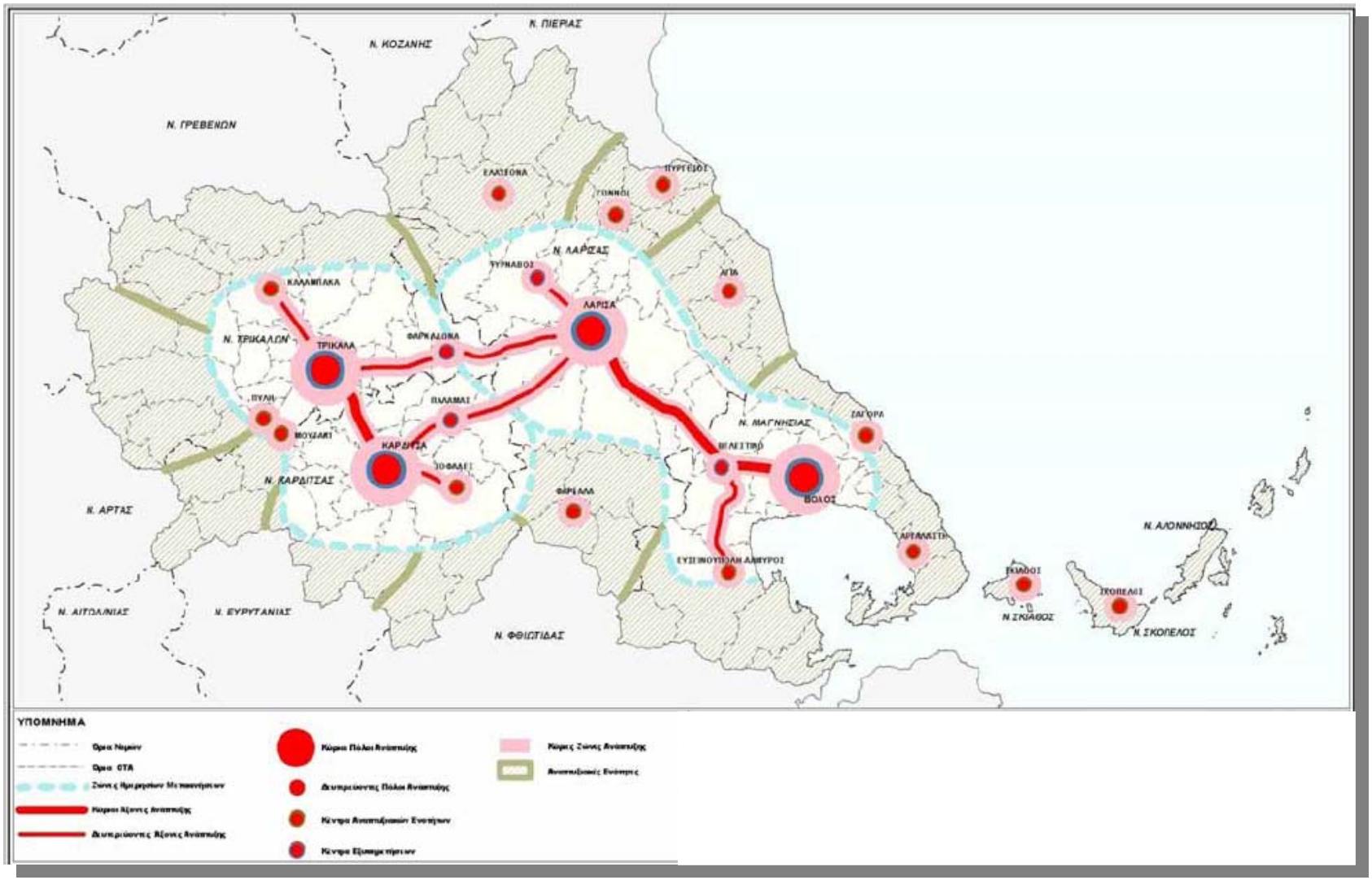

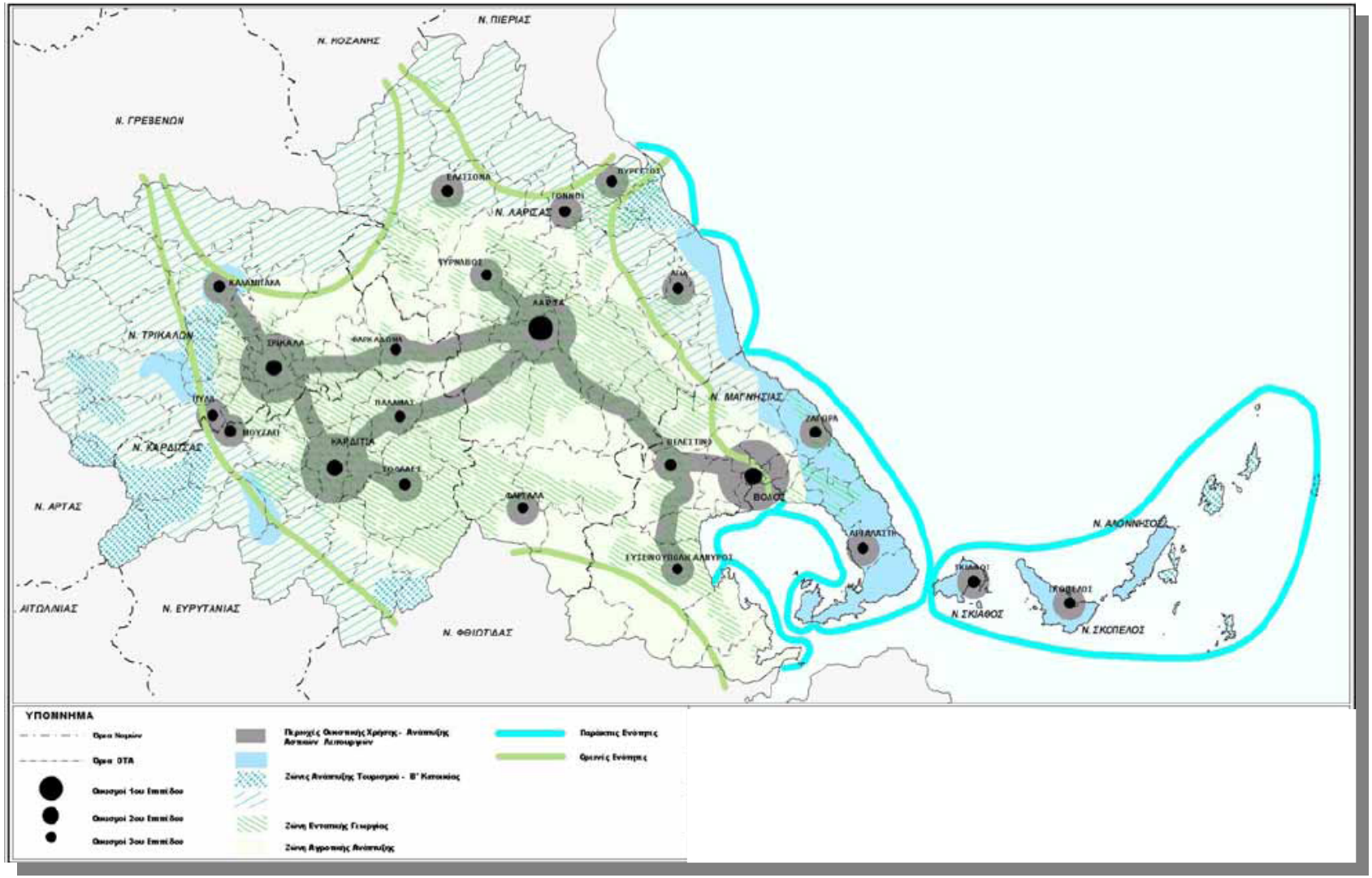
Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ
Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ
Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
Ν. ΑΡΤΑΣ
ΑΙΤΩΛΙΑΣ
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
Ν. ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ
Ν. ΣΚΙΑΘΟΣ
Ν. ΣΚΟΠΕΛΟΣ
ΛΑΡΙΣΑ
ΤΡΙΚΑΛΑ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΒΟΛΟΣ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Η σημερινή αναπτυξιακή εικόνα του Δήμου φαίνεται ότι στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον τουρισμό με πόλο έλξης τη Λίμνη Πλαστήρα. Με κέντρο το Μορφοβούνι, έδρα του πρώην Δήμου Πλαστήρα, το Νεοχώρι το μεγαλύτερο από τα χωριά του πρώην Δήμου Νεβρόπολης Αγράφων και την Πεζούλα έδρα του πρώην Δήμου Νεβρόπολης, οι σχετικές δραστηριότητες καταλυμάτων, παραθεριστικής κατοικίας, εξυπηρετήσεων επισκεπτών και αναψυχής συγκεντρώνονται στους οικισμούς σε άμεση γειτνίαση και οπτική επαφή με τη λίμνη. Παράλληλα, η ορεινή ενδοχώρα, παρά τους εξαιρετικά αξιόλογους φυσικούς πόρους που διαθέτει, ελάχιστα επωφελείται από την τουριστική δραστηριότητα, δεν προσφέρει ούτε στοιχειώδεις εξυπηρετήσεις υποδοχής επισκεπτών και ερημώνει.

Η πρωτογενής δραστηριότητα, παρά τα μειούμενα μεγέθη της, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική οικονομική συνιστώσα για το Δήμο, είτε ως κύρια, είτε ως συμπληρωματική πηγή εισοδήματος στο πλαίσιο ενός προτύπου πολυαπασχόλησης. Οι σημερινές τάσεις υποδεικνύουν ότι υπάρχει δυνατότητα διατήρησης και ανάπτυξης των πιο αποδοτικών πρωτογενών δραστηριοτήτων (οπωροκηπευτικά, δενδροκαλλιέργεια, κτηνοτροφία κλπ), για τα προϊόντα των οποίων η τουριστική κίνηση μπορεί να εξασφαλίσει καλύτερους όρους διάθεσης. Προς την κατεύθυνση αυτή, σημαντική συμβολή μπορεί να έχει η διασφάλιση προϊόντων ποιότητας, βιολογικών κλπ, καθώς και η τυποποίηση και μεταποίηση της πρωτογενούς παραγωγής. Το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανάληψη των απαραίτητων πρωτοβουλιών από μεμονωμένους παραγωγούς, θα μπορούσε όμως να διερευνηθεί η δυνατότητα συλλογικών δράσεων.

Το τουριστικό πρότυπο του Δήμου προσανατολίζεται, κατ' αρχήν προς ήπιες μορφές τουρισμού, με επαρκή διαφοροποίηση των προσφερόμενων τύπων καταλυμάτων και αρκετά εκτεταμένη τουριστική περίοδο, παρά τις έντονες εποχικές αιχμές. Ωστόσο, παρατηρείται αφ' ενός μια τάση αύξησης των μεγεθών που τείνουν προς μαζικότερες μορφές τουρισμού, οι οποίες ασκούν σοβαρές πιέσεις στις αγροτικές χρήσεις και το φυσικό τοπίο, γεγονός που μπορεί να υπονομεύσει μακροπρόθεσμα τον ίδιο τον τουριστικό πόρο, αφ' ετέρου μια συγκέντρωση των δραστηριοτήτων στην παραλίμνια ζώνη, με αντίστοιχη ερήμωση της ενδοχώρας.

Τα προγραμματιζόμενα έργα βελτίωσης των οδικών συνδέσεων της ευρύτερης περιοχής με το κύριο οδικό δίκτυο της χώρας προβλέπεται ότι θα δράσουν θετικά στην αύξηση της τουριστικής κίνησης, αυξάνοντας ταυτόχρονα τις πιέσεις προς τις υπόλοιπες δραστηριότητες και το φυσικό περιβάλλον. Επίσης, τα προγραμματιζόμενα έργα τεχνικών υποδομών (ύδρευσης και αποχέτευσης) θα μειώσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, αυξάνοντας παράλληλα τις δυνατότητες υποδοχής επισκεπτών και κατά συνέπεια τις συνολικές πιέσεις στο τοπίο.

Έτσι, το ζήτημα που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μακροπρόθεσμα είναι η αναζήτηση ενός προτύπου ανάπτυξης όπου οι κυρίαρχες τουριστικές δραστηριότητες θα αναπτύσσονται με

τρόπο που θα διαφυλάσσει το φυσικό τοπίο, θα στηρίζει και δεν θα ανταγωνίζεται τις πρωτογενείς δραστηριότητες.

Καθοριστικούς παράγοντες για τη διαμόρφωση των χωροταξικών δεδομένων του Δήμου αποτελούν η θέση του στις ορεινές υπώρειες των Αγράφων και κυρίως ο μετασχηματισμός του χώρου με τη δημιουργία της Τεχνητής Λίμνης Πλαστήρα. Επίσης, η εγγύτητα και η ένταξή του στο ημερήσιο σύστημα μετακινήσεων της πρωτεύουσας της Περιφεριακής Ενότητας της Καρδίτσας.

Η περιοχή εξακολουθεί να βρίσκεται έξω από το σύστημα μετακινήσεων σαββατοκύριακου των μεγάλων αστικών κέντρων, κυρίως της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, στοιχείο όμως που αναμένεται να μεταβληθεί με τα προγραμματιζόμενα οδικά έργα.

Με βάση τα χαρακτηριστικά του αναγλύφου, ο Δήμος διακρίνεται σε τέσσερις ζώνες με υψομετρικά και χωρικά κριτήρια :

- Παραλίμνια ζώνη
- Πεδινή και λοφώδης ζώνη
- Ημιορεινή ζώνη
- Ορεινή ζώνη

Οι ζώνες αυτές υποδεικνύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα ρύθμισης και προστασίας που αντιστοιχούν για κάθε περιοχή με κριτήρια αναπτυξιακά και περιβαλλοντικά.

Η παραλίμνια ζώνη περιορίζεται στο τμήμα του οδικού κυκλώματος της λίμνης. Η πεδινή και λοφώδης ζώνη περιλαμβάνει το κύριο σύστημα των οικισμών. Η τελευταία αυτή ζώνη δέχεται και τις κύριες πιέσεις οικιστικής και τουριστικής ανάπτυξης, ενώ στην παραλίμνια ζώνη, λόγω του καθεστώτος της ΖΟΕ, οι πιέσεις περιορίζονται σε χρήσεις αναψυχής που σχετίζονται με τη λίμνη.

Η ημιορεινή και ορεινή ζώνη που καταλαμβάνουν και τη μεγαλύτερη έκταση του Δήμου, καταλαμβάνεται κυρίως από δάση με μικρές, ιστορικά, δυνατότητες ανάπτυξης οικιστικών και αγροτικών δραστηριοτήτων. Οι πιέσεις είναι περιορισμένες και το ζητούμενο εδώ είναι η δημιουργία όρων για την προσέλκυση ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων που θα συμβάλλουν στην αξιοποίηση και τη λειτουργική προστασία του φυσικού τοπίου.

Το θεσμικό καθεστώς της ισχύουσας ΖΟΕ καθορίζει σήμερα τα δεδομένα των χωρικών ρυθμίσεων στον εκτός, των οικισμών, χώρο. Ο ρόλος της σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις θα εξεταστεί στο επόμενο κεφάλαιο.

Το εσωτερικό οικιστικό δίκτυο του Δήμου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αυτοτελές. Η διάρθρωση του οικιστικού δικτύου έχει μια σχετικά αδύναμη σχέση με το παραλίμνιο σύστημα οικισμών, ενώ, αντίθετα η κύρια εξωτερική εξάρτηση είναι με το αστικό κέντρο της Καρδίτσας, όπου απευθύνονται οι κάτοικοι για τις περισσότερες υπηρεσίες. Η βελτίωση της προσπελασιμότητας ενδυναμώνει τη σχέση αυτή όπου, ακόμα και ο τόπος κατοικίας μπορεί εποχικά να εναλλάσσεται μεταξύ Καρδίτσας και Δήμου.

Το οικιστικό δίκτυο του Δήμου συγκροτείται από μια απλή δομή ενός άξονα «παραλίμνιων» οικισμών που βρίσκονται σε σχετική απόσταση 800μ.-1000μ. από την ακτογραμμή και συμπληρώνεται από δύο άξονες διαδοχικών οικισμών που διεισδύουν στην ενδοχώρα.

Η δομή του οικιστικού δικτύου συγκροτείται στην παραλίμνια πεδινή ζώνη με κύριους πόλους το Κρυονέρι, τα Καλύβια Πεζούλας, την Κερασέα, τον Άγιο Αθανάσιο και το Νεοχώρι που, αν και ορεινότερο διατηρεί αντιληπτικά στενή σχέση με τη λίμνη. Το Κρυονέρι συγκεντρώνει τον περισσότερο αγροτικό (και μόνιμο) πληθυσμό, ενώ το Νεοχώρι, η Κερασέα, ο Αγ. Αθανάσιος και τα Καλύβια Πεούλας αποτελούν πόλους έλξης τουριστικών δραστηριοτήτων. Οι οικισμοί της ενδοχώρας αποτελούν κυρίως τόπους εποχικής καλοκαιρινής διαμονής.

Η δομή αυτή του οικιστικού δικτύου δεν προβλέπεται να ανατραπεί στον ορίζοντα σχεδιασμού της δεκαπενταετίας. Η σχέση με την Καρδίτσα μπορεί να ενταθεί ενισχύοντας τη σχέση εξάρτησης. Ωστόσο, το ζητούμενο είναι η ενίσχυση των υποδομών που απευθύνονται στο μόνιμο πληθυσμό έτσι ώστε να μπορεί να παραταθεί και η παραμονή μόνιμων κατοίκων, καθώς και η ενίσχυση του οικιστικού δικτύου της ενδοχώρας μέσω της διάχυσης ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων σε σχέση με το βουνό.

Α. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Α1.1. Κατανομή και εξέλιξη πληθυσμού

Στη συγκεκριμένη ενότητα πραγματοποιείται διερεύνηση των χαρακτηριστικών του πληθυσμού που αναφέρονται στην κατανομή και εξέλιξή του, στα δημογραφικά χαρακτηριστικά του, καθώς και στα χαρακτηριστικά των νοικοκυριών.

Συγκεκριμένα, η περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα συγκαταλέγεται στις ορεινές περιοχές της χώρας (σύμφωνα με την οδηγία 75/268/ΕΟΚ και την τροποποίηση της 82/768/ΕΟΚ) και σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ο πραγματικός πληθυσμός ανέρχεται στους 7.392 κατοίκους και τους 8.874 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Πραγματικός πληθυσμός είναι ο αριθμός των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα κατά την ημέρα της απογραφής σε κάθε περιφέρεια , νομό, δήμο/κοινότητα και αυτοτελή οικισμό.

<u>Νόμιμος πληθυσμός</u> κάθε δήμου ή κοινότητας είναι ο αριθμός των ατόμων κάθε ηλικίας και φύλλου τα οποία κατά την ημέρα απογραφής δήλωσαν ότι είναι καταχωρημένα στα αντίστοιχα δημοτολόγια και εφόσον κατά την ημέρα της απογραφής βρίσκονταν στη χώρα και απογράφηκαν ως παρόντα ή απουσίαζαν προσωρινώς στο εξωτερικό.

<u>Μόνιμος πληθυσμός</u> είναι ο αριθμός των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή σε κάθε περιφέρεια, νομό, δήμο/κοινότητα και αυτοτελή οικισμό.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα διαιρείται σε 2 «δημοτικές ενότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στους 2 συγχωνευθέντες δήμους. Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε «τοπικές κοινότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στα τοπικά διαμερίσματα των πρώην Δήμων. Οι σημερινές τοπικές κοινότητες του Δήμου, ήταν αυτόνομες κοινότητες και δήμοι πριν την εφαρμογή του προγράμματος Καποδίστρια.

Πιο συγκεκριμένα:

Η δημοτική ενότητα Πλαστήρα (Δ.Ε. Πλαστήρα) από την οποία αποτελούνταν ο δήμος πριν την επέκτασή του, είχε συνολικά πραγματικό πληθυσμό 3.791 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.480 και μόνιμο πληθυσμό 2.365 κατοίκους κατά την απογραφή του 2001, ενώ αντίστοιχα κατά την απογραφή του 2011 έχει πραγματικό πληθυσμό 4.107 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.590 και μόνιμο πληθυσμό 2412 κατοίκους δυνάμει των ΦΕΚ 697/Β/20-3-2014, ΦΕΚ 698/Β/20-3-2014 και ΦΕΚ 699/Β/20-3-2014.

Με ανασκόπηση της δεκαετίας 1981 – 1991 εμφανίζεται στο σύνολο της περιοχής μείωση του απογραφέντος πληθυσμού κατά 19%. Την πιο έντονη μείωση παρουσιάζει η Τ.Κ. Μεσενικόλα με 26,8%, ενώ τη μικρότερη η Τ.Κ. Μοσχάτου (-15%). Η πτωτική αυτή τάση δεν ακολουθείται και στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Π.Ε. Καρδίτσας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας ο πληθυσμός των οποίων συνενώνει ανοδική πορεία με 1,5% και 5,6%, αντίστοιχα.

Τη δεκαετία που ακολουθεί (1991 – 2001) σημειώνεται αλλαγή στην εξέλιξη του πληθυσμού που αποδεικνύεται από την ανοδική πορεία που ακολουθεί. Όμως, η πληθυσμιακή αύξηση του πραγματικού πληθυσμού που διαπιστώνεται, οφείλεται και στο γεγονός ότι κατά την ημέρα της απογραφής πραγματοποιούνται μετακινήσεις πληθυσμού προς τους τόπους καταγωγής με σκοπό τη στήριξή τους. Στο σύνολο της περιοχής μελέτης σημειώνεται αύξηση της τάξης του 40%. Αυτή την περίοδο τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή μεταβολή σημειώνει η Τ.Κ. Μοσχάτου με 73% και ακολουθούν οι Τ.Κ. Κερασέας και Λαμπερού με 47%, η Τ.Κ. Μορφοβουνίου με 43% και τέλος, η Τ.Κ. Μεσενικόλα παρουσιάζοντας τη μικρότερη πληθυσμιακή μεταβολή κατά 10% περίπου. Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας η πληθυσμιακή άνοδος της προηγούμενης δεκαετίας συνεχίζεται, αλλά με μικρότερο ρυθμό (γύρω στο 2,5%).

Έτσι, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός εμφανίζει την περιοχή μελέτης ως αναπτυσσόμενη πληθυσμιακά, ο μόνιμος πληθυσμός καταδεικνύει τη σταδιακή φθίνουσα πορεία που ακολουθεί η Δ.Ε. Σε αντίθεση με την αύξηση κατά 39,5% του πραγματικού πληθυσμού της Δ.Ε. Πλαστήρα, ο μόνιμος πληθυσμός για την ίδια δεκαετία (1991 – 2001) σημείωσε αύξηση 9,3%. Επιπρόσθετα, ο μόνιμος πληθυσμός στις Τ.Κ. Κερασέας και Μεσενικόλα παρουσιάζει φθίνουσα πορεία (-3,9% και -15,6% αντίστοιχα), ενώ ο πραγματικός πληθυσμός για τις ίδιες Τ.Κ. σημειώνει άνοδο της τάξης του 47% και 9,7%, αντίστοιχα.

Η ακαθάριστη πληθυσμιακή πυκνότητα (πληθυσμός / έκταση) στο σύνολο της Δ.Ε. Πλαστήρα είναι 0,41 κατ./Ha. Οι Τ.Κ. Κερασιάς και Μοσχάτου παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή πυκνότητα (0,55 και 0,54 κατ./Ha, αντίστοιχα), ενώ την πιο μικρή πυκνότητα παρουσιάζει η Τ.Κ. Λαμπερού με 0,23 κατ./Ha. Η Τ.Κ. Μορφοβουνίου, που αποτελεί και την έδρα του Δήμου, παρουσιάζει πληθυσμιακή πυκνότητα 0,44 κατ./Ha, ενώ η Τ.Κ. Μεσενικόλα έχει ακαθάριστη πληθυσμιακή πυκνότητα 0,38 κατ./Ha. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι στο σύνολό τους οι Τ.Κ. είναι αραιοκατοικημένες, ενώ η Τ.Κ. Κερασέας παρουσιάζει μεγαλύτερη ελκυστικότητα και λειτουργεί περισσότερο ως τόπος παραθεριστικής κατοικίας.

Τη δεκαετία (2001-2011) η Δ.Ε. Πλαστήρα έχει πραγματικό πληθυσμό 4.107 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.590 και μόνιμο πληθυσμό 2412 κατοίκους ενώ την δεκαετία (1991-2001) είχε συνολικά πραγματικό πληθυσμό 3.791 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.480 και μόνιμο πληθυσμό 2.365 κατοίκους που καταδεικνύει τη σταδιακή αύξουσα πορεία που ακολουθεί η Δ.Ε. Πλαστήρα.

Η δημοτική ενότητα (πρώην δήμος) Νεβρόπολης Αγράφων καταλαμβάνει έκταση 105.184 στρέμματα και είχε συνολικά πραγματικό πληθυσμό 3.601 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.698 και μόνιμο πληθυσμό 1.657 κατοίκους κατά την απογραφή του 2001, ενώ αντίστοιχα κατά την απογραφή του 2011 έχει πραγματικό πληθυσμό 4.767 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.323 και μόνιμο πληθυσμό 2.223 κατοίκους δυνάμει των ΦΕΚ 697/Β/20-3-2014, ΦΕΚ 698/Β/20-3-2014 και ΦΕΚ 699/Β/20-3-2014.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την αμέσως μεταπολεμική και μετεμφυλιακή περίοδο (1951-1961), η Δ.Ε. Νεβρόπολης κατορθώνει απλώς να συγκρατήσει τον πληθυσμό της. Κατά την επόμενη δεκαετία (1961-1971) που ταυτίζεται για όλη τη χώρα με την περίοδο έντονης αγροτικής εξόδου, εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης, η Δ.Ε. Νεβρόπολης χάνει 34% του πληθυσμού της, ποσοστό μείωσης μεγαλύτερο από αυτό που καταγράφεται στους δύο πρώην γειτονικούς δήμους (27,9% για τον πρώην Δήμο Πλαστήρα, 25,5% για τον πρώην Δήμο Ιτάμου). Την ίδια περίοδο, η πληθυσμιακή μείωση είναι 12,3% για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας και 5,1% για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Στη διάρκεια της δεκαετίας 1971-1981, ο πληθυσμός της Δ.Ε. Νεβρόπολης παραμένει πρακτικά σταθερός, όταν η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας εξακολουθεί να χάνει πληθυσμό (-6,6%), ενώ σε επίπεδο Περιφέρειας έχει ήδη γίνει αισθητή η τάση πληθυσμιακής ανάκαμψης (+5,4%). Στο εσωτερικό της Δ.Ε. Νεβρόπολης, οι τοπικές κοινότητες Νεοχωρίου, Κρυονερίου και Μπελοκομίτη εμφανίζουν ήδη πληθυσμιακή αύξηση.

Η δεκαετία 1981-1991 αποτελεί την αρχή έντονης πληθυσμιακής ανάκαμψης για τη Δ.Ε. Νεβρόπολης (+20,7%), η οποία εξακολουθεί με ηπιότερους ρυθμούς και κατά την επόμενη δεκαετία 1991-2001 (+9,6%). Το φαινόμενο αυτό μπορεί εν μέρει να συνδεθεί με την τουριστική ανάπτυξη της λίμνης που εξελίσσεται αυτό το διάστημα. Η Δ.Ε. Νεβρόπολης φαίνεται ότι είναι η πρώτη από τους πρώην Δήμους της περιοχής όπου οι επιπτώσεις της νέας αυτής αναπτυξιακής προοπτικής γίνονται αισθητές στα δημογραφικά μεγέθη.

Στο εσωτερικό της Δ.Ε. Νεβρόπολης και πάντοτε βάσει των στοιχείων των απογραφών πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση κατά την τελευταία εικοσαετία εμφανίζουν οι παραλίμνιες τοπικές κοινότητες Πεζούλας (+85,6%), Φυλακτής (+40,8%), Μπελοκομίτη (+39,3%) και Κρυονερίου (+34,3%), έναντι 32,2% αύξησης για το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης. Βέβαια, ο ρυθμός πληθυσμιακής αύξησης επηρεάζεται αντιστρόφως ανάλογα από το πληθυσμιακό μέγεθος ενός οικισμού. Έτσι, για την τελευταία εικοσαετία 1981-2001, η μεγαλύτερη απόλυτη αύξηση καταγράφεται στην Τ.Κ. Πεζούλας (292 άτομα) και ακολουθούν οι Τ.Κ. Κρυονερίου (208 άτομα), Νεοχωρίου (164 άτομα), Φυλακτής (144 άτομα) και Μπελοκομίτη (58 άτομα). Πληθυσμιακή αύξηση καταγράφεται και στην, πιο απομακρυσμένη Τ.Κ. Καρβασαρά, η οποία όμως, όπως θα φανεί στη συνέχεια, δεν αναφέρεται σε μόνιμο πληθυσμό. Αντίθετα, η Τ.Κ.Καρίτσας στην ενδοχώρα εμφανίζει συνεχή μείωση του πληθυσμού που για την περίοδο αναφοράς 1961-2001 ανέρχεται σε 65%.

Τα επίσημα απογραφικά στοιχεία για τον πραγματικό πληθυσμό, αν και τα μόνα που επιτρέπουν ποσοτικές προσεγγίσεις σε μακρά χρονική περίοδο, εν μέρει μόνο αποτυπώνουν την πληθυσμιακή εικόνα της περιοχής, που στην πραγματικότητα φαίνεται να είναι πολύ πιο σύνθετη. Η πληθυσμιακή ανάκαμψη της τελευταίας εικοσαετίας φαίνεται ότι εμπεριέχει έντονα χαρακτηριστικά κινητικότητας. Η μικρή χρονοαπόσταση της Δ.Ε. Νεβρόπολης από την Καρδίτσα

και η στενή εξάρτησή του από την πόλη, σε συνδυασμό με τον εποχικό χαρακτήρα των τουριστικών δραστηριοτήτων επιτρέπουν μορφές «ταυτόχρονης διπλής κατοίκησης», στην πόλη και της Δ.Ε. Νεβρόπολης , κάνοντας πιο ρευστή την έννοια της μόνιμης κατοικίας, κατά συνέπεια και αυτήν του μόνιμου πληθυσμού. Επίσης, φαινόμενα που εντείνονται τα τελευταία χρόνια όπως η εποχική κατοίκηση μέσης ή μεγάλης διάρκειας, συνήθως συνταξιούχων που επιστρέφουν τους καλοκαιρινούς μήνες στον τόπο καταγωγής τους, οι σύντομης διάρκειας ή ακόμα και ημερήσιες μετακινήσεις για λόγους εργασίας κλπ, κάνουν ακόμα πιο δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ μόνιμου και εποχικού πληθυσμού. Στις αβεβαιότητες αυτές μπορούν να προστεθούν και οι συνήθεις μετακινήσεις πληθυσμού στους τόπους καταγωγής του την ημέρα της απογραφής.

Χαρακτηριστική από αυτήν την άποψη είναι η Τ.Κ. Καρβασαρά , η οποία διατηρεί σε όλες τις απογραφές έναν μικρό αλλά μόνιμο και αυξανόμενο πληθυσμό, ενώ, ταυτόχρονα, στην ίδια την απογραφή 2001 και 2011 καμία κατοικία δεν χαρακτηρίζεται ως κύρια κατοικούμενη.

Λαμβάνοντας υπ'όψιν τις παραπάνω παρατηρήσεις, είναι σαφές ότι δεν μπορούν να διαχωριστούν απολύτως οι έννοιες του μόνιμου και του εποχικού πληθυσμού, ούτε να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα αντίστοιχα μεγέθη.

Ενώ σε επίπεδο Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, στη σημερινή μορφή του δήμου που προέκυψε, με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, από τη συνένωση των πρώην δήμων Πλαστήρα και Νεβρόπολης Αγράφων, παρατηρείται ότι τη δεκαετία (2001 – 2011) σημειώνεται αλλαγή στην εξέλιξη του πληθυσμού που αποδεικνύεται από την ανοδική πορεία που ακολουθεί, κυρίως στις Τ.Κ. της Δ.Ε. Νεβρόπολης (27,57% σε αντίθεση με το -3,60% τη δεκαετία 1991-2001) και στη μικρότερη αύξηση των Τ.Κ. της Δ.Ε Πλαστήρα (1,99 % σε αντίθεση με το 9,3% τη δεκαετία 1991-2001)

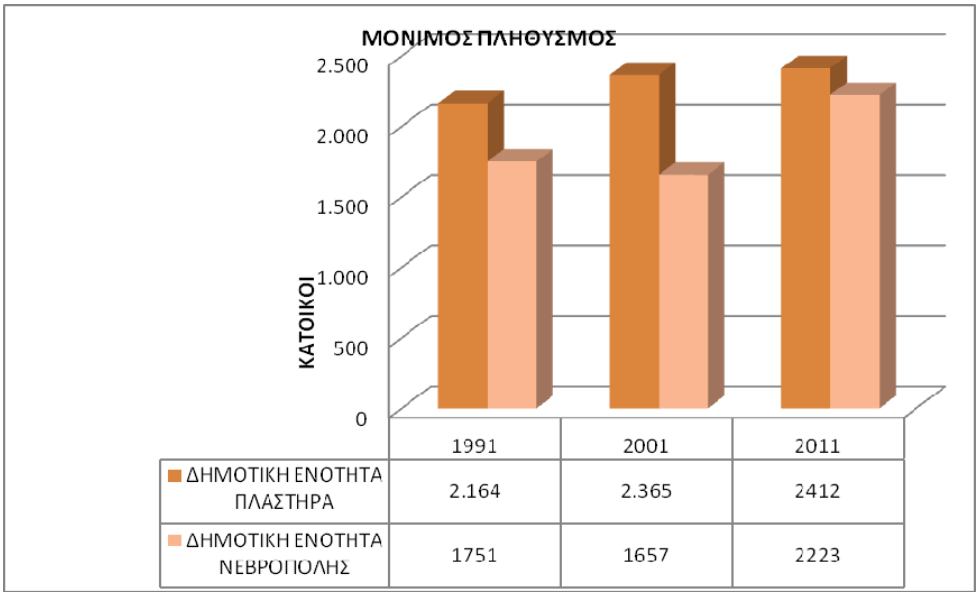

Δείκτης Α1	**Πληθυσμός**

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2001 %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2011 %
	1991	2001	2011 (ΦΕΚ 698/Β/20-03-2014)		
Μορφοβουνίου	680	730	576	7,35	-21,10
Κερασέας	310	298	390	-3,87	30,87
Λαμπερού	270	310	559	14,81	80,32
Μεσενικόλα	576	486	459	-15,63	-5,56
Μοσχάτου	328	541	428	64,94	-20,89
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**2.164**	**2.365**	**2412**	**9,29**	**1,99**
Καρίτσας	119	143	134	20,17	-6,29
Καρβασαρά	0	0	28	50,88	-67,44
Κρυονερίου	450	380	595	-15,56	56,58
Μπελοκομίτη	50	89	178	78,00	100,00
Νεοχωρίου	583	493	589	-15,44	19,47
Πεζούλας	259	263	367	1,54	39,54
Φυλακτής	290	289	332	-0,34	14,88
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	**1751**	**1657**	**2223**	**-3,60**	**34,16**
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**3915**	**4022**	**4635**	**2,73**	**15,24**

Πηγές στοιχείων: Απογραφή μόνιμου πληθυσμού-κατοικιών 1991, 2001, 2011 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ. ΣΤΑΤ.)

Δείκτης Α1	**Πληθυσμός**

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2011 %	ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	
	2001	2011 (ΦΕΚ 699/Β/20-03-2014)		2001	2011 (ΦΕΚ 699/Β/20-03-2014)
Μορφοβουνίου	1204	1081	-10,22		
Κερασέας	776	785	1,16		
Λαμπερού	490	654	33,47		
Μεσενικόλα	745	861	15,57		
Μοσχάτου	576	726	26,04		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**3791**	**4107**	**8,34**	**4480**	**4590**
Καρίτσας	208	408	96,15		
Καρβασαρά	86	62	-27091		
Κρυονερίου	818	941	15,04		
Μπελοκομίτη	206	376	82,52		
Νεοχωρίου	1119	1306	16,71		
Πεζούλας	633	809	27,80		
Φυλακτής	531	865	62,90		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	**3601**	**4767**	**32,38**	**4698**	**4323**
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**7392**	**8874**	**20,05**	**9178**	**8913**

Πηγές στοιχείων: Απογραφή μόνιμου πληθυσμού-κατοικιών 2001, 2011 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ. ΣΤΑΤ.)

Α1.2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Από τα στοιχεία των απογραφών πληθυσμού 1991 – 2001 που διατίθενται σε επίπεδο Τοπικής Κοινότητας, φαίνεται ότι η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό γήρανσης σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας ή το σύνολο της χώρας, αλλά και σε σχέση με την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας.

Η σύγκριση μεταξύ των ετών, 1991 και 2001, καταγράφει και εδώ, όπως και στις περισσότερες περιοχές της χώρας, τη σταδιακή γήρανση του πληθυσμού. Οι ηλικιακές κατηγορίες των οποίων η συμμετοχή στο σύνολο μειώνεται είναι αυτές των νέων, κάτω των 25 ετών, κατηγορίες που συχνά μετακινούνται προς τα αστικά κέντρα για λόγους σπουδών ή/και αναζήτησης περισσότερων ευκαιριών απασχόλησης, καθώς και η κατηγορία 40-64 ετών που συνιστά και το 1/3 περίπου του συνόλου. Αντίστοιχα, αυξάνεται η συμμετοχή των ηλικιωμένων (65 ετών και άνω), αλλά και αυτή των νεότερων παραγωγικών ηλικιών (25-39 ετών). Η τελευταία κατηγορία επηρεάζεται πιθανώς και από την παρουσία οικονομικών μεταναστών.

Ο δείκτης γήρανσης που χρησιμοποιείται ενδεικτικά αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ των πιο ηλικιωμένων και των νεότερων κατηγοριών του πληθυσμού. Για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα , το 2001, ο δείκτης γήρανσης είναι ίσος με 1,82 λίγο χαμηλότερος από αυτόν της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας (1,89), αλλά υψηλότερος από τον αντίστοιχο δείκτη της Περιφέρειας Θεσσαλίας (1,15) ή του συνόλου της χώρας (1,1). Ο δείκτης γήρανσης έχει επιδεινωθεί σημαντικά σε σχέση με το 1991, πού ήταν 1,09.

Η ηλικιακή σύνθεση αναφέρεται, βεβαίως, στον πραγματικό και όχι στο μόνιμο πληθυσμό, επηρεάζεται κατά συνέπεια έντονα από τα μεγέθη που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Αυτό γίνεται εμφανές στη διαφοροποίηση του δείκτη γήρανσης στο εσωτερικό του Δήμου. Δυναμικότερα εμφανίζονται οι παραλίμνιες Τοπικές Κοινότητες δηλαδή οι Τ.Κ. που έχουν και το σημαντικότερο μόνιμο πληθυσμό.

Στο εσωτερικό των παραγωγικών ηλικιών (25-64 ετών) η σχέση μεταξύ νεότερων (25-39 ετών) και γηραιότερων (40-64 ετών) φαίνεται ότι βελτιώνεται μεταξύ των δύο απογραφών για το σύνολο του Δήμου. Διαπιστώνεται δηλαδή μια ανανέωση των παραγωγικών ηλικιών (αύξηση των νεότερων σε σχέση με τους γηραιότερους).

Η σύνθεση του πληθυσμού ως προς το φύλο, δείχνει αριθμητική υπεροχή των ανδρών, έναντι των γυναικών, σε αντίθεση με τη σύνθεση κατά φύλο στο σύνολο χώρας, αλλά και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ή στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας. Οι διαφορές εμφανίζονται εντονότερες στις παραγωγικές ηλικίες (25-64 ετών) και ιδιαίτερα στις νεότερες (25-39 ετών). Η εικόνα αυτή είναι συχνή σε αγροτικές περιοχές όπου οι δυνατότητες γυναικείας απασχόλησης είναι πολύ περιορισμένες. Για τις νεότερες παραγωγικές ηλικίες εμφανίζεται μια μικρή βελτίωση μεταξύ 1991-2001 (δείκτης γυναικών/άνδρες μεταξύ 25-39 ετών), πιθανόν ενδεικτική των

περισσότερων ευκαιριών γυναικείας απασχόλησης που δημιουργούνται από τον τουρισμό και τις τριτογενείς δραστηριότητες που συνδέονται με αυτόν.

Δείκτης Α2	Δημογραφικά χαρακτηριστικά

	ΣΥΝΟΛΟ	ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ							Γεωγραφικές Αναφορές		
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ		**ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ**	**ΚΕΡΑΣΕΑΣ**	**ΛΑΜΠΕΡΟΥ**	**ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ**	**ΜΟΣΧΑΤΟΥ**			**ΝΟΜΟΣ**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**	**ΧΩΡΑ**
Πληθυσμός 2001	3791	1204	776	490	745	576			129541	753888	10964020
Αναλογία αρρένων	50,44	50,4	51,5	53,5	51,0	49,9			49,85	49,66	49,50
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ		**ΚΑΡΙΤΣΑΣ**	**ΚΑΡΒΑΣΑΡΑ**	**ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ**	**ΜΠΕΛΟΚΟΜΙΤΗ**	**ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ**	**ΠΕΖΟΥΛΑΣ**	**ΦΥΛΑΚΤΗΣ**			
Πληθυσμός 2001	3601	208	86	818	206	1119	633	531	129541	753888	10964020
Αναλογία αρρένων	52,43	51,92	54,65	51,47	52,43	53,44	52,29	51,79	49,85	49,66	49,50
Σύνθεση πληθυσμού κατά ηλικία											
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ		**ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ**	**ΚΕΡΑΣΕΑΣ**	**ΛΑΜΠΕΡΟΥ**	**ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ**	**ΜΟΣΧΑΤΟΥ**					
0-14	13,0	12,0	19,5	11,2	9,8	12,2			15,1	15,6	15,2
15-24	9,7	9,1	12,1	9,8	8,6	8,9			12,2	13,5	14,3
25-39	19,3	19,4	20,5	18,8	18,5	18,9			19,5	20,8	22,9
40-64	33,4	35,7	30,9	35,9	28,5	36,1			32,2	31,9	31,0
65+ (δείκτης γήρανσης)	24,6	23,7	17,0	24,3	34,6	24,0			21,1	18,1	16,7
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ		**ΚΑΡΙΤΣΑΣ**	**ΚΑΡΒΑΣΑΡΑ**	**ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ**	**ΜΠΕΛΟΚΟΜΙΤΗ**	**ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ**	**ΠΕΖΟΥΛΑΣ**	**ΦΥΛΑΚΤΗΣ**			
0-14	13,4	2,4	16,3	14,5	11,7	13,9	12,0	16,6	15,1	15,6	15,2
15-24	9,3	7,7	8,1	12,2	6,8	9,7	10,6	4,5	12,2	13,5	14,3
25-39	20,4	10,1	14,0	24,0	21,4	22,9	18,5	16,9	19,5	20,8	22,9
40-64	33,2	39,9	38,4	33,3	32,5	32,0	35,2	30,3	32,2	31,9	31,0
65+ (δείκτης γήρανσης)	23,6	39,9	23,3	16,0	27,7	21,5	23,7	31,6	21,1	18,1	16,7

Ορισμοί :
Αναλογία αρρένων : Ποσοστό των αρρένων στο σύνολο του πληθυσμού 2001.
Σύνθεση πληθυσμού κατά ηλικία : Αναλογία των ηλικιακών ομάδων στο σύνολο του πληθυσμού 2001.
Πηγές στοιχείων : Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 2001 της Ελληνική Στατιστική Αρχή, πραγματικός πληθυσμός
Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Α1.3 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών

Το μέσο μέγεθος νοικοκυριού, το 2001, ανέρχεται σε 5,41 άτομα για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, αρκετά μικρότερο από το αντίστοιχο μέγεθος για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας (2,96) την Περιφέρεια Θεσσαλίας (2,93) και το σύνολο χώρας (2,8 μέλη ανά νοικοκυριό). Το μέσο μέγεθος νοικοκυριού τείνει να μειώνεται, σε σχέση με το 1991 (2,7 μέλη ανά νοικοκυριό), παρακολουθώντας τη γενική τάση της χώρας. Η ποσοστιαία σύνθεση των νοικοκυριών κατά μέγεθος, το 2001, σε σύγκριση με αυτήν της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας, δείχνει ότι υπεραντιπροσωπεύονται οι κατηγορίες των μονομελών και κυρίως των διμελών νοικοκυριών, ενώ αντίστοιχα υποαντιπροσωπεύονται όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες

Επομένως για τη Δ.Ε. Νεβρόπολης η μεγάλη συμμετοχή των μικρών νοικοκυριών είναι συμβατή με την ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού και επηρεάζεται σημαντικά από τα στοιχεία των Τ.Κ. Καρίτσας και Καρβασαρά που δεν αναφέρονται σε μόνιμο πληθυσμό και όπου το ποσοστό μονομελών και διμελών νοικοκυριών φτάνει το 86% και 62% αντίστοιχα. Στις υπόλοιπες τοπικές κοινότητες εμφανίζονται κάποιες διαφοροποιήσεις. Το μέσο μέγεθος νοικοκυριού υπερβαίνει το μέσο για την περιοχή μελέτης (>= 2,5 μέλη ανά νοικοκυριό) στο Κρυονέρι (2,9), το Μπελοκομίτη (2,8) και την Πεζούλα (2,6). Σε σύγκριση με το 1991, το μέσο μέγεθος νοικοκυριού αυξάνεται στις Τ.Κ. Μπελοκομίτη και Πεζούλας, ενώ μειώνεται στις υπόλοιπες τοπικές κοινότητες.

Και για τη Δ.Ε. Πλαστήρα ο συνολικός αριθμός των νοικοκυριών (που διέμενε σε κανονικές και μη κανονικές κατοικίες) κατά τη δεκαετία 1991-2001 σημείωσε αύξηση της τάξης του 27%. Σε επίπεδο Τ.Κ. η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Κερασέα (38,1%) και η μικρότερη στο Μεσενικόλα (19,4%). Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας η αύξηση που σημειώθηκε δεν ξεπέρασε το 10%, ενώ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας σημείωσε ένα ποσοστό της τάξης του 12%.

Ως προς την κατανομή των νοικοκυριών σε σχέση με τον αριθμό των μελών τους (2001) στο σύνολο του Δήμου, υπεροχή παρουσιάζουν τα νοικοκυριά με 1-2 μέλη με ποσοστό 54%. Το 30% του συνόλου των νοικοκυριών αποτελείται από 3-4 μέλη, ενώ το μικρότερο ποσοστό (16,4%) έχουν τα νοικοκυριά που αποτελούνται από 5 ή περισσότερα μέλη. Στις Τ.Κ. η πλειοψηφία των νοικοκυριών αποτελείται από 1-2 μέλη. Μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η Τ.Κ. Μορφοβουνίου με 61,4% και μικρότερο το Μοσχάτο με 43%. Η υπεροχή των νοικοκυριών με 1-2 μέλη παρατηρείται τόσο σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας όσο και Περιφέρειας με μικρές ποσοστιαίες διαφοροποιήσεις.

Το μέσο μέγεθος νοικοκυριού που προσδιορίζεται από τη διαίρεση των μελών των νοικοκυριών προς το σύνολο νοικοκυριών 2001, είναι στη Δ.Ε. Πλαστήρα 2,9 μέλη. Οι Τ.Κ. Μοσχάτου και Λαμπερού έχουν το μεγαλύτερο μέσο μέγεθος νοικοκυριού με 3,3 μέλη, ενώ στην Τ.Κ. Μεσενικόλα το μέσο μέγεθος νοικοκυριού είναι το μικρότερο, με 2,6 μέλη / νοικοκυριό

Δείκτης Α3	Χαρακτηριστικά νοικοκυριών

	ΣΥΝΟΛΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ												ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ		
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ		**ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ**	**ΚΕΡΑΣΕΑΣ**	**ΛΑΜΠΕΡΟΥ**	**ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ**	**ΜΟΣΧΑΤΟΥ**								**ΝΟΜΟΣ**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**	**ΧΩΡΑ**
Αριθμός νοικοκυριών 1991	840	276	126	107	217	114										
Αριθμός νοικοκυριών 2001	1064	336	174	138	259	157										
Μεταβολές 1991-2001	26.7%	21,7%	38,1%	29,0%	19,4%	37.7%										
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ							**ΚΑΡΙΤΣΑΣ ΔΟΛΟΠΩΝ**	**ΚΑΡΒΑΣΑΡΑ**	**ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ**	**ΜΠΕΛΟΚΟΜΙΤΗ**	**ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ**	**ΠΕΖΟΥΛΑΣ**	**ΦΥΛΑΚΤΗΣ**			
Αριθμός νοικοκυριών 1991							92	29	165	62	243	149	146	35729	212605	3198090
Αριθμός νοικοκυριών 2001							95	31	179	63	265	188	158	38734	237265	3663153
Μεταβολές 1991-2001							3,26%	6,90%	8,48%	1,61%	9,05%	26,17%	8,22%	8,41%	11,60%	14,54%
Μέγεθος νοικοκυριών 2001																
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ		**ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ**	**ΚΕΡΑΣΕΑΣ**	**ΛΑΜΠΕΡΟΥ**	**ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ**	**ΜΟΣΧΑΤΟΥ**								**ΝΟΜΟΣ**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**	**ΧΩΡΑ**
Μέλη νοικοκυριών 2001	3061	894	528	450	666	523										
Νοικοκυριά με 1-2 μέλη	54,2%	58,6%	50,6%	47,8%	61,4%	42,7%										
Νοικοκυριά με 3-4 μέλη	29,4%	30,7&	30,5%	28,3%	24,7%	34,4%										
Νοικοκυριά με 5+ μέλη	16,4%	10,7%	19,0%	23,9%	13,9%	22,9%										
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	2,9	2,78	3,0	3,3	2,6	3,3										
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ							**ΚΑΡΙΤΣΑΣ ΔΟΛΟΠΩΝ**	**ΚΑΡΒΑΣΑΡΑ**	**ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ**	**ΜΠΕΛΟΚΟΜΙΤΗ**	**ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ**	**ΠΕΖΟΥΛΑΣ**	**ΦΥΛΑΚΤΗΣ**			
Μέλη νοικοκυριών 2001	2476						178	75	517	175	658	490	383	38734	237265	3663,153
Νοικοκυριά με 1-2 μέλη	32,4						43,2%	30,6%	27,4%	27,8%	33,2%	30,6%	34,8%	24,2%	22,8%	23,9%
Νοικοκυριά με 3-4 μέλη	12,6						6,3%	14,5%	14,2%	16,7%	12,1%	14,1%	11,4%	17,6%	20,4%	20,8%
Νοικοκυριά με 5+ μέλη	5,01						0,53%	4,84%	8,38%	5,56%	4,72%	5,32%	3,80%	8,2%4	6,75%	5,25%
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	2,53						1,87	2,42	2,89	2,78	2,48	2,61	2,42	2,96	2,93	2,80

Ορισμοί :

Αριθμός και μεταβολές νοικοκυριών : Καταγράφεται το σύνολο νοικοκυριών του 1991 και 2001 και υπολογίζονται οι μεταβολές δεκαετίας.
Μέγεθος νοικοκυριών : Καταγράφεται η αναλογία του αριθμού νοικοκυριών στις παραπάνω κατηγορίες μεγέθους στο σύνολο νοικοκυριών του 2001.
Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Α.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α.2.1. Μορφωτικό επίπεδο

Το επίπεδο εκπαίδευσης της Δ.Ε. Νεβρόπολης εμφανίζεται αρκετά υψηλό σε σχέση με αυτό των άλλων πρώην παραλίμνιων Δήμων Πλαστήρα και Ιτάμου και τωρινών Δημοτικών Ενοτήτων, αλλά και σε σχέση με αυτό της Περιφερειακής Ενότητας ή της Περιφέρειας. Αν και τα στοιχεία αυτά αφορούν εν μέρει μόνο το μόνιμο πληθυσμό, πιθανόν αποτελούν ισχυρή ένδειξη της έλξης που ασκεί η ανάδειξη της περιοχής ως τουριστικού πόλου σε κατηγορίες που επενδύουν επιχειρηματικά ή ως β' κατοικία αποκτώντας έτσι σταθερούς δεσμούς με την περιοχή.

Το 13,4% του πληθυσμού ηλικίας 10 ετών και άνω εντάσσεται σε κάποια από τις κατηγορίες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έναντι 10,3% στην Περιφερειακή Ενότητα και 13,3% στην Περιφέρεια, ενώ 20,8% έχει ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (έναντι 19,2% για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας και 22,5% για την Περιφέρεια Θεσσαλίας). Στο άλλο άκρο της κλίμακας, τα άτομα άνω των 10 ετών που καταγράφονται ως «μη γνωρίζοντες γραφή και ανάγνωση» αντιπροσωπεύουν 9,5% του συνόλου, έναντι 11% για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας και 6,6% για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, χαρακτηριστικό αναμενόμενο για περιοχή με αγροτικά χαρακτηριστικά, ενώ αυτοί που δεν τελείωσαν δημοτικό ανέρχονται σε 10% του συνόλου, έναντι 11% περίπου στην Περιφερειακή Ενότητα και στην Περιφέρεια.

Οι πτυχιούχοι ανωτάτων και ανωτέρων σχολών της Δ.Ε. Πλαστήρα ανέρχονται στο 10,6%, στη μέση εκπαίδευση η ποσοστιαία συμμετοχή του πληθυσμού βρίσκεται στα ίδια περίπου επίπεδα (28,6% και 29,9%). Το ποσοστό των αποφοίτων στοιχειώδους εκπαίδευσης στη γεωγραφική ενότητα της Δ.Ε. Πλαστήρα αυξάνεται κατά 10 περίπου ποσοστιαίες μονάδες (41,3%) από εκείνο της μέσης εκπαίδευσης, το ποσοστό του πληθυσμού που δεν έχει ολοκληρώσει τη στοιχειώδη εκπαίδευση είναι γύρω στο 10% και το ποσοστό του πληθυσμού που δε γνωρίζει γραφή και ανάγνωση φθάνει το 9,4% .

Διαχρονικά πάντως, αναλύοντας και τα αντίστοιχα ποσοστά του επιπέδου εκπαίδευσης κατά το έτος 1991, διαπιστώνεται βελτίωση του μέσου επιπέδου εκπαίδευσης του πληθυσμού, γεγονός που παρατηρείται τόσο σε επίπεδο Δήμου όσο και στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας, της Περιφέρειας και της χώρας. Η εξέλιξη αυτή σκιαγραφείται, κυρίως, από:

- τη μείωση της μερίδας του πληθυσμού με ημιτελή ή και ανύπαρκτη στοιχειώδη εκπαίδευση,
- την αύξηση της ποσοστιαίας συμμετοχής του πληθυσμού στην τριτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ τέλος,
- σε επίπεδο Δήμου, κατά τη δεκαετία 1991 – 2001, αξιοσημείωτη είναι η μείωση του πληθυσμού που δε γνωρίζει γραφή και ανάγνωση, καθώς και του πληθυσμού που δεν έχει ολοκληρώσει στοιχειώδη εκπαίδευση.

Ιδιαίτερα ενθαρρυντικό κρίνεται το γεγονός ότι δεν υπάρχουν μαθητές που εγκατέλειψαν το σχολείο πριν την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσής τους αλλά ούτε και παιδιά που δεν παρακολουθούν σχολείο. Παρόλα αυτά η συγκέντρωση των σχολικών μονάδων αποτελεί ένα από τα μειονεκτήματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξαιτίας της μετακίνησης του μαθητικού πληθυσμού από και προς αυτά. Ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο το πρόβλημα γίνεται εντονότερο, λόγω του ορεινού χαρακτήρα της περιοχής μελέτης και των δύσκολων καιρικών συνθηκών που επικρατούν. Επιπρόσθετα, οι μετακινήσεις απαιτούν τη δαπάνη περισσότερου χρόνου, ενώ η ανάγκη για φροντιστηριακή υποστήριξη οξύνει το πρόβλημα της μετακίνησης και παράλληλα μειώνει τον ελεύθερο χρόνο.

Δείκτης Α4 | Μορφωτικό επίπεδο

Μορφωτικό επίπεδο 1991										
	Κάτοχοι Μεταπτυχιακού - Διδακτορικού τίτλου	Πτυχιούχοι ΑΕΙ	Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ - ΚΑΤΕΕ)	Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	Τελείωσαν Γ' τάξη Γυμνασίου	Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	Δεν τελείωσαν Δημοτικό	Αγράμματοι (μη γνωρίζοντες γραφή και ανάγνωση	Σύνολο
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	0,00%	3,19%	0,67%	0,00%	13,77%	7,93%	45,75%	13,30%	15,38%	100,00%
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ	0,00%	2,82%	0,40%	0,08%	9,66%	9,46%	49,22%	12,39%	15,98%	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	0,00%	3,00%	0,54%	0,04%	11,72%	8,69%	47,48%	12,85%	15,68%	100,00%
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	0,04%	3,78%	0,81%	0,22%	12,33%	9,28%	44,17%	12,23%	17,13%	100,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,14%	4,92%	1,25%	0,43%	16,78%	9,93%	42,86%	12,97%	10,73%	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	0,41%	6,24%	1,36%	0,69%	23,43%	10,77%	39,64%	10,63%	6,83%	100,00%

Μορφωτικό επίπεδο 2001										
	Κάτοχοι Μεταπτυχιακού - Διδακτορικού τίτλου	Πτυχιούχοι ΑΕΙ	Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ - ΚΑΤΕΕ)	Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	Τελείωσαν Γ' τάξη Γυμνασίου	Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	Δεν τελείωσαν Δημοτικό	Αγράμματοι (μη γνωρίζοντες γραφή και ανάγνωση	Σύνολο
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	0,63%	7,63%	2,65%	2,53%	20,77%	8,29%	38,06%	9,96%	9,48%	100,00%
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ	0,31%	6,74%	1,22%	2,36%	17,49%	11,15%	41,34%	10,04%	9,35%	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	0,47%	7,18%	1,94%	2,45%	19,13%	9,72%	39,70%	10,00%	9,42%	100,00%
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	0,18%	5,87%	1,58%	2,66%	19,22%	10,73%	37,93%	10,86%	10,96%	100,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,32%	7,11%	2,39%	3,44%	22,56%	11,35%	35,20%	11,06%	6,57%	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	0,84%	8,70%	3,28%	3,68%	27,38%	11,76%	31,85%	8,74%	3,77%	100,00%

Πηγές στοιχείων : Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 2001 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής

Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Α.2.2. Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

Πολλοί ηλικιωμένοι κάτοικοι (άνδρες μόνοι αλλά και γυναίκες σε κατάσταση χηρείας, πολλές από τις οποίες είναι συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α.) διαμένουν τόσο το χειμώνα όσο και το καλοκαίρι στο Δήμο και δέχονται μία φορά την εβδομάδα τη φροντίδα των στελεχών του προγράμματος «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ», ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις ηλικιωμένων που κατά τους χειμερινούς μήνες μετακινούνται σε συγγενικά τους πρόσωπα κυρίως στην Αθήνα και την Καρδίτσα.

Δείκτης Α5	**Κοινωνικές ομάδες**	
Κοινωνική ομάδα	**Αριθμός**	**%**
Νοικοκυριά με αρχηγό γυναίκα	-	-
Οικονομικοί μετανάστες	-	-
Τσιγγάνοι	-	-

Πηγές στοιχείων : Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Αρχή

Α.2.3 Οργάνωση τοπικής κοινωνίας

Ιστορική εξέλιξη

Τα συνοπτικά ιστορικά δεδομένα της περιοχής μελέτης έχουν ως εξής. Η περιοχή ανήκει στην ευρύτερη ενότητα των Αγράφων και αποτελούσε παλαιότερα το Δήμο Νεβροπόλεως (Η λέξη Νεβρόπολη είναι σύνθετη από το Νέβρος (= ελάφι) και πόλη. Η περιοχή θεωρούνταν ως περιοχή γεμάτη με ελάφια).

Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους ανήκε στην περιοχή της Δολοπίας, τη χώρα των Δολόπων, η οποία ίσως αποτέλεσε και την πρώτη προελληνική αυτόχθονη κοινωνία που μετέβη από την αγελαία κατάσταση στην κοινωνική/ ανθρώπινη κατάσταση. Το όνομα της χώρας προέρχεται από τον ηγεμόνα της Δόλοπα, ο οποίος, σύμφωνα με τη μυθολογία, ήταν γιος του Ερμή. Γενάρχης δε των Δολόπων θεωρείται ο Φοίνιξ, συγγενής και σύμβουλος του Αχιλλέα. Τα όρια της Δολοπίας δεν μπορούν να προσδιοριστούν γιατί τοποθετούνται διαφορετικά από τρεις ιστορικούς - Θουκιδίδης, Σταύρων και Μελέτιος. Γεγονός φυσιολογικό αφού στο χρονικό διάστημα 1522 π.Χ. - 27 π.Χ. (περίοδος κατά την οποία η Δολοπία αποτελούσε μια «χώρα») τα σύνορά της άλλαξαν πολλές φορές. Αρχαιολογικά ευρήματα των οικισμών των Δολόπων της μυκηναϊκής εποχής βρίσκονται στην Τσούκα - κ. Μπελοκομίτη. Οι Δόλοπες ήταν λαός φτωχός, σκληρός, ορεινός αλλά πολύ καλός πολεμιστής. Σύμφωνα με αναφορές, Δόλοπες συμμετείχαν στον πόλεμο της Τροίας στο πλευρό του Αχιλλέα. Συμμετείχαν επίσης στη μάχη της Αιτωλίας. Το 279 π.Χ. οι Δόλοπες, οι Αθηναίοι, οι Ευρυτάνες και άλλοι αντιμετώπισαν τους Κέλτες και τους Γαλάτες.

Η παρακμή της Δολοπίας επήλθε τους τελευταίους αιώνες π.Χ. Παραδόθηκε στο Φίλλιπο το βασιλιά των Μακεδόνων το 198 π.Χ. χωρίς καμιά αντίσταση. Το 48 π.Χ., στη μάχη των

Φαρσάλων, παρουσιάζεται η τελευταία μαρτυρία για την ύπαρξη των Δολόπων. Το 27 π.Χ. η χώρα των Δολόπων καταστρέφεται από τους Ρωμαίους.

Κατά την Ρωμαϊκή κυριαρχία, οι Δόλοπες συνεχίζουν να υπάρχουν και να ζουν στα βουνά αλλά αποτελούν πλέον ένα ανίσχυρο λαό.

Κατά την Βυζαντινή περίοδο, στην κεντρική Ελλάδα γίνονται μεγάλες κοινωνικές ανακατατάξεις, οι οποίες οφείλονται στην αδυναμία των Βυζαντινών να σταματήσουν τα κύματα των σλάβων και αλβανών που κατέβαιναν από το Βορρά. Όλοι αυτοί οι πληθυσμοί περνώντας από τα βουνά της Δολοπίας, κατέστρεφαν τα πάντα αλλά ποτέ δεν εγκαταστάθηκαν. Σύμφωνα με μια μαρτυρία του 996 μ.Χ. οι Δόλοπες συμμετείχαν στο πλευρό του Στρατηγού Νικηφόρου Ουρανού κατά των Σλάβων, τους οποίους νίκησαν στη μάχη του Σπερχειού.

Κατά την διάρκεια της Οθωμανικής Κυριαρχίας, η περιοχή είναι γνωστή ως «Άγραφα». Τα Άγραφα μένουν στην ιστορία ως τα ελεύθερα βουνά μιας και ποτέ οι Τούρκοι δεν μπόρεσαν να τα κατακτήσουν. Οι κάτοικοι της περιοχής, οι Αγραφιώτες, αποτελούν ένα άθροισμα Σαρακατσαναίων και Βλάχων. Τόσο οι μεν όσο και οι δε είναι νομάδες κτηνοτρόφοι. Μόνο όμως οι Σαρακατσαναίοι παρουσιάζουν το φαινόμενα της εποχιακής μετανάστευσης. Κατά την ίδια περίοδο τα Άγραφα ήταν χώρος των Αμαρτωλών και των Κλεφτών. Κατά την περίοδο 1684-1700 πολλά πολεμικά γεγονότα συνέβησαν με αρχηγούς τους Βλάχο, Μεϊντάνη, Μπουκουβάλα, κ.λπ. Ο Κατσαντώνης ήταν η κυρίαρχη πολεμική προσωπικότητα στην περιοχή.

Με την απελευθέρωση της Θεσσαλίας το 1878, η περιοχή ακολούθησε την πορεία του υπόλοιπου Ελληνικού Κράτους.

Οι κοινότητες εμφανίζονται από τον περασμένο αιώνα με την μορφή μαχαλάδων, με τις εξής ονομασίες Σερμενίκον (Φυλακτή), Μπεζούλα (Πεζούλα), Βουνέσι (Μορφοβούνι), Στούγκ(Κρυονέρι), Βλάσδο (Μοσχάτο). Οι υπόλοιπες κοινότητες δεν έχουν αλλάξει την ονομασία τους.

Κοινότητες	**Υπόλοιποι Συνοικισμοί**
Καρίτσα	Μέγα Ρέμα, Λογγά, Αγία Παρασκευή, Πετρωτό, Πλακωτό, Ράφηνα
Κερασιά	Νεβρόπολη
Κρυονέρι	Κουτσοδήμος
Λαμπερό	Άγιος Αθανάσιος, Νέος Οικισμός Αγίου Αθανασίου
Μεσενικόλας	Μονή Κορώνης
Μορφοβούνι	Ράζια, Ραχωβίτσα
Μοσχάτο	Άγιος Νικόλαος, Τσαρδάκι
Μπελοκομίτης	Κέδρος
Πεζούλα	Καλύβια Πεζούλας, Νεράϊδα
Φυλακτή	Καλύβια Φυλακτής

Οι κοινότητες Καρβασαράς, Καρίτσα, Λαμπερό και Μπελοκομίτης δεν υπήρχαν ούτε ως οικισμοί έως το 1928. Ο Καρβασαράς και το Νεοχώρι δεν έχουν συνοικισμούς. Οι κοινότητες Καρβασαράς, Καρίτσα και Μπελοκομίτης ανήκαν στον Ν. Ευρυτανίας μέχρι τη δεκαετία του '60.

Έθιμα

Ρογκατσάρια

Τα Ρογκατσάρια είναι πανάρχαιο παγανιστικό έθιμο που αναβιώνει κάθε χρόνο παραμονή των Φώτων. Νέοι φορώντας προβιές, περιδιαβαίνουν τα σπίτια, ευχόμενοι «καλή χρονιά» σε όσους συναντούν στο δρόμο.

Το «μπουλούκι» (ή μπλούκι, στην τοπική διάλεκτο) αποτελείται από το γαμπρό, τη νύφη, τον παπά, το γιατρό, τον αγροφύλακα, τη γριά και τους αράπηδες (όλους τους ρόλους υποδύονται άντρες) που χρέος έχουν να προστατεύουν τη νύφη, για να μην την κλέψουν Ρογκατσιαραίοι από άλλο μπουλούκι. Αν, ωστόσο, δεν καταφέρουν να αποτρέψουν την αρπαγή, τότε θα πρέπει να βάλουν τα δυνατά τους και να πάρουν πίσω τη Νύφη κι ο κλέφτης να πληρώσει και να δηλώσει υποταγή.

Τα πρόσωπα και τα σώματα όλων των Ρογκατσιαραίων είναι καλυμμένα με προβιές, ενώ στη μέση τους κρέμονται κουδούνια. Το μπουλούκι συνοδεύεται πάντα από παραδοσιακή ορχήστρα, ενώ χαρακτηριστικός χορός είναι ο Ρογκατσιάρης. Στόχος είναι να περιδιαβούν όλα τα σπίτια του χωριού και να μαζέψουν όσα περισσότερα χρήματα μπορούν, τόσο για τη συντήρηση των φορεσιών, όσο και για το παραδοσιακό γλέντι που ακολουθεί, το βράδυ, ανήμερα των Θεοφανείων.

Το Γλέντι των Ρογκατσαραίων λαμβάνει χώρα στις 5 Ιανουαρίου και κατά τη διάρκειά του γίνεται γλέντι με φαγητό και άφθονο ποτό, με χρήματα που έχουν συγκεντρωθεί από τα Ρογκατσάρια.

Κούλουμα

Την Καθαρά Δευτέρα, τη πρώτη μέρα της νηστείας ξεκινάει στην ουσία η "κάθαρση" των ανθρώπων πνευματικά και σωματικά. Οι νοικοκυρές συνήθιζαν να πλένουν και να βάφουν άσπρα τα σπίτια εκείνη την ημέρα με σκοπό να φύγουν όλα τα κακά πνεύματα. Παράδοση που ήρθε αργότερα είναι η έξοδος του κόσμου στην εξοχή, γνωστή και ως "κούλουμα", με σκοπό των εορτασμό και το πέταγμα του χαρταετού που συμβολίζει την απελευθέρωση του ανθρώπου από κάθε τι κακό.

Χελιδόνα

Την πρώτη Μαρτίου ή στις 21 Μαρτίου, ημέρα της εαρινής ισημερίας, τα παιδιά γυρνάνε στα σπίτια κρατώντας ένα αρθρωτό ομοίωμα χελιδονιού, τη «χελιδόνα», και τραγουδούν ένα είδος καλάντων, τα χελιδονίσματα. Το έθιμο της χελιδόνας, έχει τις ρίζες του στην αρχαία Ελλάδα και επιβιώνει μέχρι τις μέρες μας.

Οι «Χελιδονιστές», οι οποίοι είναι κυρίως παιδιά αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις ενήλικες, γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι τραγουδώντας τραγούδια για τον ερχομό των χελιδονιών. Παλιά, οι νοικοκυρές έδιναν στα παιδιά λάδι, κρασί, αλεύρι, σιτάρι, αυγά και σε λίγες περιπτώσεις χρήματα.

Τα λεφτά καθώς και ότι προϊόντα μάζευαν τα παιδιά τα αφιέρωναν στην εκκλησία. Κάποια «χελιδονίσματα» χαιρετίζουν το έαρ, την άνοιξη και απαγγέλλουν στίχους, για να διώξουν τον χειμώνα ή τον τελευταίο μήνα του, το Φλεβάρη.

Αφανός

Το βράδυ της Ανάστασης και την ώρα που ο παπάς δίνει το Άγιο Φως, οι νέοι του χωριού βάζουν φωτιά στον "αφανό", το ομοίωμα του Ιούδα, μια μεγάλη θημωνιά με κέδρα, και ψέλνουν το "Χριστός Ανέστη".

Το έθιμο που συμβολίζει την ανάσταση και ανάληψη του Χριστού στον ουρανό, παραμένει ζωντανό στα χωριά Μορφοβούνι - Μεσενικόλα – Κρυονέρι - Νεοχώρι κ.α.

Σίγνα

Πρόκειται για ένα καθαρά θρησκευτικό έθιμο, κατά το οποίο, τη δεύτερη μέρα του Πάσχα, μετά τη λειτουργία, σχηματίζεται πομπή με τα λάβαρα, τις εικόνες, τα εξαπτέρυγα, τον ιερέα και τους ψάλτες, ενώ ακολουθούν οι πιστοί με τις λαμπάδες.

Η πομπή κάνει τον κύκλο του χωριού ψέλνοντας, εν χορώ, το "Χριστός Ανέστη", ενώ στις εισόδους του χωριού ψέλνονται δεήσεις. Έτσι, σύμφωνα με την παράδοση, ξορκίζεται το κακό.

Εκδηλώσεις του Δήμου

Φεστιβάλ Λιμνών

Την περίοδο του καλοκαιριού, το Φεστιβάλ της Λίμνης αποτελεί ένα σπουδαίο πολιτιστικό γεγονός της περιοχής. Θεατρικές παραστάσεις, μουσική, χορός, διαλέξεις και πολλά ακόμη πολιτιστικά δρώμενα για μικρούς και μεγάλους, χαρίζουν μοναδικές αξέχαστες στιγμές σε όσους έχουν τη τύχη να το παρακολουθήσουν. Με τη συμμετοχή καταξιωμένων καλλιτεχνών και ερμηνευτών, αναδεικνύονται ποικίλες όψεις του παραδοσιακού, αλλά και σύγχρονου πολιτισμού.

Διάπλους Λίμνης Πλαστήρα

Ο κολυμβητικός διάπλους της Λίμνης Πλαστήρα διοργανώνεται κάθε χρόνο το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου με τη συμμετοχή αθλητών από όλη τη χώρα και το εξωτερικό. Οι κολυμβητές που παίρνουν μέρος διανύουν την απόσταση από την Πλάζ Πεζούλας έως την Πλάζ Λαμπερού.

Xterra Greece

Η κορυφαία διοργάνωση αγώνων off road τριάθλου, trail running και ποδηλασίας εκτός δρόμου, με περισσότερους από 170 αγώνες στην Αμερική και παρουσία σε 31 χώρες σε όλο τον κόσμο, διοργανώνεται στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα με εκκίνηση από την πλαζ Πεζούλας.

Η διοργάνωση προσφέρει χρηματικά έπαθλα στους νικητές και δυνατότητα πρόκρισης στον τελικό του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος XTERRA, στους κορυφαίους αθλητές και αθλήτριες .

Η Ελλάδα άλλωστε από το 2013 αποτελεί μέλος της οικογένειας των αγώνων XTERRA ως μέρος του Ευρωπαϊκού (European Tour) και Παγκοσμίου Πρωταθλήματος (World Tour).

Ο αγώνας περιλαμβάνει 1500 μέτρα κολύμβησης, 30 χιλιόμετρα ποδηλασίας με mountain bike και 10 χιλιόμετρα τρέξιμο σε μονοπάτια και δασικούς δρόμους.

Ποδηλατικός γύρος

Είναι μια εκδήλωση που σκοπό έχει να φέρει τους φίλους του ορεινού ποδηλάτου στην περιοχή και συγκεκριμένα στη διαδρομή 12χιλ. «πλαζ Πεζούλας, Βοτανικός κήπος Νεοχωρίου - πλαζ Πεζούλας» , ώστε να θαυμάσουν την περιοχή , να περάσουν ένα ευχάριστο απόγευμα στη φύση και να ασχοληθούν με το αγαπημένο τους χόμπι. Η συμμετοχή είναι ελεύθερη, για παιδιά κάτω των 14 χρονών ενώ πρέπει να συνοδεύονται από τον κηδεμόνα τους. Ο κάθε διαγωνιζόμενος πρέπει να φέρει το ποδήλατό του και υποχρεωτικά το κράνος του. Οι ποδηλάτες θα πρέπει να βρίσκονται στον χώρο εκκίνησης για τεχνικό έλεγχο του ποδηλάτου και ενημέρωση. Η διαδρομή είναι σηματοδοτημένη σύμφωνα με τους κανονισμούς της διεθνούς ομοσπονδίας ποδηλάτου. Σε όλους τους συμμετέχοντες δίδονται αναμνηστικά διπλώματα και στους νικητές μετάλλια.

Αθλητικό Καλοκαίρι

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα διοργανώνει αθλητικές δραστηριότητες και αγώνες σε όλες τις Τ.Κ. του Δήμου. Σκοπός των εκδηλώσεων είναι η συμμετοχή , η ψυχαγωγία και η δημιουργική απασχόληση με τον αθλητισμό των παιδιών ή μεγαλύτερων σε ηλικία επισκεπτών που θα βρίσκονται στις Τ.Κ. του Δήμου κατά την διάρκεια του καλοκαιριού.

Για ένα συνεχόμενο μήνα υπάρχει γκάμα αθλητικών δραστηριοτήτων που αφορούν το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ, το βόλεϊ, το ποδήλατο βουνού, το ψάρεμα, το μίνι τένις, την κολύμβηση καθώς και περιπάτους στο δάσος.

Οι αθλητικές εκδηλώσεις έχουν γίνει πλέον θεσμός. Όπως γίνεται με τον διάπλου της λίμνης Πλαστήρα που μαζεύει αθλητές από όλα τα μήκη και πλάτη της χώρας μας και διαφημίζει την λίμνη και τον Δήμο μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ο Δήμος μας υλοποιεί ένα πρωτοποριακό αθλητικό καλοκαίρι με δράσεις καινοτόμες για τα δεδομένα της τοπικής Αυτοδιοίκησης όχι μόνο στον Νομό μας αλλά και στην επικράτεια.

Λογοτεχνικός Διαγωνισμός "Α.Σαμαράκης"

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα για να τιμήσει το λογοτέχνη Α. Σαμαράκη, του οποίου οι ρίζες καταγωγής ακουμπούν στο Μορφοβούνι, έδρα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα προκηρύσσει τον Διαγωνισμό Διηγήματος «Αντώνης Σαμαράκης» με στόχο να τιμηθεί η μνήμη του και παράλληλα να δοθεί η δυνατότητα ανάδειξης νέων συγγραφέων μέσα από το διήγημα και το γραπτό λόγο.

Ο διαγωνισμός, απευθύνεται σε όσους μετέχουν της Ελληνικής Παιδείας και γράφουν στην ελληνική γλώσσα, ανεξαρτήτως τόπου διαμονής και εθνικότητας αρκεί η ηλικία τους να μην ξεπερνά το 45ο έτος.

Οι υποψήφιοι μπορούν να συμμετέχουν με ένα μόνο διήγημα το οποίο δεν έχει δημοσιευθεί και δεν ξεπερνά τις 2.000 – 2.500 λέξεις. Το θέμα είναι ελεύθερο. Σε κάθε διακριθέντα θα

απονεμηθεί ειδικό αναμνηστικό τιμητικής διάκρισης ενώ στους τρεις πρώτους θα απονεμηθεί χρηματικό βραβείο και στους τρείς επόμενους ειδικός έπαινος.

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και η βράβευση γίνεται σε ειδική πανηγυρική εκδήλωση, στο Πολιτιστικό Κέντρο «Αντώνης Σαμαράκης» Μορφοβουνίου Καρδίτσας.

Ο διαγωνισμός γίνεται κάθε δύο ή τρία χρόνια.

Εκδηλώσεις ανά Τοπική Κοινότητα

Σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις διοργανώνονται σε όλα τα χωριά του Δήμου, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, προσελκύοντας πλήθος επισκεπτών. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Μορφοβούνι

«Ρογκατσάρια»: Στις 5 Ιανουαρίου κάθε χρόνου, οι κάτοικοι του χωριού αναβιώνουν το έθιμο.

Το Κάψιμο του αφανού: Το έθιμο πραγματοποιείται το βράδυ της Ανάστασης.

Ο "Διπλός Χορός": Ανήμερα της Πασχαλιάς, το απόγευμα, γίνεται ο διπλός (πασχαλιάτικος) χορός στην πλατεία του χωριού.

Τα «Σίγνα»: Θρησκευτικό έθιμο που πραγματοποιείται τη δεύτερη μέρα του Πάσχα μετά τη θεία λειτουργία.

Ετήσιο αντάμωμα: Την ημέρα του Αγίου Πνεύματος, στην Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος πραγματοποιείται το ετήσιο αντάμωμα των Μορφοβουνιωτών.

Πλαστήρεια: Κάθε χρόνο, το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου, διοργανώνονται στο Μορφοβούνι τα «Πλαστήρεια» προς τιμήν του Νικόλαου Πλαστήρα, με πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και το παραδοσιακό πανηγύρι. Περιλαμβάνουν επίσης πλήθος εναλλακτικών δραστηριοτήτων όπως ποδηλασία, ημέρα ψαρέματος, μουσικά αφιερώματα, θεατρικές παραστάσεις, κλπ.

Μεταφορά εικόνας της Παναγίας Κορώνας: Από το Μεσενικόλα στον Ι.Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Μορφοβουνίου στις 15 Αυγούστου. Εδώ παραμένει για δύο εβδομάδες

Μεσενικόλα

Τα «Ροκαντζάρια» είναι έθιμο με αρχαίες παγανιστικές ρίζες, συμβολίζει το διώξιμο των κακών πνευμάτων και γίνεται κάθε χρόνο την Παραμονή των Φώτων.

Ο «Αναφανός»: έθιμο που συνδέεται με τη λειτουργία της Ανάστασης το Πάσχα.

Την τελευταία Κυριακή του Ιουλίου γίνεται η μεταφορά με τα πόδια και με μεγάλη ακολουθία πιστών, της εικόνας της Παναγίας της Κορωνιώτισσας, από το Μοναστήρι της Κορώνας στο χωριό. Η εικόνα παραμένει μέχρι το Δεκαπενταύγουστο στο Μεσενικόλα και το απόγευμα της Γιορτής της Παναγίας μεταφέρεται στο Μορφοβούνι .

Η Γιορτή Κρασιού Μεσενικόλα, όπου το περίφημο τοπικό κρασί διανέμεται δωρεάν, ξεκίνησε τη δεκαετία του 1960 και μέχρι και σήμερα διοργανώνεται κάθε χρόνο, σε ένα πανέμορφο περιβάλλον στη θέση «Καστανιές», μερικές εκατοντάδες μέτρα έξω από το χωριό, το

δεκαπενταύγουστο, παράλληλα με το πανηγύρι της εκκλησίας του χωριού (Κοιμήσεως της Θεοτόκου). Η Γιορτή Κρασιού πλαισιώνεται με πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Κατά τις ημέρες πριν και μετά το Δεκαπενταύγουστο, γίνονται διάφορες εκδηλώσεις όπως:

Αθλητικές, με τη διεξαγωγή παιχνιδιών για τα παιδιά, αγώνων ποδοσφαίρου, τένις, μπάσκετ κ.λ.π. για τους νέους, έκθεση παλιών φωτογραφιών και ο γύρος του Κρυορέματος.

Στις 4 και 5 Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο γίνεται το «Παζαράκι» στην πλατεία του χωριού. Πλανόδιοι έμποροι στήνουν παράγκες με είδη προικός , παιχνίδια , ρούχα κ.λ.π., ενώ το βράδυ γίνεται γλέντι με κλαρίνα και ντόπιο κρασί.

Κερασιά

Ρογκατσιάρα: Του Σταυρού (Παραμονή των Φώτων)

Κούλουμα: την Καθαρά Δευτέρα.

Πολιτιστικό επταήμερο: Στα μέσα του Αυγούστου με συναυλίες διακεκριμένων καλλιτεχνών.

Παραδοσιακό Πανηγύρι: 21- 23 Αυγούστου.

Μοσχάτο

Γιορτή Αγίου Τρύφωνα: την 1η Φεβρουαρίου

Πανηγύρι του Προφήτη Ηλία: Στις 20 Ιουλίου

Ετήσιο Αντάμωμα: Το πρώτο Σάββατο του Αυγούστου πραγματοποιείται το ετήσιο αντάμωμα των Βλασδινών.

Άγιος Αθανάσιος, Λαμπερό

Παραδοσιακό Πανηγύρι: Στις 15 Αυγούστου.

Θρησκευτική εκδήλωση: Στις 2 Μαΐου στη μνήμη του Αγ. Αθανασίου στην ομώνυμη εκκλησία. Μετά τη θεία λειτουργία προσφέρεται κρέας με πλιγούρι.

Διάπλους της Λ. Πλαστήρα: Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου. Διοργανώνεται με ευθύνη του πολιτιστικού Συλλόγου και τη συμβολή του δήμου και καταλήγει στην Πλαζ Λαμπερού.

Νεοχώρι

«Ρογκατσάρια»: Γίνεται στις 5 Ιανουαρίου κάθε χρόνο, όπου ομάδες μεταμφιεσμένων του χωριού αναβιώνουν το έθιμο.

Πανηγύρι: Λαμβάνει χώρα στις 7 Ιανουαρίου και κατά τη διάρκειά του γίνεται γλέντι με φαγητό και άφθονο ποτό, με χρήματα που έχουν συγκεντρωθεί από τα Ρογκατσάρια.

«Χελιδόνα»: Την 1η Μαρτίου με τους νέους του χωριού να καλωσορίζουν την άνοιξη με τα κάλαντα της χελιδόνας

Το κάψιμο του αφανού: Συμβαίνει το βράδυ της Ανάστασης

Πανηγύρι: Στις 17 Ιουλίου μετά το πέρας της θείας λειτουργίας στον Ι.Ναό της Αγ.Μαρίνας

Πολιτιστικές εκδηλώσεις: αντάμωμα, ρεμπέτικη βραδιά, βραδιά νεολαίας, χορός συλλόγου γυναικών, διαγωνισμός σκάκι και πιγκ-πογκ, λαμβάνουν χώρα από την 1η μέχρι τις 15 Αυγούστου από τον πολιτιστικό σύλλογο νέων Νεοχωρίου

Παραδοσιακή φασολάδα: Στις 29 Αυγούστου προσφέρεται φασολάδα και άλλα νηστίσιμα μετά το πέρας της θείας λειτουργίας στον Ι.Ν. Αγίου Ιωάννη

Μεταφορά εικόνας της Παναγίας Κορώνης και της Τίμιας Κάρας του Αγίου Σεραφείμ: 2ο Δεκαπενθήμερο Νοεμβρίου

Μνημόσυνο πληγέντων: Τέλος Νοεμβρίου.

Κρυονέρι

Πανηγύρι: Στις 20 Ιουλίου του Προφήτη Ηλία, ξεκινάει από την παραμονή της γιορτής στην κεντρική πλατεία του χωριού.

Πασχαλινοί χοροί : Ξεκινούν την Κυριακή του Πάσχα στην κεντρική πλατεία και διαρκούν τρεις ημέρες.

Τα «Σίγνα»: Θρησκευτικό έθιμο που λαμβάνει χώρα τη δεύτερη μέρα του Πάσχα και κατά τη διάρκεια του οποίου γίνεται περιφορά των εικόνων.

Φυλακτή

Παραδοσιακή γιορτή: Τη 2η μέρα του Πάσχα, στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου

Πανηγύρι: Στις 20 Ιουλίου, στη γιορτή του Προφήτη Ηλία, γίνεται δοξολογία στο ομώνυμο ξωκλήσι και ακολουθεί γλέντι.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις: Κάθε χρόνο το Δεκαπενταύγουστο διοργανώνεται τριήμερο πολιτιστικών εκδηλώσεων από τον «Σύνδεσμο Φυλακτιωτών Καρδίτσας».

Πεζούλα

Ανήμερα του Αγίου Πνεύματος γίνεται πανηγύρι στα Καλύβια Πεζούλας.

Γιορτή Αγίου Παντελεήμονα: Στις 27 Ιουλίου στην Πεζούλα και

Πανηγύρι: Στις 15 Αυγούστου.

Καρίτσα Δολόπων

Πανηγύρι: μεγάλο διήμερο στις 15 Αυγούστου, στην πλατεία του χωριού.

Πανηγύρι: Στις 23 Αυγούστου στην Παναγία στο Μέγα Ρέμα και στις 8 Σεπτεμβρίου

στη Μονή Πελεκητής.

Μπελοκομίτης

Πανηγύρι: Στις 29-30 Ιουνίου στη μνήμη των Αγ. Αποστόλων.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις καλοκαιριού: Από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Μπελοκομιτών

Καρβασαράς

Πανηγύρι: Τελευταία Κυριακή Ιουλίου. Το χωριό πανηγυρίζει στη γιορτή των Δώδεκα Αποστόλων, όμως το γλέντι μεταφέρεται.

Α.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α.3.1. Διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στο σύνολο της Δ.Ε. Πλαστήρα ανέρχεται στο 34,7% του συνολικού πληθυσμού. Σε επίπεδο Τ.Κ. η μεγαλύτερη συγκέντρωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σημειώνεται στην Κερασέα με 37,6% και η πιο χαμηλή στο Μοσχάτο με 32,6%. Στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας το αντίστοιχο ποσοστό είναι αυξημένο κατά έξι περίπου μονάδες (40,4% και 40,6%, αντίστοιχα) σε σχέση με το αντίστοιχο του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Η μεταβολή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τη δεκαετία 1991 – 2001 παρουσιάζει αυξητικές τάσεις. Πιο συγκεκριμένα, στη Δ.Ε. Πλαστήρα η αύξηση ήταν της τάξης του 40,9%, ενώ αναφορικά με Τ.Κ. η μεγαλύτερη σημειώθηκε στο Μοσχάτο με διπλάσια σχεδόν αύξηση (84,3%) και η μικρότερη στην Κερασέα (33,9%). Στο Μεσενικόλα δε σημειώθηκε μεταβολή. Η αυξητική τάση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού χαρακτηρίζει και τα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας, της Περιφέρειας και της χώρας, όμως κυμαίνεται σε πολύ πιο χαμηλά επίπεδα της τάξης του 20%. Κύριο γνώρισμα της δεκαετίας 1991 – 2001 είναι η συρρίκνωση του πρωτογενή τομέα παραγωγής με την μετακίνηση προς το δευτερογενή και, κυρίως, προς τον τριτογενή τομέα παραγωγής. Αυτό το φαινόμενο αν και εντοπίζεται χωρικά, κυρίως, στα αστικά κέντρα εντούτοις στην περιοχή μελέτης διαγράφεται με ιδιαίτερα έντονο ρυθμό.

Η σύνθεση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τομέα παραγωγής στη Δ.Ε. Πλαστήρα, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, εμφανίζει μειωμένο κατά 20 περίπου μονάδες (14,3% το 2001 έναντι 35,1% το 1991) τον πληθυσμό που απορροφάται από τον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Μικρότερη μείωση σημειώνεται και στο δευτερογενή τομέα (21% το 2001 έναντι 26,2% το 1991) ενώ ο τριτογενής τομέας απορροφά το 52,4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο σύνολο του Δήμου (έναντι 31,3% το 1991). Οι νέοι που δεν μπορούν να καταταγούν κατά κλάδο συγκεντρώνουν ένα ποσοστό της τάξης του 12,3%.

Η εξέλιξη των δημογραφικών μεγεθών της Δ.Ε. Νεβρόπολης αποτυπώνεται και στα μεγέθη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Για τον πραγματικό πληθυσμό, ο λόγος μεταξύ οικονομικά μη ενεργού και ενεργού πληθυσμού, το 2001, είναι 1,45 για το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης που σημαίνει ότι 60% περίπου του πραγματικού πληθυσμού ηλικίας 10 ετών και άνω δεν είναι οικονομικά ενεργός, έναντι 55% περίπου για την Περιφερειακή Ενότητα και την Περιφέρεια. Η σχέση αυτή έχει βελτιωθεί ελάχιστα σε σχέση με το 1991 (1,56). Ο δείκτης βελτιώνεται διαχρονικά κυρίως στην Τ.Κ.. Νεοχωρίου και λιγότερο στις Τ.Κ. Πεζούλας, Μπελοκομίτη και Κρυονερίου, έχει παραμείνει στάσιμος στη Τ.Κ. Φυλακτής και έχει επιδεινωθεί σημαντικά στις Τ.Κ. Καρίτσας και Καρβασαρά.

Η σχέση μεταξύ ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού εμφανίζεται δυσμενέστερη στο μόνιμο πληθυσμό για τον οποίο διατίθενται στοιχεία μόνο για το 2001. Εδώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός αντιπροσωπεύει 70% της Δ.Ε. Νεβρόπολης. Η Τ.Κ. Κρυονερίου εμφανίζεται ως το δυναμικότερο (57% μη ενεργοί), οι Τ.Κ. Μπελοκομίτη, Νεοχωρίου και Πεζούλας κινούνται κοντά στο (71%), ενώ στις Τ.Κ. Φυλακτής και Καρίτσας ο οικονομικά μη ενεργός μόνιμος πληθυσμός πλησιάζει ή και ξεπερνά το 80%.

Ο αριθμός των απασχολούμενων αυξάνεται κατά 12% περίπου μεταξύ 1991 και 2001, μειώνεται όμως το ποσοστό συμμετοχής τους στο σύνολο των οικονομικά ενεργών (90% το 2001, έναντι 94,4% το 1991). Ανάλογα αυξάνεται το ποσοστό των νέων που δεν έχουν ενταχθεί στην αγορά εργασίας (8,3% το 2002, έναντι 2,7% το 1991), ενώ το καθαρό ποσοστό ανεργίας μειώνεται (από 3% το 1991 σε 1,5% το 2001). Το ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται πολύ υψηλότερο στο μόνιμο πληθυσμό (11,3% για το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης, έναντι 13,3% για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας).

Η απόλυτη αύξηση των απασχολούμενων στη Δ.Ε. Νεβρόπολης φαίνεται ότι οφείλεται εξ ολοκλήρου στην είσοδο γυναικών στην αγορά εργασίας. Μεταξύ 1991 και 2001 ο οικονομικά ενεργός γυναικείος πληθυσμός έχει αυξηθεί κατά 169% περίπου (205 και 552 άτομα αντίστοιχα), ενώ οι οικονομικά ενεργοί άνδρες έχουν μειωθεί κατά 6,8% περίπου. Δεδομένου ότι το ποσοστό γυναικών στο σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού παραμένει χαμηλό (38%), το φαινόμενο αναμένεται να ενταθεί μελλοντικά, σε συνδυασμό με την αύξηση των ευκαιριών γυναικείας απασχόλησης στον τουρισμό και γενικώς τις τριτογενείς δραστηριότητες.

Διάρθρωση της απασχόλησης κατά τομέα

Λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στους διάφορους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή μελέτης για το 2001 μπορούμε να προβούμε σε μια ιεραρχική κατάταξή τους ανά τομέα παραγωγής. Συγκεκριμένα, στο Δήμο οι κλάδοι του πρωτογενή τομέα απορροφούν το 26,85% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Στο δευτερογενή τομέα κυρίαρχη θέση κατέχει ο κλάδος των κατασκευών με ένα ποσοστό γύρω στο 12,94% ενώ ο μεταποιητικός κλάδος απασχολεί ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 5,8%. Στον τριτογενή τομέα παραγωγής ο κλάδος των υπηρεσιών απορροφά το 20,2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και έπονται οι κλάδοι εμπορίου, ξενοδοχείων και εστιατορίων με 17,74%. Ο κλάδος των μεταφορών, αποθηκεύσεων και επικοινωνιών συγκεντρώνει το 4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ενώ τέλος οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (τράπεζες, ασφάλειες) απασχολούν το 7% περίπου του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, στον πρωτογενή τομέα απασχολείται το 36,71% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Στο δευτερογενή τομέα κυρίαρχος είναι ο κλάδος των κατασκευών με 6,3%, καθώς και ο κλάδος βιομηχανία – βιοτεχνία που απασχολεί το 5,3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Από τον τριτογενή τομέα βασική δραστηριότητα αποτελούν οι

λοιπές υπηρεσίες (20,69% των εργαζομένων) και ο κλάδος εμπόριο – εστιατόρια – ξενοδοχεία, με ποσοστό απασχόλησης 16%. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και στο σύνολο της χώρας, η απασχόληση στους διάφορους κλάδους ακολουθεί σε γενικές γραμμές, με μικρές προς τα επάνω ή προς τα κάτω αποκλίσεις, τις τάσεις που επικρατούν και στην Περιφερειακή Ενότητα.

Η γεωργία και η κτηνοτροφία αποτελούν τους κυριότερους κλάδους απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα παραγωγής και ασκούνται συμπληρωματικά. Το μεγαλύτερο μέρος των κτηνοτροφικών προϊόντων προορίζεται για αυτοκατανάλωση, ενώ η πλειονότητα των κατοίκων διατηρεί οικόσιτα ζώα για την κάλυψη των αναγκών του νοικοκυριού. Μέρος της παραγωγής διατίθεται και στην αγορά της Καρδίτσας. Ο τρόπος άσκησης της γεωργίας εξυπηρετεί, επίσης, ατομικές ανάγκες, όμως κάποιο τμήμα της παραγωγής πωλείται από τους ίδιους τους παραγωγούς ή διατίθεται και σε μικρές τοπικές αγορές μεταξύ των οικισμών και σε περιοχές γύρω από τη λίμνη.

Η αλιεία, σε επαγγελματικό επίπεδο, ασκείται σε περιορισμένη κλίμακα. Στο σύνολο του Δήμου, σύμφωνα με το Δελτίο Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας (2003), η ποσότητα των αλιευμάτων ανήλθε σε 20.000 κιλά περίπου. Ο μεγαλύτερος όγκος παραγωγής προήλθε από τη Τ.Κ. Μπελοκομίτη (38,7%) όπου βρίσκονται και οι περισσότεροι επαγγελματίες αλιείς και το ιχθυοτροφείο πέστροφας.

Ο κλάδος της μελισσοκομίας δύναται να αναπτυχθεί λόγω του αξιόλογου φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της λίμνης. Ο όγκος της παραγωγής, σύμφωνα με το Δελτίο Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας (2003), στο σύνολο του Δήμου ανέρχεται σε 20.000 κιλά, ενώ στη Τ.Κ. του Μοσχάτου βρίσκονται οι περισσότερες κυψέλες μελισσών.

Παρουσία βιομηχανικών μονάδων στην περιοχή μελέτης δεν υφίσταται. Εξαίρεση αποτελεί το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ, που λειτουργεί στον Αγ. Νικόλαο και αποτελεί τη μεγαλύτερη εργοστασιακή μονάδα στην περιοχή. Οι λοιπές επιχειρήσεις που λειτουργούν στα όρια του Δήμου απασχολούν μικρό αριθμό εργατικού δυναμικού και έχουν, κατά κανόνα, οικογενειακό χαρακτήρα.

Στον τριτογενή τομέα παραγωγής κυρίαρχη θέση έχει ο κλάδος του τουρισμού. Τα τελευταία χρόνια η περιοχή της λίμνης Πλαστήρα υποδέχεται ένα αρκετά μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Το υδάτινο στοιχείο σε συνδυασμό με το πλούσιο, σε χλωρίδα και πανίδα, περιβάλλον της περιοχής δημιουργεί ένα τοπίο με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά δίνοντας στην περιοχή τη δυνατότητα να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί σε ένα αξιόλογο τουριστικό προορισμό. Στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης έχει αναπτυχθεί ένα οργανωμένο δίκτυο τουριστικών καταλυμάτων και ξενώνων που υποδέχεται τους επισκέπτες. Παρόλα αυτά πρόβλημα για την περιοχή αποτελεί το γεγονός ότι ο κύριος όγκος των επισκεπτών συγκεντρώνεται σε ορισμένες μόνο Τοπικές Κοινότητες ενώ κάποια άλλα υποδέχονται ένα μικρό μόνο μέρος των επισκεπτών και κατά συνέπεια μειώνονται τα οικονομικά τους οφέλη από την άσκηση της τουριστικής δραστηριότητας.

Δείκτης Α6	Διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας την περίοδο 1991- 2001

	ΣΥΝΟΛΟ	ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ											
		ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΚΕΡΑΣΕΑΣ	ΛΑΜΠΕΡΟΥ	ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ	ΜΟΣΧΑΤΟΥ	ΚΑΡΙΤΣΑΣ ΔΟΛΟΠΩΝ	ΚΑΡΒΑΣΑΡΑ	ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	ΜΠΕΛΟΚΟΜΙΤΗ	ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	ΠΕΖΟΥΛΑΣ	ΦΥΛΑΚΤΗΣ
οικονομικά ενεργών 1991													
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ													
Σύνολο οικονομικά ενεργών 1991	935	264	218	106	245	102							
Στον Πρωτογενή τομέα	35,1	28,8	31,7	23,6	55,5	21,6							
Στον Δευτερογενή τομέα	26,2	36,0	17,4	41,5	13,9	33,3							
Στον Τριτογενή τομέα	31,3	28,4	43,6	19,8	26,5	36,3							
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	7,4	6,8	7,3	15,1	4,1	8,8							
Σύνολο οικονομικά ενεργών 2001	1317	419	292	173	245	188							
Στον Πρωτογενή τομέα	14,3	14,6	9,6	8,7	26,9	9,6							
Στον Δευτερογενή τομέα	21,0	28,9	17,5	22,5	18,8	10,6							
Στον Τριτογενή τομέα	52,4	49,6	65,1	46,2	49,4	48,4							
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	12,3	6,9	7,9	22,5	4,9	31,4							
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ													
Σύνολο οικονομικά ενεργών 1991							105	29	256	81	369	186	131
Στον Πρωτογενή τομέα							26,7	51,7	40,6	12,3	16,8	18,8	31,3
Στον Δευτερογενή τομέα							22,9	10,3	18,8	16,0	28,8	14,0	29,8
Στον Τριτογενή τομέα							40,9	27,6	32,0	65,4	46,3	55,9	26,0
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο							9,5	10,3	8,6	6,2	10,0	11,3	13,0
Σύνολο οικονομικά ενεργών 2001							67	22	328	88	465	234	149
Στον Πρωτογενή τομέα							22,4	54,6	26,5	5,7	12,3	9,4	16,8
Στον Δευτερογενή τομέα							17,9	36,4	17,4	15,9	13,3	19,7	28,2
Στον Τριτογενή τομέα							47,8	50,0	47	65,9	60,9	607	49,0
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο							11,9	18,2	9,1	12,5	13,5	10,3	6,0

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ			
	ΝΟΜΟΣ	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**	**ΧΩΡΑ**
Σύνολο οικονομικά ενεργών 1991	44915	265934	3886157
Στον Πρωτογενή τομέα	43,9	29,1	17,7
Στον Δευτερογενή τομέα	14,0	20,4	22,08
Στον Τριτογενή τομέα	34,2	39,9	48,3
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	7,8	10,6	12,0
Σύνολο οικονομικά ενεργών 2001	52397	305887	4622822
Στον Πρωτογενή τομέα	34,4	24,9	13,70
Στον Δευτερογενή τομέα	13,4	18,7	20,5
Στον Τριτογενή τομέα	40,9	47,1	55,2
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	11,3	9,2	10,6

Πηγές στοιχείων : Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 1991, 2001 Ελληνική Στατιστική Αρχή , πραγματικός πληθυσμός

Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Α3.2. Τοπική οικονομία

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στο Δήμο τη δεκαετία 1991-2001 σημείωσε μια ιδιαίτερα αισθητή αύξηση της τάξης του 40%. Πιο συγκεκριμένα, το 1991 στο σύνολο του Δήμου ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ήταν 2092 άτομα ενώ το 2001 ο αντίστοιχος αριθμός αυξήθηκε στα 2756 άτομα. Αναφορικά με την εξέλιξη της συμμετοχής των δύο φύλλων στο εργατικό δυναμικό η συμμετοχή των γυναικών το 1991 ήταν 20,6% ενώ το 2001 παρουσίασε άνοδο με ποσοστό 30,8%. Στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας η συμμετοχή του γυναικείου πληθυσμού παρουσίασε, επίσης, αυξητικές τάσεις. Το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών βρίσκεται σε πολύ πιο υψηλά επίπεδα από το αντίστοιχο των γυναικών λόγω, κυρίως, των μειωμένων ευκαιριών απασχόλησης που παρουσιάζονται για το γυναικείο φύλο. Επίσης, το γεγονός ότι ο γυναικείος πληθυσμός δηλώνεται, ως επί το πλείστον, ως συμβοηθούντα μέλη οικογένειας και μη αμειβόμενα, σε συνάρτηση με το χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσής τους συμβάλλει στη μικρότερη συμμετοχή του γυναικείου πληθυσμού στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Η κατανομή των οικονομικά ενεργών κατά θέση στο επάγγελμα διαμορφώνεται το 2001 με διπλάσια σχεδόν αύξηση του αριθμού των μισθωτών (60,4% το 2001 έναντι 34,5% το 1991) και τριπλάσια περίπου μείωση των αυτοαπασχολούμενων (19,3% το 2001 έναντι 52% το 1991). Επίσης, ιδιαίτερα αισθητή αύξηση σημείωσε και ο αριθμός των εργοδοτών με ποσοστό 9,6% (2001), έναντι μόλις 1% το 1991. Μείωση παρουσίασε το ποσοστό των συμβοηθούντων μελών οικογένειας κατά πέντε περίπου ποσοστιαίες μονάδες, ενώ αυξήθηκε το ποσοστό όσων δε δήλωσαν επάγγελμα.

Ανεργία

Στο σύνολο των οικονομικά ενεργών το ποσοστό ανεργίας στο Δήμο σημείωσε αύξηση (10,3% το 2001 έναντι 6,3% το 1991). Η εξέλιξη της ανεργίας παρουσιάζει τάσεις αύξησης και στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας βρίσκεται σε υψηλότερα επίπεδα από το αντίστοιχο του Δήμου. Η υψηλή συμμετοχή των γυναικών καθώς και των νέων αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά της ανεργίας, αφού σε επίπεδο δήμου το ποσοστό των νέων ανέργων ήταν 70,6% το 2001, έναντι 50,8% το 1991. Η ανεργία νέων παρουσιάζει τάσεις αύξησης και στο γεωγραφικό επίπεδο της Περιφερειακής Ενότητας, ενώ μειώνεται σε επίπεδο Περιφέρειας και χώρας. Ιδιαίτερα αυξημένη είναι και η ανεργία των γυναικών που στο σύνολο του δήμου σημειώνει ένα ποσοστό της τάξης του 40,4% το 2001, έναντι 27,1% το 1991.

Δυνατότητες Απασχόλησης

Οι ευκαιρίες απασχόλησης στο Δήμο ύστερα από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε- διαφαίνεται ότι είναι περιορισμένες, ιδιαίτερα για τις γυναίκες και τους νέους. Ο Δήμος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το αστικό κέντρο της Καρδίτσας, στο οποίο λειτουργούν επιχειρήσεις που απορροφούν μέρος του εργατικού του δυναμικού. Νέες ευκαιρίες απασχόλησης δύναται να δημιουργηθούν στον τουριστικό τομέα του Δήμου, με δεδομένο το γεγονός ότι η ανατολική γεωγραφική ενότητα της λίμνης έχει αναπτυχθεί λιγότερο σε σχέση με τη δυτική γεωγραφική ενότητα της λίμνης. Επιπλέον, ο τομέας του τουρισμού περιλαμβάνει ένα πλήθος δραστηριοτήτων οι οποίες θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά.

Δείκτης Α7	**Απασχόληση-ανεργία**

	1991	**2001**
Οικονομικά ενεργοί	2092	2756
Απασχολούμενοι	1968	2431
Άνεργοι	62	82
Άνεργοι νέοι	68	94

Πηγές στοιχείων : Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 1991 και 2001 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής

Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Α3.3. Επιχειρηματικότητα

Η τουριστική δραστηριότητα αποτελεί τον κύριο μοχλό ανάπτυξης του Δήμου. Η υφιστάμενη υποδομή υποδοχής επισκεπτών καλύπτει όλους τους τύπους τουριστικών καταλυμάτων, κλασικών ξενοδοχείων και ξενώνων, ενοικιαζομένων δωματίων και διαμερισμάτων, με ή χωρίς παροχές ξενοδοχείου. Με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία διάφορων πηγών, αλλά και την επί τόπου διερεύνηση, οι μονάδες τουριστικών καταλυμάτων κάθε κατηγορίας στα όρια του Δήμου εκτιμάται ότι ανέρχονται περίπου σε 70. Οι ξενοδοχειακές μονάδες αντιπροσωπεύουν το 31% του συνόλου των μονάδων, αλλά 61% των κλινών, ενώ το υπόλοιπο αποτελείται από ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα.

Η συνολική δυναμικότητα των τουριστικών μονάδων εκτιμάται περίπου σε 1300 κλίνες. Το μέγεθος αυτό μπορεί να είναι υποεκτιμημένο αφ' ενός διότι ο αριθμός κλινών, ιδίως σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, μπορεί ως ένα βαθμό να προσαρμόζεται στις ανάγκες των επισκεπτών, αφ' ετέρου διότι μπορεί να υπάρχουν μικρές μονάδες που λειτουργούν άτυπα ή ευκαιριακά που δεν έχουν εντοπιστεί.

Β. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Β1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Β1.1. Χωροταξική Οργάνωση

Από την αναγνώριση των στοιχείων του φυσικού υποβάθρου, σε συνδυασμό με το πρότυπο κατοίκησης –ιστορικό και σύγχρονο- προκύπτουν συσχετισμοί, τόσο για την υφιστάμενη χωροθέτηση των οικισμών, όσο και για την εξέλιξη των υπόλοιπων δραστηριοτήτων στο χώρο.

Δύο βασικοί παράγοντες διαμορφώνουν τη χωροταξική οργάνωση της περιοχής, η θέση του Δήμου στις ορεινές υπώρειες των Αγράφων και ο μετασχηματισμός του χώρου με την Τεχνητή Λίμνη Πλαστήρα. Πρόσφατες σχετικά εξελίξεις στις υποδομές και κυρίως στο οδικό δίκτυο αναδεικνύουν και ένα νέο πρόσθετο παράγοντα, την εγγύτητα του Δήμου στην πρωτεύουσα του Νομού, την Καρδίτσα.

Το δίκτυο παραλίμνιων οικισμών αποτελεί μια ενότητα εντός και εκτός λεκάνης απορροής της λίμνης με ισχυρές συνδέσεις με τα πεδινά μια και βρίσκεται πλέον εντός του ημερήσιου συστήματος μετακινήσεων της Καρδίτσας, πρωτεύουσας της Π.Ε. Καρδίτσας.

Η περιοχή του Δήμου καταλαμβάνει την έκταση περιμετρικά της λίμνης, ενώ οι λοφώδεις και ορεινές περιοχές κατά κανόνα διαθέτουν ανατολικό προσανατολισμό και θέα προς τη λίμνη.

Οικιστικό δίκτυο

Το οικιστικό δίκτυο σε επίπεδο Περιφέρειας συγκροτείται από τα τέσσερα αστικά κέντρα των πρωτευουσών των τεσσάρων Περιφερειακών Ενοτήτων, ένα εκ των οποίων είναι η Καρδίτσα. Ο χωρικός διαχωρισμός ορεινού χώρου και πεδιάδας διακρίνει και τη θέση των δευτερευόντων κέντρων της Π.Ε. Καρδίτσας τους οικισμούς Σοφάδες και Παλαμάς στην πεδιάδα και τον οικισμό Μουζάκι ως πύλη του ορεινού χώρου.

Ο υπόλοιπος ορεινός χώρος δε διαθέτει σημαντικό δευτερεύον κέντρο, άλλωστε ρόλο πύλης στον ορεινό χώρο παίζει και η πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας η Καρδίτσα που αποτελεί και την πύλη στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί εδώ, ότι ο Δυτικός Θεσσαλικός ορεινός χώρος σχετίζεται με τα δύο κέντρα Τρίκαλα – Καρδίτσα ως κέντρα εξυπηρέτησης και την Πύλη – Μουζάκι ως πύλες εισόδου στην ορεινή ενδοχώρα των δύο Περιφερειακών Ενοτήτων.

Εδώ αναδεικνύεται και η σχετική απομόνωση του συστήματος της Λίμνης Πλαστήρα, τόσο προς τα Άγραφα, όσο και προς τον ευρύτερο χώρο, λόγω έλλειψης ευχερών συνδέσεων, με την περιοχή Πετρίλου και τις περιοχές της βόρειας Ευρυτανίας (Νεράιδα, Βραγκιανά κλπ) που δυνητικά μπορούν να αναπτυχθούν σε σημαντικές συνδέσεις.

Το εσωτερικό οικιστικό δίκτυο του Δήμου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αυτοτελές. Η διάρθρωση του οικιστικού δικτύου έχει μια σχετικά αδύναμη σχέση με το παραλίμνιο σύστημα οικισμών, ενώ,

αντίθετα, η κύρια εξωτερική εξάρτηση είναι με το αστικό κέντρο της Καρδίτσας, όπου απευθύνονται οι κάτοικοι για τις περισσότερες υπηρεσίες. Η βελτίωση της προσπελασιμότητας ενδυναμώνει τη σχέση αυτή όπου, ακόμα και ο τόπος κατοικίας μπορεί εποχικά να εναλλάσσεται μεταξύ Καρδίτσας και Δήμου.

Το οικιστικό δίκτυο του Δήμου συγκροτείται από μια απλή δομή ενός άξονα «παραλίμνιων» οικισμών που βρίσκονται σε σχετική απόσταση 800μ.-1000μ. από την ακτογραμμή και συμπληρώνεται από δύο άξονες διαδοχικών οικισμών που διεισδύουν στην ενδοχώρα, προς Φυλακτή και προς Καρίτσα στις αντίστοιχες κοιλάδες.

Η παραλίμνια διαδρομή από βορρά προς νότο αποτελείται από τους παρακάτω κύριους οικισμούς: Κρυονέρι, Κουτσοδήμο, Καλύβια Φυλακτής, Καλύβια Πεζούλας, Νεοχώρι και Μπελοκομίτη, Λαμπερό, Αγ. Αθανάσιο και Μοσχάτο.

Στους οικισμούς αυτούς συγκεντρώνεται το 70% του πληθυσμού Ε.Σ.Υ.Ε. 2001, ενώ εσωτερικά στην ενδοχώρα το 15% του πληθυσμού του Δήμου. Οι λοιποί οικισμοί συγκεντρώνουν μικρά μεγέθη μόνιμου πληθυσμού. Αυτό γίνεται φανερό με την υψομετρική κατάταξη των οικισμών όπου στην ορεινή περιοχή άνω των 1000 μ., μόλις 200 μ. από την λίμνη, ο πληθυσμός μειώνεται σημαντικά και στην πραγματικότητα μηδενίζεται αρκετούς μήνες το χειμώνα.

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει το γεγονός ότι η προηγούμενη ορεινή ζώνη 900-1000μ. παρουσιάζει αρκετό πληθυσμό που οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στη θέση του Νεοχωρίου. Η θέση αυτή αν και «ορεινότερη» διατηρεί σημαντική σχέση με το υδάτινο στοιχείο της λίμνης σε απόσταση που βρίσκεται αντιληπτικά κοντά στη λίμνη.

Η δομή του οικιστικού δικτύου συγκροτείται στην παραλίμνια πεδινή ζώνη με κύριους πόλους το Κρυονέρι, τα Καλύβια Πεζούλας και τον Αγ. Αθανάσιο, ορεινότερα, το Νεοχώρι, το Μορφοβούνι, το Μοσχάτο και ο Μεσενικόλας. Τα Κρυονέρι, Μοσχάτο, Μεσενικόλας και Αγ. Αθανάσιος συγκεντρώνουν τον περισσότερο αγροτικό πληθυσμό, ενώ το Νεοχώρι, τα Καλύβια, το Μορφοβούνι αποτελούν πόλους έλξης τουριστικών δραστηριοτήτων.

Η χωροταξική οργάνωση του Δήμου καθορίζεται από υπερκείμενα χωροταξικά σχέδια τα οποία δίνουν τις γενικές κατευθύνσεις τις οποίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού και να τις εξειδικεύουν κατά περίπτωση. Η Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης του ορεινού χώρου και των οικισμών που ανήκουν σε αυτόν αποτυπώνεται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Ορεινό Χώρο, το οποίο βρίσκεται στο στάδιο του τελικού σχεδίου προς θεσμοθέτηση και η εκπόνησή του προβλέπεται από το Ν. 2742/1999 «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207/./1999). Σε αυτό το Ειδικό Πλαίσιο εξειδικεύονται οι κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον ορεινό χώρο και συγκεκριμένα καθορίζονται οι προγραμματικές κατευθύνσεις για:

- την ολοκληρωμένη, ανταγωνιστική και ισόρροπη ανάπτυξη του ορεινού χώρου,

- τη χωροταξική ενσωμάτωσή του στο εθνικό δίκτυο αξόνων και πόλων ανάπτυξης,
- τη σταδιακή επανακατοίκησή του και
- την προώθηση της ορθολογικής ανάδειξης, προστασίας και διαχείρισης των φυσικών του πόρων με γνώμονα την αειφορία.

Οι Εθνικές Στρατηγικές Κατευθύνσεις για τον ορεινό χώρο περιλαμβάνουν:

- Την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών όγκων με ανάδειξη και αξιοποίηση των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε συνδυασμό με την προώθηση ειδικών πολιτικών απασχόλησης στους εξής τομείς:

ο Στον τουρισμό με έμφαση στις ήπιες μορφές εναλλακτικού ορεινού τουρισμού, ως συγκριτικό πλεονέκτημα του ορεινού χώρου (οικολογικός, ερασιτεχνικής άθλησης σε βουνά, λίμνες, ποτάμια, αγροτουρισμός, περιηγητικός σε φυσικά και πολιτιστικά μνημεία, γεωτουρισμός, εκπαιδευτικός σε συνάρτηση κυρίως με προστατευόμενα φυσικά αντικείμενα και την πολιτιστική κληρονομιά, ιαματικός, χιονοδρομικός, κτλ.).

ο Στην ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας του ορεινού αγροτικού τομέα μέσω της ποιότητας με προτεραιότητα στη χαμηλών εισροών και φιλική προς το περιβάλλον γεωργία και κτηνοτροφία (ολοκληρωμένη, οικολογική).

ο Στην αξιοποίηση και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων με έμφαση στην ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών μορφών ενέργειας (εκμετάλλευση του αιολικού και υδάτινου δυναμικού της περιοχής), στην αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου, καθώς και στη διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.

- Κατά προτεραιότητα ενδυνάμωση και οργάνωση επιλεγμένων ορεινών οικιστικών κέντρων σε επίπεδο «κωμοπόλεων» με βάση την ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου με σκοπό:

ο Την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών,

ο Την ανάδειξη της ιστορικής και αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας,

ο Τις οικιστικές αναπλάσεις, ειδικότερα για τους κατολισθαίνοντες οικισμούς με οριοθέτηση και ανάπτυξη τμημάτων ασφαλούς πολεοδόμησης,

ο Την αναβίωση των πολιτιστικών παραδόσεων,

ο Τη βελτίωση των δυνατοτήτων πρόσβασης,

ο Την ποιοτική αναβάθμιση των δικτύων υποδομής και του κοινωνικού εξοπλισμού,

ο Την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

- Αξιοποίηση των νέων μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών έργων για την άρση της απομόνωσης των ορεινών περιοχών.
- Υπέρβαση της υφιστάμενης απομόνωσης του ορεινού χώρου με:

ο Μέτρα ανάπτυξης – αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού (εκπαίδευση – κατάρτιση, αύξηση της απασχόλησης, κτλ.),

- Προστασία των ορεινών περιοχών που πλήττονται από τις αναπόφευκτες διαρθρωτικές μεταβολές,
- Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των υποδομών και κυρίως των οδικών αξόνων.

- Προσαρμογή της οικονομίας των ορεινών περιοχών στις Κοινοτικές και Διεθνείς εξελίξεις μέσω αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού των εκμεταλλεύσεων με:
  - Αποτελεσματική προώθηση και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών,
  - Μέτρα οργανωτικής υποστήριξης και κινήτρων που θα προωθήσουν την ελκυστικότητα των ορεινών περιοχών.
- Έλεγχος της εκτός σχεδίου δόμησης στις ορεινές περιοχές και κυρίως στις προστατευόμενες από διεθνείς συμβάσεις και προγράμματα και σε αυτές με μεγάλο υψόμετρο.
- Προώθηση του σχεδιασμού χρήσεων γης στα ορεινά οικιστικά κέντρα σε επίπεδο Ο.Τ.Α. ή ενοτήτων Ο.Τ.Α.
- Διαφοροποίηση – προσαρμογή των όρων δόμησης στον ορεινό χαρακτήρα.
- Υλοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών προστασίας της Φύσης.
- Προσδιορισμός εξειδικευμένων δράσεων προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς και του ορεινού τοπίου στις ιδιαίτερα απομονωμένες ή φυσικά ευαίσθητες περιοχές.
- Προσαρμογή του σχεδιασμού του ορεινού χώρου στις απαιτήσεις ενοποίησης και ανάδειξης των δικτύων του φυσικού περιβάλλοντος (προσέλκυση καινοτόμων δραστηριοτήτων και υπηρεσιών).

Οι κατευθύνσεις για τον ορεινό χώρο εξειδικεύονται περισσότερο για την περιφέρεια της Θεσσαλίας με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που εγκρίθηκε με την απ. Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ αρ. 25292 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1484/Β/2003. Ταυτόχρονα, στο Πλαίσιο αυτό, προσδιορίζονται με προοπτική 15 ετών, οι βασικές προτεραιότητες και οι στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας, οι οποίες θα προωθούν την ισότιμη ένταξή της στον ευρωπαϊκό χώρο.

Σύμφωνα με το ΠΠΧΣΑΑΠ Θεσσαλίας το οικιστικό δίκτυο ιεραρχείται σε πέντε επίπεδα και κατά όμοιο τρόπο σύμφωνα με τις προτάσεις χωροταξικής οργάνωσης του ΥΧΟΠ 1984. Η πολιτική του οικιστικού δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο επιδιώκει την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου επιλεγμένων οικισμών απ' όλα τα επίπεδα. Για το λόγο αυτό οι οικισμοί όλης της Περιφέρειας κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες και προτείνεται να εφαρμοσθεί διαφορετικός βαθμός ενίσχυσης ανάλογα με το ρόλο που αυτοί καλούνται να διαδραματίσουν στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας.

Οι δύο πρώτες κατηγορίες οικισμών περιλαμβάνουν τις πρωτεύουσες των περιφερειακών ενοτήτων, ενώ η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων οικισμούς που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα ή/και δυνατότητες να αναλάβουν ιδιαίτερο ρόλο, όπως είναι:

- Οικισμοί της ενδοχώρας με δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και τα οικιστικά κέντρα εξυπηρετήσεων ορεινών / προβληματικών περιοχών.
- Οικισμοί που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα (ιαματικά λουτρά, τεχνητές λίμνες, αξιόλογο φυσικό περιβάλλον, κτλ.).
- Οικισμοί με δυνατότητες να λειτουργήσουν ως τοπικά κέντρα ανάπτυξης των αντίστοιχων περιοχών Εφαρμογής Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου.
- Οικισμοί που καθορίζονται ως έδρες Δήμου ή έδρες παροχής τουριστικών εξυπηρετήσεων ορεινών περιοχών.

Η τέταρτη κατηγορία περιλαμβάνει όλους τους υπόλοιπους οικισμούς της Περιφέρειας.

Κατάταξη οικισμών, ΥΧΟΠ 1984

α/α ενότητας	**1^{ο} επίπεδο**	**2^{ο} επίπεδο**	**3^{ο} επίπεδο**	**4^{ο} επίπεδο**	**5^{ο} επίπεδο**
1		ΚΑΡΔΙΤΣΑ	ΠΑΛΑΜΑΣ	(ΠΑΛΑΜΑΣ)	8 (οικισμοί)
2				ΙΤΕΑ	10
3				ΠΡΟΑΣΤΙΟΝ	6
4			(ΚΑΡΔΙΤΣΑ)	(ΚΑΡΔΙΤΣΑ)	19
5			ΜΟΥΖΑΚΙ	(ΜΟΥΖΑΚΙ)	40
6				ΑΝΘΗΡΟ	20
				ΒΡΑΓΚΙΑΝΑ	24
				ΠΕΤΡΙΛΟ	13
7				ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ	14
				ΚΑΣΤΑΝΙΑ	17
				ΝΕΡΑΪΔΑ	8
8				ΜΑΓΟΥΛΑ	5
9				ΦΑΝΑΡΙ	9
10			ΣΟΦΑΔΕΣ	(ΣΟΦΑΔΕΣ)	26
11				ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟ	9
12				ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ	5
				ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ	9
				ΝΕΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ	3
ΣΥΝΟΛΟ		**1**	**3**	**14**	**244 - 262**

Σημείωση:

1) Τα ονόματα ορισμένων κέντρων 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου, γράφονται σε περένθεση στις στήλες 3^{ου} ή 4^{ου} επιπέδου, εάν και εφόσον δεν προτείνονται οικιστικά κέντρα που δεν εξυπηρετούν ως προς τα επίπεδα αυτά (δηλ. 3^{ο} και 4^{ο}) τους οικισμούς 4^{ου} και 5^{ου} επιπέδου αντίστοιχα. Οι παρενθέσεις δεν υπολογίζονται στις αθροίσεις.

2) Τα ονόματα οικισμών 5^{ου} επιπέδου υπάρχουν σε ξεχωριστό πίνακα.

*3) όσοι οικισμοί σημειώνονται με * θεωρούνται ενισχυμένοι ως προς το επίπεδο τους.*

Η κατάταξη ΥΧΟΠ παρουσιάζει ενδιαφέρον ως οπτική του οικιστικού δικτύου στην προ Καποδίστρια και Καλλικράτη εποχή. Αναγνωρίζει όμως – όπως και σήμερα – τον πολλαπλό ρόλο

της Πρωτεύουσας και έδρας της Περιφερειακής Ενότητας σε όλα τα επίπεδα, δηλαδή ρόλο ανάληψης υποδομής τόσο στο πρωτεύον, όσο και στο δευτερεύον οικιστικό δίκτυο. Ο ρόλος αυτός της πόλης ως μοναδικού αστικού κέντρου της Περιφερειακής Ενότητας συνεχίζεται και σήμερα μέχρι να αναδειχθούν και άλλα κέντρα, ιδιαίτερα κέντρο του ορεινού χώρου στο 3ο επίπεδο.

Στο 4ο επίπεδο παρουσιάζεται ένα τμήμα του οικιστικού δικτύου της λίμνης (Μεσενικόλας, Καστανιά) με σημαντική απουσία του Νεοχωρίου που κατατάσσεται στο 5ο επίπεδο. Έτσι, παρουσιάζονται οι δύο πόλοι στο ανατολικό άκρο της λίμνης ως τα κέντρα εξάρτησης των υπόλοιπων οικισμών στα δυτικά της λίμνης. Η θεώρηση αυτή επηρεάζεται από την ιστορική – παραδοσιακή δομή του οικιστικού δικτύου της περιοχής.

Κατάταξη οικισμών, ΠΠΧΣΑΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2003

1ο Επίπεδο	**2ο Επίπεδο**	**3ο Επίπεδο**	**4ο Επίπεδο**
Λάρισα *Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ*	**Καρδίτσα** *Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ*	(**Καρδίτσα**) *(Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)*	**Σταυρός** *Δ. ΚΑΜΠΟΥ*
			Καλλιφώνιο *Δ. ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ*
			Καλλίθηρον *Δ. ΙΤΑΜΟΥ*
			Μητρόπολη *Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ*
			Μορφοβούνι *Δ. ΠΛΑΣΤΗΡΑ*
			Πεζούλα *Δ. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΑΦΩΝ*
			Φανάριον *Δ. ΙΘΩΜΗΣ*
			Προάστιον *Δ. ΣΕΛΛΑΝΩΝ*
			Αγναντερό *Δ. ΠΑΜΙΣΟΥ*
		Παλαμάς *Δ. ΠΑΛΑΜΑ*	**Ιτέα** *Δ. ΦΥΛΛΟΥ*
		Μουζάκι *Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ*	**Ανθηρό** *Δ. ΑΡΓΙΘΕΑΣ*
			Βραγκιανά *Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ*
			Πετρίλο *ΚΟΙΝ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ*
		Σοφάδες *Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ*	**Ματαράγκα** *Δ. ΑΡΝΗΣ*
			Λεοντάριο *Δ. ΤΑΜΑΣΙΟΥ*
			Κέδρος *Δ. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ*
			Ρεντίνα *Δ. ΡΕΝΤΙΝΗΣ*

Πηγή: ΠΠΧΣΑΑ Θεσσαλίας, 2003

Η κατάταξη αυτή είναι λιγότερο επηρεασμένη από στοιχεία λειτουργικά, μια και ουσιαστικά αποτυπώνει το τυπικό διοικητικό πλαίσιο του Νόμου «Καποδίστρια», υιοθετώντας ως κέντρα τα διοικητικά κέντρα κάθε ενότητας Δήμου. Στην κατάταξη αυτή, ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα κατέχει πλεόν μια ισότιμη θέση στο 4ο επίπεδο.

Β1.2 Βασικές χρήσεις γης

Οι βασικές κατηγορίες χρήσεις γης που καλύπτουν την έκταση των 198.350 στρμ. του Δήμου, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 1991, αναλύονται σε:

- Καλλιεργούμενες εκτάσεις οι οποίες καλύπτουν το 13% της συνολικής έκτασης.
- Βοσκότοπους που καλύπτουν το 9,2% της συνολικής έκτασης του Δήμου.
- Δασικές εκτάσεις οι οποίες καλύπτουν το 62,1% της συνολικής έκτασης του Δήμου.
- Νερά τα οποία καταλαμβάνουν το 14,3% της συνολικής έκτασης.
- Οικιστικές εκτάσεις καταλαμβάνουν το 1,2% της συνολικής έκτασης του Δήμου και
- Λοιπές χρήσεις γης οι οποίες καταλαμβάνουν 0,3% της συνολικής έκτασης του Δήμου.

Συγκρίνοντας με τα αντίστοιχα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 1991 οι μεταβολές που προκύπτουν αναφέρονται στη μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων κατά 1% και στην αύξηση των εκτάσεων των βοσκότοπων κατά 1,1%. Κυρίαρχη παρουσία έχουν οι δασικές εκτάσεις οι οποίες αναμένεται να διατηρηθούν στα ίδια επίπεδα για τα επόμενα χρόνια με δεδομένο το γεγονός ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή είναι περιορισμένες. Από την άλλη η μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων, λόγω της εγκατάλειψης και ερήμωσης των ορεινών κυρίως οικισμών, έχει ως αποτέλεσμα τη μετατροπή τους σε δασικές εκτάσεις, οι οποίες δεν μπορούν πλέον να καλλιεργηθούν.

Δείκτης Β2	**Βασικές χρήσεις γης**
Σύνολο εκτάσεων	198.350 στρ
Καλλιεργούμενες εκτάσεις	13%
Βοσκότοποι	9,2%
Δάση	62,1%
Νερά	14,3%
Οικισμοί	1,2%
Λοιπές εκτάσεις	0,3%

Πηγές στοιχείων : 1991 Ελληνική Στατιστική Αρχή (Κατανομή της εκτάσεως της Χώρας κατά βασικές κατηγορίες χρήσεως).

Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Β1.3. Σημαντικές κατηγορίες χρήσεων γης, ασυμβατότητες χρήσεων

Ο εκτός των οικισμών χώρος του Δήμου δεν παρουσιάζει σε γενικές γραμμές σημεία ή περιοχές όπου παρουσιάζονται σημαντικές συγκρούσεις χρήσεων γης, πράγμα που ισχύει τόσο για την ορεινή ενδοχώρα όσο και την παραλίμνια περιοχή. Τούτο οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η περιοχή ακόμη και στα παρόδια και παραλίμνια τμήματά της διατηρεί το παραδοσιακό αγροτικό τοπίο, πράγμα που δεν έχει παρατηρηθεί σε άλλες περιοχές.

Για τις τελευταίες δεκαετίες η κατάσταση αυτή οφείλεται στη θέσπιση και εφαρμογή των δύο Ζ.Ο.Ε. και κυρίως της ισχύουσας σήμερα.

Παρά ταύτα στις περιοχές έντονης δραστηριότητας τουρισμού και αναψυχής και στις ζώνες που διατρέχει ο άξονας του παραλίμνιου οδικού κυκλώματος εμφανίζονται σημειακές επεμβάσεις και εγκαταστάσεις που είτε δημιουργήθηκαν πριν από την ισχύ της Ζ.Ο.Ε., είτε επεκτάθηκαν με διάφορους όρους και διαδικασίες.

Πρόκειται όμως σε κάθε περίπτωση για σημειακές εγκαταστάσεις που κατατάσσονται ως εξής:

- Χρήσεις που δεν είναι συμβατές με το υφιστάμενο περιβάλλον τους
- Χρήσεις που δεν είναι συμβατές με τις τυπικές διατάξεις της ισχύουσας Ζ.Ο.Ε.
- Εγκαταστάσεις δημόσιες ή ιδιωτικές που μπορεί να είναι συμβατές τυπικά αλλά είναι υποβαθμισμένες λειτουργικά πράγμα που επιδρά και στο οπτικό-αισθητικό κριτήριο.

Τα κυριότερα αυτά σημεία ή θέσεις είναι:

- Γήπεδα
- Καταστήματα εστίασης εκτός οικισμών
- Ιχθυοτροφεία
- Εγκαταστάσεις «Πλαζ»
- Εγκαταλελειμμένες παλαιές αγροτικές αποθήκες και σταυλικές εγκαταστάσεις
- Μεγάλου και μεσαίου μεγέθους τουριστικά συγκροτήματα.

Η αναφορά στα σημεία αυτά δεν γίνεται με σκοπό την απομάκρυνση ή αλλαγή χρήσης, μια και αποτελούν συχνά αναγκαίες υποδομές, αλλά περισσότερο με σκοπό την επιδίωξη –εφ' όσον νομίμως υφίστανται- αναβάθμισης και ένταξής τους στο περιβάλλον του αξιόλογου τοπίου της λίμνης.

Βλάβες στο τοπικό και ευρύτερο τοπίο προξενούνται και από τα έργα υποδομής που αλλοιώνουν τα χαρακτηριστικά των χώρων και για τα οποία ισχύουν και ενδεχομένως δεν εφαρμόζονται όροι αποκατάστασης σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους των αντίστοιχων έργων.

Γενικά στην περιοχή δεν εμφανίζονται τάσεις ανάπτυξης αυθαίρετων κτισμάτων ή οικιστικών συστάδων καθώς και επαγγελματικών εγκαταστάσεων, όπως υπάρχουν σε άλλες μη προστατευόμενες περιοχές.

Επίσης, στη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας περιλαμβάνεται και το σύνολο των αρδευόμενων γεωργικών εκτάσεων. Η καλλιεργούμενη γη, σύμφωνα με τα στοιχεία του Δελτίου Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας (2003), καταλαμβάνει έκταση 14.464 στρέμματα. Αναφορικά με τις κατηγορίες των καλλιεργειών κυρίαρχη θέση έχουν οι αροτραίες καλλιέργειες (4.518 στρ.), καθώς και οι αμπελοκαλλιέργειες (1.472 στρ.).

Από το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων μόνο ένα ποσοστό αρδεύεται. Το πλήθος των αρδευόμενων γεωργικών εκτάσεων βρίσκεται στις Τ.Κ. Κερασέας, Μορφοβουνίου, Μεσενικόλα, Μοσχάτου, Κρυονερίου και Φυλακτής.

Συμπερασματικά, η συγκέντρωση των γεωργικών εκτάσεων με υψηλότερη παραγωγικότητα συγκεντρώνεται, κυρίως, γύρω από τους οικισμούς και στα πεδινά τμήματα, στη χαμηλή υψομετρική ζώνη, ενώ διάσπαρτες εκτάσεις που καλλιεργούνται συναντάμε και στις παραλίμνιες περιοχές.

Το μεγαλύτερο μέρος της εδαφικής περιφέρειας του Δήμου καταλαμβάνεται από δάση, τα κυριότερα οικοσυστήματα που κυριαρχούν είναι δρυός - οξιάς, καθώς και μικτά οικοσυστήματα καστανιάς - ελάτης - δρυός.

Επίσης, στη ζώνη ιδιωτικών δασών εντός της λεκάνης απορροής έχει οριοθετηθεί μοναστηριακή ιδιοκτησία της Ιεράς Μονής Κορώνης, στο όριο των πρώην κοινοτήτων Μοσχάτου και Μεσενικόλα (ΦΕΚ 885/4ο/6-11-98), στην οποία απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα οικοδομική ή χωματουργική.

Στην περιοχή δεν υπάρχει δραστηριότητα εξόρυξης, ούτε έχει χαρακτηριστεί λατομική ζώνη.

Στο παρελθόν λειτουργούσαν χώροι ανεξέλεγκτης απόρριψης απορριμμάτων – ένας για κάθε Τοπική Κοινότητα που σήμερα αν και έχουν κλείσει τυπικά, ουσιαστικά κάποιοι από αυτούς λειτουργούν ως παράνομοι υποδοχείς σκουπιδιών, ογκωδών αντικειμένων και μπαζών, καθώς δεν έχουν αποκατασταθεί. Τα συλλεγόμενα σήμερα απορρίμματα διατίθενται στο χώρο διάθεσης απορριμμάτων του Δήμου Καρδίτσας, που βρίσκεται εκτός της διοικητικής περιφέρειας του Δήμου.

Δείκτης Β3	**Μήκος ακτογραμμής Λίμνης Πλαστήρα**
	Μήκος (χλμ)
Συνολικό μήκος ακτών λίμνης Πλαστήρα	52

Δείκτης Β4	**Χώροι απόθεσης απορριμμάτων**				
Α/Α	**Θέση**	**Έκταση (στρεμ)**	**Είδος**	**Διάρκεια λειτουργίας**	
				Από	**Έως**
-	-	-	-	-	-

Τυπικά έχουν κλείσει από το έτος 2001. Παρόλα αυτά λειτουργούν περιστασιακά καθώς δεν έχουν αποκατασταθεί.

Ορισμοί :

Καταγράφονται όλοι οι χώροι συστηματικής απόθεσης απορριμμάτων που λειτουργούν (ή έχουν σταματήσει τη λειτουργία τους) στα όρια του Δήμου. Για τους χώρους αυτούς καταγράφεται η θέση, η έκταση που καταλαμβάνουν, και η διάρκεια λειτουργίας (έτος έναρξης έτος λήξης / διακοπής λειτουργίας). Ως προς το είδος, οι χώροι κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες :

Β2. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Β2.1. Θεσμικό πλαίσιο οικιστικής ανάπτυξης

Η ισχύουσα Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) ΠΔ/22.10.1998 (ΦΕΚ 885/Δ/6.11.1998) «*Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου ΖΟΕ κατώτατου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 περιοχή των Κοινοτήτων Μορφοβουνίου, Μεσενικόλα, Μοσχάτου, Λαμπερού, Καστανιάς, Καροπλεσίου, Μπελοκομίτη, Καρίτσας, Καρβασαρά, Νεοχωρίου, Πεζούλας, Φυλακτής, Κρυονερίου και Κερασιάς (Περιοχή οικισμών λίμνης Ν. Πλαστήρα – Ταυρωπού Νομού Καρδίτσας)*».

Η ΖΟΕ «Περιοχής οικισμού λίμνης Ν. Πλαστήρα-Ταυρωπού, Π.Ε. Καρδίτσας» αποτελεί εξέλιξη προηγούμενης θέσπισης ΖΟΕ (ΦΕΚ 315/Α/28.05.91 μετά από εκπόνηση της «Ειδικής Χωροταξικής μελέτης Οικισμών Λίμνης Ταυρωπού» (1992-1993). Η ΖΟΕ όπως σήμερα ισχύει καλύπτει εκτάσεις τριών πρώην Δήμων: Νεβρόπολης, Πλαστήρα και του ορεινού τμήματος του Δήμου Ιτάμου.

Το γεγονός ότι το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης έχει σήμερα καθορισμό χρήσεων και περιορισμών στην εκτός των οικισμών περιοχή είναι απόλυτα καθοριστικό για την εξέλιξη της παρούσας μελέτης και της τελικής διαμόρφωσης και θέσπισης του ΣΧΟΟΑΠ.

Στην παρακάτω περιγραφή αναφέρονται ομαδοποιημένα οι ζώνες που έχουν κοινά χαρακτηριστικά κυρίως ως προς την επίπτωση στο χώρο και κατά συνέπεια αξιολογούνται τόσο από τις κατά καιρούς θεωρήσεις μελετών, διοικητικών στελεχών, καθώς βέβαια και του ΣτΕ, ενώπιον του οποίου έχουν τεθεί για επεξεργασία δύο Σχέδια Τροποποιήσεων, χωρίς αποτέλεσμα μέχρι σήμερα.

Η ΖΟΕ περιλαμβάνει μια σειρά από ζώνες που καλύπτουν το σύνολο της περιοχής και για κάθε μια προβλέπεται ένα συγκεκριμένο καθεστώς τόσο για τις χρήσεις, όσο και για τη δόμηση. Στον Πίνακα παρουσιάζεται συνοπτικά το περιεχόμενο βασικών στοιχείων κάθε ζώνης. Η γενική κατάταξη των ζωνών μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

Αδόμητες ζώνες: (1α, 1β, 1γ)

Πρόκειται για περιοχές απόλυτης προστασίας των παραλίμνιων περιοχών δασικών εκτάσεων και γεωργικών περιοχών που έχουν κριθεί προστατευτέες.

Οι ζώνες **1α** και **1γ** συγκροτούν τον πεδινό παραλίμνιο αγροτικό χώρο Κρυονερίου, Πεζούλας, Φυλακτής, Νεοχωρίου, Μπελοκομίτη.

Η ζώνη **1β** περιλαμβάνει δημόσιες δασικές εκτάσεις σύμφωνα με στοιχεία του Δασολογίου και Ταξινόμησης Γαιών όπως αυτά έχουν δοθεί από την Δασική Υπηρεσία, την εποχή σύνταξης της μελέτης (Ε.Χ.Μ.).

Επίσης αδόμητες είναι οι ζώνες:

1ζ ζώνη αρχαιολογικών χώρων καθώς και ο περιοχές ιδιωτικών δασών (**1ε**) Κουλοχέρι Καρίτσας και το δάσος Μπελάγιας Πεζούλας.

Ζώνες όπου επιτρέπεται η δόμηση και μικτές χρήσεις (1δ, 2β, 2γ)

Και στις τρεις αυτές ζώνες επιτρέπονται «αγροτουριστικά καταλύματα» 150 M^2 ή 210 M^2 που θα πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις «αγροτουριστικής επένδυσης».

Στην **2β** επιτρέπεται επιπλέον η κατοικία και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης.

Στην **2δ** επιτρέπονται πτηνο-κτηνοτροφικές μονάδες.

Σε όλες τις περιοχές αυτές ορίζεται αρτιότητα 10 στρ. με παρέκκλιση 4 στρ. μόνον στην **2β**.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΤΗΣ Ζ.Ο.Ε. (2) ΤΑΥΡΩΠΟΥ (ΦΕΚ 885 Δ της 6.11.98)			
Κωδικός Ζώνης	**Συνοπτική Ονομασία**	**Περιγραφή Όρων & Περιορισμών**	**Αρτιότητα**
1α (μπλε διαγράμμιση)	Ιδιοκτησία ΔΕΗ – παραλίμνια περιοχή	Απαγορεύεται η δόμηση	-
1β (πράσινο ανοιχτό)	Δασικές εκτάσεις	Απαγορεύεται η δόμηση	-
1γ (πράσινο)	Γεωργική γη ειδικών καλλιεργειών	Απαγορεύεται η δόμηση	10στρ.
1δ (καφέ ανοιχτό)	Γεωργική γη ειδικών καλλιεργειών και χρήσεων αναψυχής	Μικτή χρήση (επιτρέπονται κτίσματα διημέρευσης 80m^2 & αγροτουριστικά καταλύματα 120m^2)	10στρ.
1ε (πράσινο σκούρο)	Ιδιωτικά δάση	Απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα οικοδομική ή χωματουργική	-
1ζ (ματζέντα)	Αρχαιολογικοί χώροι	Απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα οικοδομική ή χωματουργική Στους αρχαιολογικούς χώρους μετά από γνώμη του ΥΠΠΟ	-
2α (κίτρινο)	Γεωργική γη πρώτης προτεραιότητας	Επιτρέπονται μόνον γεωργικές εγκαταστάσεις	10στρ. (4στρ. κατά παρέκκλιση)
2β (πορτοκαλί)	Γη γεωργικών και λοιπών χρήσεων	Οι χρήσεις 2α Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης Κατοικία 120m^2 Αγροτουριστικά καταλύματα 200m^2	10στρ. (4στρ. κατά παρέκκλιση)
2γ (καφέ σκούρο)	Περιοχές οργανωμένης κτηνοτροφίας	Πτηνο-κτηνοτροφικές μονάδες Αγροτουριστικά καταλύματα 200m^2	10στρ.
2δ (πράσινο με διαγράμμιση)	Βοσκότοποι	Κατασκευές για την βελτίωση των βοσκότοπων (Υπ. Γεωργίας)	-

Πηγή: Μελέτη Τροποποίησης ΕΧΜ Ταυρωπού.

Η συνοπτική αυτή περιγραφή παρουσιάζει κατ΄ αρχήν μια εικόνα ορθολογικής κατανομής χρήσεων στο χώρο προδήλως με σκοπό παρέμβασης στο καθεστώς τις ισχύουσας «εκτός σχεδίου» δόμησης και της διάσπαρτης δόμησης διαφόρων χρήσεων σε όλη την έκταση, πλην των δασικών εκτάσεων, δηλαδή των εκτάσεων με δασικό καθεστώς. Πρόκειται για την εφαρμογή του διπλού στόχου της ΕΧΜ, την προστασία του υδάτινου στοιχείου της λίμνης και του ευρύτερου τοπίου που την περιβάλλει.

Από την άλλη πλευρά, οι θεσπισθέντες όροι και κυρίως ο συνδυασμός τους με τη δομή της ιδιοκτησίας στην περιοχή δεν έχει επιτρέψει τη δημιουργία εγκαταστάσεων που προβλέπουν οι ζώνες (αγροτουριστικά, κτηνοτροφικά, κλπ) με αποτέλεσμα την κατά καιρούς δημιουργία αντιδράσεων, μια και οι ζώνες 1δ, 2β, 2γ εκ των πραγμάτων αποδείχθηκαν ζώνες απόλυτης προστασίας.

Ιστορικό των εξελίξεων και ενεργειών τροποποίησης της Ζ.Ο.Ε.

Μετά τη θέσπιση της ΖΟΕ οι πρώην Καποδιαστριακοί Δήμοι Πλαστήρα, Νεβρόπολης και Ιτάμου αντέδρασαν με συγκεκριμένα υπομνήματα επιδιώκοντας την τροποποίηση των όρων που επέβαλε η ΖΟΕ με μια εκτενή επιχειρηματολογία.

Οι προτάσεις που αναλυτικά φαίνονται στα έγγραφα των πρώην Δήμων θίγουν όλα τα επίμαχα σημεία προτείνοντας τα εξής βασικά:

- Κατάργηση της αρτιότητας 10 στρ. και θέσπιση του ισχύοντος στην «εκτός σχεδίου» 4 στρ.
- Αύξηση των επιτρεπόμενων εμβαδών δόμησης για αγροτουρισμό στα 300 M^2 με προσάρτημα κατοικίας 120 M^2.
- Κατάργηση της αυξημένης απόστασης των 50 Μ κτιρίου από το οδικό δίκτυο και επιστροφής στα ισχύοντα.
- Μείωση της απόστασης χερσαίας ιχθυοκαλλιέργειας από 1500 Μ. στα 1000 Μ. από το όριο της ΔΕΗ.

Οι προτάσεις αυτές μαζί με άλλες παρόμοιες, εξειδικευμένες για κάθε πρώην Δήμο, συγκροτήθηκαν ως βάση για κοινό αίτημα των τριών τωρινών Δημοτικών Ενοτήτων Πλαστήρα, Νεβρόπολης και Ιτάμου που διατυπώνεται στο «Κοινό Υπόμνημα των Δήμων Πλαστήρα, Νεβρόπολης, Ιτάμου για τη νέα ΖΟΕ» προς τον Υπουργό, Υφυπουργό και Γενικό Γραμματέα ΥΠΕΧΩΔΕ (13.1.1999).

Οι προτάσεις περιλάμβαναν και το αίτημα χρηματοδότησης και εκπόνησης μελέτης τροποποίησης της ΕΧΜ η οποία ανατέθηκε το Δεκέμβριο του 2000 και περατώθηκε τον Ιούνιο 2001.

Μελέτη Τροποποίησης ΕΧΜ οικισμών Λίμνης

Η μελέτη τροποποίησης ΕΧΜ περιελάμβανε ανάλυση των στοιχείων της περιοχής και μια συγκριτική εξέταση των εξελίξεων και των επιπτώσεων των δύο ΖΟΕ. Επίσης ταξινόμησε και επεξεργάστηκε τις διαπιστώσεις και προτάσεις των Δήμων.

Η πρόταση τροποποίησης της ΕΧΜ έγινε με τα εξής βασικά κριτήρια:

- την αποδοχή των γενικών στόχων της ΕΧΜ
- την υιοθέτηση των σημείων προτάσεων των πρώην Καποδιαστριακών Δήμων Πλαστήρα, Νεβρόπολης και Ιτάμου που δεν συγκρούονται με τους στόχους αυτούς

- τη γενική εκτίμηση για τη δυνατότητα αποδοχής διαφόρων σημείων των προτάσεων των Δήμων από το ΣτΕ και τη νομολογία για τη ΖΟΕ και τις χρήσεις γης.

Η επιλεγείσα στρατηγική για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ήταν η μη διαφοροποίηση των ζωνών της υφιστάμενης ΖΟΕ χωρικών προσδιορισμών αλλά η τροποποίηση του περιεχομένου κάθε ζώνης. Βασικό νέο στοιχείο που δεν είχε ληφθεί υπ΄ όψιν από την αρχική ΖΟΕ είναι η διαφοροποίηση του περιεχομένου ζωνών εκτός και εντός λεκάνης απορροής, διάκριση προφανής για το στόχο προστασίας του υδάτινου στοιχείου, αλλά όχι τόσο για το τοπίο.

Το δεύτερο σημείο αντιμετώπισης ήταν η ένταξη μιας σειράς σημειακών παρεμβάσεων στον εκτός των οικισμών χώρο του Δήμου και πρόβλεψη για τη βελτίωση της λειτουργίας τους ως υποδομών ήπιας τουριστικής ανάπτυξης και δραστηριοτήτων αναψυχής.

Το αποτέλεσμα παρουσιάζεται συνοπτικά για κάθε ζώνη στο Παράρτημα 2.

Πρώτο Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος Τροποποίησης της ΖΟΕ (Γνωμοδότηση ΚΣΧΟΠ 198/2002)

Το Σχέδιο συντάχθηκε από τη Δ/νση Χωροταξίας με βάση τη μελέτη και περιλαμβάνει τις εξής σημαντικότερες διαφοροποιήσεις από την υφιστάμενη ΖΟΕ.

Στις περιοχές **1γ** και **1δ**:

- Αρτιότητα 8 στρ. αντί για 10 στρ.
- Χρήση κατοικίας
- Αυτοεξυπηρετούμενα τουριστικά καταλύματα.

Στις περιοχές εκτός λεκάνης απορροής προβλέπεται από το σχέδιο αυτό μια σειρά νέων χρήσεων, αρτιότητα 8 στρ., μονώροφα κτήρια με μέγιστο ύψος 3,5 Μ, 1 όροφο, 200 M^2 και 3,5 Μ ύψος.

<u>Γνωμοδότηση του ΣτΕ - 129/2004</u>

Η γνωμοδότηση αυτή αφορά το Σχέδιο Π.Δ. του ΥΠΕΧΩΔΕ με τα εξής κυριότερα σημεία:

- Εισαγωγικό σχόλιο: <u>Η τεχνητή λίμνη Πλαστήρα αποτελεί τοπίο φυσικού κάλλους και ευπαθές οικοσύστημα στο οποίο μόνο ήπια ανάπτυξη είναι επιτρεπτή</u> (βλ. ΠΕ 721/95).
- Η γνωμοδότηση κρίνει το υποβαλλόμενο ΠΔ σε συνάρτηση με τις εισηγήσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ, και την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη.
- Η γνωμοδότηση αναφέρει μια σειρά από προβλεπόμενες χρήσεις ως «*μη σύννομες*» όπως:

– Δημιουργία μικρών κτηνοτροφικών μονάδων σε δημόσιες και σε ιδιωτικές δασικές εκτάσεις

– Πρόβλεψη χρήσης «κατοικίας» στις περιοχές γεωργικής γης ειδικών καλλιεργειών,

– Πρόβλεψη «κατοικίας» και «αυτοεξυπηρετούμενων τουριστικών καταλυμάτων» στην ζώνη **2γ**.

Με την Γνωμοδότηση αυτή το ΣτΕ επέστρεψε το Σχέδιο ΠΔ για επανασύνταξη και επαναδιατύπωση του περιεχομένου του.

Δεύτερο Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος Τροποποίησης ΖΟΕ (Γνωμοδοτήσεις ΚΣΧΟΠ 198/2002 –20/2006-27/2006)

Το ΥΠΕΧΩΔΕ με το σχέδιο αυτό επαναφέρει το θέμα στο ΣτΕ για γνωμοδότηση με τις εξής κυριότερες αλλαγές:

Στις περιοχές **1γ**

- Η μέγιστη επιφάνεια από 120 M^2 αυξάνεται στα 150 M^2 και οι όροφοι από έναν σε δύο με ύψος 7 μ.
- Ανάλογες αυξήσεις προβλέπονται για τα «αυτοεξυπηρετούμενα τουριστικά καταλύματα» χωρίς απαλοιφή τους.

Στις περιοχές **2α**

- Στις περιοχές **2α** (εκτός λεκάνης απορροής) προβλέπεται μείωση της επιφάνειας από 200 M^2 στα 120 M^2 και 2 όροφοι αντί για 1 όροφο (7 Μ αντί για 3.5 Μ).

Πέραν των ενδεικτικών αυτών διαφορών μεταξύ των δύο Σχεδίων ΠΔ είναι φανερό ότι και η δεύτερη διαμόρφωση του κειμένου δεν ανταποκρίθηκε στο μεγαλύτερο εύρος της Γνωμοδότησης του ΣτΕ για το πρώτο Σχέδιο Π.Δ..

Γνωμοδότηση ΣτΕ Αρ. 206/2007

Μετά από τη διαπίστωση ότι το Σχέδιο ΠΔ έχει συμμορφωθεί με ορισμένες παρατηρήσεις του ΠΕ 129/04, προβαίνει στις παρακάτω επισημάνσεις:

- Δεν προκύπτει ότι αναθεωρήθηκαν οι μελέτες με βάση τις παρατηρήσεις του ΠΕ 129/04.
- Δεν γίνεται αποδεκτή η αιτιολόγηση θέσπισης της «κατοικίας» η μεταβολή των «αυτοεξυπηρετούμενων τουριστικών καταλυμάτων» σε κατοικίες.
- Επαναλαμβάνεται ότι η ΖΟΕ είναι «προσωρινή υποκατάσταση χωροταξικού σχεδιασμού» εν όψει ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού.
- Επικαλείται μια σειρά κατευθύνσεων του ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Θεσσαλίας όπως:
  - συνεκτικότητα οικισμών/ αρχή «συμπαγούς πόλης»
  - οριοθέτηση κτηνοτροφικών περιοχών
  - ικανοποίηση οικιστικών πιέσεων με την επέκταση/ πολεοδόμηση οικισμών
  - κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης
  - αντιμετώπιση των πιέσεων για τουρισμό και β' κατοικία με πολεοδόμηση/ επέκταση των υφισταμένων οικισμών.
- Η γνωμάτευση αντιπαρατίθεται διεξοδικά στις αυξήσεις σε επιτρεπόμενες επιφάνειες.

- Επικαλείται επίσης σχετική γνώμη όπου η αγροτουριστική δραστηριότητα ως συνδυασμός δύο δραστηριοτήτων απαιτεί μεγαλύτερη αρτιότητα και άρα δεν τεκμηριώνεται η μείωση σε 8 στρ. αντί για 10 στρ.
- Ο καθορισμός των ορίων των οικισμών Μ. Ρέμα, Πλακωτό, Ράφηνα πρέπει να γίνει με Προεδρικό Διάταγμα επειδή η περιοχή αποτελεί ευαίσθητο οικοσύστημα και περιοχή φυσικού κάλλους (βλ. ΣΕ 3661/05 Ολομ. προβλ. 262/03 Ολομ.)
- Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να ανακαθοριστούν «*με ΠΔ και τα όρια των λοιπών οικισμών τα οποία καθορίστηκαν με νομαρχιακές αποφάσεις προς αποφυγήν ακροτήτων*». Το τελευταίο αυτό σημείο μπορεί να ανοίγει κάποιες δυνατότητες ορθολογισμού των ορίων, αλλά όχι και τη σημαντική αύξηση της επιφάνειας που ορίζουν.

Οριοθετημένοι οικισμοί κάτω των 2.000 κατοίκων

Το θεσμικό πλαίσιο των οικισμών ακολουθεί τις σχετικές διατάξεις οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων και διέπεται από τα παρακάτω νομοθετήματα που ισχύουν κατά περίπτωση γενικώς για όλη τη χώρα.

- Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους, Π.Δ. 24.4.1985 (ΦΕΚ 181/Δ/1985)
- Τροποποίηση α) του Π.Δ. 24.4.1985 «Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κ.λ.π.» (ΦΕΚ 181/Δ/1985) και Τροποποίηση β) του ΠΔ 20.8.1985 «Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους κ.λ.π.» (ΦΕΚ 414/Δ), Π.Δ. 14.2.1987 (ΦΕΚ 133/Δ/1987).
- Τροποποίηση του από 24.4.1985 Π.Δ. «Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους (ΦΕΚ 181/Δ), Π.Δ. 25.4.1989 (ΦΕΚ 293/Δ/1989)

Στο σύνολο των 18 οικισμών του Δήμου Νεβρόπολης, οι 11 έχουν οριοθετηθεί και διαθέτουν σκαρίφημα ορίων.

Οι μικροί οικισμοί Αγία Μαρίνα (Πλακωτό), Μέγα Ρεύμα, και Ραφήνα έχουν χαρακτηριστεί ως στάσιμοι και δεν έχουν οριοθετηθεί. Σύμφωνα με το Π.Δ. καθορισμού της ΖΟΕ, οι τρεις αυτοί οικισμοί θα έπρεπε να οριοθετηθούν μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση (6.11.1998).

Τέλος, οι οικισμοί Αγία Παρασκευή, Πετρωτό, Νεβρόπολης,Ράζια και Λογγά δεν έχουν οριοθετηθεί, αλλά δεν εμφανίζουν πληθυσμό κατά την απογραφή 1981. Στον Πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται αναλυτικά τα δεδομένα του θεσμικού πλαισίου που διέπουν τη δόμηση των οικισμών του Δήμου.

Θεσμικό πλαίσιο δόμησης οικισμών Δήμου Λίμνης Πλαστήρα

	Οριοθέτηση	Κατηγορία **	Αρτιότητα	Θεσμοθέτηση Όρων Δόμησης
Πεζούλα	Α.Π. ΝΟΜ. 8419 (ΦΕΚ 198 Δ'/18.03.86)	μ – δ – Φ - Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Καλύβια Πεζούλας	Α.Π. ΝΟΜ. 4955 (ΦΕΚ 849 Δ'/25.11.88)	μ – δ – Σ - Ε	1000τ.μ/παρ.300 τ.μ	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Νεράιδα	Α.Π.ΝΟΜ. 4967 ΦΕΚ 13 Δ'/28.01.91)	μ – δ – Σ - Ε	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 13 Δ'/28.01.91) & τροποποιήσεις
Καρβασαράς	Α.Π. ΝΟΜ. 2195/26.6.90 (ΦΕΚ 378 Δ'/23.07.90)	μ – δ – Σ – Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Καρίτσα	ΑΠ. ΝΟΜ. 2201/14.6.90 (ΦΕΚ 360 Δ'/13.07.90)	μ – σ – Σ – Ε	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Αγ. Μαρίνα				Στάσιμος οικισμός – Π.Δ. 05.08.83 (ΦΕΚ 424 Δ'/19.09.1983
Αγ. Παρασκευή				
Λογγά				
Μέγα Ρέμα				Στάσιμος οικισμός – Π.Δ. 05.08.83 (ΦΕΚ 424 Δ'/19.09.1983
Πετρωτό				
Ράφηνα				Στάσιμος οικισμός – Π.Δ. 05.08.83 (ΦΕΚ 424 Δ'/19.09.1983
Κρυονέρι	ΑΠ. ΝΟΜ. 75 (ΦΕΚ 255 Δ'/04.05.90)	Μ – σ – Σ – Ε	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Κουτσοδήμος	ΑΠ. ΝΟΜ. 75 (ΦΕΚ 255 Δ'/04.05.90)	μ – σ – Σ – Ε	1200 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Μπελοκομίτης	ΑΠ. ΝΟΜ. 8412/30.12.85 (ΦΕΚ 198 Δ'/18.03.86)	μ – σ – Φ – Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Κέδρος	ΑΠ. ΝΟΜ. 2656 (ΦΕΚ 1011 Δ'/29.09.94)	μ – σ – Φ – Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Νεοχώριον	ΑΠ. ΝΟΜ. 2200 (ΦΕΚ 361 Δ'/13.07.90)	Μ – δ – Δ – Ε	1000τ.μ/παρ.300 τ.μ	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Φυλακτή	Α.Π. ΝΟΜ. 8420 (ΦΕΚ 298 Δ'/14.04.86)	Μ – σ – Φ – Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Καλύβια Φυλακτής	Α.Π. ΝΟΜ. 8417 (ΦΕΚ 298 Δ'/14.04.86)	Μ – σ – Σ – Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Μορφοβουνίου	Α.Π. ΝΟΜ. 8411 (ΦΕΚ285/Δ/1986)	Μ – σ – Σ - Ε	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Ράζια				
Μεσενικόλας	(ΦΕΚ 199/Δ/1986)	Μ – σ – Σ - Ε	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Μοσχάτο	(ΦΕΚ 198/Δ/1986)	Μ - σ - Φ - Ε	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Κερασέα	(ΦΕΚ 494/Δ/1986)	Μ – σ – Σ - Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Νεβρόπολη				
Λαμπερό	(ΦΕΚ474/Δ/1986)	Μ – σ – Σ - Α	300 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις
Αγ. Αθανάσιος	(ΦΕΚ 648/Δ/1990)	Μ – δ – Σ - Ε	500 τ.μ./παρεκ.	Π.Δ. 24.04.85, (ΦΕΚ 181 Δ'/03.05.85) & τροποποιήσεις

* Σκαρίφημα Ορίων

** μ: μικρός, Μ: μεσαίος, δ: διάσπαρτος, σ: συνεκτικός, Φ: φθίνων, Σ: στάσιμος, Δ: δυναμικός, Ε: ενδιαφέρων, Α: αδιάφορος

Β2.2. Εκτός σχεδίου δόμηση

Η εκτός σχεδίου δόμηση της περιοχής είναι στον εξωαστικό χώρο είναι σχετικά περιορισμένη, χαρακτηρίζεται από μεγάλη διασπορά και εντοπίζεται:

- Κεντρικό οδικό δίκτυο περιμετρικά της λίμνης Πλαστήρα εντοπίζεται μια αξονική ανάπτυξη κυρίως στο τμήμα Μορφοβούνι - Κρυονέρι μικρών καταλυμάτων που σχετίζεται με τη θέση σε σχέση με τη λίμνη και την ευρύτερη πρόσβαση.
- Στην ευρύτερη περιοχή αναπτύσσονται μικρές, οικογενειακού χαρακτήρα, παραγωγικές μονάδες όπως κτηνοτροφία, χοιροτροφεία, θερμοκήπια, κ.λ.π.

Σε όλες τις ανωτέρω περιγραφείσες περιοχές δεν απαντώνται τυπικά χαρακτηριστικά οικιστικού ιστού (πλήθος και πυκνότητα κτιρίων, κοινόχρηστες λειτουργίες κλπ), που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αναζήτηση πολεοδομικών «εργαλείων» για τη βελτίωση της δομής τους.

Οι λειτουργίες που συγκεντρώνουν είναι κατά περίπτωση, περιοδικής κατοίκησης, εξοχικής κατοικίας, αναψυχής - διημέρευσης, τουρισμού.

Β2.3.Ισόρροπη οικιστική ανάπτυξη

Θεσμοθετημένες οικιστικές εκτάσεις

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα υπάρχουν οριοθετημένοι δεκαεπτά οικισμοί πρώτης κατοικίας.

Υπολογίζοντας την πυκνότητα κατοίκησης, σύμφωνα με την απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 2001 στην έκταση των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών παρατηρούμε ότι αυτή κυμαίνεται από 12 κατ./Ha στον οικισμό Αγ. Αθανασίου μέχρι 45 κατ./Ha στον οικισμό Νεοχωρίου. Η εκτός του πυκνοδομημένου τμήματος, αλλά εντός των εγκεκριμένων ορίων έκταση αποτελεί ουσιαστικά τη διαθέσιμη αδόμητη γη του οικισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το πυκνοδομημένο τμήμα είναι κορεσμένο. Βέβαια η απογραφή του πραγματικού πληθυσμού από την Ελληνική Στατιστική Αρχή αφορά στους κατοίκους που εντοπίστηκαν κατά την ημέρα της απογραφής (οι κάτοικοι που απογράφονται είναι αρκετά περισσότεροι από αυτούς που διαμένουν μόνιμα στους οικισμούς, λόγω των μετακινήσεων που γίνονται από τα αστικά κέντρα προς τους μικρότερους οικισμούς κατά την ημέρα της απογραφής) με αποτέλεσμα η πραγματική πυκνότητα κατοίκησης να είναι πολύ πιο μικρή. Εξάλλου υπάρχουν πολλές κενές κατοικίες οι οποίες χρησιμοποιούνται ως εξοχικές από κατοίκους του Δήμου που διαμένουν στα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφερειακής Ενότητας ή και της Χώρας.

Η αναλογία αδόμητης γης στις εντός εγκεκριμένων ορίων περιοχές των οικισμών είναι μεγάλη, ενώ οι μέχρι τώρα τάσεις οικιστικής επέκτασης των οικισμών είναι πολύ περιορισμένη. Αντίστοιχα η εξέλιξη του πληθυσμού στους οικισμούς του Δήμου παρουσιάζει πτωτική πορεία, παρόλο που σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για την τελευταία δεκαετία η πληθυσμιακή μεταβολή των οικισμών εμφανίζει σημαντική αύξηση. Εξάλλου η ζήτηση για

κατοικία στους οικισμούς του Δήμου είναι περιορισμένη και αφορά κυρίως παραθεριστική κατοικία. Πρόκειται για πρώην κατοίκους του Δήμου οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν την εξοχική τους κατοικία στη γενέτειρά τους. Από την επιτόπια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους οικισμούς προκύπτει ότι το μέγεθος της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία δεν είναι τόσο υψηλό, όσο εκτιμάται από τη μελέτη τροποποίησης της ΖΟΕ (50% του πληθυσμού), γεγονός που ενισχύεται από τον περιορισμένο αριθμό οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν.

Εν κατακλείδι η επάρκεια των υφιστάμενων θεσμοθετημένων υποδοχέων κατοικίας θεωρείται ότι είναι ικανή να καλύψει τις μελλοντικές στεγαστικές ανάγκες των οικισμών του Δήμου, σύμφωνα με τις σημερινές τάσεις πληθυσμιακής εξέλιξης των οικισμών.

Ωστόσο η επάρκεια οικοδομήσιμης γης που υπάρχει σε όλους τους οικισμούς του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα δε συνοδεύεται από ανάλογη επάρκεια σε κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους.

Πιο συγκεκριμένα:

- Το εσωτερικό οδικό δίκτυο των οικισμών είναι σε μέτρια έως κακή κατάσταση λόγω περιορισμένων γεωμετρικών χαρακτηριστικών εξαιτίας της μορφολογίας του εδάφους και της μεγάλης πυκνότητας δόμησης. Έτσι, οι περισσότεροι δρόμοι εμφανίζουν έντονες κλίσεις και σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπουν την αντίθετη κίνηση των οχημάτων, ενώ οι περισσότεροι από αυτούς λειτουργούν είτε ως πεζόδρομοι, είτε ως χώροι στάθμευσης των οχημάτων. Επίσης μέσω των δρόμων αυτών γίνεται και η επιφανειακή απορροή των όμβριων υδάτων με αποτέλεσμα την πρόκληση φθοράς στην επίστρωσή τους.
- Διαμορφωμένοι χώροι πρασίνου δεν υπάρχουν εντός των οικισμών, ωστόσο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει έλλειψη πρασίνου καθώς όλοι οι οικισμοί περιβάλλονται από ένα εξαίρετου κάλλους φυσικό τοπίο το οποίο σε πολλές περιπτώσεις ενσωματώνεται μέσα στο αστικό περιβάλλον, αλλά όχι με οργανωμένο τρόπο (αρχιτεκτονικές και φυτοτεχνικές διαμορφώσεις, κτλ.). Όμως η έλλειψη διαμορφωμένων ελεύθερων χώρων (π.χ. πλατειών) και χώρων πρασίνου υποβαθμίζει τον πολεοδομικό ιστό των οικισμών και τους καθιστά λιγότερο ελκυστικούς ως τουριστικούς προορισμούς.

Εκτός σχεδίου δομημένες περιοχές

Για την εκτός σχεδίου δόμηση ισχύουν οι διατάξεις της ΖΟΕ σύμφωνα με το ΦΕΚ 885/Δ/1998 οι οποίες πέραν των περιορισμών κατά ζώνη που αναφέρθηκαν προηγούμενα, επέβαλλε την άμεση οριοθέτηση των οικισμών που δεν έχουν εγκεκριμένα όρια, η οποία όμως δεν πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερα.

Για τις περιοχές όπου επιτρέπεται η δόμηση ορίζεται, σύμφωνα με το ίδιο ΦΕΚ ελάχιστη απόσταση 50 μ. των κτισμάτων από τα όρια ρεμάτων ή ποταμών. Ωστόσο, δεν υπάρχουν οριοθετημένα ρέματα στην περιοχή του Δήμου, άρα η διάταξη αυτή δεν είναι εφαρμόσιμη (η οριοθέτηση των ρεμάτων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3010/2002). Επίσης στην εκτός σχεδίου δόμηση επιβάλλεται η κατασκευή κεραμοσκεπούς στέγης, ενώ απαγορεύεται η κατασκευή κτισμάτων σε υποστυλώματα (pilotis).

Όπως ήδη αναφέρθηκε και προηγούμενα, στις εκτός σχεδίου δομημένες περιοχές αναπτύχθηκαν δραστηριότητες, περιοδικής κατοίκησης, εξοχικής κατοικίας, αναψυχής - διημέρευσης, τουρισμού.

Οι εκτός σχεδίου εξοχικές κατοικίες είναι ελάχιστες, ενώ παρατηρείται μια τάση ανάπτυξης δραστηριοτήτων αναψυχής – τουρισμού για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών της περιοχής της λίμνης.

Οι τάσεις ανάπτυξης της εκτός σχεδίου δόμησης στο Δήμο είναι περιορισμένες και πιθανώς με την αναμενόμενη τροποποίηση της ΖΟΕ του 1998 να επέλθει μία τάση αύξησης της εκτός σχεδίου δόμησης, η οποία θα αφορά περισσότερο σε δραστηριότητες αναψυχής – τουρισμού και λιγότερο σε εξοχική ή κύρια κατοικία.

Β3. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Β3.1. Πολεοδομική οργάνωση οικισμών

Όλοι οι οικισμοί του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα παρουσιάζουν την ίδια μορφή πολεοδομικής οργάνωσης, καθώς πρόκειται για οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων και με παρόμοια κοινωνικά, μορφολογικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά. Σε γενικές γραμμές σε όλους τους οικισμούς διακρίνονται τρεις κατηγορίες αστικού χώρου:

- Ο δομημένος χώρος, που περιλαμβάνει ουσιαστικά το κτισμένο τμήμα των οικισμών.
- Οι κοινόχρηστοι χώροι που περιλαμβάνουν βασικά το εσωτερικό οδικό δίκτυο των οικισμών, καθώς και τις πλατείες, τους χώρους άθλησης και τους λοιπούς ελεύθερους χώρους.
- Οι αδόμητες εκτάσεις εντός των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών, οι οποίες περιλαμβάνουν κατά κανόνα αγροτικές εκτάσεις, αλλά και δασικές οι οποίες εξαιρούνται των εγκεκριμένων ορίων.

Τα πολεοδομικά κέντρα των οικισμών, νοούμενα ως κέντρα της κοινωνικής ζωής και συνεύρεσης των κατοίκων, εντοπίζονται χωρικά στην κεντρική πλατεία όπου συνήθως είναι κτισμένη η εκκλησία και πέριξ αυτής βρίσκονται οι «κεντρικές λειτουργίες» των οικισμών . Η κεντρική πλατεία αποτελεί τόπο αναφοράς για όλους τους κατοίκους, καθώς και κέντρο όλων των κοινωνικών εκδηλώσεων που αναπτύσσονται στους οικισμούς. Εξάλλου αποτελεί κατά κανόνα το μοναδικό διαμορφωμένο κοινόχρηστο χώρο σε κάθε οικισμό, που σε ορισμένες περιπτώσεις συνοδεύεται και από διαμόρφωση τμημάτων όλων των δρόμων που καταλήγουν σε αυτή.

Η χρήση που κυριαρχεί σε όλους τους οικισμούς είναι η κατοικία, ωστόσο υπάρχει και ένα μεγάλο μέρος των κτιρίων που είναι κενά ή εγκαταλελειμμένα ως αποτέλεσμα της φθίνουσας πληθυσμιακής πορείας των οικισμών τα τελευταία χρόνια. Οι υπόλοιπες χρήσεις περιλαμβάνουν καφενεία και παντοπωλεία, καθώς και κρεοπωλεία, ψητοπωλεία, ξυλουργεία, ξενώνες κυρίως στους μεγαλύτερους οικισμούς του Δήμου (Μορφοβούνι και Νεοχώρι). Οι χρήσεις αυτές δεν έχουν συγκρουσιακές σχέσεις και λειτουργούν συμπληρωματικά της κατοικίας.

Η αναλογία των διαμορφωμένων κοινόχρηστων χώρων σχεδόν σε όλους τους οικισμούς του Δήμου κυμαίνεται μάλλον σε χαμηλά επίπεδα. Οργανωμένοι χώροι αστικού πρασίνου δεν υπάρχουν σε όλους τους οικισμούς, ενώ σημαντικές είναι οι ελλείψεις σε χώρους στάθμευσης.

Η κατάσταση των χώρων που αποτελούν το δημόσιο χώρο των οικισμών κρίνεται μέτρια. Οι διαμορφωμένοι κοινόχρηστοι χώροι δεν είναι επαρκείς, ενώ μορφολογικά δεν προσδίδουν κάποια ιδιαίτερη ταυτότητα στους οικισμούς. Οι αθλητικοί χώροι, όπως και οι παιδικές χαρές περιλαμβάνουν στην πλειοψηφία τους χωμάτινο τάπητα και παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις σε εξοπλισμό και όργανα. Εξάλλου η κατασκευή των περισσότερων αθλητικών χώρων εκτός των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών αποτελεί ένδειξη για την έλλειψη διαθέσιμων δημοτικών εκτάσεων εντός των οικισμών που θα μπορούσαν να διαμορφωθούν ως κοινόχρηστοι ή κοινωφελείς χώροι. Το ετος 2012 πραγματοποιήθηκε ανάθεση σύνταξης τοπογραφικής μελέτης

περιοχών αναπλάσεων οικισμών για το έργο :ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ Δ.ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ και στη συνέχεια δημοπρατήθηκε η κατασκευή του έργου, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη.

Β3.2 Τεχνική υποδομή

Οδικό Δίκτυο

Οι κοινότητες της περιοχής μελέτης συνδέονται συγκοινωνιακά με την πόλη της Καρδίτσας, ενώ πρόσβαση υπάρχει και από την πόλη του Μουζακίου. Η περιοχή παρόλο τις αρκετά συχνά δυσμενείς καιρικές συνθήκες δε βρίσκεται σε απομόνωση κατά τη χειμερινή περίοδο. Σε αυτό συμβάλλουν τόσο οι νέες οδικές παρεμβάσεις όσο και η ετοιμότητα όσον αφορά στη διάνοιξη των δρόμων σε περίπτωση χιονοπτώσεων.

Σύμφωνα με το Β.Δ. 6-2-1956, όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ αρ. ΔΜΕΟ/Ε/0/266 (ΦΕΚ 293/Β/1995) και αφορά στην κατάταξη του οδικού δικτύου των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, χαρακτηρίζονται:

- ως Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο το τμήμα Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Μορφοβούνι,
- ως Δευτερεύων Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο το τμήμα Καρδίτσα – Αυχήν Βουτσικάκι – Γέφυρα Κοράκου προς Άρτα από θέση Σταυρός και μέσω Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Κρυονερίου, Πεζούλας, Φυλακτής, Περιφέρειας Πετρίλου, Λεοντίτου και Στεφανιάδας.

Το μεγαλύτερο μέρος του εξωαστικού οδικού δικτύου του Δήμου αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου οδικού δικτύου που διατρέχει περιμετρικά τη λίμνη Πλαστήρα και ενώνει τους παραλίμνιους οικισμούς. Το δίκτυο αυτό συμπληρώνεται από επιπλέον κλάδους:

- Μητρόπολη – Μοσχάτο
- Μητρόπολη – Μεσενικόλας – Μορφοβούνι ή Μητρόπολη - Μορφοβούνι.
- Καλλίθηρο-Ραχούλα – Καστανέα – Μούχα –Φράγμα

Το συνολικό μήκος του εξωαστικού οδικού δικτύου του Δήμου είναι ασφαλτοστρωμένο. Στο δίκτυο αυτό αναμένεται να προστεθεί και η παράκαμψη Νεοχωρίου που είναι υπο κατασκευή.

Το εσωτερικό οδικό δίκτυο των οικισμών αποτελείται κατά κανόνα από τσιμεντόδρομους οι οποίοι συμπληρώνονται συνήθως από ένα μικρό δίκτυο χωματόδρομων και από τους ασφαλτόδρομους οι οποίοι ουσιαστικά αποτελούν τμήματα του τοπικού και επαρχιακού δικτύου του Δήμου.

Οι δρόμοι σε όλες τις κοινότητες του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα εκτός των ορίων των οικισμών χαρακτηρίζονται ως δασικοί - αγροτικοί και είναι κατά το πλείστον χωμάτινοι. Η κατάστασή τους χαρακτηρίζεται γενικά ως μη ικανοποιητική. Προβλήματα παρουσιάζονται κυρίως κατά τη

χειμερινή περίοδο, οπότε η βατότητα των εν λόγω δρόμων είναι δύσκολη λόγω των άσχημων καιρικών συνθηκών.

Δείκτης Β7	**Οδικό Δίκτυο**		
	Αστικό	Εξωαστικό	Σύνολο
Μήκος δικτύου (km)	41	132	172,16
Ασφαλτοστρωμένο (km)	46%	100%	
Ανάγκη επισκευής (km)	?	24,5%	

Πηγή : Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Δίκτυο Ύδρευσης

Όλες οι Τοπικές Κοινότητες του Δήμου υδρεύονται από τα αντίστοιχα δίκτυα ύδρευσης της περιοχής όπου ανήκουν. Η διανομή του ύδατος γίνεται από υδατοδεξαμενές μετά από την συγκέντρωση του από πηγές ή την άντληση από τη λίμνη Πλαστήρα. Η ποιότητα του πόσιμου νερού θεωρείται καλή με μέτρια συχνότητα χημικών αναλύσεων, ενώ στην πλειονότητα των τοπικών κοινοτήτων ακολουθείται τακτική διαδικασία χλωρίωσης.

Η ποσότητα του νερού θεωρείται γενικά ικανοποιητική. Στις τοπικές κοινότητες οι οποίες έχουν έντονη αύξηση του πληθυσμού το καλοκαίρι καθώς και στις τουριστικά πιο αναπτυγμένες περιοχές παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα έλλειψης νερού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Το φαινόμενο αυτό ενισχύεται σε περιόδους παρατεταμένης ξηρασίας.

Η δημοτική αρχή έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα εκσυγχρονισμού του δικτύου ύδρευσης για την αντικατάσταση του εσωτερικού δικτύου των οικισμών όπως γίνεται πρόσφατα στους οικισμούς Φυλακτή, Καλύβια Πεζούλας και Νεοχώρι. Έτσι μπορεί να ειπωθεί ότι το δίκτυο ύδρευσης είναι σύγχρονο και κατασκευασμένο με σωστές προδιαγραφές για την κάλυψη των αναγκών ύδρευσης ολόκληρου του Δήμου.

Το νερό ύδρευσης των τοπικών κοινοτήτων του Δήμου προέρχεται από τις εξής πηγές:

- Κοινότητα Μεσενικόλα — Ανθοχωρίου και λίμνη Πλαστήρα
- Κοινότητα Μορφοβουνίου — Ανθοχωρίου και λίμνη Πλαστήρα
- Κοινότητα Κερασιάς — Κερασιώτη ποταμό
- Κοινότητα Κρυονερίου — Ανθοχωρίου
- Κοινότητα Πεζούλας — πηγές: Λούτσες, Κοτρώνη, Κορομηλούλης
- Κοινότητα Φυλακτής — πηγή: Θύρα
- Κοινότητα Νεοχωρίου — πηγή: Ζαρογιάννη, Νέγγορι, Πλατανάκια, Καραγιάννη
- Κοινότητα Μπελοκομύτη — πηγή : Πετσαλούδας
- Κοινότητα Καρίτσας — πηγές : Κεραμίδι, Καραμανώλη
- Κοινότητας Καρβασαρά — πηγή : Πλαγιές

- Κοινότητα Λαμπερού πηγή : Αυριλιώνη και λίμνη Ν. Πλαστήρα
- Κοινότητα Μοσχάτου Βρύση Γιαννάκη

Αντίστοιχα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των τοπικών παραγόντων η κατάσταση των δικτύων ύδρευσης έχει ως κάτωθι:

Κοινότητα	**Δίκτυο**	**Δεξαμενές**
• Μεσενικόλας	Κακή	Καλή
• Μορφοβούνι	Πολύ κακή	Καλή
• Κερασιά	Πολύ καλή	Πολύ κακή
• Κρυονέρι	Καλή	Καλή
• Πεζούλα	Κακή	Κακή
• Φυλακτή	Κακή	Αρκετά καλή
• Νεοχώρι	Καλή	Άριστη
• Μπελοκομίτης	Πολύ καλή	Άριστη
• Καρίτσα	Πολύ καλή	Άριστη
• Καρβασαράς	Καλή	Μέτρια
• Λαμπερό	Άριστη	Άριστη
• Μοσχάτο	Καλή	Πολύ καλή

Δείκτης Β8	**Επάρκεια δικτύου ύδρευσης**		
Συχνότητα εμφάνισης προβλημάτων	Καθόλου	Σπάνια	Συχνά
α. Θερινοί μήνες		x	
β. Υπόλοιπο έτος	x		

Ορισμοί :Ο δείκτης αφορά τη συχνότητα με την οποία εμφανίζονται προβλήματα όπως πτώση πίεσης, μείωση παροχής ή και διακοπές στην υδροδότηση, λόγω ανεπάρκειας του υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης. Ο δείκτης συμπληρώνεται τόσο για τους θερινούς μήνες όσο και για την υπόλοιπη διάρκεια του έτους.

Πηγή : : Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Δείκτης Β9	**Μέση μηνιαία κατανάλωση νερού**
Μέση ημερήσια κατανάλωση νερού	33,64 κ.μ.

Ορισμός : Ο δείκτης αφορά αποκλειστικά τις οικιακές καταναλώσεις και δίδεται σε κυβικά μέτρα ανά νοικοκυριό, ανά μήνα.

Πηγή : Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Ενέργεια

Η Δ.Ε.Η. καλύπτει επαρκώς το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα με εναέριο ηλεκτρικό δίκτυο. Κάθε κοινότητα έχει δίκτυο ηλεκτροδότησης και τροφοδοτούνται με ρεύμα όλες οι οικίες. Η κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρισμό όσον αφορά τους οικισμούς θεωρείται επαρκής, χωρίς να αναφέρονται προβλήματα διακοπών του ηλεκτρικού ρεύματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προέρχονται από την απογραφή του 2001, στο σύνολο της περιοχής μελέτης ηλεκτροδοτείται το 96,8% των νοικοκυριών. Στο σύνολο της περιοχής μελέτης,

μόνο ένα μικρό ποσοστό νοικοκυριών χρησιμοποιεί ηλιακή ενέργεια για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών σε ενέργεια, μόλις το 1,7%.

Δείκτης Β10	**Μέση μηνιαία κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος**			
Σε χιλιάδες ΩxΒ Μέση μηνιαία κατανάλωση ηλεκ. ρεύματος	Δήμου* -	ΝΟΜΟΣ -	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ -	ΧΩΡΑ -

Ορισμός : Ο δείκτης αφορά αποκλειστικά στις οικιακές καταναλώσεις και δίδεται σε KW ανά νοικοκυριό, ανά μήνα.

Παρόλου την αίτηση που κάναμε προς την ΔΕΗ Α.Ε. παράρτημα Καρδίτσας δεν μας παραχωρήθηκαν στοιχεία από την εταιρεία.

Δείκτης Β11	**Χρήση ηλιακού θερμοσύμφωνα**			
	Δήμου*	ΝΟΜΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΧΩΡΑ
Ποσοστό νοικοκυριών με εγκαταστημένο Η/Θ	1,7%	14,8%	15,6%	19,5%

Πηγή : Απογραφή κατοίκων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής 2001

Δεν διατίθεται δημογραφικά στοιχεία για το έτος 2011 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι υπό επεξεργασία

Απορρίμματα

Στην προτεινόμενη περιοχή δε λειτουργεί οργανωμένος χώρος υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ).

Η διάθεση των απορριμμάτων μέχρι το 2001 γινόταν σε μη οργανωμένους χώρους των οποίων η καταλληλότητα, πληρότητα, υγειονομικός έλεγχος δεν έχει μελετηθεί. Στους χώρους αυτούς πραγματοποιούταν απόθεση, καύση και ταφή των απορριμμάτων και βρίσκονταν μακριά από οικισμούς, παρόλα αυτά ο κίνδυνος της ρύπανσης του περιβάλλοντος και μόλυνσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων ήταν μεγάλος.

Σήμερα όλες οι τοπικές κοινότητες διαθέτουν σύστημα συλλογής απορριμμάτων. Μέχρι και τον Ιούνιο του 2014 η συλλογή των σκουπιδιών γίνονταν από το Δήμο Καρδίτσας στα πλαίσια της διαδημοτικής συνεργασίας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα με το Δήμο Καρδίτσας. Από τον Ιούλιο του 2014 η αποκομιδή των απορριμμάτων ανατέθηκε από το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα σε ιδιώτη.

Τα απορρίμματα μεταφέρονται στο Σταθμό Μεταφόρτωσης στη Μέλισσα και από κει στο ΧΥΤΑ του Νομού Τρικάλων.

Δείκτης Β12	**Συλλογή απορριμμάτων**
α. Ποσοστό νοικοκυριών με τακτική συλλογή απορριμμάτων	100%
β. Ποσοστό συλλεγόμενων απορριμμάτων με σύστημα κάδων	80%

Πηγή : Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Αποχέτευση Ακαθάρτων

Σε καμία τοπική κοινότητα της περιοχής μελέτης δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων. Η αποχέτευση γίνεται σε σηπτικούς και απορροφητικούς βόθρους κατά οικία. Η διάθεση των ακαθάρτων λυμάτων στο σύνολο των κοινοτήτων γίνεται σε απορροφητικούς βόθρους πλην των περιοχών όπου υπάρχει καθεστώς προστασίας περιβάλλοντος (περιοχή λίμνης Ν. Πλαστήρα, Άγραφα –Natura 2000) όπου χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά σηπτικοί βόθροι. Η αποχέτευση βασικά γίνεται με τη χρήση σηπτικών και απορροφητικών βόθρων κατά οικία.

Κοινότητα	Σηπτικοί βόθροι	Απορροφητικοί βόθροι	Δίκτυα
Μεσενικόλας		Χ	
Μορφοβούνι	Χ		
Κερασιά		Χ	
Κρυονέρι		Χ	
Πεζούλα		Χ	
Φυλακτή	Χ	Χ	
Νεοχώρι		Χ	
Μπελοκομίτης		Χ	
Καρίτσα		Χ	
Καρβασαράς		Χ	
Λαμπερό	Χ		
Μοσχάτο		Χ	

Κοινότητα	Δίκτυο Ομβρίων	Κατάσταση
Μεσενικόλας	Ναι	Καλή
Μορφοβούνι	Ναι	Καλή
Κερασιά	Ναι	Καλή
Κρυονέρι	Ναι	Καλή
Πεζούλα	Όχι	
Φυλακτή	Όχι	
Νεοχώρι	Όχι	
Μπελοκομίτης	Ναι	Καλή
Καρίτσα	Όχι	
Καρβασαράς	Όχι	
Λαμπερό	Όχι	
Μοσχάτο	Μερικό δίκτυο	Κακή

Β3.3 Κοινωνική υποδομή

Εκπαίδευση

Το μικρό πληθυσμιακό μέγεθος των οικισμών δεν επιτρέπει τη λειτουργία εκπαιδευτικών μονάδων, που ενώ υπήρχαν κατά το παρελθόν δε λειτουργούν πλέον. Σε λειτουργεία βρίσκονται μόνο το δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο στο Κρυονέρι δυναμικότητας συνολικά είκοσι παιδιών και το δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο στο Μεσενικόλα δυναμικότητας συνολικά εννέα παιδιών.

Δείκτης Β13	**Υποδομή εκπαίδευσης**			
	Αίθουσες	**Εκπαιδευτικοί**	**Μαθητές ανά εκπαιδευτικό**	**Μαθητές ανά αίθουσα**
Δημοτικό*	4	2	-	-
Γυμνάσιο*	-	-	-	-
Λύκειο*	-	-	-	-

Ορισμός : Για κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα αναγράφεται ο συνολικός αριθμός σχολικών αιθουσών και εκπαιδευτικών, των σχολικών μονάδων (δημόσιων και ιδιωτικών), που λειτουργούν στα όρια του Δήμου. Αν δεν λειτουργεί σχολείο σε κάποια από τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, η τιμή είναι 0. Με βάση και τα στοιχεία του δείκτη Α2 (μαθητικός πληθυσμός), προσδιορίζονται οι αναλογίες μαθητών ανά σχολική αίθουσα και ανά εκπαιδευτικό.

Πηγή : Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Υγεία

Αγροτικά Ιατρεία λειτουργούν στις τοπικές κοινότητες, τα οποία ο αγροτικός ιατρός τα επισκέπτεται, κατά κανόνα, μία φορά την εβδομάδα. Στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας τα τρία Κέντρα Υγείας εδρεύουν αντίστοιχα στο Μουζάκι, στους Σοφάδες και στον Παλαμά. Στην περιοχή μελέτης δε λειτουργεί Κέντρο Υγείας. Ο Δήμος υπάγεται στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Υγείας Μουζακίου, αλλά εξυπηρετείται και από το Γενικό Νοσοκομείο στην Καρδίτσα.

Για την φαρμακευτική εξυπηρέτηση των κατοίκων των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου λειτουργεί φαρμακείο στον οικισμό Καλύβια Πεζούλας.

Δείκτης Β14	**Νοσοκομειακές Κλίνες ανά 1000 κατοίκους**

Κατηγορία θεραπευτηρίων	**Κλίνες**	
	Αριθμός	ανά 1000 κατοίκους
Δημόσια Θεραπευτήρια	-	-
Ιδιωτικά Θεραπευτήρια*	-	-
Κέντρα Υγείας**	-	-

Ορισμός : Ο δείκτης αφορά στο σύνολο των νοσοκομειακών κλινών ανά κατηγορία θεραπευτηρίων, που λειτουργούν μέσα στα διοικητικά όρια των Δήμων. Στην κατηγορία των Δημόσιων Θεραπευτηρίων θα συνυπολογισθούν και τα θεραπευτήρια του ΟΚΑ. Για κάθε κατηγορία αναγράφεται ο αριθμός κλινών και η αναλογία τους ανά 1000 κατοίκους. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει κάποια κατηγορία θεραπευτηρίου στα όρια του Δήμου που εξετάζεται, ο αριθμός κλινών είναι 0.

Στην περιοχή δεν υφίστανται κέντρα υγείας ή άλλα θεραπευτικά κέντρα ιδιωτικά ή δημόσια.

Δείκτης Β15	**Γιατροί ανά 1000 κατοίκους**
Γιατροί ανά 1000 κατοίκους	-9

Ορισμός : Ο δείκτης αφορά στο σύνολο των γιατρών που λειτουργούν στα όρια του Δήμου (γιατροί δημόσιων και ιδιωτικών θεραπευτηρίων, ιδιώτες γιατροί, γιατροί σταθμών πρώτων βοηθειών, κέντρων υγείας και αγροτικών ιατρείων). Ο αριθμός των γιατρών εκφράζεται ως αναλογία ανά 1000 κατοίκους.

Στην περιοχή δεν υφίσταται γιατρός παρά μόνο ο αγροτικός ιατρός που επισκέπτεται τις κοινότητες, κατά κανόνα, μία φορά την εβδομάδα.

Δείκτης Β16	**Πλησιέστεροι Νοσοκομειακή Μονάδα**
	Χερσαία επικοινωνία
Χιλιομετρική απόσταση	25 (από Μορφοβούνι)
Χρόνος προσπέλασης	30
Μήνες προβληματικής προσπέλασης	Ελάχιστο διάστημα το χειμώνα
Θαλάσσια επικοινωνία	
Μέσος χρόνος προσπέλασης	-
Μέγιστος χρόνος προσπέπαλσης	-

Πλησιέστερη Νοσοκομειακή Μονάδα στη περιοχή είναι το Γενικό Νοσοκομείο Καρδίτσας

Πρόνοια

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 2002 (11/9/2002) το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» που στελεχώνεται από δύο ομάδες. Σκοπός ενός τέτοιου προγράμματος κοινωνικής προστασίας είναι η παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας σε ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία. Το πρόγραμμα στελεχώνεται από:

- Κοινωνική λειτουργό που παρέχει κοινωνική στήριξη (συμβουλευτική και ψυχοσυναισθηματική στήριξη),
- Νοσηλευτή που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα και μέριμνα (έλεγχος αρτηριακής πίεσης, έλεγχος ζαχάρου) και
- Οικογενειακή βοηθό που παρέχει κατ' οίκον καθαριότητα, βοήθεια στην ατομική υγιεινή, πρακτικές εξυπηρετήσεις (πλήρωση λογαριασμών, ψώνια) και άλλες υπηρεσίες που κρίνονται αναγκαίες.

Πολιτισμός - Αναψυχή

Εκδηλώσεις στη λίμνη Πλαστήρα

Νεραϊδολίμνη των Χριστουγέννων

Στην περιοχή των Καλυβίων Πεζούλας πραγματοποιείται την περίοδο των εορτών Χριστουγεννιάτικο Χωριό με την ονομασία "Νεραϊδολίμνη των Χριστουγέννων".

Φεστιβάλ

Συναυλίες και καλλιτεχνικές συναντήσεις μεγάλων δημιουργών και ερμηνευτών της δημοτικής, λαϊκής, έντεχνης και ροκ μουσικής. Τον Πανελλήνιο Κολυμβητικό Διάπλου της λίμνης Πλαστήρα, με τη συμμετοχή αθλητών μαραθώνιας κολύμβησης από διάφορες γωνιές της χώρας μας αλλά και του εξωτερικού. Τη Γιορτή Κρασιού Μεσενικόλα, τις ποικίλες τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις αλλά και τα παραδοσιακά πανηγύρια, μοναδικές ευκαιρίες για γλέντι και ξεφάντωμα, καθώς και για μία άμεση γνωριμία με τα τοπικά προϊόντα και εδέσματα και με τη φιλοξενία των απλών ανθρώπων του τόπου μας.

Γιορτή κρασιού Μεσενικόλα

Η Γιορτή Κρασιού Μεσενικόλα ξεκίνησε τη δεκαετία του 1960 και μέχρι και σήμερα διοργανώνεται με πολύ μεγάλη επιτυχία κάθε χρόνο τις μέρες του δεκαπενταύγουστου παράλληλα με το πανηγύρι της εκκλησίας του χωριού (Κοίμηση της Θεοτόκου).

Η εκδήλωση πραγματοποιείται μέσα στο δάσος, σε ένα άνετο και ειδικά διαμορφωμένο χώρο λίγο έξω από το χωριό και κατά τη διάρκεια της Γιορτής προσφέρονται δωρεάν μεγάλες ποσότητες εξαιρετικών κρασιών Μεσενικόλα.

Κατά τη διάρκεια της Γιορτής υπάρχει πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα και προσφέρονται ντόπια ψητά για τη μεγαλύτερη απόλαυση των επισκεπτών.

Πλαστήρεια

Στο πλαίσιο της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιά του Νομού Καρδίτσας διοργανώνονται κάθε χρόνο τα "Πλαστήρεια", τα οποία περιλαμβάνουν πλήθος εκδηλώσεων όπως ποδηλασία, ημέρα ψαρέματος, μουσικά αφιερώματα, θεατρικές παραστάσεις, μουσικές βραδιές, γιορτές με δημοτικά τραγούδια κλπ.

Τα "Πλαστήρεια" πραγματοποιούνται την περίοδο από 1 – 15 Αυγούστου.

Δραστηριότητες

Ιππασία

Η ιππασία γύρω από τη λίμνη Πλαστήρα είναι μία ενδιαφέρουσα δραστηριότητα για μικρούς και μεγάλους. Χάρη στις οργανωμένες φάρμες που βρίσκονται σε ένα καταπράσινο μέρος ανάμεσα στα χωριά Μορφοβούνι και Καλύβια Πεζούλας πραγματοποιείται κατά κόρον από τους επισκέπτες. Η εξερεύνηση της λίμνης γίνεται μοναδική εμπειρία για κάθε επισκέπτη όταν συνδυάζεται με άλογα που καλπάζουν στις όχθες της.

Ορειβασία

Οι πλαγιές των βουνών προσφέρονται για σύντομες ή μεγάλης διάρκειας πορείες, για άλλοτε ευκολότερες και άλλοτε δυσκολότερες διαδρομές τις οποίες οι φυσιολάτρες ορειβάτες μπορούν να πραγματοποιήσουν ομαδικά ή ατομικά. Για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών υπάρχουν καταφύγια στην περιοχή της λίμνης.

Το ορειβατικό καταφύγιο Αγράφων στη θέση Καραμανώλη και το καταφύγιο στη θέση Ελατάκος στο δάσος Μπελοκομίτη, αποτελούν τα ορμητήρια των ορειβατών για τις

περιπετειώδεις διαδρομές τους στο Μπορλερό (2016μ.), το Βουτσικάκι (2154μ.) και τις άλλες βουνοκορφές των Αγράφων.

Δεκάδες διαδρομές και πορείες ξεκινούν με πρωτοβουλίες ορειβατικών συλλόγων και φυσιολατρών και από διάφορα άλλα σημεία.

Πεζοπορία

Πολλά μονοπάτια πεζοπορίας δίνουν τη δυνατότητα στους επισκέπτες να απολαύσουν την ομορφιά της φύσης. Ιδανική περιοχή για πεζοπορία είναι το Εκπαιδευτικό Δάσος Μπελοκομίτη στο οποίο έχουν χαραχθεί και σηματοδοτηθεί έξι ιδαίτερου φυσικού κάλλους μονοπάτια. Το Εκπαιδευτικό Δάσος καταλαμβάνει μια έκταση 5.688 στρεμμάτων και τα χαρακτηριστικά των μονοπατιών του είναι:

- M1: Μπελοκομίτης - Λίμνη.
- M2: Λίμνη - Ζυγογιαννέϊκα.
- M3: Λίμνη - Παρατηρητήριο.
- M4: Ρ. Γαλατάδες - Ζυγογιαννέϊκα.
- M5: Παρατηρητήριο - Ζυγογιαννέϊκα.
- M6: Ζυγογιαννέϊκα - Άγραφα Ν. Ευρυτανίας.

	M1	**M2**	**M3**	**M4**	**M5**	**M6**
Μήκος (μ)	1000	1650	2500	1500	2400	32000
Υψόμετρο (μ)	920-800	800-1160	800-1200	960-1160	1200-960	900-1800
Κλίσεις (%)	40-60	30-60	20-90	10-30	10-20	30-60
Διάρκεια	20'-30'	40'-60'	60'-90'	20'-35'	30'-40'	11h-15h
Δυσκολία	■■	■■	■■■	■■	■	■■

Άλλα μονοπάτια είναι:

- ✓ Ορειβατικό Καταφύγιο Αγράφων - Καρίτσα. Μήκος: 5.200μ. Βαθμός δυσκολίας: ■.
- ✓ Ορειβατικό Καταφύγιο Αγράφων - Ι. Μονή Πελεκητής. Μήκος: 4.000μ. Βαθμός δυσκολίας: ■.
- ✓ Ορειβατικό Καταφύγιο Αγράφων - Σπηλιά Γάκη. Μήκος: 7.850. Βαθμός δυσκολίας: ■.
- ✓ Ορειβατικό Καταφύγιο Αγράφων - Βουτσικάκι. Μήκος: 5.500μ. Βαθμός δυσκολίας: ■■.

Βαθμός δυσκολίας μικρός ■, μέτριος ■, μεγάλος ■.

Ποδηλασία

Το ποδήλατο βουνού αποτελεί τη νέα πρόκληση για τον επισκέπτη της λίμνης. Υπάρχουν άρτια οργανωμένες υποδομές στην στην περιοχή της λίμνης, προσφέρει στους ενδιαφερόμενους όλα τα απαραίτητα για να μπορέσουν να απολαύσουν τις ατελείωτες διαδρομές, με διαφορετικό βαθμό δυσκολίας, στους δρόμους πλάι στη λίμνη, στο δάσος ή στο βουνό. Το μήκος των διαδρομών είναι περίπου 35χλμ.

Καθένας που γνωρίζει ποδήλατο και είναι σε καλή φυσική κατάσταση μπορεί να συμμετέχει (από 10-65 χρόνων).

Κανόε - Καγιάκ

Η λίμνη Πλαστήρα προσφέρεται επίσης για όμορφες διαδρομές στα νησάκια και φιόρδ της, καθώς και παιχνίδι ανάμεσα στα δέντρα της όχθης που είναι βυθισμένα στο νερό. Μέσα από τη λίμνη η θέα από τα θεσσαλικά Άγραφα είναι μαγευτική.

Ψάρεμα

Με βάση τις περιβαλλοντικές ανάγκες της λίμνης, οι κανονισμοί που έχουν δημιουργηθεί επιτρέπουν μόνο το ψάρεμα με καλάμι. Το Υπουργείο Γεωργίας έχει εκδώσει συγκεκριμένους κανόνες . Ο σύλλογος ψαράδων θα σας δείξει τα κατατόπια. Πολλά από τα ποτάμια της περιοχής είναι εξαιρετικά πλούσια σε ψάρια κι έτσι δεν θα γυρίσετε με άδεια χέρια.

Αξιόλογο μπορεί να χαρακτηριστεί το γεγονός πως διοργανώνεται κάθε χρόνο διαγωνισμός ψαρέματος το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου με ευθύνη του Δήμου στην περιοχή του Μορφοβουνίου.

Κολύμβηση

Οι όχθες της λίμνης φιλοξενούν δύο οργανωμένες πλάζ όπου μπορείτε να κολυμπήσετε, στο Λαμπερό και την Πεζούλα. Επίσης διοργανώνεται κάθε χρόνο τον Αύγουστο μήνα από τον μορφωτικό και εκπολιτιστικό σύλλογο Λαμπερού Καρδίτσας "ΤΟ ΛΑΜΠΕΡΟ" ο Διάπλους της λίμνης. Οι κολυμβητές που παίρνουν μέρος διανύουν την απόσταση Πλάζ Πεζούλας - Πλάζ Λαμπερού, απόσταση 5χλμ. Εντυπωσιακός κολυμβητικός μαραθώνιος με φόντο τις ομορφιές της Ελλάδας.

Αξιοθέατα

Φράγμα

Η πραγματοποίηση του έργου αλλά και η υλοποίηση της ιδέας του Νικολάου Πλαστήρα ολοκληρώθηκε το 1959. Το Φράγμα μήκους 220μ. συγκράτησε τα νερά του Ταυρωπού, τα οποία κάλυψαν το οροπέδιο της Νεβρόπολης και δημιούργησαν τη λίμνη Πλαστήρα (Ταυρωπού). Τα νερά της λίμνης τροφοδοτούν τον υδροηλεκτρικό σταθμό της ΔΕΗ. Αρδεύουν το Θεσσαλικό κάμπο και υδροδοτούν την πόλη μαζί με 38 κωμοπόλεις και χωριά του νομού, και της ευρύτερης περιφέρειας της Θεσσαλίας.

Η τσιμεντένια κατασκευή και το σχήμα του τόξου είναι ένα σημείο για να αγναντέψει κανείς τη λίμνη, αλλά και την πίσω πλευρά του φράγματος σε βάθος 83μ., κάθετα ανάμεσα στα βράχια. Λίγο πιο κάτω, στη θέση Μούχα μπορείτε να θαυμάσετε τα φιόρδ της λίμνης και το απέναντι νησάκι Νιάγκα. Είναι και μια ευκαιρία για ψώνια καθώς στη μια μεριά της γέφυρας έχουν στηθεί μικρά μαγαζάκια και πάγκοι που έχουν στήσει οι ντόπιοι παραγωγοί κατά μήκος του φράγματος με σουβενίρ αλλά και τοπικά προϊόντα, όπως τραχανάς, χυλοπίτες, τσίπουρο, γλυκά και μέλι μέχρι χαλβά, κρασί, τυριά και διάφορα άλλα παραδοσιακά προϊόντα.

Βοτανικός Κήπος

Περίπου 1,5χλμ. βόρεια από το Νεοχώρι, κατευθυνόμενοι προς Καλύβια Πεζούλας είναι ο Βοτανικός Κήπος , πρόκειται για μια έκταση 10 στρεμμάτων στην οποία έχει γίνει η συγκέντρωση και αποθεματοποίηση μέρους των χλωριδικών στοιχείων της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Πλαστήρα, αλλά και γενικότερα του Ελλαδικού χώρου.

Κάθε χρόνο δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών, είτε μαθητές στο πλαίσιο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είτε πλήθος άλλων ομάδων ή μεμονωμένων επισκεπτών που επιθυμούν να αποκομίσουν περισσότερες και εξειδικευμένες πληροφορίες για τη χλωρίδα της περιοχής.

Ο Βοτανικός κήπος είναι ανοιχτός όλο το χρόνο. Οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να ξεναγηθούν, να αγοράσουν αρωματικά φυτά και βότανα, να πιούν καφέ και αναψυκτικά, να κάνουν μια μικρή βόλτα στη λίμνη που βρίσκεται σε απόσταση 50μ.

Σπηλιά του Γάκη

Το σπήλαιο του «Γάκη», με τον εντυπωσιακό διάκοσμο από σταλακτίτες και σταλαγμίτες, βρίσκεται στην περιοχή του χωριού Καρίτσα. Το συνολικό μήκος των διαδρόμων του φτάνει τα 190μ. και παραμένει αναξιοποίητο, αφού δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς. Πήρε το όνομά του από τον Θύμιο Γάκη, που το χρησιμοποίησε ως κρυψώνα μετά την απαγωγή της αρχόντισσας Βασίλως ή Ευδοκίας Αβέρωφ από το Μέτσοβο, στα τέλη του 19ου αιώνα. Η επίσκεψη στο σπήλαιο απαιτεί έμπειρο οδηγό. Για το σπήλαιο απαιτείται πεζοπορία 3-4 ωρών.

Σπηλιά του Καϊμακιά

Το σπήλαιο του Καϊμακιά βρίσκεται στην περιοχή Μέγα Ρέμα και είναι μια διώροφη σπηλιά, με εντυπωσιακό διάκοσμο και συνολικό μήκος διαδρόμων 470μ. Στο εσωτερικό της κυλά ο ποταμός Καριτσιώτης, που την εποχή του χειμώνα και της άνοιξης, τα νερά του εξέρχονται σε μια χαράδρα**.** Έχει εξερευνηθεί και είναι προσβάσιμη.

Νερόμυλοι Κερασιάς και Πεζούλας

Οι νερόμυλοι, απομεινάρι μιας άλλης εποχής, όπου οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν τη δύναμη του νερού για μια σειρά αγροτικές και οικιακές εργασίες.

Μαντάνια Κερασιάς

Οι φλοκάτες - βελέντζες των νοικοκυριών πλένονται ακόμα στα μαντάνια, που βρίσκονται στην ομώνυμη θέση, 3,5 χλμ. περίπου από τον ασφαλτόδρομο. Βασική αρχή της λειτουργίας του μαντανιού είναι η εξής: το νερό, μέσω της «φτερωτής», θέτει σε κίνηση τα «κοπάνια». Πρόκειται για βαριά ξύλινα σφυριά, που χτυπώντας ρυθμικά το μάλλινο ύφασμα, σφίγγουν τους κόμπους και το νήμα, προσδίδοντας του αντοχή. Τα μαντάνια χαίρουν ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, γιατί αποτελούν μια κατασκευή οικολογικής επεξεργασίας.

Εκπαιδευτικό Δάσος Μπελοκομίτη

Πρόκειται για δασική έκταση στην οποία δημιουργήθηκαν βασικές υποδομές που εξυπηρετούν την περιήγηση, πεζοπορία και διεξαγωγή προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Το εκπαιδευτικό δάσος Μπελοκομίτη αποτελεί μέρος του δημοσίου δασικού συμπλέγματος

Αγράφων και καλύπτει μια έκταση 5.688 στρεμμάτων. Στο Δάσος έχουν σημανθεί ειδικές διαδρομές πεζοπορίας, με σκοπό την παρατήρηση σημαντικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος, ως τρόπου εκπαίδευσης και εναλλακτικής μορφής ψυχαγωγίας. Το συνολικό τους μήκος ανέρχεται στα 15χλμ. Έξι οικολογικά μονοπάτια έχουν δημιουργηθεί μέσα στο Πανεπιστημιακό δάσος. Ένα από τα έξι οδηγεί στο Παρατηρητήριο με θαυμάσια θέα. Στο δάσος έχει γίνει αναλυτική καταγραφή της φύσης (ευρωπαϊκό δίκτυο Natura 2000) και αποτελεί πηγή γνώσης για εκπαιδευτικά ιδρύματα και απλούς επισκέπτες.
Την κυρίαρχη δενδρώδη βλάστηση συνοδεύει και ποικιλία άλλων ειδών (σφένδαμοι, ορεινή φτέλια, σοβριές, ιπποκαστανιά, αγριοκεράσια, φλαμουριά κ.ά.), πολυάριθμοι θάμνοι καθώς και πλούσια ποώδης βλάστηση. Η πανίδα και ειδικότερα η ορνιθοπανίδα του εκπαιδευτικού δάσους είναι ιδιαίτερα πλούσια και ενδιαφέρουσα για μελέτη και παρατήρηση.

Η περιοχή του εκπαιδευτικού δάσους φιλοξενεί μια αξιόλογη ποιοτικά και ποσοτικά ορνιθοπανίδα. Ο συνολικός αριθμός ειδών που βρέθηκαν στην περιοχή (67 είδη) είναι αρκετά ικανοποιητικός. Χαρακτηριστικά είδη είναι ο σπίνος, ελατοπαπαδίτσα, κοκκινολαίμης, χρυσοβασιλίσκος, καρδερίνα, κίσσα κ.ά. Σημαντικά και αξιοπρόσεκτα είδη θεωρούνται λόγω της σπανιότητάς τους ο λευκοτσικνιάς, το όρνιο, ο χρυσαετός και ο πετρίτης. Τα ασπόνδυλα του εδάφους εμφανίζονται με μεγάλη ποικιλία στην περιοχή με ιδιαίτερη έμφαση στις ομάδες των αρθροπόδων - κολεοπτέρων. Από τα σπονδυλωτά το ενδιαφέρον εστιάζεται στα θηλαστικά και κυρίως στα σαρκοφάγα, με χαρακτηριστικούς εκπροσώπους την αλεπού, το λύκο και την αρκούδα.

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης υπάρχει το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Νεοχώρι. Αυτό μαρτυρεί το πλούσιο οικοσύστημα της περιοχής αλλά και την ενημέρωση των ντόπιων για τα αντίστοιχα προγράμματα.

Το Κ.Π.Ε Νεοχωρίου στεγάζεται στο παλαιό λιθόκτιστο σχολείο του Νεοχωρίου και προωθεί την επιστημονική διερεύνηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος μέσω προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Διαθέτει εργαστηριακό και εποπτικό εξοπλισμό για εκπαίδευση και έρευνα στους τομείς των χερσαίων, δασικών και λιμναίων οικοσυστημάτων. Τα προγράμματά του είναι προσανατολισμένα στους θεματικούς άξονες: "νερό - υγρότοποι" και "χερσαία οικοσυστήματα". Αναλαμβάνει τη ξενάγηση και εκπαίδευση σχολικών και άλλων οργανωμένων ομάδων.

Μουσείο Πλαστήρα

Στο χωριό Μορφοβούνι το Μουσείο Πλαστήρα, αφιερωμένο στο έργο και τη ζωή του «Μαύρου Καβαλάρη», με έγγραφα, φωτογραφίες και προσωπικά αντικείμενα, παρέχει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να γνωρίσει, γνωστές και άγνωστες πτυχές της ζωής του Νικολάου Πλαστήρα. Μετά

από επίπονες προσπάθειες αποκτήθηκε σημαντικό αρχειακό υλικό που αναφέρεται στον Ν. Πλαστήρα. Συγκεκριμένα περιήλθαν στην κατοχή του Μουσείου:

- 75 εφημερίδες με πρωτοσέλιδα άρθρα για τον Ν. Πλαστήρα και τις προεκλογικές ομιλίες του το '51.
- 123 προπολεμικά άρθρα που ξεκινούν απ' το '22.
- Μια σειρά από εφημερίδες σε ένα φύλλο, με άρθρα για το Ν. Πλαστήρα, για τα Δεκεμβριανά γεγονότα και το διάγγελμα του ως πρωθυπουργού τον Ιανουάριο του 45.
- 45 γελοιογραφίες από 1949-50 που δείχνει με γλαφυρό τρόπο το κλίμα της εποχής.

Όλο το υλικό εκτίθεται στο Μουσείο και για τις γελοιογραφίες υπάρχει η σκέψη να εκδοθούν σε ειδικό λεύκωμα.

Από το 1994 στο χωριό καταγωγής του θρυλικού «Μαύρου Καβαλάρη» υπάρχει το Κέντρο Ιστορικών Μελετών «Νικόλαος Πλαστήρας» με σημαντικό πεδίο δραστηριοτήτων. Το Μουσείο είναι ανοιχτό καθημερινά και το επισκέπτονται σχολεία, σύλλογοι και ιδιώτες απ' όλη την Ελλάδα.

Ορειβατικό καταφύγιο Αγράφων

Το Ορειβατικό Καταφύγιο Αγράφων, βρίσκεται σε υψόμετρο 1.536μ. στην περιοχή Καραμανώλη. Πρόκειται για ένα καλά οργανωμένο καταφύγιο που στεγάζεται σε πέτρινο κτίριο σύγχρονων προδιαγραφών με πλήρη εξοπλισμό και δυνατότητα φιλοξενίας. Προσφέρει τις βασικές εξυπηρετήσεις όπως κεντρική θέρμανση, τζάκι, κουκέτες, κουβέρτες, κουζίνα, τουαλέτα, ζεστό νερό, ντούζ, διευκολύνσεις φαγητού και μαγειρέματος. Επίσης διαθέτει άνετη τραπεζαρία και μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 30 άτομα.

Η θέση του καταφυγίου, είναι σημείο εκκίνησης ενός δικτύου μονοπατιών στο οποίο έχει τοποθετηθεί η κατάλληλη σήμανση για τις εξορμήσεις των επισκεπτών. Οι επιλογές που έχει ο επισκέπτης καλύπτουν όλους τους βαθμούς πεζοπορικής δυσκολίας και κατά μήκος των μονοπατιών έχουν τοποθετηθεί κιόσκια και παγκάκια για τη διευκόλυνση των ορειβατών - περιπατητών.

Σε πολύ κοντική απόσταση βρίσκεται και το καταφύγιο του Ορειβατικού - Χιονοδρομικού Ομίλου Καρδίτσας (ΟΧΟΚ). Στις εγκαταστάσεις του περιλαμβάνεται μία πίστα αρχαρίων μήκους 300μ. και συρόμενος αναβατήρας. Το χιονοδρομικό κέντρο είναι υπό ανάπτυξη και παρέχει μεγάλες δυνατότητες για δρόμους αντοχής και ορειβατικού σκι.

Η πρόσβαση στο Ορειβατικό Καταφύγιο Αγράφων, από την Καρδίτσα είναι δυνατή απο δύο κατευθύνσεις:

- Ακολουθώντας το δρόμο για τη λίμνη Πλαστήρα μέσω Κρυονερίου και
- Μέσω Καστανιάς και φράγματος λίμνης Πλαστήρα.

Και οι δύο δρόμοι οδηγούν στον οικισμό Νεράιδα απο τον οποίο διανύοντας 5χλμ. ασφαλτοστρωμένου δρόμου φτάνετε στο καταφύγιο.

Ορειβατικό Καταφύγιο "Ελατάκος"

Το Ορειβατικό Καταφύγιο «Ελατάκος» βρίσκεται στην ομώνυμη θέση, σε υψόμετρο 1.455μ. στο δάσος Μπελοκομίτη. Είναι ξύλινο με επιφάνεια 17 μ2, ανοιχτό όλο το χρόνο και διαθέτει ελάχιστες ανέσεις. Έχει ικανότητα φιλοξενίας έως και 12 ατόμων και προσφέρει θέα στη λίμνη Πλαστήρα.

Η πρόσβαση γίνεται από το δρόμο για Ζυγογιαννέικα – Παρατηρητήριο.

Το καταφύγιο είναι ιδανικό για αναβάσεις στις γύρω βουνοκορφές (Πετσαλούδα 1.792μ., Μπορλέρο 2.016μ. και Πέντε Πύργοι 1.916μ.).

Παρατηρητήριο

Η πιο γοητευτική εικόνα της λίμνης είναι από το Παρατηρητήριο. Ο δρόμος πρόσβασης είναι τριών χλμ., 1,5χλμ. άσφαλτος και 1,5χλμ. καλός χωματόδρομος που οδηγεί στη θέση παρατηρητήριο στα 1350μ. υψόμετρο.

Πυροφυλάκιο Καζάρμα

Το πυροφυλάκιο στην κορυφή Καζάρμα βρίσκεται σε υψόμετρο 1.977μ. Το πυροφυλάκιο είναι πλέον εγκαταλελειμμένο, ωστόσο η εντυπωσιακή θέα προς τη λίμνη Πλαστήρα και την ψηλότερη κορυφή της περιοχής το Βουτσικάκι (2.152μ.) δικαιολογούν μια επίσκεψη.

Η πρόσβαση γίνεται είτε μέσω Φυλακτής είτε μέσω Βλασίου ο δρόμος όμως και στις δυο περιπτώσεις είναι χωματόδρομος και σε πολλά σημεία προσπελάσιμος μόνο με όχημα 4x4. Τους χειμερινούς μήνες η πρόσβαση είναι πολύ δύσκολη εξαιτίας του πυκνού χιονιού που συνήθως διατηρείται μέχρι και το τέλος της άνοιξης.

Μοναστήρια - Εκκλησίες

Μονή Παναγίας Πελεκητής

Η Ι. Μονή Παναγίας Πελεκητής, επιβλητικό μεταβυζαντινό μνημείο, είναι κτισμένη επάνω σε ένα απότομο και υψηλό βράχωμα (1400μ.) της Πίνδου, ένα χλμ. βορειοδυτικά του χωριού Καρύτσας. Η παράδοση λέγει ότι το όνομα "Πελεκητή" οφείλεται στο ότι για να μπορέσει το Μοναστήρι να οικοδομηθεί στον σχεδόν κατακόρυφο βράχο, χρειάστηκε πρώτα να πελεκηθεί ο βράχος με ξύλινα εργαλεία ύστερα από υπόδειξη της Παναγίας, που παρουσιάστηκε στο όνειρο των μαστόρων .

Η ίδρυση της Μονής άρχισε πιθανότατα στα τέλη του 15ου αιώνα από τον Πνευματικό Πορφύριο και ολοκληρώθηκε το 1529 στη σημερινή της μορφή από το Νέο Οσιομάρτυρα Δαμιανό, ο οποίος ιστορείται ως «κτίτωρ» σε δύο τοιχογραφίες της. Αποτελείται από δύο Ναούς και άλλα πολλά κτίσματα. Αν μπει κάποιος σήμερα στο μοναστήρι θα δει τις μυστικές κρύπτες και καταπακτές που έχει, πράγμα που σημαίνει πως κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας αποτέλεσε σημείο συνάντησης κλεφτών και αρματολών.

Η Ιερά Μονή Παναγίας Πελεκητής θεωρείται από τα πιο σπάνια θρησκευτικά μνημεία του 16ου αιώνα.

Μονή Κορώνης

Το μοναστήρι πήρε την ονομασία του από την τοποθεσία που βρίσκεται, σαν Κορώνα δηλαδή, αγναντεύοντας από ψηλά τον κάμπο της Θεσσαλικής γης από ύψος 800μ. περίπου και βρίσκεται δίπλα στην ανατολική πλευρά της λίμνης Πλαστήρα. Η Μονή χτίστηκε από τον Αυτοκράτορα Ιωάννη Κομνηνό Β, στις αρχές του 12ου αιώνα, όταν βρέθηκε η εικόνα της Παναγίας της Κορώνης.

Στην Ιερά Μονή, στα μέσα περίπου του 16ου αιώνα, έρχεται για να μονάσει ο Άγιος Σεραφείμ, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Φαναρίου και Νεοχωρίου, ο οποίος υπέστη φρικτά βασανιστήρια και βρήκε μαρτυρικό θάνατο από τους Τούρκους, στις 4 Δεκεμβρίου του 1601, στην έδρα της επισκοπής του στο Φανάρι Καρδίτσας. Η τύχη του σώματός του είναι άγνωστη, η Αγία Κάρα του όμως φυλάσσεται στην Μονή Κορώνης, της οποίας παραμένει προστάτης και πολιούχος.

Η Μονή βρίσκεται δίπλα στο χωριό Μεσενικόλας, το οποίο απέχει 22χλμ. από την πόλη της Καρδίτσας.

Μονή Αγίας Τριάδας Μορφοβουνίου

Όπως και το χωριό Μορφοβούνι έτσι και το μοναστήρι σκαρφαλωμένο στην πλαγιά ενός βουνού περιβάλλεται δυτικά από καστανόδασος, ενώ μπροστά του απλώνεται ο Θεσσαλικός κάμπος.

Λίγο πριν φτάσουμε στο χωριό βρίσκεται η Ιερά Μονή Αγίας Τριάδας Μορφοβουνίου. Είναι χτισμένη σε υψόμετρο 600μ. Ο ναός είναι αθωνίτικου τύπου, όπως οι περισσότερες Μονές της ευρύτερης περιοχής. Στις εισόδους του μοναστηριού υπάρχουν λιθανάγλυφες παραστάσεις. Χτίστηκε το 1858 , όπως αναγράφεται και στην είσοδο της Μονής. Το 1943 το μεγαλύτερο τμήμα του μοναστηρίου πυρπόλησαν Ιταλοί κατακτητές. Από την καταστροφή αυτή γλύτωσε μόνο η εκκλησία. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει αρκετές εργασίες συντήρησης της Μονής, η οποία γιορτάζει την ημέρα του Αγ. Πνεύματος, οπότε και πραγματοποιείται στον περίβολο της Ι. Μονής Αγίας Τριάδος το ετήσιο αντάμωμα των απανταχού Μορφοβουνιωτών. Μετά τη λειτουργία και την αρτοκλασία στο προαύλιο της μονής προσφέρεται στους επισκέπτες πλιγούρι με κρέας και κρασί.

Αγία Τριάδα Φυλακής

Η Μονή της Αγ. Τριάδος Φυλακτής χτίστηκε το 17ο αιώνα και αποτελεί το στολίδι της Φυλακτής. Σήμερα διασώζεται μόνο το καθολικό της Μονής και ένας τρίκογχος ναός με ξυλόγλυπτο τέμπλο του 1852 και αξιόλογες τοιχογραφίες του 17ου αιώνα.

Ι. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Κερασιάς

Ο αγάς του Φαναρίου δωροδοκήθηκε από κορυφαίους Κερασιώτες και τους έδωσε άδεια να χτίσουν μία ημιυπόγεια εκκλησία, προκειμένου να στεγάσουν τη θαυματουργή Εικόνα, που ήρθε από τη Λάσδα Καναλίων και κάθησε πάνω στην Καρύδα.

Χρονολογία δεν υπάρχει. Χάνεται στα μαύρα χρόνια της πικρής σκλαβιάς. Μία πλάκα αναφέρει 1770, αλλά για τη νεώτερη εκκλησία.

Στην Παναγία υπήρχε ακμαίο γυναικείο Μοναστήρι με πολλές μοναχές, που ζούσαν από τη μεγάλη περιουσία της Μονής: κτήματα, ζώα, μελίσσια και εισφορές.

Στην εκκλησία της Παναγίας στεγάστηκε το "Κρυφό σχολειό"

Αρχαιολογικοί Χώροι

Ναός του Απόλλωνα

Σε απόσταση 14 χιλιομέτρων δυτικά της Καρδίτσας, στην τοπική κοινότητα Μοσχάτου, στη θέση «Λιανοκόκκαλα», περίπου δύο χιλιόμετρα από το χωριό Μητρόπολη, που είναι κτισμένο επάνω στην ομώνυμη αρχαία πόλη, βρίσκεται ο Αρχαϊκός ναός του Απόλλωνα. Οι ανασκαφές που ξεκίνησαν το 1994 με αφορμή κάποιες λαθρανασκαφές, έφεραν στο φως έναν "Εκατόμπεδο". Πρόκειται για περίπτερο δωρικό ναό, με εσωτερική κιονοστοιχία, η λειτουργία του οποίου κράτησε πέντε εξαιρετικά κρίσιμους αιώνες της ελληνικής αρχαιότητας. Χτίστηκε στο δεύτερο τέταρτο του 6ου π.Χ. αι. και καταστράφηκε από φωτιά στα μέσα του 2ου π.Χ. αιώνα, ενώ σήμερα αποτελεί τον καλύτερα διατηρημένο αρχαίο ναό όλης της Θεσσαλίας. Αρχικά ο ναός ήταν ξύλινος, στη συνέχεια όμως το ξύλο αντικαταστάθηκε από μαλακό τοπικό ψαμμόλιθο. Στη στέγη είχε κορινθιακά κεραμίδια. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής του είναι η ανάγλυφη διακόσμηση του εχίνου των κιονόκρανων με φυτικά κοσμήματα, το σχέδιο των οποίων διαφοροποιείται από κιονόκρανο σε κιονόκρανο. Στο εσωτερικό του ναού βρέθηκε χάλκινο λατρευτικό άγαλμα του Απόλλωνα, που εκτίθεται, όπως και όλα τα άλλα ευρήματά του, στο μουσείο Καρδίτσας. Ο ναός είναι πλέον επισκέψιμος, καθώς ολοκληρώθηκαν οι ανασκαφικές εργασίες.

Β3.4 Μεταφορές, μετακινήσεις

Η οδική σύνδεση του Δήμου γίνεται με την Καρδίτσα μέσω της Τ.Κ. Μητρόπολης. Συγκοινωνιακά ο Δήμος εξυπηρετείται από το ΚΤΕΛ της Π.Ε. Καρδίτσας με δρομολόγια που διέρχονται από τους οικισμούς όχι όμωςσε καθημερινή βάση όπως γινόταν παλιότερα.

Το οδικό δίκτυο του Δήμου παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις και έχει περιορισμένα γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Ταυτόχρονα η διέλευσή του μέσα από εκτεταμένες δασικές εκτάσεις και το έντονο ανάγλυφο της περιοχής το καθιστούν ιδιαίτερα επικίνδυνο για τους οδηγούς ιδίως κατά τη χειμερινή περίοδο όταν η κατάσταση επιδεινώνεται από τις καιρικές συνθήκες (χιονοπτώσεις, ομίχλη, κτλ).

Πραγματοποιήθηκε βελτίωση του οδικού δικτύου περιμετρικά της λίμνης Πλαστήρα με την κατασκευή της παράκαμψης Κρυονερίου και με την σημερινή κατασκευή της παράκαμψης Νεοχωρίου. Ενώ το πλέον προβληματικό και επικίνδυνο τμήμα του οδικού δικτύου του Δήμου

είναι κυρίως των πιο ορεινών κοινοτήτων Καρίτσας , Καρβασαρά σε σχέση με των παραλίμνιων κοινοτήτων που έχει βελτιωθεί.

Ωστόσο θα πρέπει να τονιστεί ότι δεν αποτελεί επιδίωξη η διάνοιξη νέων οδικών αξόνων με μεγάλα γεωμετρικά χαρακτηριστικά που θα επιτρέπουν και μεγάλες ταχύτητες διέλευσης. Το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον του Δήμου, ιδιαίτερα πλούσιο σε πανίδα και χλωρίδα, που συνάμα αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, κινδυνεύει να υποστεί σημαντική αλλοίωση από τέτοιου είδους παρεμβάσεις, οι οποίες εξάλλου είναι αμφιβόλου αναπτυξιακού αποτελέσματος για το Δήμο. Οι παρεμβάσεις στη μεταφορική υποδομή θα ήταν σκόπιμο να περιοριστούν στα αναγκαία έργα βελτίωσης του υφιστάμενου οδικού δικτύου (κατασκευή νέου ασφαλτοτάπητα, διαγράμμιση, σήμανση, τοποθέτηση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων, αποχέτευση ομβρίων κτλ.) τα οποία δεν αλλοιώνουν το τοπίο, αλλά συντελούν στο μέγιστο στην ασφάλεια των οδηγών.

Όσον αφορά τις συνθήκες κυκλοφορίας και στάθμευσης εντός των οικισμών παρουσιάζονται ανάλογα προβλήματα. Το ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο εντός των οικισμών δεν επιτρέπει την άνετη κίνηση των οχημάτων τόσο λόγω των έντονων κλίσεων όσο και λόγω του μικρού πλάτους τους και της κακής κατάστασης του οδοστρώματος. Τα πλάτη των δρόμων δεν ξεπερνούν τα 5-6 μέτρα για τους δημοτικούς δρόμους που διατρέχουν τους οικισμούς, ενώ για τους λοιπούς εσωτερικούς δρόμους – η πλειονότητα των οποίων είναι τσιμεντόστρωτοι – τα πλάτη κυμαίνονται στα 3 – 4 μ. Βέβαια οι περιορισμοί στην κίνηση των οχημάτων εντός των οικισμών λειτουργούν αντίστροφα ως προς την κίνηση των πεζών η οποία γίνεται με μεγαλύτερη άνεση. Ωστόσο η βέλτιστη λύση είναι ο λειτουργικός διαχωρισμός όλων των δρόμων εντός των οικισμών που με την κατάλληλη διαμόρφωση θα διαχωρίζεται η κυκλοφορία πεζών και οχημάτων καθιστώντας την κίνηση των κατοίκων και των επισκεπτών περισσότερο ασφαλή. Οργανωμένοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων υπάρχουν αλλά δεν επαρκούν. Η στάθμευση γίνεται παράπλευρα στους υφιστάμενους δρόμους ή στους αύλειους χώρους των κατοικιών.

Β3.5 Ιστορική και Πολιτιστική κληρονομιά

Αρχιτεκτονική – πολεοδομική φυσιογνωμία

Η αρχιτεκτονική και πολεοδομική φυσιογνωμία των οικισμών εμφανίζεται σημαντικά αλλοιωμένη σε όλους τους οικισμούς του Δήμου. Το παλιό παραδοσιακό κτιριακό απόθεμα δεν είναι καλά συντηρημένο. Οι συνεχείς προσθήκες καθ' ύψος και κατ΄ επέκταση με νεώτερα υλικά που δεν είναι συμβατά με την πέτρα, η οποία αποτελεί το βασικό υλικό κατασκευής των παλιών κτιρίων, οδήγησε σταδιακά στην αλλοίωση του κελύφους και τελικά στην απαξίωση των κτιρίων. Ωστόσο είναι δυνατόν ακόμη και σήμερα να διακρίνει κανείς την παραδοσιακή αρχιτεκτονική των κατοικιών. Οι ορθογώνιοι όγκοι των σπιτιών κατασκευασμένοι από τοπική πέτρα, σε συνδυασμό με τις τετράριχτες στέγες από κεραμίδι προσδίδουν μια φυσιογνωμία στους οικισμούς.

Σύμφωνα με την οικιστική μελέτη για την αναβάθμιση του οικισμού Μορφοβουνίου, συνήθως αυτοί οι ορθογώνιοι όγκοι περιλαμβάνουν δύο ορόφους οι οποίοι συνδέονται με ξύλινη σκάλα και είτε χρησιμοποιούνται και οι δύο για κατοικία είτε το ισόγειο ως βοηθητικός χώρος και ο όροφος για κατοικία.

Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτελούσαν κύριο γνώρισμα των περισσότερων χωριών των Αγράφων με σαφείς επιρροές από την ηπειρώτικη αρχιτεκτονική, καθώς πολλά από τα παλιά πέτρινα σπίτια κτίσθηκαν από ηπειρώτες μαστόρους.

Από πολεοδομική σκοπιά όλοι οι οικισμοί του δήμου παρουσιάζουν έναν τυπικό – για τους ορεινούς οικισμούς – πολεοδομικό ιστό που αποτελείται από στενούς δρόμους και σοκάκια – μονοπάτια τα οποία ακολουθούν «τυχαίες» πορείες, ως αποτέλεσμα της φυσικής επέκτασης του οικισμού, δημιουργώντας ένα δίκτυο από δολιχοδρομίες, όμορφες γωνιές, ξερολιθιές και θέσεις θέας ιδιαίτερα αξιόλογες.

Παλιότερα οι δρόμοι αυτοί ήταν λιθόστρωτοι και ονομάζονταν «γκαλντρούμια», όμως τις δεκαετίες του '70 και του '80 καλύφθηκαν με τσιμέντο για να διευκολύνεται η διέλευση των οχημάτων. Σε πολλά σημεία των δρόμων, όπου η τσιμεντόστρωση έχει διαβρωθεί, έχουν αποκαλυφθεί τμήματα της λιθόστρωσης αυτής μαρτυρώντας μια ιδιαίτερα παραδοσιακή φυσιογνωμία, η οποία όμως έχει αλλοιωθεί σε σημαντικό βαθμό.

Μουσεία - Λαογραφικές Αίθουσες

Οίκος Οίνου και Αμπέλου Μεσενικόλα

Ο Οίκος Αμπέλου και Κρασιού βρίσκεται στο χωριό Μεσενικόλα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο του δήμου, το οποίο εν μέρει κατασκευάστηκε και εν μέρει ανακαινίστηκε πρόσφατα. Το κτίριο αναπτύσσεται λειτουργικά σε τρία επίπεδα (υπόγειο, ισόγειο και όροφος) και έχει συνολικό εμβαδόν περίπου 280 τ.μ. ενώ έχει διατηρήσει την παραδοσιακή όψη των κτισμάτων της περιοχής.

Στο μουσείο υπάρχουν εκθέματα σχετικά με το κρασί και τη ζωή του χωριού. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:

- Εργαλεία καλλιέργειας αμπελιών
- Διάφορα εργαλεία παραγωγής κρασιών (πατητήρια, ασκοί μεταφοράς κρασιών κ.λπ.)
- Όργανα μετρήσεως ποιοτικών χαρακτηριστικών κρασιών
- Εδαφολογικές τομές της περιοχής καλλιέργειας αμπελιών του Μεσενικόλα
- Τοπικές παραδοσιακές ενδυμασίες
- Βιβλία σχετικά με το κρασί

Στον όροφο του κτιρίου λειτουργεί αίθουσα γευσιγνωσίας, στην οποία έχουν πραγματοποιηθεί διαγωνισμοί κρασιών, στο ισόγειο υπάρχει αίθουσα προβολής όπου προβάλλεται DVD σχετικά

με την καλλιέργεια αμπελιών, την παραγωγή κρασιού και των γενικότερων χαρακτηριστικών της περιοχής, ενώ στο υπόγειο υπάρχει κελάρι για την αποθήκευση προϊόντων οίνου.

Λαογραφική Αίθουσα "ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ"

Η Λαογραφική αίθουσα «Αντώνης Σαμαράκης» είναι ένας χώρος 300 τετραγωνικά μέτρα περίπου, πρόσφατα ανακαινισμένος, ο οποίος βρίσκεται στην Τ.Κ. Μορφοβουνίου, βόρεια της κεντρικής πλατείας. Όταν εντάχθηκε στο Γ΄ΠΕΠ η «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΗΣ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ» στόχος ήταν να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες στον τομέα της προστασίας και αξιοποίησης λαογραφικού υλικού και τη δημιουργία υποδομών για τη δικτύωση φορέων πολιτισμικών πόρων. Η αίθουσα χρησιμοποιείται:

- Για την παρουσίαση του Λογοτεχνικού Διαγωνισμού «Αντώνης Σαμαράκης», (η Τ.Κ. Μορφοβουνίου είναι η έδρα του δήμου και χωριό καταγωγής του Αντώνη Σαμαράκη), θεσμός που έχει καθιερωθεί και γίνεται κάθε τρία χρόνια. Επίσης χρησιμοποιείται ως πολιτιστικό κέντρο για τη διοργάνωση γλεντιών από το σύλλογο του χωριού κατά τους χειμερινούς μήνες, για ομιλίες, διαλέξεις κ.λ.π.
- Ως εκθεσιακή αίθουσα όπου εκτίθενται: παραδοσιακές στολές, εκθέματα λαογραφικά προηγούμενων γενιών, παλιά αντικείμενα καθώς και φωτογραφίες της καθημερινής ζωής των κατοίκων του χωριού, φωτογραφίες του Αντώνη Σαμαράκη, βιβλία κυρίως τοπικής ιστορίας και αγροτικής οικονομίας.

Λαογραφική Συλλογή Φυλακτής

Το κτίριο του λαογραφικού μουσείου βρίσκεται στην Τ.Κ. Φυλακτής δίπλα στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Στο χώρο παρουσιάζονται μέσα από σημαντικά εκθέματα η Ιστορία, η Αρχιτεκτονική και η Λαογραφία της περιοχής. Έμφαση δίνεται στην προσπάθεια σύνδεσης των αντικειμένων με τη ζωή και τις δραστηριότητες των συγκεκριμένων ανθρώπων του οικισμού. Τα ίδια τα αντικείμενα δεν αντιμετωπίζονται απλώς σαν ταξινομημένα είδη αλλά σαν αυτόνομα στοιχεία ενός αλφαβήτου, το οποίο σε συνδυασμό με το αυθεντικό ιστορικό φωτογραφικό υλικό συνιστούν την πρώτη ύλη για μια νέα ανάγνωση εικόνων και αντικειμένων κοινών και οικείων.

Πολιτιστικό Πολυκέντρο Νεοχωρίου

Στεγάζεται στο ανακαινισμένο λιθόκτιστο πρώην 2ο Δημοτικό σχολείο Νεοχωρίου.

Στην αίθουσα του πολυδύναμου χώρου, όπου είναι και η έδρα του Πολιτιστικού Συλλόγου Νέων Νεοχωρίου, διοργανώνονται συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και αθλητικές δραστηριότητες, όπως αγώνες σκάκι και ping-pong με τη συμβολή του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς

Το Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς βρίσκεται στην κορυφή του χωριού.

Το κτίριο ανακαινίσθηκε πλήρως (ήταν το παλιό Δημοτικό Σχολείο) με δυο χρηματοδοτήσεις Leader: η μία αφορούσε στον περιβάλλοντα χώρο και στον εξοπλισμό και η άλλη στο ίδιο το κτίριο.

Η αρχιτεκτονική του συνίσταται στην εναλλαγή πέτρας και σοβά και με σεβασμό στο περιβάλλον διαμορφώθηκε ένα εξαιρετικό αρχιτεκτόνημα πλήρως ενταγμένο στο χώρο.

Όσον αφορά το κτίριο, υπάρχει μια μεγάλη αίθουσα εκδηλώσεων με 200 καθίσματα, οργανωμένη κουζίνα, αποθήκη και τουαλέτες προσβάσιμες από ΑΜΕΑ, χώρος υποδοχής και μεγάλη βεράντα.

Διαθέτει πλήρη εξοπλισμό για μουσικές εκδηλώσεις, προβολές ντοκιμαντέρ – ταινιών καθώς και υπολογιστές για σύνδεση στο internet, δυο μεγάλες τηλεοράσεις και τηλεφωνικό κέντρο με πολυμηχάνημα.

Ο περιβάλλον χώρος του Πολιτιστικού Κέντρου είναι περίπου 2000 τ.μ. και είναι κατάλληλος για καλοκαιρινές συναυλίες και εκδηλώσεις.

Β3.6 Αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα αντιμετωπίζει κατολισθητικά προβλήματα από τα οποία πλήττονται οι οικισμοί:

- Κερασέας
- Λαμπερού
- Μορφοβουνίου
- Νεοχωρίου
- Φυλακτής
- Καλυβίων Φυλακτής
- Καρίτσας Δολόπων

<u>Οικισμός Κερασέας</u>

Το ιστορικό των κατολισθητικών φαινομένων καταγράφεται από τις αρχές του περασμένου αιώνα (1907), ενώ τα φαινόμενα επαναλήφθηκαν σε μεγάλη έκταση το 1950 και στις αρχές των δεκαετιών 1970 και 1980. Έπειτα από γεωτεχνική έρευνα του ΙΓΜΕ διαπιστώθηκε ότι ο οικισμός είναι χτισμένος σε επισφαλή θέση και χρειάζεται η μετακίνησή του σε νέα θέση. Έκτοτε έγιναν προσπάθειες εξεύρεσης διαθέσιμων εκτάσεων οι οποίες όμως δεν καρποφόρησαν λόγω προβλημάτων διοικητικής φύσης. Όμως στα τέλη της δεκαετίας του 1980 η αρμόδια επιτροπή της νομαρχίας εντόπισε δύο συνεχόμενες θέσεις (Κουτσουπιά – Γούλα) συνολικής έκτασης 600 στρ. περίπου, οι οποίες είναι χαρακτηρισμένες δασικές εκτάσεις και θεωρούνται επαρκείς για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των κατοίκων του οικισμού.

Παρόλο, που η νέα θέση για τη μετακίνηση του οικισμού έχει εξευρεθεί, εντούτοις δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες (απαλλοτρίωση, πολεοδομική μελέτη, κτλ.) για να προχωρήσει η μετεγκατάσταση του οικισμού. Οι προτάσεις αντιμετώπισης των κατολισθητικών φαινομένων που αναφέρονται στις γεωτεχνικές εκθέσεις δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα, ενώ το κόστος κατασκευής τους είναι πολύ υψηλό. Ως προσωρινή λύση προτείνεται η κατασκευή φραγμάτων ανάσχεσης και διευθέτησης των επιφανειακών νερών, η κατασκευή έργων ελαχιστοποίησης της διάβρωσης των ρεμάτων (δασοτεχνικά φράγματα, εγκιβωτισμός της κοίτης, κτλ.) και η δενδροφύτευση των ελεύθερων χώρων πέριξ της οικοδομικής περιοχής.

Οικισμός Λαμπερού

Οι πρώτες κατολισθήσεις στον οικισμό χρονολογούνται την περίοδο 1928 – 1929, ενώ τα φαινόμενα επαναλήφθηκαν το 1954 – 1955 μετά την εκδήλωση ισχυρών σεισμικών φαινομένων. Έκτοτε το φαινόμενο επαναλαμβάνεται συνεχώς με αυξανόμενο ρυθμό και κυρίως στη δεκαετία του '60. Μάλιστα η πρώτη γεωτεχνική έκθεση συντάχθηκε το 1969, ενώ ακολούθησαν πρόσφατα και άλλες γεωτεχνικές μελέτες.

Λόγω της έντασης των φαινομένων και την πρόκληση σημαντικών ζημιών στις περισσότερες κατοικίες του οικισμού αποφασίστηκε η μετεγκατάστασή του σε νέα θέση μεταξύ του οικισμού Αγ. Αθανασίου και της λίμνης Πλαστήρα. Η απαλλοτρίωση της έκτασης έγινε το 1986 και όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα το 2003 εγκρίθηκε το ρυμοτομικό σχέδιο του νέου οικισμού.

Οικισμός Μορφοβουνίου

Στο Μορφοβούνι έχουν εκδηλωθεί κατά καιρούς κατολισθητικά φαινόμενα σε πιο ήπια όμως μορφή σε σχέση με τους δύο προηγούμενους οικισμούς. Οι θέσεις που έχουν εντοπιστεί τα φαινόμενα αυτά είναι:

- στη θέση Κοντοστεργιέικα
- στην περιοχή του Δημοτικού Σχολείου

Τα φαινόμενα αυτά οφείλονται κυρίως στη διαβρωτική δράση των επιφανειακών νερών μέσω των ρεμάτων που διατρέχουν τον οικισμό.

Οι προτάσεις των γεωτεχνικών μελετών περιλαμβάνουν:

- Την κατασκευή δασοτεχνικών φραγμάτων και των εγκιβωτισμό της κοίτης των ρεμάτων για τον περιορισμό της διαβρωτικής δράσης του νερού, σε συνδυασμό με τη δενδροφύτευση των πρανών των ρεμάτων και των χώρων όπου έχουν εκδηλωθεί κατολισθητικά φαινόμενα.
- Την αντιστήριξη του πρανούς των επιχωματώσεων του σχολείου και του δρόμου με συρματοκιβώτια κλιμακωτής διάταξης και την επίστρωση όλης της αυλής του σχολείου με ασφαλτοτάπητα για την αποφυγή εμπλουτισμού των υλικών επιχωμάτωσης. Επίσης προτείνεται

η κατασκευή στραγγιστηρίου στο εσωτερικό του δρόμου σε όλη την έκταση που έχει επηρεασθεί από αστοχίες.

Οικισμός Νεοχωρίου

Σύμφωνα με γεωτεχνική έκθεση του Ι.Γ.Μ.Ε. (1978), στην κοινότητα Νεοχωρίου έχουν παρατηρηθεί μικρής έκτασης κατολισθητικά φαινόμενα, στο κέντρο του οικοδομικού χώρου της Κοινότητας, κατά μήκος ενός μικρού υδατορεύματος που τη διαρρέει. Τα ερπυστικά αυτά φαινόμενα ενεργοποιούνται κατά τη χειμερινή περίοδο, είναι όμως τοπικής σημασίας και οφείλονται κυρίως στη διαβρωτική δράση του νερού, σε συνδυασμό με τη λιθολογία (φλύσχης) και τις υψηλές βροχοπτώσεις. Μεγαλύτερης έκτασης κατολισθητικά φαινόμενα έχουν παρατηρηθεί ΒΔ της Κοινότητας, εκτός οικοδομικού χώρου, στη θέση Κουτσιμόργια.

Πρόκειται για κλιμακωτές θραύσεις του μανδύα αποσάθρωσης και των επιφανειακών στρωμάτων του φλύσχη, οι οποίες με την επανενεργοποίησή τους μπορεί να αποτελέσουν κίνδυνο για τα σπίτια που εντοπίζονται στα ανάντη.

Σαν μέτρα προστασίας προτάθηκαν η κατασκευή μικρών δασοτεχνικών έργων στον κατάντη χείμαρρο, δενδροφύτευση της περιοχής και απαγωγή του νερού που εισέρχεται στη μάζα της κατολίσθησης.

Οικισμός Φυλακτής

Το 1985, το Ι.Γ.Μ.Ε. συνέταξε γεωτεχνική έκθεση για κάποια μικρά κατολισθητικά φαινόμενα που σημειώθηκαν στις 18-4-1985 στην Κοινότητα Φυλακτής. Εντοπίστηκαν στο μανδύα αποσάθρωσης του φλύσχη, και κατέστρεψαν ένα τμήμα του κοινοτικού δρόμου και τον τοίχο αντιστήριξης που υπήρχε. Η κατολίσθηση αυτή δεν προκάλεσε βλάβες σε σπίτια και οφείλεται στη λιθολογία, την έντονη κλίση του πρανούς, στην υποσκαφή που προκαλείται από τα νερά του ρέματος Παπαδούλη και στη διαφορά περατότητας μεταξύ των αποσαθρωμένων υλικών του φλύσχη και το υγιές πέτρωμα. Η εδαφική αυτή μετακίνηση όμως ενδέχεται να επανενεργοποιηθεί.

Προτάθηκε η κατασκευή τάφρου απορροής ανάντη της κεφαλής της κατολίσθησης, η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης, θεμελιωμένου σε υγιές υπόβαθρο, με πρόβλεψη για την αποστράγγιση του νερού του πρανούς και η κατασκευή μικρών δασοτεχνικών φραγμάτων και εγκιβωτισμός του υδατορέματος κατάντη της κατολίσθησης.

Οικισμός Καλυβίων Φυλακτής

Το 2008, το Ι.Γ.Μ.Ε. συνέταξε ΄΄Τεχνικογεωλογική έκθεση κατολισθητικών φαινομένων στον οικισμό Καλύβια Φυλακτής΄΄. Τα αίτια της κατολίσθησης θεωρούνται τα πτωχά γεωμηχανικά χαρακτηριστικά του εδάφους (ελουβιακός μανδύας και ζώνη αποσάθρωσης της αργιλικής φάσης

του φλύσχη), ο εμποτισμός των υλικών από τα όμβρια ύδατα, καθώς επίσης και ανθρώπινες παρεμβάσεις.

Από την κατολίσθηση, καταστράφηκε τμήμα του κοινοτικού δρόμου, δίκτυο ύδρευσης και τοίχοι αντιστήριξης . Προκλήθηκαν επίσης βλάβες σε οικίες, ρωγμές και καταπτώσεις σε παρακείμενα οικόπεδα. Η εδαφική αυτή μετακίνηση ενδέχεται να επανενεργοποιηθεί.

Προτάθηκε η κατασκευή τάφρου απορροής ανάντη της κεφαλής της κατολίσθησης, η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης, θεμελιωμένου σε υγιές υπόβαθρο, με πρόβλεψη για την αποστράγγιση του νερού του πρανούς με την κατασκευή στραγγιστηρίων και συρματοκιβωτίων.

Οικισμός Καρίτσας Δολόπων

Το 1988, το Ι.Γ.Μ.Ε. συνέταξε την "Έκθεση γεωτεχνικής εξέτασης των συνθηκών θεμελίωσης στον κεντρικό οικισμό της Κοιν. Καρίτσας Δολόπων, της Π.Ε. Καρδίτσας" μετά από αίτηση της Κοινότητας, με σκοπό να αποχαρακτηριστεί από κατολισθαίνουσα η περιοχή Προφ. Ηλίας, ώστε να οικοδομηθεί. Στην περιοχή αυτή εντοπίστηκαν ίχνη από παλαιότερες εδαφικές κινήσεις, λόγω της χαμηλής συνοχής των εδαφικών υλικών από το μανδύα αποσάθρωσης του φλύσχη, της μεγάλης κλίσης της επιφάνειας και της διαφορετικής υδρογεωλογικής συμπεριφοράς μεταξύ εδαφικού υλικού και υγιούς πετρώματος. Τελικά, η περιοχή χαρακτηρίστηκε ανασφαλής για οικοδόμηση, λόγω και της έλλειψης μέτρων αντιμετώπισης (διευθέτηση των νερών των χειμάρρων, δενδροφύτευση, διευθέτηση της κοίτης για να μειωθεί η διαβρωτική δράση του νερού). Υπάρχει επίσης πρόβλημα ανοικοδόμησης εκτός των ορίων ασφαλείας.

Από γεωτεχνικές μελέτες που έχουν συνταχθεί για τους κατολισθαίνοντες οικισμούς του Νομού Καρδίτσας, αναφέρεται η εκδήλωση παρόμοιων φαινομένων στους οικισμούς Μοσχάτου, Κρυονερίου και Μεσενικόλα, σε περιορισμένη όμως κλίμακα

Όσον αφορά στις προβλέψεις του πολεοδομικού κανονισμού, όπως ήδη αναφέρθηκε, μόνο για τον οικισμό Λαμπερού έχει εγκριθεί το ρυμοτομικό σχέδιο μετεγκατάστασης σε νέα ασφαλή θέση, ενώ η πολεοδομική μελέτη του οικισμού Μορφοβουνίου δεν περιλαμβάνει κάποιο περιορισμό ή πρόβλεψη για την οικιστική περιοχή του οικισμού.

Σχέδιο αντιμετώπισης καταστροφών δεν υπάρχει για το δήμο, ενώ σε Περιφερειακό επίπεδο υπάρχει το σχέδιο «Ξενοκράτης»

Β4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Β4.1 Προσβασιμότητα αστικών υποδομών

Κοινόχρηστοι χώροι

Όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα οι διαμορφωμένοι κοινόχρηστοι χώροι στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα είναι ελάχιστοι. Η διαμόρφωσή τους στην πλειονότητα των περιπτώσεων έγινε με αισθητικά κυρίως κριτήρια (βελτίωση της εικόνας των οικισμών) και λιγότερο με λειτουργικά. Η πρόσβαση από τους κατοίκους των οικισμών είναι σχετικά εύκολη λόγω των μικρών αποστάσεων που απαιτείται να διανύσουν εντός των οικισμών. Ωστόσο σε αρκετές περιπτώσεις οι διαμορφωμένες πλατείες των οικισμών περιλαμβάνουν περισσότερα του ενός επίπεδα με υψομετρική διαφορά έτσι ώστε η πρόσβασή τους από ΑΜΕΑ να είναι αδύνατη, ενώ η πρόσβαση από ηλικιωμένα άτομα και γενικώς από Εμποδιζόμενα Άτομα (ΕΑ) να καθίσταται ιδιαίτερα προβληματική.

Ο εξοπλισμός των κοινόχρηστων χώρων είναι υποτυπώδης. Οι πλατείες των οικισμών περιλαμβάνουν συνήθως καλάθια απορριμμάτων και παγκάκια για τους κατοίκους και τους επισκέπτες. Οι δρόμοι στερούνται κατάλληλης σήμανσης που να προειδοποιούν τόσο τους οδηγούς, όσο και τους πεζούς που κινούνται κατά μήκος τους, αλλά και λοιπού αστικού εξοπλισμού (καλάθια απορριμμάτων, παγκάκια, πινακίδες πληροφόρησης, κτλ.)

Δημόσια κτίρια

Η πρόσβαση σε αυτά τα κτίρια είναι σχετικά εύκολη για τους περισσότερους κατοίκους του δήμου, αλλά ιδιαίτερα προβληματική για ΑΜΕΑ και ΕΑ. Τα κτίρια αυτά είναι παλιάς κατασκευής και δεν πληρούν τις προδιαγραφές για τις δραστηριότητες τις οποίες στεγάζουν.

Μέσα μαζικής μεταφοράς

Όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα οι οικισμοί του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα εξυπηρετούνται από το ΚΤΕΛ Π.Ε. Καρδίτσας. Οι στάσεις των λεωφορείων γίνονται συνήθως σε συγκεκριμένα σημεία εντός των οικισμών, χωρίς όμως να υπάρχουν διαμορφωμένα κιόσκια που να προστατεύουν τους ταξιδιώτες από τις καιρικές συνθήκες. Η πρόσβαση στις θέσεις στάσης των λεωφορείων του ΚΤΕΛ είναι εύκολη για όλους τους κατοίκους των οικισμών.

Β4.2 Βαδισιμότητα, χρήση ποδηλάτου

Η κυκλοφορία πεζών και τροχοφόρων οχημάτων εντός του αστικού χώρου των οικισμών είναι παντελώς ελεύθερη, δεν υπόκειται σε κανόνες και οι μόνοι περιορισμοί που υπάρχουν είναι τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των δρόμων τα οποία σε αρκετές περιπτώσεις αποκλείουν την κυκλοφορία των οχημάτων. Η διαμόρφωση των δρόμων έγινε με καθαρά λειτουργικό χαρακτήρα

για να διευκολύνει την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων και όχι για να ιεραρχήσει προτεραιότητες και να επιβάλλει περιορισμούς στις μετακινήσεις. Εξάλλου ο όποιος σχεδιασμός έγινε για να καλύψει τις προ 50 ετών ανάγκες, ενώ κατά κανόνα οι υφιστάμενοι δρόμοι δημιουργήθηκαν κατά τη φυσική οικιστική εξέλιξη των οικισμών χωρίς να υπάρχει κάποιος ολοκληρωμένος σχεδιασμός (πολεοδομική μελέτη).

Ο εξοπλισμός των κοινόχρηστων χώρων κυκλοφορίας εξαντλείται σε φωτιστικά επί των στύλων της ΔΕΗ για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων κατά τη νύχτα. Ωστόσο η κάλυψη δε θεωρείται επαρκής, καθώς σε πολλά σημεία των οικισμών ο φωτισμός είναι πολύ περιορισμένος ή ανύπαρκτος.

Πεζόδρομοι - Δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας- Ποδηλατόδρομοι

Κατά κανόνα όλοι οι δρόμοι των οικισμών είναι βαδίσιμοι από τους κατοίκους, ωστόσο για τις περιπτώσεις ΑΜΕΑ και ΕΑ η προσπέλαση των περισσότερων οδών καθίσταται ιδιαίτερα προβληματική και επικίνδυνη λόγω των έντονων κλίσεων και της απουσίας κατάλληλου εξοπλισμού (π.χ. ράμπες, χειρολισθήρες, κτλ.). Διαμορφωμένοι πεζόδρομοι δεν υπάρχουν, πλην των περιπτώσεων όπου λόγω των έντονων κλίσεων του εδάφους κατασκευάστηκαν σκάλες, οι οποίες επιτρέπουν μόνο την κίνηση πεζών που δεν αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα, ενώ σε άλλες περιπτώσεις το πολύ μικρό πλάτος των δρόμων επιτρέπει την προσπέλασή τους μόνο από πεζούς. Η διαμόρφωση ορισμένων κεντρικών δρόμων με πλακόστρωση δεν υποδηλώνει χαρακτήρα πεζόδρομου, αλλά αποτελεί παρέμβαση της αισθητικής βελτίωσης της εικόνας των οικισμών.

Προβλήματα στην κίνηση των πεζών δημιουργούνται σε πολλές περιπτώσεις και από τα σταθμευμένα αυτοκίνητα επί των δρόμων. Η έλλειψη κοινόχρηστων, αλλά και ιδιωτικών χώρων στάθμευσης που αντιμετωπίζουν όλοι οι οικισμοί οδηγεί στη στάθμευση των οχημάτων επί των δρόμων καταλαμβάνοντας σχεδόν ολόκληρο το πλάτος τους και αφήνοντας ελάχιστο χώρο για την κίνηση πεζών.

Όλοι οι αμαξιτοί δρόμοι των οικισμών, πλην των κεντρικών υπερτοπικών δρόμων που διέρχονται από τους οικισμούς και τους ενώνουν με το ευρύτερο οικιστικό δίκτυο της περιοχής, μπορούν να θεωρηθούν ως δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας λόγω των μικρών γεωμετρικών τους χαρακτηριστικών, αλλά και λόγω του λειτουργικού χαρακτήρα τους. Οι δρόμοι αυτοί εξυπηρετούν κατά κανόνα τις κατοικίες που είναι χτισμένες κατά μήκος τους, η κυκλοφορία των οχημάτων είναι πολύ περιορισμένη και γίνεται με πολύ χαμηλές ταχύτητες, ενώ παράλληλα χρησιμοποιούνται και από τους πεζούς.

Διαμορφωμένα τμήματα του αστικού οδικού δικτύου ως δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας δεν υπάρχουν, αλλά ούτε και προβλέπονται από κάποια πολεοδομική μελέτη. Η κίνηση των

οχημάτων στους δρόμους αυτούς είναι δύσκολη και λόγω του μικρού πλάτους τους δεν επιτρέπουν την αντίθετη κίνηση δύο οχημάτων.

Διαμορφωμένοι ποδηλατόδρομοι δεν υπάρχουν εντός των οικισμών του Δ. Λ. Πλαστήρα.

Δείκτης Β17	**Ηπιες μορφές κυκλοφορίας**	
	Συνολικό Μήκος	% στο αστικό δίκτυο
Μήκος πεζοδρόμων	περίπου 500	0
Μήκος δρόμων ήπιας κυκλοφορίας	0	0

Ορισμοί : Ο δείκτης αφορά στους διαμορφωμένους πεζόδρομους και δρόμους ήπιας κυκλοφορίας. Το ποσοστό δίνεται στο συνολικό μήκος του αστικού οδικού δικτύου του δείκτη Β7.

(*) Τόσο το μήκος των πεζοδρόμων, όσο και των βαδίσιμων πεζοδρομίων και διαβάσεων, είναι τόσο μικρό και κατ' επέκταση, του μήκους του αστικού δικτύου, που τα ποσοστά που προκύπτουν είναι σχεδόν μηδενικά.

Δείκτης Β18	**Βαδισιμότητα**
Ποσοστό βαδίσιμων πεζοδρομίων προς το συνολικό μήκος πεζοδρομίων	-
Ποσοστό βαδίσιμων διαβάσεων προς το σύνολο το σύνολο των διαβάσεων	-

Β4.3 Υγεία στο αστικό περιβάλλον

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα τόσο το φυσικό όσο και το αστικό περιβάλλον του Δήμου δεν υποβαθμίζεται από περιβαλλοντικούς παράγοντες που να δημιουργούν προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης (ποιότητα του αέρα) και ηχορύπανσης (περιοχές με έκθεση σε υπερβολικά επίπεδα θορύβου). Κατά συνέπεια παράγοντες που επηρεάζουν ή δύναται να επηρεάσουν τη δημόσια υγεία των κατοίκων δεν καταγράφονται. Δίκτυο ύδρευσης υπάρχει σε όλους τους οικισμούς του Δήμου και τα νοικοκυριά έχουν πρόσβαση σε ασφαλές και πόσιμο νερό το οποίο καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων για όλο το χρόνο. Η υδροδότηση γίνεται από πηγές, ενώ κάποια προβλήματα –που εμφανίζονται κυρίως την καλοκαιρινή περίοδο- καλύπτονται με νερό που προέρχεται από τη λίμνη. Η διανομή του νερού από τις υδατοδεξαμενές στα δίκτυα των οικισμών πραγματοποιείται με σωλήνες το μεγαλύτερο μέρος των οποίων είναι από PVC. Το νερό χρησιμοποιείται τόσο για πόση όσο και για άρδευση των κήπων.

Ανεπάρκεια εμφανίζει το σύστημα καθαριότητας των δρόμων και των ανοικτών κοινόχρηστων χώρων του Δήμου, καθώς δεν υπάρχουν υπηρεσίες καθαριότητας του αστικού χώρου. Μέχρι και τον Ιούνιο του 2014 η συλλογή των σκουπιδιών γίνονταν από το Δήμο Καρδίτσας στα πλαίσια της διαδημοτικής συνεργασίας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα με το Δήμο Καρδίτσας. Από τον Ιούλιο του 2014 η αποκομιδή των απορριμμάτων ανατέθηκε από το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα σε ιδιώτη.

Οι υπηρεσίες υγείας που λειτουργούν στα όρια της περιοχής μελέτης περιορίζονται στα αγροτικά ιατρεία που λειτουργούν στις Τοπικές Κοινότητες. Ο δήμος υπάγεται στο Κέντρο Υγείας Μουζακίου, αλλά εξυπηρετείται και από το Γενικό Νοσοκομείο Καρδίτσας. Παρόλα αυτά θετική

κρίνεται η λειτουργία του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» τα στελέχη του οποίου παρέχουν όχι μόνο νοσηλευτική φροντίδα αλλά, κυρίως, συναισθηματική κάλυψη στα ηλικιωμένα άτομα.

Β4.4 Ασφάλεια στο αστικό περιβάλλον

Οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής είναι κυρίως:

- ο κίνδυνος κατολισθήσεων
- ο κίνδυνος πιθανής πυρκαϊάς λόγω των εκτεταμένων δασικών εκτάσεων.

Ο κίνδυνος από την κυκλοφορία των οχημάτων εντός των οικισμών είναι σχετικά περιορισμένος. Το μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχουν οι πεζοί που κινούνται στους κεντρικούς υπερτοπικούς δρόμους που διατρέχουν τους οικισμούς, οι οποίοι συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο φόρτο κυκλοφορίας, αλλά δε διαθέτουν διαμορφωμένα πεζοδρόμια, αλλά ούτε και την κατάλληλη σήμανση για την ασφαλή κίνηση πεζών και οχημάτων. Ωστόσο δεν έχουν αναφερθεί ατυχήματα που να προκλήθηκαν από την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων στους οικισμούς.

Υποδομές ασφάλειας σε γενικές γραμμές δεν υπάρχουν για τους κατοίκους του Δήμου, ο οποίος εξυπηρετείται κυρίως από την Καρδίτσα σε υπηρεσίες αστυνόμευσης και πυρόσβεσης, η οποία απέχει χρονοαπόσταση 15 – 20 λεπτών περίπου, χρόνος που θεωρείται ικανοποιητικός για τα δεδομένα του δήμου.

Β5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Β5.1 Υδατικοί πόροι

Αποθέματα νερού

Από άποψη υδρολογίας η περιοχή σύμφωνα με το διαχωρισμό της διεύθυνσης Υδατικού δυναμικού και Φυσικών Πόρων του Υπουργείου Ανάπτυξης ανήκει στο υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας με κωδικό 08.

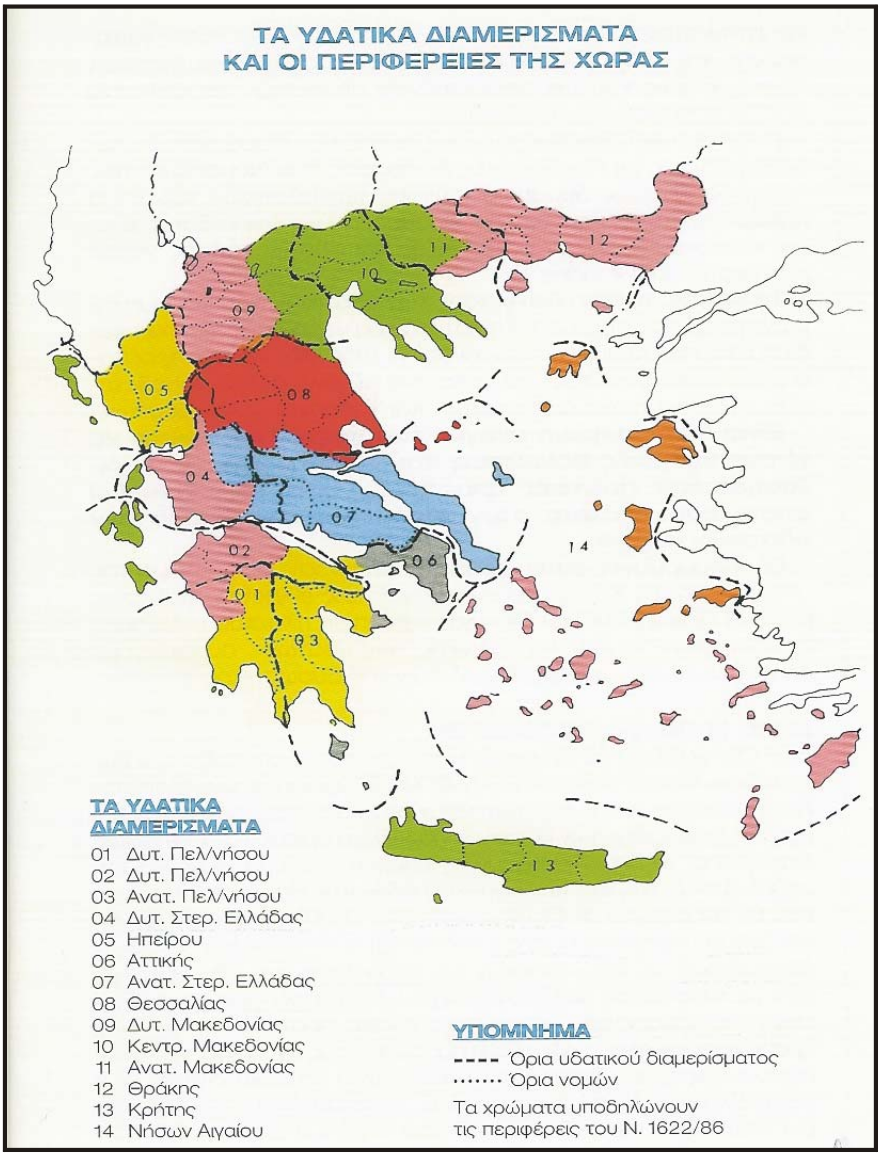

Τα Υδατικά Διαμερίσματα και οι Περιφέρειες της Χώρας

Η μορφή του υδρογραφικού δικτύου μιας περιοχής εξαρτάται από τη μορφολογία της, τη λιθολογική σύσταση των σχηματισμών που δομούν τις λεκάνες απορροής, τις κλιματολογικές συνθήκες κλπ. και συχνά χρησιμοποιείται για να δώσει πληροφορίες για αυτές τις παραμέτρους μιας περιοχής.

Το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής μελέτης είναι πλούσιο, αρκετά ανεπτυγμένο, δενδρικού τύπου, ο οποίος είναι χαρακτηριστικός για περιοχές όπου κυριαρχεί ο φλύσχης και γενικά αδιαπέρατα πετρώματα, όπου επικρατεί η επιφανειακή απορροή.

Σημαντικό ρόλο στη μορφή του υδρογραφικού δικτύου παίζουν οι τεκτονικές δομές της περιοχής. Στο νοτιοδυτικό τμήμα της λεκάνης όπου συναντώνται εναλλαγές φλύσχη και ασβεστόλιθου παρατηρούνται, απότομες αλλαγές διεύθυνσης κλάδων δείχνουν μια μετακίνηση από τεκτονικά αίτια, δηλ. τη δράση κάποιου ρήγματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα στην περιοχή μελέτης αποτελεί το Ρέμα Καρυάς (παραπόταμος του Καριτσιώτη), του οποίου η διεύθυνση αλλάζει και ακολουθεί το ίχνος εφίππευσης που παρατηρείται σε εκείνο το σημείο.

Οι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου της περιοχής παρουσιάζουν μια γενική διεύθυνση ροής από τα δυτικά (όπου απαντούν και τα μεγαλύτερα υψόμετρα) προς τα ανατολικά και εκβάλουν στην Τεχνητή Λίμνη Πλαστήρα (Μεγάλο Ποτάμι, Καριτσιώτης, Κρεμαστά, Μπελαγιάς και άλλοι μικρότεροι).

Οι σημαντικότεροι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου της περιοχής μελέτης και τα χαρακτηριστικά του καθενός φαίνονται παρακάτω.

Ποτάμια της περιοχής και κατάταξή τους

Όνομα κλάδου	Τάξη κλάδου	Διεύθυνση ροής
Κερασιώτης	4η	Δ.ΝΔ. – Α.ΝΑ.
Μεγάλο Ποτάμι	4η	Δ. – Α.
Καριτσιώτης	5η	Δ. – Α.
Κρεμαστά	4η	ΝΔ. – Β

Πάντως, κυρίαρχο υδρολογικό στοιχείο της περιοχής μελέτης αποτελεί η λίμνη Πλαστήρα. Η ευρύτερη περιοχή επηρεάζεται από τη λίμνη και συνδέεται με αυτήν γεωμορφολογικά και κοινωνικοοικονομικά. Η τεχνητή λίμνη Ν. Πλαστήρα δημιουργήθηκε από το φράξιμο του ποταμού Μέγδοβα κατά τη χρονική περίοδο 1956-62. Το σχήμα της είναι επίμηκες με κατεύθυνση βορά – νότο με μέγιστο μήκος 14 χλμ. και πλάτος 4 χλμ. περίπου. Η μέση έκταση της λίμνης, στο υψόμετρο των +792,00 μ. ανέρχεται σε 25,2 χλμ2 και η χωρητικότητά της στην ανώτατη στάθμη είναι της τάξεως των 400.000.000 μ3, ενώ η μέγιστη ωφέλιμη χωρητικότητα ανέρχεται σε 300.000.000 μ3. Η μέση ετήσια διακύμανσή της είναι κατά μέσο όρο 8 μέτρα και εξαρτάται από τις ποσότητες που διατίθενται για τις ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης των πεδινών περιοχών των Περιφερειακών Ενοτήτων Καρδίτσας και Λάρισας. Η κατώτατη στάθμη εκμεταλλεύσεως της λίμνης βρίσκεται σε υψόμετρο + 776,00 m. Ο αριθμός των εντός της λίμνης εκβαλλόντων ποταμών, πηγών και χειμάρρων είναι περιορισμένος με πλέον αξιόλογους τον κυρίως ποταμό Μέγδοβα και τον Καριτσιώτη.

Το φράγμα της, κατασκευασμένο από οπλισμένο σκυρόδεμα, έχει μήκος στέψης 220 μ., μέγιστο ύψος 83 μ., είναι τοξωτού τύπου και βρίσκεται στο νότιο τμήμα της λίμνης κοντά στον οικισμό Μούχα της Τ.Κ. Καστανιάς της Δ.Ε. Ιτάμου.

Το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο Ν. Πλαστήρα βρίσκεται στην περιοχή Μοσχάτου. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτό φτάνει τις 400 MWh την εβδομάδα και καλύπτει ανάγκες του εθνικού δικτύου που προκύπτουν σε ώρες αιχμής, όπως όλα τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια. Το νερό της λίμνης, αφού χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ενέργειας στο εργοστάσιο, διοχετεύεται για την κάλυψη αναγκών ύδρευσης και άρδευσης στην Π.Ε. Καρδίτσας .

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της λίμνης είναι η συσσώρευση στον πυθμένα της, των φερτών υλών που παρασύρονται από τα νερά των χειμάρρων (κυρίως Μεγάλο Ποτάμι, Καριτσιώτης) που εκβάλλουν σε αυτήν, με αποτέλεσμα ο πυθμένας της λίμνης να ανεβαίνει συνεχώς και να δυσχεραίνει χρόνο με το χρόνο τη λειτουργία του υδροηλεκτρικού εργοστασίου. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΔΕΗ, αν οι συνθήκες παραμείνουν όπως έχουν, η λειτουργία του εργοστασίου δε θα υπερβεί τα 30 χρόνια. Οι απόψεις της ΔΕΗ για τη διαχείριση της λίμνης έχουν εκφραστεί παλαιότερα για το γενικότερο θέμα των ταμιευτήρων και τα προβλήματα που ανακύπτουν σχετικά με θέματα που δεν έχουν σχέση με την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Η ΔΕΗ αναγκάζεται να διαχειρίζεται το σύνολο της περιοχής με καθήκοντα που φθάνουν στο επίπεδο της αστυνόμευσης ελλείψει άλλου φορέα διαχείρισης. Οι ανάγκες της ΔΕΗ είναι η προστασία των εγκαταστάσεων και η διασφάλιση της λειτουργίας της καθώς και η δικαιοδοσία ελέγχου της λίμνης 1 – 1,5 χλμ. από το φράγμα και 1 – 1,5 χλμ. κατάντη στον ποταμό.

Στη Λίμνη Πλαστήρα, με βάση τα αποτελέσματα της Μελέτης που έγινε στα πλαίσια του προγράμματος LIFE (Λαζαρίδου-Δημητριάδου, Μάιος 2001), η γενική εικόνα της λεκάνης απορροής της λίμνης Ν. Πλαστήρα βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση. Όλες οι συγκεντρώσεις κυμάνθηκαν κάτω από τα όρια που προτείνει η Ε.Ε. για το πόσιμο νερό. Τα νερά χαρακτηρίζονται μαλακά έως μέτρια σκληρά, το Ph κυμαίνεται σε αποδεκτά όρια και τα θρεπτικά είναι κάτω από τα ανώτερα επιτρεπτά όρια. Σύμφωνα επίσης, με την ίδια μελέτη τα νερά της λίμνης χαρακτηρίζονται «μετρίως σκληρά», ελαφρώς αλκαλικά και επαρκώς οξυγονωμένα συγκρινόμενα με τα όρια της Οδηγίας της Ε.Ε. Η λίμνη, από πλευράς θρεπτικών, ανήκει στην κατηγορία των ολιγοτροφικών προς μεσοτροφικών λιμνών, τουλάχιστον ως προς το N-NO3.

Τα ρέματα της περιοχής δεν είναι ρυπασμένα γιατί δέχονται μόνο μικρή επιβάρυνση από βοθρολύματα και από αποπλύσεις καλλιεργούμενων κήπων και βοσκοτόπων των δημοτικών διαμερισμάτων της περιοχής.

Χρήση νερού

Τα νερά της λίμνης χρησιμοποιούνται για ύδρευση, άρδευση καθώς και για παραγωγή ενέργειας. Έτσι μικρή μόνο ποσότητα καταναλώνεται από τις Τοπικές Κοινότητες για τις ανάγκες

τους. Αυτή, όμως η ποσότητα χαρακτηρίζεται ως αρκετή. Το νερό των πηγών χρησιμοποιείται για την ύδρευση των οικισμών αλλά και για την άρδευση οικογενειακών λαχανόκηπων. Περίοδος αιχμής σε όλες τις περιπτώσεις είναι το καλοκαίρι και ιδιαίτερα ο μήνας Αύγουστος.

Διαχείριση υδατικών πόρων

Ταμιευτήρας Ταυρωπού (Λίμνη Πλαστήρα)

Η λίμνη Πλαστήρα καταλαμβάνει επιφάνεια 2.400 Ha και τα νερά της χρησιμοποιούνται για την άρδευση γεωργικών εκτάσεων του κάμπου της Καρδίτσας, για την ύδρευση οικισμών της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας (περιλαμβανομένων και οικισμών του Δήμου) και για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που διανέμεται σε ολόκληρη την Περιφερειακή Ενότητα.

Υδατοδεξαμενές

Όλες οι Τοπικές Κοινότητες που αρδεύονται από πηγές, κύρια ή συμπληρωματικά, διαθέτουν υδατοδεξαμενές.

Δίκτυα Άρδευσης και Ύδρευσης

Στην περιοχή υπάρχουν δίκτυα άρδευσης που αποτελούνται κυρίως από ανοικτούς αγωγούς . Το αρδευτικό νερό μεταφέρεται από τους χείμαρρους με αυλάκια στους λαχανόκηπους ή από τη λίμνη με αντλητικά συγκροτήματα στις καλλιέργειες.

Για τα αρδευτικά έργα πραγματοποιήθηκε τοπογραφική αποτύπωση από τον Φώτιο Καλογερόπουλο Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 502/07-02-2013 Σύμβαση ανάθεσης μελέτης για τις ακόλουθες τοποθεσίες:

1) Θέση ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ
2) Θέση ΒΑΣΙΑΡΔΑΝΗ
3) Θέση ΜΥΛΙΑ
4) Θέση ΚΑΛΥΒΙΑ
5) Θέση ΔΕΣΗ
6) Θέση ΚΕΡΑΣΟΥΛΑ
7) Θέση ΜΟΣΧΑΤΟ

Για την ύδρευση των οικισμών υπάρχει υπόγεια δίκτυο ύδρευσης σε κάθε οικισμό.

Πίνακας επιμέτρησης αγωγών αρδευτικών δικτύων του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα

Α/Α	ΜΟΣΧΑΤΟ - ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ - ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ			ΦΥΛΑΚΤΗ - ΠΕΖΟΥΛΑ ΘΕΣΗ "ΒΑΣΙΑΡΔΑΝΗ"			ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ ΘΕΣΗ "ΔΕΣΗ"			ΚΕΡΑΣΙΑΣ ΘΕΣΗ "ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ"			ΦΥΛΑΚΤΗ - ΠΕΖΟΥΛΑ ΘΕΣΗ "ΚΑΛΥΒΙΑ"			ΦΥΛΑΚΤΗ - ΠΕΖΟΥΛΑ ΘΕΣΗ "ΜΥΛΙΑ"			ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ ΘΕΣΗ "ΚΕΡΑΣΟΥΛΑ"		
1	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	414	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΚΛΑΔΟΣ Ι**	ΜΗΚΟΣ	403	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - Α1**	ΜΗΚΟΣ	439	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - ΔΕΞΑΜΕΝΗ**	ΜΗΚΟΣ	1093	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - Α1**	ΜΗΚΟΣ	424	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - Α1**	ΜΗΚΟΣ	686	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - Α1**	ΜΗΚΟΣ	279
2	**Α2-Α3**	ΜΗΚΟΣ	163	**ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΚΛΑΔΟΣ Ι - Α1**	ΜΗΚΟΣ	728	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	330	**ΔΕΞΑΜΕΝΗ-Α1**	ΜΗΚΟΣ	1549	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	663	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	224	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	132
3	**Α2-Α4**	ΜΗΚΟΣ	1214	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	760	**Α2-Α3**	ΜΗΚΟΣ	254	**Α1-Α2**	ΜΗΚΟΣ	303	**Α1-Α3**	ΜΗΚΟΣ	147	**Α1-Α3**	ΜΗΚΟΣ	498	**Α1-Α3**	ΜΗΚΟΣ	326
4	**Α4-Α5**	ΜΗΚΟΣ	65	**Α2-Α3**	ΜΗΚΟΣ	180	**Α2-Α4**	ΜΗΚΟΣ	262	**Α1-Α3**	ΜΗΚΟΣ	1013	**Α3-Α4**	ΜΗΚΟΣ	704	**Α3-Α4**	ΜΗΚΟΣ	777	**Α3-Α4**	ΜΗΚΟΣ	358
5	**Α5-Α6**	ΜΗΚΟΣ	1158	**Α3-Α4**	ΜΗΚΟΣ	607	**Α4-Α5**	ΜΗΚΟΣ	622	**ΔΕΞΑΜΕΝΗ-Α4**	ΜΗΚΟΣ	1383	**Α3-Α5**	ΜΗΚΟΣ	192	**Α3-Α5**	ΜΗΚΟΣ	622	**Α3-Α5**	ΜΗΚΟΣ	232
6	**Α5-Α7**	ΜΗΚΟΣ	387	**Α3-Α5**	ΜΗΚΟΣ	567	**Α4-Α6**	ΜΗΚΟΣ	328	**Α4-Α5**	ΜΗΚΟΣ	495	**Α5-Α6**	ΜΗΚΟΣ	671						
7	**Α7-Α8**	ΜΗΚΟΣ	299	**Α2-Α6**	ΜΗΚΟΣ	637				**Α4-Α6**	ΜΗΚΟΣ	1017	**Α5-Α7**	ΜΗΚΟΣ	676						
8	**Α8-Α9**	ΜΗΚΟΣ	1921	**Α1-Α7**	ΜΗΚΟΣ	224															
9	**Α9-Α10**	ΜΗΚΟΣ	100	**Α7-Α8**	ΜΗΚΟΣ	407															
10	**Α10-Α11**	ΜΗΚΟΣ	689	**Α7-Α9**	ΜΗΚΟΣ	460															
11	**Α8-Α12**	ΜΗΚΟΣ	711	**Α9-Α10**	ΜΗΚΟΣ	851															
12	**Α12-Α13**	ΜΗΚΟΣ	254	**Α9-Α11**	ΜΗΚΟΣ	733															
13	**Α12-Α14**	ΜΗΚΟΣ	503	**ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ - ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ**	ΜΗΚΟΣ	773															
14	**Α7-Α15**	ΜΗΚΟΣ	157	**ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ-Α12**	ΜΗΚΟΣ	219															
15	**Α15-Α16**	ΜΗΚΟΣ	665	**Α12-Α13**	ΜΗΚΟΣ	1376															
16	**Α15-Α17**	ΜΗΚΟΣ	391	**Α12-Α14**	ΜΗΚΟΣ	35															
17	**Α4-ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΥΨΗΛΗΣ ΖΩΝΗΣ Δ2**	ΜΗΚΟΣ	563	**Α14-Α15**	ΜΗΚΟΣ	542															
18	**ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΥΨΗΛΗΣ ΖΩΝΗΣ Δ2 - Α18**	ΜΗΚΟΣ	1075	**Α14-Α16**	ΜΗΚΟΣ	197															
19	**Α18-Α19**	ΜΗΚΟΣ	100	**Α16-Α17**	ΜΗΚΟΣ	432															
20	**Α19-Α20**	ΜΗΚΟΣ	210	**Α17-Α18**	ΜΗΚΟΣ	776															
21	**Α20-Α21**	ΜΗΚΟΣ	265	**Α17-Α19**	ΜΗΚΟΣ	598															
22	**Α20-Α22**	ΜΗΚΟΣ	76	**Α16-Α20**	ΜΗΚΟΣ	1201															
23	**Α22-Α23**	ΜΗΚΟΣ	151																		
24	**Α22-Α24**	ΜΗΚΟΣ	394																		
25	**Α24-Α25**	ΜΗΚΟΣ	694																		
26	**Α24-Α26**	ΜΗΚΟΣ	1395																		
27	**Α26-Α27**	ΜΗΚΟΣ	283																		
28	**Α26-Α28**	ΜΗΚΟΣ	26																		
29	**Α28-Α29**	ΜΗΚΟΣ	1921																		
30	**Α28-Α30**	ΜΗΚΟΣ	128																		
31	**Α30-Α31**	ΜΗΚΟΣ	401																		
32	**Α30-Α32**	ΜΗΚΟΣ	138																		

Α/Α	ΜΟΣΧΑΤΟ - ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ - ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ			ΦΥΛΑΚΤΗ - ΠΕΖΟΥΛΑ ΘΕΣΗ "ΒΑΣΙΑΡΔΑΝΗ"			ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ ΘΕΣΗ "ΔΕΣΗ"			ΚΕΡΑΣΙΑΣ ΘΕΣΗ "ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ"			ΦΥΛΑΚΤΗ - ΠΕΖΟΥΛΑ ΘΕΣΗ "ΚΑΛΥΒΙΑ"			ΦΥΛΑΚΤΗ - ΠΕΖΟΥΛΑ ΘΕΣΗ "ΜΥΛΙΑ"			ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ ΘΕΣΗ "ΚΕΡΑΣΟΥΛΑ"		
33	**Α32-Α33**	ΜΗΚΟΣ	136																		
34	**Α32-Α34**	ΜΗΚΟΣ	411																		
35	**Α34-Α35**	ΜΗΚΟΣ	101																		
36	**Α34-Α36**	ΜΗΚΟΣ	985																		
ΣΥΝΟΛΟ			**18544**	**ΣΥΝΟΛΟ**		**12706**	**ΣΥΝΟΛΟ**		**2235**	**ΣΥΝΟΛΟ**		**6853**	**ΣΥΝΟΛΟ**		**3477**	**ΣΥΝΟΛΟ**		**2807**	**ΣΥΝΟΛΟ**		**1327**
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΠΟΤΥΠΩΣΕΩΝ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ																					**47949**

Β.5.2 Φυσικοί πόροι – Βιοποικιλότητα

Εδαφικοί πόροι

Όπως έχει αναφερθεί, η υπό μελέτη περιοχή, βρίσκεται στο Δ - ΝΔ τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας και η έκτασή της καλύπτει την ανατολική περιοχή που οριοθετείται από τη λίμνη Ν. Πλαστήρα. Καλύπτεται κυρίως από τις λιθολογικές φάσεις του φλύσχη, ένα τμήμα του καλύπτεται από ανθρακικούς, μεταβατικούς από ασβεστόλιθο σε φλύσχη και μολασσικούς σχηματισμούς, ενώ σημαντική έκταση της περιοχής καταλαμβάνεται από σύγχρονες αλλουβιακές αποθέσεις, κώνους κορημάτων και υλικά κατολισθήσεων και ερπυσμών.

Η τεχνικογεωλογική συμπεριφορά των σχηματισμών είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως της λιθολογικής σύστασης, του βαθμού αποσάθρωσης και κερματισμού, της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, της συνεκτικότητας των χαλαρών υλικών και του βαθμού κορεσμού τους κλπ. Στην παρούσα μελέτη γίνεται μια γενική αναφορά στις τεχνικογεωλογικές ιδιότητες των σχηματισμών που δομούν την περιοχή, λαμβάνοντας υπ΄ όψιν τη μακροσκοπική παρατήρηση καθώς και δεδομένα από τη βιβλιογραφία.

Α. Φλύσχης

Ο Φλύσχης καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής μελέτης. Πρόκειται για σχηματισμό, οι μηχανικές ιδιότητες τα χαρακτηριστικά και η εν γένει συμπεριφορά του οποίου, ποικίλλουν σημαντικά και εξαρτάται από την εκάστοτε λιθολογική φάση που επικρατεί, το βαθμό αποσάθρωσης και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της εμφάνισης. Είναι ευκολοδιάβρωτος σχηματισμός και παρουσιάζει μανδύα αποσάθρωσης κυρίως αργιλοϊλυώδους σύστασης με θραύσματα ψαμμιτών.

Πρόκειται για έντονα πτυχωμένο σχηματισμό με εμφάνιση πολλών λεπίων και εφιππεύσεων στη δομή του. Οι ψαμμίτες είναι συνεκτικοί με αυξημένη δευτερογενή υδατοπερατότητα. Οι ιλυόλιθοι παρουσιάζουν χαμηλή υδατοπερατότητα και αποσαθρώνονται εύκολα με αποτέλεσμα τη δημιουργία μανδύα κυμαινόμενου πάχους. Γενικότερα πρόκειται για στεγανό σχηματισμό που επιτρέπει την εκδήλωση μικρών πηγών επαφής μεταξύ κερματισμένων ψαμμιτών και ιλυολίθων ή μανδύα αποσάθρωσης και υγιούς πετρώματος. Οι υδρογεωλογικές αυτές συνθήκες επιβαρύνουν πρόσθετα την τάση εκδήλωσης κατολισθητικών κινήσεων.

Οι κατολισθήσεις έχουν τη μορφή περιστροφικών ή και μεταθετικών ολισθήσεων, ερπυσμών στο μανδύα αποσάθρωσης και κατάπτωση, ολίσθηση ή και ανατροπή τεμαχίων.

Β. Ασβεστόλιθοι

Όπως έχει αναφερθεί, οι ανθρακικοί σχηματισμοί που εμφανίζονται στην περιοχή είναι οι ανωκρητιδικοί ασβεστόλιθοι της Πινδικής ζώνης. Πρόκειται για βραχώδεις σχηματισμούς, χωρίς

καρστική διάβρωση, έντονα πτυχωμένοι, ισχυρά διερρηγμένοι λόγω της εφίππευσής τους επί του φλύσχη. Κατά θέσεις, ο ισχυρός κερματισμός, λόγω της έντονης τεκτονικής δράσης, η επιφανειακή αποσάθρωση και η πλακώδης ανάπτυξη του σχηματισμού συμβάλλουν στη σχετική χαλάρωση της δομής τους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αποκολλήσεις και καταπτώσεις βραχωδών τεμαχίων.

Ο συντελεστής υδατοπερατότητας του σχηματισμού είναι υψηλός και οφείλεται στο δευτερογενές πορώδες λόγω τεκτονικής καταπόνησης της περιοχής. Γενικά ο σχηματισμός χαρακτηρίζεται από υψηλές τιμές μηχανικών χαρακτηριστικών, ωστόσο έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα ανατροπής και ολισθήσεων τεμαχίων σε θέσεις απότομων πρανών και περιοχές έντονης αποσάθρωσης και κατακερματισμού της βραχομάζας .

Γ. Στρώματα μετάβασης

Αποτελούν το πέρασμα των ανωκρητιδικών ασβεστόλιθων προς το φλύσχη. Πρόκειται για εναλλαγές πλακωδών ασβεστόλιθων με ψαμμίτες και αργιλικούς σχιστόλιθους. Οι ψαμμίτες υπερτερούν στα ανώτερα μέλη.

Είναι ένας σχηματισμός με ανάπτυξη στους οικισμούς Φυλακτής, Πεζούλας καθώς και στην ορεινή ζώνη του Δήμου. Οι μηχανικές ιδιότητες του σχηματισμού εξαρτώνται από τη φάση που επικρατεί στην εκάστοτε περιοχή και μπορεί να παρουσιάζει συμπεριφορά φλύσχη ή και ασβεστόλιθου με τις προαναφερθείσες ιδιομορφίες του κάθε σχηματισμού.

Δ. Πλευρικά κορήματα

Πρόκειται για χαλαρό σχηματισμό που συνίσταται από χονδρόκοκκα κυρίως υλικά προερχόμενα από την αποσάθρωση γειτονικών σχηματισμών. Το πάχος του κυμαίνεται από μερικά μέτρα έως μερικές δεκάδες μέτρα και συναντάται στα όρια των απότομων αλλαγών κλίσης του μορφολογικού ανάγλυφου. Τα υλικά αυτά δεν παρουσιάζουν συνοχή και το μόνο μηχανικό χαρακτηριστικό τους είναι η γωνία τριβής. Έχουν μεγάλη υδατοπερατότητα, γεγονός που σε συνδυασμό με το ότι καταλαμβάνουν κεκλιμένες περιοχές μπορούν να προκαλέσουν εδαφικές μετακινήσεις.

Ορεινοί όγκοι

Το βασικό φυσικο-γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι ότι αποτελεί μια ενιαία ορεινή ενότητα, η οποία αποτελεί μέρος της οροσειράς της Πίνδου. Οι υψηλότερες βουνοκορυφές της περιοχής είναι οι: Βουτσικάκι (2.154 μ.), Μαραθιά (2.024 μ.) και Καλύβια (2.018 μ.).

Όπως προαναφέρθηκε ολόκληρος ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα χαρακτηρίζεται ως ορεινός σύμφωνα με την οδηγία 75/268/ΕΟΚ και την τροποποίησή της 82/768/ΕΟΚ.

Δάση και δασικές εκτάσεις

Στην περιοχή μελέτης εμφανίζονται τα παρακάτω οικοσυστήματα:

- παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης πλατύφυλλης δρυός και δρυός - καστανιάς,
- ζώνη ορεινών μεσογειακών κωνοφόρων (υβριδογενούς ελάτης),
- περιορισμένη ζώνη δασών οξυάς,
- αραιά ποώδης και θαμνώδης ψευδοαλπική βλάστηση,
- μικρονησίδες μαλόκεδρου και πρίνου, γαύρου,
- παρόχθια βλάστηση (πλάτανος, ιτιές και σκλήθρο).

Τα πιο χαρακτηριστικά οικοσυστήματα είναι:

- παραμεσογειακά οικοσυστήματα πλατύφυλλης δρυός,
- οικοσυστήματα οξυάς,
- μικτά οικοσυστήματα ελάτης/ δρυός και δρυός/ ελάτης,
- μικτά οικοσυστήματα δρυός/ καστανιάς, καστανιάς/ δρυός και καστανιάς/ ελάτης/ δρυός,
- υποαλπικά οικοσυστήματα,
- παρόχθια οικοσυστήματα,
- υπομεσογειακά οικοσυστήματα πρίνου/ γαύρου/ οξυάς με συμμετοχή του μαλόκεδρου.

Κατάσταση δασικών εκτάσεων

Όνομα Δάσους	Ιδιοκτ. μορφή	Ελάτη - Πεύκη	Οξυά	Δρυς κ.λπ. Φυλλοβόλα	Λοιπά	ΣΥΝΟΛΟ	Μερικώς Δασοσκεπή
Καρβασαρά	Δημόσιο	2.230				2.230	1.430
Καρίτσας	Δημόσιο	4.800		150		4.950	4.530
Μπελοκομύτη	Δημόσιο	4.050	200	600		4.850	1.100
Μορφοβουνίου	Κοινοτικό			10.810		10.810	1.980
Μοσχάτου	Κοινοτικό			3.680		3.680	1.525
Νεοχωρίου	Κοινοτικό	1.720		3.420		5.140	2.620
Πεζούλας	Κοινοτικό	1.610		2.030		3.640	1.280
Φυλακτής	Κοινοτικό	4.190		700		4.890	2.640
Κρυονερίου	Ιδιωτικό	3.410		1.120		4.530	1.200
Λαμπερού	Διακατεχόμενο			7.960		7.960	2.530
Μεσενικόλα	Διακατεχόμενο			6.160	400	6.560	1.440
Κερασιάς	Δημόσιο	2.960		1.000		3.960	1.690

Πανίδα και Χλωρίδα-οικοσυστήματα

Πανίδα

Τα πιο κοινά είδη πτηνών είναι η πέρδικα, ο φασιανός, το ορτύκι, η μπεκάτσα, το τρυγόνι, ο σπουργίτης, ο κότσυφας, το γεράκι, η κάρυα, η κίσσα, η κουκουβάγια κ.λ.π. Η ιχθυοπανίδα των ρεμάτων θεωρείται φτωχή. Τα είδη που διαβιώνουν είναι η μπριάνα (κοινώς λαδούσα) - Barbus sp., ο κέφαλος - Leuciscus cephalus και το χέλι - Anguilla anguilla. Όσον αφορά τη χερσαία

πανίδα απαντώνται αγριόχοιρος, λαγός, λύκος, αλεπού, νυφίτσα, κουνάβι, σκίουρος, ζαρκάδι, ελάφι κ.ά. καθώς και διάφορα είδη ποντικών, σαύρας και φιδιών. Η πανίδα της περιοχής χαρακτηρίζεται υποβαθμισμένη. Οι λόγοι που περιορίστηκαν ορισμένα είδη είναι η παράνομη θήρα και η καταστροφή των φυσικών τόπων διαβίωσης και αναπαραγωγής τους. Επίσης κάποια είδη όπως λύκοι- τσακάλια κινδυνεύουν να αφανιστούν λόγω της επικήρυξής τους κατά το παρελθόν από το Δασαρχείο, τα οποία υποφέρουν και από την έλλειψη ειδών που αποτελούν την τροφή τους.

Σύμφωνα με την ΕΠΜ Περιοχής Λίμνης Πλαστήρα (2001) η πανίδα της περιοχής μελέτης είναι εξαιρετικά πλούσια και ενδιαφέρουσα, διότι αφενός περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό ειδών ασπόνδυλων και σπονδυλωτών και αφετέρου οι πληθυσμοί αυτών των ειδών βρίσκονται σε ικανοποιητική κατάσταση. Επίσης η κατάσταση των ενδιαιτημάτων, όπου φιλοξενούνται οι ζωικές ομάδες κρίνεται καλή. Πολλά από τα είδη που καταγράφηκαν προστατεύονται από διεθνείς Συμβάσεις και από Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και από την ελληνική νομοθεσία.

Πιο συγκεκριμένα από τα taxa ασπόνδυλων και σπονδυλωτών που βρέθηκαν στην περιοχή μελέτης:

- Στο Κόκκινο Βιβλίο (Α) αναφέρονται 2 είδη εντόμων, 4 είδη ιχθύων, 2 είδη ερπετών, 6 είδη πτηνών και 9 είδη θηλαστικών στις κατηγορίες σπάνια, τρωτά, κινδυνεύοντα, απειλούμενα τοπικά ή ανεπαρκώς γνωστά.
- Ένα ενδημικό είδος (Β) ιχθύων (*Pseudophoxinus pleurobipunctatus,* συνώνυμο του *Phoxinellus* sp.) υπάρχει στην περιοχή.
- Από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ προστατεύονται 2 είδη εντόμων, ένα είδος ιχθύων, ένα είδος αμφιβίων, 2 είδη ερπετών και 3 είδη θηλαστικών. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι το ένα είδος θηλαστικών, η αρκούδα (*Ursus arctos),* χαρακτηρίζεται ως είδος προτεραιότητας.
- Από τη Σύμβαση της Βέρνης (Γ) προστατεύονται 2 είδη εντόμων, 1 είδος ιχθύων, 5 είδη αμφιβίων, 5 είδη ερπετών 63 είδη πτηνών και 7 είδη θηλαστικών.
- Στην Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (Γ) αναφέρονται 20 είδη πτηνών.
- Στον κατάλογο της IUCN (Δ) αναφέρονται 2 είδη ερπετών (χελώνες), το ένα στην κατηγορία Τρωτά A1cd (*Testudo graeca*) και το άλλο (*Testudo hermanni*) στην κατηγορία χαμηλού κινδύνου nt/-.
- Από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (Δ) προστατεύονται 2 είδη ιχθύων, 3 είδη αμφιβίων, 3 είδη ερπετών και 4 είδη θηλαστικών.

Η καταγραφή της πανίδας των ενδημικών, απειλούμενων, σπάνιων και προστατευόμενων ειδών γίνεται με βάση τον παρακάτω διαχωρισμό: Ασπόνδυλα, Ψάρια, Αμφίβια, Ερπετά, Πτηνά και Θηλαστικά.

Ασπόνδυλα

Στον παρακάτω πίνακα οι ακόλουθες πληροφορίες για τα taxa των ασπόνδυλων που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

- Προστασία του είδους από το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Είδος οικοτόπου (ενδιαιτήματος) στον οποίο παρατηρείται το είδος.
- Παρουσία του είδους στην περιοχή.
- Βαθμός διατήρησης του ενδιαιτήματος.
- Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που παρουσιάζεται στην περιοχή σε σχέση με τη φυσική εξάπλωση του είδους.
- Συνολική εκτίμηση (αξία) της περιοχής που αφορά τη διατήρηση του είδους.
- Αιτία ενδιαφέροντος του είδους.

Ψάρια

Τα είδη ψαριών που επικρατούν στην περιοχή είναι τα παρακάτω:

ΕΙΔΟΣ	ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ
Tinca tinca	Γλήνι
Carassius auratus gibelio	Πεταλούδα
Coregonus lavaretus	Κορήγωνος
Anguilla anguilla	Χέλι
Leuciscus cephalus	Ασπρόψαρο
Salmo trutta	Πέστροφα
Pseudophoxinus pleurobipunctatus	
Cyprinus carpio	Γριβάδι
Barbus capito *	

Αμφίβια

Είδη αμφιβίων που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ	ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ
Triturus cristatus?	Λοφιοφόρος Τρίτωνας
Triturus alpestris	Αλπικός Τρίτωνας
Rana graeca	Βάτραχος

Rana dalmatina	Βάτραχος
*Bombina variegata**	Βάτραχος

Ερπετά

Είδη ερπετών που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ	**ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ**
Anguis fragilis	Κονάκι
Ablepharus kitaibelii	Σαύρα
Podarcis muralis	Σαύρα
*Testudo graeca**	Χελώνα
*Testudo hermani**	Χελώνα

Πτηνά

Είδη πτηνών που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ	**ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ**
Egretta garzetta	Λευκοτσικνιάς
Ardea cinerea	Σταχτοτσικνιάς
Ciconia ciconia	Πελαργός
Anas platyrynchos	Πρασινοκεφαλόπαπια
Pernis apivorus	Σφηκοβαρβακίνα
Neophron percnopterus	Ασπροπάρης
Gyps fulvus	Όρνιο
Circaetus gallicus	Φιδαετός
Aquila chrysaetos	Χρυσαετός
Accipiter nisus	Ξεφτέρι
Buteo buteo	Ποντικογερακίνα
Falco peregrinus	Πετρίτης
Falco tinnunculus	Βραχοκιρκίνεζο
Alectoris graeca	Πέρδικα
Charadrius dubius	Ποταμοσφυριχτής
Larus cachinnans	Ασημόγλαρος
Larus ridibundus	Καστανοκεφαλόγλαρος
Sterna hirundo	Ποταμογλάρονο
Columba palumbus	Φάσσα
Streptopelia turtur	Τρυγόνι
Cuculus canorus	Κούκος

Otus scops	Γκιώνης
Apus apus	Μαυροσταχτάρα
Apus melba	Βουνοσταχτάρα
Alcedo atthis	Αλκυόνα
Dendrocopos leucotos	Λευκονωτοτσικλιτάρα
Dendrocopos major	Παρδαλοτσικλιτάρα
Picus viridis	Πρασινοτσικλιτάρα
Ptyonoprogne rupestris	Πετροχελίδονο
Hirundo daurica	Μιλτοχελίδονο
Hirundo rustica	Σταυλοχελίδονο
Delichon urbica	Χελιδόνι
Anthus pratensis	Λιβαδοκελάδα
Motacilla flava	Κιτρινοσουσουράδα
Motacilla cinerea	Σταχτοσουσουράδα
Lanius collurio	Αετομάχος
Lanius minor	Γαιδουροκεφαλάς
Garrulus glandarius	Κίσα
Pica pica	Κορακάξα
Corvus c. Sardonius	Κουρούνα
Corvus cora x	Κοράκι
Troglodytes troglodytes	Τρυποφράχτης
Sylvia atricapilla	Μαυροτσιροβάκος
Sylvia cantillans	Κοκκινοτσιροβάκος
Phylloscopus trochillus	Θαμνοφυλλοσκόπος
Phyloscopus collybita	Δενδροφυλλοσκόπος
Regulus ignicapillus	Πυρροβασιλίσκος
Regulus regulus	Χρυσοβασιλίσκος
Carduelis carduelis	Καρδερίνα
Carduelis spinus	Λούγαρο
Carduelis chloris	Φλώρος
Fringilla coelebs	Σπίνος
Fringilla montifrigilla	Χειμωνόσπινος
Serinus serinus	Σκαρθάκι
Certhia brachydactyla	Καμποδενδροβάτης
Certhia familiaris	Βουνοδενδροβάτης
Passer domesticus	Σπουργίτης
Miliaria calandra	Καμποτσίχλονο
Muscicapa striata	Σταχτομυγοχάφτης
Parus ater	Ελατοπαπαδίτσα
Parus caeruleus	Γαλαζοπαπαδίτσα

Parus major	Καλόγερος
Sitta europaea	Δενδροτσοπανάκος
Phoenicurus ochruros	Καρβουνιάρης
Erithacus rubecula	Κοκκινολαίμης
Turdus merula	Κότσυφας
Turdus viscivorus	Γερακότσιχλα
Upopa epops	Τσαλαπετεινός

Θηλαστικά

Είδη θηλαστικών που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ

ΕΙΔΟΣ	ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ
Vulpes vulpes	Αλεπού
Sus scrofa	Αγριογούρουνο
Oryctolagus cuniculus	Αγριοκούνελο
Sciurus vulgaris	Σκίουρος
Erinaceus concolor	Σκαντζόχοιρος
Felis sylnestris	Αγριόγατος
*Canis lupus**	Λύκος
Canis aureus	Τσακάλι
•*Ursus arctos**	Αρκούδα
*Lutra lutra**	Βίδρα
Capreolus capreolus	Ζαρκάδι
Talpa sp.	Τυφλασπάλακας
Meles meles	Ασβός

Χλωρίδα - οικοσυστήματα

Τα ειδικότερα στοιχεία, που χαρακτηρίζουν τα οικοσυστήματα της περιοχής μελέτης είναι σε κάθε περίπτωση τα ακόλουθα:

Τα ειδικότερα στοιχεία, που χαρακτηρίζουν τα οικοσυστήματα της περιοχής μελέτης είναι σε κάθε περίπτωση τα ακόλουθα:

- **Υπομεσογειακά οικοσυστήματα πρίνου *(Quercetum Cocciferae)* και πρίνου - γαύρου *(Coccifero carpinetum)* της υποζώνης *Ostryo carpinion*.**

Στην περιοχή μελέτης τα οικοσυστήματα αυτά εμφανίζονται μόνο κατά θέσεις, στα χαμηλότερα υψόμετρα και είναι σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις έντονα διαταραγμένα και υποβαθμισμένα, εξαιτίας της αλόγιστης βόσκησης και της ληστρικής εκμετάλλευσης που δέχθηκαν κατά το

παρελθόν και σε μεγάλο βαθμό δέχονται έως και σήμερα, κυρίως από τη βόσκηση. Έτσι η σημερινή τους εικόνα απέχει πάρα πολύ από τη φυσική, μιας και τα οικοσυστήματα της χνοώδους, αλλά σε πολλές θέσεις και της πλατύφυλλης δρυός, έχουν μετατραπεί (μεταπέσει) σε θαμνότοπους (πουρναρότοπους), οι οποίοι εμφανίζονται σήμερα ως οικοσυστήματα πρίνου ***(Cocciferetum)*** ή πρίνου - γαύρου *(**Coccifero carpinetum**)*.

Και οι δύο αυτοί τύποι οικοσυστημάτων, με τη δομή, σύνθεση και συγκρότηση, που εμφανίζονται σήμερα και παρά την καταπληκτική τους αντοχή στη βόσκηση και γενικά σε κάθε μορφής πίεση, δεν μπορούν πλέον να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στον ρυθμιστικό, προστατευτικό και βελτιωτικό, του περιβάλλοντος, ρόλο τους. Θα πρέπει να θεωρηθούν ως ασταθή οικοσυστήματα και βέβαια να τεθούν σε διαδικασία ανόρθωσης και ανασυγκρότησης.

Τα είδη που συγκροτούν τα οικοσυστήματα αυτά είναι κυρίως θερμόφιλα είδη της υπομεσογειακής ζώνης βλάστησης, όπως: χνοώδης δρυς *(Quercus pubescens),* πρίνος *(Quercus coccifera),* γαύρος *(Carpinus orientalis),* φράξος *(Fraxinus ornus),* αγριγκορτσιά *(Pyrus amygdaliformis),* κουτσουπιά *(Cercis siliquastrum), Rhus coriaria, Cotinus coggygria, Crataegus oxyacantha, Rosa sp., Cistus salvifolius & parvifolius, Rubus fruticosus κ.ά.*

Σ' ότι αφορά στην ποώδη βλάστηση εμφανίζονται κυρίως τα είδη: *melica uniflora, dactylis glomerata, thymus longicaulis, marrubium peregrinum, cynosurus echinatus, ceterach officinarum, ballota acetabulosa, galium sp., anthyllis cytisoides, salvia sp., teucrium polium, micromeria sp., vicia sp., cyclamen hederifolium, ranunculus sp., hypericum sp. κ.ά.*

- **Παραμεσογειακά οικοσυστήματα πλατυφύλλου δρυός *(Quercetum frainetto).***

Είναι το πολυτιμότερο και σημαντικότερο είδος δρυός της χώρας μας, τόσο για την έκταση που καταλαμβάνουν τα οικοσυστήματά της (σχεδόν το 1/3 των δασών της χώρας μας), όσο και για το πολύτιμο ξύλο της, ως τεχνικό και ως καυσόξυλο, καθώς και για τους καρπούς και το φύλλωμά της, που χρησιμεύουν στη διατροφή ήμερων και άγριων ζώων.

Στην περιοχή μελέτης τα οικοσυστήματα της πλατύφυλλης δρυός καταλαμβάνουν σημαντική έκταση. Καλύπτουν, στο σύνολό της, την παραλίμνια ζώνη και προς τις πλαγιές φθάνουν σε υψόμετρα που ποικίλουν από 900 έως και 1000 μέτρα.

Οι εκθέσεις στον ορίζοντα ποικίλουν επίσης, συχνά εναλλασσόμενες μεταξύ Β, ΒΑ, Α, ΝΑ, Ν, ακόμη και Ν.Δ, Δ. Οι κλίσεις είναι γενικά ήπιες έως μέτριες και το ανάγλυφο ποικιλόμορφο μεν, αλλά όχι με έντονες διαφοροποιήσεις. Ο ψαμμιτικός φλύσχης είναι το βασικό πέτρωμα στο οποίο αναπτύσσονται τα οικοσυστήματα αυτά, ενώ τα εδάφη στα οποία εδράζονται έχουν αργιλώδη έως αργιλοπηλώδη δομή και σύνθεση και είναι βαθιά έως μέτρια βαθιά.

Τα οικοσυστήματα αυτά έχουν υποστεί κατά το παρελθόν εντατική εκμετάλλευση, με αλόγιστες, ληστρικές υλοτομίες, κλαδονομή και βέβαια υπερβόσκηση, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά να φέρουν ακόμη και σήμερα έντονα τα σημάδια της κακοδιαχείρισης και γενικά της

αλόγιστης και απρογραμμάτιστης αξιοποίησης.

Κατά την τελευταία περίοδο σχετικής ηρεμίας αυτών των οικοσυστημάτων, παρότι η βόσκηση δεν έλειψε ποτέ μέχρι σήμερα, με την απαγόρευση των αποψιλωτικών υλοτομιών και τη διαχείριση των οικοσυστημάτων, με σκοπό την αναγωγή και ανόρθωσή τους, έχουν δρομολογηθεί και ενθαρρυνθεί διαδικασίες ανόρθωσης, ανασυγκρότησης και προοδευτικής διαδοχικής πορείας (progressive succession), που αναμένεται να οδηγήσουν σύντομα σε βιοκοινοτική ισορροπία αυτών των οικοσυστημάτων. Σχεδόν σ' ολόκληρη την έκταση των δρυοδασών, στον υποόροφό τους, εμφανίζονται νεαρά άτομα ελάτης και μάλιστα πολύ ζωτικά, τα οποία στο μέλλον και εφόσον δε διαταραχθεί η σημερινή δομή θα παίξουν σημαντικό ρόλο συμμετέχοντας στις συστάδες δρυός σε τέτοιες αναλογίες που θα τις διαφοροποιούν και θα τις μετατρέπουν σε μεικτές δρυός/ελάτης. Βέβαια σ' αυτή την εξέλιξη πέρα από την ηρεμία και την καλύτερη διαχείριση, σημαντικό ρόλο έπαιξε και η λίμνη, που βελτίωσε αισθητά τη σχετική υγρασία του αέρα.

Με τη σημερινή δομή, σύνθεση και συγκρότησή τους, τα οικοσυστήματα της πλατυφύλλου δρυός, στην περιοχή της λίμνης Ν. Πλαστήρα, μπορούν να θεωρηθούν σταθερά και ικανά να προσφέρουν τις πολλαπλές ευεργετικές τους επιδράσεις (προστατευτικές, αισθητικές, αναψυχικές, υδρολογικές, υδρονομικές, παραγωγικές κ.ά.), φθάνει βέβαια να τεθούν όλα τα δρυοδάση της περιοχής υπό αναγωγή και σχετική προστασία, ιδιαίτερα από τη βοσκή και τις πυρκαγιές, που κατά την εαρινή κυρίως περίοδο (συσσώρευση φυλλάδας) μπορούν να αποδειχθούν καταστροφικές.

Άλλα, διάσπαρτα ή σε μικροομάδες και συδενδρίες, δασοπονικά είδη, που συνοδεύουν τα οικοσυστήματα της πλατυφύλλου δρυός είναι: η πεδινή σφένδαμος *(Acer campestre)*, η ορεινή σφένδαμος *(Acer pseudoplatanus)*, η τρίλοβη σφένδαμος *(Acer monspessulanum),* η ορεινή φτελιά *(Ulmus glabra)*, η ελάτη *(Abies borisiiregis)* η καστανιά *(Castanea sativa)*, η αγριοκερασιά *(Prunus avium)*, η αντιδισεντερική σορβιά *(Sorbus torminalis)*, η καρυδιά *(Juglans regia)*, η οστριά *(Ostria carpinifolia)*, ο ανατολικός γαύρος *(Carpinus orientalis)*, η κρανιά *(Cornus mas)*, η αγριφουντουκιά *(Corylus avelana)*, είδη Pyrus και στα ρέματα κυρίως πλατάνια *(Platanus orientalis)*, ιτιές *(Salix incana, S. alba κ.ά.)*, είδη βάτου *(Rubus sp.)*, αγριοτριανταφυλλιές *(Rosa spp.)*, και διάφορα άλλα είδη με μικρότερη όμως συμμετοχή.

Σ' ότι αφορά την ποώδη βλάστηση, που συνοδεύει και χαρακτηρίζει τα οικοσυστήματα της δρυός, αυτή αποτελείται από τα ακόλουθα κυρίως είδη : *Vicia cracca, Luzula forsteri, Lathyrus laxiflorus, Rubus fruticosus, Helleborus cyclophyllus, Dactylis glomerata, Platanthera chlorantha, Campanula spathulata, Trifolium sp. Bellis perennis, Aremonia agrimonoides, Potentilla micrantha, Bunium ferulaceum, Geranium sp., Festuca heterophylla, Trifolium alpestre, Loranthus europaeus, Dorycnium pentaphyllum, Melittis melissophyllum, Crocus sp. Lotus corniculatus, Rumex acetosella, Digitalis laevigata κ.ά.*

- **Οικοσυστήματα ορεινών μεσογειακών κωνοφόρων – υβριδογενούς ελάτης (Abietum borisii regis ή A. Hybridogenus)**

Η ελάτη – Abies borisii regis ή Abies hybridogenus – είναι ένα πολύμορφο είδος, με μεγάλο οικολογικό εύρος και τεράστια οικονομική σημασία, κυρίως στην κεντρική Πίνδο, όπου δημιουργεί εκτεταμένα αμιγή, καλά συγκροτημένα δάση τα οποία παράγουν πολλαπλές ωφέλειες και άριστα προϊόντα ξύλου για τον άνθρωπο.

Στις ψηλότερες θέσεις είναι το κυρίαρχο είδος και τα δασικά οικοσυστήματα που συγκροτεί με διαφορετική δομή και οργάνωση το καθένα, ανάλογα με το σταθμό και τις κατά το παρελθόν ανθρώπινες επεμβάσεις, επεκτείνονται από υψόμετρα 800 m περίπου έως τα όρια του δάσους (1600 m), σχηματίζοντας μάλιστα τα δασοόρια.

Και τα οικοσυστήματα της ελάτης έχουν υποφέρει κατά το παρελθόν, κυρίως από τη βόσκηση, τις λαθροϋλοτομίες, αλλά σε κάποιο βαθμό και από τις πυρκαγιές, ώστε σήμερα να μην εμφανίζονται καλά συγκροτημένα, να έχουν ακανόνιστες δομές και να απέχουν από τα κανονικά δάση ελάτης για τη συγκεκριμένη περιοχή. Κατά θέσεις βέβαια, εμφανίζονται πολύ καλά οργανωμένα και δομημένα οικοσυστήματα ελάτης, τα οποία βρίσκονται κοντά σ' αυτά των ώριμων φυτοκοινοτήτων («climax»). Αλλά και σε όλη την περιοχή μελέτης τα οικοσυστήματα ελάτης είναι φανερό πως βρίσκονται σε μια δυναμική εξελικτική πορεία, με εμφανή την τάση ανασυγκρότησης, αλλά και επέκτασής τους, εις βάρος άλλων γειτονικών οικοσυστημάτων και κυρίως αυτών της πλατύφυλλου δρυός. Αυτή η πορεία βέβαια δεν θα πρέπει με κανένα τρόπο να ανακοπεί και να εμποδιστεί. Αυτό συνεπάγεται ρύθμιση της βόσκησης και αποτελεσματική προστασία από τις πυρκαγιές. Η οικοτουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα επιτείνει σίγουρα το πρόβλημα των πυρκαγιών γι' αυτό και απαιτείται κατάλληλη οργάνωση, πρόληψη και αντιμετώπιση της διαμορφούμενης νέα κατάστασης.

Ως συνοδά, των οικοσυστημάτων υβριδογενούς ελάτης, δασοπονικά είδη εμφανίζονται στην περιοχή μελέτης τα ακόλουθα: η πλατύφυλλη (*Quercus cerris*), η ορεινή, πεδινή και τρίλοβη σφένδαμος, η αργυρόφυλλη (*Tilia tomentosa*) και πλατύφυλλη φλαμουριά (*Tilia platyphyllos*), ο ανατολικός και βετουλοειδής (*Carpinus betulus*) γαύρος, η ορεινή φτελιά, η αγριοκερασιά, η πικροκαστανιά *(Aesculus hippocastanus*), η οστριά, η κουφοξυλιά (*Sabucus nigra*), η αγριοφουντουκιά και η αντιδισεντερική σορβιά.

Τα πολυπληθέστερα και χαρακτηριστικότερα είδη ποώδους βλάστησης, για τα οικοσυστήματα ελάτης, είναι τα εξής: *Luzula forsteri, Lathyrus laxiflorus, Aremonia agrimonoides, Potentilla micrantha, Helleborus cyclophyllus, Neottia nidus avis,* Stachys spp.,*Pteridium aquilinum, Daphne laureola, Poa nemoralis, Dactylis glomerata, Sanicula europea, Viola alba, Geranium robertianum, Galium rotudifolium, Mycelis muralis, Orchis mascula, Cephalanthera rubra, Platanthera chlorantha, Myosotis sylvatica, Viola reichenbachiana, Ranunculus ficaria, Brachypodium sylvaticum, Scilla bifolia, Polystichum setiferum*.

- **Μεικτά οικοσυστήματα ελάτης/δρυός, δρυός/ελάτης και κατά θέσεις με συμμετοχή και της καστανιάς.**

Τα οικοσυστήματα αυτά δημιουργούνται στις θέσεις επαφής των δύο ζωνών βλάστησης (δρυός και ελάτης) και αποτελούν μεταβατικά στάδια δάσους, των οποίων η πορεία, εάν δεν διακοπεί από κάποιο ακραίο οικολογικό παράγοντα, θα οδηγηθεί σταδιακά στις καλύτερες θέσεις (ρεύματα, βόρειες εκθέσεις, κοιλώματα), σε απόμειξη και κυριαρχία της ελάτης. Βέβαια στις χαμηλότερες αυτές θέσεις η ελάτη δεν είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική, γι' αυτό σε πολλές περιπτώσεις θα διατηρηθεί η μείξη καθώς και τα αντίστοιχα οικοσυστήματα. Το κυρίαρχο κάθε φορά είδος, τουλάχιστον σε ότι αφορά στον όγκο βοομάζας με τον οποίο συμμετέχουν στη μεικτή συστάδα, θα είναι εξαρτημένο από τις τοπικές εδαφικές και μικροκλιματικές συνθήκες. Στις καλύτερες θέσεις θα υπερέχει η ελάτη, ενώ αντίθετα στις ράχες, νότιες, νοτιοανατολικές έως νοτιοδυτικές εκθέσεις θα συμμετέχει με μεγαλύτερη αναλογία βιομάζας στη μεικτή συστάδα η πλατύφυλλη δρυς. Η δυναμική αυτών των οικοσυστημάτων είναι εντυπωσιακή, καθώς εύκολα διαπιστώνει κανείς με πόση ευκολία αναγεννιέται η ελάτη κάτω από την κομοστέγη της δρυός και από την άλλη πόσο καλά συναυξάνει η πλατύφυλλη δρυς μέσα σε νεαρά άτομα ελάτης.

Η συνεχιζόμενη βέβαια βόσκηση, σε συνδυασμό και με τον υψηλό βαθμό συγκόμωσης των νεαρών αυτών μικροσυστάδων, δεν ευνοούν καθόλου τη φυσική αναγέννηση με σπέρματα δρυός, ενώ αντίθετα η ελάτη αναγεννιέται κανονικά και παρά την πίεση που υφίσταται από τη βόσκηση διαθέτει πολυάριθμα άτομα σε όλους τους ορόφους. Παρά τον μεταβατικό τους χαρακτήρα, τα μεικτά αυτά οικοσυστήματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και λειτουργούν ως σταθερά δασικά οικοσυστήματα με πολλαπλές ωφέλειες και θετικές επιδράσεις για τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Στην κατηγορία των μεικτών αυτών οικοσυστημάτων ανήκουν και αυτά με μεγαλύτερη συμμετοχή της καστανιάς. Η καστανιά συνοδεύει τη δρυ στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης Πλαστήρα με μεγαλύτερους ή μικρότερους πληθυσμούς, ανάλογα με τις ιδιαίτερες σταθμικές και μικροκλιματικές συνθήκες. Στην περιοχή Νεοχωρίου γίνεται κυρίαρχη στις ψηλότερες θέσεις και στη ζώνη μετάβασης προς την ελάτη. Συγκροτεί συχνά σ' αυτές τις θέσεις μεικτές συστάδες, με την ελάτη προς τα ψηλότερα και με τη δρυ προς τα χαμηλότερα. Δεν είναι βέβαια λίγες οι θέσεις όπου συμμετέχουν και τα τρία είδη μαζί, σε ποικίλλουσες αναλογίες και διάφορη κατεύθυνση στην εξελικτική τους πορεία. Και αυτός ο τύπος μεικτών οικοσυστημάτων, τελικός ή μεταβατικός, θα υφίσταται διαρκώς στην περιοχή και θα προσφέρει βιογαιοκοινοτική σταθερότητα, άριστο αισθητικό και αναψυχικό αποτέλεσμα και ποικιλία προϊόντων και ωφελειών. Απαιτείται όμως προστασία και απαλλαγή από την έντονη βόσκηση.

Τα συνοδά δασοπονικά είδη αυτών των οικοσυστημάτων, καθώς και τα είδη της ποώδους βλάστησης, δε διαφέρουν από τα αντίστοιχα των οικοσυστημάτων δρυός και ελάτης, απλά

εμφανίζονται σε διάφορους συνδυασμούς, ανάλογα με τις σταθμικές συνθήκες και την κυριαρχία των ειδών. Το ίδιο συμβαίνει σε όλους τους τύπους μεικτών οικοσυστημάτων της περιοχής μελέτης.

- **Υποαλπικά (ψευδαλπικά) οικοσυστήματα του Junipero – Daphnion**

Πάνω από τα δασοόρια, τα οποία κατά το μεγαλύτερο μέρος τους είναι ανθρωπογενή, εμφανίζεται θαμνώδης και ποώδης βλάστηση, έντονα υποβαθμισμένη από την υπερβόσκηση, μιας και οι εκτάσεις αυτές χρησιμεύουν ως θερινοί βοσκότοποι για τα κοπάδια της ντόπιας, αλλά και της νομαδικής κτηνοτροφίας.

Τα είδη που εμφανίζονται είναι κυρίως *Juniperus foetidissima, Daphne oleoides, D. Laureola* κ.α. από τα ποώδη κυριαρχούν τα είδη *Festuca varia* και *F. ovina*, *Marubium velutinum*, είδη *Centaurea* κ.λπ. Τα οικοσυστήματα αυτά περιορίζονται στις υψηλότερες θέσεις από υψόμετρα από 1600 - 1780 m.

- **Παρόχθια οικοσυστήματα (πλατάνου, ιτιάς, σκλήθρου)**

Κατά μήκος των κύριων, αλλά και δευτερευόντων ρευμάτων, σε υγρές – ελώδεις θέσεις δημιουργούνται λιγότερο ή περισσότερο, τυπικά παρόχθια οικοσυστήματα αποτελούμενα από τα είδη *Platanus orientalis, Alnus glutinosa, Salix incana, Salix alba* κ.ά. Στα οικοσυστήματα αυτά δημιουργούνται άριστες συνθήκες διαμονής και διατροφής πληθώρας ζώων (εντόμων, ερπετών, πτηνών και θηλαστικών), γι' αυτό και πρέπει να προστατευθούν αποτελεσματικά από κάθε είδους κινδύνους και απειλές.

- **Υπομεσογειακά οικοσυστήματα πρίνου, γαύρου και οστριάς – Ostryo carpinion, των υψηλότερων περιοχών**

Τα οικοσυστήματα αυτά εμφανίζονται σε μικροθέσεις και μικρονησίδες, μέσα στη ζώνη των ορεινών μεσογειακών κωνοφόρων, στις οποίες το βασικό μητρικό πέτρωμα είναι ο ασβεστόλιθος και το έδαφος έχει έντονα διαβρωθεί και αποπλυθεί. Οι θέσεις αυτές βρίσκονται στις ράχες, κορυφογραμμές και σε πλαγιές με μεγάλες κλίσεις και δυτικό έως νοτιοδυτικό προσανατολισμό.

Τα κυρίαρχα είδη σ' αυτές τις πετρώδεις και υποβαθμισμένες γενικά θέσεις είναι ο πρίνος (*Quercus coccifera*), ο ανατολικός γαύρος (*Carpinus orientalis*) και η οστριά (*Ostrya carpinifolia*). Συνοδεύονται επίσης από φράξο (*Fraxinus ornus*), τρίλοβο σφένδαμο (*Acer monsesulanum*) και σποραδικά από άτομα χνοώδους δρυός (*Q. pubescens*). Στις περιπτώσεις αυτών των υπομεσογειακών οικοσυστημάτων, η συμμετοχή της Juniperus foetidissma είναι μεγάλη, για να υποδηλώνει κι αυτή με τη σειρά της την οπισθοδρομούσα διαδοχή της βλάστησης.

- **Περιοχή λίμνης Ταυρωπού – GR 1410001**

Οι κατηγορίες των ενδιαιτημάτων που περιλαμβάνει η περιοχή αυτή παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορίες ενδιαιτημάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΩΝ	ΚΑΛΥΨΗ (%)
N06	Εσωτερικά γλυκά νερά (στάσιμα νερά, κινούμενα νερά)	82
N11	Αλπικοί και υπο - αλπικοί λεμώνες	1
N16	Φυλλοβόλα δάση	3
N17	Δάση κωνοφόρων	11
N20	Τεχνητά μονοτυπικά δάση (πχ φυτείες Λεύκης ή εξωτικών δέντρων)	3
ΟΛΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΩΝ		100

Αντίστοιχα, οι μορφές των ενδιαιτημάτων που απαντώνται στην περιοχή, παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

Μορφές ενδιαιτημάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΟΡΦΗ ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΛΥΨΗ (%)
3140	Σκληρά ολίγο-μεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών characees	82
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή	0
6173	Στεππόμορφοι, βραχώδεις ανωδασικοί λειμώνες	1
9270	Ελληνικά δάση οξιάς με *Abies borisii-regis*	10
9280	Δάση οξιάς με *Quercus frainetto*	3
92C0	Δάση πλάτανου της Ανατολής (*Platanion orientalis*)	0
9536	Δάση ορεινών κωνοφόρων με πευκοδάση Pallas	1

Η περιοχή, η οποία περιλαμβάνει την τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, βρίσκεται στην ορεινή περιοχή των Αγράφων (Νότια Πίνδος) στα όρια του χωριού Μπελοκομίτης. Η κλίση του εδάφους κυμαίνεται από μέτρια (20%) έως έντονη (80%). Το μητρικό πέτρωμα αποτελείται από ψαμμιτικούς φλύσχες και ασβεστόλιθους. Οι κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν ιδιαίτερα την ανάπτυξη δενδρώδους βλάστησης.

Το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η βιοποικιλότητα που παρουσιάζει. Στο μωσαϊκό των βιοτόπων φιλοξενείται εξαιρετικά πλούσια πανίδα τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Πολλά σημαντικά είδη ασπονδύλων και σπονδυλοζώων έχουν καταγραφεί στην περιοχή. Δώδεκα είδη πτηνών περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ.

Η περιοχή φιλοξενεί επίσης επτά είδη ζώων δηλ. δύο είδη εντόμων, ένα είδος αμφιβίου, ένα είδος ερπετού, δύο είδη θηλαστικών και ένα ενδημικό είδος ιχθύος (Pseudophoxinus pleurobipunctatus, το οποίο περιλαμβάνεται στο 3.2.e με το συνώνυμο Phoxinellus ssp.), τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Άλλα πενήντα έξι είδη ζώων που υπάρχουν στην περιοχή, δηλ. ένα είδος αμφιβίου, δύο είδη ερπετών, πενήντα είδη πτηνών και τρία είδη θηλαστικών, προστατεύονται από τη Συνθήκη της Βέρνης. Επίσης, η ιχθυοπανίδα της λίμνης Ταυρωπού περιλαμβάνει τρία μάλλον σπάνια είδη, τα οποία είναι ενδημικά ή ενδημικά με ευρεία περιοχή εξάπλωσης.

Σε γενικές γραμμές δεν παρατηρείται σημαντική υποβάθμιση στην περιοχή. Η ποιότητα των συστάδων των δένδρων είναι πολύ καλή και τοπικά εξαιρετική. Παρά τις ανθρώπινες δραστηριότητες, η δομή των δασικών εκτάσεων και της πανίδας διατηρείται σε "υγιή" κατάσταση.

Η συντριπτική πλειοψηφία των εκτάσεων αποτελεί ιδιοκτησία του δημοσίου. Συγκεκριμένα, μέχρι την ισοϋψή 792 μ. ο χώρος της λίμνης έχει απαλλοτριωθεί και ανήκει στο Δημόσιο ενώ οι παράκτιες περιοχές είναι ιδιοκτησία της ΔΕΗ.

- **Περιοχή λίμνης Άγραφα – GR 1410002**

Η περιοχή των Αγράφων βρίσκεται στον κεντρικό ορεινό όγκο της Ελλάδας, τη Ν Πίνδο. Στην περιοχή αυτή εντάσσονται δυο κορυφές με απόκρημνες πλαγιές, το Βουτσικάκι και το Αυγό (υψόμετρο 2.154 και 2.163 m, αντίστοιχα). Το βόρειο ήμισυ της προτεινόμενης περιοχής ανήκει στο Νομό Καρδίτσας και το νότιο στο Νομό Ευρυτανίας. Η οροσειρά της Πίνδου σχηματίζεται κυρίως από φλύσχες και ασβεστολιθικές πλάκες. Η πλειονότητα των οικοτόπων της περιοχής είναι τυπικοί εκπρόσωποι των ορεινών περιοχών της κεντρικής Ελλάδας, όπως τα δάση αείφυλλων σκληρόφυλλων, που χρησιμοποιούνται για βοσκή, και τα δάση πλατύφυλλων φυλλοβόλων. Στα Άγραφα, το κυρίαρχο κωνοφόρο είδος είναι η Abies borisii regis, η οποία είναι άριστα προσαρμοσμένη στις ψυχρές κλιματικές συνθήκες. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες περιορίζονται στη δασική εκμετάλλευση, τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Τα οροπέδια κοντά στους οικισμούς, αξιοποιούνται ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις (δενδροκαλλιέργειες για παραγωγή καρυδιών, κερασιών).

Ο χαρακτήρας της περιοχής είναι τυπικός των ορεινών εκτάσεων της Ελλάδας, με αντιπροσωπευτική βλάστηση και είδη της αλπικής και υπαλπικής ζώνης. Βασικό στοιχείο για την αξιολόγηση της περιοχής είναι το πλήθος των ενδημικών φυτών της βαλκανικής χερσονήσου, της Ελλάδας και των τοπικών ενδημικών φυτικών ειδών. Η ύπαρξη πλήθους ενδημικών ειδών αποδίδεται στη γεωμορφολογία, στη σχετική απομόνωση και στο υψόμετρο της περιοχής (συχνά πάνω από τα δενδροόρια), τα οποία αποκαλύπτουν την ενδιαφέρουσα και συχνά μοναδική ορεινή χλωρίδα. Οι αλπικοί και υποαλπικοί βιότοποι συγκροτούν ενδιαιτήματα σπάνιων ειδών που χρήζουν προστασίας, με σκοπό τη διατήρηση της ορεινής χλωρίδας. Στοιχεία του ορεινού τοπίου είναι τα οροπέδια, οι ξηροί ασβεστολιθικοί βραχώδεις σχηματισμοί και οι λιθοριπές, που αποτελούν τυπικά ενδιαιτήματα ενδημικών χασμόφυτων. Χιόνι καλύπτει τις κορυφές μέχρι τον Απρίλιο-Μάιο και συχνά λεκέδες χιονιού παραμένουν ως τον Ιούλιο. Οι συστάδες υβριδογενούς ελάτης διατηρούνται σε άριστα επίπεδα . Η παρουσία θηλαστικών που χρήζουν προστασίας (λύκοι , αρκούδες) η ακόμη και αρπακτικών πουλιών , προσδίδει στην προτεινόμενη περιοχή των Αγράφων αυξανόμενη αξία , με στόχο την προστασία της άγριας πανίδας.

ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ D

ΦΥΤΑ: Τα ενδημικά είδη Asperula oetea και Scorzonera rhodantha έχουν περιορισμένη φυσική εξάπλωση σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα φυτά αυτά συμπεριλαμβάνονται, ως σπάνια, στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993) και προστατεύονται από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Επίσης το είδος Rosa arvensis συμπεριλαμβάνεται στον

Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), ως κινδυνεύον είδος σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα ενδημικά Thymus dolopicus, Sesleria vaginalis, Veronica thymifolia, Isoetes heldreichi και Helianthemum hymettium προστατεύονται από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Το τοπικό ενδημικό είδος Isoetes heldreichi περιέχεται στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλούμενων Ζώων και Φυτών, με απροσδιόριστο βαθμό απειλής. Η Scutellaria rupestris ssp. adenotricha είναι είδος με περιορισμένη φυσική εξάπλωση στην Ελλάδα (μόνο στη Ν. Αλβανία). Το είδος Acantholimon echinus ssp. lycaonicum γεωγραφικά κατανέμεται στην Ελλάδα, την Αλβανία και την Τουρκία. Η εξάπλωση του είδους Linum punctatum ssp. pycnophyllum περιορίζεται σε δυο γεωγραφικά ασυνεχείς περιοχές, την ΝΑ Τουρκία και την Ελλάδα. Τα ακόλουθα είδη συμπεριλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), ως απειλούμενα: Allium pthioticum, Linum aroanium και Sideritis perfoliata ssp. perfoliata (σπάνια). Τα τρία αυτά είδη όπως και τα Geranium humberti και Scabiosa taygeta ssp. taygeta προστατεύονται από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Τα φυτά Viola eximia και Festuca koritnicensis συμπεριλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), ως σπάνια. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι χαρακτηρισμοί της IUCN αφορούν την κατάσταση διατήρησης των φυτών στην Ελλάδα.

Τα είδη Anthyllis vulneraria ssp.bulgarica, Dianthus integer ssp. minutiflorus, Erysimum cephalonicum, E. pusillum ssp. cephalonicum, Poa thessala, Silene radicosa ssp. radicosa, Alchemila heterotricha, Anthemis arvensis ssp. cyllenea, Arenaria conferta ssp. serpentini, Astragalus creticus ssp. rumelicus, Campanula spatulata ssp. spatulata, Cerastium decalvans, Geocaryum pindicolum, Helleborus cyclophyllus, Sideritis raeseri ssp. raeseri, Silene caesia, Viola aetolica, Hieracium parnassi, Lilium albanicum, Dianthus viscidus, Erysimum pusillum ssp. microstylum, Carum graecum ssp. graecum, Sesleria tenerrima, Nepeta spruneri, Ornithogallum oligophyllum είναι ενδημικά της Βαλκανικής Χερσονήσου. Επίσης τα είδη Valantia aprica και Viola tricolor ssp. macedonica είναι ενδημικά της Βαλκανικής Χερσονήσου και εξαπλώνονται στην Ελλάδα και την Αλβανία.

ΑΜΦΙΒΙΑ: Το είδος Hyla arborea συμπεριλαμβάνεται στο IV Παράρτημα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στον Κατάλογο απειλούμενων αμφιβίων και ερπετών του Corine, και ανήκει στα αυστηρά προστατευόμενα είδη (Παράρτημα ΙΙ Συνθήκη της Βέρνης). Επίσης το είδος Rana graeca συμπεριλαμβάνεται στο IV Παράρτημα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Τα είδη Salamandra salamandra και Triturus alpestris ssp. Veluchiensis προστατεύονται από τη Συνθήκη της Βέρνης. Όλα τα προηγούμενα αμφίβια προστατεύονται και από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981).

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ: Το είδος Sciurus vulgaris προστατεύεται από τη Συνθήκη της Βέρνης (Παράρτημα ΙΙΙ). Το είδος Nyctalus lasiopterus συμπεριλαμβάνεται στο IV Παράρτημα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στον Κατάλογο απειλούμενων θηλαστικών του Corine (απειλούμενο), ενώ χαρακτηρίζεται ως

κινδυνεύον και αυστηρά προστατευόμενο είδος (Συνθήκη της Βέρνης). Τα δυο θηλαστικά προστατεύονται από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981).

ΕΡΠΕΤΑ: Το είδος Podarcis muralis συμπεριλαμβάνεται στο IV Παράρτημα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ανήκει στα αυστηρά προστατευόμενα είδη (Συνθήκη της Βέρνης) και προστατεύεται από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Το είδος Vipera ammodytes κατατάσσεται στο IV Παράρτημα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ανήκει στα αυστηρά προστατευόμενα είδη (Συνθήκης της Βέρνης).

ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ: Το είδος Pyrgus alveus είναι απειλούμενο και σπάνιο στην Ευρώπη (Heath J., 1981 και J. S. Dabrowski). Το είδος Parnassius apollo είναι αυστηρά προστατευόμενο (Συνθήκη της Βέρνης), χαρακτηρίζεται ως σημαντικό (Koomen P. και P.J. van Helsdingen), σπάνιο (IUCN, 1988), απειλούμενο είδος στην Ευρώπη (CORINE, Heath J., 1981 και J.S. Dabrowski) και περιέχεται στη σύμβαση CITES. Τα είδη Parnassius apollo και Anthocharis gruneri προστατεύονται από τον Ελληνικό Νόμο (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Επίσης το είδος Spialia phlomidis θεωρείται σημαντικό (R. F. Bretherton, 1970).

Τρωτότητα:

Όλες οι αναφερόμενες αρνητικές επιδράσεις οφείλονται σε ανθρώπινες επεμβάσεις. Ως σημαντικός κίνδυνος για την προτεινόμενη περιοχή των Αγράφων θεωρείται η φωτιά (εργαλείο για την κάλυψη αναγκών της κτηνοτροφίας). Πρόσθετος κίνδυνος θεωρείται η αλλαγή στη χρήση της γης, π.χ. μείωση της δασοκάλυψης από φωτιά, ή υπερβόσκηση. Η βόσκηση και η υπερβόσκηση εμποδίζουν τη φυσική αναγέννηση των ορεινών περιοχών (με εξαιρετικές κλίσεις), ενώ στους κινδύνους συγκαταλέγεται και η διάβρωση των εδαφών. Η κατασκευή δρόμων χωρίς ορθολογικό σχεδιασμό, επιβαρύνει στο δασικό οικοσύστημα. Παράλληλα η μη ελεγχόμενη θήρα και η αλόγιστη θανάτωση των απειλούμενων, εύτρωτων και σπάνιων ειδών της πανίδας αποτελεί μέγιστο κίνδυνο. Τέλος, οι χιονοθλασίες κατά τη διάρκεια του χειμώνα αποτελούν τη συνήθη φυσική πίεση για τα ξυλώδη φυτά.

Δασική Βλάστηση

Η δασική βλάστηση, της περιοχής που μελετάμε, διαμορφώνεται ως αποτέλεσμα των κλιματικών και εδαφικών συνθηκών που επικρατούν καθώς και όλων των ανθρωπογενών επιδράσεων σ' αυτό. Σύμφωνα με τον Σπ. Ντάφη, ο οποίος χρησιμοποιεί τις ανώτερες φυτοκοινωνικές μονάδες του συστήματος του BRAUN – BLANQET (τάξη, σύνδεσμος, φυτοκοινωνία) και ακολουθεί την ταξινόμηση της βλάστησης της ΝΑ Ευρώπης, που έγινε από τον HORVAT διακρίνουμε για την περιοχή μελέτης τις παρακάτω ζώνες βλάστησης:

Α. Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης QUERCETALIA PUBESCENTIS (λοφώδης υποορεινή).

Εμφανίζεται με την υποζώνη ξηρόφιλων φυλλοβόλων δρυών QUERCION CONFERTAE

(λοφώδες υποορεινή ορεινή):

α) αυξητικός χώρος QUERCETUM COMFERTAE που εξαπλώνεται στα μέσα υψόμετρα της περιοχής της περιοχής και σε υψόμετρο 400-1150μ. είτε σε αμιγή κατάσταση, είτε σε μίξη άλλων πλατύφυλλων (γαύρος, οστρυά, φράξος κλπ), είτε με την ελάτη στις ψηλότερες θέσεις.

β) αυξητικός χώρος TILIO – CASTANETUM με αντιπροσωπευτικότερο είδος την καστανιά την κοινή (KASTANEA SATIVA) και την συναντούμε σε ομάδες καιλόχμες στις συστάδες της ελάτης.

Επίσης εμφανίζεται με την υποζώνη Ostryo – Carpinion:

α) αυξητικός χώρος Coccifero Carpinetum με κύριο εκπρόσωπο τον πρίνο. Το μεγαλύτερο ποσοστό του χώρου αυτού οφείλεται βασικά σε ανθρωπογενείς επιδράσεις και στη μεγάλη αντοχή του πρίνου στη βοσκή, πυρκαγιές και άλλες κακώσεις, καθώς και στη μεγάλη ριζοβλαστητική και πρεμνοβλαστητική ικανότητά του.

Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους - Βιότοποι - υγρότοποι

Όλη η περιοχή μελέτης έχει θέσεις θέας, καταπληκτικά δάση και φυσικές ομορφιές. Διαθέτει επίσης πολλά ποτάμια, χείμαρρους και ρέματα που έχουν ήδη αναφερθεί στη γεωφυσική περιγραφή της περιοχής. Λόγω του γεγονότος ότι η περιοχή ήταν πέρασμα των κτηνοτρόφων προς και από τα καλοκαιρινά τους λιβάδια έχει πάρα πολλά μονοπάτια από τα οποία αρκετά είναι ακόμα προσπελάσιμα.

Σημαντικές περιοχές φύσης (τόποι) στην περιοχή αποτελούν οι περιοχές που προτείνονται για ένταξη στο δίκτυο «Φύση 2000».

Η «Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού» με κωδικό GR1410001 έτσι όπως περιγράφεται στην τυποποιημένη μορφή δεδομένων του προγράμματος "ΦΥΣΗ 2000" είναι τύπου Β, δηλαδή τόπος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που δεν σχετίζεται με άλλες περιοχές του δικτύου "Φύση 2000" (Natura 2000) που περιλαμβάνει την τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, βρίσκεται στο ορεινό τμήμα των Αγράφων (Ν Πίνδος) στα όρια του χωριού Μπελοκομύτης. Τα πιο εκτεταμένα δάση είναι εκείνα που αποτελούνται αμιγώς από Abies borisii regis. 'λλα σημαντικά είδη δένδρων είναι τα εξής: Quercus frainetto, Pinus nigra ssp. pallasiana και Castanea sativa. Ορισμένα ξυλώδη φυτά, όπως τα Acer campestre, A. pseudoplatanus, Platanus orientalis, Salix incana, S. alba, Juniperus foetidissima, J. oxycedrus, Quercus pubescens, Q. cerris, Q. frainetto, Q. dalechampii, Ostrya carpinifolia, Carpinus betulus, κ.λπ., εμφανίζονται συχνά σε μικρές ομάδες ή ως μεμονωμένα δένδρα και θάμνοι στις συστάδες που σχηματίζουν τα κυρίαρχα είδη, δηλαδή το έλατο και η δρυς. Τα προαναφερθέντα είδη ξυλωδών φυτών δημιουργούν ένα μωσαϊκό βλάστησης μέσα στην περιοχή.

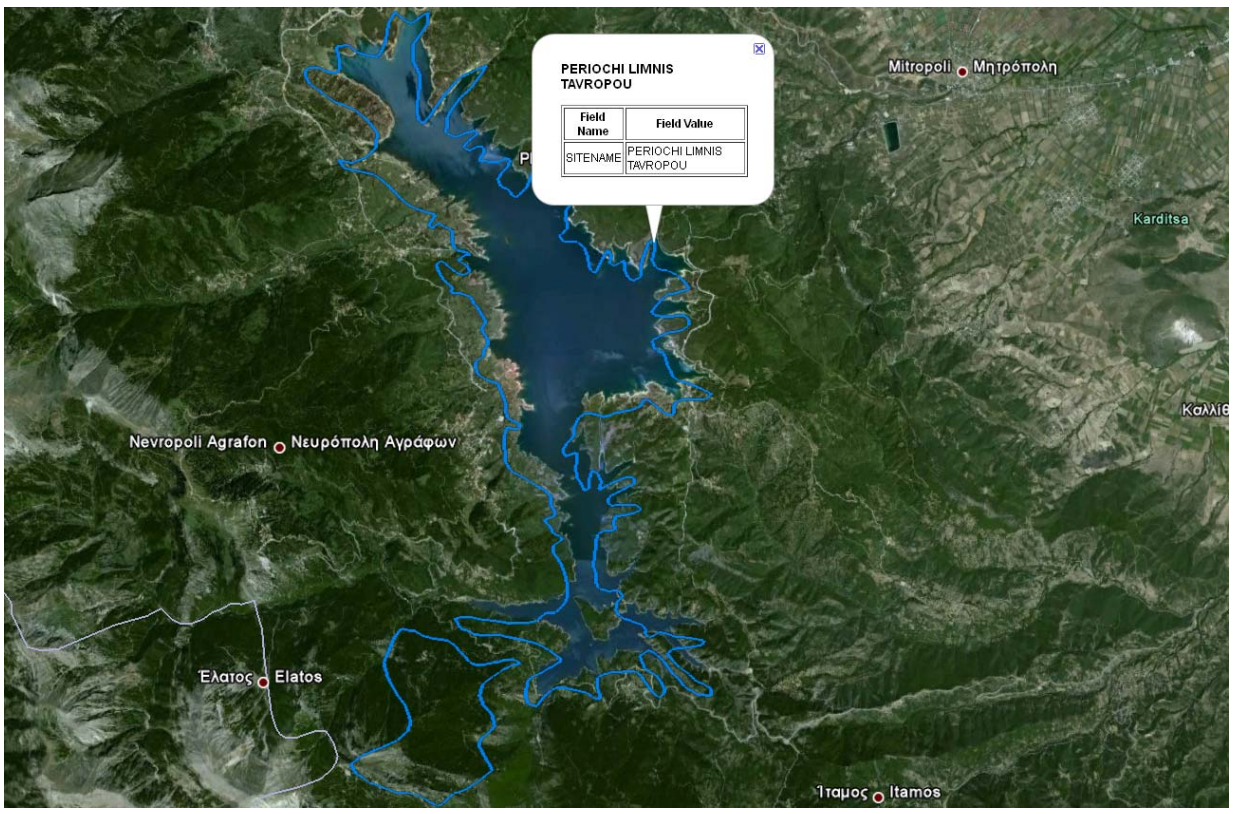

Τα «Άγραφα» με κωδικό GR1410002 έτσι όπως περιγράφεται στην τυποποιημένη μορφή δεδομένων του προγράμματος "ΦΥΣΗ 2000" είναι τύπου Β, δηλαδή τόπος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που δεν σχετίζεται με άλλες περιοχές του δικτύου "Φύση 2000". Η περιοχή των Αγράφων βρίσκεται στον κεντρικό ορεινό όγκο της Ελλάδας, τη Ν Πίνδο. Στην περιοχή αυτή εντάσσονται δυο κορυφές με απόκρημνες πλαγιές, το Βουτσικάκι και το Αυγό (υψόμετρο 2.154 και 2.163 m, αντίστοιχα). Το βόρειο ήμισυ της προτεινόμενης περιοχής ανήκει στον Νομό Καρδίτσας και το νότιο στον Νομό Ευρυτανίας.

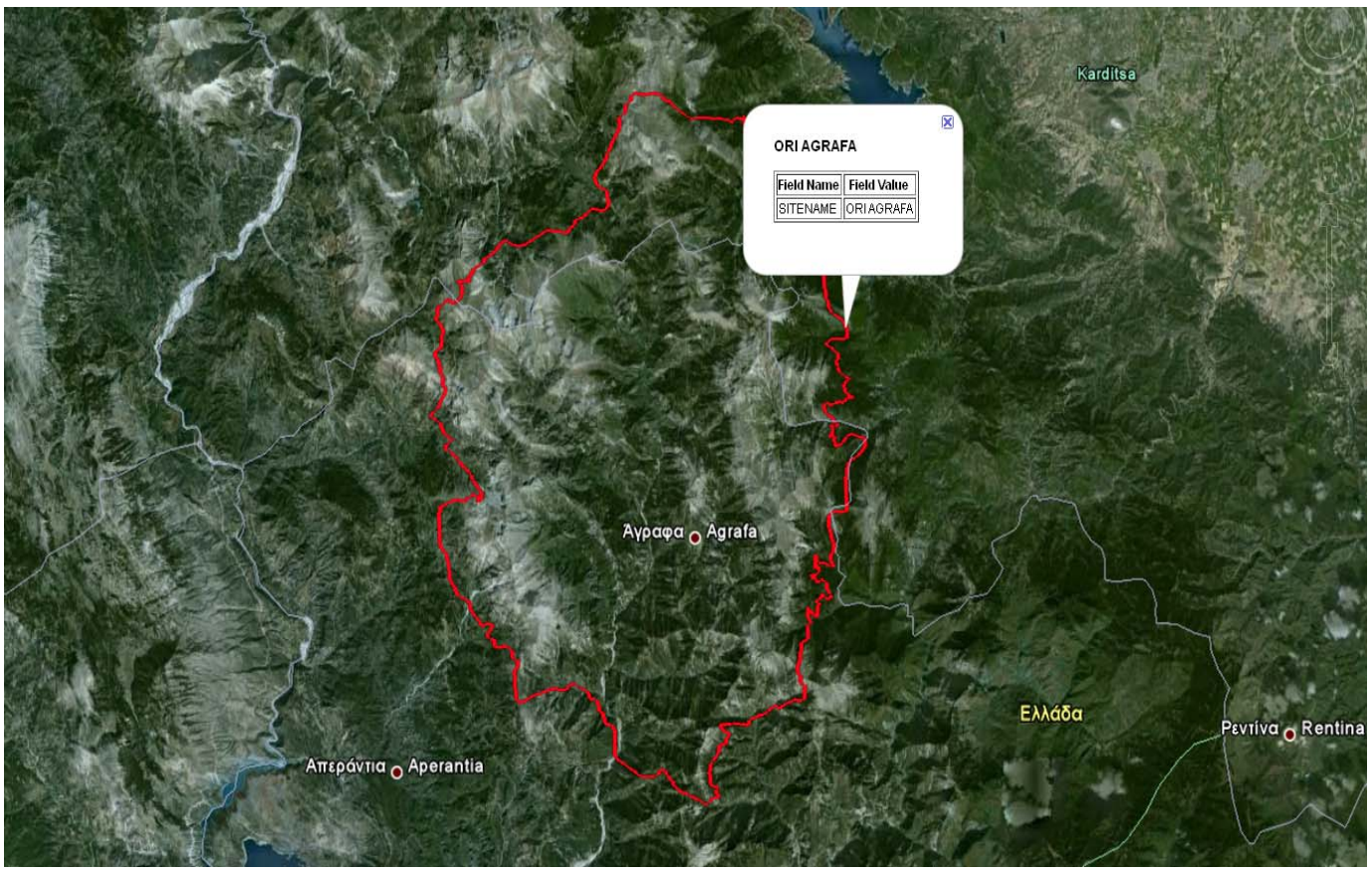

Β5.3 Πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον

Οι ορεινές περιοχές της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης χαρακτηρίζονται γενικά από την αρκετά καλή κατάσταση διατήρησής τους αλλά, σε αρκετές περιπτώσεις, μπορούμε να εντοπίσουμε περιοχές με εμφανή περιβαλλοντικά προβλήματα τα οποία είναι άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα της επί σειρά πολλών ετών πιεστικής διαχείρισής τους από τον άνθρωπο. Επιγραμματικά, θα μπορούσαμε να σημειώσουμε πως τα κυριότερα προβλήματα που εμφανίζονται κατά τόπους, είναι:

Υδατικοί Πόροι

Οικιστικά λύματα: τα οικιστικά λύματα δεν φαίνεται να αποτελούν πολύ σοβαρή αιτία ρύπανσης του εδάφους και των επιφανειακών ή υπόγειων υδροφορέων λόγω ύπαρξης σηπτικών και απορροφητικών βόθρων, ενώ αντίθετα τα σκουπίδια που απορρίπτονται πολλές φορές ανεξέλεγκτα προκαλούν σημειακά φαινόμενα ρύπανσης, αισθητική ρύπανση καθώς και ρύπανση των ρευμάτων.

Εδαφικοί Πόροι

Υπερβόσκηση: τα κοπάδια που βόσκουν ελεύθερα στις ορεινές περιοχές είναι υπεύθυνα για

την υποβάθμιση της κατάστασης διατήρησης πολλών δασικών εκτάσεων (παράνομη βόσκηση). Τα τελευταία χρόνια η υποβάθμιση των δασών είναι μικρότερη λόγω της μείωσης των κοπαδιών αλλά η άσκηση της παραπάνω πίεσης στα φυσικά οικοσυστήματα επί σειρά πολλών ετών επέφερε υποβάθμιση σε βαθμό τέτοιο που, μερικές φορές είναι πολύ δύσκολα ή ακόμη και μη αναστρέψιμη. Από την υπερβόσκηση υποφέρουν σχεδόν όλες οι εκτάσεις που βρίσκονται από τα πεδινά μέχρι το υψόμετρο των 1000 μ. περίπου.

Διάβρωση εδαφών: οι παραπάνω αιτίες (υπερβόσκηση, αποψιλωτική υλοτομία, διάνοιξη δρόμων και δασικές πυρκαγιές) είναι κυρίως υπεύθυνες για τη διάβρωση των εδαφών η οποία, εάν παγιωθεί σε μια εκτεταμένη περιοχή, μπορεί να την υποβαθμίσει (εκχερσώσει) σε βαθμό τέτοιο ώστε η κατάσταση να μην είναι πλέον αναστρέψιμη. Ένα επιπλέον πρόβλημα που προκύπτει οφείλεται στο γεγονός ότι οι ορεινές περιοχές χαρακτηρίζονται από έντονες βροχοπτώσεις και πολλές φορές κατά τη διάρκεια πλημμυρικών φαινομένων, οι κοίτες των ποταμών δέχονται μεγάλες ποσότητες φερτών υλών λόγω της απόπλυσης των εδαφών, γεγονός το οποίο εντείνει τα φαινόμενα της διάβρωσης. Αποτέλεσμα της διάβρωσης των εδαφών είναι τα φαινόμενα των πλημμύρων και των κατολισθήσεων που παρατηρούνται, επίσης, στην περιοχή και τα οποία εντείνονται σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων και χιονοπτώσεων.

Διάνοιξη νέων δρόμων: η διάνοιξη νέων δασικών δρόμων ή, μερικές φορές οδικών δρόμων που ακολουθούν «ευθυγραμμισμένη πορεία» αποτελεί παράγοντα διάβρωσης των εδαφών όπως επίσης διακοπής της συνέχειας των βιοτόπων.

Ορεινοί Όγκοι – Δάση / Δασικές Εκτάσεις

Υλοτομία: γενικά, η υλοτόμηση των δασικών εκτάσεων γίνεται με προσοχή και βάσει σχεδίων διαχείρισης. Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις, η προσπάθεια για αποκομιδή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου όγκου ξυλείας και, ειδικά στην περίπτωση των δρυοδασών στα οποία γίνεται αποψιλωτική υλοτομία, έχει επιφέρει υποβάθμιση της κατάστασης διαχείρισης και γήρανση των δασών. Οι περισσότερες εκτάσεις της περιοχής αναφοράς που καλύπτονται από τη «ζώνη των πλατύφυλλων» μπορεί να θεωρηθεί ότι υπόκεινται σ' αυτή την κατάσταση υποβάθμισης.

Δασικές πυρκαγιές: οι πυρκαγιές δεν αποτελούσαν πρόβλημα για την περιοχή (λόγω του υψηλού ποσοστού υγρασίας που κατακρατείται στα δάση). Σημαντικό πρόβλημα αποτελούν οι κατά τόπους πυρκαγιές που παρατηρούνται ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες με σκοπό την εξασφάλιση βοσκών.

Μειωμένη αναγέννηση δασών: εξαιτίας της διάβρωσης των εδαφών αλλά και, σε ορισμένες

περιπτώσεις, της παράνομης βόσκησης, η φυσική αναγέννηση των δασών σε ορισμένες περιπτώσεις σχεδόν δεν υφίσταται με αποτέλεσμα τη γήρανση και την αυξανόμενη υποβάθμιση της ποιότητάς τους. Το παραπάνω πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στα δρυοδάση (υψόμ.: 700 – 1000μ. περίπου), στα δάση αείφυλλων - σκληρόφυλλων (υψόμ.: 200 – 700 μ. περίπου) καθώς και στις συστάδες οξιάς.

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Τα τελευταία χρόνια, η τουριστική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών βελτίωσε τις συνθήκες ζωής των κατοίκων αυτών των περιοχών αλλά επέφερε, δευτερογενώς, κάποια προβλήματα που σχετίζονται με τον αριθμό των επισκεπτών σε ορισμένες περιόδους (Σαββατοκύριακα, επίσημες αργίες, κ.λ.π.) για το λόγο ότι προκύπτουν δυσκολίες διαχείρισης της κίνησής τους και αποφυγής της περιβαλλοντικής φόρτισης των περιοχών που αποτελούν προορισμούς. Η περιοχή που δέχεται τον μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών είναι η ευρύτερη περιοχή λίμνης Ν. Πλαστήρα. Σε όλη την περιοχή της λίμνης Πλαστήρα οι πιέσεις προς το περιβάλλον από την υπέρμετρη τουριστική ανάπτυξη είναι μεγάλες λόγω του μεγάλου αριθμού επισκεπτών και της συγκέντρωσής τους.

Βιότοποι - Υγρότοποι

Γενικά ισχύουν όσα αναφέρονται στο κεφάλαιο Β5.3 για τη χλωρίδα και την πανίδα. Ειδικά για τους υγρότοπους οι κυριότερες απειλές υποβάθμισης ή καταστροφής τους είναι οι εξής:

- η κατασκευή υδραυλικών έργων που αλλάζουν τη μορφή και μειώνουν τη φυσικότητα των ποταμών,
- η ρύπανση από τις εντατικές γεωργικές δραστηριότητες,
- η απόρριψη στερεών αποβλήτων καθώς και αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων χωρίς επεξεργασία,
- οι αμμοληψίες
- οι καταστροφικές πυρκαγιές και οι υλοτομήσεις της παραποτάμιας βλάστησης.

Β5.4 Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων

Διαχείριση υγρών αποβλήτων

Στην περιοχή δεν υπάρχουν υπόγεια δίκτυα αποχέτευσης των ομβρίων υδάτων. Εντός των οικισμών η απορροή των ομβρίων γίνεται επιφανειακά μέσω των δρόμων και ανοικτών τάφρων.

Επίσης οι οικισμοί της περιοχής δεν διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο για τα οικιακά λύματα. Η αποχέτευση γίνεται κυρίως με σηπτικούς και απορροφητικούς βόθρους, ενώ στεγανοί βόθροι επιβλήθηκαν στην περιοχή μετά το 1998. Λύματα δεν διοχετεύονται άμεσα στη λίμνη. Ένα θέμα

που απασχολεί την περιοχή είναι αν επηρεάζεται η ποιότητα του πόσιμου νερού από την ύπαρξη βόθρων εντός οικισμών. Η ανάγκη εύρεσης εφικτής λύσης για την αποχέτευση της περιοχής είναι μεγάλη. Το πρόβλημα ενισχύεται με την ύπαρξη ξενώνων που αυξάνει την ποσότητα των λυμάτων και επιδεινώνει τα προβλήματα.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης του προβλήματος αποχέτευσης των οικισμών στην περιοχή της τεχνητής λίμνης, ανατέθηκε από τον πρώην Δήμο Νεβρόπολης Αγράφων (φορέας υλοποίησης διαδημοτικής συνεργασίας μεταξύ των πρώην Δήμων Νεβρόπολης Αγράφων, Ιτάμου, Πλαστήρα και Μητρόπολης) και έχει υπογραφεί η σύμβαση για την «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΕΝΝΕΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑ» των Τοπικών Κοινοτήτων Νεοχωρίου, Φυλακτής, Πεζούλας, Καλυβίων Φυλακτής, Καλυβίων Πεζούλας, Κρυονερίου, Κουτσοδήμου και Αγίου Αθανασίου.

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Η διαχείριση των απορριμμάτων γίνεται με μηχανική αποκομιδή αυτών από κάδους προσωρινής συλλογής. Μέχρι και τον Ιούνιο του 2014 η συλλογή των σκουπιδιών γίνονταν από το Δήμο Καρδίτσας στα πλαίσια της διαδημοτικής συνεργασίας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα με το Δήμο Καρδίτσας. Από τον Ιούλιο του 2014 η αποκομιδή των απορριμμάτων ανατέθηκε από το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα σε ιδιώτη.

Οι παλιές χωματερές των πρώην κοινοτήτων έχουν επιχωθεί και αποκατασταθεί πλήρως. Η πηγή ρύπανσης που εξακολουθεί να υφίσταται και σήμερα είναι τα απορρίμματα (πλαστικές σακούλες, ηλεκτρικές συσκευές, κ.α) που βρίσκονται μέσα στα ρέματα τόσο εντός των οικισμών όσο και των δασικών ζωνών, υποβαθμίζοντας έτσι το φυσικό περιβάλλον αλλά και τη δημόσια υγεία.

Επικίνδυνα απόβλητα

Σε όλη την έκταση του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα δεν παράγονται επικίνδυνα απόβλητα.

Δείκτης Β19	**Υγρά απόβλητα που υφίστανται επεξεργασία**
α. Καμία επεξεργασία	100%
β. Πρωτοβάθμια επεξεργασία	0%
γ. Δευτεροβάθμια επεξεργασία	0%
δ. Τριτοβάθμια επεξεργασία	0%

Ορισμός : Ο δείκτης αφορά τα επίπεδα επεξεργασίας των υγρών λυμάτων του δικτύου αποχέτευσης, εφ' όσον λειτουργεί στα όρια του Δήμου. Καταγράφεται το ποσοστό των λυμάτων που δεν υφίστανται επεξεργασία καθώς και το ποσοστό αυτών που υφίστανται πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια επεξεργασία σε οργανωμένες μονάδες βιολογικού καθαρισμού που λειτουργούν. Οι κατηγορίες (α) έως (δ) πρέπει να αθροίζουν στο 100%

Δείκτης Β20	**Παραγωγή στερεών αποβλήτων**
Βάρος απορριμμάτων (σε τόνους ετησίως)	850
Στερεά απόβλητα ανά κάτοικο	0.8 Kg /κάτοικο την ημέρα

Ορισμοί : Όγκος / βάρος απορριμμάτων : Καταγράφεται ο συνολικός όγκος (ή το βάρος) των στερεών αποβλήτων (απορριμμάτων) που παράγονται ανά έτος στα όρια του Δήμου.

Στερεά απόβλητα ανά κάτοικο : Προσδιορίζεται η αναλογία στερεών αποβλήτων ανά κάτοικο σε όγκο ή βάρος.

Πηγές στοιχείων : Τοπικοί φορείς, σχετικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις, Υπουργείο Εσωτερικών.

Δείκτης Β21	**Διαχείριση στερεών αποβλήτων**
α. Σε απλές χωματερές	-%
β. Καύση	-%
γ. Σε οργανωμένους χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ)	-%
δ. Ανακύκλωση	-%

Ορισμός : Ο συνολικός ετήσιος όγκος (ή βάρος) στερεών αποβλήτων του δείκτη Β20, επιμερίζεται ανάλογα με το είδος επεξεργασίας στους χώρους απόθεσης (έτσι όπως έχουν περιγραφή στον δείκτη Β4).

Πηγές στοιχείων : Διεύθυνση Περιβάλλοντος ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Εσωτερικών, Τοπικοί φορείς και επιχειρήσεις.

(*) Δεν παραχωρήθηκαν στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς

Β5.5 Πυρκαγιές – αποκατάσταση

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα δεν έχουμε πυρκαγιές σε δασικές εκτάσεις, οι πυρκαγιές υπαίθρου προκαλούνται σχεδόν εξολοκλήρου από την εξάπλωση φωτιών που βάζουν οι αγρότες για να καθαρίσουν τα όρια των χωραφιών τους και κάποια ρέματα. Δεν τηρούνται τα αναλυτικά στοιχεία που απαιτούνται για τη συμπλήρωση του πίνακα για το δείκτη Β22, επισημαίνεται όμως ότι δεν υπήρξαν πυρκαγιές σε δασικές εκτάσεις και δεν έχουμε αλλαγές στις χρήσεις γης εξαιτίας πυρκαγιών.

Δείκτης Β22	**Πυρκαϊές - Αποκατάσταση**							
	Αριθμός	**Εκτάσεις που κάηκαν**					**Αποκατάσταση δασικών εκτάσεων**	
Περίοδος	**πυρκαϊών**	ΣΥΝΟΛΟ [Ha]	Δασικές	Θαμνώδεις	Καλλιεργούμ.	Άλλες	Αλλαγή χρήσης	Αναδάσωση
1970-75			%	%	%	%	%	%
1976-80			%	%	%	%	%	%
1981-85			%	%	%	%	%	%
1986-90			%	%	%	%	%	%
1991-95			%	%	%	%	%	%
1996-00			%	%	%	%	%	%
2001			%	%	%	%	%	%
2002			%	%	%	%	%	%
Συνολικά στοιχεία								
1970-2002			%	%	%	%	%	%

Ορισμοί : Καταγράφονται αναλυτικά, για τις περιόδους της πρώτης στήλης, ο αριθμός των πυρκαϊών και το σύνολο των καμένων εκτάσεων στα όρια του Δήμου. Για κάθε χρονική περίοδο, η συνολική έκταση των καμένων εκτάσεων αναλύεται ποσοστιαία στις βασικές κατηγορίες (δασικές εκτάσεις, θαμνώδεις εκτάσεις, καλλιεργούμενες, άλλες) σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία και χαρακτηρισμούς των δασικών υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας. Για τις καμένες δασικές εκτάσεις, στις δύο τελευταίες στήλες, καταγράφεται το ποσοστό των εκτάσεων αυτών που έχουν αποκατασταθεί ή βρίσκονται σε διαδικασία αποκατάστασης (τεχνητή ή φυσική αναδάσωση) και το ποσοστό αυτών που έχουν αλλάξει χρήση (καλλιέργειες, βοσκότοποι, δόμηση κ.λπ.).

Πηγές στοιχείων : Δήμος , Περιφερειακή Ενότητα, Δασαρχεία, Υπουργείο Γεωργίας

(*) Δεν παραχωρήθηκαν στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς

Γ. ΕΠΑΡΚΗΣ ΣΤΕΓΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Γ1. ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ

Γ1.1 Χαρακτηριστικά κτιριακού αποθέματος

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα απογράφτηκαν συνολικά 4.437 κτίρια σύμφωνα με την απογραφή κτιρίων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 2001 & 2011 και η χρονολογία κατασκευής τους διαμορφώνεται ως εξής:

- Προ το έτος 1919 σύνολο 46 κατοικίες
- 1919 έως 1945 σύνολο 427 κατοικίες
- 1946 έως 1960 σύνολο 1981 κατοικίες
- 1961 έως 1970 σύνολο 481 κατοικίες
- 1971 έως 1980 σύνολο 461 κατοικίες
- 1981 έως 1985 σύνολο 302 κατοικίες
- 1986 έως 1990 σύνολο 228 κατοικίες
- 1991 έως 1995 σύνολο 239 κατοικίες
- 1996 και μετα σύνολο 181 κατοικίες
- 1997 έως 2011 σύνολο 91 κατοικίες

Όπως φαίνεται στον δείκτη Γ1, το μεγαλύτερο μέρος των κτιρίων του Δήμου έχει κτιστεί τη χρονική περίοδο 1946 έως 1960. Στις δύο τελευταίες εικοσαετίες (1990-2000 και 2001-2011) η κατασκευή νέων κτιρίων παρουσιάζει πτωτική πορεία ακολουθώντας αντίστοιχα την πτωτική τάση του πληθυσμού σε όλους τους οικισμούς του Δήμου. Το κτιριακό απόθεμα των οικισμών δεν ανανεώνεται, ενώ τα παλιά σπίτια που φθείρονται με το χρόνο δέχονται παρεμβάσεις ασύμβατες με το τοπικό ύφος και την παραδοσιακή αρχιτεκτονική φυσιογνωμία των κτιρίων αλλοιώνοντας σημαντικά και υποβαθμίζοντας το κτιριακό απόθεμα.

Το μεγαλύτερο ποσοστό παλιών κτιρίων εντοπίζεται στις Τ.Κ. Μεσενικόλα και Μορφοβουνίου, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό νέων κτιρίων στις Τ.Κ. Πεζούλα, Κρυονέρι, Μοσχάτο και Μορφοβούνι.

Σε όλα τις Τοπικές Κοινότητες το ύψος των κτιρίων φθάνει μέχρι τους δύο ορόφους. Τα υλικά κατασκευής τους είναι:

- Κυρίαρχη η πέτρα.
- Ακολουθεί τούβλα -τσιμεντόλιθοι
- το μπετόν

- ξύλλο
- και σε μικρή ποσότητα το μέταλλο

Το υλικό κατασκευής των κτιρίων που κυριαρχεί στο Δήμο είναι η πέτρα και με σημαντικά μικρότερο ποσοστό ακολουθεί το μπετόν – τούβλα και οι τσιμεντόλιθοι. Βέβαια αξίζει να αναφερθεί ότι ένα μεγάλο μέρος των πέτρινων σπιτιών, που είναι και τα πιο παλιά κατασκευασμένα, έχουν δεχθεί παρεμβάσεις, όπως ήδη αναφέρθηκε, με νεότερα υλικά (τσιμεντόλιθους, τούβλα και μπετόν).

Έτσι η εικόνα που παρουσιάζουν τα περισσότερα κτίρια στους οικισμούς του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα είναι η μίξη διαφόρων υλικών, αισθητικά ασύμβατων μεταξύ τους και αμφιβόλου αντοχής και ασφάλειας σε περιόδους φυσικών καταστροφών.

Συγκριτικά με την αντίστοιχη απογραφή για το 2001 και 2011 απογράφτηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή 91 επιπλέον κτίρια τα οποία κατασκευάστηκαν από νέα υλικά (μπετόν, τούβλα). Έτσι το ποσοστό των κτιρίων που κατασκευάστηκαν από μπετόν – τούβλα – τσιμεντόλιθους αυξήθηκε από 30% περίπου το 1991 σε 35% περίπου το 2011.

Δείκτης Γ1 — Απόθεμα κτιρίων

Σύνολο Ελλάδος, μεγάλες γεωγραφικές περιοχές, περιφέρειες, γεωγραφικά διαμερίσματα, νομοί, δήμοι/ κοινότητες, δημοτικά/ κοινοτικά διαμερίσματα και οικισμοί	Σύνολο κτιρίων	Όροφοι κτιρίων					κτίρια που εφάπτονται με γειτονικά	Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου											Κύρια υλικά κατασκευής του κτιρίου							Μορφή επικάλυψης του κτιρίου και κύρια υλικά επικάλυψης της κεκλιμένης στέγης				Συνολικός αριθμός κανονικών κατοικιών
		Μόνο ισόγεια (με ή χωρίς υπόγεια)	Αριθμός ορόφων					Προ του 1919	1919 έως 1945	1946 έως 1960	1961 έως 1970	1971 έως 1980	1981 έως 1985	1986 έως 1990	1991 έως 1995	1996 και μετά	Υπό κατασκευή	Δε δηλώθηκε	Μπετόν	Μέταλλο	Ξύλο	Τούβλα - Τσιμεντόλιθοι	Πέτρα	Άλλα υλικά	Δε δηλώθηκε	Με ταράτσα (δώμα)	Με κεκλιμένη στέγη			
			1	2	3 - 5	6 και άνω																					Κεραμίδια	Φύλλα επικάλυψης	Άλλα υλικά	
Δήμος Νεβρόπολης																														
Αγράφων	**2.426**	**1.412**	**998**	**16**	**0**	**0**	**258**	**18**	**308**	**963**	**241**	**246**	**167**	**154**	**168**	**132**	**21**	**8**	**431**	**0**	**221**	**463**	**1.225**	**85**	**1**	**41**	**1.337**	**1.039**	**9**	**1.895**
Δ.Δ.Πεζούλας	**615**	**361**	**250**	**4**	**0**	**0**	**36**	**2**	**7**	**190**	**90**	**100**	**61**	**51**	**48**	**50**	**16**	**0**	**193**	**0**	**46**	**149**	**170**	**57**	**0**	**18**	**304**	**291**	**2**	**507**
Πεζούλα,η	182	111	69	2	0	0	20	2	1	77	14	25	14	19	12	13	5	0	33	0	16	30	97	6	0	9	82	90	1	152
Καλύβια,τα	286	144	142	0	0	0	14	0	6	80	22	57	39	23	21	29	9	0	101	0	25	90	20	50	0	5	158	122	1	227
Νεράϊδα,η	147	106	39	2	0	0	2	0	0	33	54	18	8	9	15	8	2	0	59	0	5	29	53	1	0	4	64	79	0	128
Δ.Δ.Καρβασαρά	**69**	**53**	**16**	**0**	**0**	**0**	**4**	**0**	**1**	**37**	**5**	**3**	**10**	**4**	**7**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5**	**21**	**43**	**0**	**0**	**0**	**0**	**69**	**0**	**61**
Καρβασαράς,ο	69	53	16	0	0	0	4	0	1	37	5	3	10	4	7	2	0	0	0	0	5	21	43	0	0	0	0	69	0	61
Δ.Δ.Καρίτσης Δολόπων	**288**	**195**	**93**	**0**	**0**	**0**	**50**	**5**	**73**	**118**	**11**	**15**	**21**	**17**	**15**	**11**	**1**	**1**	**36**	**0**	**0**	**30**	**213**	**8**	**1**	**4**	**15**	**268**	**1**	**245**
Καρίτσα,η	138	82	56	0	0	0	33	5	22	70	3	8	14	7	3	5	0	1	23	0	0	6	107	1	1	2	4	131	1	122
Αγία Μαρίνα,η	68	48	20	0	0	0	2	0	22	18	4	5	6	3	6	3	1	0	9	0	0	13	44	2	0	2	7	59	0	63
Αγία Παρασκευή,η	10	8	2	0	0	0	2	0	1	5	0	2	0	0	1	1	0	0	2	0	0	0	7	1	0	0	0	10	0	9
Λογγά,η	12	9	3	0	0	0	2	0	6	3	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	9	2	0	0	0	12	0	7
Μέγα Ρεύμα,το	23	19	4	0	0	0	2	0	7	6	2	0	1	2	4	1	0	0	1	0	0	6	14	2	0	0	2	21	0	17
Πετρωτό,το	10	9	1	0	0	0	0	0	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	1	9	0	9
Ραφήνα,η	27	20	7	0	0	0	9	0	11	10	0	0	0	5	1	0	0	0	0	0	0	5	22	0	0	0	1	26	0	18
Δ.Δ.Κρυονερίου	**413**	**255**	**155**	**3**	**0**	**0**	**51**	**4**	**88**	**113**	**35**	**46**	**25**	**28**	**40**	**33**	**1**	**0**	**82**	**0**	**70**	**87**	**156**	**18**	**0**	**6**	**275**	**131**	**1**	**283**
Κρυονέριον,το	330	186	142	2	0	0	46	4	87	90	31	31	20	16	28	22	1	0	64	0	44	58	150	14	0	6	243	80	1	229
Κουτσοδήμος,ο	83	69	13	1	0	0	5	0	1	23	4	15	5	12	12	11	0	0	18	0	26	29	6	4	0	0	32	51	0	54
Δ.Δ.Μπελοκομίτης	**134**	**77**	**55**	**2**	**0**	**0**	**1**	**2**	**2**	**36**	**17**	**36**	**13**	**6**	**13**	**6**	**3**	**0**	**4**	**0**	**21**	**67**	**42**	**0**	**0**	**6**	**16**	**112**	**0**	**106**
Μπελοκομίτη,η	111	54	55	2	0	0	1	2	2	35	17	25	7	5	10	5	3	0	4	0	21	44	42	0	0	6	15	90	0	84
Κέδρος,ο	23	23	0	0	0	0	0	0	0	1	0	11	6	1	3	1	0	0	0	0	0	23	0	0	0	0	1	22	0	22
Δ.Δ.Νεοχωρίου	**459**	**255**	**200**	**4**	**0**	**0**	**3**	**3**	**108**	**209**	**50**	**13**	**27**	**11**	**10**	**24**	**0**	**4**	**52**	**0**	**3**	**54**	**350**	**0**	**0**	**0**	**397**	**58**	**4**	**385**
Νεοχώριον,το	459	255	200	4	0	0	3	3	108	209	50	13	27	11	10	24	0	4	52	0	3	54	350	0	0	0	397	58	4	385
Δ.Δ.Φυλακτής	**448**	**216**	**229**	**3**	**0**	**0**	**113**	**2**	**29**	**260**	**33**	**33**	**10**	**37**	**35**	**6**	**0**	**3**	**64**	**0**	**76**	**55**	**251**	**2**	**0**	**7**	**330**	**110**	**1**	**308**
Φυλακή,η	368	173	192	3	0	0	104	2	27	231	21	27	7	24	23	5	0	1	49	0	56	41	221	1	0	7	268	92	1	269
Καλύβια Φυλακής,τα	80	43	37	0	0	0	9	0	2	29	12	6	3	13	12	1	0	2	15	0	20	14	30	1	0	0	62	18	0	39
Δήμος Πλαστήρα	**2.011**	**1.158**	**846**	**7**	**0**	**0**	**582**	**28**	**119**	**1.018**	**240**	**215**	**135**	**74**	**71**	**49**	**12**	**50**	**375**	**2**	**16**	**318**	**1.269**	**5**	**26**	**88**	**1.554**	**357**	**12**	**1.649**
Δ.Δ.Μορφοβουνίου	**714**	**435**	**274**	**5**	**0**	**0**	**223**	**1**	**13**	**353**	**125**	**98**	**19**	**11**	**20**	**19**	**6**	**49**	**115**	**0**	**5**	**164**	**403**	**1**	**26**	**24**	**516**	**174**	**0**	**564**
Μορφοβούνιον,το	682	404	273	5	0	0	217	1	13	353	124	71	19	11	20	18	6	46	111	0	5	137	403	1	25	24	503	155	0	550
Ράζια,τα	32	31	1	0	0	0	6	0	0	0	1	27	0	0	0	1	0	3	4	0	0	27	0	0	1	0	13	19	0	14
Δ.Δ.Κερασέας	**217**	**49**	**166**	**2**	**0**	**0**	**6**	**0**	**9**	**65**	**45**	**38**	**39**	**13**	**8**	**0**	**0**	**0**	**9**	**1**	**0**	**55**	**151**	**1**	**0**	**5**	**168**	**44**	**0**	**198**
Κερασέα,η	176	42	132	2	0	0	6	0	9	49	41	34	31	6	6	0	0	0	8	0	0	36	131	1	0	5	141	30	0	163
Νεβρόπολη,η	41	7	34	0	0	0	0	0	0	16	4	4	8	7	2	0	0	0	1	1	0	19	20	0	0	0	27	14	0	35
Δ.Δ.Λαμπερού	**231**	**135**	**96**	**0**	**0**	**0**	**19**	**3**	**69**	**43**	**26**	**29**	**8**	**18**	**17**	**14**	**3**	**1**	**38**	**1**	**11**	**54**	**126**	**1**	**0**	**10**	**176**	**43**	**2**	**181**
Λαμπερόν,το	132	62	70	0	0	0	17	3	62	31	12	13	1	2	4	3	0	1	15	0	3	17	97	0	0	3	108	19	2	103
Άγιος Αθανάσιος,ο	99	73	26	0	0	0	2	0	7	12	14	16	7	16	13	11	3	0	23	1	8	37	29	1	0	7	68	24	0	78
Δ.Δ.Μεσενικόλα	**537**	**283**	**254**	**0**	**0**	**0**	**270**	**11**	**5**	**400**	**26**	**30**	**28**	**17**	**8**	**9**	**3**	**0**	**92**	**0**	**0**	**32**	**413**	**0**	**0**	**44**	**428**	**62**	**3**	**438**
Μεσενικόλας,ο	530	276	254	0	0	0	269	6	5	399	26	30	28	16	8	9	3	0	92	0	0	31	407	0	0	44	423	60	3	438
Μονή Κορώνης,η	7	7	0	0	0	0	1	5	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	6	0	0	0	5	2	0	0
Δ.Δ.Μοσχάτου	**312**	**256**	**56**	**0**	**0**	**0**	**64**	**13**	**23**	**157**	**18**	**20**	**41**	**15**	**18**	**7**	**0**	**0**	**121**	**0**	**0**	**13**	**176**	**2**	**0**	**5**	**266**	**34**	**7**	**268**
Μοσχάτον,το	231	184	47	0	0	0	64	13	19	124	13	15	20	10	12	5	0	0	57	0	0	7	167	0	0	0	202	28	1	203
Άγιος Νικόλαος,ο	76	70	6	0	0	0	0	0	0	32	5	5	21	5	6	2	0	0	64	0	0	6	4	2	0	5	60	5	6	59

Ορισμοί : Το Σύνολο κτιρίων, αφορά τον συνολικό αριθμό κτιρίων όλων των χρήσεων, ανά ΤΚ, και για το σύνολο του Δήμου. Οι υπόλοιπες κατηγορίες του πίνακα δίδονται σαν ποσοστό στον αριθμό κτιρίων κάθε ΤΚ:
Ύψος κτιρίων : έως 2 ορόφους : Κτίρια με ισόγειο (ή pilotis) και 1 ή 2 ορόφους.
Ύψος κτιρίων : με 3+ ορόφους : Κτίρια με ισόγειο (ή pilotis) και 3 ή περισσότερους ορόφους.
Έτος κατασκευής : Αφορά τη χρονική περίοδο κατασκευής των κτιρίων στις κατηγορίες του πίνακα.
Τρόπος κατασκευής : Αφορά τα κύρια υλικά κατασκευής των εξωτερικών τοίχων των κτιρίων, στις κατηγορίες του πίνακα.
Κτίρια κατοικίας : Αφορά τα κτίρια που έχουν αποκλειστική ή μικτή χρήση κατοικίας (Δείκτης Γ2). Δίδεται σαν ποσοστό επί του συνολικού αριθμού κτιρίων όλων των χρήσεων.
Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή , Απογραφή Οικοδομών – Κτιρίων 2011

Γ1.2 Χαρακτηριστικά αποθέματος κατοικιών

Από τα 4437 κτίρια που εντοπίστηκαν στο Δήμο, τα 3544 αποτελούν κτίρια κατοικίας (ποσοστό 79,87%). Με δεδομένο ότι στους οικισμούς δεν έχει αναπτυχθεί σημαντικός αριθμός άλλων χρήσεων πλην της κατοικίας, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις οι χρήσεις αυτές συστεγάζονται στο ίδιο κτίριο με την κατοικία, το υπόλοιπο 20,13% των κτιρίων αφορά είτε βοηθητικούς χώρους των κατοικιών είτε σε κενά ή εγκαταλελειμμένα κτίρια. Τα κτίρια κατοικίας με μικτή χρήση είναι 40 στο σύνολο του Δήμου ενώ τα υπόλοιπα αφορούν σε αμιγή κτίρια κατοικίας. Οι χρήσεις που συστεγάζονται με την κατοικία αφορούν συνήθως σε μικρές εμπορικές επιχειρήσεις που έχουν αναπτυχθεί στα κέντρα των οικισμών, όπως π.χ. καφενεία, παντοπωλεία, κρεοπωλεία, κτλ.

Ο μεγαλύτερος αριθμός των οικοδομών στο Δήμο περιλαμβάνει το πολύ μέχρι 2 κατοικίες (1876 οικοδομές από ένα κτίριο-κατοικία, 209 οικοδομές από δύο κτίρια-κατοικίες) και λιγότερο 3 (32 οικοδομές) ενώ ελάχιστες από 4 (2 οικοδομές) και 5 (2 οικοδομές). Ο αριθμός των κανονικών κατοικιών που απογράφτηκαν στο Δήμο ανέρχεται σε 3544, οι οποίες κατανέμονται ως προς τον αριθμό των δωματίων που διαθέτουν ως εξής:

- με 1-2 δωμάτια: 335 κατοικίες
- με 3-4 δωμάτια: 2578 κατοικίες
- με 5 δωμάτια και άνω: 631 κατοικίες

Το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοικιών είναι μεσαίου μεγέθους με 3-4 δωμάτια με ποσοστό 72,74% και ακολουθούν οι μεγάλου μεγέθους κατοικίες (άνω των τεσσάρων δωματίων) με ποσοστό 17,80% και οι μικρού μεγέθους κατοικίες με 1-2 δωμάτια και ποσοστό 9,5%. Το μέσο μέγεθος κατοικίας στο Δήμο είναι 3 δωμάτια. Η ίδια περίπου κατάσταση επικρατεί και στις Τοπικές Κοινότητες. Ωστόσο αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση των Τ.Κ. Κερασέας, Μοσχάτου και Νεοχωρίου τα οποία εμφανίζουν υψηλό ποσοστό μεγάλων κατοικιών.

Παρατηρείται λοιπόν μια μεγάλη αύξηση του μεγάλου μεγέθους κατοικιών, της τάξης του 50% περίπου με ανάλογη μείωση του μικρού μεγέθους κατοικιών.

Το μέσο μέγεθος κατοικίας (ΜΜΚ) είναι 3 δωμάτια για τις Τ.Κ. Καρίτσας, Καρβασαράς, Μορφοβουνίου, και Λαμπερού και 4 δωμάτια για τις υπόλοιπες Τοπικές Κοινότητες.

Δείκτης Γ2	Απόθεμα κατοικιών

Σύνολο Ελλάδος, μεγάλες γεωγραφικές περιοχές, περιφέρειες, γεωγραφικά διαμερίσματα, νομοί, δήμοι/ κοινότητες, δημοτικά/ κοινοτικά διαμερίσματα και περιοχές (αστικές, αγροτικές)	Οικοδομές		Οικοδομές κατά αριθμό κτιρίων					Σύνολο	
	Σύνολο	Από αυτές εκτός οικισμού	1	2	3	4	5 και άνω	Κτιρίων	Κανονικών κατοικιών
Δ.Ε. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	**2.120**	**118**	**1.876**	**209**	**32**	**1**	**2**	**2.426**	**1.895**
Δ.Δ.Πεζουλας	504	19	427	64	12	0	1	615	507
Δ.Δ.Καρβασαρά	69	0	69	0	0	0	0	69	61
Δ.Δ.Καρίτσης Δολόπων	239	13	199	32	7	1	0	288	245
Δ.Δ.Κρυονερίου	360	55	311	45	4	0	0	413	283
Δ.Δ.Μπελοκομίτης	127	1	121	5	1	0	0	134	106
Δ.Δ.Νεοχωρίου	411	19	371	37	2	0	1	459	385
Δ.Δ.Φυλακτής	410	11	378	26	6	0	0	448	308
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**1.744**	**203**	**1.504**	**214**	**25**	**1**	**0**	**2.011**	**1.649**
Δ.Δ.Μορφοβουνίου	587	105	473	102	11	1	0	714	564
Δ.Δ.Κερασέας	209	0	202	6	1	0	0	217	198
Δ.Δ.Λαμπερού	200	41	172	25	3	0	0	231	181
Δ.Δ.Μεσενικόλα	448	1	369	69	10	0	0	537	438
Δ.Δ.Μοσχάτου	300	56	288	12	0	0	0	312	268

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή απογραφή 2011

Δείκτης Γ2α | Απόθεμα κατοικιών

Σύνολο Ελλάδος, μεγάλες γεωγραφικές περιοχές , περιφέρειες, γεωγραφικά διαμερίσματα, νομοί, δήμοι/ κοινότητες, δημοτικά/ κοινοτικά διαμερίσματα και περιοχές (αστικές, αγροτικές)	Κτίρια κατά χρήση και αριθμό των κανονικών κατοικιών τους																	
	Σύνολο κτιρίων, αποκλειστικής χρήσης	Αποκλειστική χρήση για στέγαση νοικοκυριών με αριθμό κανονικών κατοικιών								Σύνολο κτιρίων μικτής χρήσης	Μικτή χρήση κυρίως για στέγαση νοικοκυριών με αριθμό κανονικών κατοικιών							
		Σύνολο	1	2	3 - 5	6 - 15	16-30	31 και άνω	Δε δηλώθηκε αριθμός κατοικιών		Σύνολο	1	2	3 - 5	6 - 15	16-30	31 και άνω	Δε δηλώθηκε αριθμός κατοικιών
Δ.Ε. Νεβρόπολης	**2.376**	**1.726**	**1.628**	**83**	**14**	**1**	**0**	**0**	**0**	**50**	**30**	**26**	**3**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**
Δ.Δ.Πεζούλας	602	440	400	34	5	1	0	0	0	13	8	5	2	1	0	0	0	0
Δ.Δ.Καρβασαρά	69	61	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Καρίτσης Δολόπων	284	224	211	9	4	0	0	0	0	4	2	2	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Κρυονερίου	400	258	248	9	1	0	0	0	0	13	7	7	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Μπελοκομίτης	132	98	93	4	1	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Νεοχωρίου	446	348	323	23	2	0	0	0	0	13	9	8	1	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Φυλακτής	443	297	292	4	1	0	0	0	0	5	2	2	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε. Πλαστήρα	**1.939**	**1.431**	**1.309**	**110**	**12**	**0**	**0**	**0**	**0**	**72**	**21**	**19**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Δ.Δ.Μορφοβουνίου	700	472	405	59	8	0	0	0	0	14	4	4	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Κερασέας	212	191	190	1	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Λαμπερού	221	157	143	14	0	0	0	0	0	10	5	5	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Μεσενικόλα	502	368	342	24	2	0	0	0	0	35	12	10	2	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Μοσχάτου	304	243	229	12	2	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή απογραφή 2011

Γ1.3 Χρήση κατοικιών

Στο σύνολο του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, απογράφτηκαν 4437 κτίρια εκ των οποίων τα 3544 (ποσοστό 79,87%) αποτελούν κτίρια κατοικίας, τα οποία περιλαμβάνουν 3157 κανονικές κατοικίες (απογραφή Ελληνικής Στατιστικής Αρχής 2011). Συγκριτικά με την αντίστοιχη απογραφή για το 1991 ο αριθμός των κτιρίων αυξήθηκε κατά 9,1%, τα κτίρια κατοικίας αυξήθηκαν κατά 11,4% και οι κανονικές κατοικίες κατά 11,8%. Άρα σε μεγάλο ποσοστό κυριαρχεί η χρήση της κατοικίας, ενώ τα κτίρια που δε χρησιμοποιούνται γι' αυτό το σκοπό περιλαμβάνουν είτε επαγγελματικούς, είτε βοηθητικούς χώρους.

Λόγω της πολύ περιορισμένης εκτός σχεδίου δόμησης (ως αποτέλεσμα των περιοριστικών όρων και προϋποθέσεων δόμησης που επέβαλε η ΖΟΕ λίμνης Πλαστήρα) το μεγαλύτερο ποσοστό των κτιρίων είναι κτισμένα εντός των οριοθετημένων οικισμών του Δήμου. Έτσι όπως φαίνεται και στους αντίστοιχους χάρτες κατά οικισμό, οι χρήσεις πλην της κατοικίας που εντοπίζονται είναι:

- Εκπαίδευση
- Πολιτισμός
- Διοίκηση
- Εκκλησίες - Μοναστήρια
- Καφενεία
- Τουρισμός (ξενώνες)
- Μεταποιητικές μονάδες (ξυλουργείο, οινοποιείο)
- Λοιπά καταστήματα λιανικού εμπορίου καθημερινής ανάγκης (παντοπωλείο,κτλ.)

Στο σύνολο των κανονικών κατοικιών το 60% περίπου αφορά σε κύρια κατοικία των μόνιμων κατοίκων του Δήμου, το 38% αφορά σε δευτερεύουσα ή εξοχική κατοικία και το υπόλοιπο 2% περιλαμβάνει κενές κατοικίες. Το υψηλό ποσοστό δευτερεύουσας κατοικίας αντανακλά την πληθυσμιακή φυσιογνωμία του Δήμου λίγοι μόνιμοι κάτοικοι συγκριτικά με την απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής , καθώς μεγάλο μέρος του πληθυσμού που απογράφεται επισκέπτεται εποχιακά το Δήμο για παραθεριστικούς κυρίως λόγους. Οι εποχιακοί αυτοί επισκέπτες αποτελούν κατά κύριο λόγο πρώην κατοίκους του Δήμου οι οποίοι μετανάστευσαν (είτε στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, είτε στο εξωτερικό) και διατηρούν το πατρικό τους σπίτι για να διαμένουν σε αυτό εποχιακά. Βέβαια από την άλλη πλευρά το υψηλό ποσοστό των δευτερευουσών κατοικιών δείχνει την επιθυμία των ανθρώπων αυτών να επανέλθουν στον τόπο

καταγωγής τους και γιατί όχι, να μείνουν μόνιμα σε αυτά εφόσον τους δοθούν τα κατάλληλα κίνητρα.

Συγκριτικά με τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο Π.Ε. Καρδίτσας και Περιφέρειας Θεσσαλίας το ποσοστό των δευτερευουσών κατοικιών είναι σχεδόν το μισό και στις δύο περιπτώσεις σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα (20% και 18% για την περιφερειακή ενότητα και την περιφέρεια αντίστοιχα). Η ιδιαιτερότητα αυτή του Δήμου καθιστά επιτακτική την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη οικιστική και αναπτυξιακή πολιτική ελκυστική για τους κατοίκους και φιλική για το περιβάλλον στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Αντίστοιχες μεταβολές παρατηρούνται και στην απογραφή κατά Τοπική Κοινότητα.

Δείκτης Γ3 | Απόθεμα κατοικιών (συμπλήρωμα)

Σύνολο Ελλάδος, μεγάλες γεωγραφικές περιοχές, περιφέρειες, γεωγραφικά διαμερίσματα, νομοί, δήμοι/ κοινότητες, δημοτικά/ κοινοτικά διαμερίσματα και οικισμοί	Σύνολο κτιρίων	Χρήσεις ή προορισμός χρήσεων κτιρίου																												
		Αποκλειστική χρήση										Μικτή χρήση																		
													Κύρια									Δευτερεύουσα								
		Σύνολο κτιρίων αποκλειστικής χρήσης	Κατοικίες	Εκκλησίες - Μοναστήρια	Ξενοδοχεία	Εργοστάσια - Εργαστήρια	Σχολικά κτίρια	Καταστήματα - Γραφεία	Σταθμοί Αυτοκινήτων (πάρκινγ)	Νοσοκομεία, Κλινικές κλπ.	Άλλες χρήσεις	Σύνολο κτιρίων μικτής χρήσης	Κατοικίες	Εκκλησίες - Μοναστήρια	Ξενοδοχεία	Εργοστάσια - Εργαστήρια	Σχολικά κτίρια	Καταστήματα - Γραφεία	Σταθμοί Αυτοκινήτων (πάρκινγ)	Νοσοκομεία, Κλινικές κλπ.	Άλλες χρήσεις	Κατοικίες	Εκκλησίες - Μοναστήρια	Ξενοδοχεία	Εργοστάσια - Εργαστήρια	Σχολικά κτίρια	Καταστήματα - Γραφεία	Σταθμοί Αυτοκινήτων (πάρκινγ)	Νοσοκομεία, Κλινικές κλπ.	Άλλες χρήσεις
Δήμος Νεβρόπολης Αγράφων	**2.426**	**2.376**	**1.726**	**47**	**15**	**3**	**8**	**32**	**0**	**1**	**544**	**50**	**30**	**0**	**5**	**2**	**1**	**3**	**0**	**0**	**9**	**11**	**0**	**1**	**2**	**0**	**26**	**0**	**0**	**10**
Δ.Δ.Πεζούλας	**615**	**602**	**440**	**11**	**2**	**0**	**2**	**6**	**0**	**1**	**140**	**13**	**8**	**0**	**1**	**2**	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**2**	**0**	**8**	**0**	**0**	**2**
Πεζούλα,η	182	178	130	6	0	0	1	0	0	1	40	4	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Καλύβια,τα	286	277	197	3	0	0	1	6	0	0	70	9	5	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	2	0	6	0	0	0
Νεράιδα,η	147	147	113	2	2	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Καρβασαρά	**69**	**69**	**61**	**1**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**0**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Καρβασαράς,ο	69	69	61	1	0	0	0	2	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Καρίτσης Δολόπων	**288**	**284**	**224**	**12**	**0**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**46**	**4**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**
Καρίτσα,η	138	135	111	6	0	0	0	1	0	0	17	3	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
Αγία Μαρίνα,η (τ.Πλακωτόν,το)	68	67	55	1	0	0	1	0	0	0	10	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Αγία Παρασκευή,η	10	10	7	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λογγά,η	12	12	7	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μέγα Ρεύμα,το	23	23	17	1	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πετρωτό,το	10	10	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ραφήνα,η	27	27	18	1	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Κρυονερίου	**413**	**400**	**258**	**5**	**0**	**1**	**1**	**8**	**0**	**0**	**127**	**13**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**5**	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7**
Κρυονέριον,το	330	324	214	4	0	1	1	7	0	0	97	6	0	0	0	0	0	1	0	0	5	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Κουτσοδήμος,ο	83	76	44	1	0	0	0	1	0	0	30	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Δ.Δ.Μπελοκομίτης	**134**	**132**	**98**	**4**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**27**	**2**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**
Μπελοκομίτη,η	111	109	76	3	1	0	1	1	0	0	27	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Κέδρος,ο	23	23	22	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Νεοχωρίου	**459**	**446**	**348**	**7**	**11**	**1**	**2**	**7**	**0**	**0**	**70**	**13**	**9**	**0**	**4**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**11**	**0**	**0**	**1**
Νεοχώριον,το	459	446	348	7	11	1	2	7	0	0	70	13	9	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	11	0	0	1
Δ.Δ.Φυλακτής	**448**	**443**	**297**	**7**	**1**	**1**	**1**	**7**	**0**	**0**	**129**	**5**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**
Φυλακτή,η	368	364	261	6	1	1	1	5	0	0	89	4	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0
Καλύβια Φυλακτής,τα	80	79	36	1	0	0	0	2	0	0	40	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Δήμος Πλαστήρα	**2.011**	**1.939**	**1.431**	**30**	**7**	**3**	**4**	**18**	**0**	**1**	**445**	**72**	**21**	**2**	**2**	**0**	**1**	**10**	**0**	**0**	**36**	**47**	**0**	**0**	**1**	**1**	**17**	**0**	**1**	**5**
Δ.Δ.Μορφοβουνίου	**714**	**700**	**472**	**6**	**1**	**0**	**0**	**6**	**0**	**0**	**215**	**14**	**4**	**1**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**0**	**7**	**8**	**0**	**0**	**0**	**1**	**3**	**0**	**0**	**2**
Μορφοβούνιον,το	682	668	459	5	1	0	0	6	0	0	197	14	4	1	0	0	0	2	0	0	7	8	0	0	0	1	3	0	0	2
Ράζια,τα	32	32	13	1	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Κερασέας	**217**	**212**	**191**	**2**	**1**	**0**	**0**	**3**	**0**	**0**	**15**	**5**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Κερασέα,η	176	174	160	2	0	0	0	3	0	0	9	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Νεβρόπολη,η	41	38	31	0	1	0	0	0	0	0	6	3	0	1	1	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Λαμπερού	**231**	**221**	**157**	**6**	**1**	**0**	**2**	**4**	**0**	**1**	**50**	**10**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**4**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5**	**0**	**0**	**0**
Λαμπερό,το	132	126	91	4	1	0	1	2	0	0	27	6	2	0	0	0	0	1	0	0	3	4	0	0	0	0	2	0	0	0
Άγιος Αθανάσιος,ο	99	95	66	2	0	0	1	2	0	1	23	4	3	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3	0	0	0
Δ.Δ.Μεσενικόλα	**537**	**502**	**368**	**9**	**2**	**1**	**1**	**1**	**0**	**0**	**120**	**35**	**12**	**0**	**0**	**0**	**1**	**3**	**0**	**0**	**19**	**22**	**0**	**0**	**1**	**0**	**8**	**0**	**1**	**3**
Μεσενικόλας,ο	530	495	368	5	0	1	1	1	0	0	119	35	12	0	0	0	1	3	0	0	19	22	0	0	1	0	8	0	1	3
Μονή Κορώνης,η	7	7	0	4	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Δ.Μοσχάτου	**312**	**304**	**243**	**7**	**2**	**2**	**1**	**4**	**0**	**0**	**45**	**8**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**4**	**0**	**0**	**3**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**
Μοσχάτον,το	231	225	186	5	1	0	1	1	0	0	31	6	0	0	1	0	0	4	0	0	1	5	0	0	0	0	1	0	0	0
Άγιος Νικόλαος,ο	76	74	53	1	1	2	0	3	0	0	14	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Τσαρδάκι,το	5	5	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή , Απογραφή Πληθυσμού - Κατοικιών

Γ1.4 Βασικές λειτουργικές ελλείψεις κατοικιών

Γενικά ο Δήμος διαθέτει υψηλό επίπεδο ανέσεων στις κατοικίες. Σε σύνολο 3544 κατοικιών το 0,2% δεν διαθέτει κουζίνα, ενώ ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό (1,1%) δε διαθέτει λουτρό ή ντους.

Η εικόνα που παρουσιάζει ο παρακάτω πίνακας τοποθετεί τον εξεταζόμενο δήμο σε αρκετά καλό επίπεδο ποιότητας όσον αφορά τις συνθήκες της κατοικίας σε αστικό και αγροτικό επίπεδο.

Γ1.5 Οικοδόμηση

Η οικοδομική δραστηριότητα στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα είναι πολύ περιορισμένη και σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής παρουσιάζει φθίνουσα πορεία κατά την δεκαετία όπως φαίνεται και από τις δύο τελευταίες χρονολογίες 2010 και 2011 .

Η κατανομή της οικοδόμησης κατά τοπική κοινότητα δείχνει ότι μόνον οι Τ.Κ. Μοσχάτου, Μορφοβουνίου και Νεοχωρίου εμφανίζουν οικοδόμηση, αντίθετα στις υπόλοιπες τοπικές κοινότητες η οικοδόμηση είναι ελάχιστη ή μηδενική.

Ο μέσος αριθμός ορόφων των νέων οικοδομών είναι: 2 όροφοι

Εξάλλου όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα το ύψος των κτιρίων στο Δήμο δεν υπερβαίνει τους δύο ορόφους.

Κατ' αναλογία ο αριθμός των νέων κατοικιών παρουσιάζει φθίνουσα πορεία, έτσι:

Το 2010 11 νέες κατοικίες, εκ των οποίων οι 9 ήταν των 3 δωματίων και άνω.

Το 2011 δημιουργήθηκαν 15 νέες κατοικίες εκ των οποίων οι 7 ήταν των 3 δωματίων και άνω.

Οι νέες κατοικίες σε σύγκριση με τις νέες οικοδομές είναι περισσότερες σε αριθμό – πλην του έτους 2000. Αυτό μπορεί να συμβαίνει για δύο κυρίως λόγους: στις νέες οικοδομές δημιουργήθηκαν περισσότερες της μιας κατοικίες, αν θεωρήσουμε ότι οι νέες κατοικίες δημιουργήθηκαν αποκλειστικά στις νέες οικοδομές, ή ότι σε υφιστάμενες οικοδομές δημιουργήθηκαν ορισμένες νέες κατοικίες.

Ο έλεγχος της οικοδόμησης στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου επιτυγχάνεται με την εφαρμογή των διατάξεων της υφιστάμενης ΖΟΕ και για το λόγο αυτό δεν έχει αναπτυχθεί εκτός σχεδίου δόμηση στο Δήμο. Εντός των οικισμών η δόμηση είναι πολύ περιορισμένη, καθώς πολλοί είναι οι κάτοικοι που συντηρούν και βελτιώνουν τα υφιστάμενα σπίτια και δεν προχωρούν σε νέα ανοικοδόμηση, κυρίως λόγω κόστους.

Δείκτης Γ5	Χαρακτηριστικά οικοδόμησης

Έτος 2010	Νέες Οικοδομές				Προσθήκες				Αριθμός κατοικιών		
	Αριθμός	Οροφοι	Ογκος	Επιφάνεια	Αριθμός	Οροφοι	Ογκος	Επιφάνεια	Σύνολο	Με 1 ή 2 Δωμάτια	Με 3 και άνω Δωμάτια
Πεζούλας	2	3	826	228	3	2	305	97	4	2	2
Καρίτσης Δολόπων	1	1	120	38	0	0	0	0	1	1	0
Κρυονερίου	2	2	991	347	1	0	144	51	3	1	2
Νεοχωρίου	1	1	78	25	1	0	619	236	0	0	0
Φυλακτής	0	0	0	0	2	1	240	72	2	2	0
Μορφοβουνίου	0	0	0	0	2	1	762	230	1	0	1
Κερασέας	0	0	0	0	2	1	564	131	2	1	1
Λαμπερού	1	2	542	204	0	0	0	0	1	0	1
Μεσενικόλα	0	0	0	0	1	1	223	79	1	0	1
Μοσχάτου	4	7	2.103	540	1	1	264	90	4	1	3

Έτος 2011	Νέες Οικοδομές				Προσθήκες				Αριθμός κατοικιών		
	Αριθμός	Οροφοι	Ογκος	Επιφάνεια	Αριθμός	Οροφοι	Ογκος	Επιφάνεια	Σύνολο	Με 1 ή 2 Δωμάτια	Με 3 και άνω Δωμάτια
Τοπική Κοινότητα Μορφοβουνίου	6	6	1.981	652	4	4	1.350	382	8	4	4
Τοπική Κοινότητα Κερασέας	0	0	0	0	1	1	920	399	2	0	2
Τοπική Κοινότητα Πεζούλας	1	3	528	173	0	0	0	0	2	1	1
Τοπική Κοινότητα Καρίτσης Δολόπων	2	3	783	213	0	0	0	0	2	0	2
Τοπική Κοινότητα Κρυονερίου	0	0	0	0	1	1	149	49	0	0	0
Τοπική Κοινότητα Μπελοκομίτης	1	2	675	197	1	0	21	7	2	0	2
Τοπική Κοινότητα Νεοχωρίου	4	7	2.755	917	1	0	109	28	5	3	2
Τοπική Κοινότητα Φυλακτής	1	2	267	83	0	0	0	0	1	0	1

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή , Στατιστικές Σειρές Οικοδόμησης ανά Δήμο και Κοινότητα, 2010,2011

Γ1.6 Τοπική κατασκευαστική υποδομή και πρακτικές

Σύμφωνα με την επιτόπια έρευνα που έγινε στους οικισμούς του Δήμου, από τους τοπικούς παράγοντες αναφέρθηκε ότι δραστηριοποιούνται στην περιοχή συνεργεία οικοδόμων, ενώ υπάρχουν και τεχνίτες άλλων ειδικοτήτων που συμμετέχουν στην οικοδόμηση. Λόγω της πολύ περιορισμένης οικοδομικής δραστηριότητας στο Δήμο θεωρείται ότι το τοπικό κατασκευαστικό δυναμικό επαρκεί τόσο για τις νέες οικοδομές, όσο και για τις εργασίες συντήρησης των υφιστάμενων οικοδομών. Βέβαια, λόγω της εγγύτητας του Δήμου με την Καρδίτσα οποιαδήποτε έκτακτη ανάγκη για επιπλέον κατασκευαστικό δυναμικό μπορεί να καλυφθεί άμεσα.

Οι οικισμοί του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα δεν παρουσιάζουν κάτι το αξιόλογο από πλευράς αρχιτεκτονικού ύφους. Το όποιο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον προκαλείται από την ανάγκη ανάσχεσης της μορφολογικής καταστροφής των παλιών πέτρινων σπιτιών από τις νεώτερες, χρονικά, παρεμβάσεις που δέχονται.

Πιο συγκεκριμένα το μεγαλύτερο μέρος του οικιστικού αποθέματος περιλαμβάνει παλιά κτίρια μονώροφα και διώροφα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, σε σχήμα ορθογώνιας κάτοψης, με εμφανή φέρουσα λιθοδομή και τετράριχτη στέγη, που όμως δεν αποτελεί τον κανόνα. Στα περισσότερα διώροφα κτίσματα ο κάτω όροφος χρησιμοποιείται συνήθως ως βοηθητικός χώρος και ο πάνω όροφος ως κατοικία. Οι όροφοι στα διώροφα κτίσματα συνδέονται με ξύλινη σκάλα.

Οι νεότερες κατοικίες δεν ακολουθούν κάποια τυπολογία που να σχετίζεται με την παλαιότερη αρχιτεκτονική και έχουν την εικόνα μιας τυπικής αστικού τύπου κατοικίας.

Οι παρεμβάσεις που έγιναν μετέπειτα για την συντήρηση των παλιών πέτρινων κατοικιών (επισκευές, συντηρήσεις και προσθήκες) δεν ακολούθησαν τα προηγούμενα χαρακτηριστικά (φόρμες, υλικά, χρωματισμοί), με αποτέλεσμα να έχουμε μια εντελώς πολυποίκιλη εικόνα στο δομημένο περιβάλλον. Παρατηρείται λοιπόν το φαινόμενο, σε πολλές παλιές κατοικίες, η φέρουσα τοιχοποιία να περιλαμβάνει δύο και τρία διαφορετικά υλικά κατασκευής με εμφανή τρόπο, λόγω απουσίας υλικού επικάλυψης (π.χ. σοβάς). Έτσι, εντοπίζονται πέτρινα σπίτια στα οποία τμήματα της φέρουσας τοιχοποιίας τους είναι χτισμένα από τσιμεντόλιθους, τούβλα, ή ακόμα και πέτρα διαφορετικού τύπου και τα οποία συνδυάζονται από στέγες με υλικό επικάλυψης, όπως, ελενίτ, αλουμίνιο, λαμαρίνα, κτλ. Το τελικό αισθητικό και αρχιτεκτονικό αποτέλεσμα που παράγεται είναι ιδιαίτερα αρνητικό, υποβαθμίζει και απαξιώνει σε μεγάλο βαθμό το οικιστικό απόθεμα και τους οικισμούς και έρχεται σε σύγκρουση με την ποιότητα και την αισθητική αξία του φυσικού περιβάλλοντος που βρίσκεται στον εξωαστικό χώρο του Δήμου.

Γ2. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

Γ2.1 Συνθήκες χρήσης κατοικίας

Στο συντριπτικό ποσοστό τους οι κατοικίες καλύπτουν τις ανάγκες ιδιοκατοίκησης των κατοίκων. Οι ενοικιαζόμενες κατοικίες είναι ελάχιστες και χρησιμοποιούνται κυρίως κατά τους θερινούς μήνες από εποχιακούς κατοίκους οι οποίοι είτε δεν έχουν δική τους οικία για να διαμένουν είτε δεν έχουν ανακατασκευάσει την οικία των γονέων τους.

Η πυκνοκατοίκηση στους οικισμούς του Δήμου κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα και είναι μικρότερη του ενός ατόμου ανά δωμάτιο. Βάση της επιτόπιας έρευνας για τις συνθήκες κατοίκησης των κατοίκων, προκύπτει ότι τα νοικοκυριά που διαμένουν μόνιμα στους οικισμούς του Δ.Λίμνης Πλαστήρα είναι κατά κανόνα ολιγομελή. Πρόκειται κυρίως για ηλικιωμένα ζευγάρια των οποίων οι κατιόντες έχουν μεταναστεύσει στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, ενώ όσοι παρέμειναν στο Δήμο δεν έχουν δημιουργήσει δική τους οικογένεια.

Πιο συγκεκριμένα η πυκνότητα κατοίκησης στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής είναι 0,6 άτομα ανά δωμάτιο τη στιγμή που ο ίδιος δείκτης σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, Περιφέρειας και Χώρας είναι 0,5 άτομα ανά δωμάτιο. Βέβαια, όπως έχει ήδη αναφερθεί και προηγούμενα, τα στοιχεία απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των ορεινών περιοχών με μικρούς οικισμούς, δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Για την περίπτωση του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα η πραγματική πυκνότητα κατοίκησης εκτιμάται κάτω των 0,5 κατοίκων ανά δωμάτιο, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Γ2.2 Λειτουργικές εξυπηρετήσεις

Σχετικά με το δίκτυο ύδρευσης στο δήμο το ποσοστό των νοικοκυριών που είναι συνδεδεμένα με το βασικό δίκτυο ύδρευσης της περιοχής είναι πολύ υψηλό , της τάξης του 98,7% για το σύνολο του δήμου και παραμένει παρόμοιο και στις επιμέρους κοινότητές του. Επομένως, το δίκτυο ύδρευσης φαίνεται να καλύπτει σχεδόν το σύνολο του δήμου.

Παρόμοια ποσοστά παρατηρούνται και στην περίπτωση του ηλεκτρικού δικτύου. Έτσι, λοιπόν, για το σύνολο του δήμου παρατηρείται ένα ποσοστό κάλυψης 98,9% το οποίο αυξάνεται για όλες τις κοινότητες στο 100% της κάλυψης.

Η κατάσταση όμως δεν είναι τόσο ικανοποιητική στην περίπτωση του δικτύου αποχέτευσης αφού για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται κατά κανόνα απορροφητικοί βόθροι.

Ως προς τη σύνδεση του Δήμου με το δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας, το δίκτυο κρίνεται επαρκές και πλήρως εκσυγχρονισμένο (ψηφιοποιημένο).

Γ3. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Γ3.1 Κόστος γης και κατοικίας

Η διερεύνηση της αγοράς ακινήτων στην περιοχή παρουσιάζει ορισμένες δυσκολίες, λόγω της ιδιαιτερότητας του χώρου, που χαρακτηρίζεται ως αγροτική, με φθίνοντα πληθυσμό, αλλά και ελκυστικό φυσικό περιβάλλον.

Για την αξιολόγηση της αγοράς ακινήτων πέραν της γενικότερης «αναγνώρισης» της περιοχής ελήφθησαν υπόψη:

- Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν από τοπικούς κτηματομεσίτες.
- Τα στοιχεία μεταβιβάσεων που τηρούνται στη ΔΟΥ Καρδίτσας από τα οποία εξαιρέθηκαν οι μεταβιβάσεις από χαριστική αιτία (δωρεές, γονικές παροχές, κληρονομιές), καθώς και η δημιουργία τίτλων ιδιοκτησίας από χρησικτησία, δεδομένου ότι οι κατηγορίες αυτές δεν αποτελούν «ζήτηση» στην αγορά ακινήτων.
- Το θεσμικό πλαίσιο δόμησης που καθορίζεται από τα όρια οικισμών και τους περιοριστικούς όρους της Ζ.Ο.Ε. Πλαστήρα.

Η πρώτη διαπίστωση αφορά στη «στρεβλή» λειτουργία της αγοράς, λόγω του μικρού μεγέθους και των συναισθηματικών δεσμών των ιδιοκτητών με τα ακίνητά τους. Αυτό έχει ως συνέπεια την απαίτηση υψηλών τιμών, χωρίς όμως να πραγματοποιούνται μεταβιβάσεις στα επίπεδα αυτά.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό είναι η μη διαθεσιμότητα «αστικών» ακινήτων, δηλαδή εντός των ορίων οικισμών, με αποτέλεσμα η ζήτηση να ικανοποιείται στην εκτός σχεδίου περιοχή.

Η ζήτηση αφορά κυρίως έως και αποκλειστικώς σε δευτερεύουσα – εξοχική κατοικία, που ικανοποιείται με την αγορά γης και οικοδόμηση από τους νέους ιδιοκτήτες με αυτεπιστασία.

Γενικότερα η ζήτηση εντοπίζεται σε περιοχές που έχουν «πρόσωπο» στη λίμνη και σχετικά ευχερή οδική πρόσβαση. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αυξανόμενη ζήτηση γενικότερα της περιοχής της λίμνης Πλαστήρα ως τουριστικού προορισμού και η υλοποίηση προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης έχει αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της περιοχής. Στο «κύκλωμα» της λίμνης όμως πλεονεκτούν ιδιαίτερα οι Τ.Κ. Νεοχωρίου και Πεζούλας, λόγω της καλλίτερης θέσης τους (ευρύ μέτωπο) σε σχέση με τη λίμνη.

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ : - -2014
Η ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ : - -2014
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Τ.Υ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ
ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

-ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ –

ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

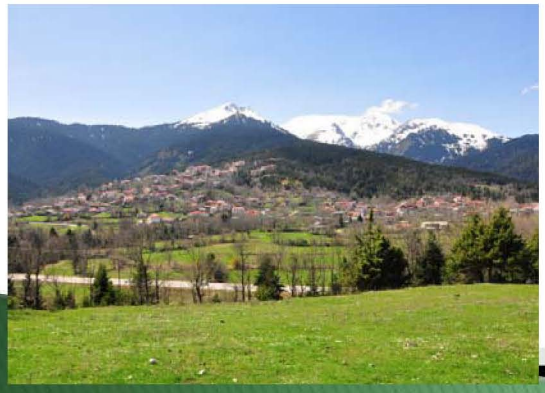

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΣΤΑΔΙΟ Β&Γ΄:

ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ

ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ και

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (ΠΟΠ)

ΑΝΑΔΟΧΟΣ : ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Βιώσιμη ορίζεται η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της παρούσας γενιάς, χωρίς να μειωθεί η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες και φιλοδοξίες.

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ζαχαρίου Αθανάσιος
Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.
Συντονιστής της ομάδας μελέτης

Κλοκοτάρας Κωνσταντίνος
Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός,
Περιβαλλοντολόγος

Δήμου Γλυκερία
Τοπογράφος Μηχανικός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **3**
ΕΙΣΑΓΩΓΗ **4**
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ **5**
Α. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ **9**
Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΗ Ι ΚΑΙ ΙΙ: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ **20**
Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ 20
Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ 25
Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ **28**
Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.1 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ 28
Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.2 : ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Π.Ο.Π.) 89
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ **248**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ολοκληρωμένο Τοπικό Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης μπορεί να ορισθεί ως το σύνολο των γενικών και ειδικών στόχων και των απαραίτητων δράσεων, μέτρων, πολιτικών και επιμέρους προγραμμάτων που θα συμβάλλουν στην επιθυμητή και δυνατή οικονομική και κοινωνική τοπική ανάπτυξη στα πλαίσια των στόχων και κατευθύνσεων του χωροταξικού σχεδιασμού προστατεύοντας παράλληλα το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της κάθε περιοχής. Με την έννοια αυτή το Ολοκληρωμένο Τοπικό Πρόγραμμα αποτελεί το Στρατηγικό Πλαίσιο Δράσης με βάση το οποίο ο Δήμος θα έχει τη δυνατότητα συντονισμένα και όχι αποσπασματικά να αντιμετωπίσει ιεραρχημένα αλλά και να προλάβει προβλήματα σε όλους τους τομείς που αφορούν με την ευρεία έννοια τη βιώσιμη ποιότητα ζωής στις πόλεις, τους οικισμούς και την κατοικία.

Τα προγράμματα της Habitat Agenda, τα οποία εκπονήθηκαν σε πολυάριθμους Δήμους της χώρας, έχουν στρατηγικό τους στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

Η κατάρτιση και η εφαρμογή της μελέτης Habitat Agenda του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα αναμένεται να ενδυναμώσει το ρόλο και λειτουργία του Δήμου, ώστε να αφομοιώσει τις προκλήσεις που απορρέουν από τη σύγχρονη εποχή και τη συμμετοχή σε ένα παγκόσμιο πρόγραμμα, αναπτύσσοντας ένα ενεργητικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών του Δήμου αφενός, και αφετέρου για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο μεταξύ των οικισμών, με σκοπό την πρόσκτηση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Η παρούσα μελέτη «Χωροταξική μελέτη για τη επικαιροποίηση του Ολοκληρωμένου Τοπικού Προγράμματος Βιώσιμης Ανάπτυξης, σε εφαρμογή της Habitat Agenda» ανατέθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2013 στον Ζαχαρίου Αθανάσιο, με την απόφαση 72/2013 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και υπογράφτηκε συμφωνητικό στις 6-09-2013 , αποσκοπεί δε στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για το σύνολο της περιοχής του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το Α Στάδιο της μελέτης πραγματεύτηκε τη βασική ανάλυση, τη διάγνωση, αξιολόγηση και ιεράρχηση προβλημάτων και τάσεων, καθώς και τις προοπτικές χωρικής ανάπτυξης της περιοχής μελέτης, τα αποτελέσματα των οποίων συνοψίστηκαν στην Έκθεση Αποτελεσμάτων.

Το Β και Γ Στάδιο της μελέτης, τα οποία περιλαμβάνονται στην παρούσα Έκθεση, βασίζονται στα συμπεράσματα /έκθεση αποτελεσμάτων του Α Σταδίου της μελέτης.

Πραγματεύονται το Όραμα, δηλαδή τη μακροπρόθεσμη στοχοθέτηση της στρατηγικής ολοκληρωμένης ανάπτυξης του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα μέσα από θέσπιση Γενικών Οραματικών Στόχων και τη θέσπιση των Ειδικών Στόχων μέσω των οποίων εξειδικεύονται οι Γενικοί Οραματικοί Στόχοι της ολοκληρωμένης ανάπτυξης του Δήμου (Β Στάδιο), τέλος δε περιλαμβάνουν τη διαμόρφωση – ιεράρχηση των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (ΕΠΟΠ) με Δράσεις και Υποδράσεις, καθώς και την τελική διαμόρφωση και παρουσίαση των τελικών προτάσεων του Προγράμματος Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (ΠΟΠ), για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου και την υλοποίηση των αρχών της Habitat Agenda.

Συγκεκριμένα:

<u>Αντικείμενο του Β Σταδίου</u> της Μελέτης είναι:

- Η <u>διατύπωση Οράματος</u> για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα με τη μορφή Γενικών Οραματικών Στόχων, οι οποίοι βασίζονται στο τρίπτυχο των Αρχών – Στόχων της Habitat Agenda για Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη, Βιώσιμη Ανάπτυξη Πόλεων και Οικισμών και Επαρκή Στέγη για όλους, και
- Η <u>θέσπιση συγκεκριμένων Στόχων</u> για την εφαρμογή των Αρχών της Habitat Agenda στον αστικό και εξωαστικό χώρο του Δήμου, οι οποίοι θα αποτελέσουν και το πλαίσιο συγκρότησης των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Ε.Π.Ο.Π) και των Δράσεων – Υποδράσεων που αυτά θα περιέχουν (Ειδικοί Στόχοι – ΕΠΟΠ, ανά Γενικό Οραματικό Στόχο).

Το όραμα βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου θα πρέπει να περιλαμβάνει τους στόχους και τις φιλοδοξίες της τοπικής κοινωνίας για το μέλλον, σε θέματα όπως η οικιστική ανάπτυξη, η ποιότητα ζωής, η ποιότητα του περιβάλλοντος, η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη κ.λ.π. και να δίνει μια απάντηση στην ερώτηση για το πώς, η τοπική κοινωνία, θα ήθελε να είναι η περιοχή της στο μέλλον.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία προγραμμάτων και δράσεων (ολοκληρωμένων και σε εξέλιξη) της Δημοτικής Αρχής συνιστά πολύτιμη παρακαταθήκη η οποία πρέπει να επαναδιατυπωθεί και εμπλουτιστεί, με επιδίωξη να υιοθετηθούν οι αρχές και οι στόχοι της Habitat Agenda στην κατεύθυνση συγκρότησης ενός ολοκληρωμένου προγραμματικού πλαισίου ενεργοποίησης του Δήμου και γενικότερα της τοπικής κοινωνίας.

Οι Στόχοι που θεσπίζονται στο Β Στάδιο, ως εξειδίκευση και συγκεκριμενοποίηση των Γενικών Οραματικών Στόχων, αποτελούν ουσιαστικά το πλαίσιο μέσα στο οποίο ο Δήμος θα δραστηριοποιηθεί για την αντιμετώπιση των κύριων προβλημάτων που αντιμετωπίζει, τα οποία έχουν εντοπιστεί και ιεραρχηθεί στο Α Στάδιο της μελέτης, καθώς και για τη χάραξη πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξή του.

Κατά συνέπεια, οι Στόχοι θα πρέπει μεν να απαντούν στις ανάγκες και προτεραιότητες της τοπικής κοινωνίας, παράλληλα όμως, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και τις δυνατότητες του δήμου (οικονομικές, θεσμικές κλπ), για την υλοποίησή τους.

Αντικείμενο του Γ Σταδίου της Μελέτης είναι:

- Η Κατάρτιση – Ιεράρχηση των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Ε.Π.Ο.Π), και
- Η Σύνταξη Τοπικού Προγράμματος Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Π.Ο.Π,).

Η Κατάρτιση – Ιεράρχηση των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Ε.Π.Ο.Π) ανταποκρίνεται στους 4 Γενικούς Οραματικούς Στόχους και στους Ειδικούς Στόχους στους οποίους αυτοί εξειδικεύονται, στοχεύει δε στη βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Κριτήρια επιλογής των Δράσεων και Υποδράσεων που υλοποιούν τους Ειδικούς Στόχους /ΕΠΟΠ για τη βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα αποτελούν:

- Η σπουδαιότητα του προβλήματος ή των προβλημάτων των οποίων επιζητείται η αντιμετώπιση, σε συνάρτηση με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.
- Η εφικτότητα επίλυσης του προβλήματος από άποψη οικονομική, θεσμική, κ.ά., λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και την ετοιμότητα των αρμόδιων φορέων και η δυνατότητα ποσοτικής προσέγγισης και μετρησιμότητας.
- Η ανάγκη καινοτομίας και η εισαγωγή /χρήση των νέων τεχνολογιών σε πλατύτερο φάσμα δραστηριοτήτων, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί το παραγωγικό δυναμικό της περιοχής, να αναβαθμιστούν ποιοτικά οι ανθρώπινοι πόροι και η ποιότητα ζωής, καθώς και να ανασυγκροτηθεί η ίδια τη Δημοτική Αρχή, έτσι ώστε να προγραμματίζει και να διαχειρίζεται καλύτερα τις τοπικές υποθέσεις.
- Η προώθηση συνεργιών σε τοπικό επίπεδο ανάμεσα στη Δημοτική Αρχή και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας, συμπεριλαμβανόμενου του ιδιωτικού τομέα, ή και η συνεργασία με άλλους φορείς της Τ.Α. για την υλοποίηση κοινών δράσεων και προγραμμάτων που επιλύουν διαδημοτικά προβλήματα.
- Ο χρονικός προσδιορισμός των σταδίων υλοποίησης – επίτευξης των στόχων, με εκτίμηση της βραχυπρόθεσμης (0-5 έτη), ή μεσοπρόθεσμης (5-15 έτη) δυνατότητας επίλυσης του προβλήματος, και τέλος

- Η αποδοχή τους από την τοπική κοινωνία, ώστε αυτοί να αποτελέσουν πεδίο εγρήγορσης και κινητοποίησης των διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, ως αρωγών και κοινωνών - συμμέτοχων των προσπαθειών της Δημοτικής Αρχής.

Η Διαμόρφωση - Διατύπωση κάθε Ε.Π.Ο.Π περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον Οδηγό εκπόνησης των προγραμμάτων, τα εξής σημεία:

- Στόχος – αναμενόμενα αποτελέσματα
- Αναφέρεται ο Στόχος, για την υλοποίηση του οποίου έχει καταρτισθεί το πρόγραμμα, και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Δράσεις - Υποδράσεις
- Αναφέρονται οι συγκεκριμένες Δράσεις που απαρτίζουν το πρόγραμμα, ο ειδικότερος χαρακτήρας τους (Έργο, διοικητική δράση, οικονομική δράση κλπ) καθώς και το αν πρόκειται για νέες Δράσεις ή υφιστάμενες που συνεχίζονται, ή υφιστάμενες που έχουν τροποποιηθεί.
- Ημερομηνία έναρξης και λήξης του προγράμματος (χρονοδιάγραμμα)
- Χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνει την χρονική διάρκεια και τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των δράσεων του προγράμματος. Το πρόγραμμα μπορεί να χωριστεί σε φάσεις έτσι ώστε να κατανεμηθούν χρονικά οι δράσεις.
- Συμμετοχικές δράσεις και αρμοδιότητες άλλων φορέων
- Καθορίζονται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του Δήμου, αλλά και άλλων φορέων που εμπλέκονται πιθανόν στην υλοποίηση των δράσεων.
- Καθορισμός υπευθύνου.
- Για κάθε Ε.Π.Ο.Π θα οριστεί κάποιος υπεύθυνος, ο οποίος θα παρακολουθεί την σωστή εφαρμογή του. Εάν το πρόγραμμα περιλαμβάνει πολλές και διαφορετικές παρεμβάσεις, τότε προτείνεται η συμμετοχή ομάδας ειδικών του Δήμου, για να επιτευχθεί η έγκαιρη εφαρμογή των προγραμμάτων.
- Εκτίμηση του προϋπολογισμού
- Γίνεται κατά περίπτωση μια εκτίμηση του προϋπολογισμού, εκτός εάν ο προϋπολογισμός απαιτεί σύνθετες και χρονοβόρες μελέτες, οπότε γίνεται μία πιο εμπειρική εκτίμηση.
- Δείκτες μέτρησης και παρακολούθησης της επίδοσης του προγράμματος.
- Γίνεται χρήση ειδικών ποσοτικών δεικτών για να δοθεί τη δυνατότητα στον Δήμο να παρακολουθεί την εξέλιξη του προγράμματος.

Η Ιεράρχηση των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Ε.Π.Ο.Π) έγινε με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Τη σπουδαιότητα των προβλημάτων που διαγνώστηκαν σε συνάρτηση με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου και την προστασία και αναβάθμιση του οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

- Τη συμμετοχή της υλοποίησης προτεινόμενων Δράσεων στην επίτευξη περισσότερων του ενός Ε.Π.Ο.Π (κοινές δράσεις)
- Την εφικτότητα επίλυσης των προβλημάτων λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και την ετοιμότητα των αρμόδιων φορέων.
- Τον εκτιμώμενο χρονικό ορίζοντα στον οποίο δύναται να υλοποιηθούν τα προτεινόμενα Ε.Π.Ο.Π .

Τέλος, η Σύνταξη και Παρουσίαση του Τοπικού Προγράμματος Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Π.Ο.Π,) συνίσταται, σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές, στην κατάρτιση συνοπτικού Καταλόγου των προτεινόμενων Ε.Π.Ο.Π. και των περιεχόμενων σε αυτά Δράσεων.

Μετά τα παραπάνω, το Β και Γ Στάδιο της Μελέτης διαρθρώνονται στα εξής τέσσερα μέρη:

Β ΣΤΑΔΙΟ: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ

Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ Ι: Διατύπωση Οράματος, όπου διατυπώνονται οι Γενικοί Οραματικοί Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙ: Θέσπιση Στόχων, όπου οι Γενικοί Οραματικοί Στόχοι εξειδικεύονται και συγκεκριμενοποιούνται σε συγκεκριμένους Στόχους, ο κάθε ένας των οποίων συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων βιώσιμης ανάπτυξης.

Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΠΟΠ

Διαμόρφωση – Ιεράρχηση Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, όπου οι συγκεκριμένοι Στόχοι /ΕΠΟΠ αναλύονται σε δράσεις και υποδράσεις οι οποίες υλοποιούν τους Στόχους, και τέλος

Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ IV: ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (ΠΟΠ)

όπου παρουσιάζεται συνολικά το Τοπικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Π.Ο.Π.), το οποίο συνίσταται, σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές, στην κατάρτιση συνοπτικού Καταλόγου των προτεινόμενων Ε.Π.Ο.Π. και των περιεχόμενων σε αυτά Δράσεων.

Α. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η ιεράρχηση των κύριων προβλημάτων του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, στο πλαίσιο της αναγνώρισης της αδρομερούς ταυτότητας της περιοχής, καθώς και των αποτελεσμάτων που έχουν προκύψει από τη βασική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στο Μέρος Ι (Α ΦΑΣΗ) της μελέτης, καταρτίζεται η SWOT ANALYSIS που ακολουθεί με καταγραφή των πλεονεκτημάτων – ευκαιριών και των αδυναμιών – κινδύνων που χαρακτηρίζουν το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα,, με σκοπό την αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής, ως προς τους κύριους Άξονες που η HABITAT AGENDA έχει θέσει, δηλαδή: Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη, Βιώσιμη Ανάπτυξη πόλεων και οικισμών και Επαρκής Στέγη για όλους.

Α.1.Τοπικά Προβλήματα

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

- Μειονεκτική σήμερα χωροταξική ένταξη στο δυτικό τμήμα της Π.Ε. Καρδίτσας και αντίστοιχα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, σε απόσταση από τον κεντρικό αναπτυξιακό άξονα της χώρας.
- Υψηλό ποσοστό ανεργίας, συγκριτικά μεγαλύτερο από εκείνο της Π.Ε. Καρδίτσας και της Χώρας
- Χωρικές διαφοροποιήσεις και κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες μεταξύ των παραλίμνιων οικισμών του Δήμου (όπως Κρυονέρι, Καλύβια, Πεζούλας, Καλύβια Φυλακτής, Νεοχώρι, κ.α) και των υπόλοιπων ορεινών οικισμών (όπως Καρβασαράς, Καρίτσα κ.α)
- Πτώση δημογραφικών ρυθμών στους οικισμούς του Δήμου, η οποία εκφράστηκε κυρίως κατά τη δεκαετία 1991-2001 και συνεχίστηκε τη δεκαετία 2001-2011, ως απόρροια της τάσης μετεγκατάστασης των νεότερων κυρίως ηλικιών προς την πόλη της Καρδίτσας ή εκτός Περιφερειακής Ενότητας που προσφέρει πολλαπλές επιλογές κατοικίας και εργασίας κυριότερα των πιο ορεινών οικισμών του Δήμου.
- Γήρανση ηλικιών στους οικισμούς και περιορισμένο ποσοστό παραγωγικών ηλικιών, λόγω της φθίνουσας εξέλιξης του παραγωγικού δυναμικού .
- Περιορισμός των πολυμελών νοικοκυριών και του μέσου δείκτη ατόμων ανά νοικοκυριό, της Π.Ε. Καρδίτσας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας στο πλαίσιο των οποίων εκδηλώνεται υπογεννητικότητα, φαινόμενο γενικευμένο και σε επίπεδο χώρας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Χάσμα μορφωτικού επιπέδου, συνδεόμενο με τη γήρανση των ηλικιών και την μονομερή εξάρτηση της οικονομίας των οικισμών από τις γεωργο-κτηνοτροφικές κυρίως απασχολήσεις.
- Υψηλά ποσοστά χήρων γυναικών στους οικισμούς.
- Μεγάλο ποσοστό αγάμων στις νέες ηλικίες, ως σύμπτωμα της αστάθειας απόκτησης σταθερών εισοδημάτων και της ανεργίας των νέων, αλλά και δείγμα αλλαγής των προτύπων τρόπου ζωής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Έλλειψη εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης στον πρωτογενή τομέα, προς την κατεύθυνση των ολοκληρωμένων και βιολογικών καλλιεργειών.
- Περιορισμένη ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα - ανυπαρξία οργανωμένου δικτύου μεταποίησης και εμπορίας.
- Περιορισμένες δυνατότητες απασχόλησης, ιδιαίτερα για τους νέους και το γυναικείο πληθυσμό, γεγονός που αποδεικνύεται και από τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των δύο αυτών ομάδων.
- Περιορισμένη ανάπτυξη των νέων οικονομιών της γνώσης και έλλειψη επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικής σημασίας σε επίπεδο περιφέρειας, καθώς και εξωστρέφειας της οικονομίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό ή και διεθνές επίπεδο.
- Μονομερής εξάρτηση από τον πρωτογενή τομέα σε ορισμένους από τους μικρούς οικισμούς του Δήμου, ενώ άλλοι διατηρούν κυρίως οι παραλίμνιοι την τουριστική δραστηριότητα.
- Συρρίκνωση του πρωτογενή τομέα παραγωγής (μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων λόγω εγκατάλειψης και ερήμωσης των οικισμών) και σταδιακή εγκατάλειψη καλλιεργειών που βρίσκονταν σε άνθιση κατά το παρελθόν.
- Μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων λόγω εγκατάλειψης και σταδιακή δάσωση τους, διαδικασία η οποία δεν είναι αναστρέψιμη.
- Χαμηλό ποσοστό αρδευόμενης γεωργικής γης, ενώ σε αγρανάπαυση βρίσκεται το μισό περίπου ποσοστό της γεωργικής γης.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

- Ελλείψεις του δικτύου οικισμών του Δήμου σε βασικές λειτουργίες και εξυπηρετήσεις αλλά και βασικά καταστήματα. Εξάρτηση για τις ελλείψεις αυτές από το αστικό κέντρο της Καρδίτσας.
- Μικρή παρουσία οργανωμένων χώρων αναψυχής παρά το εξαιρετικά πλούσιο φυσικό δυναμικό.
- Διαρθρωτικά προβλήματα από την κρίση στον πρωτογενή τομέα.

- Έντονες αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας στους όρους και περιορισμούς της υφιστάμενης Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου Πλαστήρα, η οποία θεσμοθετήθηκε για την προστασία του περιβάλλοντος. Θεωρείται ότι οι περιορισμοί είναι υπερβολικοί και αποτελούν τροχοπέδη ακόμη και για την ήπια ανάπτυξη, ενώ σημαντικές είναι οι επιπτώσεις στην αγορά γης (αξίες, ζήτηση κλπ).
- Υποβαθμισμένο αστικό περιβάλλον της γραμμικής επιχειρησιακής συγκέντρωσης υπερτοπικού χαρακτήρα παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Έντονο πρόβλημα με φαινόμενα κατολισθήσεων και ερπυσμού εδαφών σε μεγάλα τμήματα του Δήμου.
- Περιορισμένος βαθμός εξυπηρέτησης των υπόλοιπων οικισμών σε κεντρικές λειτουργίες.
- Ελλείψεις στην κοινωνική υποδομή του Δήμου (υποδομές υγείας, διοικητικές λειτουργίες).

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

- Ανεπάρκεια κοινωφελών εγκαταστάσεων στους μικρούς οικισμούς .
- Ελλείψεις σε χώρους στάθμευσης, ιδίως στις κεντρικές γειτονιές.
- Προβλήματα ελλιπούς ανάδειξης δημοσίου χώρου των μικρών οικισμών.
- Έλλειψη σημαντικών αναπλάσεων και δικτύωσης των στοιχείων του δημοσίου χώρου σε ενιαίο δίκτυο.
- Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο έχει σήμερα χαμηλά γεωμετρικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά .
- Το οδικό δίκτυο που συνδέει τους οικισμούς είναι σε πολλά σημεία προβληματικό (κακή διατομή, ελλιπής συντήρηση), με όξυνση του προβλήματος τους χειμερινούς μήνες.
- Το εσωτερικό οδικό δίκτυο των οικισμών είναι σε κακή κατάσταση γεγονός που δυσχεραίνει τις μετακινήσεις των κατοίκων καθώς και την ομαλή ροή των επισκεπτών.
- Προβληματικές συνθήκες κυκλοφορίας και στάθμευσης μέσα στους οικισμούς, ειδικά τους θερινούς μήνες.
- Απουσία ολοκληρωμένων τεχνικών υποδομών δικτύου αποχέτευσης, επεξεργασίας και διάθεσης των υγρών λυμάτων (χρησιμοποιούνται κατά κανόνα απορροφητικοί βόθροι) γεγονός που οξύνει το πρόβλημα της διάβρωσης των εδαφών και οδηγεί σε φαινόμενα πλημμύρων και κατολισθήσεων.
- Δεν υπάρχουν προγραμματιζόμενα έργα υπογειοποίησης του δικτύου Μέσης και Χαμηλής Τάσης, το οποίο είναι εναέριο, σε διάσπαρτους στύλους.

- Υποβάθμιση του αρχιτεκτονικού ύφους των οικισμών λόγω της απουσίας ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και των σχετικών μηχανισμών παρακολούθησης και ελέγχου της οικοδομικής δραστηριότητας (επισκευές, προσθήκες, νέα κτίρια).
- Ο αριθμός μαθητών, εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων δημοτικών σχολείων φθίνει.
- Διαπιστώνονται ανεπάρκειες στην υπάρχουσα υποδομή προνοιακών εγκαταστάσεων.
- Η αναψυχή αναπτύσσεται κυρίως στους παραλίμνιους οικισμούς και λιγότερο στους ορεινούς οικισμούς απομακρυσμένους από τη λίμνη.
- Έλλειψη μοναδιαίων υποδομών πολιτιστικής προβολής με υπερτοπική σημασία.
- Τουριστική ζήτηση που χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα (αργίες - διακοπές - σαββατοκύριακα) και σημειακή (σε συγκεκριμένες περιοχές) συγκέντρωση της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα την υπολειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων και εστιατορίων όλη σχεδόν την υπόλοιπη περίοδο.
- Απουσία οργανωμένου δικτύου και ενιαίου φορέα προβολής και προώθησης δράσεων προς την κατεύθυνση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Απουσία ολοκληρωμένης και μακροπρόθεσμης τοπικής ανάπτυξης που να βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει μεμονωμένες δράσεις που δεν εντάσσονται σε ένα προϋπάρχον πλαίσιο σχεδιασμού.
- Η αποδυνάμωση των τοπικών συλλογικών φορέων.
- Επιφυλακτική στάση του τοπικού πληθυσμού σε καινοτόμες δράσεις.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Το πράσινο και οι ελεύθεροι οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι στους οικισμούς είναι περιορισμένοι.
- Περιορισμένες είναι οι προσαρμογές στις υπάρχοντες υποδομές για την ανεμπόδιστη πρόσβαση ατόμων με μειωμένη κινητικότητα στους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους.
- Πλήρης απουσία δικτύου ειδικών λωρίδων κίνησης τυφλών από τους κοινόχρηστους χώρους
- Δεν έχουν προβλεφθεί ειδικές εγκαταστάσεις για άτομα με μειωμένη κινητικότητα.
- Ο ρυθμός υλοποίησης των παρεμβάσεων και διαμορφώσεων που έχουν προταθεί, βρίσκεται σε σχετικά μέτριο προς χαμηλό επίπεδο.
- Δεν υπάρχει δυνατότητα συχνού καθαρισμού των οδών και των κοινόχρηστων χώρων.
- Αυθαίρετες απορρίψεις απορριμμάτων.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

- Μελλοντικό πρόβλημα για τη δίαιτα, αλλά και για την ποιότητα των νερών της λίμνης Ν Πλαστήρα αποτελεί η μεταφορά σημαντικών φερτών υλικών από τους ποταμούς που εκβάλουν σε αυτή.
- Έντονο πρόβλημα με φαινόμενα κατολισθήσεων και ερπυσμού εδαφών σε μεγάλα τμήματα του Δήμου.
- Στο πλαίσιο ανάπτυξης εναλλακτικών δραστηριοτήτων πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι ανταγωνιστικές πιέσεις που προέρχονται από άλλους προορισμούς, ειδικότερα από αυτούς που βρίσκονται κοντά στα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και από γειτονικές περιοχές. Μεγάλη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ανάδειξη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων τόσο του προσφερόμενου προϊόντος όσο και των υπηρεσιών.
- Μειωμένη ανταγωνιστικότητα της περιοχής, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, σε σχέση με τα μεγάλα αστικά κέντρα και τους γειτονικούς προορισμούς.
- Υποβάθμιση φυσικών πόρων και διαταραχές σε οικοσυστήματα υψηλής αισθητικής αξίας, με δραστηριότητες όπως η τουριστική ανάπτυξη, χωρίς προηγούμενο ορθολογικό σχεδιασμό.

ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ

- Η μεγαλύτερη μείωση του κτιριακού αποθέματος παρατηρείται κυρίως στους οικισμούς του πρώην Δήμου Νεβρόπολης που είναι απομακρυσμένοι από τη λίμνη, που πιθανώς οφείλεται στην εγκατάλειψη - ερήμωση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος, με ταυτόχρονη μετακίνηση του πληθυσμού σε άλλες περιοχές.
- Η οικοδομική ανάπτυξη φθίνει στους οικισμούς παραλίμνια ενώ για τους πιο ορεινούς είναι σχεδόν μηδενική .
- Αύξηση του αποθέματος των κενών κατοικιών που ίσως οφείλεται στην μετακίνηση κατοίκων, είτε προς την πόλη της Καρδίτσας είτε προς άλλες περιοχές της χώρας, αλλά και στην γήρανση και μη ανανέωση του ντόπιου πληθυσμού.
- Στασιμότητα υπάρχει στην αγορά-διάθεση ακινήτων στην περιφέρεια του Δήμου.
- Στον Δήμο δεν έχει εντοπιστεί τοπικό ή ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ύφος, το οποίο να χρήζει διατήρησης.

Α.2. Ενδογενείς Δυνατότητες

- Κεντροβαρική γεωγραφική θέση στην ορεινή ζώνη της Π.Ε. Καρδίτσας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

- Τάση ανάπτυξης τριτογενών δραστηριοτήτων καθώς και στο γεωργο-κτηνοτροφικό, λόγω παραδοσιακής εξειδίκευσης της περιοχής. Έμφαση στη μεταποίηση προϊόντων του πρωτογενούς τομέα.
- Ξενοδοχειακή υποδομή τουρισμού (αναπτυσσόμενη).
- Ενδιαφέρον φυσικό περιβάλλον με διεθνώς προστατευμένα φυσικά τοπία.
- Περιοχή που διαθέτει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης οικοτουριστικών δραστηριοτήτων λόγω του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος, της ποικιλίας των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.
- Ευρύτερη περιοχή με οικολογική αξία που εμπίπτει σε καθεστώς προστασίας και ενισχύσεων.
- Πλούσια πολιτιστική υποδομή με διοργάνωση πληθώρας πολιτιστικών εκδηλώσεων σε πάγια και περιοδική βάση στους οικισμούς.
- Εκδηλώσεις, κυρίως κατά το καλοκαιρινούς μήνες, πραγματοποιούνται και στους υπόλοιπους οικισμούς, με θρησκευτικό και εν γένει ιστορικό – ψυχαγωγικό και πολιτιστικό περιεχόμενο.
- Πλούσια παράδοση και πολιτισμική κληρονομιά (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, ήθη, έθιμα).
- Το μέγεθος της τουριστικής δραστηριότητας στο Δήμο υπήρξε μέχρι τώρα σχετικά περιορισμένο. Το γεγονός όμως αυτό συντέλεσε σε μεγάλο βαθμό στη διατήρηση του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος και στην ύπαρξη ευκαιριών ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Αυξανόμενη ζήτηση για την ευρύτερη περιοχή της Λ. Πλαστήρα ως τουριστικού προορισμού.
- Εκτάσεις γεωργικής γης που χαρακτηρίζονται υψηλής παραγωγικότητας.
- Δυνατότητες ανάπτυξης βιολογικής καλλιέργειας και παραγωγής προϊόντων ποιότητας.
- Παραγωγή κρασιού ονομασίας προέλευσης .
- Κοινωνική συνοχή ανάμεσα στις κοινότητες, βασισμένη σε κοινή ιστορική πορεία και παράδοση.
- Δυνατότητες αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.

Α.3. Ευκαιρίες στο Ευρύτερο Περιβάλλον

- Η νέα προτεραιότητα που λαμβάνει ο αγροτικός χώρος στην ευρωπαϊκή πολιτική με στόχο να εμποδιστεί η κατάρρευση του κοινωνικοοικονομικού ιστού.
- Δυνατότητες διαδημοτικής συνεργασίας σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
- Ανάπτυξη συνεργασιών των αγροτών και κτηνοτρόφων του Δήμου προκειμένου να προωθήσουν τα προϊόντα της περιοχής, καθώς και ενέργειες στήριξης της αγροτικής τοπικής παραγωγής με καινοτόμες δράσεις (π.χ. διάθεση των

κτηνοτροφικών προϊόντων με εμπορικό σήμα, ώστε να πιστοποιείται η προέλευση του προϊόντος).

- Αξιοποίηση και συνδυασμός των υπαρκτών δυνατοτήτων της περιοχής, όπως δραστηριότητες που έχουν σχέση με τις τοπικές παραγωγικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (γαστρονομία, τοπικά παραδοσιακά προϊόντα, μονοπάτια), με δραστηριότητες που σχετίζονται με νέες μορφές εναλλακτικού τουρισμού δημιουργώντας διασυνδέσεις μεταξύ διαφορετικών τομέων.
- Αυξημένη ζήτηση παραδοσιακών - τοπικών - ποιοτικών - βιολογικών προϊόντων και δυνατότητες κατοχύρωσης τους.
- Ανερχόμενη ζήτηση για παραθεριστική, κυρίως, κατοικία στην περιοχή μελέτης.
- Δυνατότητα αξιοποίησης ευκαιριών ενίσχυσης και παραπέρα ανάπτυξης εναλλακτικών δράσεων μέσα από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Ύπαρξη άτυπων και τυπικών δικτύων (πολιτιστικών - εμπορικών) μεταξύ της περιοχής και αστικών κέντρων.
- Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, ο οποίος εντάσσεται στη Δυτική Ζώνη Ανάπτυξης με κύριους πόλους την Καρδίτσα και τα Τρίκαλα και την αντίστοιχη Ζώνη Ημερήσιων Μετακινήσεων, θα μπορέσει να ωφεληθεί, λόγω κυρίως της γειτνίασης με την Καρδίτσα, εφ' όσον γίνουν οι κατάλληλες επιλογές και μεθοδευτούν με αποτελεσματικό τρόπο την επόμενη πενταετία. Μία τέτοια επιλογή για το Δήμο θα ήταν να λειτουργήσει ως προάστιο - τόπο κατοικίας των ανθρώπων που εργάζονται στην πόλη της Καρδίτσας προσφέροντας ένα ιδιαίτερα ελκυστικό φυσικό περιβάλλον.
- Πλατείες εντός των ορίων των οικισμών.
- Ευμεγέθεις ελεύθεροι χώροι γύρω από ορισμένες εκκλησίες.
- Κοινωφελείς χώροι: θεωρούνται γενικά επαρκείς για τις σημερινές ανάγκες των κατοίκων.
- Οι αναπλάσεις των πλατειών δημιουργούν μια σχετικά αναβαθμισμένη εικόνα του δημόσιου χώρου.
- Δίκτυο ύδρευσης: πλήρης κάλυψη όλων των οικισμών του Δήμου από το υφιστάμενο δίκτυο ύδρευσης και είναι σε εξέλιξη νέα έργα βελτίωσης – αντικατάστασης – επέκτασης του δικτύου.
- Τόσο το Δίκτυο ΔΕΗ Υψηλής Τάσης, όσο και το Δίκτυο Μέσης και Χαμηλής Τάσης, κρίνονται επαρκή.
- Η αποκομιδή των απορριμμάτων γίνεται από απορριμματοφόρα οχήματα, με κάδους τοποθετημένους στους κεντρικούς δρόμους και γενικά κρίνεται επαρκής.

Α. ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Με βάση την κατά κατηγορία καταγραφή των προβλημάτων του Δήμου που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο της Βασικής Ανάλυσης της μελέτης και καταγράφτηκαν στην SWOT ANALYSIS, στο παρόν κεφάλαιο της μελέτης πραγματοποιείται μια σύνθεση των κύριων προβλημάτων για κάθε έναν από τους τρεις Θεματικούς Άξονες της HABITAT AGENDA, καθώς και αναφορικά με τα μέσα – μηχανισμούς και διοικητικές δομές που είναι αναγκαία για την επίλυση των προβλημάτων αυτών, ως εξής:

Α. Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη

- ✓ Μειονεκτική σήμερα χωροταξική ένταξη στο δυτικό διαμέρισμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της Π.Ε. Καρδίτσας, σε απόσταση από τον κεντρικό αναπτυξιακό άξονα /ΠΑΘΕ, η οποία περιορίζει την κεντρικότητα του Δήμου και κατά συνέπεια τις τάσεις ανάπτυξης της οικονομίας σε μια πιο εξωστρεφή κατεύθυνση.
- ✓ Περιορισμένη ανάπτυξη των νέων οικονομιών τεχνολογίας και γνώσης και έλλειψη επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικής σημασίας σε επίπεδο περιφέρειας καθώς και εξωστρέφειας της οικονομίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό, ή και διεθνές επίπεδο.
- ✓ Έλλειψη εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης στον πρωτογενή τομέα, προς την κατεύθυνση των ολοκληρωμένων και βιολογικών καλλιεργειών, έλλειψη οργανωμένων ζωνών αγροτουρισμού.
- ✓ Ένταση των κοινωνικών – οικονομικών προβλημάτων με ανεργία σε επίπεδο Δήμου, υψηλότερη της Περιφερειακής Ενότητας και της Χώρας, η οποία επικεντρώνεται στις νέες ηλικίες, καθώς και στις παραγωγικές, μεγάλο ποσοστό αγάμων στις νέες ηλικίες, ως σύμπτωμα της αστάθειας απόκτησης σταθερών εισοδημάτων και της ανεργίας των νέων, διαζευγμένων και σε διάσταση ατόμων και υπεροχή του ποσοστού των γυναικών, οι οποίες αποτελούν και ευάλωτη κοινωνική ομάδα του πληθυσμού.
- ✓ Η ύπαρξη μεγάλου ηλικιακά εργατικού δυναμικού και αδυναμία υιοθέτησης της χρήσης νέων τεχνολογιών.
- ✓ Χωρικές διαφοροποιήσεις και κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες μεταξύ των παραλίμνιων οικισμών και των υπόλοιπων πιο ορεινών οικισμών, η οποία εκφράζεται με μονομερή εξάρτηση από τον πρωτογενή τομέα και σε ορισμένους με την εγκατάλειψη κατά τους χειμερινούς μήνες, καθώς και με πτώση δημογραφικών ρυθμών στους παραλίμνιους οικισμούς, γήρανση ηλικιών και χάσμα μορφωτικού επιπέδου.
- ✓ Μη επάρκεια κατάλληλων συνθηκών για επενδύσεις ήπιας τουριστικής ανάπτυξης στους οικισμούς της Δ.Ε. Πλαστήρα και των πιο απομακρυσμένων ορεινών οικισμών της Δ.Ε. Νεβρόπολης.
- ✓ Μη επάρκεια κατάλληλων συνθηκών για επενδύσεις σε μικρές μονάδες μεταποίησης αλλά και οργανωμένου εμπορικού δικτύου της τοπικής πρωτογενούς παραγωγής με κύριο στόχο την

παρουσίαση και διάθεση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων προς τους επισκέπτες του πρωτογενή τομέα .

- ✓ Μη αξιοποίηση της γεωργικής γης με εξαίρεση την αμπελουργία και πολυτεμαχισμός και διασπορά των εκτάσεων.
- ✓ Χαμηλό ποσοστό διατιθέμενου ζωικού κεφαλαίου με εξαίρεση την μελισσοκομία.

Β. Βιώσιμη Ανάπτυξη Οικισμών

- ✓ Προβλήματα στην θεσμοθετημένη ΖΟΕ Περιοχής οικισμών λίμνης Ν. Πλαστήρα – Ταυρωπού (Π.Δ. της 6ης Νεομβρίου 1998 – ΦΕΚ Δ' 885).
- ✓ Την ασθενή εξάρτηση των οικισμών από τους κεντρικούς οικισμούς Μορφοβούνι – Πεζούλα και οι ισχυρές σχέσεις εξάρτησης από το δυναμικό αστικό κέντρο της Καρδίτσας.
- ✓ Αναγκαιότητα επέκτασης των οικιστικών περιοχών.
- ✓ Στον τομέα της αποχέτευσης (ακαθάρτων και ομβρίων) οι υποδομές είναι σχεδόν ανύπαρκτες προς το παρόν. Βρίσκεται όμως σε εξέλιξη η κατασκευή αποχετευτικού δικτύου σε εννέα τοπικές κοινότητες του Δήμου καθώς και η κατασκευή δύο Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (1 στο Κρυονέρι και 1 στον Άγιο Αθανάσιο Λαμπερού) .
- ✓ Βελτίωση αρδευτικών δικτύων .
- ✓ Έργα προστασίας από δασικές πυρκαγιές.
- ✓ Διευθέτηση των χειμαρρικών ρεμάτων που εκβάλουν στη λίμνη Πλαστήρα.
- ✓ Έργα προστασίας των εδαφών από διάβρωση και κατολισθήσεις κυρίως στου οικισμούς.
- ✓ Σε όλους τους οικισμούς κρίνεται προβληματική η υπάρχουσα κυκλοφοριακή υποδομή λόγω κυρίως των γεωμετρικών χαρακτηριστικών (στενότητα).
- ✓ Έλλειψη διαμορφωμένων κεντρικών κοινόχρηστων χώρων .
- ✓ Έλλειψη οργανωμένων χώρων στάθμευσης.

Γ. Επαρκής στέγη για όλους

- ✓ Η αρχιτεκτονική και πολεοδομική φυσιογνωμία των οικισμών έχει υποστεί αισθητή υποβάθμιση και αλλοίωση σε σχέση με την παραδοσιακή μορφολογία του παρελθόντος.
- ✓ Εγκατάλειψη οικιστικού αποθέματος στους οικισμούς της περιφέρειας του Δήμου, ιδίως τους πιο απομακρυσμένους ορεινούς της Δ.Ε. Νεβρόπολης, Επιπλέον δε περιορισμένος βαθμός ανανέωσης του παλαιού οικιστικού αποθέματος στους οικισμούς αυτιούς, με την ύπαρξη κατοικιών χωρίς στοιχειώδεις εξυπηρετήσεις (λουτρό, ή ντους).
- ✓ Αναξιοποίητη δημοτική περιουσία αστικών οικοπέδων, ή και αγροτεμαχίων με δημιουργία νέων πλατειών και χώρων πρασίνου.

Δ. Δημοκρατικός εκσυγχρονισμός των δομών της Τ.Α. – Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

- ✓ Περιορισμένη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας και διακυβέρνησης, σε συνδυασμό με την πλημμελή οργάνωση και επάρκεια προγραμμάτων κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες, με έμφαση στο προσωπικό των δομών , τους νέους, τους ανέργους, κ.λ.π.
- ✓ Ελλείψεις ενιαίου και συντονισμένου σχεδιασμού πολιτικής προστασίας στην περίπτωση πρόκλησης επικίνδυνων φαινομένων (πλημμύρες, καθιζήσεις, σεισμοί, πυρκαγιές, κ.ά.), ιδίως δε στις περιοχές με αυξημένη επικινδυνότητα κατολισθήσεων.
- ✓ Ελλείψεις στα συστήματα ασφάλειας και προστασίας του πολίτη με ύπαρξη προσωρινώς μεμονωμένων κρουσμάτων της εγκληματικότητας στους οικισμούς.
- ✓ Έλλειψη επαρκούς και διαρκούς ενημέρωσης των πολιτών, μέσω κλασσικών μορφών με έκδοση φυλλαδίων, έντυπου υλικού, κ.λ.π., καθώς και μέσω εισαγωγής σύγχρονων μορφών ηλεκτρονικής πληροφόρησης και εξυπηρέτησης, σε συνδυασμό με την εκπαίδευση ιδίως των νέων, αλλά και των επιχειρηματιών στη χρήση του Διαδικτύου.
- ✓ Έλλειψη επαρκούς συμμετοχής των πολιτών με έκφραση γνώμης κατά τακτά περιοδικά διαστήματα και όποτε λαμβάνονται σημαντικές αποφάσεις που τους αφορούν (τοπικά δημοψηφίσματα, χρήση του Διαδικτύου, συλλογή ηλεκτρονικών υπογραφών, συνελεύσεις κατοίκων, κ.ά.).

Α. ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Από τη βασική ανάλυση, η οποία έχει πραγματοποιηθεί στην περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, συνάγονται ορισμένα βασικά συμπεράσματα /αποτελέσματα τα οποία αφορούν, τόσο τις προοπτικές χωρικής ανάπτυξης του Δήμου με βάση τις δυνατότητες του ενδογενούς παραγωγικού δυναμικού και τον προαλειφόμενο νέο ρόλο της περιοχής από το εγκεκριμένο Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. Θεσσαλίας, όσο και τα κύρια προβλήματα, αδυναμίες, κινδύνους που η περιοχή του Δήμου στο σύνολό της αντιμετωπίζει, τα οποία ήδη έχουν ιεραρχηθεί στο παρόν Στάδιο της μελέτης.

Ενδογενής αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου

- ✓ Η διαθεσιμότητα πλούσιων φυσικών πόρων και πολιτιστικού αποθέματος που μπορούν να αξιοποιηθούν για ήπια τουριστική ανάπτυξη.
- ✓ Η ύπαρξη ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη της μελισσοκομίας, την υιοθέτηση βιολογικών καλλιεργειών και εκτροφών καθώς και την ανάπτυξη εναλλακτικών καλλιεργειών αρωματικών και άλλων φυτών.

Προοπτικές χωρικής ανάπτυξης Δήμου

- ✓ Προστασία του φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος.
- ✓ Ενδιαφέροντα φυσικά τοπία και οικοσυστήματα του εξωαστικού χώρου, καθώς και πυκνό υδρογραφικό δίκτυο του Δήμου, με ιδιαίτερη πολιτιστική αξία, τα οποία είναι προστατευτέα, τόσο από οικολογική άποψη, όσο και από πολιτιστική,
- ✓ Πλούσια πανίδα – ορνιθοπανίδα, χλωρίδα και μεγάλη ποικιλία χαρακτηρισμένων οικοσυστημάτων, ή αλλιώς τύπων φυσικών οικοτόπων των οποίων η διατήρηση απαιτεί το δίκτυο NATURA 2000.
- ✓ Ώθηση της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης εκτός από στους παραλίμνιους οικισμούς και στους πιο απομακρυσμένους.
- ✓ Διαφύλαξη της γεωργικής γης και ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός του πρωτογενή τομέα.
- ✓ Εύφορη αρδευόμενη γεωργική γη που αναπτύσσεται στις παραλίμνιες περιοχές,
- ✓ Ανάπτυξη και ώθηση της μεταποιητικής δραστηριότητας για τα τοπικά προϊόντα του πρωτογενή τομέα με τόνωση του δευτερογενή τομέα.
- ✓ Περιορισμός της εκτός σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης και διοχέτευσή της σε επεκτάσεις οικισμών.
- ✓ Να αμβλυνθούν τα σημερινά προβλήματα περιορισμένης ανάπτυξης των νέων οικονομιών τεχνολογίας και γνώσης και έλλειψης επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικής σημασίας.
- ✓ Να περιοριστούν οι χωρικές διαφοροποιήσεις και οι κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες μεταξύ των οικισμών.
- ✓ Να επεκταθούν οι διοικητικές, ερευνητικές και κοινωνικές υποδομές οι οποίες σήμερα εμφανίζουν ανεπάρκειες, δυσλειτουργίες και δυσαναλογίες.
- ✓ Να αντιμετωπιστούν οριστικά οι ελλείψεις ενιαίου και συντονισμένου σχεδιασμού πολιτικής προστασίας στην περίπτωση πρόκλησης επικίνδυνων φαινομένων (πλημμύρες, καθιζήσεις, σεισμοί, πυρκαγιές, κ.ά.), ιδίως δε στις περιοχές με αυξημένη επικινδυνότητα.
- ✓ Να αντιμετωπιστεί η μεγάλη έλλειψη διοικητικών δομών και υπηρεσιών αντιμετώπισης των σύγχρονων κοινωνιολογικών προβλημάτων και της ανεργίας που διογκώνονται.
- ✓ Να εξασφαλιστεί η έλλειψη επαρκούς και διαρκούς ενημέρωσης των πολιτών, μέσω κλασσικών μορφών με έκδοση φυλλαδίων, έντυπου υλικού, κ.λ.π., καθώς και μέσω εισαγωγής σύγχρονων μορφών ηλεκτρονικής πληροφόρησης και εξυπηρέτησης, σε συνδυασμό με την εκπαίδευση ιδίως των νέων, αλλά και των επιχειρηματιών στη χρήση του Διαδικτύου.
- ✓ Να επιτευχθεί η επαρκής συμμετοχή των πολιτών με έκφραση γνώμης κατά τακτά περιοδικά διαστήματα και όποτε λαμβάνονται σημαντικές αποφάσεις που τους αφορούν (τοπικά δημοψηφίσματα, χρήση του Διαδικτύου, συλλογή ηλεκτρονικών υπογραφών, συνελεύσεις κατοίκων, κ.ά.).

Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΗ Ι ΚΑΙ ΙΙ: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ

Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ

Το Όραμα Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα προτείνεται να στοιχειοθετηθεί, στη βάση του τρίπτυχου των Αρχών της Habitat Agenda για «Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη, Βιώσιμη Ανάπτυξη Πόλεων και Οικισμών και Επαρκής Στέγη για όλους» με τους παρακάτω τέσσερις Γενικούς Οραματικούς Στόχους:

- **ΟΡΑΜΑ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή**
- **ΟΡΑΜΑ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: Βιώσιμη ανάπτυξη και εξοπλισμός των οικισμών**
- **ΟΡΑΜΑ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος**
- **ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4: Δημοκρατικός εκσυγχρονισμός των δομών του Δήμου.**

Η ανάγκη Επαρκούς Στέγης για όλους, η οποία αποτελεί αυτοτελή άξονα προτεραιότητας της Habitat Agenda ενσωματώνεται στον Οραματικό Στόχο 2 για «Βιώσιμη αστική ανάπτυξη και εξοπλισμό των οικισμών», μέσω δράσεων ανανέωσης του παλαιού οικιστικού αποθέματος, προγραμμάτων στεγαστικής αποκατάστασης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, αναπλάσεων, κ.ά., λόγω της σχετικής επάρκειας στην κάλυψη αναγκών σε κατοικία, η οποία χαρακτηρίζει τον ελληνικό χώρο, με υψηλά ποσοστά ιδιοκατοίκησης.

Οι παραπάνω Γενικοί Οραματικοί Στόχοι επιλέχθηκαν ως άξονες διαμόρφωσης του προγραμματικού πλαισίου του Δήμου, με βάση τα κύρια συμπεράσματα της βασικής ανάλυσης – διάγνωσης και ιεράρχησης προβλημάτων για τους εξής λόγους:

ΟΡΑΜΑ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή

Το αναπτυξιακό πρότυπο του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, όπως διαμορφώνεται, προσανατολίζεται κατά κύριο λόγο στις ήπιες μορφές εναλλακτικού τουρισμού που τείνει όμως, σε ορισμένες περιπτώσεις να λάβει αρκετά μαζικές διαστάσεις, υπονομεύοντας τον ίδιο του το χαρακτήρα. Παράλληλα, διατηρείται ένας σημαντικός πρωτογενής τομέας που μπορεί να λειτουργήσει ως σημαντική πηγή οικογενειακού εισοδήματος για το μόνιμο πληθυσμό, στο πλαίσιο της πολυαπασχόλησης. Το ήπιο πρότυπο ανάπτυξης, συμβατό με τα χαρακτηριστικά του φυσικού τοπίου, αλλά και με το είδος των τουριστικών δραστηριοτήτων, θα πρέπει να προσδιορίζει και τις κατευθύνσεις της μελλοντικής οικιστικής ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εξασφαλιζονται επαρκείς διέξοδοι για την πραγματοποίηση της ανάπτυξης αυτής, προϋπόθεση για τη συγκράτηση και πιθανόν την ενίσχυση του μόνιμου πληθυσμού.

Κύριος στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση των υφιστάμενων οικισμών, η ανάδειξη των αξιόλογων χαρακτηριστικών και η διαφύλαξη της κλίμακάς τους σε σχέση με το φυσικό τοπίο, καθώς και η αποφυγή της οικιστικής διάχυσης στον εκτός των οικισμών χώρο. Επίσης η

δημιουργία διεξόδων για τη διασπορά των τουριστικών, κυρίως, δραστηριοτήτων στο σύνολο του οικιστικού δικτύου. Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητο να διασφαλισθούν οι όροι άσκησης των πρωτογενών δραστηριοτήτων, γεγονός που ταυτίζεται, σε μεγάλο βαθμό, με την ανάγκη διαφύλαξης της γεωργικής γης. Κατά συνέπεια, ο προσδιορισμός των απαιτήσεων οικιστικής ανάπτυξης για τον ορίζοντα σχεδιασμού της μελέτης αυτής πρέπει να συσχετισθεί αφ' ενός με την καταλληλότητα, αφ' ετέρου με τη φέρουσα ικανότητα υποπεριοχών του Δήμου, αλλά και του τοπίου τους να υποδεχθεί τέτοιες χρήσεις.

ΟΡΑΜΑ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: Βιώσιμη ανάπτυξη και εξοπλισμός των οικισμών

Με το δεδομένο ότι το αστικό περιβάλλον σήμερα, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών αστικών πολιτικών, συνιστά παράγοντα ποιότητας ζωής για τους κατοίκους, καθώς και πεδίο σύγχρονων παραγωγικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην ανάπτυξη των οικονομιών παροχής υπηρεσιών, η βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου αποτελεί σημαντικό άξονα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας και της απασχόλησης, την παροχή στέγης σε όλες τις κοινωνικές ομάδες, την προαγωγή της ισότητας, της κοινωνικής ένταξης και της αναζωογόνησης του αστικού ιστού, σε συνδυασμό με την προστασία και αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, αλλά και με μέσο την ενδυνάμωση των τοπικών αρχών διακυβέρνησης.

Η οικονομία της περιοχής παρουσιάζει ένα μικτό χαρακτήρα όπου παραδοσιακές δομές και σχέσεις ιδιοκτησίας του ορεινού χώρου συμπλέκονται με διαδικασίες εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στις νέες συνθήκες της αγοράς. Οι μετασχηματισμοί αυτοί του αναπτυξιακού προτύπου, που μεταφράζονται και σε μετασχηματισμούς των χρήσων γης, θα ενταθούν στην επόμενη δεκαετία μέσα από την αύξηση της τουριστικής και οικιστικής δραστηριότητας με πόλο την τεχνητή λίμνη και το φυσικό περοιβάλλον της περιοχής.

Σταθερό ζητούμενο επομένως παραμένει η διαφύλαξη αυτών των «φυσικών» πόρων, αλλά και ο συνδυασμός των παραδοσιακών μεθόδων – που είναι συμβατές με τις απαιτήσεις παραγωγής ποιοτικών προϊόντων - με επιχειρηματικές/οργανωτικές καινοτομίες που θα προωθούν την αειφορική ανάπτυξη στο πλαίσιο των δυνατοτήτων αλλά και των περιορισμών που θέτουν το ειδικό περιβάλλον του ορεινού χώρου και η διαχείριση της Λίμνης.

Ο πρωτογενής τομέας λειτουργεί με βάση την πολυαπασχόληση, η οποία άλλωστε είναι και επιθυμητή. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η μεγιστοποίηση του εισοδήματος των απασχολουμένων καθώς αυτοί μπορούν να αναλαμβάνουν, ταυτόχρονα, και περισσότερες δραστηριότητες αλλά και διαφορετικούς ρόλους σ' αυτές (εκτελεστικό, διευθυντικό, απασχολουμένου, βοηθητικό κλπ).

Οι δραστηριότητες του πρωτογενούς συνδυάζονται με δραστηριότητες εκτός τομέα, κυρίως τον τουρισμό και την αναψυχή και την οικοδομική δραστηριότητα. Όλες αυτές οι δραστηριότητες χαρακτηρίζονται από εποχικότητα (εγγενή στις αγροτικές δραστηριότητες και την οικοδομή), η οποία αντανακλάται και στα εποχικά χαρακτηριστικά της κατοίκησης. Τα χαρακτηριστικά αυτά,

που προσδιορίζουν σε σημαντικό βαθμό την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της περιοχής, προβλέπεται ότι θα συνεχίσουν να την επηρεάζουν και στο χρονικό ορίζοντα της επόμενης δεκαετίας, η ένταση όμως της εποχικότητας αναμένεται να μειωθεί μέσα από τον εμπλουτισμό των τουριστικών υποδομών και δραστηριοτήτων και κυρίως με τη βελτίωση των οδικών συνδέσεων της ευρύτερης περιοχής με το κύριο οδικό δίκτυο της χώρας και την ένταξή της στο σύστημα μετακινήσεων του σαββατοκύριακου Θεσσαλονίκης και Αθήνας.

Στην άμβλυνση της εποχικότητας θα συμβάλλουν επίσης η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός του πρωτογενούς, με περαιτέρω περιορισμό των αροτραίων καλλιεργειών και στροφή σε αποδοτικότερες (οπωροκαλλιέργειες, δενδροκαλλιέργειες) με οργανικές μεθόδους. Εξίσου συμβατές με το νέο αναπτυξιακό πρότυπο της περιοχής είναι και οι μέθοδοι εκτροφής των ζώων, που δίνουν τη δυνατότητα παραγωγής ποιοτικών κτηνοτροφικών προϊόντων.

Η ανάπτυξη νέων μορφών επιχειρηματικότητας θα ενισχύσει τη βιωσιμότητα των νέων αγροτικών δραστηριοτήτων. Όμως, αν δεν υπάρξουν συλλογικοί τρόποι οργάνωσης στους τομείς της διάθεσης των προϊόντων, το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων και των μονάδων εκτροφής θα συνεχίσει να λειτουργεί ανασταλτικά στην ανάληψη διαδικασιών πιστοποίησης που είναι απαραίτητες για τη διάθεση μιας ποιοτικής και τυποποιημένης παραγωγής.

Η δευτερογενής δραστηριότητα υποστηρίζει κατά κύριο λόγο τη μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα και την κατασκευή, σε κατάλληλες θέσεις έτσι ώστε να αποφεύγεται η διάχυση στον περιαστικό χώρο και η αντίστοιχη επιβάρυνση του φυσικού τοπίου.

Η τουριστική ανάπτυξη περιλαμβάνει την κατασκευαστική δραστηριότητα καταλυμάτων ευρείας κλίμακας τύπων και κατηγοριών (ξενοδοχεία κλασικού τύπου, ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα), αλλά και μια σειρά εμπορικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τον τουρισμό και την αναψυχή. Ο προσανατολισμός του τουριστικού προτύπου του Δήμου προς ήπιες μορφές τουρισμού, με επαρκή διαφοροποίηση των προσφερόμενων τύπων καταλυμάτων, υποδομών και δραστηριοτήτων αναψυχής, θα συμβάλλει στον έλεγχο των τάσεων αύξησης των μεγεθών και της σημερινής στροφής προς μαζικότερες μορφές τουρισμού.

ΟΡΑΜΑ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος

Ο οραματικός Γενικός Στόχος 3 αποσκοπεί στην απόδοση ιδιαίτερης έμφασης στην προστασία και τη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, τόσο στο εσωτερικό του οικιστικού ιστού, όσο και στον εξωαστικό χώρο, ο οποίος περιλαμβάνει περιβαλλοντικά ευαίσθητα φυσικά τοπία και υδάτινους πόρους διεθνούς αξίας, καθώς και γεωργική γη, μέσα από μια πιο σφαιρική και βιώσιμη, από περιβαλλοντική άποψη, διαχείριση αφενός του αστικού χώρου, με επαύξηση του πρασίνου και δημιουργία ενός συγκροτημένου δικτύου και αφετέρου του εξωαστικού, με προστασία των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.

Η ανάδειξη της περιοχής μελέτης και η τουριστική αξιοποίησή της συνιστούν -όπως έχει προαναφερθεί- την πλέον υποσχόμενη αναπτυξιακά προοπτική της. Ο τρόπος όμως που θα σχεδιασθεί και θα υλοποιηθεί η ανάπτυξη αυτή πρέπει να διασφαλίζει την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο φυσικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής που αποτελεί εξάλλου το δυνητικό πόλο προσέλκυσης των επισκεπτών στην περιοχή μελέτης. Υπό αυτή την έννοια, το σύμπλοκο φυσικό-κοινωνικό-πολιτιστικό περιβάλλον αποτελεί ουσιαστικά το τουριστικό προϊόν της περιοχής, η κατάσταση του οποίου έχει άμεση αντανάκλαση στις δραστηριότητες του τομέα των υπηρεσιών στην περιοχή μελέτης.

Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος πρέπει να ληφθούν μια σειρά μέτρων:

- Διαχείριση των δασικών πόρων της περιοχής.
- Προστασία των εδαφών από διάβρωση και κατολισθήσεις.
- Διατήρηση των εκτατικών πρακτικών στον πρωτογενή τομέα.
- Χωροθέτηση των χρήσεων γης.
- Διαχείριση των αστικών λυμάτων .
- Περιβαλλοντικά φιλικός σχεδιασμός των δραστηριοτήτων αναψυχής στην περιοχή μελέτης.

Για τα περισσότερα προστατευόμενα είδη πανίδας της περιοχής μελέτης, κρίσιμη παράμετρο για την επιβίωσή τους αποτελεί η διατήρηση των παραδοσιακών εκτατικών πρακτικών του πρωτογενούς τομέα, τόσο της εκτατικής γεωργίας η οποία συμβάλλει στη διατήρηση της ετερογένειας των αγρο-οικοσυστημάτων, όσο και της εκτατικής κτηνοτροφίας, εφόσον αυτή ασκείται σε οριοθετημένους βοσκότοπους.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4: Δημοκρατικός εκσυγχρονισμός των δομών του Δήμου

Με τον οραματικό Στόχο 4 τίθεται σε προτεραιότητα η συμβολή σε μια καλή οικιστική διακυβέρνηση με την ενδυνάμωση των τοπικών αρχών διακυβέρνησης, ιδίως μάλιστα στην προοπτική, μέσα από την παρούσα μελέτη, να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ενεργοποίησης της Δημοτικής Αρχής σε άμεσο και μεσο-μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα.

Η προώθηση των αρχών της Habitat Agenda προϋποθέτει την ουσιαστική αναβάθμιση των ικανοτήτων και τεχνογνωσίας στη διαχείριση των οικιστικών ζητημάτων, και, παράλληλα, τη διεύρυνση και ενδυνάμωση της λαϊκής συμμετοχής. Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των μη κυβερνητικών οργανισμών, η ευελιξία στην εξεύρεση και αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στους τομείς της πληροφορικής και της επικοινωνίας, αποτελούν επίσης βασικές προϋποθέσεις για την προώθηση και εφαρμογή της Habitat Agenda.

Οι προϋποθέσεις αυτές έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία εκ των πραγμάτων καλείται να διαδραματίσει έναν ουσιαστικό ρόλο στην προώθηση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο. Η ανάληψη σχετικών δράσεων και πρωτοβουλιών εκ μέρους της τοπικής αυτοδιοίκησης θεωρείται απαραίτητη, έτσι ώστε, παράλληλα με την προώθηση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, οι τοπικές κοινωνίες να αναπτύξουν σταδιακά γνώσεις, εμπειρία και ικανότητες για μια πιο αποτελεσματική διαχείριση των τοπικών προβλημάτων.

Στο πιο πάνω πλαίσιο ο οραματικός στόχος 4 πρέπει να κατευθύνεται στον εμπλουτισμό και τη διεύρυνση των μέχρι σήμερα πρωτοβουλιών του Δήμου, αναφορικά με τα προγράμματα υλοποίησης της Habitat Agenda και τη χρήση των νέων τεχνολογιών, για την ισχυροποίηση των μηχανισμών πληροφόρησης και της τοπικής δημοκρατίας, μέσα από το σχεδιασμό και την υλοποίηση:

- Δράσεων που αναβαθμίζουν τις δομές τεχνικής και οργανωτικής υποστήριξης του Δήμου γενικότερα και για την υλοποίηση των προγραμμάτων σε εφαρμογή της Habitat Agenda,
- Πρόσθετων μέτρων και μηχανισμών πληροφόρησης των δημοτών, συνεργασίας με άλλους Δήμους, κρατικούς φορείς, κατάρτισης του προσωπικού του Δήμου, καθώς και των πολιτών, με έμφαση στη χρήση του διαδικτύου, το οποίο μπορεί να αποτελέσει εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο, τόσο για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων του Δήμου και την πληροφόρηση του κοινού, όσο και για την επικοινωνία με άλλους φορείς,
- Ενίσχυση της τεκμηρίωσης και της συστηματικής συλλογής και αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων στοιχείων που αφορούν το δήμο, την οργάνωσή τους σε βάσεις δεδομένων και την αξιοποίησή τους για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων και την κατασκευή των κατάλληλων δεικτών.

Β ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ

Με βάση τους τέσσερις Γενικούς Οραματικούς Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, θεσπίζονται στη συνέχεια οι συγκεκριμένοι Στόχοι, ανά Γενικό Οραματικό Στόχο, οι οποίοι θα αποτελέσουν το πλαίσιο υλοποίησης του Οράματος, καθώς και της διαμόρφωσης των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων .

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1:

1. Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται τρεις συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 1.1 /ΕΠΟΠ 1.1

Προώθηση πολιτιστικής ανάπτυξης – Αναγνώριση και προαγωγή της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και διαφοροποίησης

Στόχος 1.2 /ΕΠΟΠ 1.2

Καταπολέμηση της ανεργίας – Ενίσχυση τοπικού επιχειρηματικού δυναμικού και δημιουργία νέων επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικού χαρακτήρα

Στόχος 1.3 /ΕΠΟΠ 1.3

Άμβλυνση κοινωνικών ανισοτήτων, ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου και προστασία ευπαθών ομάδων του πληθυσμού

Οι Στόχοι αυτοί εκτιμάται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις προώθησης του Γενικού Οραματικού Στόχου, αποδίδοντας έμφαση στην αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών και στην ανάδειξη και προαγωγή της πολιτιστικής ποικιλομορφίας της, ως εργαλείου κοινωνικής συνοχής, την ανασυγκρότηση της παραγωγικής υποδομής και των επιχειρήσεων, με δημιουργία νέων επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικής εμβέλειας, παράλληλα με μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας, τέλος δε θα συμβάλλουν στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων που είναι έκδηλες στον οικιστικό ιστό, με μέτρα ανύψωσης του μορφωτικού επιπέδου και θεσμούς και προγράμματα .

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2:

2. Βιώσιμη αστική ανάπτυξη και εξοπλισμός των οικισμών

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται τρεις συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 2.1 /ΕΠΟΠ 2.1

Τροποποίηση υφιστάμενης θεσμοθετημένης ΖΟΕ Περιοχής οικισμών λίμνης Ν. Πλαστήρα – Ταυτωπού (Π.Δ. της 6^{ης} Νοιεμβρίου 1998 –ΦΕΚ Δ' 885).

Στόχος 2.2 /ΕΠΟΠ 2.2

Ενίσχυση και αναβάθμιση διοικητικών, ερευνητικών και κοινωνικών υποδομών

Στόχος 2.3 /ΕΠΟΠ 2.3

Εκσυγχρονισμός – επέκταση αστικών υποδομών και δικτύων

Οι Στόχοι αυτοί εκτιμάται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις προώθησης του Γενικού Οραματικού Στόχου 2, αποδίδοντας έμφαση στην αναβάθμιση – αναζωογόνηση του Δήμου (δημόσιος – ιδιωτικός χώρος), των υπηρεσιών (κοινωνικές – τεχνικές υποδομές – δίκτυα), με βασικό εργαλείο το δομικό σχεδιασμό χωρικής οργάνωσης του Δήμου , για μια ολοκληρωμένη και σφαιρική οικιστική αναδιάρθρωση, μέσα από την προώθηση επεκτάσεων, αναπλάσεις, διαμορφώσεις και αναβάθμιση Κ.Χ. και Κ.Φ.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3

3. Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται δύο συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 3.1 /ΕΠΟΠ 3.1

Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στον οικιστικό χώρο

Στόχος 3.2 /ΕΠΟΠ 3.2

Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στον εξωτερικό χώρο

Οι Στόχοι αυτοί εκτιμάται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις προώθησης του Γενικού Οραματικού Στόχου 3, αποδίδοντας έμφαση στα δίκτυα φυσικού περιβάλλοντος (πράσινα, υδάτινα), είτε αυτά αφορούν τον οικιστικό χώρο, είτε τον εξωαστικό χώρο (δάση – δασικές εκτάσεις, ποταμοί, λίμνες, αγροδασικά τοπία, κ.ά.). Έμφαση αποδίδεται στην προστασία – ανάδειξη των φυσικών οικοσυστημάτων με διεθνή αξία.

Με την αναβάθμιση, την προστασία και την ορθή διαχείριση των δικτύων φυσικού περιβάλλοντος μέσα και έξω από τον οικιστικό ιστό, προάγονται οι αρχές της αειφορίας και βελτιώνονται οι περιβαλλοντικές συνθήκες και η ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Επιπλέον, επιλύονται σύγχρονα προβλήματα που συνδέονται με την κρίση του οικιστικού περιβάλλοντος, που αναπαράγει εμπόδια και δυσχεραίνει την επαφή του ανθρώπου με τη φύση, προκαλεί δε ποικίλα ψυχοσωματικά προβλήματα. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών είναι αναγκαία η οργάνωση σε ενιαίο δίκτυο των στοιχείων της φύσης, είτε όσων απομένουν μέσα στο οικιστικό περιβάλλον, είτε αυτών που υπάρχουν στον εξωαστικό χώρο, προς τα οποία μπορεί να στρέφεται ο Δήμος για να προσφέρει διέξοδο στους κατοίκους της με λειτουργίες αναψυχής, αθλητισμού, περιήγησης, στάσης ή θέας.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4

4. Δημοκρατικός εκσυγχρονισμός των δομών της Τ.Α.

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται δύο συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 4.1 /ΕΠΟΠ 4.1

Εκσυγχρονισμός Δημοτικών Υπηρεσιών

Στόχος 4.2 /ΕΠΟΠ 4.2

Διεύρυνση των συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Οι Στόχοι αυτοί εκτιμάται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις προώθησης του Γενικού Οραματικού Στόχου 4, στο βαθμό που προάγουν, τον εκσυγχρονισμό των Δημοτικών υπηρεσιών, την υποστήριξη της υλοποίησης του προγράμματος σε εφαρμογή της HABITAT AGENDA και τη διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, ως τεχνολογικής δυνατότητας που συνδέεται άμεσα με την αναπτυξιακή διαδικασία, τη δημοκρατική διακυβέρνηση σε τοπικό επίπεδο, καθώς και τη διεύρυνση της συμμετοχής των πολιτών στην υλοποίηση των οραμάτων του Δήμου.

Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.1 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Τα Ειδικά Προγράμματα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Ε.Π.Ο.Π), τα οποία διαμορφώνονται και ιεραρχούνται κατά το παρόν Γ΄ Στάδιο εκπόνησης της μελέτης παρουσιάζονται αναλυτικά στις επόμενες ενότητες, με τις επιμέρους Δράσεις – Υποδράσεις που τα συνθέτουν καθώς και συνοπτικά στους ακόλουθους Πίνακες:

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1 **Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή**		
Στόχος 1 /ΕΠΟΠ 1 1.1. Προώθηση πολιτιστικής ανάπτυξης – Υποδομών και Αναγνώριση και προαγωγή της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και διαφοροποίησης	Στόχος 2 /ΕΠΟΠ 2 1.2. Δημιουργία νέων επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικού χαρακτήρα – Καταπολέμηση της ανεργίας – Ενίσχυση τοπικού επιχειρηματικού δυναμικού	Στόχος 3 /ΕΠΟΠ 3 1.3. Άμβλυνση κοινωνικών ανισοτήτων, ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου και προστασία ευπαθών ομάδων του πληθυσμού
1.1.1. Μελέτη – εμπειρογνωμοσύνη για την προσέκλυση και εγκατάσταση νέων κατοίκων στην περιοχή	1.2.1. Υποστηρικτικές ενέργειες ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας	1.3.1. Πρόγραμμα επιμόρφωσης των αγροτών σε θέματα βιολογικής γεωργίας
1.1.2. Δράσεις πολιτισμού	1.2.2. Διάθεση βιολογικών προϊόντων σε επισκέψιμο αγρόκτημα	1.3.2. Ενθάρρυνση της αυτοδιαχείρισης κοινωνικών υπηρεσιών (φύλαξη παιδιών, προστασία ηλικιωμένων και ατόμων που διαβιούν μόνα), μέσω της εισαγωγής και προώθησης δημοτικού συστήματος «τράπεζας χρόνου»
1.1.3. Αξιοποίηση νέων μορφών τουρισμού	1.2.3. Κατάρτιση κτηνοτρόφων σε θέματα ενσταυλισμού και στην άσκηση βιολογικής κτηνοτροφίας	
1.1.4. Αξιοποίηση τοπικών προϊόντων μέσω τουρισμού	1.2.4. Κατάρτιση σε θέματα εφαρμογής συστημάτων ποιότητας	
1.1.5. Διοργάνωση εκδηλώσεων, εκθέσεων, διαγωνισμών	1.2.5. Κατάρτιση σε θέματα τουριστικού προσανατολισμού	
1.1.6. Δημιουργία σύγχρονης μικρής κλίμακας αίθουσας Συναυλιών	1.2.6. Τοπικά κέντρα προώθησης αγροτουρισμού	
1.1.7 Σχεδιασμός και υλοποίηση δημοτικού προγράμματος υπαίθριων εκδηλώσεων και αναψυχής στο δίκτυο των πλατειών, αλσών και λοιπών κοινοχρήστων χώρων	1.2.7. Προώθηση επιχειρηματικότητας σε μικρής κλίμακας επιχείρησης	
1.1.8 Δημιουργία κτιρίου πολλαπλών χρήσεων στις Τοπικές Κοινότητες	1.2.8. Εφαρμογή προτύπων διασφάλισης ποιότητας – επιχειρήσεις	
	1.2.9 Διαμόρφωση και εφαρμογή τοπικού	

	συμφωνητικού ποιότητας	
	1.2.10 Δημιουργία και βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης και εστίασης	
	1.2.11 Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού	
	1.2.12 Μελέτη διαχείρισης και ανάπτυξης λιβαδοκτηνοτροφίας με κατεύθυνση την βιολογική κτηνοτροφία	
	1.2.13 Μελέτη σκοπιμότητας προώθησης ειδικών και βιολογικών καλλιεργειών (αρωματικά – φαρμακευτικά φυτά	
	1.2.14 Μελέτη σκοπιμότητας εγκατάστασης μικρής μονάδας μεταποίησης / τυποποίησης / συσκευασίας βιολογικών προϊόντων	
	1.2.15 Έρευνες αγοράς και προωθούμενους και νέους κλάδους παραγωγής	
	1.2.16 Δημιουργία προγράμματος εποχιακής απασχόλησης ανέργων νέων σε κοινωνική εργασία, π.χ. σε αναπλάσεις και φυτεύσεις χώρων πρασίνου, οργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, καθαρισμός δικτύου, κ.ά.	
	1.2.17 Δημιουργία συνεταιρισμών ή κοινοπραξιών για την απασχόληση γυναικών σε χειροτεχνικές ή οικοτεχνικές ασχολίες (παραγωγή και τυποποίηση τοπικών και παραδοσιακών προϊόντων ή χειροτεχνημάτων, ή παροχή υπηρεσιών	
	1.2.18 Δημιουργία Συνεταιριστικού Κέντρου πολιτιστικών ανταλλαγών και ιστορίας, με έμφαση στην παραδοσιακή κουζίνα και διαιτητική – γαστριμαργία της πολυπολιτισμικής κοινωνίας της περιφέρειας (μαγειρική, εμπορία, προβολή – δημοσιοποίηση, εκδηλώσεις)	
	1.2.19 Σχεδιασμός και δημιουργία νέων Επιχειρηματικών υποδομών / Νέοι τουριστικοί πόλοι έλξης: χιονοδρομικό κέντρο Πεζούλας	

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2 **Βιώσιμη αστική ανάπτυξη και εξοπλισμός των οικισμών**		
Στόχος 1 /ΕΠΟΠ 1 2.1. Ολοκλήρωση - Επικαιροποίηση Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Ανάπλαση – αναζωογόνηση οικιστικού ιστού και δημόσιου χώρου	Στόχος 2 /ΕΠΟΠ 2 2.2. Ενίσχυση και αναβάθμιση διοικητικών, ερευνητικών και κοινωνικών υποδομών	Στόχος 3 /ΕΠΟΠ 3 2.3. Εκσυγχρονισμός – επέκταση αστικών υποδομών και δικτύων
2.1.1. Υποδομές για διασφάλιση ποιότητας	2.2.1. Βελτίωση υποδομών πρόνοιας	2.3.1. Χάραξη – βελτίωση των οδικών αξόνων
2.1.2 Αναπλάσεις και δημιουργία χώρων αναψυχής – προστασία του περιβάλλοντος	2.2.2 Ανάπτυξη και βελτίωση διοικητικών και διαχειριστικών υποδομών	2.3.2 Επεμβάσεις βελτίωσης συντήρησης και συμπλήρωσης του αγροτικού και δασικού δικτύου
2.1.3 Αποκατάσταση των υφιστάμενων χώρων διάθεσης απορριμμάτων	2.2.3 Εφαρμογή ολοκληρωμένης διαχείρισης	2.3.3. Έλεγχος προστασίας νερού ύδρευσης
2.1.4 Πρόγραμμα ανάδειξης, αναμόρφωσης και ανάπλασης του δημόσιου χώρου και των εισόδων στους οικισμούς (ανακατασκευή πλατειών, εξωραϊσμός δημοσίων κτηρίων, διαμορφώσεις, φυτεύσεις, σήμανση, βιοκλιματικός σχεδιασμός δημοσίων κτηρίων, κ.ά.)	2.2.4 Ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Γεωπονικών και Φυτοκομικών Ερευνών, καθώς και προώθησης των ολοκληρωμένων και βιολογικών καλλιεργειών και της βιολογικής κτηνοτροφίας.	2.3.4 Αξιοποίηση λοιπών υποδομών
2.1.5 Τοπικά Χωρικά Σχέδια Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου	2.2.5 Πρόγραμμα αναβάθμισης και επέκτασης εγκαταστάσεων κοινωνικού εξοπλισμού στους οικισμούς	2.3.5 Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης – καθαρισμός λυμάτων
2.1.6 Ολοκληρωμένη ανάπλαση – αισθητική παρέμβαση – λειτουργική αναβάθμιση του κέντρου των οικισμών	2.2.6 Αναβάθμιση – επέκταση αθλητικών εγκαταστάσεων και δημιουργία χώρων αθλοπαιδιών σε επίπεδο γειτονιάς	2.3.6 Δημιουργία δημοτικών χώρων στάθμευσης υπέργειων και υπόγειων (κάτω από κοινόχρηστους χώρους – πλατείες) και προώθηση Προγράμματος Εφαρμογής ελεγχόμενης στάθμευσης
2.1.7 Πρόγραμμα σχεδιασμού – υλοποίησης του βιοκλιματικού σχεδιασμού στα δημόσια κτίρια και τον υπαίθριο δημόσιο χώρο (εξοικονόμηση ενέργειας, ενεργειακή αναβάθμιση συστήματα παθητικής ηλιοπροστασίας, κ.ά.)	2.2.7 Αναβάθμιση – επέκταση παιδικών χαρών σε επίπεδο γειτονιάς	2.3.7 Πρόγραμμα ενημερωτικής εκστρατείας των πολιτών για τις δυνατότητες μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης
	2.2.8 Αναβάθμιση Βοτανικού Κήπου Νεοχωρίου	2.3.8 Εκσυγχρονισμός συστήματος δημόσιου φωτισμού με λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας
	2.2.9 Αναβάθμιση Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Νεοχωρίου	2.3.9 Συμπλήρωση – ολοκλήρωση δικτύων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, με έμφαση στις περιοχές που το υφιστάμενο δίκτυο είναι ιδιαίτερα ελλιπές
	2.2.10 Επέκταση – κατασκευή κοιμητηρίων στις Τοπικές Κοινότητες του Δήμου.	2.3.10 Προώθηση προγράμματος ανακύκλωσης οικιακών απορριμμάτων (χαρτί, μέταλλο, πλαστικό, γυαλί), με ειδική καμπάνια ευαισθητοποίησης – δημοσιοποίησης – ενημέρωσης και παροχή κινήτρων επιβράβευσης σε χρήστες
		2.3.11 Δημιουργία υδατοδρομίου στη Λίμνη Πλαστήρα

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3 **Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος**	
Στόχος 1 /ΕΠΟΠ 1 3.1. Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στον αστικό χώρο	Στόχος 2 /ΕΠΟΠ 2 3.2. Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στον εξωαστικό χώρο
3.1.1 Αξιοποίηση τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλους – ανάδειξη μνημείων / αρχαιολογικών χώρων	3.2.1 Δημιουργία βιολογικού βοσκοτόπου
3.1.2 Προστασία – ανάδειξη – αξιοποίηση των ιστορικών μνημείων και τόπων	3.2.2 Προώθηση προγράμματος καθαρισμού και φύτευσης ποταμών, παραποτάμιων και παραλίμνιων περιοχών με αντιπλημμυρική θωράκιση παρόχθιων περιοχών
3.1.3 Εκπόνηση ειδικής κηποτεχνικής μελέτης για το πράσινο, με σκοπό την επαύξηση της βλάστησης στο δημόσιο χώρο, με έμφαση τις πλατείες	3.2.3 Σχεδιασμός – υλοποίηση προγραμμάτων αναδάσωσης σε κηρυγμένες ή προς κήρυξη αναδασωτέες εκτάσεις
3.1.4 Πρόγραμμα φύτευσης κοινοχρήστων χώρων (άλση, πλατείες, κ.ά.), με ειδική προσαρμογή της βλάστησης στα ενδημικά είδη χλωρίδας	3.2.4 Σχεδιασμός – υλοποίηση προγράμματος εθελοντισμού για την αναβίωση της βλάστησης σε δασικές εκτάσεις
3.1.5 Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος επέκτασης και αναβάθμισης του πρασίνου στις εισόδους των οικισμών με πρόσθετες ήπιες αρχιτεκτονικές και εικαστικές παρεμβάσεις	3.2.5 Σχεδιασμός – υλοποίηση προγράμματος συλλογής-διάθεσης-επεξεργασίας αποβλήτων κτηνοτροφικών μονάδων και παραγωγή βιολογικού λιπάσματος
3.1.6 Δημιουργία Δημοτικού Φυτωρίου παραγωγής ειδών ενδημικής βλάστησης, με σκοπό τις εκτεταμένες φυτεύσεις των δημοτικών κοινοχρήστων χώρων και την επαύξηση του πρασίνου στους ιδιωτικούς κήπους, με προμήθεια φυτών προς τους ιδιώτες	3.2.6 Βελτίωση – επέκταση ποδηλατοδρόμων και ορεινών μονοπατιών του Δήμου.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4 **Δημοκρατικός εκσυγχρονισμός των δομών της Τ.Α.**	
Στόχος 1 /ΕΠΟΠ 1 1.1. Εκσυγχρονισμός Δημοτικών Υπηρεσιών και αναβάθμιση της παροχής υπηρεσιών προς δημότες	Στόχος 2 /ΕΠΟΠ 2 1.2. Εισαγωγή συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
4.1.1. Εισαγωγή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας σύμφωνα με τα πρότυπα του Agrocert	4.2.1. Συγκρότηση ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού δικτύου ενημέρωσης – πληροφόρησης των κατοίκων και ιδίως της νεολαίας και προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού
4.1.2 Δημιουργία σημείων πληροφόρησης συγχρονισμού τεχνολογίας του αγροτικού πληθυσμού	4.2.2. Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης βάσης γεωγραφικών πληροφοριών αναφορικά με την ταυτότητα της περιοχής του Δήμου και τις παντός τύπου εξυπηρετήσεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
4.1.3 Πρόγραμμα κατάρτισης υπαλλήλων του Δήμου σε θέματα νέων τεχνολογιών και χρήσης του διαδικτύου	4.2.3. Κατάρτιση και εφαρμογή προγράμματος πιστοποίησης κατοίκων – χρηστών του Διαδικτύου, για την ηλεκτρονική παροχή Δημοτικών εγγράφων και πιστοποιητικών
4.1.4 Διαπίστευση Δήμου σύμφωνα με διεθνή πρότυπα ποιότητας	4.2.4. Σχεδιασμός προγράμματος εκπαίδευσης κατοίκων – χρηστών του Διαδικτύου στην ευχερή χρήση του συστήματος ηλεκτρονικής παροχής διαπιστευμένων Δημοτικών εγγράφων και πιστοποιητικών.
4.1.5 Προμήθεια κινητής μονάδας ιατρικής περίθαλψης έκτακτης ανάγκης	
4.1.6 Προμήθεια κινητής μονάδας εξυπηρέτησης του πολίτη, ιδίως δε των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού	

Στη συνέχεια διαμορφώνονται τα Ε.Π.Ο.Π., τα οποία σύμφωνα με τον Οδηγό εκπόνησης των προγραμμάτων, περιλαμβάνουν τα εξής σημεία :

- Στόχος – αναμενόμενα αποτελέσματα
- Δράσεις - Υποδράσεις
- Ημερομηνία έναρξης και λήξης του προγράμματος, με επιμερισμό στις Δράσεις - Υποδράσεις (χρονοδιάγραμμα)
- Συμμετοχικές δράσεις και αρμοδιότητες άλλων φορέων
- Καθορισμός υπευθύνου
- Εκτίμηση του προϋπολογισμού
- Δείκτες μέτρησης και παρακολούθησης της επίδοσης του προγράμματος

Το ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ το οποίο προσδιορίζεται σε κάθε ΕΠΟΠ, με αναλυτική προσέγγιση του χρόνου που θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωσή τους ανά Δράση και υποδράση, συνιστά και την ιεράρχηση των δράσεων και υποδράσεων.

Η ιεράρχηση των Ειδικών Προγραμμάτων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Ε.Π.Ο.Π) έγινε με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Τη σπουδαιότητα των προβλημάτων που διαγνώστηκαν σε συνάρτηση με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου και την προστασία και αναβάθμιση του οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.
- Τη συμμετοχή της υλοποίησης προτεινόμενων Δράσεων στην επίτευξη περισσότερων του ενός Ε.Π.Ο.Π (κοινές δράσεις)
- Την εφικτότητα επίλυσης των προβλημάτων λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και την ετοιμότητα των αρμόδιων φορέων.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1:

1. Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται τρεις συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 1.1 /ΕΠΟΠ 1.1

Προώθηση πολιτιστικής ανάπτυξης – υποδομών και Αναγνώριση και προαγωγή της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και διαφοροποίησης

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **επτά Δράσεις:**

1.1.1. ΜΕΛΕΤΗ - ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΕΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Βασική επιδίωξη της προτεινόμενης δράσης είναι ο Δήμος να αποτελέσει τόπο μόνιμης διαμονής ανθρώπων που εργάζονται στο αστικό κέντρο της Καρδίτσας, με δεδομένο το γεγονός της μικρής χρονοαπόστασης των οικισμών του Δήμου από την Καρδίτσα. Με την προτεινόμενη μελέτη - εμπειρογνωμοσύνη παρέχεται εξειδικευμένη, επιστημονική και τεχνική υποστήριξη καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλα τα στάδια υλοποίησης ενός τόσο φιλόδοξου σχεδίου.

Επίσης, η προτεινόμενη εμπειρογνωμοσύνη θα έχει χαρακτήρα προσανατολισμού των επενδύσεων από τη μια και κριτηρίου προτεραιότητας από την άλλη.

Η μελέτη θα επικεντρωθεί :

α) σε τρόπους προσέλκυσης αυτών που κατάγονται από το Δήμο και έχουν ιδιόκτητη κατοικία σε κάποιον από τους οικισμούς του, αλλά διαμένουν και εργάζονται στην Καρδίτσα

β) σε προσέλκυση νέων κατοίκων, που δεν κατάγονται κατ' ανάγκη από την περιοχή, καθώς και

γ) στην εξεύρεση λύσεων αξιοποίησης του οικιστικού αποθέματος των οικισμών με την ενεργοποίηση της κτηματαγοράς.

Προς αυτή την κατεύθυνση μπορούν να λειτουργήσουν και οι αναπλάσεις των κοινοχρήστων χώρων και των κελυφών των κτιρίων με πρωτοβουλία του Δήμου. Μία τέτοια ενέργεια δύναται να αποτελέσει κίνητρο για τους ιδιοκτήτες κατοικιών να ανακαινίσουν με ίδια έξοδα και το εσωτερικό των κτισμάτων. Έτσι, εγκαταλελειμμένα και κενά κτίσματα θα επανακατοικηθούν και θα αποκτήσουν ζωή, δημιουργώντας αθροιστικά αποτελέσματα όπως ανανέωση της πληθυσμιακής σύνθεσης του Δήμου με νέους ηλικιακά ανθρώπους που κατάγονται από την περιοχή, αλλά και προσέλκυση καινούργιων μόνιμων κατοίκων.

Η δράση εκτός από την εμπειρογνωμοσύνη που θα αποτελέσει το σχέδιο δράσης θα περιλαμβάνει και συγκεκριμένες ενέργειες προσέλκυσης, καθώς και δράσεις ενίσχυσης της ταυτότητας της περιοχής ως περιοχής πρώτης κατοικίες με όλες τις σύγχρονες υποδομές τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.

Η προσέλκυση νέων κατοίκων θα συμβάλει στη δημογραφική αναζωογόνηση της περιοχής, θα δημιουργήσει ανάγκες για εμπορικά καταστήματα, υπηρεσίες και υποδομές και διαδραματίζει ρόλο ζωτικής σημασίας για την μετατροπή του Δήμου σε προάστιο της Καρδίτσας. Τέλος, τα έργα των αναπλάσεων αναμένεται να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας σε επαγγέλματα που σχετίζονται με την κατασκευή.

1.1.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Στην περιοχή υπάρχει ποικιλία εκδηλώσεων, θρησκευτικών - τοπικών - πολιτιστικών - αθλητικών, που μπορούν, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες ή τις «μεγάλης διάρκειας» εορτές, σε συνδυασμό με τα ως άνω περιγραφέντα, να αξιοποιηθούν προς την κατεύθυνση προσέλκυσης επισκεπτών. Σημαντικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή μπορούν να διαδραματίσουν οι πολλοί, παντός είδους, τοπικά ή μη, δρώντες σύλλογοι της περιοχής και η βούληση των ΟΤΑ για τη διοργάνωση - ενίσχυση - προβολή των σχετικών δραστηριοτήτων, πιθανά μέσα από τη δημιουργία Πολιτιστικής Επιτροπής / Φορέα / Οργανισμού.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Δημιουργία εργαστηρίων συλλογικής μαγειρικής παραδοσιακών συνταγών
- Δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης πολιτιστικών εκδηλώσεων
- Πάρκο ιστορικής μνήμης
- Βιοτεχνικό πάρκο υδροκίνησης και υδάτινου πολιτισμού
- Εκπαιδευτικό πάρκο

1.1.3 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ανάπτυξης του τουρισμού της περιοχής, είναι σκόπιμο να υιοθετηθεί πολιτική η οποία θα ξεπεράσει τη σημερινή παραδοσιακή μορφή του. Προτείνεται να αναδειχτούν και να αξιοποιηθούν οι ιδιαιτερότητες της περιοχής (προστασία - ανάδειξη ιστορικών μνημείων και τόπων κ.λπ.).

Επιπλέον, η τουριστική πολιτική της περιοχής πρέπει να στοχεύει στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, μέσω της οργάνωσης αντίστοιχων, κατάλληλων τουριστικών πακέτων.

Στόχος είναι να δρομολογηθεί η αντιμετώπιση του ζητήματος της οργάνωσης της αναψυχής με έναν ολοκληρωμένο τρόπο, αρχής γενομένης με τις παρεμβάσεις που προτείνονται, οι οποίες εντάσσονται στο συνολικό πακέτο παρεμβάσεων για τον οικοτουρισμό. Έτσι, πρέπει να

επιδιωχθεί σύνολο παρεμβάσεων, με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση στο περιβάλλον, οι οποίες θα δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την κάλυψη του ελεύθερου χρόνου των επισκεπτών καθώς και την οργάνωση ποικίλων αθλητικών δραστηριοτήτων. Η σωστά σχεδιασμένη οργάνωση της αναψυχής σε συνδυασμό και με τις άλλες προτεινόμενες δράσεις, θα συμβάλει τόσο στην αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στη περιοχή, όσο και στην παράταση του χρόνου παραμονής τους.

Η σωστή οργάνωση και αξιοποίηση των ευκαιριών που σχετίζονται με τον εναλλακτικό αθλητισμό, προϋποθέτει συνεργασία των ΟΤΑ (στην περιοχή των οποίων θα γίνουν μικρές υποδομές), των συλλόγων, ομίλων, λεσχών (που ασχολούνται με το συγκεκριμένο άθλημα ή σπορ ή χόμπυ) και των ιδιωτών που θα κάνουν τις επενδύσεις εκμετάλλευσης. Οι προτεινόμενες εναλλακτικές αθλητικές δραστηριότητες μπορούν, ενδεικτικά, ορειβασία, ορειβατικό ποδήλατο, ιππασία, αναρρίχηση κ.λπ.

Ενδεικτικές δράσεις μπορεί να είναι:

- Ενοποίηση των χώρων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος(Αρχαιολογικού, Θρησκευτικού, θέσεων θέας και ιδιαίτερου ενδιαφέροντος) με μονοπάτια πεζοπορίας
- Μονοπάτια αγροτουριστικής διαδρομής μέσα στην αμπελουργική ζώνη Μοσχάτου – Μεσενικόλα με σκοπό την προώθηση του οίνου Ο.Π.Α.Π.(Ονομασία Προέλευσης Ανώτερης Ποιότητας) σε συνδυασμό με επισκέψιμα αγροκτήματα, κέντρα γευσιγνωσίας κ.λ.π.)
- Ποδηλατόδρομοι ορεινού ποδηλάτου
- Προβολή σε εκθέσεις και συνέδρια κλπ

1.1.4 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η περιοχή είναι πλούσια σε τοπικά αγροτικά προϊόντα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των αναγκών των τουριστών που επισκέπτονται την περιοχή. Στους τοπικούς ξενώνες, μπορούν να διαπραγματευτούν όρους χρήσης τοπικών προϊόντων στις συμβάσεις που κάνουν με τους ιδιοκτήτες των ξενώνων. Επιπλέον η προώθηση πολιτικής ενθάρρυνσης της τοπικής γαστρονομικής κληρονομιάς στους ξενώνες και τα εστιατόρια της περιοχής μπορεί να συμβάλλει στην αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων.

Η ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή της δεν αποτελεί παρά τον μοχλό ανάπτυξης στην περιοχή. Η γενικότερη ανάπτυξη στην περιοχή, μια ανάπτυξη που θα έχει οφέλη για τον τοπικό πληθυσμό, θα επέλθει με τη συμμετοχή στην ανάπτυξη τόσο του πρωτογενή όσο και του δευτερογενή τομέα. Ένας ουσιαστικός τρόπος εμπλοκής του πρωτογενή με τον τριτογενή τομέα είναι και η προσπάθεια προώθησης των αγροτικών προϊόντων στους επισκέπτες διαμέσου των ξενώνων αλλά και με την εγκατάσταση σύγχρονου εκθετηρίου τοπικών προϊόντων στην περιοχή.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Συσκευαστήρια τοπικών προϊόντων

- Σημεία πώλησης τοπικών προϊόντων
- Φεστιβάλ προώθησης τοπικών προϊόντων

1.1.5 ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΕΚΘΕΣΕΩΝ, ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Η προβολή των προϊόντων της περιοχής είναι δυνατό να γίνει με τη συμμετοχή των παραγωγών ή οργανώσεων αυτών σε διαγωνισμούς, εκθέσεις αγροτικών προϊόντων και εκδηλώσεις που διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο.

Προτείνεται η διοργάνωση εκδηλώσεων (όπως ημερίδες, συνέδρια σε ετήσια βάση) με παράλληλη φιλοξενία, εκ μέρους των Δήμων, προσώπων που παίζουν ρόλο στη λήψη αποφάσεων σε θέματα χρηματοδοτήσεων έργων τουρισμού, περιβάλλοντος και της εν γένει τοπικής ανάπτυξης (όπως στελέχη υπουργείων κ.λπ.) ή που μπορούν να παίξουν ρόλο στην προβολή της περιοχής (όπως δημοσιογράφοι εφημερίδων ή τουριστικών περιοδικών, φωτογράφοι κ.λ.π). Επιπλέον προτείνεται η διοργάνωση παράλληλων εκδηλώσεων με τη γιορτή κρασιού με σκοπό την εμπορική αξιοποίηση του προϊόντος

Η δράση αποσκοπεί στην προώθηση και προβολή των προϊόντων της περιοχής. Επίσης στοχεύει στην προσέλκυση επισκεπτών στην περιοχή και στην ανάκτηση της εκτίμησης στο επάγγελμα του παραγωγού και στη δημιουργία ταυτότητας στους παραγωγούς.

1.1.6 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

Η Δράση στοχεύει στη δημιουργία μιας μικρής κλίμακας αίθουσας συναυλιών, σε δημόσιο κτίριο το οποίο δεν αξιοποιείται, το οποίο αφενός διαθέτει κατάλληλους χώρους. Η αίθουσα συναυλιών θα φιλοξενεί εξειδικευμένα καλλιτεχνικά έργα που απευθύνονται σε περιορισμένο ακροατήριο (μουσική δωματίου, σολίστες, μικρά συγκροτήματα σύγχρονης μουσικής, ποίηση με μουσική υπόκρουση, κ.ά.).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αναβάθμιση της πλέον εξειδικευμένης πολιτιστικής προσφοράς του Δήμου, καθώς και των πολιτιστικών υποδομών του Δήμου, ο εμπλουτισμός του με νέες πολιτιστικές δραστηριότητες οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες ενός πλέον εξειδικευμένου κοινού, η μεγαλύτερη παραγωγική εξειδίκευση των δραστηριοτήτων – λειτουργιών του τομέα παροχής υπηρεσιών και η ενίσχυση της εξωστρέφειας του Δήμου προς την ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Καρδίτσας.

1.1.7 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΠΛΑΤΕΙΩΝ, ΑΛΣΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η Δράση στοχεύει στην αναζωογόνηση της κοινωνικής – πολιτιστικής ζωής του Δήμου και στην ενθάρρυνση και προβολή της καλλιτεχνικής δημιουργίας, ιδίως των νέων καλλιτεχνών, αλλά

και των παιδιών, μέσα από καθιέρωση σε πάγια βάση, υπαίθριων πολιτιστικών εκδηλώσεων στο δίκτυο των ανοικτών κοινόχρηστων χώρων του Δήμου κατά τη διάρκεια της άνοιξης και του θέρους.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η διεύρυνση του πολιτιστικού προϊόντος του Δήμου, η προαγωγή της καλλιτεχνικής δημιουργίας, η ανάδειξη και αξιοποίηση του «ανοικτού χώρου», η αύξηση των εσόδων του Δήμου, η ενίσχυση της απασχόλησης, η αναβάθμιση της εικόνας – λειτουργίας, η ενίσχυση του τουρισμού και η διεύρυνση του οικονομικού της ρόλου σε επίπεδο περιφέρειας.

Η παραπάνω δράση αναμένεται να ζωντανέψει το Δήμο κατά τη θερινή και ανοιξιάτικη περίοδο, αυξάνοντας το χρόνο παραμονής των τουριστών και επισκεπτών, μέσα από τη συστηματική διοργάνωση υπαίθριων πολιτιστικών δρώμενων.

1.1.8 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η Δράση στοχεύει στην αλλαγή χρήσεων υφιστάμενων δημοτικών κτιρίων σε αίθουσες πολλαπλών χρήσεων με σκοπό την ανάδειξη – προβολή της ιστορίας, του πολιτισμού του Δήμου και γενικότερα της Θεσσαλίας, όπου φιλοξενούνται διαλέξεις, ημερίδες και εικαστικά γεγονότα με προσέλκυση επισκεπτών από όλο τη Περιφερειακή Ενότητα και την περιφέρεια και στη συγκέντρωση τοπικών αρχών και κατοίκων .

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η διεύρυνση του πολιτιστικού προϊόντος του Δήμου, η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η αύξηση των εσόδων του Δήμου, η ενίσχυση της απασχόλησης, η αναβάθμιση της λειτουργίας των τοπικών κοινοτήτων και η διεύρυνση του οικονομικού του ρόλου στο επίπεδο της Περιφερικής Ενότητας και Περιφέρειας.

Στόχος 1.2 /ΕΠΟΠ 1.2

Δημιουργία νέων επιχειρηματικών υποδομών υπερτοπικού χαρακτήρα - Καταπολέμηση της ανεργίας – Ενίσχυση τοπικού επιχειρηματικού δυναμικού

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **δεκαοκτώ Δράσεις**:

1.2.1 ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η εν λόγω δράση περιλαμβάνει υποστηρικτικές ενέργειες που στόχο έχουν την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, παρέχοντας ενημέρωση και πληροφόρηση. Μέσα από τη δράση προτείνεται η δημιουργία δύο ενημερωτικών εντύπων - οδηγών :

- ⇒ Οδηγός Καλής Πρακτικής για την Κτηνοτροφία
- ⇒ Οδηγός για την προετοιμασία και εφαρμογή HACCP και ISO στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της περιοχής.

Οδηγός Καλής Πρακτικής για την Κτηνοτροφία

Οι κανονισμοί και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η στροφή των καταναλωτών σε συσκευασμένα, ποιοτικά και επώνυμα προϊόντα, επιβάλλουν στον κλάδο της κτηνοτροφίας αλλαγές για τα επόμενα χρόνια, προκειμένου αυτός να είναι ανταγωνιστικός στη διεθνή αγορά, όπως:

- ⇒ Απαίτηση για άδεια λειτουργίας σε κάθε εκμετάλλευση.
- ⇒ Προσδιορισμός μικροβιακού φορτίου στο γάλα από τις μεταποιητικές βιοτεχνίες – βιομηχανίες.
- ⇒ Σήμανση των ζώων, δημιουργία αρχείων παρακολούθησης των εισροών (φάρμακα, τροφές, κλπ.) στις εκμεταλλεύσεις.
- ⇒ Απαγόρευση λειτουργίας αρκετών οικογενειακών μεταποιητικών μονάδων (τυροκομεία), λόγω αδυναμίας των συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιούνται σε αυτές, να προσαρμοστούν στο σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο.
- ⇒ Βιολογική εκτροφή των ζώων.
- ⇒ Δημιουργία επιδημιολογικού χάρτη ανά γεωγραφικό διαμέρισμα.

Η εκπόνηση του «Οδηγού καλής κτηνοτροφικής πρακτικής» θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των κτηνοτρόφων για ενημέρωση και πληροφόρηση για τα παραπάνω καθώς και για ότι σχετίζεται με τον κλάδο της κτηνοτροφίας. Τα βασικά περιεχόμενα του «Οδηγού καλής Κτηνοτροφικής Πρακτικής» θα είναι τα εξής:

- ⇒ Περιγραφή του παραγωγικού κύκλου των ζώων (αναπαραγωγή, γαλακτοπαραγωγή, πάχυνση, επιλογή ζώων αντικατάστασης), καθώς και ημερολόγιο εργασιών κατά περίπτωση.

- ⇒ Περιγραφή των παρασιτικών νοσημάτων, με σκοπό την ενημέρωση των κτηνοτρόφων επί της ουσίας για μια παθολογική κατάσταση που τους αφαιρεί μεγάλο μέρος του εισοδήματος τους.
- ⇒ Περιγραφή μεταβολικών νοσημάτων, ασθενειών δηλαδή που προέρχονται από λανθασμένη διατροφή, καθώς και τρόπων αντιμετώπισης τους. Θα παρατίθενται στοιχεία αποτελεσματικής διατροφής ως προς την ποιότητα σε σχέση με το κόστος.
- ⇒ Λεπτομερής αναφορά σε θέματα καθαριότητας και απολύμανσης των στάβλων, των σκευών, των ζώων. Επειδή τα μικρόβια και τα αποτελέσματα των απολυμάνσεων δε φαίνονται με γυμνό μάτι, είναι ένας τομέας στον οποίο οι κτηνοτρόφοι δίνουν πλημμελή σημασία.
- ⇒ Περιγραφή χωρίς κινδυνολογία των αλλαγών που είναι απαραίτητες για τη συνέχιση της καλής λειτουργίας της εκτροφής και προτάσεις ορθού τρόπου συνεργασίας κτηνοτρόφου-κτηνίατρου.
- ⇒ Θα παρατίθενται κατευθύνσεις σε όσους θέλουν να ασχοληθούν με βιολογική εκτροφή.
- ⇒ Περιγραφή των ελληνικών φύλων, παρουσίαση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους και καταγραφή αποτελεσμάτων από εκτροφές που ήδη χρησιμοποιούν καθαρόαιμα ή ημίαιμα .

Τα κείμενα θα συνοδεύονται από φωτογραφίες για να γίνεται η ανάγνωση πιο κατανοητή και κατατοπιστική.

Μέσω της δράσης θα δημιουργηθεί ένας πυρήνας από ενημερωμένους κτηνοτρόφους, οι οποίοι ενδέχεται να προχωρήσουν σε πρωτοβουλίες εκσυγχρονισμού της εκμετάλλευσής τους, αποκτώντας γνώσεις σε θέματα όπως σύγχρονοι μέθοδοι παραγωγής, ορθολογικής εκτροφής, βιολογικής κτηνοτροφίας κλπ. Επιπλέον με έμμεσο τρόπο θα έχουν την τεχνική υποστήριξη ώστε να προσαρμοστούν γρήγορα και ορθολογικά στα νέα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί στον κλάδο τους. Η δράση ουσιαστικά θα ενθαρρύνει τους παραγωγούς για εκσυγχρονισμό των πρακτικών τους, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των καταναλωτών.

<u>Οδηγός για την προετοιμασία και εφαρμογή HACCP και ISO στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της περιοχής</u>

Βασική αδυναμία της περιοχής, αποτελεί η έλλειψη πληροφόρησης του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα χρήσης νέας τεχνογνωσίας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας προϊόντων και υπηρεσιών. Ένα στοιχείο για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας προϊόντων και υπηρεσιών είναι η εγκατάσταση Συστημάτων Διαχείρισης (π.χ. κατά ISO 9001, HACCP, ISO 14001), καθώς και η ανάπτυξη σημάτων προϊόντων, τα οποία σε αδρές γραμμές βοηθούν:

- ⇒ Στην καλύτερη εσωτερική οργάνωση των επιχειρήσεων.
- ⇒ Στην παραγωγή προϊόντων ποιότητας.

- ⇒ Στην προβολή και προώθηση των προϊόντων στις αγορές.

Στην περιοχή μελέτης υπάρχει ανάγκη τεχνικής υποστήριξης των επιχειρηματιών μεταποιητικών μονάδων, για να υλοποιήσουν τις δράσεις εγκατάστασης Συστημάτων Διαχείρισης και Ανάπτυξης Σημάτων Προϊόντων. Η ανάγκη αυτή μπορεί να καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό μέσω ενός πρακτικού οδηγού για την εγκατάσταση Συστημάτων Διαχείρισης και την ανάπτυξη σημάτων προϊόντων με τα εξής χαρακτηριστικά:

- ⇒ Θα απευθύνεται στην τοπική οικονομία.
- ⇒ Θα δίνει έμφαση σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία είναι βασικά για την περιοχή.
- ⇒ Θα είναι κατανοητός από τους φορείς που θα υλοποιήσουν τις δράσεις εγκατάστασης Συστημάτων Διαχείρισης και ανάπτυξης σημάτων προϊόντων.
- ⇒ Θα εξειδικεύει στα τοπικά προϊόντα.

Τα βασικά περιεχόμενα του Οδηγού θα είναι:

- ⇒ Παρουσίαση των προτύπων που αφορούν Συστήματα Διαχείρισης και των σχετικών σημάτων προϊόντων.
- ⇒ Ορολογία.
- ⇒ Μεθοδολογία υλοποίησης Συστημάτων Διαχείρισης.
- ⇒ Παρουσίαση της τεκμηρίωσης των Συστημάτων Διαχείρισης.
- ⇒ Τι προβλέπεται και ενδείκνυται για τα χαρακτηριστικά προϊόντα της περιοχής, όσον αφορά την εγκατάσταση Συστημάτων Διαχείρισης και την ανάπτυξη σημάτων προϊόντων.
- ⇒ Βασικά παραδείγματα και ερμηνεία των απαιτήσεων, γενικά και για κάθε χαρακτηριστικό προϊόν της περιοχής.
- ⇒ Οργάνωση της επιχείρησης για την υιοθέτηση Συστημάτων Διαχείρισης.

Μέσω της δράσης θα παραχθεί τεχνική υποστήριξη στους φορείς που θα υλοποιήσουν τις δράσεις εγκατάστασης Συστημάτων Διαχείρισης και ανάπτυξης σημάτων προϊόντων και παράλληλα θα επιτευχθεί η ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των επιχειρηματιών της περιοχής σε θέματα διασφάλισης ποιότητας. Η δράση θα συμβάλλει σημαντικά στη μεταφορά τεχνογνωσίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της περιοχής.

Με την υλοποίηση της δράσης παρέχεται τεχνική υποστήριξη και ενημέρωση στους φορείς που συγκροτούν την τοπική κοινωνία. Επιπλέον, η δράση είναι συμβατή και συμπληρωματική των υπόλοιπων δράσεων του προγράμματος που αφορούν τη μεταποίηση, προκειμένου να αποτελέσει μια από τις κινητήριες δυνάμεις που θα ωθήσουν τους επιχειρηματίες στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους, τη διείσδυσή τους σε ανταγωνιστικές αγορές και κατά τον τρόπο αυτό στην αύξηση των εισοδημάτων τους και στην παραμονή τους στον τόπο τους.

1.2.2 ΔΙΑΘΕΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ

Η δράση αφορά τη διαμόρφωση αγροκτήματος σε επισκέψιμο αγρόκτημα για εκπαιδευτικούς και αγροτουριστικούς σκοπούς. Αποτελεί πρωτότυπη δράση η δυνατότητα εκπαιδευτικών εκδρομών φοιτητών των Γεωπονικών Σχολών αλλά και εκπαιδευόμενων αγροτών στα Συστήματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Φυτικής Παραγωγής και στη Βιολογική Γεωργία. Η δράση περιλαμβάνει την ίδρυση μικρής μονάδας για τη συσκευασία των προϊόντων του αγροκτήματος ή διαμόρφωση ελαφρών εγκαταστάσεων υποδοχής και ενημέρωσης κοινού και τη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για τις εκπαιδευτικές ανάγκες και την ξενάγηση των επισκεπτών.

Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

- ⇒ Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- ⇒ Εκπαιδευτικός εξοπλισμός.
- ⇒ Μικρή κατασκευή υποδοχής επισκεπτών.

Μέσω της δράσης θα αναπτυχθεί ο εκπαιδευτικός τουρισμός, ενώ ταυτόχρονα θα ενισχυθεί το αγροτουριστικό προφίλ της περιοχής μέσω της δυνατότητας επισκεψιμότητας στο αγρόκτημα. Επίσης, η διαμόρφωση μουσειακού χώρου της γεωργικής καλλιέργειας (π.χ. παραδοσιακό εξοπλισμό ελαιοτριβείου) θα συμβάλει στην προβολή της παράδοσης και της ιστορίας της καλλιέργειας στην περιοχή καθώς και στην ανάδειξη των τοπικών προϊόντων ως στοιχεία της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης.

Με την υλοποίηση της εν λόγω δράσης θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας. Η δράση παρουσιάζει συμπληρωματικότητα με τις υπόλοιπες ενέργειες ανάπτυξης αγροτικού τουρισμού.

1.2.3 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΣΤΑΥΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης αφορά την ενημέρωση - πληροφόρηση των κτηνοτρόφων στην κατασκευή και βελτίωση των σταυλικών εγκαταστάσεων (τρόπους, χρησιμότητα) και στην άσκηση της βιολογικής κτηνοτροφίας (πως μπορεί ο κτηνοτρόφος να ενταχθεί στο πρόγραμμα της βιολογικής κτηνοτροφίας, διαδικασίες ένταξης, επιδοτήσεις που μπορεί να πάρει, τεχνικές άσκησης αυτού του τύπου κτηνοτροφίας).

Η δράση στόχο έχει τη μεταφορά δεξιοτήτων και τεχνογνωσίας στους κτηνοτρόφους σε θέματα των επιθυμητών συνθηκών διαβίωσης των ζώων σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και η ένταξή τους, σταδιακά, σε νέες τεχνικές άσκησης της κτηνοτροφίας που θα συμβάλλουν σε μια αειφόρο ύπαιθρο.

Το έργο υποστηρίζει τις ενέργειες που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της κτηνοτροφίας και στη στήριξη των προϊόντων του κλάδου και συμπληρώνει τις δράσεις που αφορούν στη δημιουργία βιολογικού βοσκότοπου στο Δήμο.

1.2.4 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η δράση αφορά την κατάρτιση επιχειρηματιών μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε θέματα εφαρμογής συστημάτων ποιότητας (ISO, HACCP, κλπ.), ώστε να διαθέτουν μετά το τέλος της κατάρτισης τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και συμπεριφορές που απαιτούνται, προκειμένου να λειτουργήσουν στην αγορά εργασίας. Ο σκοπός της δράσης θα είναι ο εξής:

- ⇒ Εφοδιασμός των καταρτιζομένων με γενικές και ειδικές γνώσεις στις σύγχρονες τεχνικές εφαρμογής Συστημάτων Ολικής Ποιότητας, που θα τους επιτρέψουν να αντιμετωπίζουν και να χειρίζονται όλες τις καταστάσεις που προκύπτουν με αποτελεσματικότητα.
- ⇒ Εξοικείωση των καταρτιζομένων με ένα σφαιρικό πλαίσιο σκέψης και νοοτροπίας όσον αφορά τις τεχνικές για συνεχή ανανέωση και διατήρηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μιας επιχείρησης.
- ⇒ Εφοδιασμός των καταρτιζομένων με όλα τα σύγχρονα εργαλεία, ώστε να κατακτήσουν ένα υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων στην εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων και τεχνικών.

Με το εν λόγω πρόγραμμα κατάρτισης θα αντιμετωπιστούν τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες κατά τη λήψη αποφάσεων και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, όπως και οι αδυναμίες στην πρόσβαση χρήσιμων πληροφοριών για την εφαρμογή και εγκατάσταση συστημάτων ποιότητας στις επιχειρήσεις τους.

Δεδομένου ότι το κλειδί για τη διοίκηση μια επιχείρησης, με μοναδικό γνώμονα την ποιότητα, είναι κατά βάση να γνωρίζεις πλήρως τι χρειάζεται να βελτιώσεις και φυσικά να επιλέξεις τον κατάλληλο τρόπο με τις μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας, μέσω της δράσης θα δοθεί η δυνατότητα στους καταρτιζόμενους να κατανοήσουν όρους όπως χαρακτηριστικά προϊόντος, σχεδιασμός, έλεγχος, μάρκετινγκ, διοίκηση ολικής ποιότητας, διασφάλιση ποιότητας, κλπ. και να βοηθηθούν προς την παραπάνω κατεύθυνση (λήψη ορθών επιχειρηματικών αποφάσεων).

Η προτεινόμενη δράση θα συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη υγιών και ορθολογικά οργανωμένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που θα λειτουργούν ανταγωνιστικά στην αγορά, προσφέροντας ποιοτικές υπηρεσίες και προϊόντα, ενισχύοντας παράλληλα την τοπική οικονομία. Ουσιαστικά, θα συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στην ολοκληρωμένη προσπάθεια για την ενίσχυση των προοπτικών ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας και εκσυγχρονισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μέσω της βελτίωσης του πλαισίου της τεχνογνωσίας των στελεχών τους.

Οι καταρτιζόμενοι θα είναι επιχειρηματίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς παραγωγικής δραστηριότητας στην περιοχή μελέτης. Η δράση συνδέεται άμεσα με τις υπόλοιπες δράσεις κατάρτισης στις οποίες προβλέπεται η αναβάθμιση δεξιοτήτων και η εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού καθώς αποσκοπεί στη διαμόρφωση κατάλληλου προσωπικού αυξημένων προσόντων και στη χρήση νέας τεχνολογίας για την καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων στην αγορά.

1.2.5 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Η δράση αφορά στην κατάρτιση απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα (επιχειρηματίες και εργαζόμενοι χώρων εστίασης και ιδιωτικών καταλυμάτων) από όλη την περιοχή μελέτης σε θέματα τουριστικού προσανατολισμού δίνοντας προτεραιότητα στην κατάρτιση νέων και ιδιαίτερα γυναικών απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα.

Σκοπός της δράσης είναι η αναβάθμιση των δεξιοτήτων, γνώσεων και συμπεριφορών των καταρτιζομένων που αφορούν αφενός στη βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής στον τομέα των καταλυμάτων και εστίασης, αφετέρου στη παροχή πρόσθετων υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών. Ο σκοπός αυτός θα επιτευχθεί με την κατάλληλη θεωρητική κατάρτιση αλλά και την αποτελεσματική και σε πραγματικές συνθήκες εργασίας πρακτική, έτσι ώστε οι καταρτιζόμενοι να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τον τουρισμό και να γνωρίσουν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει μια τουριστική επιχείρηση, να προσδιορίσουν καλύτερα τα χαρακτηριστικά της τουριστικής προσφοράς και ζήτησης της περιοχής τους, να εξοικειωθούν με τη διαχείριση των αγροτουριστικών καταλυμάτων (οργάνωση και λειτουργία, λογιστικά – φοροτεχνικά θέματα, θέματα χρηματοδότησης - προβολής- διαφήμισης, θέματα παροχής υπηρεσιών διαμονής- διατροφής κλπ.). Μέσω της δράσης θα γίνουν εκπαιδευτικές εκδρομές σε περιοχές, οι οποίες παρουσιάζουν υψηλού επιπέδου ανάπτυξη στον τουριστικό τομέα για απόκτηση εμπειρίας από τους εκπαιδευόμενους καθώς και σε περιοχές με πετυχημένες πρακτικές στο τομέα. Επίσης, μέσω της δράσης θα παρουσιαστούν ειδικά τουριστικά πακέτα με τη χρήση σύγχρονων οπτικοακουστικών μέσων.

Η υλοποίηση της δράσης ανταποκρίνεται στην ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων του τουριστικού περιβάλλοντος της περιοχής που είναι:

- ⇒ Αδυναμίες οργάνωσης και λειτουργίας των επιμέρους τουριστικών κλάδων, που οδηγούν σε χαμηλής ποιότητας τουριστικό προϊόν.
- ⇒ Περιορισμένη διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος σε νέες κατηγορίες και νέες αγορές.
- ⇒ Έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού.
- ⇒ Ανεπαρκής προβολή και διαφήμιση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.
- ⇒ Ανεπαρκές δίκτυο συμπληρωματικών τουριστικών υπηρεσιών που να καλύπτουν το ελάχιστο των απαιτήσεων του τουρίστα – επισκέπτη.
- ⇒ Περιορισμένη αξιοποίηση της δυνατότητας διεύρυνσης της τουριστικής περιόδου.

Άλλωστε έχει γίνει αντιληπτό, ότι το ανθρώπινο δυναμικό που στελεχώνει επιχειρήσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών, απαιτείται να έχει γνώσεις και ικανότητες σε πολλούς διαφορετικούς τομείς (προγραμματισμός, διοίκηση, προώθηση υπηρεσιών) ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τα προβλήματα που παρουσιάζονται και να ανταποκρίνεται δημιουργικά στις προκλήσεις, δημιουργώντας μια επιχείρηση ανταγωνιστική στο χώρο του τουρισμού, ενισχύοντας

παράλληλα την τουριστική οικονομία της περιοχής. Η κατάρτιση των απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα σε θέματα τουριστικού προσανατολισμού, θα συμβάλλει στην αναβάθμιση / διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και στη βελτίωση της θέσης των αντίστοιχων επιχειρήσεων στην τοπική αγορά. Θα αυξήσει την παραγωγικότητα του ανθρώπινου δυναμικού, επιφέροντας εξειδίκευση στην παροχή αγροτουριστικών υπηρεσιών και θα δημιουργήσει προϋποθέσεις για νέες θέσεις εργασίας. Επίσης, θα συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί όπως είναι η ολοκληρωμένη προσπάθεια για την ενίσχυση των προοπτικών ανάπτυξης της περιοχής, η δημιουργία συνθηκών πολυαπασχόλησης και η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Η δράση είναι συναφής και συνεπής με τις υπόλοιπες δράσεις, καθώς αποσκοπεί στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και στη συγκράτηση του υφιστάμενου πληθυσμού και αρθρώνεται γύρω από ένα σημαντικό θέμα, αυτό της βελτίωσης των παρεχόμενων τουριστικών επιχειρήσεων, χαρακτηριστικό για την ταυτότητα της περιοχής. Αποτελεί την ικανή και αναγκαία συμπληρωματική δράση για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού. Το περιεχόμενό της έχει συμπληρωματικότητα με τις άλλες δράσεις κατάρτισης αφού προβλέπει την αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού καθώς η δράση αποσκοπεί στη διαμόρφωση κατάλληλου προσωπικού αυξημένων προσόντων.

1.2.6 ΤΟΠΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού μπορεί να αποτελέσει σημαντική στρατηγική για τις ορεινές αγροτικές περιοχές, με αξιόλογα αποτελέσματα. Η δημιουργία ενός πλήρους τουριστικού προϊόντος απαιτεί τόσο τη δημιουργία υποδομών για την παροχή υπηρεσιών οργάνωσης και διαχείρισης των επισκεπτών όσο και ενέργειες οργάνωσης και προβολής, δικτύωσης των επαγγελματιών του αγροτικού τουρισμού, καθώς και κατάλληλη προώθηση του προϊόντος.

Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία κέντρων με κατάλληλο εξοπλισμό με σκοπό την οργάνωση ολοκληρωμένων προγραμμάτων αγροτικού τουρισμού στην περιοχή εφαρμογής με κύριο αντικείμενο τα εξής:

- Κρατήσεις θέσεων
- Προγράμματα δραστηριοτήτων
    - Πεζοπορία
    - Αναρρίχηση
    - Ποδηλασία
    - Διαβίωση στη φύση
    - Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στο πλαίσιο της δράσης είναι:

- Εξοπλισμός γραφείου (Η/Υ,Fax, Εκτυπωτής, Scanner).

- Απαραίτητος εξοπλισμός για κρατήσεις θέσεων, εκτύπωση φυλλαδίων, δημιουργία CD, Web site κλπ.

Η δράση μπορεί να υλοποιηθεί σε τοπικά κέντρα (εκτός περιοχής μελέτης) που συγκεντρώνουν τουριστική κίνηση και διαθέτουν στοιχειώδεις υποδομές υγείας, καταστημάτων, τραπεζών, κλπ. με σκοπό την οργάνωση και διάχυση των επισκεπτών στην ενδοχώρα της περιοχής μελέτης. Επίσης, η υλοποίηση της δράσης θα συμβάλει στη διάχυση του τουριστικού ρεύματος, στην καλύτερη οργάνωση της παροχής υπηρεσιών, στη στήριξη των μεμονωμένων ιδιοκτητών καταλυμάτων και στη βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της ευρύτερης περιοχής. Μέσω της δράσης θα υλοποιηθούν κέντρα προώθησης του αγροτικού τουρισμού, με άμεσο αποτέλεσμα τη δημιουργία θέσεων εργασίας προτεραιότητας σε νέους και γυναίκες. Η δράση μπορεί να περιλάβει όλη την παραλίμνια περιοχή.

1.2.7 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι μικρής κλίμακας επιχειρήσεις αποτελούν συστατικό στοιχείο της δομής μιας κοινωνίας αφού συμβάλλουν αποφασιστικά στην οικονομική ανάπτυξη, την παραγωγή, την απασχόληση, καθώς επίσης και στην κοινωνική συνοχή και τέλος, εξυπηρετούν τοπικές ανάγκες. Με την παρούσα δράση προτείνεται η προώθηση της επιχειρηματικότητας με επιχειρήσεις μικρής κλίμακας με στόχο την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και την αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της περιοχής. Αναφέρουμε ενδεικτικά επιχειρήσεις παραγωγής ειδών λαϊκής τέχνης (υφαντά, ξυλόγλυπτα, κεραμικά, κλπ.), προϊόντων υγιεινής διατροφής με βάση το μέλι (γύρη, βασιλικός πολτός, κ.ά.), παραγωγής προϊόντων ζωικής προέλευσης (π.χ. χωριάτικα λουκάνικα), παραδοσιακών ζυμαρικών (χυλοπίτες, τραχανάδες, κλπ.), ώστε παραδοσιακές συνταγές και παρασκευάσματα που σήμερα σε ένα βαθμό αποτελούν κλειστές οικιακές ασχολίες, να εξωτερικευτούν και να αποτελέσουν αντικείμενα οικονομικής δραστηριότητας.

Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

- ✓ Μηχανολογικός εξοπλισμός εργαστηρίων και μικρών βιοτεχνιών.
- ✓ Βελτίωση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων.
- ✓ Ενέργειες έρευνας αγοράς και προβολής για τα προϊόντα.
- ✓ Συμμετοχή σε ειδικές κλαδικές εκθέσεις.
- ✓ Λήψη υπηρεσιών από εξωτερικούς συμβούλους

Για την υλοποίηση της δράσης σκόπιμη είναι η αξιοποίηση σχετικών προγραμμάτων του ΟΑΕΔ και του ΕΟΜΜΕΧ ή και ανάλογων κοινοτικών πρωτοβουλιών. Απαραίτητη κρίνεται η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των μικρών επιχειρήσεων καθώς και η υποστήριξη του επιχειρηματικού δυναμισμού τους. Επίσης, απαιτείται φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση των επιχειρήσεων (ο συνδυασμός χρόνου, δαπανών και κεφαλαιακών απαιτήσεων αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην επιχειρηματικότητα), βελτίωση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων στο ηλεκτρονικό εμπόριο, εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό

πνεύμα, αξιοποίηση της τεχνολογίας των πληροφοριών, ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των επιχειρήσεων (μεταφορά τεχνογνωσίας στις μικρές επιχειρήσεις, συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων).

Έμφαση θα δοθεί στη γυναικεία και νεανική επιχειρηματικότητα συλλογικής μορφής καθώς και σε επιχειρήσεις μικτών δραστηριοτήτων. Μέσω της δράσης θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και θα ενισχυθούν οι δραστηριότητες διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και των ήπιων μοντέλων οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής καθώς και η αύξηση εισοδήματος, μέσω της απευθείας διάθεσης των προϊόντων. Τέλος, σημαντική θα είναι η προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τοπικού τουριστικού προϊόντος. Η δράση υποστηρίζει τις ενέργειες που αποβλέπουν στην τόνωση της τοπικής οικονομίας και συμβάλει στην ενίσχυση της δημογραφικής και κοινωνικής δομής και συμπληρώνει τις ενέργειες εγκατάστασης μικρών μονάδων μεταποίησης βιολογικών προϊόντων.

Στόχος μπορεί να είναι η δημιουργία ή εκσυγχρονισμός 10 – 15 μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων.

1.2.8 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)

Η εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο, ιδίως σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, έχει προχωρήσει ικανοποιητικά στο δευτερογενή τομέα της οικονομίας (βιομηχανίες και τεχνικές υπηρεσίες), ενώ εμφανίζεται υστέρηση στον τριτογενή τομέα (υπηρεσίες και εμπόριο), καθώς και στις επιχειρήσεις που συνδέονται με τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, εκτός από εκείνες που έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό και έχουν προχωρήσει στην υιοθέτησή τους λόγω πίεσης από τους πελάτες τους στο εξωτερικό.

Επίσης, η θεσμοθέτηση του AGROCERT και η έκδοση από αυτόν, προτύπων και προδιαγραφών για τα γεωργικά προϊόντα, καθώς και η πιστοποίηση σύμφωνα με κοινοτικούς κανονισμούς, εθνικές ή διεθνείς προδιαγραφές και διεθνή πρότυπα, δημιουργεί νέες ανάγκες και προοπτικές.

Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

- Εγκατάσταση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 (Πιστοποίηση Συστημάτων Ποιότητας σε επιχειρήσεις αγροτικών προϊόντων).
- Εγκατάσταση Συστήματος HACCP (Σύστημα Ανάλυσης Κινδύνων & Κρίσιμων Σημείων Ελέγχου - τα πρότυπα αυτά απευθύνονται κυρίως σε επιχειρήσεις/ μονάδες πρώτης μεταποίησης ή συσκευασίας γεωργικών προϊόντων που επιθυμούν να τεκμηριώσουν την υγιεινή και την ασφάλεια των γεωργικών τους προϊόντων).

Στόχος της δράσης είναι η παραγωγή προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών της περιοχής μέσω της εγκατάστασης Συστημάτων Διαχείρισης και της ανάπτυξης σημάτων προϊόντων. Άμεσα αποτελέσματα της δράσης είναι η παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας, η αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων, η προώθηση της τοπικής παραγωγής με

αυξημένη προστιθέμενη αξία, η καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων και των υπηρεσιών τόσο στην τοπική αγορά όσο και στις ευρύτερες ελληνικές και διεθνείς αγορές και η προβολή της περιοχής.

Με την εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης, καθώς και την ανάπτυξη σημάτων προϊόντων προκύπτουν τα εξής οφέλη για τις επιχειρήσεις και κατά συνέπεια για την ανάπτυξη της περιοχής:

- Αύξηση της παραγωγικότητας, στοιχείο απαραίτητο για την επιβίωση και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε ανταγωνιστικό περιβάλλον, μέσω της μείωσης του χρόνου και των χρημάτων που διατίθενται για την παραγωγή μη κατάλληλων για πώληση προϊόντων και της ορθολογικότερης οργάνωσης των επιχειρήσεων.
- Τα Συστήματα Διαχείρισης αποτελούν τη βάση για την λήψη ορθών αποφάσεων σε επιχειρησιακό επίπεδο, αφού παρέχουν πληροφορίες για όλες τις παραγωγικές φάσεις της επιχείρησης. Αποτελούν εργαλείο για την καλύτερη οργάνωση των επιχειρήσεων, την καλύτερη αξιοποίηση των παραγωγικών μέσων και του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση της απόδοσης των επιχειρήσεων.
- Μείωση του κόστους παραγωγής, ώστε να παράγονται οικονομικά ανταγωνίσιμα προϊόντα και υπηρεσίες.
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας.
- Η εγκατάσταση Συστημάτων Διαχείρισης και η ανάπτυξη σημάτων προϊόντων αποτελεί διαβατήριο για την προώθηση των εξαγωγών και την κυκλοφορία των προϊόντων στις διεθνείς αγορές.
- Χρήση νέων τεχνικών διαχείρισης, διατήρηση τοπικών παραδοσιακών μεθόδων παραγωγής και ταυτοποίηση τους με την περιοχή και κατά συνέπεια ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.
- Προώθηση των τοπικών προϊόντων στους επισκέπτες της περιοχής και προβολή της περιοχής με συνέπεια την αύξηση του τοπικού εισοδήματος.
- Δημιουργία νέων ειδικοτήτων και θέσεων απασχόλησης.

1.2.9 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η δράση αφορά στη διατομεακή – συλλογική παρέμβαση για τη διαμόρφωση ταυτότητας στο τουριστικό προϊόν της περιοχής με ταυτόχρονη προώθηση της επιτόπου διάθεσης των τοπικών προϊόντων.

Πρόκειται για συνεργασία επαγγελματιών του δευτερογενή (παραγωγοί τοπικών προϊόντων) και τριτογενή τομέα (ιδιοκτήτες υποδομών διανυκτέρευσης και εστίασης) για τη δημιουργία δικτύου υποδομών διανυκτέρευσης και εστίασης που αποδέχονται τα κριτήρια ποιότητας καθώς και τις σχετικές διαδικασίες τήρησής τους μέσα σε ένα πλαίσιο ενιαίων προδιαγραφών που

καθορίζονται από "σύμφωνο για την ποιότητα" και την ανάδειξη των τοπικών προϊόντων της περιοχής μελέτης.

Απευθύνεται σε όλους τους ιδιοκτήτες χώρων εστίασης, ξενώνων και στους παραγωγούς τοπικών προϊόντων οι οποίοι αποδέχονται τους όρους ποιοτικής αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων. Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

- ✓ Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση των εν δυνάμει ωφελούμενων για συμμετοχή (Ημερίδες, συναντήσεις εργασίας, φυλλάδια, ενημερωτικά έντυπα, αφίσα).
- ✓ Προβολή της περιοχής, των τοπικών προϊόντων και των δράσεων του δικτύου σε μονάδες διανυκτέρευσης, εστίασης και παραγωγής τοπικών προϊόντων.
- ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο.
- ✓ Συμμετοχή της Τοπικής Επιτροπής Habitat με ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών της περιοχής για την υλοποίηση των παραπάνω ενεργειών.

Η δράση διασυνδέει τους ιδιοκτήτες χώρων εστίασης, ξενώνων με τους παραγωγούς τοπικών προϊόντων με την ενεργό στήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στόχο τη δημιουργία ενός εκτεταμένου δικτύου συνεργασίας επιχειρήσεων υπό την ομπρέλα του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας για την ευρύτερη περιοχή. Έχει άμεση συμπληρωματικότητα με τις υπόλοιπες δράσεις που προτείνονται και στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Το τοπικό σύμφωνο θα πρέπει να περιλαμβάνει την ευρεία περιοχή της λίμνης Πλαστήρα.

1.2.10 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Η δράση αφορά στη δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης σε οικισμούς της περιοχής μελέτης, καθώς και στην ποιοτική αναβάθμιση των χώρων εστίασης μέσω της εφαρμογής του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.

Πιο συγκεκριμένα η δράση αφορά αναπαλαίωση παραδοσιακών κτιρίων στην περιοχή μελέτης, καθώς και τη δημιουργία νέων κτιρίων απόλυτα εναρμονισμένων με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της περιοχής. Επίσης, στα πλαίσια της δράσης μπορούν να ενταχθούν ενέργειες όπως δημιουργία και βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων, εξοπλισμός, καθώς και ενέργειες προβολής - προώθησης - δικτύωσης.

Αναφορικά με την ποιοτική αναβάθμιση των χώρων εστίασης, η δράση αφορά τη διαμόρφωση ταυτότητας στο τουριστικό προϊόν της περιοχής με την ανάδειξη της αρχιτεκτονικής, της αισθητικής σε επίπεδο επίπλωσης, της παραδοσιακής γαστρονομίας και των αυστηρών κανόνων ποιότητας και υγιεινής στους χώρους παρασκευής και διάθεσης ειδών εστίασης. Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης αφορούν επέκταση - βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων, ανανέωση - εκσυγχρονισμός εξοπλισμού, αναβάθμιση περιβάλλοντα χώρου.

Με την εφαρμογή του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση και η παρότρυνση των ιδιοκτητών χώρων εστίασης να προσδώσουν αφενός αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά, αφετέρου, επίπεδο ποιότητας στο προϊόν τους.

1.2.11 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο αγροτικός τουρισμός αποτελεί μια από τις σημαντικότερες ευκαιρίες για την ανάπτυξη των ορεινών αγροτικών περιοχών και η ανάπτυξή του προωθείται τα τελευταία χρόνια από διάφορους φορείς. Στην αγορά τουριστικών υπηρεσιών υπάρχει εκφρασμένη προτίμηση για περιοχές προστατευόμενου φυσικού περιβάλλοντος και για υπηρεσίες ποιότητας με τοπικό χρώμα, στα πλαίσια οργανωμένων μορφών αγροτουρισμού και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως είναι ο οικολογικός, ο φυσιολατρικός, ο θρησκευτικός, ο περιηγητικός.

Η δράση μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ Ανάπτυξη αγροτικού τουρισμού στις ορεινές περιοχές:
  - Αθλοπαιδιές – αθλήματα βουνού – ποδηλασία
  - Οργάνωση διαβίωσης στη φύση
  - Τουρισμός με εργασία στο αγρόκτημα (καλλιέργεια, συγκομιδή κλπ.)
- ✓ Ανάπτυξη οικολογικού τουρισμού σε περιοχές ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος:
  - Περίπατοι στη λίμνη
  - Παρατήρηση των πτηνών
  - Φωτογράφηση φύσης
  - Ερμηνεία περιβάλλοντος
  - Εγκατάσταση επιστημονικών εξοπλισμών για τους ερευνητές
  - Διαδρομές οικολογικού ενδιαφέροντος
- ✓ Πολιτιστικός τουρισμός:
  - Παραδοσιακές γιορτές
  - Αναβίωση τοπικών εθίμων
  - Δημιουργία μικρών συλλογών φυσικής ιστορίας και παραδοσιακών εργαλείων
- ✓ Ειδικές μορφές τουρισμού:
  - Θρησκευτικός τουρισμός

Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

α) Προμήθεια εξοπλισμού εναλλακτικών μορφών τουρισμού: ποδήλατα βουνού, αιωρόπτερα, εξοπλισμός ορειβασίας, παρά πέντε, κ.ά.

β) Υποστήριξη ενεργειών

- Παραγωγή εντύπων
- Συμμετοχή σε εκθέσεις
- Προσκλήσεις ξένων δημοσιογράφων

- Διοργάνωση διεθνών συμποσίων και διεθνών διαγωνισμών

γ) Πραγματοποίηση ποικίλων πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Μέσω της δράσης δίνεται η δυνατότητα παραγωγής νέου τουριστικού προϊόντος, επιτυγχάνεται η συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή καθώς και η οικονομική ανάπτυξη αυτής και αυξάνεται η επισκεψιμότητα. Επίσης, με την υλοποίηση της δράσης αναμένεται να δημιουργηθούν επενδυτικές μονάδες, που θα προσφέρουν θέσεις εργασίας σε νέους αλλά και στο γυναικείο πληθυσμό, ενισχύοντας έτσι τη δημογραφική και κοινωνική δομή της περιοχής.

Τέλος, η δράση υποστηρίζει και συμπληρώνει τις άλλες δράσεις αγροτικού τουρισμού, διότι διαφοροποιεί και δίνει ταυτότητα στο τουριστικό προϊόν της περιοχής.

1.2.12 ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΙΒΑΔΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Μια από τις κύριες δραστηριότητες στην περιοχή μελέτης, είναι και η κτηνοτροφία, με σημαντικότερο κλάδο τη βοοτροφία και δευτερευόντως την προβατοτροφία. Η δράση αφορά την εκπόνηση ειδικής μελέτης σχετικά με τη διαχείριση και ανάπτυξη λιβαδοκτηνοτροφίας με κατεύθυνση τη βιολογική κτηνοτροφία.

Σκοπός της μελέτης είναι η πληρέστερη αξιοποίηση και εκμετάλλευση των βοσκοτόπων, η εξυγίανση και βελτίωση του ζωικού κεφαλαίου καθώς και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και του εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής μελέτης. Η μελέτη θα αποτελέσει ένα χρήσιμο μέσο για την ανάπτυξη και ορθολογική οργάνωση της κτηνοτροφικής παραγωγής. Στη μελέτη θα γίνεται αναλυτική παρουσίαση της περιοχής και θα περιγράφεται η προτεινόμενη λιβαδοκτηνοτροφική οργάνωση και ανάπτυξη. Στοιχεία που θα περιλαμβάνει η μελέτη θα είναι:

Φυσικές Συνθήκες: Περιγραφή της περιοχής, Φυσικό περιβάλλον.

- Κοινωνικές Συνθήκες: Δημογραφικά στοιχεία, Πολιτιστικά χαρακτηριστικά.
- Πρωτογενής Παραγωγή: Κατανομή χρήσεων γης, Δάση, Βοσκότοποι, Γεωργική γη.
- Ζωικό Κεφάλαιο: Διάρθρωση ζωικού κεφαλαίου, ζωική παραγωγή.
- Συνθήκες Διαχειρίσεως: Βόσκηση, Κατανάλωση Ζωοτροφών.
- Εμπορία Κτηνοτροφικών προϊόντων: Κρέας, γάλα, Διαχρονική εξέλιξη τιμών.
- Απασχόληση και κτηνοτροφικό εισόδημα.
- Οργάνωση της Πρωτογενούς παραγωγής: Οργάνωση λιβαδικών εκτάσεων, οργάνωση σανοπαραγωγής, ανακατανομή μορφών εδαφοπονίας.
- Οργάνωση του Ζωικού Κεφαλαίου: Σκοπός, πρόγραμμα γενετικής βελτιώσεως, οργάνωση παραγωγής, βελτίωση συνθηκών εκτροφής, προληπτική υγιεινή, αποδόσεις εκμεταλλεύσεων.
- Βελτίωση συνθηκών εμπορίας των κτηνοτροφικών προϊόντων.
- Οργάνωση των κτηνοτρόφων και του φορέα ανάπτυξης.
- Βελτίωση συνθηκών απασχόλησης και κτηνοτροφικού εισοδήματος.

- Οικονομική Ανάλυση.

Η εκπόνηση της μελέτης θα αποτελέσει εργαλείο για τη στρατηγική στο σημαντικό χώρο της κτηνοτροφίας τόσο για τη διαφοροποίηση της παραγωγικής δραστηριότητας και τον προσανατολισμό σε παραγωγή προϊόντων ποιότητας (βιολογική κτηνοτροφία) όσο και για τη ρύθμιση των σχέσεων κτηνοτροφίας και μέτρων προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος σε μια ευαίσθητη οικολογική περιοχή. Επίσης, η μελέτη θα είναι η απαρχή για την ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων βοσκοτόπων μέσα από ένα σύστημα επιβλεπόμενης διαχείρισης που να προστατεύει τους βοσκότοπους ως φυσικούς πόρους, ελαχιστοποιώντας τις περιβαλλοντικές οχλήσεις και βελτιώνοντας παράλληλα τις συνθήκες εργασίας των κτηνοτρόφων.

Η μελέτη αποτελεί συμπληρωματική υποστηρικτική ενέργεια των υπόλοιπων δράσεων του προγράμματος, κυρίως των δράσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και στην αναζωογόνηση της πρωτογενούς παραγωγής και προβλέπει την προστασία και αξιοποίηση των φυσικών πόρων της περιοχής μελέτης.

1.2.13 ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ (ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ)

Η μελέτη θα προτείνει νέες καλλιέργειες που μπορούν να ευδοκιμήσουν στην περιοχή όπως αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά που αφθονούν στις ορεινές περιοχές, καθώς και βιολογικές καλλιέργειες. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί έρευνα αγοράς των συγκεκριμένων προϊόντων, αντικείμενο της οποίας θα είναι η διερεύνηση των αγορών διάθεσης των προϊόντων είτε σε νωπή είτε σε τυποποιημένη μορφή, τις τιμές αυτών, τον τρόπο προβολής και προώθησής τους. Στα πλαίσια της μελέτης θα εκτιμηθούν και τα οικονομικά αποτελέσματα από την παραγωγική διαδικασία των καλλιεργειών, καθώς και το βέλτιστο μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Η δημιουργία καινούργιων εκμεταλλεύσεων στην περιοχή, οι οποίες θα χρησιμοποιούν τις σύγχρονες πρακτικές της βιολογικής γεωργίας δύναται να προκαλέσει και το ενδιαφέρον των επισκεπτών τόσο για επίσκεψη και ενημέρωσή τους για τις νέες αυτές πρακτικές, όσο και για αγορά οικολογικών προϊόντων κατευθείαν από τον παραγωγό. Επιπρόσθετα, με την προώθηση τέτοιων καλλιεργειών δίνεται η δυνατότητα παρατήρησης και συμμετοχής των επισκεπτών στις εργασίες της γεωργικής εκμετάλλευσης και την ενημέρωσή τους από τον γεωργό σε θέματα σχετικά με τη γεωργία της περιοχής και τις ιδιαιτερότητές της.

Στόχος της δράσης αυτής είναι η διαφοροποίηση της γεωργίας στην περιοχή και ο προσανατολισμός της προς νέες μεθόδους καλλιέργειας, πιο φιλικές προς το περιβάλλον. Επίσης, με τις παραπάνω καλλιέργειες επιδιώκεται η διαφοροποίηση του γεωργικού προϊόντος στην περιοχή.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα αφορούν στην :

- Μείωση της ρύπανσης που προκαλεί η γεωργία.
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας των αγροτικών οικοσυστημάτων.

- Αειφορική διαχείριση των εδαφικών πόρων.
- Ανάπτυξη της βιώσιμης γεωργίας στην περιοχή.
- Σταδιακή βελτίωση των εδαφών και των υπόγειων υδροφορέων από τη χρήση των λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
- Βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η εν λόγω δράση σχετίζεται άμεσα με το πρόγραμμα κατάρτισης και επιμόρφωσης των γεωργών σε θέματα βιολογικής γεωργίας και υποστηρίζει την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

1.2.14 ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ / ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ / ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η προτεινόμενη μελέτη θα εξετάσει τις δυνατότητες / προοπτικές εγκατάστασης μικρής μονάδας μεταποίησης / τυποποίησης / συσκευασίας βιολογικών προϊόντων. Η επένδυση μιας τέτοιας δράσης θα περιλαμβάνει την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων, οι οποίες θα διαθέτουν χώρους τυποποίησης και συσκευασίας, αποθηκευτικούς χώρους και γραφεία. Επίσης, την προμήθεια του απαραίτητου μηχανολογικού εξοπλισμού, για τη λειτουργία των γραμμών παραγωγής.

Στόχος είναι η αξιοποίηση των παραγόμενων προϊόντων που θα συνδέονται και με την ταυτότητα της περιοχής. Επίσης, η ενίσχυση της γεωργίας και η καθετοποίηση της αγροτικής παραγωγής. Με την εγκατάσταση της μονάδας μεταποίησης γίνεται επιτόπου αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής και επιτυγχάνεται η συγκράτηση της προστιθέμενης αξίας από την τυποποίηση και συσκευασία του προϊόντος. Ενέργειες προβολής των προϊόντων και σηματοποίησης αυτών θα λειτουργήσουν θετικά ενισχύοντας την εικόνα και την ταυτότητα της περιοχής μελέτης.

Η λειτουργία μιας τέτοιας μονάδας αναμένεται να επιφέρει σημαντικά οφέλη στην περιοχή μελέτης όπως:

- Ενίσχυση του κλάδου της γεωργίας και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων.
- Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
- Βελτίωση των όρων διάθεσης των προϊόντων στην αγορά.

Η εν λόγω δράση συσχετίζεται άμεσα και με το πρόγραμμα επιμόρφωσης των αγροτών σε θέματα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, ενώ και οι δύο δράσεις εξυπηρετούν το στόχο που έχει τεθεί και αφορά στον εκσυγχρονισμό / ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

1.2.15 ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Πολλές από τις καλλιέργειες -κύριες και μη- στην περιοχή διέπονται από καθεστώτα ποσοστώσεων. Είναι επιθυμητή -και συνεχές αίτημα των παραγωγών- η αναζήτηση νέων καλλιεργειών, οι οποίες να παρουσιάζουν μεγάλη ζήτηση και να μπορούν να συνεισφέρουν στην

αύξηση του εισοδήματος του παραγωγού. Προτείνεται λοιπόν, έρευνα αγοράς, τα αποτελέσματα της οποίας θα αναδείξουν τις προωθούμενες καλλιέργειες οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στην περιοχή μελέτης, καθώς και τις καλλιέργειες, οι οποίες χρησιμοποιώντας νέες μεθόδους, προωθούν την εισαγωγή καινοτομίας στην περιοχή. Οι έρευνες αγοράς εκτός από την εύρεση των νέων και προωθούμενων καλλιεργειών, θα προσδιορίζουν και τις συνδέσεις με την αγορά για την διάθεση του παραγόμενου προϊόντος. Απαραίτητη είναι και η παρακολούθηση της εφαρμογής των αποτελεσμάτων των ερευνών αγοράς για να είναι τα προϊόντα ανάλογα των προδιαγραφών που θέτει η αγορά. Επίσης θα πρέπει να προβλέπεται η συνέχεια στην πληροφόρηση των παραγωγών για τα δεδομένα της αγοράς και η δημιουργία σταθερού και μόνιμου μηχανισμού πληροφόρησης για τα δεδομένα της αγοράς.

Τελικός στόχος είναι η διαφοροποίηση του καλλιεργητικού συστήματος στην περιοχή, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας για την τοπική οικονομία και η εξασφάλιση απασχόλησης και εισοδήματος, για τη δημιουργία αυτόνομης οικονομικής βάσης στις αγροτικές περιοχές.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Έρευνα αγοράς προωθούμενων κλάδων παραγωγής
- Έρευνα αγοράς νέων κλάδων παραγωγής

1.2.16 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΟΧΙΑΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, Π.Χ. ΣΕ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, κ.ά.

Η Δράση στοχεύει στην αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων με ενθάρρυνση της συμμετοχής τους σε αμειβόμενες κοινωνικές εργασίες, όπως: αναπλάσεις και φυτεύσεις χώρων πρασίνου, καθαρισμός χώρων πρασίνου, οργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, συμμετοχή σε κοινωνικού χαρακτήρα προγράμματα του παρόντος Π.Ο.Π. σε εφαρμογή της HABITAT AGENDA (π.χ. γραμματειακή υποστήριξη σεμιναρίων).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η κάλυψη εποχιακών αναγκών του Δήμου σε στελέχωση, για την προώθηση κοινωνικών εργασιών, η προσωρινή αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας των νέων της περιοχής, η αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Δράση - υποδράσεις

- Σχεδιασμός προγράμματος κοινωνικής εργασίας κατ' έτος, με εκτίμηση των αναγκών σε εποχιακή στελέχωση ανά επιμέρους πρόγραμμα (διοικητική δράση)
- Δημοσιοποίηση του προγράμματος αναγκών σε εποχιακή στελέχωση στην ιστοσελίδα του Δήμου και τον τοπικό τύπο (διοικητική δράση)
- Έκδοση και διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου

- Δημιουργία λίστας διαθέσιμων ατόμων και κατανομή τους στις επιμέρους κοινωνικές δράσεις των προγραμμάτων εποχιακής απασχόλησης του Δήμου (διοικητική δράση)

1.2.17 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ Η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΕΣ Η ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Η ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΩΝ, Η ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ)

Η Δράση στοχεύει στη δραστηριοποίηση των γυναικών σε παραγωγικές δραστηριότητες που προάγουν τα τοπικά – παραδοσιακά /βιολογικά προϊόντα, τη χειροτεχνία και την οικοτεχνία (παραγωγή και τυποποίηση) και την παροχή υπηρεσιών, όπως: παρασκευή γλυκών του κουταλιού, προϊόντων με σησάμι, κεντημάτων, λαχανικών τουρσί, χυλοπίτες, ραπτική παραδοσιακών ενδυμάτων, κατασκευή ξυλογλυπτικών έργων τοπικής τέχνης, κ.λ.π.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η δημιουργία θέσεων απασχόλησης γυναικών, η συμβολή στο τοπικό ΑΕΠ του πρωτογενή και του μεταποιητικού τομέα, καθώς και της εμπορίας, η απόκτηση συμπληρωματικών εισοδημάτων των παραγωγών, η προβολή και εμπορία των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, ιδίως των βιολογικών, η ενίσχυση της τουριστικής και οικοτουριστικής δραστηριότητας, η αναβάθμιση των οικισμών του Δήμου και η συγκράτηση του πληθυσμού στον τόπο καταγωγής, κ.ά.

Δράση - υποδράσεις

- Ίδρυση Γυναικείου Συν/σμού (διοικητική δράση)
- Διάθεση δημοτικής αίθουσας και στοιχειώδης εξοπλισμός, σε πρώτη φάση για τη λειτουργία του Συν/σμού (διοικητική δράση)
- Δημιουργία γυναικείου δικτύου συνεργασίας με το Συν/σμό (διοικητική δράση)
- Μελέτη – κατασκευή κτηρίου (τεχνική δράση)
- Εξοπλισμός του κτηρίου (διοικητική δράση)
- Πρόσληψη προσωπικού (διοικητική δράση)

1.2.18 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ – ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ, ΠΡΟΒΟΛΗ – ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ)

Η Δράση στοχεύει στη δημιουργία ενός Συνεταιρ/κού Κέντρου γυναικών πολιτιστικού – παραγωγικού χαρακτήρα με έμφαση στην παραδοσιακή κουζίνα και διαιτητική – γαστριμαργία της πολυπολιτισμικής κοινωνίας του Δήμου.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος, το οποίο δρα συμπληρωματικά στην προηγούμενη δράση, είναι η δημιουργία θέσεων απασχόλησης γυναικών, συμβολή στο τοπικό ΑΕΠ - απόκτηση εισοδημάτων, η προβολή – διάδοση των τοπικών παραδοσιακών εδεσμάτων, βασισμένων αποκλειστικά σε βιολογικά προϊόντα, η ενίσχυση της τουριστικής και οικο-

τουριστικής δραστηριότητας, η αναβάθμιση των οικισμών του Δήμου και η συγκράτηση του πληθυσμού στον τόπο καταγωγής, κ.ά.

Δράση - υποδράσεις

- Ίδρυση Επιτροπής Γυναικών από μέλη του Γυναικείου Συν/σμού με αρμοδιότητα τη μαγειρική – παραδοσιακή κουζίνα (διοικητική δράση)
- Δημιουργία γυναικείου Δικτύου Μαγειρικής σε συνεργασία με το Συν/σμό Γυναικών και με έδρα στα γραφεία του Συν/σμού (προσωρινή έδρα σε δημοτική αίθουσα και μεταγενέστερα στο νέο Κτήριο του Συν/σμού (διοικητική δράση)
- Διοργάνωση Ετήσιου Φεστιβάλ Παραδοσιακής Κουζίνας ανοικτού χώρου /πλατεία και κατά προτίμηση σε έναν από τους παραλίμνιους οικισμούς του Δήμου, (διοικητική δράση)
- Έκδοση Οδηγού Μαγειρικής (τεχνική δράση)

1.2.19 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ / ΝΕΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΛΟΙ ΕΛΞΗΣ: ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΖΟΥΛΑΣ

Η Δράση αφορά την επέκταση και τον εκσυγχρονισμού του χιονοδρομικού κέντρου Πεζούλας με :

- την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων (ξύλινος οικίσκος - αναψυκτήριο)
- τον εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων εγκαταστάσεων (γραφεία χιονοδρομικών εγκαταστάσεων, υπόστεγο μηχανολογικού εξοπλισμού, θέσεις στάθμευσης και του ορεινού καταφυγίου Αγράφων) για την εξυπηρέτηση των χρηστών του και την λειτουργία του
- τους εκσυγχρονισμούς των υφιστάμενων εγκαταστάσεων LIFT , της πίστας αρχαρίων (πράσινη) και της κόκκινης πίστας (εξοικειωμένων σκιέρ αρκετά δύσκολη)
- την κατασκευή νέου LIFT μαύρης πίστας (σκιέρ expert)
- τις βελτιώσεις των υφιστάμενων οδών

Στο χώρο της χιονοδρομικής περιοχής, θα ανεγερθούν και θα εκσυγχρονιστούν οι απαιτούμενες κτιριακές εγκαταστάσεις, για τη λειτουργία και την εξυπηρέτηση των χρηστών του χιονοδρομικού κέντρου. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις βρίσκονται κοντά στις αφετηρίες των πιστών και κεντροβαρικά στην καθοριζόμενη ως περιοχή του χιονοδρομικού κέντρου.

Στόχος 1.3 /ΕΠΟΠ 1.3

Άμβλυνση κοινωνικών ανισοτήτων, ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου και προστασία ευπαθών ομάδων του πληθυσμού

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **δύο Δράσεις**:

1.3.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Η προτεινόμενη δράση αφορά στην κατάρτιση / επιμόρφωση των γεωργών της περιοχής μελέτης σε θέματα σύγχρονων τεχνικών παραγωγής, καθώς και σε τεχνικές βιολογικής καλλιέργειας με σκοπό την ορθολογική / αποδοτική εκμετάλλευση προϊόντων ονομασίας προέλευσης.

Η άσκηση της βιολογικής γεωργίας απαιτεί την κτήση εξειδικευμένων γνώσεων και γεωργικών πρακτικών. Για το σκοπό αυτό κρίνεται απαραίτητη η επιμόρφωση των γεωργών που θέλουν να ασχοληθούν με τις οικολογικές καλλιέργειες από εξειδικευμένους γεωπόνους. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το πρόγραμμα επιμόρφωσης προτείνεται να περιλαμβάνει τόσο θεωρητικό μέρος με διαλέξεις από γεωπόνους, όσο και πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευόμενων σε εκμεταλλεύσεις της ευρύτερης περιοχής όπου εφαρμόζονται μέθοδοι βιολογικής καλλιέργειας.

Επίσης κρίνεται σκόπιμη η οργάνωση των γεωργών, που επιθυμούν να ασχοληθούν με τις σύγχρονες αυτές τεχνικές παραγωγής, σε «ομάδα παραγωγών» προκειμένου να εξασφαλίζεται η παροχή τεχνικής βοήθειας στους τομείς της παραγωγής, εμπορίας, προώθησης και παρουσίασης των προϊόντων από ειδικό γεωπόνο, τουλάχιστον για τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της.

Στόχος της προτεινόμενης δράσης είναι η μείωση στη χρήση των φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων στις καλλιέργειες που αποτελεί επιτακτική ανάγκη αφού αποσκοπεί και στην προστασία της λίμνης. Σκοπός του συγκεκριμένου θεματικού πεδίου είναι η ευαισθητοποίηση των παραγωγών και η προώθηση της βιοκαλλιέργειας, έτσι ώστε να επιτευχθεί η αναζωογόνηση της πρωτογενούς παραγωγής και να ενισχυθεί η τοπική οικονομία. Με την υλοποίηση της δράσης επιδιώκεται η διαφοροποίηση του γεωργικού προϊόντος στην περιοχή, καθώς και η μεταφορά τεχνογνωσίας και ειδίκευσης σε θέματα άσκησης βιολογικής γεωργίας στον τοπικό πληθυσμό.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα αφορούν στην αύξηση της βιοκαλλιέργειας στην περιοχή, αλλά και στην αύξηση των εισοδημάτων των παραγωγών. Επίσης, επιτυγχάνεται η σταδιακή βελτίωση των εδαφών και των υπόγειων υδροφορέων από την αλόγιστη χρήση των λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, καθώς και η βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η προτεινόμενη δράση αλληλεπιδρά και αλληλοσυσχετίζεται με τη δράση προώθησης εγκαταστάσεων μικρών μονάδων μεταποίησης και τυποποίησης βιολογικών προϊόντων.

1.3.2 ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΦΥΛΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΒΙΟΥΝ ΜΟΝΑ), ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ «ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΧΡΟΝΟΥ»

Η Δράση στοχεύει στην οργάνωση της αυτοδιαχείρισης και της κοινωνικής αλληλεγγύης για την εθελοντική παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως: φύλαξη παιδιών, προστασία ηλικιωμένων και ατόμων που διαβιούν μόνα, μέσω της εισαγωγής και προώθησης δημοτικού συστήματος «τράπεζας χρόνου». Το πρόγραμμα βασίζεται στην εθελοντική προσφορά ατόμων τα οποία προτίθενται να διαθέτουν ένα μέρος από τον ελεύθερο χρόνο τους για φροντίδα ευπαθών ατόμων. Ο κατά περίπτωση προσφερόμενος χρόνος εθελοντικής προσφοράς καταγράφεται στην ατομική καρτέλα του εθελοντή /εθελόντριας, ο οποίος κατά περίπτωση και όταν και εφόσον ζητήσει ανταπόδοση, δικαιούται τον ίσο χρόνο για υποστήριξη ευπαθών ατόμων της οικογένειάς του.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης και η επίλυση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων με χαμηλό κόστος, μέσω της σχεδιασμένης και προγραμματισμένης αλληλοβοήθειας των πολιτών, επιζητώντας την αναβίωση παραδοσιακών κοινωνικών δομών υποστήριξης «από το κοινωνικό σύνολο για το κοινωνικό σύνολο», οι οποίες έχουν καταλυθεί στο πλαίσιο του σύγχρονου τρόπου ζωής.

Δράση - υποδράσεις

- Διάθεση κατάλληλου γραφειακού χώρου σε δημοτικό κτίριο (διοικητική δράση)
- Προμήθεια στοιχειώδους εξοπλισμού (διοικητική δράση)
- Διάθεση ενός υπαλλήλου του Δήμου για γραμματειακή υποστήριξη (διοικητική δράση)
- Ένταξη του προγράμματος στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική δράση)
- Δημοσιοποίηση του προγράμματος στον τοπικό τύπο (διοικητική δράση)
- Δημιουργία βάσης δεδομένων της Τράπεζας Χρόνου (διοικητική δράση)
- Έκδοση φυλλαδίου προς δημότες και εθελοντικές οργανώσεις (διοικητική δράση)
- Διοργάνωση εκδήλωσης βράβευσης ατόμων με κοινωνική εθελοντική εργασία (διοικητική δράση)

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2:

2. Βιώσιμη αστική ανάπτυξη και εξοπλισμός των οικισμών

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται τρεις συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 2.1 /ΕΠΟΠ 2.1
Ολοκλήρωση - Επικαιροποίηση Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Ανάπλαση – αναζωογόνηση οικιστικού ιστού και δημόσιου χώρου
Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **δέκα Δράσεις**:

2.1.1 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Ο πρωτογενής τομέας αν και αποτελεί την παραγωγική βάση της τοπικής οικονομίας στην περιοχή μελέτης, αντιμετωπίζει σήμερα δυσλειτουργίες και προβλήματα. Μεταξύ των προβλημάτων κυρίαρχη θέση καταλαμβάνουν:

- Το κόστος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων
- Η παραγωγή προϊόντων ποιότητας
- Η ορθολογική χρήση των διαθέσιμων φυσικών πόρων
- Η διασφάλιση της ισορροπίας του οικοσυστήματος
- Η διάθεση ποιοτικών και υγιεινών προϊόντων στον καταναλωτή.

Διαπιστώνεται, λοιπόν, η αναγκαιότητα δημιουργίας και απόκτησης των κατάλληλων εργαλείων και μέσων προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα σαν τα προαναφερθέντα, με την κατασκευή και τον εξοπλισμό εργαστηρίου το οποίο θα είναι στελεχωμένο με κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό. Τα αντικείμενα του εργαστηρίου στα πλαίσια της δράσης μπορεί να είναι:

- αναλύσεις εδαφών
- αναλύσεις φυτικών ιστών
- αναλύσεις νερού
- προσδιορισμός ύπαρξης νηματωδών

Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

α) Μηχανολογικός και εργαστηριακός μηχανισμός εργαστηρίου

β) Εξεύρεση κτιριακών εγκαταστάσεων

Στόχος της προτεινόμενης δράσης είναι:

⇒ Η διάδοση και εφαρμογή νέων αντιλήψεων και καλλιεργητικών τεχνικών σε κλάδους οικονομικά σημαντικούς για την αγροτική οικονομία.
⇒ Η ενίσχυση και η υποστήριξη της αγροτικής παραγωγής σε επίπεδο Δήμου και Νομού.
⇒ Η παραγωγή προϊόντων ποιότητας και ταυτόχρονα ασφαλών για την υγεία του καταναλωτή.

- ⇒ Η προστασία του περιβάλλοντος και της ισορροπίας του οικοσυστήματος ευρύτερα, μέσα από την ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση των φυσικών πόρων.
- ⇒ Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Οι υποδομές αυτές είναι συμπληρωματικές με τη δράση που αφορά σε εφαρμογή προτύπων διασφάλισης ποιότητας, καθώς και με την εισαγωγή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας σύμφωνα με τα πρότυπα του AGROCERT.

2.1.2 ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Δράση στοχεύει στη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων και των φυσικών περιοχών της περιοχής ως πόλου έλξης τουριστών και επισκεπτών. Θεωρείται ότι τα χερσαία οικοσυστήματα της περιοχής αναφοράς μπορούν να λειτουργήσουν ως εναλλακτικός πόλος προσέλκυσης τουριστικής κίνησης, με σκοπό τη συνολική αναβάθμιση και διαφοροποίηση του τουρισμού της περιοχής. Το συγκριτικό πλεονέκτημα μιας τέτοιας μορφής ανάπτυξης, είναι η δυνατότητα λειτουργίας και κατά τις τουριστικές περιόδους μη αιχμής.

Πρόκειται για σοβαρό και φιλόδοξο στόχο που πρέπει να αντιμετωπισθεί από κοινού από τις τοπικές Αρχές, την Π.Ε. Καρδίτσας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας. Για την επίτευξή του, χρειάζεται μεγάλη προσοχή και ευαισθησία στη μελέτη και στην εφαρμογή των παρεμβάσεων μέσα στα χερσαία οικοσυστήματα.

Η Δράση περιλαμβάνει τις παρακάτω Ενέργειες:

Ενέργεια 1: Μελέτη των χερσαίων οικοσυστημάτων – εντοπισμός περιοχών ενδιαφέροντος

Ενέργεια 2: Ανάδειξη χώρων αναψυχής σε δασικές περιοχές, όπως οι πέτρινες ή ξύλινες γέφυρες, οι πέτρινες και ξύλινες κατασκευές για τη διευκόλυνση των επισκεπτών, οι καταρράκτες, οι σπηλιές καθώς και όλες οι φυσικές ομορφιές που διαθέτουν οι εν λόγω κοινότητες.

2.1.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Στοχεύει στην απάλειψη των προβλημάτων περιβάλλοντος που έχουν δημιουργηθεί από τη διάθεση των απορριμμάτων σε χώρους χωρίς την κατάλληλη υποδομή, προβλήματα που παραμένουν και μετά το τέλος λειτουργίας των χωματερών.

Σήμερα στην περιοχή του μελέτης λειτουργούν διάφοροι χώροι απόθεσης απορριμμάτων. Η για χρόνια, λειτουργία των χωματερών (γούρνες και πρανή χειμμάρων στις περισσότερες περιπτώσεις) χωρίς μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος, τις έχει καταστήσει εστίες ρύπανσης και μόλυνσης.

Ο Δήμος της περιοχής μπορούν να αναλάβουν, παράλληλα με την οργάνωση της συλλογής, τον σταδιακό ευπρεπισμό και αποκατάσταση των σημερινών χώρων απόθεσης μετά την λειτουργία του ενιαίου ΧΥΤΑ.

Αυτό σημαίνει ανάληψη εργασιών:

- Καθαρισμού από τα σκουπίδια και τους ρυπαντές.
- χωματοκάλυψης
- υδρολογικής απομόνωσης
- Διευθέτηση χειμμάρων με κατασκευή μικρών φραγμάτων
- Δημιουργία ζωνών βλάστησης και υλοποίηση φυτοκομικών έργων σε ρέματα

2.1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΩΝ ΣΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ (ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΤΕΙΩΝ, ΕΞΩΡΑΪΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ, ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ, ΣΗΜΑΝΣΗ, ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ, Κ.Α.)

Η Δράση στοχεύει στον επανασχεδιασμό και την ανάπλαση των πλατειών, των λοιπών Κ.Χ., των δημοσίων κτηρίων και των εισόδων των οικισμών, με σκοπό στην αναβάθμιση του δημόσιου χώρου τους και την εισαγωγή του βιοκλιματικού σχεδιασμού, μετά από εξειδικευμένες μελέτες.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αναβάθμιση των κοινοχρήστων χώρων και του δημόσιου χώρου των χωριών με βάση τις αρχές της αειφορίας, η μεγέθυνση της ελκυστικότητας των οικισμών με στόχο την αύξηση των επισκεπτών τουριστών, η βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Δράση – υποδράσεις

- Κατάρτιση γενικής μελέτης «Σχεδίου δράσης» για τον προσδιορισμό του φυσικού αντικειμένου, με προκαταρκτικό προϋπολογισμό του κόστους και των πηγών χρηματοδότησης (τεχνική – οικονομική δράση)
- Εκπόνηση μελετών εφαρμογής (τεχνική δράση)
- Εκτέλεση έργων ανάπλαση και επισκευής (τεχνική δράση)
- Προμήθεια εξοπλισμού (διοικητική δράση)
- Διοργάνωση συνεδρίου (τεχνική – διοικητική δράση)
- Ένταξη δράσης στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική – διοικητική δράση)
- Έκδοση φυλλαδίου προβολής - δημοσιοποίησης (τεχνική – διοικητική δράση)

2.1.5 ΤΟΠΙΚΑ ΧΩΡΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Σύμφωνα με τον Νόμο υπ' αριθμ. 4269 Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση - Βιώσιμη ανάπτυξη (ΦΕΚ Α' 142/28-6-2014) στο Κεφάλαιο Α' Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός, Μέρος Α3 Ρυθμιστικός Χωρικός Σχεδιασμός, στο Άρθρο 7. Αναφέρονται τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια (Τ.Χ.Σ.)

Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται οι γενικές χρήσεις γης, οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και κάθε

άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της περιοχής ενός πρωτοβάθμιου Ο.Τ.Α..

Τα Τ.Χ.Σ. καλύπτουν την έκταση μίας ή και περισσοτέρων Δημοτικών Ενοτήτων ή και το σύνολο της έκτασης του οικείου δήμου. Δύναται επίσης να εκπονούνται σε διαδημοτικό επίπεδο, έπειτα από σχετικές αποφάσεις των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων. Τα Τ.Χ.Σ. εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού και περιέχουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

Με τα Τ.Χ.Σ. καθορίζονται για εκάστη δημοτική ενότητα οι ακόλουθες κατηγορίες περιοχών:
α) Οικιστικές Περιοχές:

αα) Ως οικιστικές περιοχές νοούνται οι περιοχές της δημοτικής ενότητας που εξυπηρετούν τη διαβίωση και την οργανωμένη οικονομική και κοινωνική ζωή και δραστηριότητα του ανθρώπου. Στις οικιστικές περιοχές περιλαμβάνονται όλες οι εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων περιοχές της οικείας δημοτικής ενότητας, οι οικισμοί προ του 1923 ή με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και οι περιοχές προς πολεοδόμηση για οικιστική χρήση, δηλαδή οι περιοχές οι οποίες, εν όψει της θέσης τους, της φυσικής διαμόρφωσης του εδάφους τους και των λοιπών συνθηκών που υπάρχουν σε αυτές, προσφέρονται για οικιστικές επεκτάσεις και εν γένει για την πραγματοποίηση έργων και προγραμμάτων οικιστικής ανάπτυξης. Περιλαμβάνονται επίσης και οι Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 με χρήση πρώτης ή δεύτερης κατοικίας, οι Περιοχές Πολεοδομικής Επιβάρυνσης του άρθρου 31 του ν. 4178/2013, καθώς και ζώνες συγκέντρωσης δόμησης και υποδοχής συντελεστή δόμησης των άρθρων 31 κ.επ. του ν. 4178/2013.

ββ) Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής, οι οποίες πολεοδομούνται, καθορίζονται με τα Τ.Χ.Σ. όρια πολεοδομικών ενοτήτων και η γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσής τους, ήτοι οι επιτρεπόμενες εντός αυτών γενικές κατηγορίες χρήσεων γης, η πυκνότητα, ο συντελεστής δόμησης και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και η γενική εκτίμηση των αναγκών εκάστης πολεοδομικής ενότητας σε κοινόχρηστους χώρους, κοινωφελείς εξυπηρετήσεις και εν γένει δημόσιες υποδομές και δίκτυα.
γγ) Εντός των οικιστικών περιοχών επιτρέπονται οι ακόλουθες γενικές κατηγορίες χρήσεων γης κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις: κατοικία (Κ1, Κ2, ΜΚ) πολεοδομικό κέντρο, τουρισμός - αναψυχή, ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο, χρήσεις Κύριου Οδικού Άξονα, εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας και εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς των άρθρων 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 32 του παρόντος νόμου.

β) Περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:

αα) Ως περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων νοούνται οι εντός ή και εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές της οικείας δημοτικής ενότητας, οι οποίες, εν όψει της θέσης, των υφιστάμενων χρήσεων, λειτουργιών και υποδομών, καθώς και των λοιπών χωρικών τους χαρακτηριστικών, προσφέρονται για τη χωροθέτηση μεμονωμένων ή

οργανωμένων, παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι περιοχές αυτές είναι δυνατόν να πολεοδομούνται ανάλογα με το ιδιαίτερο καθεστώς που τις διέπει.

ββ) Στις περιοχές αυτές με το Τ.Χ.Σ. καθορίζονται οι επιτρεπόμενες εντός αυτών γενικές κατηγορίες χρήσεων γης, ο συντελεστής δόμησης, καθώς και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης που απαιτούνται για την ανάπτυξή τους.

γγ) Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται ο καθορισμός μίας ή περισσότερων από τις ακόλουθες γενικές κατηγορίες χρήσεων γης κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις: τουρισμός - αναψυχή, ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο, χονδρικό εμπόριο, παραγωγικές δραστηριότητες χαμηλής, μέσης, υψηλής όχλησης και πολεοδομικής εξυγίανσης, τεχνολογικά πάρκα, εμπορευματικά κέντρα, εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς, εγκαταστάσεις αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας, ιδιαίτερες χρήσεις των άρθρων 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31 του παρόντος νόμου.

δδ) Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής εντάσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που τους διέπουν, και τυχόν εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων.

γ) Περιοχές Προστασίας:

αα) Ως περιοχές προστασίας νοούνται οι περιοχές μελέτης των Τ.Χ.Σ, οι οποίες διαθέτουν ιδιαιτέρως αξιόλογα φυσικά ή πολιτιστικά στοιχεία που χρήζουν προστασίας, προβολής και ανάδειξης. Οι περιοχές αυτές οριοθετούνται και καθορίζονται για αυτές περιορισμοί ή και απαγορεύσεις στις χρήσεις γης και στη δόμηση, καθώς και στην εν γένει άσκηση δραστηριοτήτων και λειτουργιών, για λόγους προστασίας του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος.

ββ) Στις περιοχές αυτές εντάσσονται και εκτάσεις που υπάγονται σε ειδικά νομικά καθεστώτα προστασίας, όπως είναι ιδίως χώροι αρχαιολογικού ή ιστορικού ενδιαφέροντος, δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και οι περιοχές υπαγόμενες στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του ν. 3937/2011 (Α' 60), οι οποίες διέπονται όσον αφορά τις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 ως γαίες υψηλής παραγωγικότητας.

δ) Περιοχές ελέγχου χρήσεων γης: Ως περιοχές ελέγχου χρήσεων γης νοούνται οι εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές της οικείας δημοτικής ενότητας, ιδίως πέριξ των οικιστικών περιοχών ή των περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, στις οποίες μπορεί να καθορίζονται ειδικοί περιορισμοί στις χρήσεις γης και στους όρους δόμησης με σκοπό την ορθολογική κατανομή και συσχέτιση των χρήσεων γης, ώστε να αποφεύγονται πιθανές συγκρούσεις μεταξύ τους.

Μετά την έγκριση των Τ.Χ.Σ., κάθε οικιστική, παραγωγική ή άλλη ανάπτυξη επιτρέπεται μόνον εφόσον είναι συμβατή με τις χρήσεις γης και τους λοιπούς όρους και περιορισμούς που καθορίζονται με αυτά. Σε κάθε περίπτωση, κατά την έγκριση των Τ.Χ.Σ., πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4164/2013.

Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια θα βασιστούν στα υπάρχοντα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) των δύο Δημοτικών Ενοτήτων Πλαστήρα και Νεβρόπολης Αγράφων

2.1.6 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Η Δράση στοχεύει στον εξειδικευμένο σχεδιασμό και την ανάπλαση – αναζωογόνηση – αισθητική αναβάθμιση των κέντρων των οικισμών, ως σημαντικού μέρους του επίκεντρου της κοινωνικής και οικονομικής ζωής των οικισμών της περιοχής με υπερτοπικού χαρακτήρα παραγωγικές λειτουργίες, καθώς και των λοιπών εισόδων – εξόδων, ως περιοχών ενδιαφέροντος από την άποψη του δημόσιου χώρου και υποδοχέων σημαντικών οικονομικών δραστηριοτήτων που προσελκύονται σε τέτοιες ζώνες.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η οικιστική – λειτουργική αναβάθμιση κρίσιμων σημείων των οικισμών που υστερούν και συνδέονται με την παραγωγική και κοινωνική ζωή, η ανασυγκρότηση της εικόνας, της αισθητικής και της λειτουργίας και η μεγέθυνση της ελκυστικότητας σε κατοικία (όπως ανάπλαση της εισόδου Νεοχωρίου και της θέσης «Παλιό σχολείο» , ανάπλαση της κεντρικής πλατείας Μορφοβουνίου, κ.λ.π.)

2.1.7 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ (ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΗΛΙΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, Κ.Α.)

Η Δράση στοχεύει στη μελέτη και υλοποίηση του στόχου πολιτικής της Habitat Agenda και των ευρωπαϊκών πολιτικών για το αστικό περιβάλλον, σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας και το βιοκλιματικό σχεδιασμό των δημοσίων κτηρίων και των υπαίθριων κοινοχρήστων χώρων, με εισαγωγή συστημάτων ενεργειακής αναβάθμισης, παθητικής ηλιοπροστασίας, ανακατασκευές με κατάλληλα υλικά τμημάτων των υπαίθριων χώρων, κ.λ.π.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η εξοικονόμηση ενέργειας και η αναβάθμιση του περιβάλλοντος.

Στόχος 2.2 /ΕΠΟΠ 2.2
Ενίσχυση και αναβάθμιση διοικητικών, ερευνητικών και κοινωνικών υποδομών
Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **πέντε Δράσεις**:

2.2.1 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Η παροχή κοινωνικής μέριμνας και φροντίδας στους ηλικιωμένους κατοίκους και γενικότερα στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες είναι ένα θέμα που απασχολεί ιδιαίτερα το Δήμο. Ήδη από το Σεπτέμβριο του 2002 λειτουργεί το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» με σκοπό την παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας σε ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία. Το πρόγραμμα στελεχώνεται από κοινωνική λειτουργό, νοσηλευτή και οικογενειακή βοηθό.

Με την εν λόγω δράση προτείνεται η βελτίωση των υποδομών πρόνοιας, ειδικότερα για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (υπερήλικες, άτομα με αναπηρία) και για όσα άτομα έχουν ανάγκη από φροντίδα και συντροφιά.

Προς αυτή την κατεύθυνση και με δεδομένο το γεγονός ότι στο Δήμο ζουν άτομα μεγάλης ηλικίας, με δυσκολία στην αυτοεξυπηρέτηση και χρήζουν φροντίδας σε ημερήσια βάση, προτείνεται η δημιουργία ενός Κέντρου Μέριμνας και Φροντίδας για τη φιλοξενία και τη φροντίδα ατόμων τα οποία αντιμετωπίζουν κινητικές και άλλες δυσκολίες και έχουν ανάγκη ημερήσιας φροντίδας και εξυπηρέτησης. Με τη λειτουργία της μικρής αυτής μονάδας ενισχύεται η προσπάθεια που πραγματοποιείται από το Δήμο στο πλαίσιο του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» που προσφέρει κάποια βοήθεια, η οποία όμως δεν επαρκεί: πρόκειται για επισκέψεις εξειδικευμένου προσωπικού στο χώρο κατοικίας του ηλικιωμένου και τη φροντίδα του κάποιες ώρες μόνο μία φορά την εβδομάδα. Τα μέλη της οικογένειας, αν υπάρχουν, και κυρίως οι γυναίκες δεν οδηγούνται στην απεμπλοκή από τη φροντίδα των ηλικιωμένων συγγενών τους αλλά σε μια μερική διευκόλυνση ελάχιστες ώρες την εβδομάδα.

Η δυνατότητα ημερήσιας φιλοξενίας των ηλικιωμένων - μελών οικογενειών του Δήμου σε ένα κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο, στελεχωμένο με εξειδικευμένο προσωπικό, έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται τα εκάστοτε προβλήματα υγείας τους και η δυσκολία στην αυτοεξυπηρέτηση θα ενισχύσει την κοινωνική δομή του Δήμου, ενώ θα αποτελέσει και άμεσο μέτρο συγκράτησης του υφιστάμενου πληθυσμού και ανάσχεσης των πληθυσμιακών διαρροών.

Οι ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές ωφέλειες από τη δημιουργία της μονάδας είναι:

- η δημιουργία θέσεων απασχόλησης,
- η αύξηση της απασχολησιμότητας των γυναικών,
- η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα ηλικιωμένα άτομα,
- η ανάπτυξη και βελτίωση της κοινωνικής πολιτικής και μέριμνας για τους δημότες,
- η αναβάθμιση του επιπέδου ζωής των δημοτών.

2.2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ

Η διαχείριση του έργου ενός σύγχρονου δήμου ξεπερνά τα στενά όρια των τυπικών υπηρεσιών που προσφέρονται σήμερα. Στη δράση αυτή προτείνονται ενέργειες που μπορούν να βοηθήσουν στην καλύτερη αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών του δήμου

Εδώ συμπεριλαμβάνονται ενέργειες όπως:

- Οργάνωση γραφείου ενημέρωσης αγροτών ή γεωτεχνικής υπηρεσίας του Δήμου
- Συνεχής επιμόρφωση και κατάρτιση των στελεχών του Δήμου
- Πληροφοριακό σύστημα Δήμου και δικτύωση όλων των κοινοτικών καταστημάτων
- Μηχανισμός αξιολόγησης των προτεινόμενων δράσεων, αντιμετώπισης των θεσμικών – χρηματοδοτικών προβλημάτων και αξιοποίηση κοινοτικών ενισχύσεων
- Μηχανισμός στήριξης των χωρικών και κλαδικών συνεργασιών και σύναψης διαδημοτικών και κλαδικών προγραμματικών συμβάσεων

2.2.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η Ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιεργειών εμφανίζεται ως η πιο εξελιγμένη οδός προς την αειφόρο ανάπτυξη. Είναι μια μέθοδος και μια νέα κατεύθυνση στη διαχείριση της αγροτικής εκμετάλλευσης, που συμπεριλαμβάνει σε όλη τη διαδικασία μια μακροπρόθεσμη στρατηγική. Δεν πρόκειται για καινούργια ιδέα. Έχει ήδη εφαρμοστεί με διάφορους τρόπους (όπως ολοκληρωμένη φυτοπροστασία, ολοκληρωμένη παραγωγή, κλπ), όμως οι νέες τεχνολογίες την βελτιώνουν και την καθιστούν πιο αποτελεσματική. Η σύγχρονη προσέγγιση ικανοποιεί επιπλέον τις νέες απαιτήσεις για τη γεωργία από την πλευρά της κοινής γνώμης. Η Ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιεργειών παρακολουθεί τα στάδια παραγωγικής διαδικασίας, από τον αγρό ως το τελικό προϊόν που πάει στην αγορά ή μέχρι το εργοστάσιο μεταποίησης, συνδυάζοντας βιολογικές, φυσικές, τεχνολογικές και χημικές μεθόδους. Με την πραγματοποίηση ενός συστηματικού ελέγχου, μιας συνεχούς αξιολόγησης και ενός ορθολογικού σχεδιασμού, είναι δυνατό να εκμεταλλευτεί κανείς αποτελεσματικά τους φυσικούς πόρους, συνδυάζοντάς τους με φυτοπροστατευτικά προϊόντα και λιπάσματα.

Η Ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιεργειών αποσκοπεί στην μείωση στο ελάχιστο των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον που προέρχονται από μερικές καλλιεργητικές πρακτικές. Η Ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιεργειών αποτελεί σύστημα διαχείρισης των καλλιεργειών, και στοχεύει στην αριστοποίηση των εισροών και εκροών, για την παραγωγή ποιοτικών και οικονομικώς αποδεκτών προϊόντων, για το γεωργό και τον καταναλωτή, ενώ παράλληλα διατηρεί και αναβαθμίζει το περιβάλλον.

Επίσης η προστασία του τοπίου και των φυσικών πληθυσμών είναι ένα σημείο αναφοράς με ιδιαίτερη σημασία. Γίνεται φανερό ότι η γεωργική εκμετάλλευση υποβάλλεται πλέον σε μια συνολική θεώρηση, σε όλες τις δραστηριότητές της και σε όλα τα χαρακτηριστικά της.

2.2.4 ΊΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Η Δράση στοχεύει στην ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Γεωπονικών και Φυτοκομικών Ερευνών για την προώθηση των ολοκληρωμένων και βιολογικών καλλιεργειών και της βιολογικής κτηνοτροφίας, με σκοπό τη διεύρυνση των ακαδημαϊκού και ερευνητικού χαρακτήρα διοικητικών θεσμών στην περιοχή, την ανάδειξη και προβολή πλέον παραδοσιακών μεθόδων καλλιέργειας της γης και της εκτροφής ζώων, την πειραματική εφαρμογή της έρευνας σε πιλοτικές εφαρμογές και τη γενικότερη υποστήριξη με τεχνογνωσία των τοπικών παραγωγών, αλλά και γενικότερα των παραγωγών Κεντρικής Ελλάδας.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η ενδυνάμωση της ερευνητικής υποδομής με συγκριτικά πλεονεκτήματα στο διαμετακομιστικό εμπόριο και τον ειδικό τουρισμό, καθώς και με δυνατότητες εξειδίκευσης στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία. Επίσης, η ενδυνάμωση των οικονομιών της γνώσης /έρευνα – τεχνολογία – εφαρμοσμένη έρευνα, σε άμεση διασύνδεση με την παραγωγή, για την προαγωγή ενός παραδοσιακού συγκριτικού πλεονεκτήματος της περιοχής του Δήμου στην αγροτο-κτηνοτροφία και τα διατροφικά προϊόντα υπό σύγχρονους όρους.

Δράση – υποδράσεις

- Ίδρυση του Ν.Π.Ι.Δ. (διοικητική – θεσμική δράση)
- Στέγαση του νέου φορέα σε δημόσιο κτίριο (διοικητική – τεχνική δράση)
- Εξοπλισμός (διοικητική δράση)
- Στελέχωση (διοικητική δράση)
- Διοργάνωση συνεδρίου (διοικητική – τεχνική δράση)
- Ένταξη της δράσης στην ιστοσελίδα του Δήμου (διοικητική – τεχνική δράση)

2.2.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 2.000 ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Στόχος – αναμενόμενα αποτελέσματα

Η Δράση στοχεύει στην επέκταση των κοινωνικών υποδομών (πολιτιστικές αίθουσες, κ.ά.) των οικισμών του Δήμου, στα γήπεδα που προβλέπονται από το πολεοδομικό θεσμικό πλαίσιο των οικισμών.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η βελτίωση των υποδομών κοινωνικού εξοπλισμού των οικισμών του Δήμου, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η συγκράτηση του πληθυσμού στους μικρούς οικισμούς.

Δράση – υποδράσεις

- Εκπόνηση κτηριολογικών μελετών κατά περίπτωση (τεχνική δράση)

- Εκτέλεση έργων (τεχνική δράση)
- Εξοπλισμός των εγκαταστάσεων (διοικητική δράση)
- Πρόσληψη προσωπικού (διοικητική δράση)

2.2.6 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΩΝ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Η Δράση στοχεύει στη βελτίωση - αναβάθμιση και επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων σε επίπεδο γειτονιάς στα γήπεδα τα οποία υφίστανται στις Τοπικές Κοινότητες με σκοπό στη διάδοση του αθλητισμού στις νέες ηλικίες και στην εκδήλωση αθλητικών γεγονότων.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η βελτίωση των αθλητικών υποδομών επιπέδου γειτονιάς, η ενίσχυση της πολύ-δραστηριότητας και της φυσικής άσκησης της νεολαίας και η βελτίωση της ποιότητας ζωής.

2.2.7 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Η Δράση στοχεύει στη βελτίωση - αναβάθμιση και επέκταση των παιδικών χαρών με την διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου και την αντικατάσταση των παιχνιδιών και προσθήκη νέων και να τηρούν τις διεθνείς προδιαγραφές ασφαλείας και να διαθέτουν την απαραίτητη πιστοποίηση από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ). Σύμφωνα με τις προδιαγραφές αυτές, στις παιδικές χαρές θα τοποθετήθούν σύγχρονα όργανα από κατάλληλα υλικά, ειδικά μελετημένα ώστε να ελαχιστοποιούν τα παιδικά ατυχήματα με σκοπό ην ψυχαγωγία των μικρών παιδιών (δημοτών).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η ψυχαγωγία και η φυσική άσκηση των μικρών παιδιών.

2.2.8 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΒΟΤΑΝΙΚΟΥ ΚΗΠΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Η Δράση στοχεύει στην αναβάθμιση με εξοπλισμό και χλωριδικών στοιχείων για την ανάπτυξη του Βοτανικού κήπου που βρίσκεται περίπου 1,5χλμ. βόρεια από το Νεοχώρι. Πρόκειται για μια έκταση 10 στρεμμάτων στην οποία έχει γίνει η συγκέντρωση και αποθεματοποίηση μέρους των χλωριδικών στοιχείων της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Πλαστήρα, αλλά και γενικότερα του Ελλαδικού χώρου.

Κάθε χρόνο δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών, είτε μαθητές στο πλαίσιο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είτε πλήθος άλλων ομάδων ή μεμονωμένων επισκεπτών που επιθυμούν να αποκομίσουν περισσότερες και εξειδικευμένες πληροφορίες για τη χλωρίδα της περιοχής

2.2.9 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Η Δράση στοχεύει στην αναβάθμιση του κτιρίου και του εξοπλισμού του Κ.Π.Ε. Νεοχωρίου, καθώς και του περιβάλλοντος χώρου του.

Το Κ.Π.Ε Νεοχωρίου στεγάζεται στο παλαιό λιθόκτιστο σχολείο του Νεοχωρίου και προωθεί την επιστημονική διερεύνηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος μέσω προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Διαθέτει εργαστηριακό και εποπτικό εξοπλισμό για εκπαίδευση και έρευνα στους τομείς των χερσαίων, δασικών και λιμναίων οικοσυστημάτων. Τα προγράμματά του είναι προσανατολισμένα στους θεματικούς άξονες: "νερό - υγρότοποι" και "χερσαία οικοσυστήματα". Αναλαμβάνει την ξενάγηση και εκπαίδευση σχολικών και άλλων οργανωμένων ομάδων.

2.2.10 ΕΠΕΚΤΑΣΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.

Η Δράση στοχεύει στη βελτίωση - αναβάθμιση και επέκταση των υφιστάμενων κοιμητηρίων των οικισμών των τοπικών κοινοτήτων λόγω παλαιότητας και χώρου.

Στόχος 2.3 /ΕΠΟΠ 2.3

Εκσυγχρονισμός – επέκταση αστικών υποδομών και δικτύων

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **δέκα Δράσεις**:

2.3.1 ΧΑΡΑΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ

Απαιτούνται έργα οδοποιίας (βελτίωση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών της, διαγράμμιση, κατάλληλη σήμανση και διαμόρφωση οδοστρώματος κ.λπ.) σε όλη την περιοχή.

Επιπλέον, σχεδόν όλοι οι συνοικισμοί καθώς και κάποιοι κεντρικοί οικισμοί αντιμετωπίζουν προβλήματα επαρκούς σύνδεσης με το επαρχιακό - διακοινοτικό δίκτυο και απαιτείται τουλάχιστον η βελτίωση ή ίσως και τσιμεντόστρωση των οδών που σήμερα είναι χωματόδρομοι.

2.3.2 ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Το Αγροτικό και το Δασικό οδικό δίκτυο του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα παρουσιάζει τα συνήθη έντονα προβλήματα εποχιακής βατότητας, ενώ σε πολλά σημεία παρουσιάζονται προβλήματα αποσάθρωσης προς υποδομής. Νέες χαράξεις που ενδεχόμενα είναι απαραίτητες προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες όλων των δημοτικών διαμερισμάτων, θα πρέπει να προταθούν ύστερα από συνολική μελέτη προς περιοχής και σε συνεργασία με προς Διευθύνσεις Γεωργίας και Δασών. Με αυτό προς εκτός από την κάλυψη των αναγκών οδικής εξυπηρέτησης του πρωτογενούς τομέα, θα βοηθηθεί, πιθανά, και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων του τριτογενούς προς ο αγροτοτουρισμός και ο οικοτουρισμός, όπου υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξής προς.

2.3.3 ΕΛΕΓΧΟΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Στην Δράση αυτή περιλαμβάνονται παρεμβάσεις μικρής κλίμακας προς οποίες μπορεί να αναλάβει ο Δήμος και οι οποίες αφορούν τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων χλωρίωσης, τον υγειονομικό έλεγχο του νερού ύδρευσης, την προστασία των δεξαμενών που διαθέτουν οι Τοπικές κοινότητες, την εγκατάσταση υδρομέτρων και την εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής ύδρευσης καθώς και την προστασία και καλή διαχείριση των νερών από προς πηγές (οι οικισμοί υδρεύονται από πηγές, κλπ).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Εκσυγχρονισμός δικτύων χλωρίωσης
- Αντικατάσταση υγρομέτρων
- Δημιουργία συστήματος μέτρησης κατανάλωσης και είσπραξης τέλους

2.3.4 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα μπορεί να αναλάβει δράση για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των υποδομών που υπάρχουν στην περιοχή (π.χ. παλιές πέτρινες οικίες οι οποίες θα

μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως καταλύματα για την διαμονή περαστικών και επισκεπτών, κ.λπ.) που θα λειτουργήσουν ενισχυτικά προς την κατεύθυνση προσέλκυσης τουριστών που στη συνέχεια μπορούν να διοχετευθούν προς τα αξιοθέατα προς προς περιοχής και στη συνέχεια μπορούν να προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις στον τουρισμό.

Η δράση αυτή μπορεί να αναληφθεί από την αναπτυξιακή εταιρεία του δήμου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων προς στον τομέα του τουρισμού

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Αναστήλωση κτιρίων παραδοσιακής αρχιτεκτονικής
- Ανάδειξη χαρακτηριστικών σημείων λαϊκής παράδοσης (πηγάδια κ.α.)

2.3.5 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ – ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

Το Μέτρο περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην υποδομή και διαχείριση των δικτύων αποχέτευσης – καθαρισμού των λυμάτων προς περιοχής. Σήμερα τα λύματα διοχετεύονται ως επί το πλείστον σε απορροφητικούς βόθρους ή αποβάλλονται ανεπεξέργαστα καθόσον δεν υπάρχουν αποχετευτικά δίκτυα.

Σημειώνεται ότι για την περιοχή δεν υπάρχει τεχνική μελέτη οργάνωσης προς αποχέτευσης – καθαρισμού των λυμάτων. Για τη διαμόρφωση επομένως των Δράσεων αυτού του Μέτρου θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διαθέσιμα στοιχεία προς οι σχετικά μικροί πληθυσμοί, η γεωγραφική θέση των οικισμών καθώς και η θέση προς ως προς το ανάγλυφο και το υδρογραφικό δίκτυο προς περιοχής, και τέλος, τα γενικότερα τεχνοοικονομικά δεδομένα προς αντλούνται από τη διεθνή και ελληνική εμπειρία. Με το σωστό σχεδιασμό είναι δυνατόν να επιλυθεί σημαντικό μέρος του περιβαλλοντικού προβλήματος.

2.3.6 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΥΠΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΩΝ (ΚΑΤΩ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ – ΠΛΑΤΕΙΕΣ) ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Η Δράση στοχεύει στη οργανωμένη υποστήριξη προς υποχρεωτικής και δυνητικής στάθμευσης, με δημιουργία νέων δημοτικών χώρων στάθμευσης, υπέργειων και υπόγειων, σε κατάλληλα επιλεγμένα οικόπεδα, καθώς και κάτω από κοινόχρηστους χώρους – πλατείες, καθώς και στην προώθηση Προγράμματος Εφαρμογής ελεγχόμενης στάθμευσης. Η υλοποίηση προς Δράσης προς βασίζεται στη γενική κυκλοφοριακή μελέτη ενιαίου σχεδιασμού μεταφορών.

Δράση – υποδράσεις

- Απόκτηση ιδιωτικών γηπέδων για χώρους στάθμευσης, με απαλλοτρίωση ή από εισφορά σε γη προς περιοχές νέων επεκτάσεων (διοικητική – οικονομική δράση)
- Έκδοση Π.Δ. χαρακτηρισμού υπόγειων χώρων στάθμευσης κάτω από κοινοχρήστους χώρους /πλατείες, κ.ά. (διοικητική – θεσμική δράση)
- Εκπόνηση μελετών εφαρμογής (τεχνική δράση)

- Εκτέλεση τεχνικών έργων (τεχνική δράση)
- Σχεδιασμός προγράμματος ελεγχόμενης στάθμευσης (διοικητική δράση)

2.3.7 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Η Δράση στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και τη συμμετοχή προς στην εξοικονόμηση ενέργειας με χρήση διάφορων μορφών Α.Π.Ε. στην οικιακή και επαγγελματική κατανάλωση.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων, η διάδοση Α.Π.Ε. και η στήριξη των πράσινων τεχνολογιών, επιπλέον συμβολή στη μείωση των εκπομπών θερμοκηπίου.

Δράση – υποδράσεις

- Διαμόρφωση προγράμματος ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης των πολιτών για προς δυνατότητες μείωσης προς ενεργειακής κατανάλωσης ηλεκτρισμού και θέρμανσης (τεχνική δράση)
- Διοργάνωση συνεδρίου (τεχνική – διοικητική δράση)
- Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου (τεχνική – διοικητική δράση)
- Εισαγωγή του προγράμματος στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική δράση)

2.3.8 ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η Δράση στοχεύει στην προώθηση πιλοτικού προγράμματος εκσυγχρονισμού του συστήματος δημόσιου φωτισμού με λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, ως παραδειγματικής δράσης προβολής δυνατοτήτων εξοικονόμησης ενέργειας και ευαισθητοποίησης των πολιτών.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η εξοικονόμηση ενέργειας και η ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Δράση – υποδράσεις

- Σχεδιασμός προγράμματος (τεχνική δράση)
- Προμήθεια και τοποθέτηση εξοπλισμού (διοικητική δράση)
- Έκδοση φυλλαδίου (τεχνική – διοικητική δράση)
- Εισαγωγή του προγράμματος στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική δράση)

2.3.9 ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΛΛΙΠΕΣ

Η Δράση στοχεύει στην αναβάθμιση των δικτύων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης των οικισμών.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αναβάθμιση των τεχνικών υποδομών, η εξοικονόμηση υδατικών πόρων, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος, προς δημόσιας υγείας και προς ποιότητας ζωής.

Δράση – υποδράσεις

- Τεχνική έκθεση σχεδίου δράσης (τεχνική δράση)
- Εκπόνηση Μελετών εφαρμογής (τεχνική δράση)
- Εκτέλεση τεχνικών έργων (τεχνική δράση)

2.3.10 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΧΑΡΤΙ, ΜΕΤΑΛΛΟ, ΠΛΑΣΤΙΚΟ, ΓΥΑΛΙ), ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗΣ ΣΕ ΧΡΗΣΤΕΣ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Η Δράση στοχεύει στη συστηματοποίηση και επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης δημοτικών αποβλήτων, με κάλυψη του κενού που σήμερα υπάρχει ως προς τα πλαστικά και εν γένει τα απόβλητα, προκειμένου να μειωθεί σημαντικά ο όγκος των αποβλήτων που οδηγούνται σε τελική διάθεση, να εξοικονομηθούν σημαντικοί φυσικοί πόροι και να υπάρξει συμμόρφωση με την κοινοτική νομοθεσία (Οδηγία 99/31 για την υγειονομική ταφή, Οδηγία 2004/12 για την ανακύκλωση των συσκευασιών, Οδηγία 2002/95 για την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, υπό έκδοση νέα Οδηγία-Πλαίσιο για τα Απόβλητα).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η βελτίωση της ποιότητας του οικιστικού περιβάλλοντος, η μείωση των ποσοτήτων που οδηγούνται προς το ΧΑΔΑ ή για υγειονομική ταφή στο άμεσο μέλλον, η εξοικονόμηση σημαντικών φυσικών πόρων και η δημιουργία σημαντικού αριθμού νέων θέσεων απασχόλησης.

Δράση - υποδράσεις

- Υπογραφή σύμβασης συνεργασίας με διαπιστευμένη ιδιωτική εταιρεία εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών με σκοπό τη λειτουργία του συστήματος ανακύκλωσης συσκευασιών σε όλο το Δήμο, χωρίς σημαντική οικονομική επιβάρυνση του Δήμου. Ο στόχος είναι η εκτροπή μεγάλου μέρους των συσκευασιών και του έντυπου χαρτιού από τα προς τελική διάθεση απόβλητα μέσω της συστηματικής ξεχωριστής συλλογής στην πηγή και ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασιών σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2004/12 και το Νόμο 2939/2001 (διοικητική δράση)
- Διερεύνηση σε συνεργασία με τον ανάδοχο του τρόπου οργάνωσης της ξεχωριστής συλλογής των συσκευασιών (τεχνική δράση)
- Πλήρης λειτουργία του εγκεκριμένου συστήματος ανακύκλωσης ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών με υπογραφή σύμβασης συνεργασίας και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Οδηγία 2002/95 και το ΠΔ 117/2004 (διοικητική – τεχνική δράση)

- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών υπέρ της ανακύκλωσης, και παροχή κινήτρων επιβράβευσης σε χρήστες, με έμφαση τη νεολαία, με έκδοση φυλλαδίων, κ.λ.π. (διοικητική – τεχνική δράση)

2.3.11 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Η Δράση στοχεύει στην ανάπτυξη του τουρισμού ως μέσω εναλλακτικής συγκοινωνίας με κύρια χαρακτηριστικά τους την ασφάλεια και την ευελιξία, δύνανται να εκτελούν τα κάτωθι είδη πτήσεων:

- Τακτικές Επιβατικές πτήσεις,
- Έκτακτες Επιβατικές (Charter),
- Περιηγητικές (Sightseeing)
- Φορτίου (Φάρμακα, Τρόφιμα, κλπ)
- Νοσοκομειακές,
- Έρευνας και Διάσωσης
- Πυρόσβεσης κλπ.

Η υδάτινη επιφάνεια του υδατοδρομίου θα αποτελείται από την :

α) περιοχή ελιγμών υδατοδρομίου είναι η περιοχή, οποιουδήποτε σχήματος τουλάχιστον ένα ορθογώνιο διαστάσεων τέτοιων, ώστε να επιτρέπεται η ασφαλής προσθαλάσσωση, αποθαλάσσωση (διάδρομος) και υδατοδρόμηση (πεδίο θαλασσοδρόμησης) των αεροσκαφών και δεν περιλαμβάνει τους χώρους ελλιμενισμού των αεροσκαφών.

β) περιοχή κίνησης υδατοδρομίου που είναι η περιοχή που χρησιμοποιείται για την αποθαλάσσωση, προσθαλάσσωση και υδατοδρόμηση αεροσκαφών και αποτελείται από τις περιοχές ελιγμών του υδατοδρομίου και ελλιμενισμού αεροσκαφών. Για την αποθαλάσσωση, προσθαλάσσωση του υδροπλάνου θα χρησιμοποιηθεί διάδρομος που θα καλύπτει μια έκταση που θα περικλείεται από σημαδούρες και θα έχει μήκος 300μ και πλάτος 50μ.

γ) περιοχή ελλιμενισμού είναι η περιοχή που παραμένουν τα υδροπλάνα μετά από την προσθαλάσσωση δίπλα στην πλωτή εξέδρα μέχρι την αποθαλάσσωσή τους.

Η προτεινόμενη θέση είναι στη πλαζ Πεζούλας στο Δημοτικό Αναψυκτήριο στη Τ.Κ. Πεζούλας της Δ.Ε. Νεβρόπολης Αγράφων του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3

3. Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται δύο συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 3.1 /ΕΠΟΠ 3.1

Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στον οικιστικό χώρο

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **έξι Δράσεις:**

3.1.1 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ / ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η περιοχή μελέτης έχει θέσεις θέας, καταπληκτικά δάση και φυσικές ομορφιές. Διαθέτει επίσης πολλά ποτάμια, χείμαρρους και ρέματα. Ακόμα, έχουν διατηρηθεί πολλά μοναστήρια από το 16ο αιώνα με αγιογραφίες και χαρακτηριστική αρχιτεκτονική (Αγία Τριάδα, Κοίμηση Θεοτόκου, Ιερά Μονή Κορώνης, κ.ά.), ενώ η πλούσια ιστορία της αγροτικής πολιτιστικής κληρονομιάς αποτυπώνεται με ένα σημαντικό αριθμό μνημείων παραδοσιακών βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (νερόμυλοι, δριστέλλες, μαγκάνια, γέφυρες).

Η δράση αφορά την προστασία και ανάδειξη τους και την απόδοσή τους, όπου είναι δυνατόν, σε σύγχρονες χρήσεις. Ενέργειες που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια της δράσης είναι :

- Αναπαλαίωση – συντήρηση κτιρίων/ μνημείων
- Συντήρηση – αναβάθμιση εξοπλισμού
- Επενδύσεις σύγχρονων χρήσεων

Επιπλέον, προτείνεται να διαμορφωθούν χώροι υπαίθριας αναψυχής που θα συνδυάζουν θέσεις θέας καθώς και χώρους υπαίθριου γεύματος. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται έργα διαμόρφωσης με ήπιες παρεμβάσεις που θα αναδεικνύουν φυσικά και ανθρωπογενή στοιχεία της περιοχής. Άλλωστε, η χωροθέτηση, ο σχεδιασμός και η λειτουργία ενός χώρου αναψυχής εξαρτάται άμεσα από τις απαιτήσεις των πιθανών (δυνάμει) επισκεπτών και τους διατιθέμενους φυσικούς ή ανθρωπογενείς πόρους. Ως στόχος τίθεται η προσέλκυση επισκεπτών και η ενίσχυση της σχέσης του πληθυσμού με το βουνό, με την προϋπόθεση ότι οι προωθούμενες δράσεις και ο προσελκυόμενος πληθυσμός δεν υπερβαίνουν τα όρια εκείνα που διαφυλάσσουν την ισορροπία του οικοσυστήματος. Η οργάνωση των χώρων υπαίθριου γεύματος προϋποθέτει την ύπαρξη τραπεζιών και καθισμάτων, καθώς και πόσιμου νερού. Η διασπορά των χώρων υπαίθριου γεύματος πρέπει να είναι επιλεγμένη έτσι ώστε να δημιουργεί μια ευχάριστη διακοπή της πορείας του επισκέπτη και συγχρόνως να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου από κάθε διαταραχή.

Οι εργασίες που προβλέπονται να δημιουργηθούν περιλαμβάνουν:

- Κατασκευή πέτρινων βρυσών και εστιών παρασκευής φαγητού
- Τοποθέτηση ξύλινων τραπεζιών και πάγκων
- Τοποθέτηση καλαθιών για συλλογή απορριμμάτων
- Τοποθέτηση χώρων υγιεινής
- Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων

Με στόχο την ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη η προτεινόμενη δράση αποβλέπει στην ενίσχυση των βασικών υποδομών υποστήριξης της τουριστικής κίνησης, δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να απολαύσει τη φύση και την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου. Η δράση συμβάλλει στην ανάδειξη των περιβαλλοντικών ιδιαιτεροτήτων της περιοχής, στην αύξηση της τουριστικής κίνησης, καθώς και στην ενίσχυση των τοπικών εισοδημάτων, ενώ παράλληλα αναπτύσσονται νέες μορφές τουρισμού. Η δράση παρουσιάζει συμπληρωματικότητα με τις δράσεις του αγροτικού τουρισμού, αφού αυξάνει την επισκεψιμότητα στηρίζοντας τον αγροτουρισμό, συμβάλλει στη διατήρηση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και προσελκύει επισκέπτες που αναζητούν ένα διαφοροποιημένο τουριστικό προϊόν.

3.1.2 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΩΝ

Στην περιοχή βρίσκονται πολλά και σημαντικά μνημεία της αρχαιότητας, των βυζαντινών και νεώτερων χρόνων, Ιερές Μονές και Εκκλησίες. Η προστασία, ανάδειξη και αξιοποίησή τους είναι σημαντική τόσο για την περιοχή του Δήμου όσο και για την ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Μελέτη και εκτέλεση έργου αναστήλωσης ιστορικών μνημείων
- Ανάπλαση ιστορικών τοποθεσιών

3.1.3 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΤΙΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ

Η Δράση στοχεύει στην εκπόνηση ειδικής κηποτεχνικής μελέτης master plan φύτευσης κοινοχρήστων χώρων (άλση, πλατείες, νησίδες, πεζοδρόμια, κ.ά.), για την αναβάθμιση του πρασίνου, με σκοπό την επαύξηση της βλάστησης στο δημόσιο χώρο, με έμφαση τις πλατείες. Η μελέτη αυτή θα αποτελέσει το υπόβαθρο λοιπών συναφών δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος της Habitat Agenda και θα δημιουργήσει ένα υποδειγματικό πλαίσιο στοχευμένης αύξησης του πρασίνου με ενδημικά είδη βλάστησης.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου μελετητικού πλαισίου για μια εξειδικευμένη προσέγγιση της αύξησης της βλάστησης στο δημόσιο χώρο του Δήμου, η βελτίωση του μικροκλίματος σε τοπικό επίπεδο, η βελτίωση της αισθητικής

του δημόσιου χώρου, η εν γένει βελτίωση των συνθηκών περιβάλλοντος και η αναβάθμιση της ψυχικής υγείας των πολιτών.

Δράση - υποδράσεις

- Εκπόνηση κηποτεχνικής μελέτης master plan αναβάθμισης – επέκτασης αστικού πρασίνου - βλάστησης. Η μελέτη θα περιλαμβάνει και ένα κατ' αρχήν πρόγραμμα δράσης με χωρικές προτεραιότητες, χρονοδιάγραμμα και προκαταρκτικό προϋπολογισμό (τεχνικο-οικονομική δράση).

3.1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΥΤΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ (ΑΛΣΗ, ΠΛΑΤΕΙΕΣ, κ.ά.), ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΕΙΔΗ ΧΛΩΡΙΔΑΣ

Η Δράση στοχεύει στην υλοποίηση των προτάσεων της μελέτης φύτευσης κοινοχρήστων χώρων που περιλαμβάνεται στη Δράση «Κηποτεχνική μελέτη master plan αναβάθμισης – επέκτασης πρασίνου»

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αύξηση της βλάστησης στο δημόσιο χώρο των οικισμών, η βελτίωση του μικροκλίματος σε τοπικό επίπεδο, η βελτίωση της αισθητικής του δημόσιου χώρου, η εν γένει βελτίωση των συνθηκών περιβάλλοντος μέσα στους οικισμούς και η αναβάθμιση της ψυχικής υγείας των πολιτών.

Δράση - υποδράσεις

- Εκτέλεση του προγράμματος φύτευσης κοινοχρήστων χώρων– (τεχνική δράση)

3.1.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥΣ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ, ΜΕ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΗΠΙΕΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Η Δράση στοχεύει στην αναβάθμιση - αναμόρφωση - διαμόρφωση των εισόδων των οικισμών, με αναβάθμιση της αισθητικής και της λειτουργίας του δημόσιου χώρου, μέσα από εξειδικευμένες αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις (διαμορφώσεις πεζοδρομίων και κοινοχρήστων χώρων, προσθήκη υπαίθριων καθιστικών, ανανέωση φωτισμού και σήμανσης), φυτοτεχνικές παρεμβάσεις (φυτεύσεις κοινοχρήστων χώρων με ενδημικά είδη χλωρίδας), καθώς και εικαστικές παρεμβάσεις στους κοινόχρηστους χώρους (προσθήκη γλυπτών, μνημείων, κ.ά.).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αναβάθμιση της αισθητικής του δημόσιου χώρου στις εισόδους, η αύξηση του πρασίνου, η βελτίωση της ελκυστικότητας του περιβάλλοντος και η ενίσχυση του εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού.

Δράση - υποδράσεις

- Εκπόνηση γενικής μελέτης master plan αναβάθμισης - αναμόρφωσης - διαμόρφωσης των εισόδων των οικισμών, στην οποία θα προσδιορίζεται το φυσικό αντικείμενο του προγράμματος, το χρονοδιάγραμμα και ο προϋπολογισμός (τεχνικοοικονομική δράση)
- Εκπόνηση μελετών εφαρμογής αρχιτεκτονικών - τεχνικών έργων (τεχνική δράση)

- Εκτέλεση αρχιτεκτονικών - τεχνικών έργων (τεχνική δράση)
- Εκπόνηση φυτοτεχνικών μελετών (τεχνική δράση)
- Εκτέλεση έργων διαμόρφωσης – φύτευσης (τεχνική δράση)
- Διενέργεια εικαστικού διαγωνισμού για προσθήκη γλυπτών και άλλων καλλιτεχνικών στοιχείων στους κοινόχρηστους χώρους (τεχνική δράση)

3.1.6 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΦΥΤΩΡΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΗΜΙΚΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΙΣ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΚΗΠΟΥΣ, ΜΕ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

Η Δράση στοχεύει στη δημιουργία Δημοτικού Φυτωρίου με ενδημικά είδη βλάστησης, με σκοπό τις εκτεταμένες φυτεύσεις των δημοτικών κοινοχρήστων χώρων στον οικιστικό και τον άμεσο περιαστικό χώρο του Δήμου, καθώς και την επαύξηση του πρασίνου εν γένει στους ιδιωτικούς κήπους, με προμήθεια φυτών προς τους ιδιώτες σε χαμηλές τιμές.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η συμβολή στην ανάπτυξη του οικιστικού και περιαστικού πρασίνου με ενδημικά είδη βλάστησης, η περιβαλλοντική αναβάθμιση κοινοχρήστων χώρων, η ενίσχυση οικοσυστημάτων, η ευαισθητοποίηση των δημοτών στη σημασία του πρασίνου και η άντληση εσόδων για το Δήμο.

Δράση - υποδράσεις

- Εξεύρεση και απόκτηση του γηπέδου για τη δημιουργία Δημοτικού Φυτωρίου (διοικητική – οικονομική δράση)
- Εκπόνηση μελέτης διαμόρφωσης εγκαταστάσεων (τεχνική δράση)
- Κατασκευή εγκαταστάσεων (τεχνική δράση)
- Προμήθεια φυτών (διοικητική – οικονομική δράση)

Στόχος 3.2 /ΕΠΟΠ 3.2

Προστασία – ανάδειξη – αειφόρος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στον εξωαστικό χώρο

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **πέντε Δράσεις:**

3.2.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥ

Παρόλο τη μείωση του πληθυσμού στην περιοχή μελέτης η κτηνοτροφία αποτελεί ένα αξιόλογο κλάδο παραγωγής με κύριο χαρακτηριστικό την οικόσιτη μορφή της. Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του κλάδου της κτηνοτροφίας είναι η απουσία βιολογικών μεθόδων και τεχνικών στην παραγωγή των προϊόντων. Η εν λόγω δράση στόχο έχει τη στήριξη της βιολογικής κτηνοτροφίας και γενικότερα του πρωτογενούς τομέα παραγωγής με τη δημιουργία βιολογικού βοσκότοπου.

Η υλοποίηση του παρόντος έργου απαιτεί:

- ⇒ την εξεύρεση, αρχικά, του βοσκότοπου που θα πρέπει να πιστοποιηθεί ως βιολογικός, ότι δηλαδή δε χρησιμοποιούνται χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα επί των εδαφών του
- ⇒ η έκταση του βοσκότοπου να επαρκεί για τη βόσκηση των ζώων, έτσι ώστε να καλύπτεται ένα μεγάλο μέρος από τις διατροφικές τους ανάγκες
- ⇒ εργασίες για τη βελτίωση και αξιοποίηση του βοσκότοπου όπως διάνοιξη δρόμων προς και μέσα στο βοσκότοπο, ειδικές κατασκευές για την φορτοεκφόρτωση ζώων και ζωοτροφών, κατασκευή σημείων λήψης νερού, κλπ.

Με την υλοποίηση της παρούσας δράσης επιτυγχάνεται:

- ⇒ η αειφορική διαχείριση του βοσκότοπου,
- ⇒ η προστασία του περιβάλλοντος,
- ⇒ ο σεβασμός της ευημερίας των ζώων,
- ⇒ η παραγωγή βιολογικών προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Το έργο υποστηρίζει τις ενέργειες που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της κτηνοτροφίας και στη στήριξη των προϊόντων του κλάδου. Επίσης, συμπληρώνει τη δράση κατάρτισης των κτηνοτρόφων σε θέματα ενσταυλισμού και στην άσκηση της βιολογικής κτηνοτροφίας και τέλος, επιδιώκει τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού στην ύπαιθρο και συνάδει με τη δράση εισαγωγής συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.

3.2.2 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΕΥΣΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ, ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΩΝ ΜΕ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΠΑΡΟΧΘΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Η Δράση στοχεύει στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των ποταμών – χειμάρρων, των παραποτάμιων και παραλίμνιων ζωνών που τους περιβάλλουν, με υποδράσεις καθαρισμού, φύτευσης των παραποτάμιων και παραρεμάτιων περιοχών και την αντιπλημμυρική θωράκισή

τους, καθώς και με το σχεδιασμό και την υλοποίηση /προσθήκη υπαίθριων εγκαταστάσεων στάσης, θέας και διαδρομών περιπάτου (μονοπάτια, υπαίθρια καθιστικά, στέγαστρα, κ.λ.π.).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η προστασία των υδάτινων πόρων και των υδάτινων οικοσυστημάτων, η αποκατάσταση και επαύξηση της παραποτάμιας και παραλίμνιας βλάστησης, η προσέλκυση των κατοίκων και τουριστών σε λειτουργίες περιπάτου και φυσικής άσκησης, η αναβάθμιση ψυχικής υγείας των πολιτών, λόγω αποκατάστασης της σχέσης με τη φύση και το φυσικό περιβάλλον, η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών, η δημιουργία προγραμμάτων κοινωνικής εργασίας για άνεργους νέους και η κοινωνική συνοχή.

Δράση - υποδράσεις

- Εκπόνηση γενικής μελέτης master plan, στην οποία θα προσδιοριστούν τα τμήματα των παραποτάμιων, παραλίμνιων και παραρεμάτιων περιοχών προς αποκατάσταση – καθαρισμό, φύτευση και αντιπλημμυρική θωράκιση, καθώς και οι διαδρομές περιπάτου και τοπικών επεμβάσεων για τη δημιουργία θέσεων στάσης και θέας. Η μελέτη θα περιλαμβάνει και ένα κατ' αρχήν πρόγραμμα δράσης με χωρικές προτεραιότητες, χρονοδιάγραμμα και προκαταρκτικό προϋπολογισμό (τεχνικο-οικονομική δράση).
- Πρόγραμμα κοινωνικής εργασίας νέων ανέργων για τον καθαρισμό των παραποτάμιων – παραρεμάτιων – παραλίμνιων περιοχών (τεχνική – διοικητική δράση).
- Πρόγραμμα φύτευσης παραποτάμιων – παραρεμάτιων - παραλίμνιων περιοχών (τεχνική δράση).
- Πρόγραμμα αντιπλημμυρικής θωράκισης παρόχθιων περιοχών (τεχνική δράση).
- Εκτέλεση παρεμβάσεων τοπικής κλίμακας για τη δημιουργία μονοπατιών περιπάτου, καθώς και στάσεων θέας, με υπαίθρια ξύλινα καθιστικά και στέγαστρα (τεχνική δράση).

3.2.3 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗΣ ΣΕ ΚΗΡΥΓΜΕΝΕΣ Η ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΞΗ ΑΝΑΔΑΣΩΤΕΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Η Δράση στοχεύει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση εντατικών και συστηματικών προγραμμάτων αναδάσωσης των κηρυγμένων ή προς κήρυξη αναδασωτέων εκτάσεων με ενδημικά είδη χλωρίδας που προυπήρχαν, με σκοπό την αποκατάσταση της βλάστησης και γενικότερα της περιβαλλοντικής ισορροπίας στις περιοχές αυτές (χλωρίδα – πανίδα), καθώς και την αποφυγή πλημμυρών.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αποκατάσταση της δασικής βλάστησης και των οικοσυστημάτων, η αποφυγή και η πρόληψη πλημμυρών και η δημιουργία θέσεων εργασίας.

Δράση - υποδράσεις

- Κατάρτιση μελετών αναδάσωσης, με διαμόρφωση σχεδίου δράσης, εκτίμηση δαπάνης και χρονοδιάγραμμα (τεχνική – οικονομική δράση)

- Δημοσιοποίηση πρόσληψης εποχιακού προσωπικού ανέργων νέων στην ιστοσελίδα του Δήμου για εκτέλεση αμειβόμενης κοινωνικής εργασίας (τεχνική – διοικητική δράση)
- Πρόγραμμα εκπαίδευσης των επιλεγμένων νέων (τεχνική – διοικητική δράση)
- Εκτέλεση του προγράμματος υλοποίησης της αναδάσωσης (τεχνική δράση)
- Μελέτη – Κατασκευή μικρών δασικών έργων (τεχνική δράση)

3.2.4 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΕ ΚΗΡΥΓΜΕΝΕΣ Η ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΞΗ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Η Δράση στοχεύει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγράμματος εθελοντισμού με έμφαση στη νεολαία, με κινητοποίηση των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με σκοπό την υποστήριξη του προγράμματος αναδασώσεων του Δασαρχείου των κηρυγμένων ως αναδασωτέων δασικών εκτάσεων, με σκοπό την αποκατάσταση της βλάστησης και γενικότερα της περιβαλλοντικής ισορροπίας στις περιοχές αυτές (χλωρίδα – πανίδα), την αποφυγή πλημμυρών, την προαγωγή της περιβαλλοντικής συνείδησης της νεολαίας, την καλλιέργεια της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, καθώς και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η συμβολή των νέων μέσω εθελοντισμού στης αποκατάσταση της δασικής βλάστησης και των οικοσυστημάτων, η αποφυγή και πρόληψη πλημμυρών, η καλλιέργεια του εθελοντισμού στο χώρο της νεολαίας και η προαγωγή της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Δράση - υποδράσεις

- Σχεδιασμός του προγράμματος εθελοντισμού (τεχνική – διοικητική δράση)
- Δημοσιοποίηση του προγράμματος εθελοντισμού στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική δράση)
- Κατάρτιση λίστας εθελοντών (διοικητική δράση)
- Διοργάνωση σεμιναρίων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε δημοτική αίθουσα, με συμμετοχή του Δασαρχείου (τεχνική – διοικητική δράση)
- Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου, σε συνεργασία με το Δασαρχείο (τεχνική – διοικητική δράση)
- Διοργάνωση διαγωνισμού και απονομή βραβείων με συμμετοχή στη χρηματοδότηση φορέων του ιδιωτικού τομέα /τοπικές επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να ταξινομηθούν στις περιβαλλοντικά ευαίσθητες επιχειρήσεις (διοικητική δράση)

3.2.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΣ

Η Δράση στοχεύει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ειδικού προγράμματος συλλογής – διάθεσης – επεξεργασίας αποβλήτων κτηνοτροφικών μονάδων με παραγωγή βιολογικού λιπάσματος, προκειμένου να μην δημιουργηθεί πρόβλημα ρύπανσης των υδάτινων πόρων και του υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής του Δήμου.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αποκατάσταση της ρύπανσης των υδάτινων πόρων και του υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής, η επανάχρηση των αποβλήτων με τη μορφή παραγωγής λιπάσματος, ο εκσυγχρονισμός των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων, η δημιουργία θέσεων εργασίας και η απόκτηση δημοτικών εσόδων.

Δράση - υποδράσεις

- Ανάθεση και εκπόνηση οικονομικοτεχνικής μελέτης βιωσιμότητας, ειδικού επιχειρηματικού σχεδίου και εξεύρεσης γηπέδου εγκατάστασης από το Δήμο (τεχνική - οικονομοτεχνική δράση)
- Σύσταση συν/σμού ενδιαφερόμενων επιχειρηματιών κτηνοτρόφων που διατίθενται να ενταχθούν στο πρόγραμμα διάθεσης των αποβλήτων τους (διοικητική – θεσμική δράση)
- Μελέτη – κατασκευή ειδικού εργοστασίου επεξεργασίας των κτηνοτροφικών αποβλήτων και παραγωγής βιολογικού λιπάσματος, το οποίο θα διατίθεται στο εμπόριο (τεχνική δράση)

3.2.6 ΒΕΛΤΙΩΣΗ – ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΩΝ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.

Η Δράση στοχεύει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ειδικού προγράμματος βελτίωσης και επέκτασης των ορεινών μονοπατιών και ποδηλατοδρόμων για ασφαλείς διαδρομές, μέσα σε ένα εκπληκτικό φυσικό περιβάλλον από πυκνά, πλούσια δάση, με είδη που εναλλάσσονται ανάλογα με το υψόμετρο, πλούσια πανίδα και μοναδική θέα με σημεία διαφορετικών βαθμών δυσκολίας και απόστασης.

ΟΡΑΜΑ– ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4

4. Δημοκρατικός εκσυγχρονισμός των δομών της Τ.Α.

Για την ικανοποίηση του Γενικού Στόχου θεσπίζονται δύο συγκεκριμένοι Στόχοι, ο κάθε ένας από τους οποίους συνιστά και ένα Ειδικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων, ειδικότερα δε οι εξής:

Στόχος 4.1 /ΕΠΟΠ 4.1

Εκσυγχρονισμός Δημοτικών Υπηρεσιών

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **έξι Δράσεις:**

4.1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥ AGROCERT

Οι διατροφικές κρίσεις που έχουν ξεσπάσει τα τελευταία χρόνια, αλλά και η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σε θέματα ποιότητας της διατροφής φαίνεται ότι έχει οδηγήσει μεγάλο μέρος του κόσμου προς την αγορά βιολογικών προϊόντων. Η τάση αυτή, η οποία κερδίζει έδαφος στην ελληνική αγορά, έχει οδηγήσει αρκετές λιανεμπορικές επιχειρήσεις ειδών διατροφής να εμπορεύονται προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας. Επίσης η ίδρυση του AGROCERT - Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π) και η έκδοση από αυτόν προτύπων και προδιαγραφών για τα γεωργικά προϊόντα, καθώς και η πιστοποίηση σύμφωνα με κοινοτικούς κανονισμούς, εθνικές ή διεθνείς προδιαγραφές και διεθνή πρότυπα, δημιουργεί νέες ανάγκες και προοπτικές. Ενδεικτικά για την περιοχή μελέτης τα ακόλουθα παρουσιάζουν ενδιαφέρον:

- Προϊόντα Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας
- Προϊόντα Π.Ο.Π. και Π.Γ.Ε.
- Ειδικά Παραδοσιακά Προϊόντα Εγγυημένα – Ιδιότυπα
- Προϊόντα Ειδικών Πτηνοτροφικών Εκτροφών
- Συστήματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στη Γεωργική Παραγωγή
- Εθνικά Συστήματα Πιστοποίησης και Προστασίας Ορεινών και Νησιωτικών Προϊόντων και Προϊόντων Προστατευόμενων Περιοχών.

Ο έλεγχος και η πιστοποίηση προϊόντων ποιότητας και βιολογικών προϊόντων, δημιουργεί τις προϋποθέσεις έτσι ώστε τα προϊόντα:

⇒ είναι πιο ανταγωνιστικά,
⇒ αυξάνουν την προστιθέμενη αξία τους,
⇒ πωλούνται σε υψηλότερη τιμή,
⇒ έχουν προβάδισμα στην εγχώρια αγορά, αλλά και στις αγορές υψηλότερου ανταγωνισμού,

- ⇒ έχουν σημαντικό διαφημιστικό πλεονέκτημα με το ενιαίο σήμα αναγνώρισης που διαθέτουν,
- ⇒ προτιμώνται από τον καταναλωτή ως ασφαλέστερα και άξια εμπιστοσύνης,
- ⇒ διατηρούν την εμπιστοσύνη του αγοραστικού κοινού ακλόνητη, ακόμα και σε περιόδους κρίσης.

Η υλοποίηση της δράσης περιλαμβάνει:

- ⇒ Πληροφόρηση - δημοσιότητα για τις ενέργειες που πρέπει να κάνει ένας παραγωγός προκειμένου να έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την ένδειξη βιολογικό στα παραγόμενα γεωργικά προϊόντα (υπογραφή σύμβασης ελέγχου με οποιονδήποτε εγκεκριμένο για το σκοπό αυτό Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης, γνωστοποίηση στις κατά τόπους Διευθύνσεις Γεωργικής Ανάπτυξης τη δραστηριότητα παραγωγής βιολογικής γεωργίας, κλπ.).
- ⇒ Ενέργειες ευαισθητοποίησης προς τους παραγωγούς για τη μετάβαση τους σε εκείνο το στάδιο άσκησης της γεωργίας (π.χ. εφαρμογή των Κωδικών Ορθής Γεωργικής Πρακτικής - εφαρμογή βιολογικών πρακτικών) προκειμένου να αποκτήσουν πιστοποιητικό ποιότητας σύμφωνο με το σύστημα πιστοποίησης και προστασίας ορεινών και νησιωτικών προϊόντων που έχει θεσμοθετήσει ο AGROCERT.
- ⇒ Την προετοιμασία του φακέλου υποβολής για την πιστοποίηση των προϊόντων (με τη συνεργασία των τοπικών γεωπόνων).

Σήμερα πλέον η βιολογική γεωργία και η παραγωγή βιολογικών προϊόντων έχει καταστεί ένας, σχεδόν, «αυτόνομος» κλάδος της οικονομίας, με μεγάλη δυναμική εξέλιξης. Η προτεινόμενη δράση υποστηρίζει τις ενέργειες που αποβλέπουν στην αναβάθμιση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, στη στήριξη των προϊόντων του κλάδου της γεωργίας και της κτηνοτροφίας και συμπληρώνει τη δράση για τη δημιουργία βιολογικού βοσκότοπου, καθώς και τις δράσεις κατάρτισης των αγροτών σε βιολογικές μεθόδους και τεχνικές. Επίσης, έχει συμπληρωματικότητα με τις δράσεις του προγράμματος που αφορούν στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας διότι συμβάλλει στη διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης της περιοχής.

4.1.2 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΗΜΕΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Η δράση είναι καινοτόμος, αποσκοπεί στην άμεση πληροφόρηση του αγροτικού πληθυσμού όλων των ηλικιών και την εξοικείωση του με τις σύγχρονες τεχνολογίες. Προτείνεται η δημιουργία σημείων πληροφόρησης για να καλύψει πιο αποτελεσματικά τις συνεχόμενες ανάγκες στο χώρο της πληροφόρησης των κατοίκων. Συγκεκριμένα προτείνεται η αγορά 2-3 ηλεκτρονικών υπολογιστών σε κάθε κοινότητα και η τοποθέτηση αυτών σε σημείο προσβάσιμο σε όλους, όπως κοινοτικό κατάστημα, πνευματικό κέντρο -όπου υπάρχει- κτίριο αγροτικού συλλόγου, κλπ., με ευθύνη λειτουργίας του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Η δράση αυτή αποσκοπεί στο να φέρει κοντά στον άνθρωπο της υπαίθρου την τεχνολογία, να εξοικειωθεί με αυτή και να την χρησιμοποιήσει για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του, καθώς επίσης και για να ψυχαγωγηθεί. Η ιδέα αναφέρεται στα γνωστά στα αστικά κέντρα internet-café.

4.1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η Δράση στοχεύει στη βελτίωση της κατάρτισης των υπαλλήλων του Δήμου σε θέματα νέων τεχνολογιών και χρήσης του διαδικτύου.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η βελτίωση της κατάρτισης των στελεχών του Δήμου, η άνοδος της παραγωγικότητάς τους και εν γένει η αναβάθμιση της παροχής υπηρεσιών διακυβέρνησης προς τους δημότες.

Δράση - υποδράσεις

- Προκήρυξη διαγωνισμού και επιλογή Κ.Ε.Κ. με εξειδίκευση στην πληροφορική (διοικητική δράση)
- Διάθεση κατάλληλου γραφειακού χώρου σε δημοτικό κτίριο (διοικητική δράση)
- Διάθεση ενός υπαλλήλου του Δήμου για γραμματειακή υποστήριξη (διοικητική δράση)
- Εκτέλεση των σεμιναρίων κατάρτισης (τεχνική δράση)

4.1.4 ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ ΔΗΜΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η Δράση στοχεύει στη ριζική βελτίωση του επιπέδου οργανωτικής λειτουργίας του Δήμου και τη διαπίστευσή του σύμφωνα με πρότυπα ποιότητας, προκειμένου η Δημοτική Αρχή να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις διακυβέρνησης μιας πλέον σύγχρονης αναπτυξιακής προοπτικής και της αναβάθμισης του εθνικού – διεθνούς ρόλου της περιοχής μελέτης.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου.

Δράση - υποδράσεις

- Διαμόρφωση και εκτέλεση του προγράμματος (διοικητική – τεχνική δράση)

4.1.5 ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΙΝΗΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Η Δράση στοχεύει στην προμήθεια και λειτουργία μιας δημοτικής κινητής μονάδας ιατρικής περίθαλψης έκτακτης ανάγκης, με σκοπό την αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας στην περιοχή του Δήμου, ιδίως για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και την εξυπηρέτηση των απομακρυσμένων οικισμών.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας εκτάκτων αναγκών, ιδίως προς ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και μειονεκτικές περιοχές.

Δράση - υποδράσεις

- Διαμόρφωση και εκτέλεση του προγράμματος (διοικητική δράση)

4.1.6 ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΙΝΗΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΙΔΙΩΣ ΔΕ ΤΩΝ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Η Δράση στοχεύει στην προμήθεια και λειτουργία μιας δημοτικής κινητής μονάδας εξυπηρέτησης του πολίτη, με σκοπό την κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών Κ.Ε.Π.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η αναβάθμιση της παροχής υπηρεσιών προς τον πολίτη, ιδίως δε προς ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και μειονεκτικές περιοχές.

Δράση - υποδράσεις

- Διαμόρφωση και εκτέλεση του προγράμματος: καθορισμός 1 διοικητικού υπαλλήλου με φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή και χρήση δημοτικού μέσου μεταφοράς (διοικητική δράση)

Στόχος 4.2 /ΕΠΟΠ 4.2

Διεύρυνση των συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Ο Στόχος αυτός προτείνεται να περιλάβει για την ικανοποίησή του τις εξής **τέσσερις Δράσεις:**

4.2.1 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Η Δράση στοχεύει στην ηλεκτρονική υποστήριξη και προβολή – δημοσιοποίηση των προγραμμάτων ΕΠΟΠ, σε εφαρμογή της Habitat Agenda, καθώς και στη διαμόρφωση μιας σύγχρονης εικόνας των οικισμών του Δήμου, η οποία θα προβάλλεται στην ιστοσελίδα του Δήμου και θα επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η υποστήριξη των ΕΠΟΠ, η προβολή και ανάδειξη της ταυτότητας του Δήμου, ως ενός από τα σημαντικά αστικά κέντρα της χώρας με πρωτεύοντα ρόλο στο κεντρικό διαμέρισμα της χώρας.

Δράση - υποδράσεις

- Πρόγραμμα εμπλουτισμού και διαρκούς επικαιροποίησης της ιστοσελίδας του Δήμου (τεχνική δράση)
- Ανάθεση και κατάρτιση ερευνητικού προγράμματος για τη διαμόρφωση της Ταυτότητας του Δήμου με βάση και τα Οράματα και τους Στόχους της Habitat Agenda, το οποίο θα εισαχθεί στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική δράση)
- Προμήθεια πρόσθετου ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την κάλυψη των αναγκών των Δημοτικών Υπηρεσιών (διοικητική – οικονομική δράση)

4.2.2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΑΣΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Η Δράση στοχεύει στην ηλεκτρονική υποστήριξη και προβολή – δημοσιοποίηση των προγραμμάτων ΕΠΟΠ, σε εφαρμογή της Habitat Agenda, της Ταυτότητας του Δήμου, καθώς και γενικότερα του προγράμματος του Δήμου, με χρήση εφαρμογών βάσης γεωγραφικών πληροφοριών (G.I.S.), στην οποία θα εισαχθούν πολλαπλά δεδομένα σε γεωγραφική βάση και ειδικές εφαρμογές Web G.I.S. οι οποίες θα είναι διαθέσιμες στους πολίτες – χρήστες του διαδικτύου, μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου. η οποία θα επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η υποστήριξη των ΕΠΟΠ, η προβολή και ανάδειξη της ταυτότητας του Δήμου, η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής χρήσης προς τους πολίτες, η προαγωγή οικονομιών της γνώσης και του ηλεκτρονικού πολιτισμού, η εξοικονόμηση

της άσκοπης κατανάλωσης του ελεύθερου χρόνου των πολιτών και η προβολή τοπικών επιχειρήσεων.

Δράση - υποδράσεις

- Ένταξης δεδομένων σε βάση γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, εφαρμογές Web G.I.S. (τεχνική δράση)

4.2.3 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ – ΧΡΗΣΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

Η Δράση στοχεύει και την επέκταση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που ο Δήμος προσφέρει, με σκοπό τον περιορισμό των άσκοπων μετακινήσεων των πολιτών και την αύξηση του ελεύθερου χρόνου τους.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η ενίσχυση των συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η προαγωγή της γνώσης και η αύξηση του ελεύθερου χρόνου των πολιτών.

Δράση - υποδράσεις

- Ανάθεση και εκτέλεση έργου εμπλουτισμού της βάσης δεδομένων του Δήμου και της ιστοσελίδας του, με σκοπό την δημιουργία δυνατοτήτων πιστοποίησης κατοίκων /χρηστών του Διαδικτύου και λειτουργίας του νέου προγράμματος (τεχνική δράση)

4.2.4 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ – ΧΡΗΣΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΧΕΡΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

Η Δράση στοχεύει στην κατάρτιση των δημοτών /χρηστών του Διαδικτύου για τη διεύρυνση της χρήσης του Διαδικτύου στην παροχή δημοτικών υπηρεσιών.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι η διάδοση της χρήσης του Διαδικτύου, ως εργαλείου ανάπτυξης, η αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων, καθώς και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, λόγω μείωσης του χρόνου συναλλαγών με τις υπηρεσίες του Δήμου και περιορισμού του χρόνου των άσκοπων φυσικών μετακινήσεων.

Δράση - υποδράσεις

- Δημοσιοποίηση του προγράμματος στην ιστοσελίδα του Δήμου (τεχνική δράση)
- Επιλογή καταρτιζόμενων κατοίκων του Δήμου (διοικητική δράση)
- Διαμόρφωση χώρου διδασκαλίας σε δημοτικό κτίριο με στοιχειώδη ηλεκτρονικό εξοπλισμό (διοικητική δράση)
- Διάθεση ενός διοικητικού υπαλλήλου που θα ασκεί χρέη γραμματειακής υποστήριξης (διοικητική δράση)
- Πρόσληψη 1 ειδικού πληροφορικής με σύμβαση έργου (διοικητική δράση)

Γ ΣΤΑΔΙΟ /ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.2 : ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στους επόμενους πίνακες, ανά Γενικό Οραματικό Στόχο, παρουσιάζονται τα Ειδικά Προγράμματα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Ε.Π.Ο.Π., με τις υπο-δράσεις που τα συνθέτουν, μέσω των οποίων θα προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Το σύνολο των Ε.Π.Ο.Π. συγκροτεί το Τοπικό Πρόγραμμα Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων (Π.Ο.Π.) του Δήμου.

Στη συνοπτική παρουσίαση των Πινάκων που παρατίθενται στη συνέχεια, περιγράφονται τα επιμέρους Προγράμματα /Δράσεις και οι περιεχόμενες σε αυτά υπο - Δράσεις με τον τίτλο τους, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, το κόστος, όπου αυτό ήταν δυνατό να εκτιμηθεί και τον υπεύθυνο του Προγράμματος.

Δράση 1.1.1

ΜΕΛΕΤΗ - ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΕΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες	■	■																												
Ενημέρωση - Δημοσιότητα							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Προκαταρκτική μελέτη			■	■	■	■																								
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	300.00,00 € *																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.1.2

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	350.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.1.3

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.1.4

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	600.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.1.5

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΕΚΘΕΣΕΩΝ, ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα , Αγροτικός Συνεταιρισμός παραγωγών σταφυλιού και οίνου

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	30.000,00 €/έτος				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.1.6

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		Χ			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		Χ			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	30.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.1.7

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΠΛΑΤΕΙΩΝ ΑΛΣΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	10.000,00 €/έτος				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.1.8

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	10.000,00 €/έτος				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.1

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	10.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.2

ΔΙΑΘΕΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Ιδιώτες.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	150.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.3

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΣΤΑΥΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Περιφέρεια Θεσσαλίας - Κ.Ε.Κ.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	33.750,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.4

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Περιφέρεια Θεσσαλίας - Κ.Ε.Κ.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	70.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.5

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Περιφέρεια Θεσσαλίας - Κ.Ε.Κ.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	60.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.6

ΤΟΠΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας					
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη		X			
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Διαδημοτική Συνεργασία, Ιδιώτες.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	50.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.7

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Ιδιώτες επενδυτές.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	2.500.000,00 €																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.8

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	50.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.9

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Επαγγελματίες δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	15.000,00 €																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.10

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη		X			
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Επιχειρήσεις χώρων διαμονής και εστίασης.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	15.000,00 €																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.11

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Ιδιώτες

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	2.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.12

ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΙΒΑΔΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Δ/νση Αγροτικής οικονομίας & κτηνιατρικής

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	30.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.13

ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ (ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		Χ			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Ιδιωτική επένδυση.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	90.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.14

ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ / ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ / ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		Χ			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		Χ			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Ιδιωτική επένδυση.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.15

ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	30.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 1.2.16

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΟΧΙΑΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, Π.Χ. ΣΕ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, κ.α

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη		Χ			
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	5.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.17

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ Η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΕΣ Η ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Η ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΩΝ, Η ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.18

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ – ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ, ΠΡΟΒΟΛΗ – ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα / Συνεταιρισμός γυναικών

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Κάλυψη δαπανών από χορηγίες**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.2.19

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ / ΝΕΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΛΟΙ ΕΛΞΗΣ: ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΖΟΥΛΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		Χ			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		Χ			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα / Συνεταιρισμός γυναικών

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Κάλυψη δαπανών από χορηγίες**																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.3.1

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Περιφέρεια Θεσσαλίας - Κ.Ε.Κ.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	150.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 1.3.2

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΦΥΛΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΒΙΟΥΝ ΜΟΝΑ), ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ «ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΧΡΟΝΟΥ»

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**28.050€ και χορηγίες**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.1.1

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Ιδιώτες.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	70.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.1.2

ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη		Χ			
Οριστική μελέτη		Χ			
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης		Χ			
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		Χ			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		Χ			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	300.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.1.3

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα / Διαδημοτική σύμπραξη

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	70.000,00 €																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.1.4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΩΝ ΣΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ (ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΤΕΙΩΝ, ΕΞΩΡΑΪΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ, ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ, ΣΗΜΑΝΣΗ, ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ, κ.ά.)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**30.000€ + κόστος εκπόνησης μελετών εφαρμογής, εκτέλεσης έργων ανάπλασης επισκευής, προμήθειας εξοπλισμού + χορηγίες**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.1.5

ΤΟΠΙΚΑ ΧΩΡΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**80.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.1.6

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**100.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.1.7

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ (ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΗΛΙΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, Κ.Α.)

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης		Χ			
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**60.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.2.1

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη		X			
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	160.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.2.2

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	30.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.2.3

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	30.000,00 €/έτος				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.2.4

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**40.000€ + κόστος στελέχωσης + χορηγίες**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.2.5

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 2.000 ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος θα εξαρτηθεί από τον αριθμό και το είδος των εγκαταστάσεων**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.2.6

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΩΝ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος θα εξαρτηθεί από τον αριθμό και το είδος των εγκαταστάσεων**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.2.7

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος θα εξαρτηθεί από τον αριθμό και το είδος των εγκαταστάσεων**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.2.8

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΒΟΤΑΝΙΚΟΥ ΚΗΠΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	**15000€**																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.2.9

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες								■	■																					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα										■	■																			
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου												■	■	■																
Συνολικός Προϋπολογισμός	**15000€**																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.2.10

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**15000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.3.1

ΧΑΡΑΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη		Χ			
Οριστική μελέτη		Χ			
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες			■	■																										
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ							■	■																						
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση											■	■	■																	
Εκτέλεση έργου																							■	■	■	■				

Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00 €

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.2

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη		Χ			
Οριστική μελέτη		Χ			
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	50.000,00 €																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.3

ΕΛΕΓΧΟΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	100.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.4

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη		Χ			
Οριστική μελέτη		Χ			
Μελέτη Εφαρμογής		Χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.5

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ – ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη		X			
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	90.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.6

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΥΠΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΩΝ (ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ – ΠΛΑΤΕΙΕΣ) ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		X			
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη		X			
Οριστική μελέτη		X			
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	300.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.7

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος θα καλυφθεί από χορηγίες**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.3.8

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος προμήθειας και τοποθέτησης εξοπλισμού θα εξαρτηθεί από το εύρος του προγράμματος**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 2.3.9

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΛΛΙΠΕΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος θα εξαρτηθεί από τα δεδομένα της Τεχνικής Έκθεσης και τα αποτελέσματα των μελετών**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.10

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΧΑΡΤΙ, ΜΕΤΑΛΛΟ, ΠΛΑΣΤΙΚΟ, ΓΥΑΛΙ), ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗΣ ΣΕ ΧΡΗΣΤΕΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Με μικρό κόστος για το Δήμο που θα προσδιοριστεί στη Σύμβαση + χορηγίες**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 2.3.11

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες	■	■	■																											
Ενημέρωση - Δημοσιότητα			■	■																										
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ	■	■	■	■																										
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					■	■	■	■																						
Εκτέλεση έργου									■	■	■	■	■	■	■	■	■													

Συνολικός Προϋπολογισμός	**60000 €**

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.1.1

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ / ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου					

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Μελέτη εντοπισμού					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 3.1.2

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ		Χ			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.1.3

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	χ				
Προμελέτη	χ				
Οριστική μελέτη	χ				
Μελέτη Εφαρμογής		χ			
Τεύχη Δημοπράτησης	χ				
ΠΠΕ	χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	χ				
Οικοδομική Άδεια	χ				
Άδεια λειτουργίας	χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	150.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.1.4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΥΤΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ (ΑΛΣΗ, ΠΛΑΤΕΙΕΣ, ΝΗΣΙΔΕΣ, ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ, Κ.Α.), ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΕΙΔΗ ΧΛΩΡΙΔΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	χ				
Προμελέτη	χ				
Οριστική μελέτη	χ				
Μελέτη Εφαρμογής	χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	χ				
ΠΠΕ	χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	χ				
Οικοδομική Άδεια	χ				
Άδεια λειτουργίας	χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Θα εξαρτηθεί από την κηποτεχνική μελέτη master plan αναβάθμισης – επέκτασης πρασίνου**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.1.5

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥΣ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ, ΜΕ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΗΠΙΕΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	χ				
Προμελέτη	χ				
Οριστική μελέτη	χ				
Μελέτη Εφαρμογής	χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	χ				
ΠΠΕ	χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	χ				
Άδεια λειτουργίας	χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**230.000,00€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.1.6

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΦΥΤΩΡΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΗΜΙΚΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΙΣ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΚΗΠΟΥΣ, ΜΕ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	χ				
Προμελέτη	χ				
Οριστική μελέτη	χ				
Μελέτη Εφαρμογής	χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	χ				
ΠΠΕ	χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		Χ			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		Χ			
Οικοδομική Άδεια		Χ			
Άδεια λειτουργίας		Χ			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		Χ			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		Χ			

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**50.000,00€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.2.1

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής		X			
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ					

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου					X

Εμπλεκόμενοι φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Κτηνοτρόφοι της περιοχής.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	300.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.2.2

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΕΥΣΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΜΕ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΠΑΡΟΧΘΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.2.3

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗΣ ΣΕ ΚΗΡΥΓΜΕΝΕΣ Η ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΞΗ ΑΝΑΔΑΣΩΤΕΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	100.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.2.4

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΕ ΚΗΡΥΓΜΕΝΕΣ Η ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΞΗ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	Χωρίς κόστος				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.2.5

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης		X			
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια		X			
Άδεια λειτουργίας		X			
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου		X			

Εμπλεκόμενοι φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	50.000€				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 3.2.6

ΒΕΛΤΙΩΣΗ – ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΩΝ ΜΟΝΟΠΟΑΤΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης		X			
ΠΠΕ		X			

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση		X			
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις		X			
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**					
Διοικητικές ενέργειες																														
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																														
Προκαταρκτική μελέτη																														
ΠΠΕ - ΜΠΕ																														
Οριστική και Τ.Δ.																														
Απαλλοτριώσεις																														
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																														
Εκτέλεση έργου																														
Συνολικός Προϋπολογισμός	50.000€																													

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.1.1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥ AGROCERT

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη		X			
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, Οργανισμοί Πιστοποίησης, Δ/νση Αγρ. Οικονομίας & Κτηνιατρικής, Γεωργοί της περιοχής.

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**						**2015**						**2016**						**2017**						**2018**			
Διοικητικές ενέργειες																												
Ενημέρωση - Δημοσιότητα																												
Προκαταρκτική μελέτη																												
ΠΠΕ - ΜΠΕ																												
Οριστική και Τ.Δ.																												
Απαλλοτριώσεις																												
Περιβαλλοντική αδειοδότηση																												
Εκτέλεση έργου																												
Συνολικός Προϋπολογισμός	10.000,00 €																											

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.1.2

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΗΜΕΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	50.000,00 €				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.1.3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας		Χ			
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Το κόστος εκτέλεσης των σεμιναρίων κατάρτισης Θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των καταρτιζόμενων υπαλλήλων**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.1.4

ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ ΔΗΜΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	Χ				
Προκαταρκτική Μελέτη	Χ				
Προμελέτη	Χ				
Οριστική μελέτη	Χ				
Μελέτη Εφαρμογής	Χ				
Τεύχη Δημοπράτησης	Χ				
ΠΠΕ	Χ				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	Χ				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Χ				
Οικοδομική Άδεια	Χ				
Άδεια λειτουργίας	Χ				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	Χ				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	Χ				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**30.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.1.5

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΙΝΗΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**30.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.1.6

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΙΝΗΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΙΔΙΩΣ ΔΕ ΤΩΝ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**30.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
X	

Δράση 4.2.1

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**130.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 4.2.2

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΑΣΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**130.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 4.2.3

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ – ΧΡΗΣΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**20.000€**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

Δράση 4.2.4

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ – ΧΡΗΣΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΧΕΡΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

Ετοιμότητα Έργου

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Μελέτη Σκοπιμότητας	X				
Προκαταρκτική Μελέτη	X				
Προμελέτη	X				
Οριστική μελέτη	X				
Μελέτη Εφαρμογής	X				
Τεύχη Δημοπράτησης	X				
ΠΠΕ	X				

Ωριμότητα Έργου

ΑΔΕΙΕΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή	Δεν απαιτείται	Απαιτείται			
		Δεν υπάρχει	Εκπονείται	Υποβλήθηκε	Εγκρίθηκε
Άδεια Διάθεσης	X				
Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	X				
Οικοδομική Άδεια	X				
Άδεια λειτουργίας	X				
Λοιπές Άδειες/ Βεβαιώσεις	X				
Ιδιοκτησία περιοχής έργου	X				

Εμπλεκόμενοι Φορείς

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ,

Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Ενέργεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Διοικητικές ενέργειες					
Ενημέρωση - Δημοσιότητα					
Προκαταρκτική μελέτη					
ΠΠΕ - ΜΠΕ					
Οριστική και Τ.Δ.					
Απαλλοτριώσεις					
Περιβαλλοντική αδειοδότηση					
Εκτέλεση έργου					
Συνολικός Προϋπολογισμός	**Χωρίς κόστος**				

Βαθμός Προτεραιότητας

A	B
	X

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ : - -2014
Η ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ : - -2014
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Τ.Υ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ
ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

-ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ –

ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθηναϊκή Αναπτυξιακή Α.Ε. (2003), Marketing Plan Τουριστικής Προβολής Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Αθηναϊκή Αναπτυξιακή Α.Ε. (2003), Marketing Plan Τουριστικής Προβολής Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΑΝΑΒΑΣΗ (2001), Χάρτης Ανάβασης "Β. Άγραφα - Λίμνη Πλαστήρα".

Αναπτυξιακή Καρδίτσας (2002), Μελέτη για τον προσδιορισμό των ευπαθών ομάδων του Ν. Καρδίτσας στο πλαίσιο του Μέτρου 5.2:"Τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης" του ΠΕΠ Θεσσαλίας.

Αναπτυξιακή Καρδίτσας (2002), Ορθολογική Ανάπτυξη του Τουρισμού και Προστασία του Περιβάλλοντος, ΤΕΔΚ Νομού Καρδίτσας, Δήμοι: Ιτάμου, Μητρόπολης, Νεβρόπολης, Ν.Πλαστήρα, Καρδίτσα

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά της Ελλάδας.

Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία - Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, WWF / Ελλάς (1992), Το κόκκινο βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας, Αθήνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (2003), Μελέτη τουριστικής ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ε.Μ.Π. (2002), Διερεύνηση των δυνατοτήτων διαχείρισης και προστασίας της ποιότητας της Λίμνης Πλαστήρα, Τομέας Υδατικών Πόρων, Υδραυλικών και Θαλασσίων Έργων.

ΕΟΣ Αχαρνών, Κορφές, τ.121 (1996), 125 (1997), Διμηνιαίο περιοδικό ορειβασίας, χιονοδρομίας, φυσιολατρίας, Αθήνα.

Θ. Στυλιανάκης & ΣΙΑ Ε.Ε., Καταγραφή αξιολόγησης και ωρίμανση έργων σε περιοχές Natura 2000 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, Α΄ Φάση.

Ι.Γ.Μ.Ε, Γεωλογικοί Χάρτες.

ΚΕΠΕ (1997), «Παραθεριστική Κατοικία και Οικιστική Ανάπτυξη στην Ελλάδα».

Μαλακασιώτη, Δεριζιώτης κ.α. (2005), «Η ιστορική και Πολιτιστική εξέλιξη της Θεσσαλίας στον Ελλαδικό και Ευρωπαϊκό Χώρο».

ΜΕΤΕΒΑ Α.Ε. (2005), Μελέτη αποχέτευσης λυμάτων ΟΤΑ λίμνης Πλαστήρα.

ΜΕΤΕΒΑ Α.Ε. (2006), Μελέτη ύδρευσης ΟΤΑ λίμνης Πλαστήρα - Προμελέτη Περιβαλλοντικών Εππιπτώσεων.

ΟΡΑΜΑ (2004), Λίμνη Πλαστήρα και Άγραφα - Μουζάκι, Μητρόπολη, Πεζούλα, Νεοχώρι: Οδικός, τουριστικός, περιπατητικός χάρτης, Σειρά Βουνά-Ειδικές Περιοχές.

Οικοτουριστικός Οδηγός – Πίνδος – Καρδίτσα «Λίμνη Πλαστήρα-Ρεντίνα», Περιφερειακές εκδόσεις «έλλα», Λάρισα, 2003

Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική Πληροφορική Α.Ε. (2004), Αναπτυξιακές δυνατότητες, ανάλυση αγοράς εργασίας, διάγνωση αναγκών και προτάσεις πολιτικής για τους νομούς Καρδίτσας και Τρικάλων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (2007), ΠΕΠ Θεσσαλίας - Ηπείρου - Στερεάς Ελλάδας 2007 -2013 (Σεπτ. 2007).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (2007), Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΕΠ Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου.

PLAS ΕΠΕ , ΕΛΕΝΗ – ΑΝΝΑ ΧΛΕΠΑ (2008), ΣΧΟΟΑΠ Δ. Νεβρόπολης

ΜΑΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΚΗ, ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ (2007), ΣΧΟΟΑΠ Δ. Πλαστήρα

Πετροχείλου Άννα (1984), Τα Σπήλαια της Ελλάδας, Πλήρης οδηγός στα σπουδαιότερα Ελληνικά Σπήλαια, Αθήνα.

Σφήκας Γ. (1994), Αγριολούλουδα της Ελλάδας, Αθήνα.

Σφήκας Γ. (1994), Δένδρα και Θάμνοι της Ελλάδας, Αθήνα.

TEAM4 Ε.Ε. (2001), Τροποποίηση Ε.Χ.Μ. ανάπτυξης των οικισμών της λίμνης Πλαστήρα.

ΤΕΡΖΗΣ Ε. (2004), Μελέτη προσδιορισμού τρόπου οργάνωσης, λειτουργίας και νομικής μορφής φορέων διαχείρισης σταθμών μεταφόρτωσης αστικών στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Τσίπηρας, Κ. (1992), (1992), (1996), Πεζοπορία-Ορειβασία στα Ελληνικά Βουνά, οι 50 Ωραιότερες Πεζοπορικές και Οικολογικές Διαδρομές, Α΄, Β΄, Γ΄ μέρος, Εκδόσεις Νέα Σύνορα Α.Α. ΛΙΒΑΝΗ, Αθήνα.

ΥΠΕΘΟ (1993), Διαμόρφωση Σχεδίου Στρατηγικής Ανάπτυξης της Συγκοινωνιακής Υποδομής της Χώρας. Ελλάδα – 2010, Μελέτη Τεχνικής Υποστήριξης, Φάση Ι – Μεθοδολογική Προσέγγιση, ΔΡΟΜΟΣ ΑΕΜ, Α. ΡΟΓΚΑΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΠΕ.

ΥΠΕΣ (1977), Πίνακες Αξιόλογων Οικισμών της Χώρας, Αθήνα.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1992), Ειδική Χωροταξική Μελέτη Ανάπτυξης των Οικισμών της Λίμνης Ταυρωπού, Δ. Σταματογιαννόπουλος και Συνεργάτες, Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄ Φάση.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1996), Μελέτη Έρευνα Πολιτικής Γης στην Ελλάδα, Έκθεση Α' Φάσης, Επιστ. Υπεύθ. Γιάννης Πυργιώτης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1997), Μελέτη-Έρευνα του Αγροτικού Χώρου, Δεύτερη Έκθεση Προόδου, Α΄ τόμος, Επιστ. Υπεύθ. Σ. Ευστράτογλου, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1998), Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Περιοχής Λίμνης Ν. Πλαστήρα Ν. Καρδίτσας, ΕΠΕΜ Ε.Π.Ε., Α΄, Β΄ Φάση.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1999), Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Θεσσαλίας, σύμπραξη μελετητών Κ. Δασκαλάκης, Σ. Τσακίρης, Α΄, Β΄, Γ΄ Φάση.

ΥΠΕΧΩΔΕ (2003), Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΥΠΕΧΩΔΕ, Οι δυναμικές των ορεινών και προβληματικών περιοχών στο πλαίσιο των γενικότερων εξελίξεων και μετασχηματισμών του αγροτικού χώρου, Φάσεις, Α′, Β′ και παραρτήματα, ΓΡΑΦΕΙΟ 12 ΕΠΕ – Εταιρεία Μελετών για Οικιστική & Ανάπτυξη, Αθήνα.

Υπουργείο Ανάπτυξης – ΕΟΤ (1999), «Σχεδιασμός αξιοποίησης με στόχο την ήπια οικολογική τουριστική ανάπτυξη του τμήματος της ενδοχώρας που ορίζεται από τον άξονα της οροσειρά της Πίνδου και από τις Πρέσπες έως τη Ναύπακτο και αναγνώριση ορεινών και χιονοδρομικών όγκων» ΤΕΑΜ 4 Ε.Π.Ε. – ΟΜΑΣ Ε.Π.Ε., Οδηγός για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων ήπιας τουριστικής ανάπτυξης στον ορεινό χώρο.

Υπουργείο Ανάπτυξης – ΕΟΤ (1999), Σχεδιασμός αξιοποίησης με στόχο την ήπια οικολογική τουριστική ανάπτυξη του τμήματος της ενδοχώρας που ορίζεται από τον άξονα της οροσειρά της Πίνδου και από τις Πρέσπες έως τη Ναύπακτο και αναγνώριση ορεινών και χιονοδρομικών όγκων, ΤΕΑΜ 4 Ε.Π.Ε. – ΟΜΑΣ Ε.Π.Ε., Α΄, Β΄, Γ΄ Φάση.

ΥΧΟΠ (1984), Νομός Καρδίτσης. Προτάσεις Χωροταξικής Οργάνωσης, Αθήνα.

Χελντραϊχ Θ. (1980), Λεξικό των Δημωδών Ονομάτων των Φυτών της Ελλάδος, Εκδόσεις Αφων Τολίδη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ : ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ 3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ 4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA 6
Γ.1. Εισαγωγή 6
Γ.1.1. Σκοπός της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) 6
Γ.1.2. Περιεχόμενο ΣΜΠΕ 7
Γ.2. Σκοπιμότητα της HABITAT AGENDA 9
Γ.2.1. Στόχοι της HABITAT AGENDA 10
Στο πλαίσιο των παραπάνω Στόχων της *Habitat Agenda,* το Εθνικό Σχέδιο Δράσης έχει διαμορφώσει ορισμένες βασικές Αρχές, στο πλαίσιο των οποίων εκπονούνται τα Τοπικά Προγράμματα Βιώσιμης Ανάπτυξης, οι οποίες αφορούν στα εξής: 11
Γ.2.2. Όραμα της HABITAT AGENDA 11
Γ.2.3. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής 13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 15
Δ.1. Εισαγωγή 15
Δ.2. Υφιστάμενη Κατάσταση Περιβάλλοντος 15
Δ.2.1. Κλιματολογικά και μετεωρολογικά χαρακτηριστικά 15
Δ.2.2. Γεωμορφολογικά, Εδαφολογικά & Γεωλογικά χαρακτηριστικά 16
Δ.2.3. Πιέσεις στο έδαφος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες και παρεμβάσεις τεχνικών έργων 21
Δ.2.4. Κατολισθητικά φαινόμενα - Καθιζήσεις 22
Δ.2.5. Στοιχεία Σεισμικότητας - Εδαφική Σεισμική Επικινδυνότητα 27
Δ.2.6. Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά 29
Δ.2.7. Υδρολογικά χαρακτηριστικά 30
Δ.2.8. Αξιολόγηση ποιοτικής κατάστασης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων - Προβλήματα και πιέσεις 33
Δ.3. Φυσικό περιβάλλον 34
Δ.3. 1. Χλωρίδα-Βλάστηση 34
Δ.3. 2. Πανίδα 38
Δ.3. 3. Προστατευόμενες περιοχές NATURA 44
Δ.3. 4. Θεσμοθετημένες ζώνες προστασίας – Ζ.Ο.Ε. 56
Δ.3. 5. Πιέσεις - Κίνδυνοι στην πανίδα και χλωρίδα της περιοχής μελέτης 61
Δ.4. Ανθρωπογενές περιβάλλον 63
Δ.4.1. Χρήσεις γης 63
Δ.4.2. Οικιστική και διοικητική δομή 64
Δ.4.3. Ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον 70
Δ.4.4. Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου και η μελλοντική εξέλιξη 73
Δ.4.5. Κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον 74
Δ.4.6. Υποδομές - Ποιότητα ζωής 84
Δ.4.7. Υφιστάμενη τεχνική υποδομή 85
Δ.4.8. Λοιπές υποδομές 87
Δ.4.9. Ατμοσφαιρικό περιβάλλον 88
Δ.4.10. Ακουστικό περιβάλλον, δονήσεις, ακτινοβολίες 88
Δ.4.11. Τάσεις εξέλιξης 89
Δ.4.12. Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και επιρροή από την εφαρμογή της HABITAT AGENDA 91

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA 93
Ε.1. Εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων..... 93
Ε.1.1 Τρόπος προσέγγισης..... 93
Ε.1.2 Τρόπος διενέργειας εκτίμησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων 94
Ε.1.3 Αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων 95
Ε2. Αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων 96
Ε.2.1 Φυσικό Περιβάλλον 96
Ε.2.2 Ανθρωπογενές Περιβάλλον..... 100
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 105
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΜΠΕ 107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ζαχαρίου Αθανάσιος
Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.
Συντονιστής της ομάδας μελέτης

Κλοκοτάρας Κωνσταντίνος
Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός,
Περιβαλλοντολόγος

Δήμου Γλυκερία
Τοπογράφος Μηχανικός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μελέτη «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ», σε εφαρμογή της Habitat Agenda» ανατέθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2013 στον Ζαχαρίου Αθανάσιο, με την απόφαση 71 /2013 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα , ενώ στις 6-09-2013 υπογράφτηκε το Συμφωνητικό μεταξύ του δημάρχου και του αναδόχου , αποσκοπεί δε στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για το σύνολο της περιοχής του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Ειδικότερα, η κατάρτιση και η εφαρμογή της μελέτης Habitat Agenda του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα αναμένεται να ενδυναμώσει το ρόλο και λειτουργία του Δήμου, ώστε να αφομοιώσει τις προκλήσεις που απορρέουν από τη σύγχρονη εποχή και τη συμμετοχή σε ένα παγκόσμιο πρόγραμμα, αναπτύσσοντας ένα ενεργητικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών του Δήμου αφενός, και αφετέρου για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο μεταξύ των οικισμών, με σκοπό την πρόσκτηση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Ως <u>Βιώσιμη Ανάπτυξη</u> ορίζεται η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της παρούσας γενιάς, χωρίς να μειωθεί η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες και φιλοδοξίες.

Η Habitat Agenda αποτελεί το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Ανθρώπινους Οικισμούς, του οποίου ο στόχος είναι να επισημάνει όλες εκείνες τις παραμέτρους που πρέπει να συνεκτιμώνται, προκειμένου η ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών να εγγυάται την ασφαλή, υγιεινή και ισόνομη διαβίωση των κατοίκων και την επαρκή και ικανοποιητική στέγη για όλους σε ένα βιώσιμο οικιστικό περιβάλλον.

Τα ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής ανάπτυξης Habitat Agenda αποτελούν μη θεσμοθετημένα σχέδια που έχουν επίκεντρο την κατοικία, τις υποδομές και τη γη. Αποτελούν μέρος του προγράμματος Habitat Agenda των Ηνωμένων Εθνών που αποφασίστηκε με τη Διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης το 1996, και έχει στόχο την άρση των δυσκολιών που προέκυψαν, λόγω της ταχείας αστικοποίησης, ως προς την ευχερή, επαρκή και ισότιμη πρόσβαση στη στέγη και την κατανομή των βασικών δημόσιων αγαθών.

Η εφαρμογή της Habitat Agenda συνιστά ουσιαστικά ένα συνδυασμό του μέρους του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου που ασχολείται με την κατοικία και του αντίστοιχου μέρους του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, με νέες ιδέες, προτάσεις υλοποίησης και προβολή ενός προτύπου για μια ολοκληρωμένη διαχείριση της οικιστικής ανάπτυξης.

Στην παρούσα μελέτη περιγράφονται οι σχετικές πτυχές της τρέχουσας κατάστασης του περιβάλλοντος και η βάσει αυτής πιθανή εξέλιξή τους εάν δεν εφαρμοστεί η Habitat Agenda .

Επίσης περιγράφονται τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα , που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την εφαρμογή της Habitat Agenda, καθώς και τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα , συμπεριλαμβανομένων κατά κύριο λόγο, εκείνων που αφορούν περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας, όπως περιοχές που χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες 79/409/ΕΚ και 92/43/ΕΚ.

Επί πλέον αναλύονται οι στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας που έχουν τεθεί, σε διεθνές ή κοινοτικό επίπεδο ή σε επίπεδο κρατών μελών, οι οποίοι αφορούν το Δήμο και ο τρόπος με τον οποίο οι στόχοι αυτοί καθώς και τα περιβαλλοντικά ζητήματα έχουν ληφθεί υπόψη κατά την προετοιμασία του. Επίσης εντοπίζονται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, (τη βιοποικιλότητα, τον πληθυσμό, την υγεία των ανθρώπων, την πανίδα, τη χλωρίδα, το έδαφος, τα ύδατα, τον αέρα, τους κλιματικούς παράγοντες, τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, την πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς, το τοπίο) από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο όραμα και τους στόχους της Habitat Agenda.

Παράλληλα εξετάζονται τα προβλεπόμενα μέτρα για την πρόληψη των δυσμενών επιπτώσεων από την υλοποίηση των δράσεων της Habitat Agenda και περιγράφεται ο τρόπος διενέργειας της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και τα προβλεπόμενα μέτρα, σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας του τρόπου αντιμετώπισης των ενδεχομένων επιπτώσεων. Τέλος, γίνεται μνεία των δυσκολιών που προέκυψαν κατά τη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA

Γ.1. Εισαγωγή

Γ.1.1. Σκοπός της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ)

Η διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) εντάσσεται στο θεσμό της Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ) που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία της περιβαλλοντικής πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στόχος είναι η προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και η βιώσιμη προοπτική της ανάπτυξης

Αφορά στην εκτίμηση των επιπτώσεων από την αξιολόγηση εναλλακτικών προτάσεων κατά την εκπόνηση σχεδίων - προγραμμάτων είτε αυτά σχετίζονται με την ανάπτυξη ολόκληρων τομέων της οικονομίας (π.χ. τουρισμός) είτε με την ανάπτυξη συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών (π.χ. χωροταξικά σχέδια)

Εφαρμόζονται σε ευρείες χωρικές κλίμακες αξιολογώντας στην ουσία το «αναπτυξιακό όραμα» περιοχών (από ένα Δήμο μέχρι το επίπεδο χώρας) όπως επιχειρείται να εκφραστεί μέσα από ρυθμίσεις και επιλογές χωροταξικού, παραγωγικού και οικονομικού προσανατολισμού

Σκοπός μέσα από αυτή την αξιολόγηση είναι η εύρεση των βέλτιστων λύσεων ώστε να προσεγγίζεται στο μέγιστο βαθμό η επιδίωξη της αειφόρου ανάπτυξης, δηλαδή η ισότιμη ανάπτυξη της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής συνιστώσας

Ακριβώς αυτή η επιτελική θεώρηση των επιπτώσεων διακρίνει την διαδικασία ΣΠΕ από την παρόμοια διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ) συγκεκριμένων έργων και δραστηριοτήτων

Ξεφεύγοντας από τη σημειακή θεώρηση έργων και δραστηριοτήτων, των οποίων η σκοπιμότητα έχει ήδη προαποφασιστεί, αυτό που ουσιαστικά κρίνει η ΣΠΕ είναι η ίδια η σκοπιμότητα σειράς έργων και δραστηριοτήτων τα οποία θα υλοποιηθούν ώστε να πραγματώσουν τις προβλέψεις ενός ολόκληρου σχεδίου ή προγράμματος

Η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας επιχειρείται να εκφραστεί μέσα από την διακρίβωση σειράς επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, ώστε τελικά να επιλεγεί η πλέον αποδοτική λύση

Η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας επιχειρείται επίσης να εκφραστεί και μέσω διαδικασιών διαβούλευσης και συναπόφασης, οι οποίες καταλαμβάνουν κεντρική θέση στην όλη διαδικασία

Η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση αφορά στην τυποποιημένη, συστηματική και περιεκτική διαδικασία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων προγραμμάτων, σχεδίων και πολιτικών, την κατάθεση μιας γραπτής έκθεσης που να αναφέρεται στα αποτελέσματα της αξιολόγησης και στα συμπεράσματα από τη δημόσια διαβούλευση καθώς και της χρήσης των παραπάνω δράσεων στη διαμόρφωση της τελικής απόφασης .

Πρόκειται για ένα εργαλείο άσκησης πολιτικής τόσο για την εφαρμογή του περιβαλλοντικού σχεδιασμού αλλά και του χωροταξικού σχεδιασμού όπως και της προγραμματικής παρέμβασης. Ο ρόλος της ΣΠΕ είναι κατά βάση αναπτυξιακός

Συνίσταται σε δυο βασικά κείμενα

- **Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**

Σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

Στόχος της διαδικασίας ΣΠΕ

Η επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, με τη συνεκτίμηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων στο στάδιο του σχεδιασμού σχεδίων και προγραμμάτων (πριν την υλοποίησή τους)

- **ΚΥΑ 107017/28.8.06 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.06)**

Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων σε εφαρμογή της ανωτέρω Οδηγίας

Αντικείμενο

Η πιστή μεταφορά της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο αλλά και η αποσαφήνιση του πεδίου και των προϋποθέσεων εφαρμογής

Περιλαμβάνει τις εξής κεντρικές προβλέψεις

- Καθορίζει αναλυτικά το είδος των σχεδίων και προγραμμάτων που υποβάλλονται σε διαδικασία ΣΠΕ (τομεακά και χωρικής φύσης)
- Εισάγει την έννοια του Περιβαλλοντικού Προελέγχου σχεδίων και προγραμμάτων ώστε να υποβληθούν ή όχι σε ΣΜΠΕ
- Καθορίζει τη διαδικασία της διαβούλευσης τόσο στην εγχώρια γραφειοκρατία όσο και στα διασυνοριακά ζητήματα
- Καθορίζει το περιεχόμενο του φακέλου των ΣΜΠΕ και Περ. Προελέγχου

Γ.1.2. Περιεχόμενο ΣΜΠΕ

Η ΣΜΠΕ αποτελεί το κεντρικό στοιχείο της διαδικασίας ΣΠΕ

- Αποτυπώνει τη σκοπιμότητα, τις τεχνικές και λειτουργικές προβλέψεις και τις εναλλακτικές λύσεις του εκάστοτε σχεδίου - προγράμματος
- Προτείνει μια μεθοδολογία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στη βάση ωστόσο ποιοτικών προσεγγίσεων

- Προτείνει τη σύνθεση ενός συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων, βασισμένο στη λογική των δεικτών -παρατηρητηρίων
- Ενεργοποιεί τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης για τη λήψη των αναγκαίων αναδράσεων επί της σύνθεσης του σχεδίου - προγράμματος
- Συνθέτει τελικά το μελλοντικό πλαίσιο υλοποίησης έργων και δραστηριοτήτων, αυτών που απορρέουν από το είδος και τη στόχευση του υπό εξέταση σχεδίου – προγράμματος

Τυπικός πίνακας περιεχομένων

- Μη τεχνική περίληψη της μελέτης
- Γενικά στοιχεία (αρχή σχεδιασμού, αρμόδιοι κλπ)
- Σκοπιμότητα και στόχοι του σχεδίου - προγράμματος (ειδικότεροι στόχοι, συνάφεια και διασύνδεση με εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους)
- Περιγραφή του σχεδίου - προγράμματος (αναλυτικό περιεχόμενο, γεωγραφική εφαρμογή, άλλα έργα που προκύπτουν)
- Εναλλακτικές δυνατότητες (άλλες λύσεις, περιβαλλοντική τεκμηρίωση λύσης που επιλέγεται)
- Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος (πλήρης περιγραφή των περιβαλλοντικών δεδομένων του χωρικού επιπέδου αναφοράς)
- Εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον του σχεδίου ή προγράμματος (μεθοδολογία αποτίμησης και σύστημα παρακολούθησης)
- Στοιχεία κανονιστικής πράξης (ειδικότερες προτάσεις στη μορφή περ. όρων)
- Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης
- Παράρτημα (χάρτες, πίνακες κλπ)

Περιεχόμενο ΣΜΠΕ Αξιολόγηση και παρακολούθηση επιπτώσεων

- Εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον του σχεδίου ή προγράμματος (μεθοδολογία αποτίμησης και σύστημα παρακολούθησης)
- Η μεθοδολογία αποτίμησης και το σύστημα παρακολούθησης αποτελούν τη βασική προστιθέμενη αξία της μελέτης
- Δεν υπάρχουν επίσημες προδιαγραφές για κάθε είδος έργου -προγράμματος. Το κάθε σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης των επιπτώσεων διαμορφώνεται από τις τοπικές διαθεσιμότητες και ιδιαιτερότητες, από το βάθος έρευνας του μελετητή και από την «ποιότητα» της γραφειοκρατίας.

- Αποτελεί ωστόσο το πιο ενδιαφέρον κομμάτι διότι ενσωματώνει μεγάλο βαθμό δημιουργικής παρέμβασης, απόρροια της σχετικής ελευθερίας του μελετητή στη μεθοδολογική εμβάθυνση και στη σύνθεση της διαθέσιμης πληροφορίας.

Γ.2. Σκοπιμότητα της HABITAT AGENDA

Η κατάρτιση και η εφαρμογή της μελέτης Habitat Agenda του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα αναμένεται να ενδυναμώσει το ρόλο και τη λειτουργία του Δήμου, ώστε να αφομοιώσει τις προκλήσεις που απορρέουν από τη σύγχρονη εποχή και τη συμμετοχή σε ένα παγκόσμιο πρόγραμμα, αναπτύσσοντας ένα ενεργητικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών του Δήμου αφενός, και αφετέρου για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο μεταξύ των οικισμών, με σκοπό την πρόσκτηση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας.

Ως Βιώσιμη Ανάπτυξη ορίζεται η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της παρούσας γενιάς, χωρίς να μειωθεί η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες και φιλοδοξίες.

Η Habitat Agenda αποτελεί το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Ανθρώπινους Οικισμούς, του οποίου ο στόχος είναι να επισημάνει όλες εκείνες τις παραμέτρους που πρέπει να συνεκτιμώνται, προκειμένου η ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών να εγγυάται την ασφαλή, υγιεινή, και ισόνομη διαβίωση των κατοίκων και την επαρκή και ικανοποιητική στέγη για όλους σε ένα βιώσιμο οικιστικό περιβάλλον.

Τα ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής ανάπτυξης Habitat Agenda αποτελούν μη θεσμοθετημένα σχέδια που έχουν επίκεντρο την κατοικία, τις υποδομές και τη γη. Αποτελούν μέρος του προγράμματος Habitat Agenda των Ηνωμένων Εθνών που αποφασίστηκε με τη Διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης το 1996, και έχει στόχο την άρση των δυσκολιών που προέκυψαν, λόγω της ταχείας αστικοποίησης, ως προς την ευχερή, επαρκή και ισότιμη πρόσβαση στη στέγη και την κατανομή των βασικών δημόσιων αγαθών.

Η εφαρμογή της Habitat Agenda συνιστά ουσιαστικά ένα συνδυασμό του μέρους του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου που ασχολείται με την κατοικία και του αντίστοιχου μέρους του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, με νέες ιδέες, προτάσεις υλοποίησης και προβολή ενός προτύπου για μια ολοκληρωμένη διαχείριση της οικιστικής ανάπτυξης.

Η σύνταξη της μελέτης θα προάγει τις Βασικές Αρχές της Habitat Agenda που είναι:

Ισότητα ευκαιριών και δικαιοσύνη

Εξάλειψη της φτώχειας

Ορθός σχεδιασμός

Ρόλος της οικογένειας

Ρόλος του κάθε πολίτη

Ρόλος της συνεταιρικότητας

Αλληλεγγύη και συνεργασία

Αποδεκτά επίπεδα υγείας και παιδείας

Βιώσιμη ανάπτυξη

Βασικό πυλώνα της Βιώσιμης Ανάπτυξης αποτελεί το δομημένο περιβάλλον το οποίο αντιμετωπίζεται ως σύνθετο πλέγμα λειτουργιών και δραστηριοτήτων, προϋποθέτει δε ολοκληρωμένες πολιτικές και παρεμβάσεις με κύρια ευθύνη της Τ.Α., προκειμένου να αναβαθμιστεί, στο πλαίσιο και των ευρωπαϊκών πολιτικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Η αποτελεσματική υλοποίηση των πολιτικών αυτών βασίζεται στην όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, ώστε να αναδειχθούν οι ιδιαιτερότητες και προτιμήσεις, έτσι όπως εκφράζονται σε τοπικό επίπεδο, αλλά και να ενταχθούν στη αναπτυξιακή διαδικασία κοινωνικές ομάδες και στρώματα, τα οποία μέχρι σήμερα, σε πολλές περιπτώσεις, ήταν στο περιθώριο. Για το λόγο αυτό σημαντικό στοιχείο για την εφαρμογή των αναγκαίων πολιτικών είναι η αποκέντρωση και η δραστηριοποίηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Γ.2.1. Στόχοι της HABITAT AGENDA

Οι <u>βασικοί Στόχοι</u> της *Habitat Agenda* είναι οι εξής:

- <u>Η Επαρκής Στέγη για όλους</u>, με εξασφάλιση συνθηκών ομαλής λειτουργίας της αγοράς γης και κατοικίας, πρόσβαση στη γη και την κατοικία όλων των κοινωνικών ομάδων, ποιότητα συνθηκών κατοικίας, πρόσβαση σε υποδομές και υπηρεσίες, βιώσιμο πολεοδομικό και φυσικό περιβάλλον καθώς και
- <u>Η Βιώσιμη Ανάπτυξη των Οικισμών</u>, με ορθολογική διαχείριση της γης μεταξύ αγροτικού και αστικού χώρου, ισορροπία δημογραφικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, προστασία περιβάλλοντος για τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και των φυσικών πόρων, την αντιμετώπιση της ρύπανσης και την προστασία της ανθρώπινης υγείας, καθώς και πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών.
- Η Δόμηση ικανοτήτων και θεσμική ανάπτυξη
- Η Διεθνής συνεργασία και συντονισμός
- Η Υλοποίηση και παρακολούθηση της εφαρμογής της Habitat Agenda

Στο πλαίσιο των παραπάνω Στόχων της *Habitat Agenda,* το Εθνικό Σχέδιο Δράσης έχει διαμορφώσει ορισμένες βασικές Αρχές, στο πλαίσιο των οποίων εκπονούνται τα Τοπικά Προγράμματα Βιώσιμης Ανάπτυξης, οι οποίες αφορούν στα εξής:

- Εθνικό φυσικό περιβάλλον και ρύπανση
- Φυσικοί πόροι και διαχείρισή τους
- Οικισμοί και αειφόρος, υγιεινή και ασφαλής διαβίωση
- Οικιστική ανάπτυξη και προκλήσεις από σύγχρονες τάσεις αλλαγής της λειτουργίας των πόλεων, του επιπέδου διαβίωσης και του τρόπου συμπεριφοράς ατόμων και νοικοκυριών
- Πρόσβαση σε επαρκή, κατάλληλη και προσιτή σε όλους κατοικία
- Αξιοποίηση και ανάπτυξη του δυναμικού όλων των κοινωνικών και οικονομικών τομέων.
- Δημοκρατικοί θεσμοί : αποδοχή και εφαρμογή τους
- Ισότητα ατόμων και ομάδων πολιτών
- Κοινωνική συνοχή, κοινωνική μέριμνα και κοινωνική δικαιοσύνη
- Διεθνής συνεργασία

Γ.2.2. Όραμα της HABITAT AGENDA

Από πλευράς δομής, το Ολοκληρωμένο Τοπικό Πρόγραμμα Habitat βασίζεται σε ένα ιεραρχημένο σύστημα αρχών και στόχων στον πυρήνα του οποίου βρίσκεται η αρχή της αειφορίας, στη δε κορυφή του το Όραμα του Δήμου. Το Όραμα είναι ιεραρχικά η πρώτη, η πιο γενική αλλά και η πιο βασική, διατύπωση των στρατηγικών στόχων και των φιλοδοξιών της κοινωνίας του Δήμου για την επόμενη δεκαετία.

Για έναν ορεινό Δήμο όπως το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα που για δεκαετίες οι οικισμοί που τον αποτελούν συρρικνώνονται κοινωνικά και οικονομικά και υποβαθμίζονται πολεοδομικά και αρχιτεκτονικά, το Όραμα δεν μπορεί να είναι άλλο από την ανάσχεση αυτών των αρνητικών εξελίξεων, την οριστική απομάκρυνση από το κλίμα του φθίνοντος ορεινού χωριού και τη δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης.

Τούτο πρακτικά σημαίνει ότι θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά και μελετημένα μέτρα εξυγίανσης της δημογραφικής βάσης και να αξιοποιηθούν συγκριτικά πλεονεκτήματα όπως είναι ο φυσικός πλούτος της περιοχής, τα εύφορα εδάφη με δυνατότητα παραγωγής υψηλής ποιότητας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αλλά και η γειτνίαση με το αστικό κέντρο της Καρδίτσας, η οποία υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις, μπορεί να λειτουργήσει θετικά για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Οι βασικοί άξονες για μία τέτοια προοπτική είναι οι εξής :

- Η ενίσχυση της δημογραφικής βάσης με την συγκράτηση του πληθυσμού, ειδικά των νέων ανθρώπων και την οργανωμένη προσπάθεια για την προσέλκυση νέων κατοίκων. Το δεύτερο

μπορεί σταδιακά να υλοποιηθεί εφ' όσον δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες μόνιμης διαμονής στο Δήμο ανθρώπων οι οποίοι θα εργάζονται στο αστικό κέντρο της Καρδίτσας, δίνοντας στο Δήμο ένα ρόλο «προαστίου» της Καρδίτσας.

- Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και της γνησιότητας του πλούσιου φυσικού τοπίου (λίμνη, χερσαία οικοσυστήματα, πανίδα) όχι μόνο σαν ένα πολύτιμο και ευαίσθητο οικοσύστημα αλλά και σαν τον βασικό πόρο για την ανάπτυξη της περιοχής.
- Η ανάπτυξη νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων που να αξιοποιούν το πλούσιο φυσικό τοπίο, σε δύο βασικές κατευθύνσεις :
- Τις ήπιες / οικολογικές μορφές τουρισμού υψηλών προδιαγραφών, που να βασίζονται και να αξιοποιούν την παρθενικότητα και γνησιότητα του τοπίου.
- Τις σύγχρονες μορφές γεωργίας (βιολογικές καλλιέργειες, προϊόντα ονομασίας προέλευσης) και κτηνοτροφίας, καθώς και την απαραίτητη μεταποιητική υποδομή για την αξιοποίηση τους.
- Η αναβάθμιση των οικισμών σε επίπεδο λειτουργίας του οικιστικού δικτύου, πολεοδομικής οργάνωσης, ποιότητας υποδομών και αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας. Ειδική έμφαση πρέπει να δοθεί στο ζήτημα της ασφάλειας των οικισμών, με την άμεση επίλυση των προβλημάτων που σχετίζονται με τις κατολισθήσεις.

Ο πιο φιλόδοξος και κρίσιμος στόχος, που συνδέεται με όλους τους άλλους και επηρεάζεται από αυτούς, είναι η εξυγίανση της πληθυσμιακής βάσης. Από αυτόν ξεκινάει η προβληματική του δήμου και από αυτόν εξαρτάται η τελική αξιολόγηση των προσπαθειών μας.

Γ.2.3. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της HABITAT Agenda καλύπτει όλη την έκταση του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα είναι ορεινός δήμος της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας Περιφέρειας Θεσσαλίας με πραγματικό πληθυσμό 8874 κατοίκων σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Ο δήμος αποτελείται αποκλειστικά από χωριά. Το μεγαλύτερο από αυτά, το Μορφοβούνι (γενέτειρα του Ν. Πλαστήρα), έχει οριστεί ως έδρα του.

Η σημερινή μορφή του δήμου προέκυψε, με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, από τη συνένωση του πρώην Δήμου Πλαστήρα με τον πρώην Δήμο Νεβρόπολης Αγράφων.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα διαιρείται σε 2 «δημοτικές ενότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στους 2 συγχωνευθέντες δήμους. Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε «τοπικές κοινότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στα διαμερίσματα των καταργηθέντων ΟΤΑ. Οι σημερινές τοπικές κοινότητες του Δήμου, ήταν αυτόνομες κοινότητες και δήμοι πριν την εφαρμογή του προγράμματος Καποδίστρια.

Πιο συγκεκριμένα:

<u>Δ.Ε. Πλαστήρα</u>

Η δημοτική ενότητα Πλαστήρα από την οποία αποτελούνταν ο δήμος πριν την επέκτασή του, έχει συνολικά 4107 κατοίκους (πραγματικό πληθυσμό) και έκταση 93.166 στρέμματα. Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Μορφοβούνι. Περιλαμβάνει τις παρακάτω τοπικές κοινότητες και οικισμούς:

- ✓ Τ.Κ. Μορφοβουνίου (Ράζια)

- ✓ Τ.Κ. Κερασέας (Νεβρόπολη)
- ✓ Τ.Κ. Λαμπερού (Άγιος Αθανάσιος, Νέος Οικισμός Αγίου Αθανασίου)
- ✓ Τ.Κ. Μεσενικόλα (Μονή Κορώνης)
- ✓ Τ.Κ. Μοσχάτου (Άγιος Νικόλαος,Τσαρδάκι)

Δ.Ε. Νεβρόπολης Αγράφων

Η δημοτική ενότητα (πρώην δήμος) Νεβρόπολης Αγράφων καταλαμβάνει έκταση 105.184 στρέμματα και έχει συνολικό πληθυσμό 4767 κατοίκους(πραγματικό πληθυσμό). Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Πεζούλα. Περιλαμβάνει τις παρακάτω τοπικές κοινότητες και οικισμούς:

- ✓ Τ.Κ. Πεζούλας (Καλύβια Πεζούλας, Νεράιδα)
- ✓ Τ.Κ. Καρβασαρά
- ✓ Τ.Κ. Καρίτσης Δολόπων (Αγία Μαρίνα , Αγία Παρασκευή, Λογγά, Μέγα Ρέμα, Πετρωτό, Ραφήνα)
- ✓ Τ.Κ. Κρυονερίου (Κουτσοδήμος)
- ✓ Τ.Κ. Μπελοκομίτη (Κέδρος)
- ✓ Τ.Κ. Νεοχωρίου
- ✓ Τ.Κ.Φυλακτής (Καλύβια Φυλακτής)

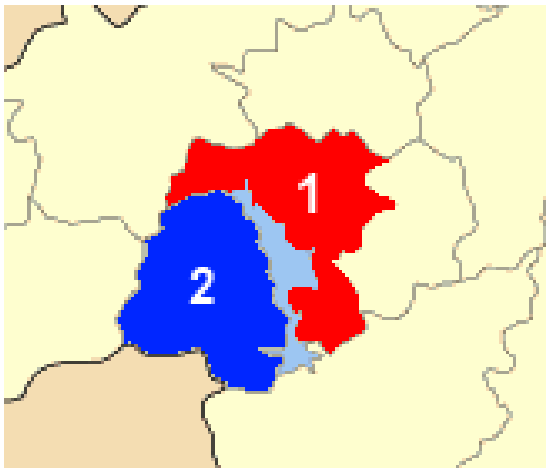

Χάρτης των δημοτικών ενοτήτων (πρώην δήμων) του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

1 - Λίμνης Πλαστήρα

2 - Νεβρόπολης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δ.1. Εισαγωγή

Στο παρόν Κεφάλαιο περιγράφεται, με την απαιτούμενη κατά την κρίση μας λεπτομέρεια, η υφιστάμενη κατάσταση του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Έμφαση δίδεται στα παραδοσιακά πεδία εφαρμογής της Περιβαλλοντικής πολιτικής (περιβαλλοντικά μέσα), όπως Υδατικοί πόροι, Έδαφος, Ατμοσφαιρικό περιβάλλον, Φυσικό περιβάλλον και προστατευόμενες περιοχές, έτσι ώστε σύμφωνα με τις αναπτυξιακές ανάγκες, να εστιαστούν ενέργειες και μέτρα πολιτικής σε προτεραιότητες.

Δ.2. Υφιστάμενη Κατάσταση Περιβάλλοντος

Δ.2.1. Κλιματολογικά και μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Η περιοχή μελέτης περιβάλλεται από ορεινούς όγκους και υψώματα ενώ υφίσταται και την επίδραση από την παρουσία της τεχνητής λίμνης Πλαστήρα (Ταυρωπού). Το κλίμα της, ως εκ τούτου έχει χαρακτήρα:

- μεσογειακό ηπειρωτικό, με έντονη ψυχρή εποχή, αρκετούς παγετούς και χιόνια, ετήσιες βροχοπτώσεις που φτάνουν και τα 1.100 mm, μέση ετήσια θερμοκρασία γύρω στους 14ο C, μέτρια νέφωση και αρκετή ηλιοφάνεια. Ο τύπος αυτός κλίματος επικρατεί κυρίως στην περιοχή του κάμπου δυτικά της λίμνης και μέχρι τα υψόμετρα +500μ.
- ορεινού τύπου, που χαρακτηρίζεται από παρατεινόμενο και τραχύ χειμώνα, από άφθονες βροχοπτώσεις και χιόνια, από δροσερό και υγρό σχετικά θέρος, με μέση ετησία βροχόπτωση άνω των 1.100 mm και με μέση ετήσια θερμοκρασία γύρω στους 10ο C.

Ο καιρός κατά το 43% των ημερών του έτους είναι αίθριος, 24% νεφελώδης, 26% βροχερός και 7% χιονιάς.

Οι επικρατούντες άνεμοι είναι επί το πλείστον νότιοι και ακολουθούν οι βόρειοι και οι βορειοδυτικοί με μέση μηνιαία ένταση κυμαινόμενη από 1.7 μέχρι 2.5 της κλίμακας μποφόρ. Λόγω της μορφολογίας του εδάφους, οι άνεμοι αλλάζουν χαρακτήρα και γι' αυτό κατά τόπους μεταβάλλονται οι μικροκλιματικές συνθήκες. Σε γενικές γραμμές, στην περιοχή μελέτης πνέουν πάντοτε άνεμοι, συνήθως ασθενούς εντάσεως και σπανιότερα ισχυροί.

Οι βροχοπτώσεις είναι ικανοποιητικές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με τα μεγαλύτερα ύψη βροχής να σημειώνονται κατά την ψυχρή περίοδο (κυρίως Νοέμβριο, Δεκέμβριο, Ιανουάριο και Φεβρουάριο), ενώ και οι χιονοπτώσεις είναι συχνές κατά την ίδια περίοδο.

Η θερμοκρασία εμφανίζει μικρό, σε σύγκριση με άλλες πιο πεδινές περιοχές της χώρας, ετήσιο

θερμοκρασιακό εύρος. Ο θερμότερος μήνας είναι ο Ιούλιος και ο ψυχρότερος ο Ιανουάριος. Γενικότερα, κατά την ψυχρή περίοδο, τα φαινόμενα παγετού είναι έντονα και συχνά.

Η ομίχλη είναι ένα φαινόμενο που εμφανίζεται πολύ συχνά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους, υποβοηθούμενη από τα νερά της περιοχής.

Τέλος, η σχετική υγρασία διατηρείται σε υψηλά επίπεδα όλους τους μήνες του χρόνου, γεγονός φυσιολογικό, λόγω της αφθονίας επιφανειακών νερών στην περιοχή μελέτης και κυρίως της λίμνης Πλαστήρα.

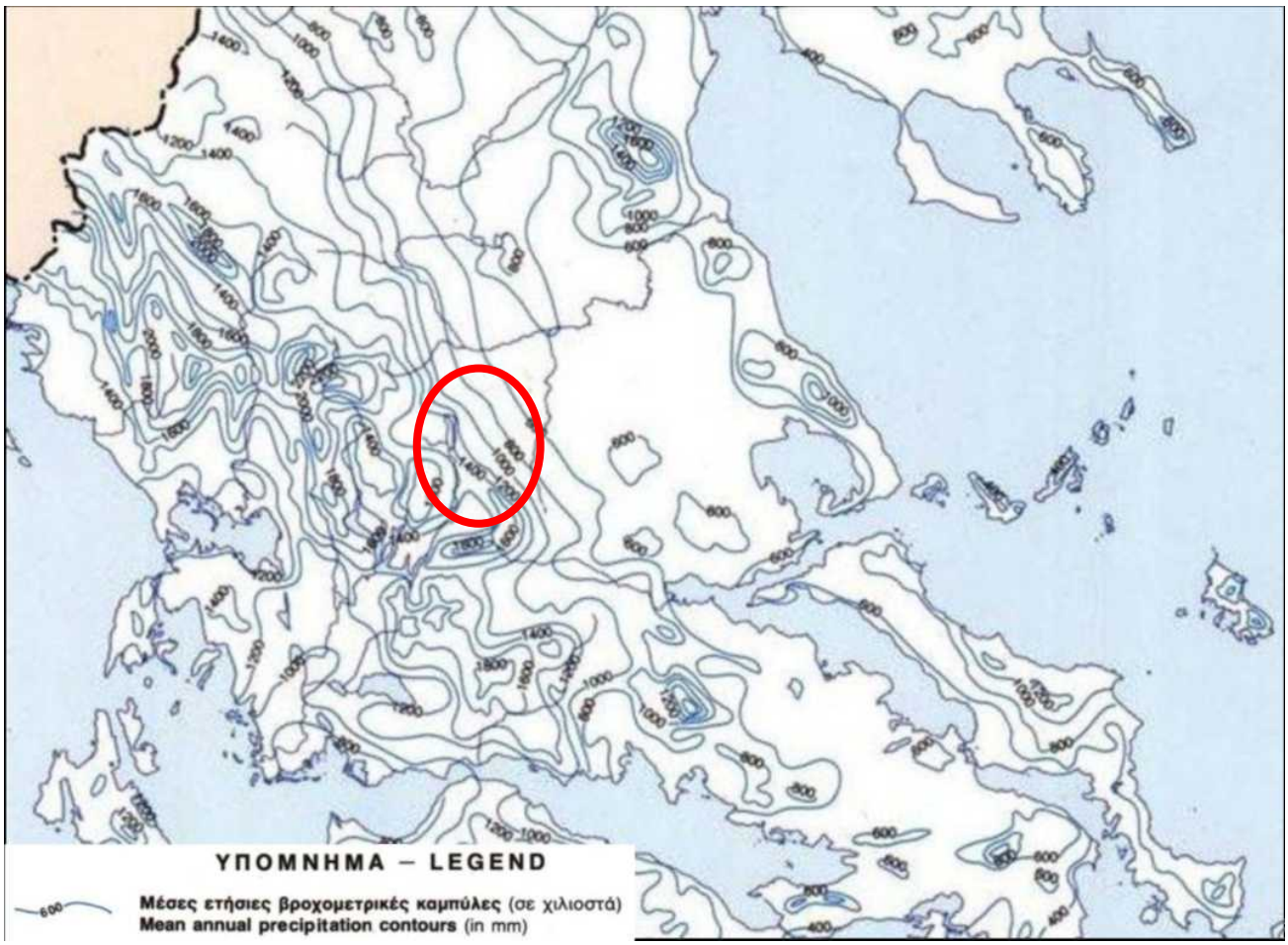

Απόσπασμα Βροχομετρικού χάρτη Ελλάδας

Δ.2.2. Γεωμορφολογικά, Εδαφολογικά & Γεωλογικά χαρακτηριστικά

Εδαφικοί πόροι

Όπως έχει αναφερθεί, η υπό μελέτη περιοχή, βρίσκεται στο Δ - ΝΔ τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας και η έκτασή της καλύπτει την ανατολική περιοχή που οριοθετείται από τη λίμνη Ν. Πλαστήρα. Καλύπτεται κυρίως από τις λιθολογικές φάσεις του φλύσχη, ένα τμήμα του

καλύπτεται από ανθρακικούς, μεταβατικούς από ασβεστόλιθο σε φλύσχη και μολασσικούς σχηματισμούς, ενώ σημαντική έκταση της περιοχής καταλαμβάνεται από σύγχρονες αλλουβιακές αποθέσεις, κώνους κορημάτων και υλικά κατολισθήσεων και ερπυσμών.

Η τεχνικογεωλογική συμπεριφορά των σχηματισμών είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως της λιθολογικής σύστασης, του βαθμού αποσάθρωσης και κερματισμού, της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, της συνεκτικότητας των χαλαρών υλικών και του βαθμού κορεσμού τους κλπ. Στην παρούσα μελέτη γίνεται μια γενική αναφορά στις τεχνικογεωλογικές ιδιότητες των σχηματισμών που δομούν την περιοχή, λαμβάνοντας υπ΄ όψιν τη μακροσκοπική παρατήρηση καθώς και δεδομένα από τη βιβλιογραφία.

Α. Φλύσχης

Ο Φλύσχης καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής μελέτης. Πρόκειται για σχηματισμό, οι μηχανικές ιδιότητες τα χαρακτηριστικά και η εν γένει συμπεριφορά του οποίου, ποικίλλουν σημαντικά και εξαρτάται από την εκάστοτε λιθολογική φάση που επικρατεί, το βαθμό αποσάθρωσης και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της εμφάνισης. Είναι ευκολοδιάβρωτος σχηματισμός και παρουσιάζει μανδύα αποσάθρωσης, κυρίως αργιλοϊλυώδους σύστασης με θραύσματα ψαμμιτών.

Πρόκειται για έντονα πτυχωμένο σχηματισμό με εμφάνιση πολλών λεπίων και εφιππεύσεων στη δομή του. Οι ψαμμίτες είναι συνεκτικοί με αυξημένη δευτερογενή υδατοπερατότητα. Οι ιλυόλιθοι παρουσιάζουν χαμηλή υδατοπερατότητα και αποσαθρώνονται εύκολα με αποτέλεσμα τη δημιουργία μανδύα κυμαινόμενου πάχους. Γενικότερα πρόκειται για στεγανό σχηματισμό που επιτρέπει την εκδήλωση μικρών πηγών επαφής μεταξύ κερματισμένων ψαμμιτών και ιλυολίθων ή μανδύα αποσάθρωσης και υγιούς πετρώματος. Οι υδρογεωλογικές αυτές συνθήκες επιβαρύνουν πρόσθετα την τάση εκδήλωσης κατολισθητικών κινήσεων.

Οι κατολισθήσεις έχουν τη μορφή περιστροφικών ή και μεταθετικών ολισθήσεων, ερπυσμών στο μανδύα αποσάθρωσης και κατάπτωση, ολίσθηση ή και ανατροπή τεμαχίων.

Β. Ασβεστόλιθοι

Όπως έχει αναφερθεί, οι ανθρακικοί σχηματισμοί που εμφανίζονται στην περιοχή είναι οι ανωκρητιδικοί ασβεστόλιθοι της Πινδικής ζώνης. Πρόκειται για βραχώδεις σχηματισμούς, χωρίς καρστική διάβρωση, έντονα πτυχωμένοι, ισχυρά διερρηγμένοι λόγω της εφίππευσής τους επί του φλύσχη. Κατά θέσεις, ο ισχυρός κερματισμός, λόγω της έντονης τεκτονικής δράσης, η επιφανειακή αποσάθρωση και η πλακώδης ανάπτυξη του σχηματισμού συμβάλλουν στη σχετική χαλάρωση της

δομής τους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αποκολλήσεις και καταπτώσεις βραχωδών τεμαχίων.

Ο συντελεστής υδατοπερατότητας του σχηματισμού είναι υψηλός και οφείλεται στο δευτερογενές πορώδες λόγω τεκτονικής καταπόνησης της περιοχής. Γενικά ο σχηματισμός χαρακτηρίζεται από υψηλές τιμές μηχανικών χαρακτηριστικών, ωστόσο έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα ανατροπής και ολισθήσεων τεμαχίων σε θέσεις απότομων πρανών και περιοχές έντονης αποσάθρωσης και κατακερματισμού της βραχομάζας .

Γ. Στρώματα μετάβασης

Αποτελούν το πέρασμα των ανωκρητιδικών ασβεστόλιθων προς το φλύσχη. Πρόκειται για εναλλαγές πλακωδών ασβεστόλιθων με ψαμμίτες και αργιλικούς σχιστόλιθους. Οι ψαμμίτες υπερτερούν στα ανώτερα μέλη.

Είναι ένας σχηματισμός με ανάπτυξη στους οικισμούς Φυλακτής, Πεζούλας καθώς και στην ορεινή ζώνη του Δήμου. Οι μηχανικές ιδιότητες του σχηματισμού εξαρτάται από τη φάση που επικρατεί στην εκάστοτε περιοχή και μπορεί να παρουσιάζει συμπεριφορά φλύσχη ή και ασβεστόλιθου με τις προαναφερθείσες ιδιομορφίες του κάθε σχηματισμού.

Δ. Πλευρικά κορήματα

Πρόκειται για χαλαρό σχηματισμό που συνίσταται από χονδρόκοκκα κυρίως υλικά προερχόμενα από την αποσάθρωση γειτονικών σχηματισμών. Το πάχος του κυμαίνεται από μερικά μέτρα έως μερικές δεκάδες μέτρα και συναντάται στα όρια των απότομων αλλαγών κλίσης του μορφολογικού ανάγλυφου. Τα υλικά αυτά δεν παρουσιάζουν συνοχή και το μόνο μηχανικό χαρακτηριστικό τους είναι η γωνία τριβής. Έχουν μεγάλη υδατοπερατότητα γεγονός που σε συνδυασμό με το ότι καταλαμβάνουν κεκλιμένες περιοχές μπορούν να προκαλέσουν εδαφικές μετακινήσεις.

Ορεινοί όγκοι

Το βασικό φυσικο-γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι ότι αποτελεί μια ενιαία ορεινή ενότητα, η οποία αποτελεί μέρος της οροσειράς της Πίνδου. Οι υψηλότερες βουνοκορυφές της περιοχής είναι οι Βουτσικάκι (2.154 μ.), Μαραθιά (2.024 μ.) και Καλύβια (2.018 μ.).

Όπως προαναφέρθηκε ολόκληρος ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα χαρακτηρίζεται ως ορεινός σύμφωνα με την οδηγία 75/268/ΕΟΚ και την τροποποίησή της 82/768/ΕΟΚ.

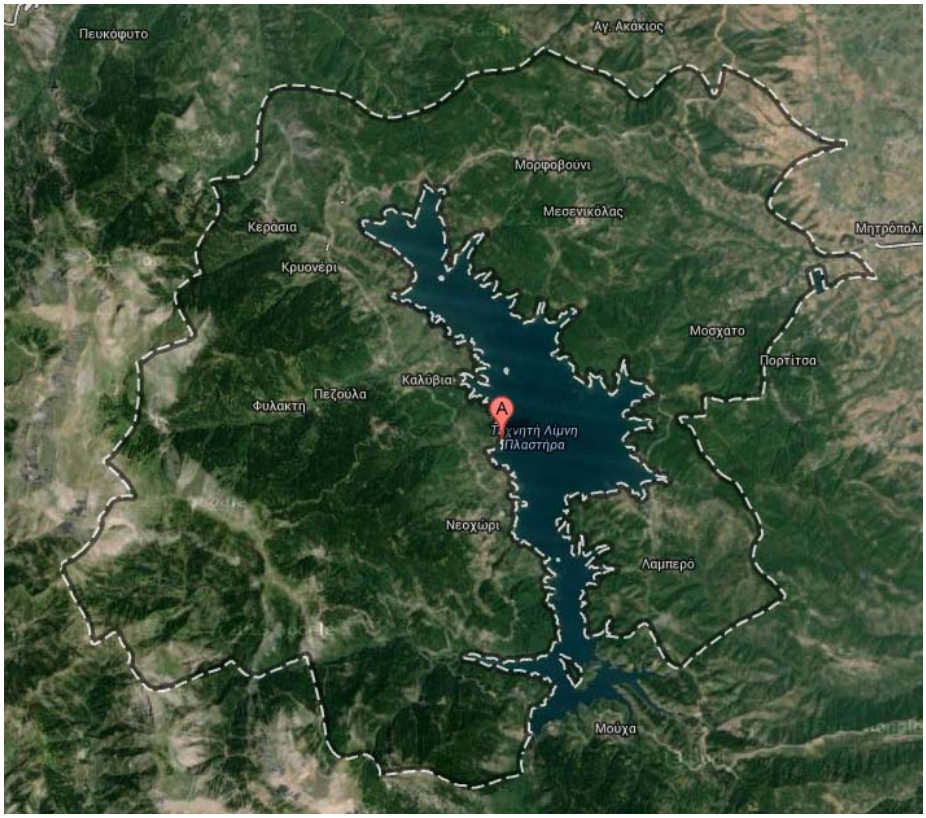

Απόσπασμα Γεωμορφολογικό ανάγλυφο

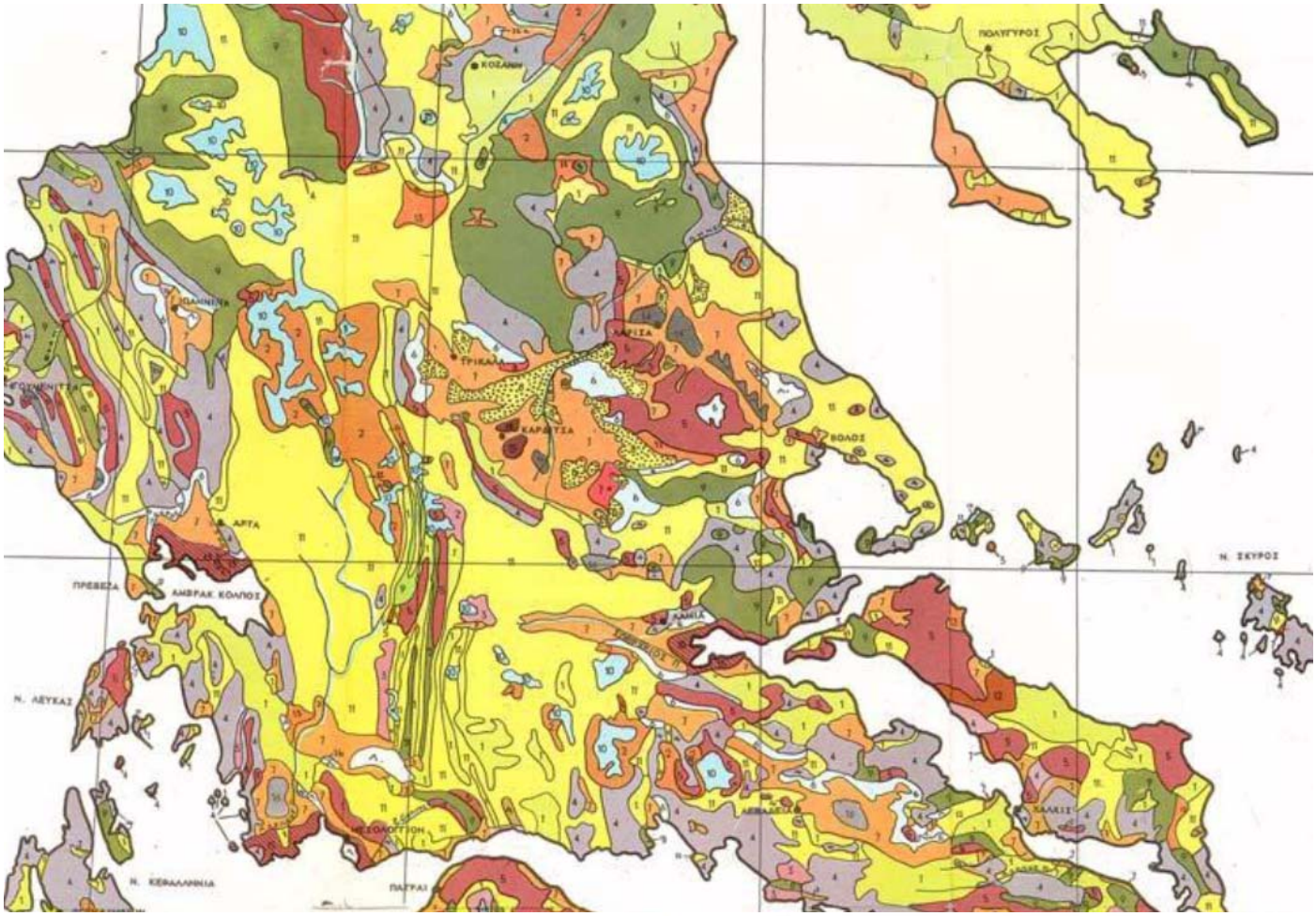

Α. ΕΔΑΦΗ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑ ΑΝΘΡΑΚΙΚΑΣ ΒΑΣΕΙΣ ΚΕΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΔΙΑ ΔΙΔΥΝΑΜΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ ΒΑΣΕΩΝ

Α. ΑΣΥΝΕΧΗ ΚΑΙ ΑΒΑΘΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΛΕΙΣΤΟΝ ΕΝ ΑΝΑΜΙΞΕΙ ΜΕΤΑ ΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

1. Ἀσβεστολιθογενεῖς Ρεντζίναι
2. Ὀρφνὰ ἀσβεστολιθογενῆ δασικά
3. Ἀσβεστολιθογενεῖς Ρεντζίναι καὶ Ὀρφνὰ δασικά
4. Ἀσβεστολιθογενεῖς Ρεντζίναι καὶ Ὀρφνὰ μεσογειακά

Β. ΣΥΝΕΧΗ ΜΕΤΡΙΟΥ Η ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΘΟΥΣ

5. Μαργογενεῖς Ρεντζίναι, Ξηρορεντζίναι Ορφνά δασικά καὶ REGOSOLS
6. Ἀλλοθιγενῆ ὀρφνὰ καὶ ὀρφνέρυθρα ἀλκαλικὰ μεσογειακά
7. Ἀλλουβιακὰ ἀποθέματα ἐν ἀναμίξει μετὰ REGOSOLS
7α. Ἀλλουβιακὰ ἀποθέματα ἐν ἀναμίξει μετὰ GRUMUSOLS
8. Ὑδρόμορφοι σχηματισμοὶ (ἑλώδεις ἢ ἡμιελώδεις)

Β. ΕΔΑΦΗ ΑΝΕΥ ΑΝΘΡΑΚΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΚΕΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΔΙ' ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ ΒΑΣΕΩΝ

9. Ὀρφνὰ καὶ Ὀρφνέρυθρα δασικά, μετρίου βάθους, ἐν ἀναμίξει μετὰ σκελετικῶν σχηματισμῶν.

Γ. ΕΔΑΦΗ ΑΝΕΥ ΑΝΘΡΑΚΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ (Η)

Α. ΑΣΥΝΕΧΗ ΣΥΝΗΘΩΣ ΜΙΚΡΟΥ ΒΑΘΟΥΣ ΕΝ ΑΝΑΜΙΞΕΙ ΜΕΤΑ ΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

10. Ἀλπικὰ χουμώδη, τύπου RANKER
11. Ποτζολικὰ ἐν ἀναμίξει μετὰ ὀξίνων ὀρφνῶν δασικῶν
12. Ὀρφνὰ ὄξινα μεσογειακά

Β. ΣΥΝΕΧΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥ ΒΑΘΟΥΣ

13. Ἀλλουβιακὰ ὀξίνου ἀντιδράσεως
14. Παλαιὰ ἀλκαλικὰ τύπου SOLODI, ἐν ἀναμίξει μετ' ἀλλουβιακῶν σχηματισμῶν

Απόσπασμα Εδαφολογικού Χάρτη

Δ.2.3. Πιέσεις στο έδαφος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες και παρεμβάσεις τεχνικών έργων

Το έδαφος του Δήμου επιβαρύνεται από τα υγρά απόβλητα και λύμματα των οικισμών και των λοιπών τουριστικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων. Η διάθεσή τους γίνεται σε ορισμένες περιπτώσεις χωρίς καμία προηγούμενη επεξεργασία. Και τούτο παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω οικισμοί εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας 91/271 «για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» η οποία ορίζει ότι θα πρέπει τα λύματά τους να υφίστανται κάποιου βαθμού επεξεργασία ανάλογα με την ευαισθησία του αποδέκτη και τον ισοδύναμο πληθυσμό του οικισμού.

Επίσης το έδαφος δέχεται πιέσεις από τη γεωργία, λόγω της χρήσης λιπασμάτων και των υπόλοιπων χημικών προϊόντων. Επιβάρυνση της ποιότητας του εδάφους προκαλείται επιπλέον και από την ανάπτυξη των κτηνοτροφικών δραστηροτήτων, καθώς και από την ανεξέλεγκτη διάθεση των αδρανών αποβλήτων. Όσον αφορά τις προτάσεις των τεχνικών έργων, οι περισσότερες περιλαμβάνουν μικρότερη ή μεγαλύτερη διατάραξη του εδάφους, όπως συμβαίνει με την κατασκευή έργων υποδομής, την έντονη χρήση τους (αναψυχή, βόσκηση κλπ). Δεν πρέπει να αγνοείται ότι κάθε μορφή διατάραξης του εδάφους ταυτόχρονα το υποβαθμίζει και αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Για παράδειγμα η κατασκευή δρόμων θεωρείται από τις κύριες πηγές επιφανειακής διάβρωσης και παραγωγής φερτών υλικών, ενώ πολλές φορές σε ευαίσθητα γεωλογικά υλικά, όπως για παράδειγμα συμβαίνει στον φλύσχη, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την εμφάνιση φαινομένων ολισθήσεως. Για τον λόγο αυτόν στη **μελέτη κατασκευής** οποιουδήποτε τεχνικού έργου θα πρέπει να προβλέπονται και παράλληλα έργα μείωσης της διάβρωσης. Οι αιτίες που προκαλούν τη διατάραξη και υποβάθμιση των εδαφών είναι:

α) η κατασκευή τεχνικών έργων

β) η λήψη υλικών

γ) η δημιουργία χώρων αποθήκευσης υλικών

δ) η διάβρωση

ε) η αλάτωση - αλκαλίωση των εδαφών που συνήθως συνδέεται με τη χρήση κακής ποιότητας νερού

ζ) η συμπίεση του εδάφους

η) η καλλιέργεια επικλινών εδαφών

Οι συνθήκες που διαμορφώνονται στα διαταραγμένα εδάφη εξαρτώνται: από το βαθμό διατάραξης, τη φύση του γεωλογικού υλικού και τα φυσιογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Δ.2.4. Κατολισθητικά φαινόμενα - Καθιζήσεις

Έντονα φαινόμενα κατολισθήσεων - καθιζήσεων παρατηρούνται στον ορεινό χώρο του Δήμου ως αποτέλεσμα ασταθών γεωλογικών σχηματισμων, μη κανονικών σε ένταση και ύψος κατακρημνισμάτων, (υψηλές και απότομες βροχοπτώσεις, παρατεταμένες χιονοπτώσεις και παγετός μεγάλης διάρκειας), καθώς και φαινομένων διάβρωσης από ανθρωπογενείς δραστηριότητες (υπερβόσκηση).

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα αντιμετωπίζει κατολισθητικά προβλήματα από τα οποία πλήττονται οι οικισμοί:

- Κερασέα
- Λαμπερό
- Μορφοβούνι
- Νεοχώρι
- Φυλακτή
- Καλύβια Φυλακτής
- Καρίτσα Δολόπων

<u>Οικισμός Κερασέας</u>

Το ιστορικό των κατολισθητικών φαινομένων καταγράφεται από τις αρχές του περασμένου αιώνα (1907), ενώ τα φαινόμενα επαναλήφθηκαν σε μεγάλη έκταση το 1950 και στις αρχές των δεκαετιών 1970 και 1980 έπειτα από γεωτεχνική έρευνα του ΙΓΜΕ διαπιστώθηκε ότι ο οικισμός είναι χτισμένος σε επισφαλή θέση και χρειάζεται η μετακίνησή του σε νέα θέση. Έκτοτε έγιναν προσπάθειες εξεύρεσης διαθέσιμων εκτάσεων οι οποίες όμως δεν καρποφόρησαν λόγω προβλημάτων διοικητικής φύσης. Όμως στα τέλη της δεκαετίας του 1980 η αρμόδια επιτροπή της νομαρχίας εντόπισε δύο συνεχόμενες θέσεις (Κουτσουπιά – Γούλα) συνολικής έκτασης 600 στρ. περίπου, οι οποίες είναι χαρακτηρισμένες δασικές εκτάσεις και θεωρούνται επαρκείς για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των κατοίκων του οικισμού.

Παρόλο, που η νέα θέση για τη μετακίνηση του οικισμού έχει εξευρεθεί, εντούτοις δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες (απαλλοτρίωση, πολεοδομική μελέτη, κτλ.) για να προχωρήσει η μετεγκατάσταση του οικισμού. Οι προτάσεις αντιμετώπισης των κατολισθητικών φαινομένων που αναφέρονται στις γεωτεχνικές εκθέσεις δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα, ενώ το κόστος κατασκευής τους είναι πολύ υψηλό. Ως προσωρινή λύση προτείνεται η κατασκευή φραγμάτων ανάσχεσης και διευθέτησης των επιφανειακών νερών, η κατασκευή έργων ελαχιστοποίησης της διάβρωσης των ρεμάτων (δασοτεχνικά φράγματα, εγκιβωτισμός της κοίτης, κτλ.) και η δενδροφύτευση των ελεύθερων χώρων πέριξ της οικοδομικής περιοχής.

Οικισμός Λαμπερού

Οι πρώτες κατολισθήσεις στον οικισμό χρονολογούνται την περίοδο 1928 – 1929, ενώ τα φαινόμενα επαναλήφθηκαν το 1954 – 1955 μετά την εκδήλωση ισχυρών σεισμικών φαινομένων. Έκτοτε το φαινόμενο επαναλαμβάνεται συνεχώς με αυξανόμενο ρυθμό και κυρίως στην δεκαετία του ’60. Μάλιστα η πρώτη γεωτεχνική έκθεση συντάχθηκε το 1969, ενώ ακολούθησαν πρόσφατα και άλλες γεωτεχνικές μελέτες.

Λόγω της έντασης των φαινομένων και την πρόκληση σημαντικών ζημιών στις περισσότερες κατοικίες του οικισμού αποφασίστηκε η μετεγκατάστασή του σε νέα θέση μεταξύ του οικισμού Αγ. Αθανασίου και της λίμνης Πλαστήρα. Η απαλλοτρίωση της έκτασης έγινε το 1986 και το 2003 εγκρίθηκε το ρυμοτομικό σχέδιο του νέου οικισμού.

Οικισμός Μορφοβουνίου

Στο Μορφοβούνι έχουν εκδηλωθεί κατά καιρούς κατολισθητικά φαινόμενα σε πιο ήπια όμως μορφή σε σχέση με τους δύο προηγούμενους οικισμούς. Οι θέσεις που έχουν εντοπιστεί τα φαινόμενα αυτά είναι:

- στη θέση Κοντοστεργιέικα
- στην περιοχή του Δημοτικού Σχολείου

Τα φαινόμενα αυτά οφείλονται κυρίως στη διαβρωτική δράση των επιφανειακών νερών μέσω των ρεμάτων που διατρέχουν τον οικισμό.

Οι προτάσεις των γεωτεχνικών μελετών περιλαμβάνουν:

- Την κατασκευή δασοτεχνικών φραγμάτων και τον εγκιβωτισμό της κοίτης των ρεμάτων για τον περιορισμό της διαβρωτικής δράσης του νερού, σε συνδυασμό με τη δενδροφύτευση των πρανών των ρεμάτων και των χώρων όπου έχουν εκδηλωθεί κατολισθητικά φαινόμενα.
- Την απομάκρυνση της δεξαμενής ύδρευσης σε νέα θέση που να μη θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια κατοικιών από πιθανή αστοχία της κατασκευής.
- Η αντιστήριξη του πρανούς των επιχωματώσεων του σχολείου και του δρόμου με συρματοκιβώτια κλιμακωτής διάταξης και η επίστρωση όλης της αυλής του σχολείου με ασφαλτοτάπητα για την αποφυγή εμπλουτισμού των υλικών επιχωμάτωσης. Επίσης προτείνεται η κατασκευή στραγγιστηρίου στο εσωτερικό του δρόμου σε όλη την έκταση που έχει επηρεασθεί από αστοχίες.

Οικισμός Νεοχωρίου

Σύμφωνα με γεωτεχνική έκθεση του Ι.Γ.Μ.Ε. (1978), στην κοινότητα Νεοχωρίου έχουν παρατηρηθεί μικρής έκτασης κατολισθητικά φαινόμενα, στο κέντρο του οικοδομικού χώρου της Κοινότητας, κατά μήκος ενός μικρού υδατορεύματος που τη διαρρέει. Τα ερπυστικά αυτά φαινόμενα ενεργοποιούνται κατά τη χειμερινή περίοδο, είναι όμως τοπικής σημασίας και οφείλονται κυρίως στη διαβρωτική δράση του νερού, σε συνδυασμό με τη λιθολογία (φλύσχης) και τις υψηλές βροχοπτώσεις. Μεγαλύτερης έκτασης κατολισθητικά φαινόμενα έχουν παρατηρηθεί ΒΔ της Κοινότητας, εκτός οικοδομικού χώρου, στη θέση Κουτσιμόργια.

Πρόκειται για κλιμακωτές θραύσεις του μανδύα αποσάθρωσης και των επιφανειακών στρωμάτων του φλύσχη, οι οποίες με την επανενεργοποίησή τους μπορεί να αποτελέσουν κίνδυνο για τα σπίτια που εντοπίζονται στα ανάντη.

Σαν μέτρα προστασίας προτάθηκαν η κατασκευή μικρών δασοτεχνικών έργων στον κατάντη χείμαρρο, δενδροφύτευση της περιοχής και απαγωγή του νερού που εισέρχεται στη μάζα της κατολίσθησης.

Οικισμός Φυλακτής

Το 1985, το Ι.Γ.Μ.Ε. συνέταξε γεωτεχνική έκθεση για κάποια μικρά κατολισθητικά φαινόμενα που σημειώθηκαν στις 18-4-1985 στην Κοινότητα Φυλακτής. Εντοπίστηκαν στο μανδύα αποσάθρωσης του φλύσχη και κατέστρεψαν ένα τμήμα του κοινοτικού δρόμου και τον τοίχο αντιστήριξης που υπήρχε. Η κατολίσθηση αυτή δεν προκάλεσε βλάβες σε σπίτια και οφείλεται στη λιθολογία, την έντονη κλίση του πρανούς, στην υποσκαφή που προκαλείται από τα νερά του ρέματος Παπαδούλη και στη διαφορά περατότητας μεταξύ των αποσαθρωμένων υλικών του φλύσχη και το υγιούς πετρώματος. Η εδαφική αυτή μετακίνηση όμως ενδέχεται να επανενεργοποιηθεί.

Προτάθηκε η κατασκευή τάφρου απορροής ανάντη της κεφαλής της κατολίσθησης, η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης, θεμελιωμένου σε υγιές υπόβαθρο, με πρόβλεψη για την αποστράγγιση του νερού του πρανούς και η κατασκευή μικρών δασοτεχνικών φραγμάτων και εγκιβωτισμός του υδατορεύματος κατάντη της κατολίσθησης.

Οικισμός Καλυβίων Φυλακτής

Το 2008, το Ι.Γ.Μ.Ε. συνέταξε ΄΄Τεχνικογεωλογική έκθεση κατολισθητικών φαινομένων στον οικισμό Καλύβια Φυλακτής΄΄. Τα αίτια της κατολίσθησης θεωρούνται τα πτωχά γεωμηχανικά χαρακτηριστικά του εδάφους (ελουβιακός μανδύας και ζώνη αποσάθρωσης της αργιλικής φάσης του φλύσχη), ο εμποτισμός των υλικών από τα όμβρια ύδατα, καθώς επίσης και ανθρώπινες

παρεμβάσεις.

Από την κατολίσθηση, καταστράφηκε τμήμα του κοινοτικού δρόμου, δίκτυο ύδρευσης και τοίχοι αντιστήριξης . Προκλήθηκαν επίσης βλάβες σε οικίες, ρωγμές και καταπτώσεις σε παρακείμενα οικόπεδα. Η εδαφική αυτή μετακίνηση ενδέχεται να επανενεργοποιηθεί.

Προτάθηκε η κατασκευή τάφρου απορροής ανάντη της κεφαλής της κατολίσθησης, η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης, θεμελιωμένου σε υγιές υπόβαθρο, με πρόβλεψη για την αποστράγγιση του νερού του πρανούς με την κατασκευή στραγγιστηρίων και συρματοκιβωτίων.

Οικισμός Καρίτσας Δολοπών

Το 1988, το Ι.Γ.Μ.Ε. συνέταξε την "Έκθεση γεωτεχνικής εξέτασης των συνθηκών θεμελίωσης στον κεντρικό οικισμό της Κοιν. Καρίτσας Δολόπων, του Π.Ε. Καρδίτσας" μετά από αίτηση της Κοινότητας, με σκοπό να αποχαρακτηριστεί από κατολισθαίνουσα η περιοχή Προφ. Ηλίας, ώστε να οικοδομηθεί. Στην περιοχή αυτή εντοπίστηκαν ίχνη από παλαιότερες εδαφικές κινήσεις, λόγω της χαμηλής συνοχής των εδαφικών υλικών από το μανδύα αποσάθρωσης του φλύσχη, της μεγάλης κλίσης της επιφάνειας και της διαφορετικής υδρογεωλογικής συμπεριφοράς μεταξύ εδαφικού υλικού και υγιούς πετρώματος. Τελικά, η περιοχή χαρακτηρίστηκε ανασφαλής για οικοδόμηση, λόγω και της έλλειψης μέτρων αντιμετώπισης (διευθέτηση των νερών των χειμάρρων, δενδροφύτευση, διευθέτηση της κοίτης για να μειωθεί η διαβρωτική δράση του νερού). Υπάρχει επίσης πρόβλημα ανοικοδόμησης εκτός των ορίων ασφαλείας.

Από γεωτεχνικές μελέτες που έχουν συνταχθεί για τους κατολισθαίνοντες οικισμούς του Νομού Καρδίτσας, αναφέρεται η εκδήλωση παρόμοιων φαινομένων στους οικισμούς Μοσχάτου, Κρυονερίου και Μεσενικόλα, σε περιορισμένη όμως κλίμακα

Όσον αφορά στις προβλέψεις του πολεοδομικού κανονισμού, όπως ήδη αναφέρθηκε, μόνο για τον οικισμό Λαμπερού έχει εγκριθεί το ρυμοτομικό σχέδιο μετεγκατάστασης σε νέα ασφαλή θέση, ενώ η πολεοδομική μελέτη του οικισμού Μορφοβουνίου δεν περιλαμβάνει κάποιο περιορισμό ή πρόβλεψη για την οικιστική περιοχή του οικισμού.

Σχέδιο αντιμετώπισης καταστροφών δεν υπάρχει για τον Δήμο, ενώ σε Περιφερειακό επίπεδο υπάρχει το σχέδιο Ξενοκράτης.

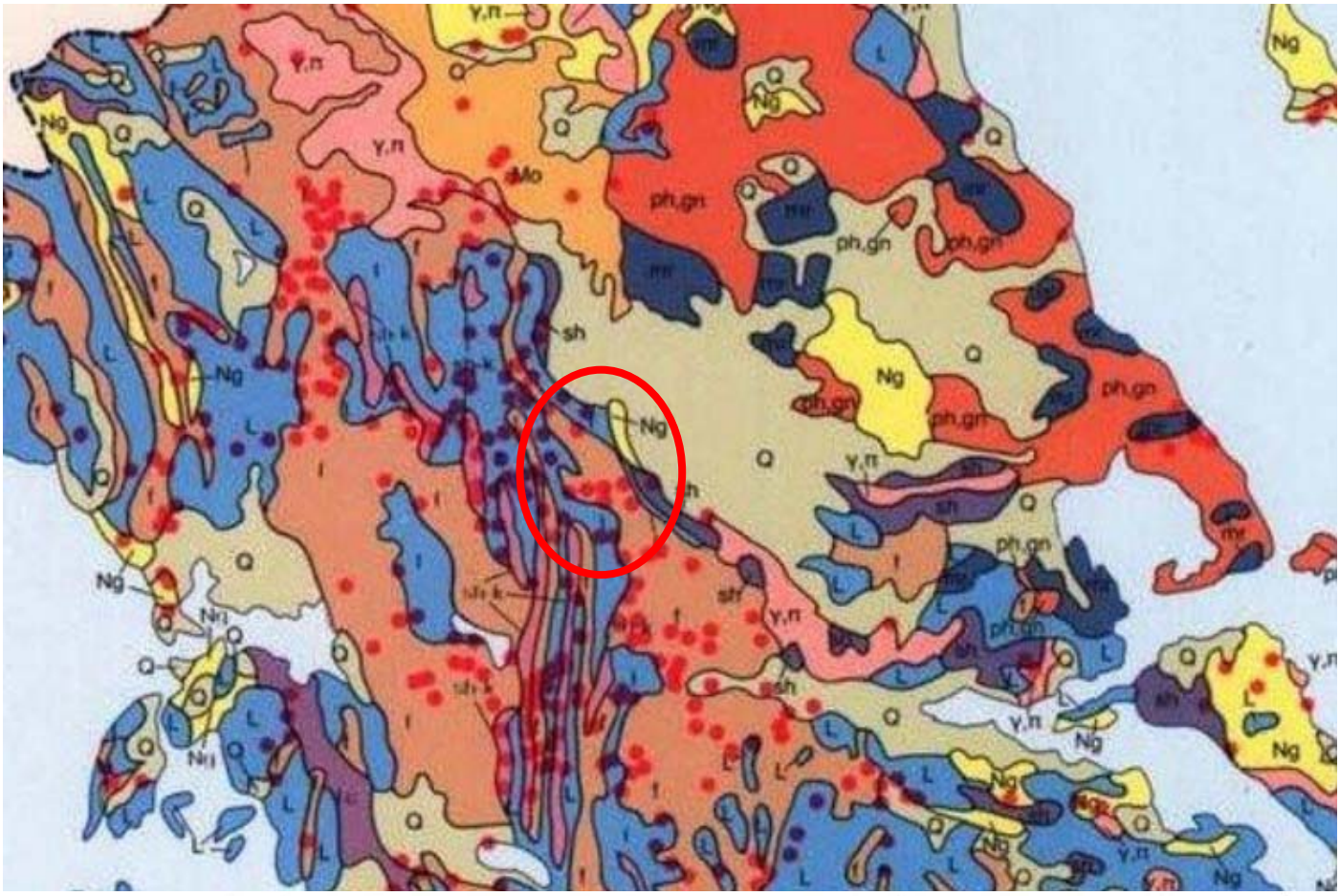

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α

Q — **Τεταρτογενείς αποθέσεις:** υλικά λεπτομερή έως αδρομερή, συνήθως χαλαρά.
Quaternary deposits: fine to coarse-grained materials, usually loose.

Ng — **Νεογενή ιζήματα**:** υλικά ποικίλης κοκκομετρίας σε εναλλαγή οριζόντων.
Neogene sediments:** materials of varying grain size in alternating horizons.

Mo — **Μολασσικές αποθέσεις*:** υλικά ποικίλης κοκκομετρίας σε εναλλαγή οριζόντων.
Molassic deposits*: materials of varying grain size in alternating horizons.

f — **Φλύσχης**:** ρυθμική εναλλαγή ψαμμιτικών, αργιλικών και κροκαλοπαγών οριζόντων με έντονο τεκτονισμό. (κατά θέσεις καλύπτεται από πλευρικά κορήματα).
Flysch:** rhythmic alternations of sandstone, shale and conglomerate horizons intensely tectonized. (locally covered by scree).

sh-k — **Σχιστοκερατόλιθοι με ενστρώσεις ασβεστολίθων**:** τεκτονικά καταπονημένοι (κατά θέσεις καλύπτονται από πλευρικά κορήματα).
Schist-cherts with limestone intercalations:** strongly tectonized (locally covered by scree).

sh — **Σχιστοψαμμίτες, σχιστόλιθοι, εμφανίσεις φλύσχη με ελαφρά μεταμόρφωση, σχιστόλιθοι με διεισδύσεις περιδοτιτικού μάγματος, κατά θέσεις γραουβάκες, τόφφοι***
Schist-sandstones, schists, slightly metamorphic flysch, schists with ultrabasic intrusions, locally greywackes, tuffs*

L E G E N D

L — **Ασβεστόλιθοι**
Limestones.

Tc — **Τριαδικά λατυποπαγή και γύψος**
Triassic breccias and gypsum

ph.gn — **Ημιμεταμορφωμένοι και μεταμορφωμένοι σχηματισμοί (φυλλίτες, σχιστόλιθοι, αμφιβολίτες κλπ.)*:** καλύπτονται από μανδύα αποσάθρωσης.
Semi-metamorphic and metamorphic formations (phyllites, schists, amphibolites etc)*: covered by weathering mantle.

Mr — **Μάρμαρα**
Marbles

Y.π — **Εκρηξιγενή πετρώματα**
Igneous rocks.

* Σχηματισμοί επιρρεπείς σε κατολισθήσεις με μικρή συχνότητα.
* Formations prone to sliding with low frequency
** Σχηματισμοί επιρρεπείς σε κατολισθήσεις με μεγάλη συχνότητα.
** Formations prone to sliding with high frequency

• **Κατολισθαίνοντες οικισμοί**
Landsliding urban areas.

Απόσπασμα χάρτη κατολισθαίντων οικισμών

Δ.2.5. Στοιχεία Σεισμικότητας - Εδαφική Σεισμική Επικινδυνότητα

Σύμφωνα με την πρόσφατη ανανέωση του ΕΑΚ, η ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη έργου κατατάσσεται στην κατηγορία σεισμικής επικινδυνότητας ΙΙ με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης εδάφους α=0,24 (Σχ.1).

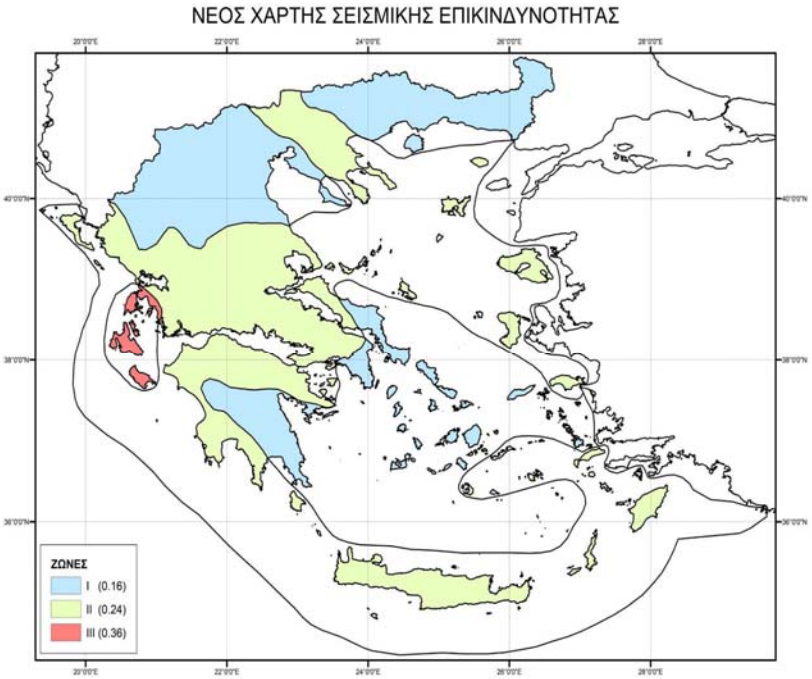

Χάρτης ζωνών σεισμικής επικινδυνότητας του Ελλαδικού χώρου

Παρατίθεται χάρτης όπου φαίνονται οι μέγιστες σεισμικές εντάσεις στην ευρεία του έργου περιοχή

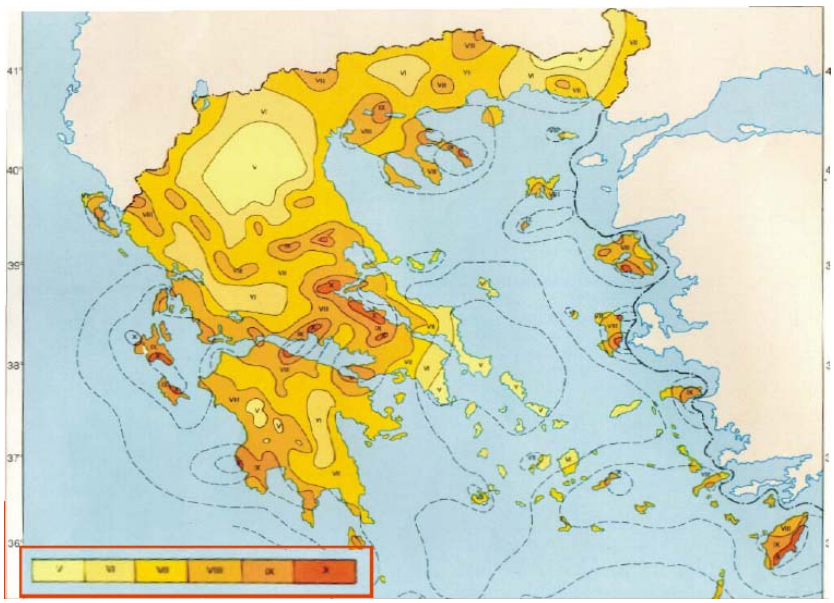

Χάρτης μεγίστων σεισμικών εντάσεων που έχουν παρατηρηθεί στον Ελληνικό χώρο

Κατηγορίες εδαφών από άποψη σεισμικής επικινδυνότητας σύμφωνα με τον Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2003).

Κατηγορία Α	Βραχώδεις ή ημιβραχώδεις σχηματισμοί εκτεινόμενοι σε αρκετή έκταση και βάθος, με την προϋπόθεση ότι δεν παρουσιάζουν έντονη αποσάθρωση.
	Στρώσεις πυκνού κοκκώδους υλικού με μικρό ποσοστό ιλυοαργιλικών προσμίξεων πάχους μικρότερου των 70 m.
	Στρώσεις πολύ σκληρής προσυμπιεσμένης αργίλου, πάχους μικρότερου των 70 m.
Κατηγορία Β	Εντόνως αποσαθρωμένα βραχώδη ή εδάφη που από μηχανική άποψη μπορούν να εξομοιωθούν με κοκκώδη.
	Στρώσεις κοκκώδους υλικού μέσης πυκνότητας πάχους μεγαλύτερου των 5 m ή μεγάλης πυκνότητας πάχους μεγαλύτερου των 70 m.
	Στρώσεις σκληρής προσυμπιεσμένης αργίλου πάχους μεγαλύτερου των 70 m.
Κατηγορία Γ	Στρώσεις κοκκώδους υλικού μικρής σχετικής πυκνότητας πάχους μεγαλύτερου των 5 m ή μέσης πυκνότητας πάχους μεγαλύτερου των 70 m.
	Ιλυοαργιλικά εδάφη μικρής αντοχής, σε πάχος μεγαλύτερο των 5 m.
Κατηγορία Δ	Έδαφος με μαλακές αργίλους υψηλού δείκτη πλαστικότητας (Ip>50) συνολικού πάχους μεγαλύτερου των 10 m.
Κατηγορία Χ	Κατολισθαίνοντα εδάφη
	Εδαφικοί ή βραχώδεις σχηματισμοί στους οποίους υπάρχουν ή είναι δυνατόν να σχηματισθούν σπήλαια.
	Χαλαρά λεπτόκοκκα αμμοιλυώδη εδάφη υπό τον υδάτινο ορίζοντα, που ενδέχεται να ρευστοποιηθούν (εκτός αν ειδική μελέτη αποκλείσει τέτοιον κίνδυνο ή γίνει βελτίωση των μηχανικών τους ιδιοτήτων).
	Εδάφη που βρίσκονται δίπλα σε εμφανή τεκτονικά ρήγματα.
	Απότομες κλιτείς καλυπτόμενες με προϊόντα χαλαρών πλευρικών κορημάτων.
	Χαλαρά κοκκώδη ή μαλακά ιλυοαργιλικά εδάφη, εφόσον έχει αποδειχθεί ότι είναι επικίνδυνα από άποψη δυναμικής συμπυκνώσεως ή απώλειας αντοχής.
	Πρόσφατες χαλαρές επιχωματώσεις. Οργανικά εδάφη.
	Εδάφη κατηγορίας Γ με επικινδύνως μεγάλη κλίση.

Δ.2.6. Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά

Το υδρογεωλογικό ενδιαφέρον που παρουσιάζει η ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Καρδίτσας είναι μεγάλο λόγω των διαφορετικών λιθολογικών σχηματισμών που τη δομούν, αλλά και λόγω της διαφορετικής τεκτονικής καταπόνησης αυτών των σχηματισμών. Όπως είναι γνωστό η υδρογεωλογική συμπεριφορά των πετρωμάτων είναι συνάρτηση της λιθολογικής τους σύστασης, της κοκκομετρίας, του βαθμού διαγένεσης και του τεκτονισμού που έχουν υποστεί. Με βάση αυτά τα στοιχεία οι γεωλογικοί σχηματισμοί χαρακτηρίζονται ως υδροπερατοί, ημιπερατοί και υδατοστεγανοί

Κώνοι Πηνειού-Πορταϊκού-Πάμισου, στο δυτικό-βορειοδυτικό τμήμα της πεδιάδας, με υψηλού δυναμικού φρεάτιο υδροφορέα, που τροφοδοτείται από τις διηθήσεις των τριών ποταμών, αλλά και από την κατείσδυση της βροχής, ενώ μέρος των διηθήσεων επανέρχεται στην επιφάνεια μέσω μεγάλων αλλουβιακών πηγών.

Κώνος Σοφαδίτη, στον ομώνυμο ποταμό, με υψηλού δυναμικού φρεάτιο υδροφορέα, που μεταπίπτει σε υπό πίεση και τροφοδοτείται από τις διηθήσεις του ποταμού. **Υπόλοιπο δυτικής πεδιάδας,** με πολλούς επάλληλους υπό πίεση υδροφορείς, που τροφοδοτούνται κυρίως από τους κώνους των παραποτάμων του Πηνειού, με βραδύτατο όμως ρυθμό, πράγμα που δυσχεραίνει την επαναπλήρωση των ποσοτήτων νερού που αντλούνται.

Στην περίμετρο της Θεσσαλικής Πεδιάδας αναπτύσσονται κατά τόπους σημαντικές καρστικές υδρογεωλογικές ενότητες που σήμερα αποδίδουν μεγάλες ποσότητες νερού. Οι ενότητες αυτές αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς των γεωτεκτονικών ζωνών υπερπινδική, πελαγονική και υποπελαγονική. Οι κυριότερες καρστικές ενότητες είναι:

Καρστική ενότητα Κόζιακα. Αναπτύσσεται σε λεπτοπλακώδεις ασβεστόλιθους έκτασης περί τα 200 km^2. Εκφορτίζεται μέσω πηγών, που τοποθετούνται στο ανατολικό τμήμα της ενότητας, προς τη Θεσσαλική Πεδιάδα, κυριότερες από τις οποίες είναι της Γκούρας, του Γοργορυγίου και του Ξυνοπάροικου, μέσης παροχής 1,0 m^3/s. Η συνολική μέση υπόγεια απορροή είναι περίπου 3-4 m^3/s και εμφανίζεται στις κοίτες των ποταμών Πορταϊκού και Πάμισου.

Καρστική ενότητα κρυσταλλικών ασβεστόλιθων κεντρικής Θεσσαλίας.

Περιλαμβάνει τους καρστικούς σχηματισμούς Κουτσόχερου-Δαμασίου-Τυρνάβου και τα καρστικά τμήματα Βούλας και Κεραμιδίου. Έχει έκταση περί τα 400 km^2. Η κύρια καρστική ενότητα Τυρνάβου εκφορτίζεται από τις πηγές Μάτι Τυρνάβου και Αγίας Άννας προς βορρά και Αμυγδαλιάς προς τα στενά Καλαμακίου του Πηνειού. Οι μικρές καρστικές ενότητες εκφορτίζονται από τις πηγές Βούλας, Κλοκωτού, Κεραμιδίου και Μεταμόρφωσης. Η μέση παροχή των παραπάνω πηγών ανέρχεται σε 3,2 m^3/s.

Καρστικό σύστημα Πίνδου. Περιλαμβάνει τους λεπτοπλακώδεις ασβεστόλιθους της Πίνδου στην περιοχή Τρικάλων. Η έκταση της εμφάνισης εντός του διαμερίσματος είναι 75,80 km^2. Η κύρια εκφόρτιση του συστήματος γίνεται προς νότο και δυσμάς, εκτός του διαμερίσματος, ενώ ένα τμήμα προς τα ανατολικά εκφορτίζεται μέσω μικρών πηγών εντός της κοίτης των ρεμάτων του Πηνειού.

Δ.2.7. Υδρολογικά χαρακτηριστικά

Η κύρια υδρολογική λεκάνη της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι η λεκάνη του Πηνειού, με έκταση περίπου 9.500 km2. Κυριότεροι παραπόταμοι του Πηνειού είναι προς τα νότια ο Ενιπέας, ο Φαρσαλιώτης, ο Σοφαδίτης και ο Καλέντζης, προς τα δυτικά-νοτιοδυτικά ο Πλιούρης (ή Πάμισος), ο Πορταϊκός και το Μουργκάνι και στο βόρειο μέρος ο Ληθαίος, ο Νεοχωρίτης και ο Τιταρήσιος.

Από άποψη υδρολογίας η περιοχή σύμφωνα με το διαχωρισμό της διεύθυνσης Υδατικού δυναμικού και Φυσικών Πόρων του Υπουργείου Ανάπτυξης ανήκει στο υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας με κωδικό 08.

Η περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα από άποψη Υδρολογίας είναι πολύπλοκη, αφού εμφανίζει μεγάλο αριθμό πηγών και σε διάσπαρτα σημεία οι περισσότερες από αυτές έχουν μικρή παροχή, τουλάχιστον κατά την ξηρά περίοδο.

Το υδρογραφικό Δίκτυο της ορεινής περιοχής του Νομού Καρδίτσας, όπου και ανήκει η περιοχή μελέτης είναι πλούσιο, αρκετά αναπτυγμένο, δενδριτικού τύπου, ο οποίος είναι χαρακτηριστικός για περιοχές όπου κυριαρχεί ο φλύσχης, και γενικά αδιαπέρατα πετρώματα, όπου επικρατεί η επιφανειακή απορροή.

Οι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου της περιοχής παρουσιάζουν μια γενική διεύθυνση ροής από τα δυτικά (όπου απαντούν και τα μεγαλύτερα υψόμετρα) προς τα ανατολικά. Αρκετοί εκβάλλουν στην Τεχνητή Λίμνη του Ταυρωπού (Μεγάλο Ποτάμι, Καριτσιώτης, και άλλοι μικρότεροι). Οι παροχές των περισσότερων από τους παραπάνω παραποτάμους μηδενίζονται κατά τους θερινούς μήνες.

Οι σημαντικότεροι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου στα όρια της περιοχής μελέτης και τα χαρακτηριστικά του κάθε ενός φαίνονται παρακάτω:

Οι κυριότεροι κλάδοι του Υδρογραφικού Δικτύου

Όνομα Κλάδου	Τάξη Κλάδου	Διεύθυνση Ροής
Κερασιώτικο	4η	Δ.ΝΔ.-Α.ΝΑ
Μεγάλο Ποτάμι	4η	Δ.-Α.
Καριτσιώτης	5η	Δ.-Α.

Πάντως, κυρίαρχο υδρολογικό στοιχείο της περιοχής μελέτης αποτελεί η λίμνη Πλαστήρα. Η ευρύτερη περιοχή επηρεάζεται από τη λίμνη και συνδέεται με αυτήν γεωμορφολογικά και κοινωνικοοικονομικά. Η τεχνητή λίμνη Ν. Πλαστήρα δημιουργήθηκε από το φράξιμο του ποταμού Μέγδοβα κατά τη χρονική περίοδο 1956-62. Το σχήμα της είναι επίμηκες με κατεύθυνση βορά – νότο με μέγιστο μήκος 14 χλμ. και πλάτος 4 χλμ. περίπου. Η μέση έκταση της λίμνης, στο υψόμετρο των +792,00 μ. ανέρχεται σε 25,2 χλμ2 και η χωρητικότητά της στην ανώτατη στάθμη είναι της τάξεως των 400.000.000 μ3, ενώ η μέγιστη ωφέλιμη χωρητικότητα ανέρχεται σε 300.000.000 μ3. Η μέση ετήσια διακύμανσή της είναι κατά μέσο όρο 8 μέτρα και εξαρτάται από τις ποσότητες που διατίθενται για τις ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης των πεδινών περιοχών των Περιφερειακών Ενοτήτων Καρδίτσας και Λάρισας. Η κατώτατη στάθμη εκμεταλλεύσεως της λίμνης βρίσκεται σε υψόμετρο + 776,00 m. Ο αριθμός των εντός της λίμνης εκβαλλόντων ποταμών, πηγών και χειμάρρων είναι περιορισμένος με πλέον αξιόλογους τον κυρίως ποταμό Μέγδοβα και τον Καριτσιώτη.

Το φράγμα της, κατασκευασμένο από οπλισμένο σκυρόδεμα, έχει μήκος στέψης 220 μ., μέγιστο ύψος 83 μ., είναι τοξωτού τύπου και βρίσκεται στο νότιο τμήμα της λίμνης κοντά στον οικισμό Μούχα της Τ.Κ. Καστανιάς της Δ.Ε. Ιτάμου.

Το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο Ν. Πλαστήρα βρίσκεται στην περιοχή Μοσχάτου. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτό φτάνει τις 400 MWh την εβδομάδα και καλύπτει ανάγκες του εθνικού δικτύου που προκύπτουν σε ώρες αιχμής, όπως όλα τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια. Το νερό της λίμνης, αφού χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ενέργειας στο εργοστάσιο, διοχετεύεται για την κάλυψη αναγκών ύδρευσης και άρδευσης στην Π.Ε. Καρδίτσας .

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της λίμνης είναι η συσσώρευση στον πυθμένα της, των φερτών υλών που παρασύρονται από τα νερά των χειμάρρων (κυρίως Μεγάλο Ποτάμι, Καριτσιώτης) που εκβάλλουν σε αυτήν, με αποτέλεσμα ο πυθμένας της λίμνης να ανεβαίνει συνεχώς και να δυσχεραίνει χρόνο με το χρόνο τη λειτουργία του υδροηλεκτρικού εργοστασίου. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΔΕΗ, αν οι συνθήκες παραμείνουν όπως έχουν, η λειτουργία του εργοστασίου δε θα υπερβεί τα 30 χρόνια. Οι απόψεις της ΔΕΗ για τη διαχείριση της λίμνης έχουν εκφραστεί παλαιότερα για το γενικότερο θέμα των ταμιευτήρων και τα προβλήματα που ανακύπτουν σχετικά με θέματα που δεν έχουν σχέση με την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Η ΔΕΗ αναγκάζεται να διαχειρίζεται το σύνολο της περιοχής με καθήκοντα που φθάνουν στο επίπεδο της αστυνόμευσης ελλείψει άλλου φορέα διαχείρισης. Οι ανάγκες της ΔΕΗ είναι η προστασία των εγκαταστάσεων και η διασφάλιση της λειτουργίας της καθώς και η δικαιοδοσία ελέγχου της λίμνης 1 – 1,5 χλμ. από το φράγμα και 1 – 1,5 χλμ. κατάντη στον ποταμό.

Στη Λίμνη Πλαστήρα, με βάση τα αποτελέσματα της Μελέτης που έγινε στα πλαίσια του

προγράμματος LIFE (Λαζαρίδου-Δημητριάδου, Μάιος 2001), η γενική εικόνα της λεκάνης απορροής της λίμνης Ν. Πλαστήρα βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση. Όλες οι συγκεντρώσεις κυμάνθηκαν κάτω από τα όρια που προτείνει η Ε.Ε. για το πόσιμο νερό. Τα νερά χαρακτηρίζονται μαλακά έως μέτρια σκληρά, το Ph κυμαίνεται σε αποδεκτά όρια, και τα θρεπτικά είναι κάτω από τα ανώτερα επιτρεπτά όρια. Σύμφωνα επίσης, με την ίδια μελέτη τα νερά της λίμνης χαρακτηρίζονται «μετρίως σκληρά», ελαφρώς αλκαλικά και επαρκώς οξυγονωμένα συγκρινόμενα με τα όρια της Οδηγίας της Ε.Ε. Η λίμνη, από πλευράς θρεπτικών, ανήκει στην κατηγορία των ολιγοτροφικών προς μεσοτροφικών λιμνών, τουλάχιστον ως προς το N-NO3.

Τα ρέματα της περιοχής δεν είναι ρυπασμένα γιατί δέχονται μόνο μικρή επιβάρυνση από βοθρολύματα και από αποπλύσεις καλλιεργούμενων κήπων και βοσκοτόπων των δημοτικών διαμερισμάτων της περιοχής.

Χρήση νερού

Τα νερά της λίμνης χρησιμοποιούνται για ύδρευση, άρδευση καθώς και για παραγωγή ενέργειας. Έτσι μικρή μόνο ποσότητα καταναλώνεται από τις Τοπικές Κοινότητες για τις ανάγκες τους. Αυτή, όμως η ποσότητα χαρακτηρίζεται ως αρκετή. Το νερό των πηγών χρησιμοποιείται για την ύδρευση των οικισμών αλλά και για την άρδευση οικογενειακών λαχανόκηπων. Περίοδος αιχμής σε όλες τις περιπτώσεις είναι το καλοκαίρι και ιδιαίτερα ο μήνας Αύγουστος.

Διαχείριση υδατικών πόρων

Ταμιευτήρας Ταυρωπού (Λίμνη Πλαστήρα)

Η λίμνη Πλαστήρα καταλαμβάνει επιφάνεια 2.400 Ha και τα νερά της χρησιμοποιούνται για την άρδευση γεωργικών εκτάσεων του κάμπου της Καρδίτσας, για την ύδρευση οικισμών της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας (περιλαμβανομένων και οικισμών του Δήμου) και για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που διανέμεται σε ολόκληρη την Περιφερειακή Ενότητα.

Υδατοδεξαμενές

Όλες οι Τοπικές Κοινότητες που αρδεύονται από πηγές, κύρια ή συμπληρωματικά, διαθέτουν υδατοδεξαμενές.

Δίκτυα Άρδευσης και Ύδρευσης

Στην περιοχή υπάρχουν δίκτυα άρδευσης. Το αρδευτικό νερό μεταφέρεται από τους χείμαρρους με αυλάκια στους λαχανόκηπους ή από τη λίμνη με αντλητικά συγκροτήματα στις καλλιέργειες.

Για την ύδρευση των οικισμών υπάρχει υπόγεια δίκτυο ύδρευσης σε κάθε οικισμό.

Δ.2.8. Αξιολόγηση ποιοτικής κατάστασης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων - Προβλήματα και πιέσεις

Οι ορεινές περιοχές της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης χαρακτηρίζονται γενικά από την αρκετά καλή κατάσταση διατήρησής τους αλλά, σε αρκετές περιπτώσεις, μπορούμε να εντοπίσουμε περιοχές με εμφανή περιβαλλοντικά προβλήματα τα οποία είναι άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα της επί σειρά πολλών ετών πιεστικής διαχείρισής τους από τον άνθρωπο. Τα οικιστικά λύματα δεν φαίνεται να αποτελούν πολύ σοβαρή αιτία ρύπανσης του εδάφους και των επιφανειακών ή υπόγειων υδροφορέων ενώ αντίθετα, τα σκουπίδια που απορρίπτονται πολλές φορές ανεξέλεγκτα προκαλούν σημειακά φαινόμενα ρύπανσης, αισθητική ρύπανση καθώς και ρύπανση των ρευμάτων.

Δ.3. Φυσικό περιβάλλον

Δ.3. 1. Χλωρίδα-Βλάστηση

Τα ειδικότερα στοιχεία, που χαρακτηρίζουν τα οικοσυστήματα της περιοχής μελέτης είναι σε κάθε περίπτωση τα ακόλουθα:

- **Υπομεσογειακά οικοσυστήματα πρίνου *(Quercetum Cocciferae)* και πρίνου - γαύρου *(Coccifero carpinetum)* της υποζώνης *Ostryo carpinion*.**

Στην περιοχή μελέτης τα οικοσυστήματα αυτά εμφανίζονται μόνο κατά θέσεις, στα χαμηλότερα υψόμετρα και είναι σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις έντονα διαταραγμένα και υποβαθμισμένα, εξαιτίας της αλόγιστης βόσκησης και της ληστρικής εκμετάλλευσης που δέχθηκαν κατά το παρελθόν και σε μεγάλο βαθμό δέχονται έως και σήμερα, κυρίως από τη βόσκηση. Έτσι η σημερινή τους εικόνα απέχει πάρα πολύ από τη φυσική, μιας και τα οικοσυστήματα της χνοώδους, αλλά σε πολλές θέσεις και της πλατύφυλλης δρυός, έχουν μετατραπεί (μεταπέσει) σε θαμνότοπους (πουρναρότοπους), οι οποίοι εμφανίζονται σήμερα ως οικοσυστήματα πρίνου ***(Cocciferetum)*** ή πρίνου - γαύρου *(**Coccifero carpinetum**)*.

Και οι δύο αυτοί τύποι οικοσυστημάτων, με τη δομή, σύνθεση και συγκρότηση, που εμφανίζονται σήμερα και παρά την καταπληκτική τους αντοχή στη βόσκηση και γενικά σε κάθε μορφής πίεση, δεν μπορούν πλέον να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στον ρυθμιστικό, προστατευτικό και βελτιωτικό , του περιβάλλοντος, ρόλο τους. Θα πρέπει να θεωρηθούν ως ασταθή οικοσυστήματα και βέβαια να τεθούν σε διαδικασία ανόρθωσης και ανασυγκρότησης.

Τα είδη που συγκροτούν τα οικοσυστήματα αυτά είναι κυρίως θερμόφιλα είδη της υπομεσογειακής ζώνης βλάστησης, όπως: χνοώδης δρυς *(Quercus pubescens),*πρίνος *(Quercus coccifera),* γαύρος *(Carpinus orientalis),* φράξος *(Fraxinus ornus),* αγριγκορτσιά *(Pyrus amygdaliformis),* κουτσουπιά *(Cercis siliquastrum), Rhus coriaria, Cotinus coggygria, Crataegus oxyacantha, Rosa sp., Cistus salvifolius & parvifolius, Rubus fruticosus κ.ά.*

Σ' ότι αφορά στην ποώδη βλάστηση εμφανίζονται κυρίως τα είδη: *melica uniflora, dactylis glomerata, thymus longicaulis, marrubium peregrinum, cynosurus echinatus, ceterach officinarum, ballota acetabulosa, galium sp., anthyllis cytisoides, salvia sp., teucrium polium, micromeria sp., vicia sp., cyclamen hederifolium, ranunculus sp., hypericum sp. κ.ά.*

- . **Παραμεσογειακά οικοσυστήματα πλατυφύλλου δρυός *(Quercetum frainetto).***

Είναι το πολυτιμότερο και σημαντικότερο είδος δρυός της χώρας μας, τόσο για την έκταση που καταλαμβάνουν τα οικοσυστήματά της (σχεδόν το 1/3 των δασών της χώρας μας), όσο και για το πολύτιμο ξύλο της, ως τεχνικό και ως καυσόξυλο, καθώς και για τους καρπούς και το φύλλωμά της, που χρησιμεύουν στη διατροφή ήμερων και άγριων ζώων.

Στην περιοχή μελέτης τα οικοσυστήματα της πλατύφυλλης δρυός καταλαμβάνουν σημαντική έκταση. Καλύπτουν, στο σύνολό της, την παραλίμνια ζώνη και προς τις πλαγιές φθάνουν σε υψόμετρα που ποικίλουν από 900 έως και 1000 μέτρα.

Οι εκθέσεις στον ορίζοντα ποικίλουν επίσης, συχνά εναλλασσόμενες μεταξύ Β, ΒΑ, Α, ΝΑ, Ν, ακόμη και Ν.Δ, Δ. Οι κλίσεις είναι γενικά ήπιες έως μέτριες και το ανάγλυφο ποικιλόμορφο μεν, αλλά όχι με έντονες διαφοροποιήσεις. Ο ψαμμιτικός φλύσχης είναι το βασικό πέτρωμα στο οποίο αναπτύσσονται τα οικοσυστήματα αυτά, ενώ τα εδάφη στα οποία εδράζονται έχουν αργιλώδη έως αργιλοπηλώδη δομή και σύνθεση και είναι βαθιά έως μέτρια βαθιά.

Τα οικοσυστήματα αυτά έχουν υποστεί κατά το παρελθόν εντατική εκμετάλλευση, με αλόγιστες, ληστρικές υλοτομίες, κλαδονομή και βέβαια υπερβόσκηση, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά να φέρουν ακόμη και σήμερα έντονα τα σημάδια της κακοδιαχείρισης και γενικά της αλόγιστης και απρογραμμάτιστης αξιοποίησης.

Κατά την τελευταία περίοδο σχετικής ηρεμίας αυτών των οικοσυστημάτων, παρότι η βόσκηση δεν έλειψε ποτέ μέχρι σήμερα, με την απαγόρευση των αποψιλωτικών υλοτομιών και τη διαχείριση των οικοσυστημάτων, με σκοπό την αναγωγή και ανόρθωσή τους, έχουν δρομολογηθεί και ενθαρρυνθεί διαδικασίες ανόρθωσης, ανασυγκρότησης και προοδευτικής διαδοχικής πορείας (progressive succession), που αναμένεται να οδηγήσουν σύντομα σε βιοκοινοτική ισορροπία αυτών των οικοσυστημάτων. Σχεδόν σ' ολόκληρη την έκταση των δρυοδασών, στον υποόροφό τους, εμφανίζονται νεαρά άτομα ελάτης και μάλιστα πολύ ζωτικά, τα οποία στο μέλλον και εφόσον δε διαταραχθεί η σημερινή δομή θα παίξουν σημαντικό ρόλο συμμετέχοντας στις συστάδες δρυός σε τέτοιες αναλογίες που θα τις διαφοροποιούν και θα τις μετατρέπουν σε μεικτές δρυός/ελάτης. Βέβαια σ' αυτή την εξέλιξη πέρα από την ηρεμία και την καλύτερη διαχείριση, σημαντικό ρόλο έπαιξε και η λίμνη, που βελτίωσε αισθητά την σχετική υγρασία του αέρα.

Με τη σημερινή δομή, σύνθεση και συγκρότησή τους, τα οικοσυστήματα της πλατυφύλλου δρυός, στην περιοχή της λίμνης Ν. Πλαστήρα, μπορούν να θεωρηθούν σταθερά και ικανά να προσφέρουν τις πολλαπλές ευεργετικές τους επιδράσεις (προστατευτικές, αισθητικές, αναψυχικές, υδρολογικές, υδρονομικές, παραγωγικές κ.ά.), φθάνει βέβαια να τεθούν όλα τα δρυοδάση της περιοχής υπό αναγωγή και σχετική προστασία, ιδιαίτερα από τη βοσκή και τις πυρκαγιές, που κατά την εαρινή κυρίως περίοδο (συσσώρευση φυλλάδας) μπορούν να αποδειχθούν καταστροφικές.

Άλλα, διάσπαρτα ή σε μικροομάδες και συδενδρίες, δασοπονικά είδη, που συνοδεύουν τα οικοσυστήματα της πλατυφύλλου δρυός είναι: η πεδινή σφένδαμος *(Acer campestre)*, η ορεινή σφένδαμος *(Acer pseudoplatanus)*, η τρίλοβη σφένδαμος *(Acer monspessulanum),* η ορεινή φτελιά *(Ulmus glabra)*, η ελάτη *(Abies borisiiregis),* η καστανιά *(Castanea sativa)*, η αγριοκερασιά *(Prunus avium)*, η αντιδισεντερική σορβιά *(Sorbus torminalis)*, η καρυδιά *(Juglans regia)*, η οστριά *(Ostria*

carpinifolia), ο ανατολικός γαύρος *(Carpinus orientalis)*, η κρανιά *(Cornus mas)*, η αγριοφουντουκιά *(Corylus avelana)*, είδη Pyrus και στα ρέμματα κυρίως πλατάνια *(Platanus orientalis)*, ιτιές *(Salix incana, S. alba κ.ά.)*, είδη βάτου *(Rubus sp.)*, αγριοτριανταφυλλιές *(Rosa spp.)* και διάφορα άλλα είδη με μικρότερη όμως συμμετοχή.

Σ' ότι αφορά την ποώδη βλάστηση, που συνοδεύει και χαρακτηρίζει τα οικοσυστήματα της δρυός, αυτή αποτελείται από τα ακόλουθα κυρίως είδη : *Vicia cracca, Luzula forsteri, Lathyrus laxiflorus, Rubus fruticosus, Helleborus cyclophyllus, Dactylis glomerata, Platanthera chlorantha, Campanula spathulata, Trifolium sp. Bellis perennis, Aremonia agrimonoides, Potentilla micrantha, Bunium ferulaceum, Geranium sp., Festuca heterophylla, Trifolium alpestre, Loranthus europaeus, Dorycnium pentaphyllum, Melittis melissophyllum, Crocus sp. Lotus corniculatus, Rumex acetosella, Digitalis laevigata κ.ά.*

- **. Μεικτά οικοσυστήματα ελάτης/δρυός, δρυός/ελάτης και κατά θέσεις με συμμετοχή και της καστανιάς.**

Τα οικοσυστήματα αυτά δημιουργούνται στις θέσεις επαφής των δύο ζωνών βλάστησης (δρυός και ελάτης) και αποτελούν μεταβατικά στάδια δάσους, των οποίων η πορεία, εάν δεν διακοπεί από κάποιο ακραίο οικολογικό παράγοντα, θα οδηγηθεί σταδιακά στις καλύτερες θέσεις (ρέματα, βόρειες εκθέσεις, κοιλώματα), σε απόμειξη και κυριαρχία της ελάτης. Βέβαια στις χαμηλότερες αυτές θέσεις η ελάτη δεν είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική, γι' αυτό σε πολλές περιπτώσεις θα διατηρηθεί η μείξη καθώς και τα αντίστοιχα οικοσυστήματα. Το κυρίαρχο κάθε φορά είδος, τουλάχιστον σε ότι αφορά στον όγκο βιομάζας με τον οποίο συμμετέχουν στη μεικτή συστάδα, θα είναι εξαρτημένο από τις τοπικές εδαφικές και μικροκλιματικές συνθήκες. Στις καλύτερες θέσεις θα υπερέχει η ελάτη, ενώ αντίθετα στις ράχες, νότιες, νοτιοανατολικές έως νοτιοδυτικές εκθέσεις θα συμμετέχει με μεγαλύτερη αναλογία βιομάζας στη μεικτή συστάδα η πλατύφυλλη δρυς. Η δυναμική αυτών των οικοσυστημάτων είναι εντυπωσιακή, καθώς εύκολα διαπιστώνει κανείς με πόση ευκολία αναγεννιέται η ελάτη κάτω από την κομοστέγη της δρυός και από την άλλη πόσο καλά συναυξάνει η πλατύφυλλη δρυς μέσα σε νεαρά άτομα ελάτης.

Η συνεχιζόμενη βέβαια βόσκηση, σε συνδυασμό και με τον υψηλό βαθμό συγκόμωσης των νεαρών αυτών μικροσυστάδων, δεν ευνοούν καθόλου τη φυσική αναγέννηση με σπέρματα δρυός, ενώ αντίθετα η ελάτη αναγεννιέται κανονικά και παρά την πίεση που υφίσταται από τη βόσκηση διαθέτει πολυάριθμα άτομα σε όλους τους ορόφους. Παρά τον μεταβατικό τους χαρακτήρα, τα μεικτά αυτά οικοσυστήματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και λειτουργούν ως σταθερά δασικά οικοσυστήματα με πολλαπλές ωφέλειες και θετικές επιδράσεις για τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Στην κατηγορία των μεικτών αυτών οικοσυστημάτων ανήκουν και αυτά με μεγαλύτερη συμμετοχή της καστανιάς. Η καστανιά συνοδεύει τη δρυ στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης Πλαστήρα με μεγαλύτερους ή μικρότερους πληθυσμούς, ανάλογα με τις ιδιαίτερες σταθμικές και μικροκλιματικές συνθήκες. Στην περιοχή Νεοχωρίου γίνεται κυρίαρχη στις ψηλότερες θέσεις και στη ζώνη μετάβασης προς την ελάτη. Συγκροτεί συχνά σ' αυτές τις θέσεις μεικτές συστάδες, με την ελάτη προς τα ψηλότερα και με τη δρυ προς τα χαμηλότερα. Δεν είναι βέβαια λίγες οι θέσεις όπου συμμετέχουν και τα τρία είδη μαζί, σε ποικίλλουσες αναλογίες και διάφορη κατεύθυνση στην εξελικτική τους πορεία. Και αυτός ο τύπος μεικτών οικοσυστημάτων, τελικός ή μεταβατικός, θα υφίσταται διαρκώς στην περιοχή και θα προσφέρει βιογαιοκοινοτική σταθερότητα, άριστο αισθητικό και αναψυχικό αποτέλεσμα και ποικιλία προϊόντων και ωφελειών. Απαιτείται όμως προστασία και απαλλαγή από την έντονη βόσκηση.

Τα συνοδά δασοπονικά είδη αυτών των οικοσυστημάτων, καθώς και τα είδη της ποώδους βλάστησης, δε διαφέρουν από τα αντίστοιχα των οικοσυστημάτων δρυός και ελάτης, απλά εμφανίζονται σε διάφορους συνδυασμούς, ανάλογα με τις σταθμικές συνθήκες και την κυριαρχία των ειδών. Το ίδιο συμβαίνει σε όλους τους τύπους μεικτών οικοσυστημάτων της περιοχής μελέτης.

- **Παρόχθια οικοσυστήματα (πλατάνου, ιτιάς, σκλήθρου)**

Κατά μήκος των κύριων, αλλά και δευτερευόντων ρεμάτων, σε υγρές – ελώδεις θέσεις δημιουργούνται λιγότερο ή περισσότερο, τυπικά παρόχθια οικοσυστήματα αποτελούμενα από τα είδη *Platanus orientalis, Alnus glutinosa, Salix incana, Salix alba* κ.ά. Στα οικοσυστήματα αυτά δημιουργούνται άριστες συνθήκες διαμονής και διατροφής πληθώρας ζώων (εντόμων, ερπετών, πτηνών και θηλαστικών), γι' αυτό και πρέπει να προστατευθούν αποτελεσματικά από κάθε είδους κινδύνους και απειλές.

<u>Δασική Βλάστηση</u>

Η δασική βλάστηση, της περιοχής που μελετάμε, διαμορφώνεται ως αποτέλεσμα των κλιματικών και εδαφικών συνθηκών που επικρατούν καθώς και όλων των ανθρωπογενών επιδράσεων σ' αυτό. Σύμφωνα με τον Σπ. Ντάφη, ο οποίος χρησιμοποιεί τις ανώτερες φυτοκοινωνικές μονάδες του συστήματος του BRAUN – BLANQET (τάξη, σύνδεσμος, φυτοκοινωνία) και ακολουθεί την ταξινόμηση της βλάστησης της ΝΑ Ευρώπης, που έγινε από τον HORVAT διακρίνουμε για την περιοχή μελέτης τις παρακάτω ζώνες βλάστησης:

Α. Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης QUERCETALIA PUBESCENTIS (λοφώδης υποορεινή).

Εμφανίζεται με την υποζώνη ξηρόφιλων φυλλοβόλων δρυών QUERCION CONFERTAE

(λοφώδες υποορεινή ορεινή):

α) αυξητικός χώρος QUERCETUM COMFERTAE που εξαπλώνεται στα μέσα υψόμετρα της περιοχής της περιοχής και σε υψόμετρο 400-1150μ. είτε σε αμιγή κατάσταση, είτε σε μίξη άλλων πλατύφυλλων (γαύρος, οστρυά, φράξος κλπ), είτε με την ελάτη στις ψηλότερες θέσεις.

β) αυξητικός χώρος TILIO – CASTANETUM με αντιπροσωπευτικότερο είδος την καστανιά την κοινή (KASTANEA SATIVA) και τη συναντούμε σε ομάδες και λόχμες στις συστάδες της ελάτης.

Επίσης εμφανίζεται με την υποζώνη Ostryo – Carpinion:

α) αυξητικός χώρος Coccifero Carpinetum με κύριο εκπρόσωπο τον πρίνο. Το μεγαλύτερο ποσοστό του χώρου αυτού οφείλεται βασικά σε ανθρωπογενείς επιδράσεις και στη μεγάλη αντοχή του πρίνου στη βοσκή, πυρκαγιές και άλλες κακώσεις, καθώς και στη μεγάλη ριζοβλαστητική και πρεμνοβλαστητική ικανότητά του.

Δ.3. 2. Πανίδα

Τα πιο κοινά είδη πτηνών είναι η πέρδικα, ο φασιανός, το ορτύκι, η μπεκάτσα, το τρυγόνι, ο σπουργίτης, ο κότσυφας, το γεράκι, η κάρυα, η κίσσα, η κουκουβάγια κ.λ.π. Η ιχθυοπανίδα των ρεμάτων θεωρείται φτωχή. Τα είδη που διαβιώνουν είναι η μπριάνα (κοινώς λαδούσα) - Barbus sp., ο κέφαλος - Leuciscus cephalus και το χέλι - Anguilla anguilla. Όσον αφορά τη χερσαία πανίδα απαντώνται αγριόχοιρος, λαγός, λύκος, αλεπού, νυφίτσα, κουνάβι, σκίουρος, ζαρκάδι, ελάφι κ.ά. καθώς και διάφορα είδη ποντικών, σαύρας και φιδιών. Η πανίδα της περιοχής χαρακτηρίζεται υποβαθμισμένη. Οι λόγοι που περιορίστηκαν ορισμένα είδη είναι η παράνομη θήρα και η καταστροφή των φυσικών τόπων διαβίωσης και αναπαραγωγής τους. Επίσης κάποια είδη όπως λύκοι- τσακάλια κινδυνεύουν να αφανιστούν λόγω της επικήρυξής τους κατά το παρελθόν από το Δασαρχείο, τα οποία υποφέρουν και από την έλλειψη ειδών που αποτελούν την τροφή τους.

Σύμφωνα με την ΕΠΜ Περιοχής Λίμνης Πλαστήρα (2001) η πανίδα της περιοχής μελέτης είναι εξαιρετικά πλούσια και ενδιαφέρουσα, διότι αφενός περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό ειδών ασπόνδυλων και σπονδυλωτών και αφετέρου οι πληθυσμοί αυτών των ειδών βρίσκονται σε ικανοποιητική κατάσταση. Επίσης η κατάσταση των ενδιαιτημάτων, όπου φιλοξενούνται οι ζωικές ομάδες κρίνεται καλή. Πολλά από τα είδη που καταγράφηκαν προστατεύονται από διεθνείς Συμβάσεις και από Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και από την ελληνική νομοθεσία.

Πιο συγκεκριμένα από τα taxa ασπόνδυλων και σπονδυλωτών που βρέθηκαν στην περιοχή μελέτης:

- Στο Κόκκινο Βιβλίο (Α) αναφέρονται 2 είδη εντόμων, 4 είδη ιχθύων, 2 είδη ερπετών, 6 είδη πτηνών και 9 είδη θηλαστικών στις κατηγορίες σπάνια, τρωτά, κινδυνεύοντα, απειλούμενα τοπικά ή ανεπαρκώς γνωστά.

- Ένα ενδημικό είδος (Β) ιχθύων (*Pseudophoxinus pleurobipunctatus,* συνώνυμο του *Phoxinellus* sp.) υπάρχει στην περιοχή.

- Από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ προστατεύονται 2 είδη εντόμων, ένα είδος ιχθύων, ένα είδος αμφιβίων, 2 είδη ερπετών και 3 είδη θηλαστικών. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι το ένα είδος θηλαστικών, η αρκούδα (*Ursus arctos),* χαρακτηρίζεται ως είδος προτεραιότητας.

- Από τη Σύμβαση της Βέρνης (Γ) προστατεύονται 2 είδη εντόμων, 1 είδος ιχθύων, 5 είδη αμφιβίων, 5 είδη ερπετών, 63 είδη πτηνών και 7 είδη θηλαστικών.

- Στην Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (Γ) αναφέρονται 20 είδη πτηνών.

- Στον κατάλογο της IUCN (Δ) αναφέρονται 2 είδη ερπετών (χελώνες), το ένα στην κατηγορία Τρωτά A1cd (*Testudo graeca*) και το άλλο (*Testudo hermanni*) στην κατηγορία χαμηλού κινδύνου nt/-.
- Από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (Δ) προστατεύονται 2 είδη ιχθύων, 3 είδη αμφιβίων, 3 είδη ερπετών και 4 είδη θηλαστικών.

Η καταγραφή της πανίδας των ενδημικών, απειλούμενων, σπάνιων και προστατευόμενων ειδών γίνεται με βάση τον παρακάτω διαχωρισμό: Ασπόνδυλα, Ψάρια, Αμφίβια, Ερπετά, Πτηνά και Θηλαστικά.

<u>Ασπόνδυλα</u>

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι ακόλουθες πληροφορίες για τα taxa των ασπόνδυλων που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

- Προστασία του είδους από το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Είδος οικοτόπου (ενδιαιτήματος) στον οποίο παρατηρείται το είδος.
- Παρουσία του είδους στην περιοχή.
- Βαθμός διατήρηση του ενδιαιτήματος.
- Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που παρουσιάζεται στην περιοχή σε σχέση με τη

φυσική εξάπλωση του είδους.

- Συνολική εκτίμηση (αξία) της περιοχής που αφορά τη διατήρηση του είδους.
- Αιτία ενδιαφέροντος του είδους.

Ψάρια

Τα είδη ψαριών που επικρατούν στην περιοχή είναι τα παρακάτω:

ΕΙΔΟΣ	**ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ**
Tinca tinca	Γλήνι
Carassius auratus gibelio	Πεταλούδα
Coregonus lavaretus	Κορήγωνος
Anguilla anguilla	Χέλι
Leuciscus cephalus	Ασπρόψαρο
Salmo trutta	Πέστροφα
Pseudophoxinus pleurobipunctatus	
Cyprinus carpio	Γριβάδι
*Barbus capito **	

Αμφίβια

Είδη αμφιβίων που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ	**ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ**
Triturus cristatus?	Λοφιοφόρος Τρίτωνας
Triturus alpestris	Αλπικός Τρίτωνας
Rana graeca	Βάτραχος
Rana dalmatina	Βάτραχος
*Bombina variegata**	Βάτραχος

Ερπετά

Είδη ερπετών που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ	**ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ**
Anguis fragilis	Κονάκι
Ablepharus kitaibelii	Σαύρα
Podarcis muralis	Σαύρα
*Testudo graeca**	Χελώνα
*Testudo hermani**	Χελώνα

Πτηνά

Είδη πτηνών που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ	**ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ**
Egretta garzetta	Λευκοτσικνιάς
Ardea cinerea	Σταχτοτσικνιάς
Ciconia ciconia	Πελαργός
Anas platyrynchos	Πρασινοκεφαλόπαπια
Pernis apivorus	Σφηκοβαρβακίνα
Neophron percnopterus	Ασπροπάρης
Gyps fulvus	Όρνιο
Circaetus gallicus	Φιδαετός
Aquila chrysaetos	Χρυσαετός
Accipiter nisus	Ξεφτέρι
Buteo buteo	Ποντικογερακίνα
Falco peregrinus	Πετρίτης
Falco tinnunculus	Βραχοκιρκίνεζο
Alectoris graeca	Πέρδικα
Charadrius dubius	Ποταμοσφυριχτής
Larus cachinnans	Ασημόγλαρος
Larus ridibundus	Καστανοκεφαλόγλαρος
Sterna hirundo	Ποταμογλάρονο
Columba palumbus	Φάσσα

Streptopelia turtur	Τρυγόνι
Cuculus canorus	Κούκος
Otus scops	Γκιώνης
Apus apus	Μαυροσταχτάρα
Apus melba	Βουνοσταχτάρα
Alcedo atthis	Αλκυόνα
Dendrocopos leucotos	Λευκονωτοτσικλιτάρα
Dendrocopos major	Παρδαλοτσικλιτάρα
Picus viridis	Πρασινοτσικλιτάρα
Ptyonoprogne rupestris	Πετροχελίδονο
Hirundo daurica	Μιλτοχελίδονο
Hirundo rustica	Σταυλοχελίδονο
Delichon urbica	Χελιδόνι
Anthus pratensis	Λιβαδοκελάδα
Motacilla flava	Κιτρινοσουσουράδα
Motacilla cinerea	Σταχτοσουσουράδα
Lanius collurio	Αετομάχος
Lanius minor	Γαιδουροκεφαλάς
Garrulus glandarius	Κίσα
Pica pica	Κορακάξα
Corvus c. Sardonius	Κουρούνα
Corvus cora x	Κοράκι
Troglodytes troglodytes	Τρυποφράχτης
Sylvia atricapilla	Μαυροτσιροβάκος
Sylvia cantillans	Κοκκινοτσιροβάκος
Phylloscopus trochillus	Θαμνοφυλλοσκόπος
Phyloscopus collybita	Δενδροφυλλοσκόπος
Regulus ignicapillus	Πυρροβασιλίσκος
Regulus regulus	Χρυσοβασιλίσκος
Carduelis carduelis	Καρδερίνα
Carduelis spinus	Λούγαρο
Carduelis chloris	Φλώρος
Fringilla coelebs	Σπίνος
Fringilla montifrigilla	Χειμωνόσπινος

Serinus serinus	Σκαρθάκι
Certhia brachydactyla	Καμποδενδροβάτης
Certhia familiaris	Βουνοδενδροβάτης
Passer domesticus	Σπουργίτης
Miliaria calandra	Καμποτσίχλονο
Muscicapa striata	Σταχτομυγοχάφτης
Parus ater	Ελατοπαπαδίτσα
Parus caeruleus	Γαλαζοπαπαδίτσα
Parus major	Καλόγερος
Sitta europaea	Δενδροτσοπανάκος
Phoenicurus ochruros	Καρβουνιάρης
Erithacus rubecula	Κοκκινολαίμης
Turdus merula	Κότσυφας
Turdus viscivorus	Γερακότσιχλα
Upopa epops	Τσαλαπετεινός

Θηλαστικά

Είδη θηλαστικών που απαντώνται στην περιοχή μελέτης:

ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ

ΕΙΔΟΣ	ΚΟΙΝΟ ΟΝΟΜΑ
Vulpes vulpes	Αλεπού
Sus scrofa	Αγριογούρουνο
Oryctolagus cuniculus	Αγριοκούνελο
Sciurus vulgaris	Σκίουρος
Erinaceus concolor	Σκαντζόχοιρος
Felis sylnestris	Αγριόγατος
*Canis lupus**	Λύκος
Canis aureus	Τσακάλι
•*Ursus arctos**	Αρκούδα
*Lutra lutra**	Βίδρα
Capreolus capreolus	Ζαρκάδι
Talpa sp.	Τυφλασπάλακας
Meles meles	Ασβός

Δ.3. 3. Προστατευόμενες περιοχές NATURA

Όλη η περιοχή μελέτης έχει θέσεις θέας, καταπληκτικά δάση και φυσικές ομορφιές. Διαθέτει επίσης πολλά ποτάμια, χείμαρρους και ρέματα που έχουν ήδη αναφερθεί στη γεωφυσική περιγραφή της περιοχής. Λόγω του γεγονότος ότι η περιοχή ήταν πέρασμα των κτηνοτρόφων προς και από τα καλοκαιρινά τους λιβάδια έχει πάρα πολλά μονοπάτια από τα οποία αρκετά είναι ακόμα προσπελάσιμα.

Σημαντικές περιοχές φύσης (τόποι) στην περιοχή αποτελούν οι περιοχές που προτείνονται για ένταξη στο δίκτυο «Φύση 2000».

Η «Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού» με κωδικό GR1410001 έτσι όπως περιγράφεται στην τυποποιημένη μορφή δεδομένων του προγράμματος “ΦΥΣΗ 2000” είναι τύπου Β, δηλαδή τόπος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που δεν σχετίζεται με άλλες περιοχές του δικτύου “Φύση 2000” (Natura 2000). Η περιοχή, η οποία περιλαμβάνει την τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, βρίσκεται στο ορεινό τμήμα των Αγράφων (Ν Πίνδος) στα όρια του χωριού Μπελοκομύτης. Η κλίση του εδάφους κυμαίνεται από μέτρια (20%) έως έντονη (80%). Το μητρικό πέτρωμα αποτελείται από ψαμμιτικούς φλύσχες και ασβεστόλιθους. Οι κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν ιδιαίτερα την ανάπτυξη δενδρώδους βλάστησης. Τα πιο εκτεταμένα δάση είναι εκείνα που αποτελούνται αμιγώς από Abies borisii regis. Άλλα σημαντικά είδη δένδρων είναι τα εξής: Quercus frainetto, Pinus nigra ssp. pallasiana και Castanea sativa, ορισμένα ξυλώδη φυτά, όπως τα Acer campestre, A. pseudoplatanus, Platanus orientalis, Salix incana, S. alba, Juniperus foetidissima, J. oxycedrus, Quercus pubescens, Q. cerris, Q. frainetto, Q. dalechampii, Ostrya carpinifolia, Carpinus betulus, κ.λπ., εμφανίζονται συχνά σε μικρές ομάδες ή ως μεμονωμένα δένδρα και θάμνοι στις συστάδες που σχηματίζουν τα κυρίαρχα είδη, δηλαδή το έλατο και η δρυς. Τα προαναφερθέντα είδη ξυλωδών φυτών δημιουργούν ένα μωσαϊκό βλάστησης μέσα στην περιοχή. Το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η βιοποικιλότητα που παρουσιάζει. Στο μωσαϊκό των βιοτόπων φιλοξενείται εξαιρετικά πλούσια πανίδα τόσο σε αριθμό ειδών όσο και σε αριθμό ατόμων. Πολλά σημαντικά είδη ασπονδύλων και σπονδυλοζώων έχουν καταγραφεί στην περιοχή.

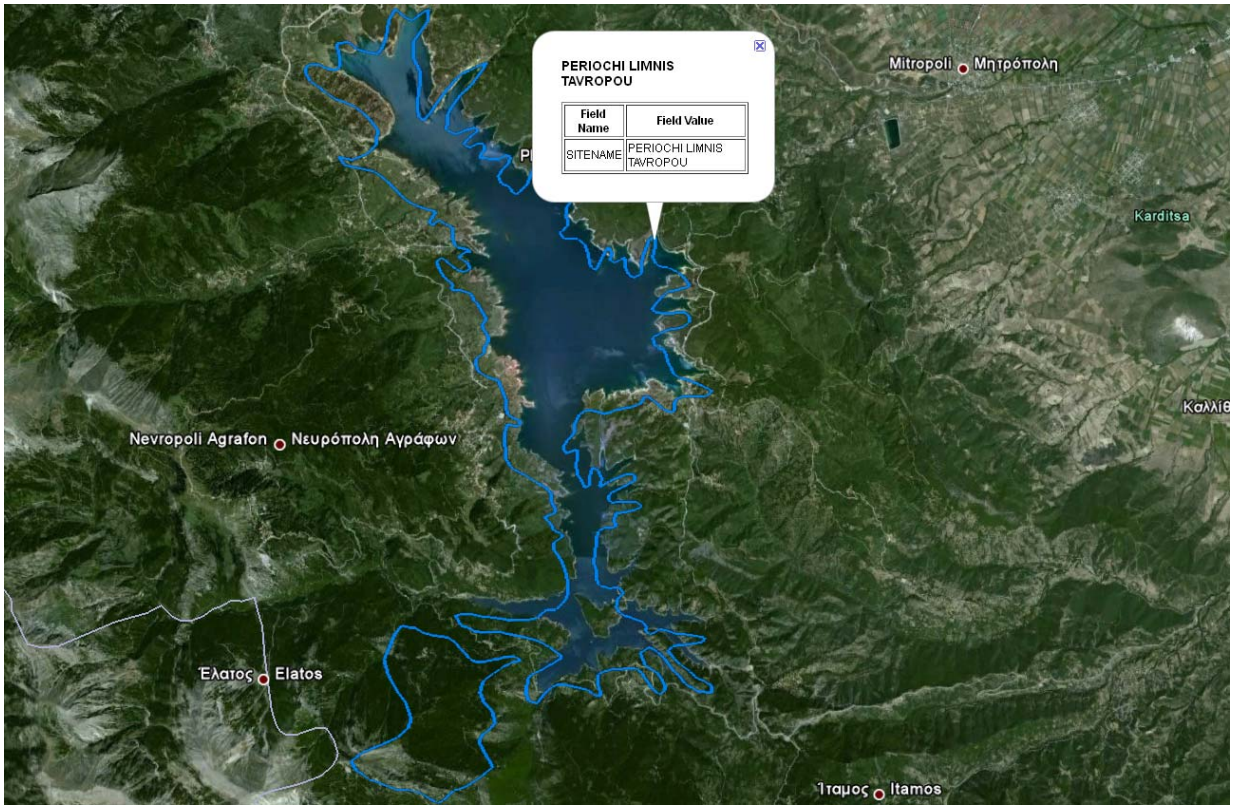

Για την Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού» με κωδικό GR1410001 έχει εκπονηθεί Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΕΜ Α.Ε., 2001), η οποία ανατέθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Περιβάλλον" (Ε.Π.ΠΕΡ 1994 - 2000). Η ΕΠΜ έχει καταλήξει σε Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο όμως δεν έχει ακόμα υπογραφεί. Η περιοχή μελέτης της ΕΠΜ περιλαμβάνει τις τοπικές κοινότητες Καρβασαρά, Καρίτσας, Καροπλεσίου, Καστανιάς, Κερασιάς, Κρυονερίου, Λαμπερού, Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Μοσχάτου, Μπελοκομίτη, Νεωχωρίου, Πεζούλας και Φυλακτής. Σύμφωνα με την ΕΠΜ, το σύνολο της ως άνω περιοχής μελέτης (χερσαία και υδάτινη περιοχή της Λίμνης Ν. Πλαστήρα) χαρακτηρίζεται ως «Περιοχή Οικοανάπτυξης λίμνης Ν. Πλαστήρα» και η αιτιολόγηση του χαρακτηρισμού αυτού βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία:

- Πρόκειται για εκτεταμένη χερσαία περιοχή της οποίας τα φυσικά οικοσυστήματα παραμένουν, παρά τις ανθρώπινες δραστηριότητες, πρωτογενή και σταθερά.
- Στην περιοχή εμφανίζεται μεγάλος αριθμός ενδημικών ειδών χλωρίδας και πανίδας, τα οποία προστατεύονται από την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία και τις Διεθνείς Συμβάσεις καθώς και αρκετοί οικότοποι της Οδηγίας 92/43 της Ε.Ε.
- Η περιοχή της λίμνης και η γύρω περιοχή αποτελούν τοπίο υψηλής αισθητικής αξίας.

- Οι δραστηριότητες που ασκούνται είναι παραδοσιακές δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα και με τρόπο συμβατό στην προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων.
- Η ύπαρξη σε όλη την περιοχή στοιχείων ιστορικού, φυσικού και εν γένει πολιτισμικού ενδιαφέροντος, τα οποία χρήζουν προστασίας και ανάδειξης και σύνδεσης με τις οικολογικά σημαντικότερες περιοχές.
- Το ισχυρό νομικό καθεστώς που ισχύει για την περιοχή.
- Η πεποίθηση ότι ο χαρακτηρισμός της περιοχής ως «Περιοχή Οικοανάπτυξης» προσφέρει την καλύτερη δυνατή προστασία στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής και βέβαια πλεονεκτήματα στην οικοτουριστική ανάπτυξη των παρακείμενων οικισμών, καθώς θα ληφθούν μέτρα και περιορισμοί όσον αφορά τις χρήσεις και τις δραστηριότητες γύρω από τη λίμνη και μέσα σε αυτή.

Ο ως άνω χαρακτηρισμός της λίμνης Πλαστήρα έχει σκοπό την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου, εξαιτίας της μεγάλης βιολογικής, οικολογικής, αισθητικής, επιστημονικής, γεωμορφολογικής και παιδαγωγικής αξίας που παρουσιάζει. Ειδικότερα επιδιώκεται η διατήρηση και διαχείριση των σπάνιων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας καθώς και η διατήρηση του τοπίου στην συγκεκριμένη περιοχή.

Εντός της «Περιοχής Οικοανάπτυξης λίμνης Ν. Πλαστήρα», περιλαμβάνονται ζώνες με σημαντικά οικολογικά και αισθητικά χαρακτηριστικά, οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας και διαχείρισης και εντάσσονται στην κατηγορία «Περιοχές Προστασίας της Φύσης». Οι ζώνες αυτές, στον καθορισμό των οποίων ελήφθησαν υπόψη οι χρήσεις γης που προτείνονται από την «Τροποποίηση της Ειδικής Χωροταξικής Μελέτης (ΕΧΜ) ανάπτυξης των οικισμών της λίμνης Ταυρωπού, (ΤΕΑΜ 4, 2001)» είναι οι εξής:

- **Περιοχή Α1:** Ζώνη υδάτινου στοιχείου της λίμνης Πλαστήρα – Δ.Ε.Η.

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει τη λίμνη Πλαστήρα και τη ζώνη απαλλοτρίωσης της Δ.Ε.Η. γύρω από τη λίμνη. Το όριο της περιοχής αυτής στην δυτική πλευρά της λίμνης ορίζεται από την ισοϋψή καμπύλη 792, που αποτελεί αφ' ενός την ανώτερη στάθμη της λίμνης και αφ' ετέρου οριοθετεί την περιοχή που είναι ιδιοκτησία της Δ.Ε.Η.

- **Περιοχή Α2:** Ζώνη Δασικών εκτάσεων

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει τη δασική του εκπαιδευτικού δάσους Μπελοκομίτη, το ρέμα της Οξούλας που αποτελεί και το τελευταίο όριο εξάπλωσης της οξιάς στην Ευρώπη καθώς και τα ορεινά βοσκοτόπια που βρίσκονται στην περιοχή αυτή.

- **Περιοχή Α3:** Ζώνη ορεινών βοσκοτόπων

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει τα βοσκοτόπια που βρίσκονται σε μεγάλα υψόμετρα καθώς και βραχώδεις εκτάσεις στις περιοχές αυτές και παρουσιάζουν μεγάλο οικολογικό ενδιαφέρον από την

άποψη της ποικιλότητας που εμφανίζουν στα χλωριδικά και πανιδικά τους χαρακτηριστικά.

- **Περιοχή Α4:** Ζώνη υγροτοπικών εκτάσεων

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει τον κύριο όγκο του παραποτάμιου δάσους του Καροπλεσίου και τις εκτάσεις στις οποίες σχηματίζονται μικροί υγρότοποι στη συμβολή των ποταμών Μέγδοβα και Άσπρου.

- **Περιοχή Α5:** Ζώνη καλλιεργούμενων και δασικών εκτάσεων

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο το μεγαλύτερο μέρος των δασών ελάτης και δρυός.

Στην συνέχεια περιγράφονται αναλυτικά οι επιτρεπόμενες δράσεις, οι όροι και οι περιορισμοί που ισχύουν αφενός εντός των ζωνών Α1, Α2, Α3, Α4 και Α5 και αφετέρου στην υπόλοιπη Περιοχή Οικοανάπτυξης που βρίσκεται εκτός των προαναφερόμενων ζωνών.

Α. <u>Επιτρεπόμενες δράσεις για τις εκτάσεις της Περιοχής Οικοανάπτυξης εκτός των Περιοχών Προστασίας της Φύσης και για τις εκτός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών εκτάσεις:</u>

1. Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του Φορέα Διαχείρισης.
2. Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, κατόπιν μελέτης τεκμηρίωσης για την αναγκαιότητα και σκοπιμότητα αυτών, που υποβάλλεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκρίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.
3. Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφράς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από το φορέα διαχείρισης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών.
4. Η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.
5. Η χρήση των υφιστάμενων γεωργικών αποθηκών και η ανέγερση νέων.
6. Η εκτατική κτηνοτροφία. α) Για τον σκοπό αυτό, με μέριμνα του φορέα διαχείρισης, εκπονείται μελέτη καθορισμού της βοσκοϊκανότητας και των όρων ενσταβλισμού και των υποδομών για την άσκηση της δραστηριότητας και εγκρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, β) Η βελτίωση της ήδη υφιστάμενης κτηνοτροφικής υποδομής επιτρέπεται σύμφωνα με τα πορίσματα της προαναφερόμενης μελέτης και γ) Η κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων που εξυπηρετούν την παραγωγική δραστηριότητα (π.χ δεξαμενές, υδατοδεξαμενές, φρεάτια, αντλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π) επιτρέπεται μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

7. Η εγκατάσταση πτηνο – κτηνοτροφικών μονάδων μέγιστης δυναμικότητας 80 ισοδύναμων ζώων, μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης. Οι υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες δύναται να βελτιώνονται και να εκσυγχρονίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και εφ' όσον το μέγεθος και ο τρόπος διάθεσης των αποβλήτων τους δεν έρχεται σε αντίθεση με τους γενικούς όρους που ισχύουν στην περιοχή.

8. Επιτρέπονται οι χρήσεις σε περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της:

α) βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης, οι σχετικές με τη γεωργική χρήση για την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων

β) κατοικία

γ) Αγροτουριστικά καταλύματα

9. Η μελισσοκομία

10. Η εκτέλεση έργων βελτίωσης, αποκατάστασης, συντήρησης και εκσυγχρονισμού των δικτύων τεχνικών υποδομών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

11. Η δασοπονία μετά από ειδική διαχειριστική μελέτη που θα εκπονηθεί με μέριμνα του φορέα διαχείρισης και θα εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός δύο ετών, από την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος.

Β.(i) <u>Επιτρεπόμενες δράσεις εντός της Περιοχής Προστασίας της Φύσης Α1:</u>

1. Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του Φορέα Διαχείρισης.

2. Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, κατόπιν μελέτης τεκμηρίωσης για την αναγκαιότητα και σκοπιμότητα αυτών, που υποβάλλεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκρίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

3. Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφράς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον φορέα διαχείρισης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών.

4. Οι ναυταθλητικές δραστηριότητες με στοιχειώδεις μη μόνιμες εγκαταστάσεις, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον φορέα διαχείρισης και σύμφωνα με τον κανονισμό διοίκησης

και λειτουργίας και το σχέδιο διαχείρισης.

5. Η κυκλοφορία των υπηρεσιακών σκαφών και με πρόβλεψη αντιρρυπαντικής τεχνολογίας για τον κινητήρα τους.

6. Η επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία και η κίνηση των αλιευτικών σκαφών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Η εκτέλεση έργων συντήρησης των υφιστάμενων δικτύων τεχνικών υποδομών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

8. Τα έργα και οι δραστηριότητες που εξυπηρετούν τη λειτουργία του φράγματος.

Β.(ii) <u>Επιτρεπόμενες δράσεις εντός της Περιοχής Προστασίας της Φύσης Α2 :</u>

1. Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του Φορέα Διαχείρισης.

2. Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, κατόπιν μελέτης τεκμηρίωσης για την αναγκαιότητα και σκοπιμότητα αυτών, που υποβάλλεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκρίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

3. Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφράς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον φορέα διαχείρισης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών.

4. Η εκτατική κτηνοτροφία. α) Για τον σκοπό αυτό, με μέριμνα του φορέα διαχείρισης, εκπονείται μελέτη καθορισμού της βοσκοϊκανότητας και των όρων ενσταβλισμού και των υποδομών για την άσκηση της δραστηριότητας και εγκρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, β) Η βελτίωση της ήδη υφιστάμενης κτηνοτροφικής υποδομής επιτρέπεται σύμφωνα με τα πορίσματα της προαναφερόμενης μελέτης και γ) Η κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων που εξυπηρετούν την παραγωγική δραστηριότητα (π.χ δεξαμενές, υδατοδεξαμενές, φρεάτια, αντλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π) επιτρέπεται μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

5. Η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.

6. Η χρήση των υφιστάμενων γεωργικών αποθηκών και η ανέγερση νέων ειδικής κατασκευής ως προς τα υλικά, στις περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ.

7. Η ανέγερση και χρήση αγροτουριστικών καταλυμάτων στις περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της.

8. Η εκτέλεση έργων συντήρησης των δικτύων τεχνικών υποδομών καθώς και βελτίωσης του οδικού δικτύου σε περιπτώσεις σύνδεσης οικισμών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.
9. Η δασοπονία σύμφωνα με τα εγκεκριμένα διαχειριστικά σχέδια.

Β.(iii) *<u>Επιτρεπόμενες δράσεις εντός της Περιοχής Προστασίας της Φύσης Α3 :</u>*

1. Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του Φορέα Διαχείρισης.
2. Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, κατόπιν μελέτης τεκμηρίωσης για την αναγκαιότητα και σκοπιμότητα αυτών, που υποβάλλεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκρίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.
3. Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφράς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον φορέα διαχείρισης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών.
4. Η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.
5. Η βόσκηση μόνο ως μέσο διαχείρισης των ενδιαιτημάτων:

α) Η βοσκοϊκανότητα κατά είδος, ο χρόνος, η διάρκεια και οι χώροι βόσκησης, ο αριθμός και το είδος των ζώων που θα επιτρέπεται εκάστοτε, καθώς και οι χώροι ενσταβλισμού, θα καθοριστούν από την ειδική διαχειριστική μελέτη, που θα λαμβάνει υπόψη της τις ιδιαίτερες οικολογικές απαιτήσεις.

β) Η ειδική διαχειριστική μελέτη πρέπει να εκπονείται με μέριμνα του φορέα διαχείρισης και να εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός δύο ετών από την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος.

γ) Μέχρι την εκπόνηση ειδικής διαχειριστικής μελέτης απαγορεύεται η βόσκηση στη Ζώνη Α3.

6. Η κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων που εξυπηρετούν την παραγωγική δραστηριότητα (π.χ δεξαμενές, υδατοδεξαμενές, φρεάτια, αντλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π) επιτρέπεται μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.
7. Η εγκατάσταση πτηνο – κτηνοτροφικών μονάδων μέγιστης δυναμικότητας 80 ισοδύναμων ζώων, μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του

φορέα διαχείρισης, στις περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της. Οι υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες δύναται να βελτιώνονται και να εκσυγχρονίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και εφ' όσον το μέγεθος και ο τρόπος διάθεσης των αποβλήτων τους δεν έρχεται σε αντίθεση με τους γενικούς όρους που ισχύουν στην περιοχή.

8. Επιτρέπονται οι παρακάτω χρήσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης, σε περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της:

α) βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης, οι σχετικές με τη γεωργική χρήση για την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων

β) κατοικία

γ) αγροτουριστικά καταλύματα

δ) γεωργικές αποθήκες

9. Η εκτέλεση έργων συντήρησης των δικτύων τεχνικών υποδομών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

10. Η δασοπονία μετά από ειδική διαχειριστική μελέτη, που θα εκπονηθεί με μέριμνα του φορέα διαχείρισης και θα εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός δύο ετών από την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος.

Β.(iv) *<u>Επιτρεπόμενες δράσεις εντός της Περιοχής Προστασίας της Φύσης Α4 :</u>*

1. Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του Φορέα Διαχείρισης.

2. Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, κατόπιν μελέτης τεκμηρίωσης για την αναγκαιότητα και σκοπιμότητα αυτών, που υποβάλλεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκρίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

3. Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφράς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον φορέα διαχείρισης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών.

4. Επιτρέπονται οι παρακάτω χρήσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης, σε περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της:

α) βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης, οι σχετικές με τη γεωργική χρήση για την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων

β) κατοικία

γ) αγροτουριστικά καταλύματα

δ) γεωργικές αποθήκες

5. Η δασοπονία μετά από ειδική διαχειριστική μελέτη, που θα εκπονηθεί με μέριμνα του φορέα διαχείρισης και θα εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός δύο ετών από την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος.

Β.(ν) <u>Επιτρεπόμενες δράσεις εντός της Περιοχής Προστασίας της Φύσης Α5 :</u>

1. Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του Φορέα Διαχείρισης.

2. Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος, κατόπιν μελέτης τεκμηρίωσης για την αναγκαιότητα και σκοπιμότητα αυτών, που υποβάλλεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και εγκρίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

3. Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την αναψυχή καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφράς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον φορέα διαχείρισης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών.

4. Η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας στις νόμιμα υφιστάμενες γεωργικές εκτάσεις.

5. Η χρήση των υφιστάμενων γεωργικών αποθηκών και η ανέγερση νέων ειδικής κατασκευής ως προς τα υλικά, στις περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ.

6. Η εγκατάσταση πτηνο – κτηνοτροφικών μονάδων μέγιστης δυναμικότητας 80 ισοδύναμων ζώων, μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης. Οι υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες δύναται να βελτιώνονται και να εκσυγχρονίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και εφ' όσον το μέγεθος και ο τρόπος διάθεσης των αποβλήτων τους δεν έρχεται σε αντίθεση με τους γενικούς όρους που ισχύουν στην περιοχή.

7. Η κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων που εξυπηρετούν την παραγωγική δραστηριότητα (π.χ δεξαμενές, υδατοδεξαμενές, φρεάτια, αντλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π) επιτρέπεται μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

8. Η μελισσοκομία όπως αυτή ασκείται σήμερα, εφόσον δε δημιουργεί προβλήματα στην λειτουργία του υγροτόπου ή των χερσαίων οικοσυστημάτων.

9. Επιτρέπονται οι παρακάτω χρήσεις, στις περιοχές που καθορίζονται από τη ΖΟΕ και

σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της:

α) βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης, οι σχετικές με τη γεωργική χρήση για την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων

β) κατοικία

γ) αγροτουριστικά καταλύματα

10. Τα έργα βελτίωσης του οδικού δικτύου σε περιπτώσεις σύνδεσης οικισμών και συντήρησης των δικτύων τεχνικών υποδομών μετά από έγκριση περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και μετά από σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών και του φορέα διαχείρισης.

11. Η δασοπονία σύμφωνα με τα εγκεκριμένα διαχειριστικά σχέδια.

Γ. <u>Γενικές διατάξεις:</u>

1. Εξαιρούνται από τις απαγορεύσεις :

Α) Τα έργα και οι δραστηριότητες που την ημέρα δημοσίευσης του Προεδρικού Διατάγματος:

- Υφίστανται και λειτουργούν νομίμως ή
- Βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής με βάση σύννομη άδεια ή
- Έχουν δημοπρατηθεί ή βρίσκονται στο στάδιο δημοπράτησης ή
- Έχουν άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας ή
- Έχει εκδοθεί σχετική οικοδομική άδεια ή
- Έχουν περιβαλλοντικά αδειοδοτηθεί με επιβολή περιβαλλοντικών όρων με τη δυνατότητα, εάν απαιτείται, επιβολής προσθετικών όρων.

Β) Έργα εθνικής σημασίας ύστερα από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου καθώς επίσης έργα και επεμβάσεις λόγω εκτάκτου ανάγκης (σεισμών, πλημμύρων, θεομηνιών κ.λ.π)

2. Τα έργα για τα οποία έχει εκδοθεί απόφαση προέγκρισης χωροθέτησης και εκείνα για τα οποία έχει προηγηθεί, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, παραχώρηση κοινόχρηστων ή δημοτικών γηπέδων και αντίκεινται στις διατάξεις της παρούσας ρύθμισης, επανεξετάζονται κατά προτεραιότητα, στα πλαίσια των προαναφερόμενων διατάξεων της παρούσας ρύθμισης και προωθείται η διαδικασία αδειοδότησης τους μετά από σύμφωνη γνώμη του ΥΠΕΧΩΔΕ και του φορέα διαχείρισης.

3. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι τα έργα αυτά, παρά τους ισχύοντες όρους και περιορισμούς, εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα υποβάθμισης – όχλησης του συνόλου ή στοιχείων των προστατευόμενων οικοσυστημάτων, τότε εκτός των αρμόδιων υπηρεσιών και ο φορέας διαχείρισης έχει τη δυνατότητα να ζητά πρόσθετα δικαιολογητικά και ΜΠΕ, ανεξάρτητα εάν προβλέπεται ή όχι για το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα από τη νομοθεσία, ώστε να επιβληθούν πρόσθετα μέτρα και περιβαλλοντικοί όροι ή να εισηγηθεί την πρόσκαιρη ή οριστική

απαγόρευση αυτών.

4. Για όλα τα επιτρεπόμενα έργα και δραστηριότητες, τα οποία εμπίπτουν στις διατάξεις της ΚΥΑ 69269/5387/90, ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία υπάγονται, ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 8 και 9 αυτής.

5. Η έκδοση απόφασης προέγκρισης χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για όλα τα επιτρεπόμενα έργα και δραστηριότητες, γίνονται μετά τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης, εκτός αν ρητά προβλέπεται διαφορετικά.

6. Το όριο κατάτμησης και αρτιότητας καθώς και οι λοιποί όροι δόμησης καθορίζονται από τη ΖΟΕ.

7. Απαγορεύεται η απομάκρυνση φυτοφρακτών, κάθε νέο έργο εκχέρσωσης και κάθε νέα επέκταση της γεωργικής γης. Εντός δύο ετών, με μέριμνα των αρμόδιων υπηρεσιών, οριοσημαίνονται οι νόμιμα υφιστάμενες γεωργικές καλλιέργειες.

8. Με τον κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας και το σχέδιο διαχείρισης εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα και προγράμματα αντίστοιχα:

- για τη βελτίωση των συνθηκών άρδευσης
- για την ορθολογική χρήση, ποιοτική και ποσοτική, καθώς και για τον τρόπο και χρόνο εφαρμογής λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
- για τη διαχείριση των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων νερού και την παρακολούθηση των ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Δεν επιτρέπονται νέες γεωτρήσεις, πλην των υδρευτικών, μέχρι την πραγματοποίηση ειδικής Υδρογεωλογικής Μελέτης.

9. Με τον κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας και το σχέδιο διαχείρισης μπορεί να επιβάλλονται πρόσθετοι όροι για όλα τα επιτρεπόμενα έργα και δραστηριότητες, για λόγους προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

10. Με μέριμνα των αρμόδιων υπηρεσιών και σύμφωνα με την εξειδίκευση του κανονισμού διοίκησης και λειτουργίας και του σχεδίου διαχείρισης είναι δυνατή η εποχιακή ή μόνιμη απαγόρευση της κυκλοφορίας οχημάτων, κυρίως σε οδούς που δεν εξυπηρετούν νόμιμα υφιστάμενες δραστηριότητες. Απαγορεύεται η ασφαλτόστρωση των αναχωμάτων.

11. Η εγκατάσταση της απαραίτητης υποδομής για την επόπτευση του χώρου, την περιβαλλοντική ενημέρωση, τη σήμανση και τις λοιπές λειτουργίες της Περιοχής Οικοανάπτυξης, επιτρέπεται σύμφωνα με τις εξειδικεύσεις που αναφέρονται στον κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας και το σχέδιο διαχείρισης και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα διαχείρισης.

12. Η θήρα απαγορεύεται σε όλη την έκταση της Περιοχής Οικοανάπτυξης για τρία έτη από την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος. Μετά την παρέλευση της τριετίας είναι δυνατή η

τροποποίηση της παρούσας ρύθμισης, μετά από πρόταση του φορέα διαχείρισης, ανάλογα με τα επιστημονικά δεδομένα σχετικής μελέτης και έκδοση σχετικού κανονισμού.

13. Επιβάλλεται εντός δύο ετών η απομάκρυνση από την περιοχή των υφιστάμενων παράνομων έργων και δραστηριοτήτων, τα οποία έρχονται σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο Προεδρικό Διάταγμα και επιβάλλεται η αποκατάσταση του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τις υποδείξεις του φορέα διαχείρισης.

14. Η ποιοτική και ποσοτική διαχείριση των υδατικών πόρων που τροφοδοτούν την Περιοχή Οικοανάπτυξης και την ευρύτερη περιοχή καθώς και ο προσδιορισμός του κατώτερου ορίου της λίμνης καθορίζονται με την έκδοση ΚΥΑ των Υπουργών Γεωργίας, Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ, εντός δύο ετών μετά από μελέτη , η οποία εκπονείται με μέριμνα του φορέα διαχείρισης.

15. Όλες οι υφιστάμενες δραστηριότητες εντός της Περιοχής Οικοανάπτυξης υποχρεούνται εντός τριών ετών από την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος σε υποβολή ΜΠΕ, στις αρμόδιες υπηρεσίες, για την έκδοση νέων αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας.

16. Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται στη σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για τα θέματα αρμοδιότητας τους, οι οποίες πρέπει να κοινοποιούνται στον φορέα διαχείρισης. Ο φορέας διαχείρισης συντάσσει ετησίως έκθεση την οποία κοινοποιεί στις καθ' ύλη αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες.

Τα «Άγραφα» με κωδικό GR1410002 έτσι όπως περιγράφεται στην τυποποιημένη μορφή δεδομένων του προγράμματος "ΦΥΣΗ 2000" είναι τύπου Β, δηλαδή τόπος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που δεν σχετίζεται με άλλες περιοχές του δικτύου "Φύση 2000". Η περιοχή των Αγράφων βρίσκεται στον κεντρικό ορεινό όγκο της Ελλάδας, τη Ν Πίνδο. Στην περιοχή αυτή εντάσσονται δυο κορυφές με απόκρημνες πλαγιές, το Βουτσικάκι και το Αυγό (υψόμετρο 2.154 και 2.163 m, αντίστοιχα). Το βόρειο ήμισυ της προτεινόμενης περιοχής ανήκει στο Νομό Καρδίτσας και το νότιο στο Νομό Ευρυτανίας. Η οροσειρά της Πίνδου σχηματίζεται κυρίως από φλύσχες και ασβεστολιθικές πλάκες. Η πλειονότητα των οικοτόπων της περιοχής είναι τυπικοί εκπρόσωποι των ορεινών περιοχών της κεντρικής Ελλάδας, όπως τα δάση αείφυλλων σκληρόφυλλων, που χρησιμοποιούνται για βοσκή, και τα δάση πλατύφυλλων φυλλοβόλων. Στα Άγραφα, το κυρίαρχο κωνοφόρο είδος είναι η Abies borisii regis, η οποία είναι άριστα προσαρμοσμένη στις ψυχρές κλιματικές συνθήκες. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες περιορίζονται στη δασική εκμετάλλευση, τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Τα οροπέδια κοντά στους οικισμούς, αξιοποιούνται ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις (δενδροκαλλιέργειες για παραγωγή καρυδιών, κερασιών). Ο χαρακτήρας της περιοχής είναι τυπικός των ορεινών εκτάσεων της Ελλάδας, με αντιπροσωπευτική βλάστηση και είδη της αλπικής και υπαλπικής ζώνης. Η ύπαρξη πλήθους ενδημικών ειδών αποδίδεται στη γεωμορφολογία, στη σχετική απομόνωση και στο υψόμετρο της περιοχής (συχνά πάνω από τα

δενδροόρια), τα οποία αποκαλύπτουν την ενδιαφέρουσα και συχνά μοναδική ορεινή χλωρίδα. Η αλπική και υπαλπική ζώνη χρήζουν προστασίας, με σκοπό τη διατήρηση της ορεινής χλωρίδας. Στοιχεία του ορεινού τοπίου είναι τα οροπέδια, οι ξηροί ασβεστολιθικοί βραχώδεις σχηματισμοί και οι λιθολιπές, που αποτελούν τυπικά ενδιαιτήματα ενδημικών χασμόφυτων. Η παρουσία θηλαστικών, που χρίζουν προστασίας (λύκοι, αρκούδες), ή ακόμα και αρπακτικών πουλιών, προσδίδει στην περιοχή των Αγράφων ιδιαίτερη αξία.

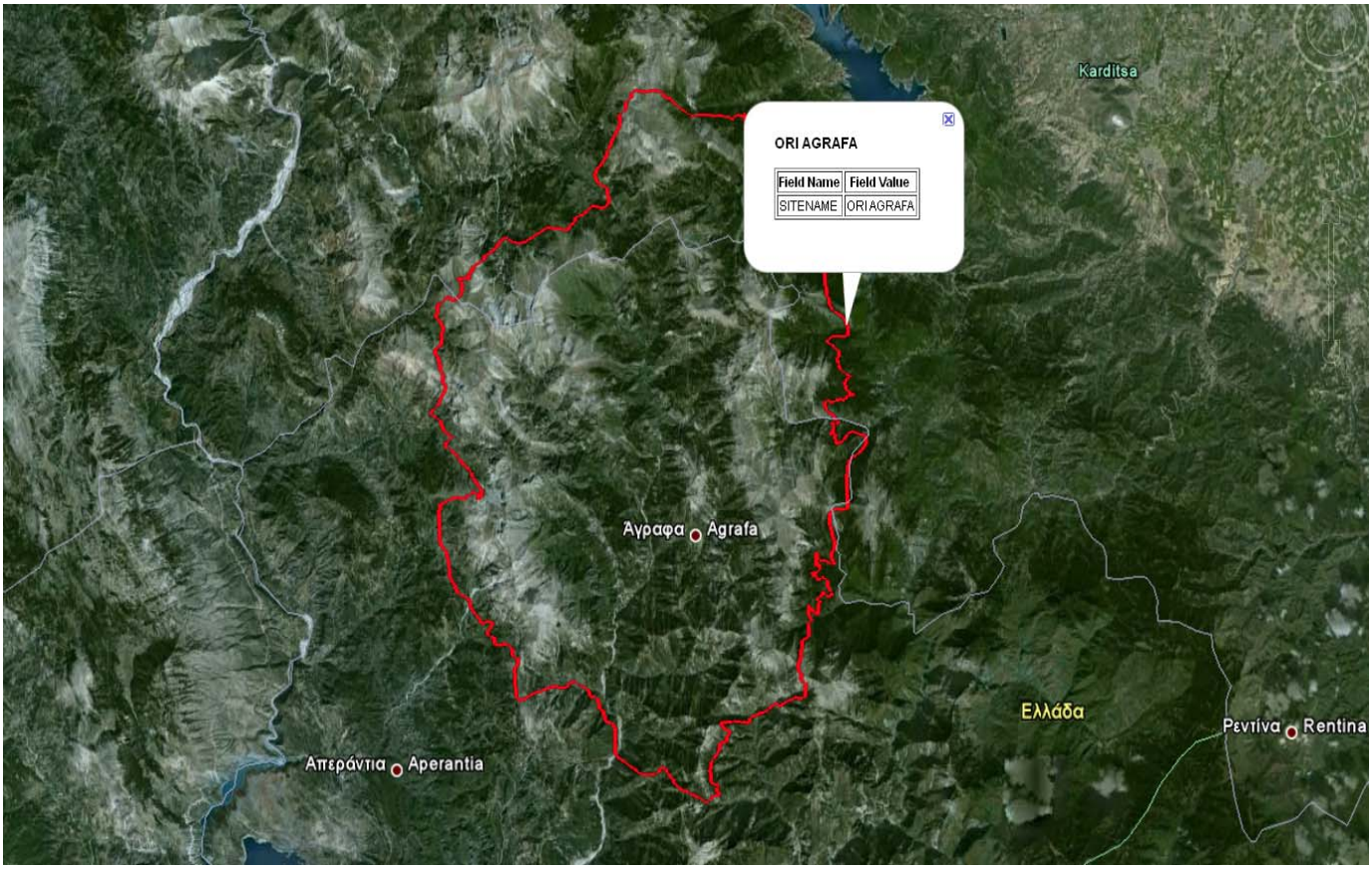

Δ.3. 4. Θεσμοθετημένες ζώνες προστασίας – Ζ.Ο.Ε.

Για την περιοχή των παραλίμνιων κοινοτήτων έχει θεσμοθετηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 315 Δ/29-5-91) “Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου Κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εντός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Καρίτσας, Καστανιάς, Κερασιάς, Κρυονερίου, Λαμπερού, Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Μπελοκομίτη, Πεζούλας, Νεοχωρίου, Φυλακτής και Μοσχάτου". Με το σχετικό Π.Δ/γμα καθορίστηκαν οι περιοχές των δασικών εκτάσεων, της γης υψηλής παραγωγικότητας, η παραλίμνια περιοχή ιδιοκτησίας της ΔΕΗ και οι

περιοχές μικτών χρήσεων. Επίσης, καθορίστηκαν χρήσεις γης, κατώτερα όρια κατάτμησης ενώ για τους λοιπούς όρους και περιορισμούς δόμησης εφαρμόζονται κατά χρήση οι διατάξεις του 6-10-1978 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 538 Δ') και του από 24-5-1985 Π.Δ (ΦΕΚ 270 Δ') (Περί εκτός σχεδίου δόμησης)

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα στην περιοχή διακρίνονται οι παρακάτω ζώνες και υποζώνες ως εξής:

ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1α. Ιδιοκτησίας ΔΕΗ: Απαγορεύεται κάθε δόμηση, δημιουργία προσβάσεων και κατασκευή εγκαταστάσεων, πλην των απαραίτητων για τη λειτουργία του εργοστασίου της ΔΕΗ, την ύδρευση και την επαγγελματική αλιεία. Απαγορεύεται η κατασκευή μόνιμων κτιριακών εγκαταστάσεων για την αλιεία.

1β. Δημόσιες δασικές εκτάσεις: Η περιγραφή των ορίων των Δημόσιων Δασικών Εκτάσεων πρέπει να οριστικοποιηθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, ώστε να υπαχθούν στο καθεστώς προστασίας του Ν. 998/79.

1γ. Γεωργική γη ειδικών καλλιεργειών: Το κατώτατο όριο κατάτμησης ορίζεται σε 10 στρέμματα. Στην περιοχή απαγορεύεται η δόμηση. Κατ΄ εξαίρεση επιτρέπεται σε άρτια γήπεδα και σε γήπεδα τα οποία έχουν κατά τη δημοσίευση του ΦΕΚ 885/06-1-1998 ελάχιστο εμβαδόν τέσσερα (4) στρέμματα η κατασκευή μικρής αποθήκης για φύλαξη εργαλείων εμβαδού μέχρι 25 τ.μ. και ύψους μέχρι 2,50μ. και σε απόσταση τουλάχιστον 50μ. από το όριο του οδικού δικτύου υπό την προϋπόθεση ότι τα παραπάνω γήπεδα είναι καλλιεργπ'υμενα μετά από βεβαίωση της Δ/νσης Γεωργίας. Για την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου Δημόσιο ή ιδιωτικό απαιτείται η τήρηση των διατάξεων της υπ. αρίθμ. 69269/5387/1990 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 678 Β΄ /90).

1δ. Γεωργική γη ειδικών καλλιεργειών και χρήσεων αναψυχής: Το κατώτατο όριο κατάτμησης ορίζεται σε 10 στρέμματα. Στην περιοχή απαγορεύεται η δόμηση. Κατ΄ εξαίρεση επιτρέπεται σε άρτια γήπεδα και σε γήπεδα τα οποία έχουν κατά τη δημοσίευση του ΦΕΚ 885/06-1-1998 ελάχιστο εμβαδόν τέσσερα (4) στρέμματα η κατασκευή μικρής αποθήκης για φύλαξη εργαλείων, εμβαδού μέχρι 25 τ.μ., ύψους μέχρι 2,5 μ. και σε απόσταση τουλάχιστον 50 μ. από το όριο του οδικού δικτύου υπό την προϋπόθεση ότι τα παραπάνω γήπεδα είναι καλλιεργπ'υμενα μετά από βεβαίωση της Δ/νσης Γεωργίας.. Επίσης Εεπιτρέπεται και μόνο σε άρτια γήπεδα η ανέγερση μικρών κτισμάτων μεγίστου εμβαδού μέχρι 80 τ.μ. και ύψους μέχρι 3,50μ. το οποίο

προσαυξάνεται κατά 1,80 μ. για τη κατασκευή στέγης, με χρήση αναψυκτηρίων - χώρων διημέρευσης, χωρίς δυνατότητα παροχής διανυκτέρευσης και εφ΄ όσον πληρούνται οι περιορισμοί ως προς την αποχέτευση των λυμάτων. Μόνο σε άρτια γήπεδα επιτρέπονται κατοικίες για χρήση αγροτουρισμού εφόσον υπάρχει αντίστοιχη εκμετάλλευση και πληρούνται οι προϋποθέσεις αγροτουριστικής επένδυσης με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου 120 τ.μ. και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 3,50μ. το οποίο προσαυξάνεται κατά 1,80 μ. για τη κατασκευή στέγης.

1ε. Μη Δημόσιες δασικές εκτάσεις: Οι συγκεκριμένες εκτάσεις διέπονται από τις διατάξεις του Ν.998/79. Επιτρέπεται η εγκατάσταση μικρών μονάδων αγροτουρισμού εφ΄ όσον υπάρχει αντίστοιχη εκμετάλλευση και πληρούνται οι προϋποθέσεις αγροτουριστικής επένδυσης. Στις περιπτώσεις αυτές η δομημένη επιφάνεια δεν μπορεί να υπερβεί τα 150 μ. με μέγιστο ύψος 3,5 μ. και εφ΄ όσον υπάρχει το οποίο προσαυξάνεται κατά 1,80 μ. για τη κατασκευή στέγης.. Στις Κοινοτικές και Μοναστηριακές ιδιωτικές εκτάσεις επιτρέπεται η εγκατάσταση κατασκηνώσεων, με τις δεσμεύσεις του Ν. 998/79. Για την κάθε περίπτωση θα συντάσσεται ειδική μελέτη που θα εγκρίνεται απαραίτητα από την Ε.Ε.Α.Ε. για τη μορφολογία, τη μέγιστη έκταση και το μέγιστο ύψος των κτισμάτων.

1ζ. Περιοχές προστασίας αρχαιολογικών χώρων: Ως σημειακές περιοχές προστασίας ορίζονται οι εξής: Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου (Νεοχώρι), Ι.Ν. Αγ. Παντελεήμονα (Καλύβια Πεζούλας), Ι.Ν. Αγ. Τριάδος (Φυλακτή), Ι.Μ. Πελεκητής (Καρίτσα), Ι.Μ. Κορώνης (Μοσχάτο), Ι.Μ. Αγ. Τριάδος (Μορφοβούνι), Θέση Παλαιόκαστρο (Μορφοβούνι), Θέση Παλαιοκαστράκι (Μεσενικόλας).

ΖΩΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

2α. Αγροτική γη υψηλών αποδόσεων: Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε 10 στρέμματα. Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται η κατασκευή γεωργικών αποθηκών, δεξαμενών- υδατοδεξαμενών, θερμοκηπίων, αντλητικών εγκαταστάσεων, φρεάτων, δημοσίων ή κοινοτικών εγκαταστάσεων αποθήκευσης - διαλογής προϊόντων της περιοχής και κτιρίων κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ - ΟΤΕ). Κατ΄ εξαίρεση των παραπάνω, σε καλλιεργούμενα γήπεδα (με βεβαίωση της Δ/νσης Γεωργίας) επιτρέπεται η κατασκευή μικρής αποθήκης για φύλαξη εργαλείων κλπ., εμβαδού μέχρι 25 τ.μ. και σε απόσταση τουλάχιστον 50 μ. από το όριο του οδικού δικτύου. Κατά περέκκλιση θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία έχουν κατά τη δημοσίευση του ΦΕΚ 885/06-1-1998 ελάχιστο εμβαδόν τέσσερα (4) στρέμματα. Για τους λοπιπούς όρους και περιοσροσμούς δόμησης εφαρμόζονται κατά χρήση οι διατάξεις του από 24-5-1985 Π.Δ/τος (Δ' 270) λοπως ισχύει χωρίς τις παρεκκλίσεις.

2β. Αγροτική γη χαμηλών αποδόσεων και λοιπών χρήσεων: Ως προς το όριο κατάτμησης και αρτιότητας και την κατ΄ εξαίρεση δόμηση ισχύουν τα αναφερόμενα στην περιοχή 2 α. Επίσης επιτρέπεται η ανέγερση μη οχλουσών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, η κατασκευή μικρών κτηνοτροφικών μονάδων σε θέσεις τέτοιες που να μην απειλείται η δημόσια υγεία και να μη θίγεται η αισθητική του τοπίου και το περιβάλλον μετά από έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Γωεργίας και του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας, η κατασκευή κατοικίας με εμβασόν κτιρίου 120 τ.μ. 120 τ.μ. και ύψους 3,5 μ. το οποίο προσαυξάνεται κατά 1,80 μ. για τη κατασκευή στέγης, κατοικία για χρήση αγροτουρισμού εφόσουν πληρούνται οι προϋποθέσεις αγροτουριστικής επένδυσης με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου 200 τ.μ. και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 3,50μ. το οποίο προσαυξάνεται κατά 1,80 μ. για τη κατασκευή στέγης.

2γ. Ζώνες οργανωμένης κτηνοτροφίας: Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε 10 μ. Σε γήπεδα που έχουν την παραπάνω αρτιότητα, επιτρέπεται η κατασκευή κτισμάτων απαραίτητων αποκλειστικά για την άσκηση οργανωμένης κτηνοτροφίας, με μέγιστο ύψος 3 μέτρα. Οι εγκαταστάσεις θα εγκρίνονται επιπλέον από την αρμόδια υπηρεσία της Δ/νσης Γεωργίας και της Υγειονομικής Δ/νσης. Επιτρέπεται επίσης η εγκατάσταση μικρών μονάδων αγροτουρισμού εφ΄ όσον υπάρχει αντίστοιχη εκμετάλλευση και πληρούνται οι όροι αγροτουριστικής επένδυσης. Στις περιπτώσεις αυτές η δομημένη επιφάνεια δεν μπορεί να υπερβεί τα 200 μ. με μέγιστο ύψος 3,50μ. το οποίο προσαυξάνεται κατά 1,80 μ. για τη κατασκευή στέγης.

2δ. Βοσκότοποι: Είναι εκτάσεις ελεύθερης βοσκής περιβαλλόμενες από δασικές. Η οριοθέτησή τους θα προκύψει από την οριοθέτηση των δασικών εκτάσεων. Στις εκτάσεις αυτές επιτρέπονται κατασκευές για βελτίωση των βοσκοτόπων σύμφωνα με προγράμματα της αρμόδιας Υπηρεσίας της Δ/νσης Γεωργίας.

Γενικές διατάξεις:

1. Εντός της λίμνης απαγορεύεται η ιχθυοκαλλιέργεια και η χρήση ταχύπλοων σκαφών.
2. Εντός της λίμνης επιτρέπεται η ιστιοπλοΐα και η κολύμβηση. Επίσης επιτρέπεται η αλιεία από επαγγελματίες αλιείς εγκατεστημένους στη γύρω περιοχή μετά από άδεια της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας. Οι άδειες δεν πρέπει να ξεπερνούν τον αριθμό 30. Τα μη-χανοκίνητα μέσα για την αλιεία επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνο από επαγγελματίες αλιείς.
3. Επιτρέπεται η χερσαία ιχθυοκαλλιέργεια πέραν των 1500 μ. από το όριο απαλλοτρίωσης της ΔΕΗ, εφόσον τα νερά της ιχθυοκαλλιέργειας διοχετεύονται εκτός της λεκάνης απορροής.

Υπάρχουσες νόμιμες ιχθυοκαλλιέργειες εξακολουθούν να λειτουργούν εφόσον τα νερά που διοχετεύονται στη λεκάνη απορροής είναι καθαρά από κάθε πλευρά, άλλως διατάσσεται η άμεση διακοπή της λειτουργίας τους. Με τη λήξη της άδειας σταματά η λειτουργία τους, χωρίς να επιτρέπεται η παράταση ή ανανέωση της άδειας.

4. Για τους οικισμούς που βρίσκονται εντός της λεκάνης απορροής επιβάλλεται η κατασκευή στεγανών βόθρων και η διοχέτευση των λυμάτων εκτός λεκάνης. Επίσης για τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται πλησίον της λίμνης (πλαζ Λαμπερού και Πεζούλας) επιβάλλεται η συλλογή των αποβλήτων σε στεγανούς βόθρους και η διοχέτευση τους εκτός λεκάνης απορροής.

5. Τυχόν επεξεργασμένα λύματα και λύματα των στεγανών βόθρων συγκεντρώνονται σε θέσεις που ορίζονται από τη Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και την οικεία Δ/νση Υγιεινής. Δημόσιες εγκαταστάσεις ασφάλειας, βιολογικού καθαρισμού, συγκέντρωσης απορριμάτων, υδατοδεξαμενές, χωροθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1650/1985 και την ως άνω 69269/5387/ 24.10.1990 Κ.Υ.Α. Χώροι συγκέντρωσης απορριμμάτων (χωματερές) χωροθετούνται εκτός της λεκάνης απορροής.

6. Όλη η περιοχή που εμπίπτει στο όριο της ΖΟΕ υπόκειται σε έλεγχο από την Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρ-χιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ).

7. Στα όρια της ΖΟΕ δεν περιλαμβάνονται οι οικισμοί κάτω των 2000 κατοίκων όπως τα όριά τους έχουν καθορισθεί με αποφάσεις του Νομάρχη κατά της διατάξεις του από 24.5.1985 Π. Δ/τος (Α' 181). Τα όρια των οικισμών Μ. Ρέμμα, Πλακωτό, Ραφήνα Καρίτσας, Μούχα, Κουτσοπά-πουλοι, Καστανιάς, Άγιος Νικόλαος Μοσχάτου, Καρο-πλέσι, Αγία Αγάθη, Ανθηρό, Κουκακαίίκα και Γιαννου-σαΐϊκα Καροπλεσίου πρέπει να καθορισθούν μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος επί τη βάσει της κατά το χρόνο της δημοσίευσης του Ν. 1337/1983 υφιστάμενης πραγματικής κατάστασης προσηκόντως τεκμη-ριουμένης.

8. Δάση και δασικές εκτάσεις διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 998/1979 (Α' 289).

9. Στις περιοχές που επιτρέπεται η δόμηση, ορίζεται ελάχιστη απόσταση των κτισμάτων από το όριο ρέματος ή ποταμού 50 μέτρα.

10. Επιβάλλεται η κατασκευή κεραμοσκεπούς στέγης.

11. Απαγορεύεται η κατασκευή κτισμάτων επί υποστη-λωμάτων.

12. Άδειες επέκτασης ή εκσυγχρονισμού υφιστάμενων εγκαταστάσεων, που βρίσκονται σε περιοχές όπου επιτρέπεται βάσει του παρόντος η λειτουργίας τους, εκτελούνται μετά από την τήρηση της διαδικασίας προέγκρισης χωροθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις της 69269/ 5387/24.10.1990 ΚΥΑ (Β' 678), όπως ισχύει.

Δ.3. 5. Πιέσεις - Κίνδυνοι στην πανίδα και χλωρίδα της περιοχής μελέτης

- **Υπερβόσκηση:** τα κοπάδια που βόσκουν ελεύθερα στις ορεινές περιοχές είναι υπεύθυνα για την υποβάθμιση της κατάστασης διατήρησης πολλών δασικών εκτάσεων (παράνομη βόσκηση). Τα τελευταία χρόνια η υποβάθμιση των δασών είναι μικρότερη λόγω της μείωσης των κοπαδιών αλλά η άσκηση της παραπάνω πίεσης στα φυσικά οικοσυστήματα επί σειρά πολλών ετών επέφερε υποβάθμιση σε βαθμό τέτοιο που, μερικές φορές είναι πολύ δύσκολα ή ακόμη και μη αναστρέψιμη. Από την υπερβόσκηση υποφέρουν σχεδόν όλες οι εκτάσεις που βρίσκονται από τα πεδινά μέχρι το υψόμετρο των 1000 μ. περίπου.
- **Υλοτομία:** γενικά, η υλοτόμηση των δασικών εκτάσεων γίνεται με προσοχή και βάσει σχεδίων διαχείρισης. Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις, η προσπάθεια για αποκομιδή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου όγκου ξυλείας και, ειδικά στην περίπτωση των δρυοδασών στα οποία γίνεται αποψιλωτική υλοτομία, έχει επιφέρει υποβάθμιση της κατάστασης διαχείρισης και γήρανση των δασών. Οι περισσότερες εκτάσεις της περιοχής αναφοράς που καλύπτονται από τη «ζώνη των πλατύφυλλων» μπορεί να θεωρηθεί ότι υπόκεινται σ' αυτή την κατάσταση υποβάθμισης.
- **Δασικές πυρκαγιές:** οι πυρκαγιές δεν αποτελούσαν πρόβλημα για την περιοχή (λόγω του υψηλού ποσοστού υγρασίας που κατακρατείται στα δάση). Σημαντικό πρόβλημα αποτελούν οι κατά τόπους πυρκαγιές που παρατηρούνται ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες με σκοπό την εξασφάλιση βοσκών.
- **Μειωμένη αναγέννηση δασών:** εξαιτίας της διάβρωσης των εδαφών αλλά και, σε ορισμένες περιπτώσεις, της παράνομης βόσκησης, η φυσική αναγέννηση των δασών σε ορισμένες περιπτώσεις σχεδόν δεν υφίσταται με αποτέλεσμα τη γήρανση και την αυξανόμενη υποβάθμιση της ποιότητάς τους. Το παραπάνω πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στα δρυοδάση (υψόμ.: 700 – 1000μ. περίπου), στα δάση αείφυλλων - σκληρόφυλλων (υψόμ.: 200 – 700 μ. περίπου) καθώς και στις συστάδες οξιάς.

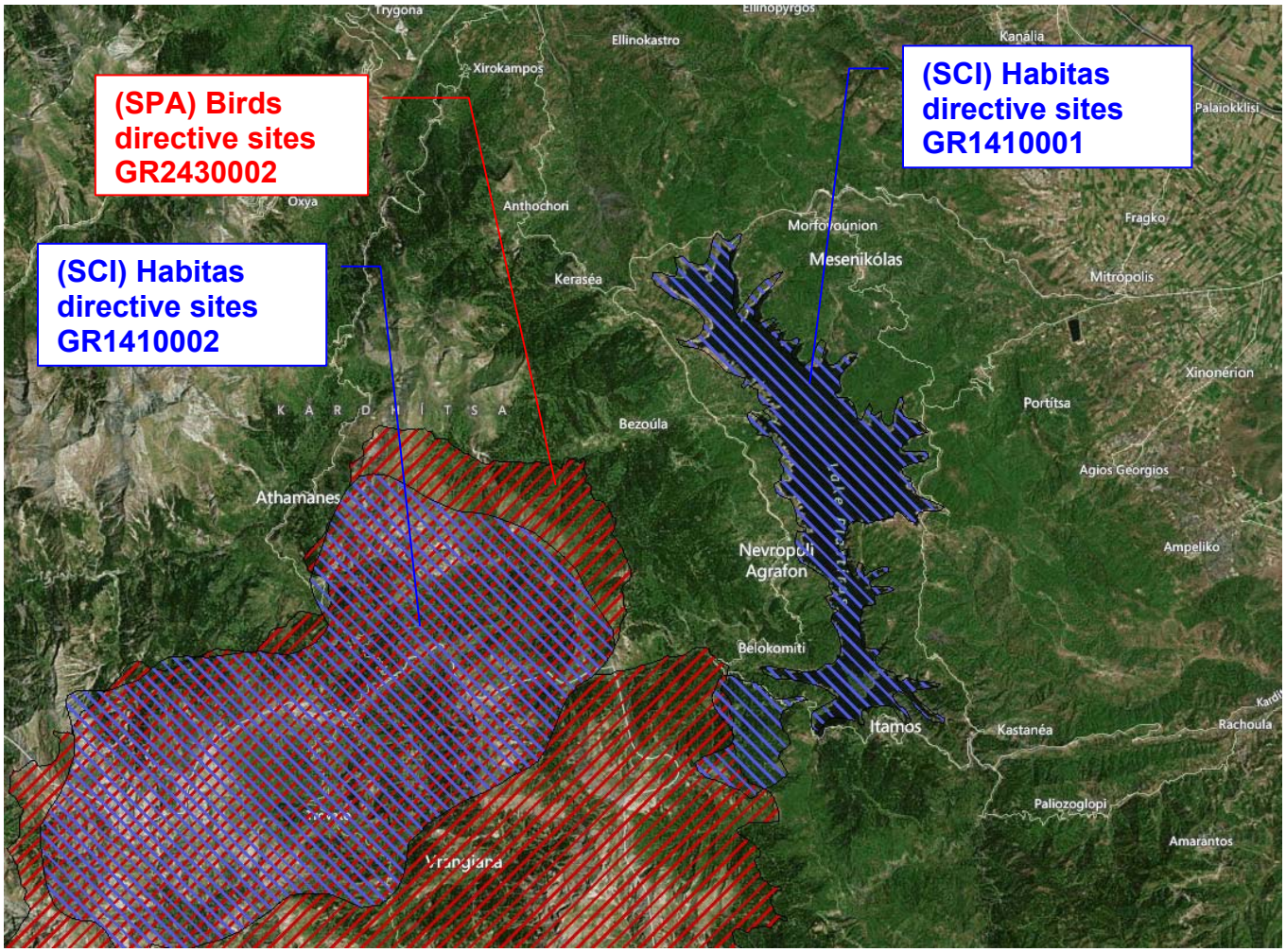

Απόσπασμα χάρτη περιοχών NATURA

Δ.4. Ανθρωπογενές περιβάλλον

Δ.4.1. Χρήσεις γης

Οι βασικές κατηγορίες χρήσεις γης που καλύπτουν την έκταση των 198.350 στρμ. του Δήμου, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 1991, αναλύονται σε:

- Καλλιεργούμενες εκτάσεις οι οποίες καλύπτουν το 13% της συνολικής έκτασης.
- Βοσκότοπους που καλύπτουν το 9,2% της συνολικής έκτασης του Δήμου.
- Δασικές εκτάσεις οι οποίες καλύπτουν το 62,1% της συνολικής έκτασης του Δήμου.
- Νερά τα οποία καταλαμβάνουν το 14,3% της συνολικής έκτασης.
- Οικιστικές εκτάσεις καταλαμβάνουν το 1,2% της συνολικής έκτασης του Δήμου και
- Λοιπές χρήσεις γης οι οποίες καταλαμβάνουν 0,3% της συνολικής έκτασης του Δήμου.

Συγκρίνοντας με τα αντίστοιχα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 1991 οι μεταβολές που προκύπτουν αναφέρονται στη μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων κατά 1% και στην αύξηση των εκτάσεων των βοσκότοπων κατά 1,1%. Κυρίαρχη παρουσία έχουν οι δασικές εκτάσεις οι οποίες αναμένεται να διατηρηθούν στα ίδια επίπεδα για τα επόμενα χρόνια με δεδομένο το γεγονός ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή είναι περιορισμένες. Από την άλλη η μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων, λόγω της εγκατάλειψης και ερήμωσης των ορεινών κυρίως οικισμών, έχει ως αποτέλεσμα τη μετατροπή τους σε δασικές εκτάσεις οι οποίες δεν μπορούν πλέον να καλλιεργηθούν.

	Βασικές χρήσεις γης
Σύνολο εκτάσεων	198.350στρ
Καλλιεργούμενες εκτάσεις	13%
Βοσκότοποι	9,2%
Δάση	62,1%
Νερά	14,3%
Οικισμοί	1,2%
Λοιπές εκτάσεις	0,3%

Πηγές στοιχείων : 1991 Ελληνική Στατιστική Αρχή (Κατανομή της εκτάσεως της Χώρας κατά βασικές κατηγορίες χρήσεως).

Δ.4.2. Οικιστική και διοικητική δομή

Από την αναγνώριση των στοιχείων του φυσικού υποβάθρου, σε συνδυασμό με το πρότυπο κατοίκησης –ιστορικό και σύγχρονο- προκύπτουν συσχετισμοί, τόσο για την υφιστάμενη χωροθέτηση των οικισμών, όσο και για την εξέλιξη των υπόλοιπων δραστηριοτήτων στο χώρο.

Δύο βασικοί παράγοντες διαμορφώνουν τη χωροταξική οργάνωση της περιοχής, η θέση του Δήμου στις ορεινές υπώρειες των Αγράφων και ο μετασχηματισμός του χώρου με την Τεχνητή Λίμνη Πλαστήρα. Πρόσφατες σχετικά εξελίξεις στις υποδομές και κυρίως στο οδικό δίκτυο αναδεικνύουν και ένα νέο πρόσθετο παράγοντα, την εγγύτητα του Δήμου στην πρωτεύουσα του Νομού, την Καρδίτσα.

Το δίκτυο παραλίμνιων οικισμών αποτελεί μια ενότητα εντός και εκτός λεκάνης απορροής της Λίμνης με ισχυρές συνδέσεις με τα πεδινά μια και βρίσκεται πλέον εντός του ημερήσιου συστήματος μετακινήσεων της Καρδίτσας, πρωτεύουσας του Νομού.

Η περιοχή του Δήμου καταλαμβάνει την έκταση περιμετρικά της λίμνης, ενώ οι λοφώδεις και ορεινές περιοχές κατά κανόνα διαθέτουν ανατολικό προσανατολισμό και θέα προς τη λίμνη.

Το οικιστικό δίκτυο σε επίπεδο Περιφέρειας συγκροτείται από τα τέσσερα αστικά κέντρα των πρωτευουσών των τεσσάρων Περιφερειακών Ενοτήτων, ένα εκ των οποίων είναι η Καρδίτσα. Ο χωρικός διαχωρισμός ορεινού χώρου και πεδιάδας διακρίνει και τη θέση των δευτερευόντων κέντρων του Νομού: Σοφάδες και Παλαμάς στην Πεδιάδα και Μουζάκι, πύλη του ορεινού χώρου.

Ο υπόλοιπος ορεινός χώρος δε διαθέτει στην Περιφερειακή Ενότητα σημαντικό δευτερεύον κέντρο, άλλωστε ρόλο πύλης στον ορεινό χώρο παίζει και η πρωτεύουσα Καρδίτσα που αποτελεί και την πύλη στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί εδώ, ότι ο Δυτικός Θεσσαλικός ορεινός χώρος σχετίζεται με τα δύο κέντρα Τρίκαλα – Καρδίτσα ως κέντρα εξυπηρέτησης και την Πύλη – Μουζάκι ως πύλες εισόδου στην ορεινή ενδοχώρα των δύο Περιφερειακών Ενοτήτων.

Εδώ αναδεικνύεται και η σχετική απομόνωση του συστήματος της Λίμνης Πλαστήρα, τόσο προς τα Άγραφα, όσο και προς τον ευρύτερο χώρο, λόγω έλλειψης ευχερών συνδέσεων, με την περιοχή Πετρίλου και τις περιοχές της βόρειας Ευρυτανίας (Νεράιδα, Βραγκιανά κλπ), που δυνητικά μπορούν να αναπτυχθούν σε σημαντικές συνδέσεις.

Το εσωτερικό οικιστικό δίκτυο του Δήμου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αυτοτελές. Η διάρθρωση του οικιστικού δικτύου έχει μια σχετικά αδύναμη σχέση με το παραλίμνιο σύστημα οικισμών, ενώ, αντίθετα, η κύρια εξωτερική εξάρτηση είναι με το αστικό κέντρο της Καρδίτσας, όπου απευθύνονται οι κάτοικοι για τις περισσότερες υπηρεσίες. Η βελτίωση της προσπελασιμότητας ενδυναμώνει τη σχέση αυτή όπου, ακόμα και ο τόπος κατοικίας μπορεί εποχικά να εναλλάσσεται μεταξύ Καρδίτσας και Δήμου.

Το οικιστικό δίκτυο του Δήμου συγκροτείται από μια απλή δομή ενός άξονα «παραλίμνιων» οικισμών που βρίσκονται σε σχετική απόσταση 800μ.-1000μ. από την ακτογραμμή και συμπληρώνεται από δύο άξονες διαδοχικών οικισμών που διεισδύουν στην ενδοχώρα, προς Φυλακτή και προς Καρίτσα στις αντίστοιχες κοιλάδες.

Η παραλίμνια διαδρομή από βορρά προς νότο αποτελείται από τους παρακάτω κύριους οικισμούς: Κρυονέρι, Κουτσοδήμο, Καλύβια Φυλακτής, Καλύβια Πεζούλας, Νεοχώρι και Μπελοκομίτη, Λαμπερό, Αγ. Αθανάσιος και Μοσχάτο.

Στους οικισμούς αυτούς συγκεντρώνεται το 70% του πληθυσμού Ε.Σ.Υ.Ε. 2001, ενώ εσωτερικά στην ενδοχώρα 15% του πληθυσμού του Δήμου. Οι λοιποί οικισμοί συγκεντρώνουν μικρά μεγέθη μόνιμου πληθυσμού. Αυτό γίνεται φανερό με την υψομετρική κατάταξη των οικισμών όπου στην ορεινή περιοχή άνω των 1000 μ., μόλις 200 μ. από τη λίμνη, ο πληθυσμός μειώνεται σημαντικά και στην πραγματικότητα μηδενίζεται αρκετούς μήνες το χειμώνα.

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει το γεγονός ότι η προηγούμενη ορεινή ζώνη 900-1000μ. παρουσιάζει αρκετό πληθυσμό που οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στη θέση του Νεοχωρίου. Η θέση αυτή αν και «ορεινότερη» διατηρεί σημαντική σχέση με το υδάτινο στοιχείο της λίμνης σε απόσταση που βρίσκεται αντιληπτικά κοντά στη λίμνη.

Η δομή του οικιστικού δικτύου συγκροτείται στην παραλίμνια πεδινή ζώνη με κύριους πόλους το Κρυονέρι, τα Καλύβια Πεζούλας και τον Άγιο Αθανάσιο, ορεινότερα, το Νεοχώρι, το Μορφοβούνι, το Μοσχάτο και ο Μεσενικόλας. Τα Κρυονέρι, Μοσχάτο, Μεσενικόλας και Αγ. Αθανάσιος συγκεντρώνουν τον περισσότερο αγροτικό πληθυσμό, ενώ το Νεοχώρι, τα Καλύβια, το Μορφοβούνι αποτελούν πόλους έλξης τουριστικών δραστηριοτήτων.

Η χωροταξική οργάνωση του Δήμου καθορίζεται από υπερκείμενα χωροταξικά σχέδια τα οποία δίνουν τις γενικές κατευθύνσεις τις οποίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού και να τις εξειδικεύουν κατά περίπτωση. Η Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης του ορεινού χώρου και των οικισμών που ανήκουν σε αυτόν αποτυπώνεται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Ορεινό Χώρο, το οποίο βρίσκεται στο στάδιο του τελικού σχεδίου προς θεσμοθέτηση και η εκπόνησή του προβλέπεται από τον Ν. 2742/1999 «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207/./1999). Σε αυτό το Ειδικό Πλαίσιο εξειδικεύονται οι κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον ορεινό χώρο και συγκεκριμένα καθορίζονται οι προγραμματικές κατευθύνσεις για:

- την ολοκληρωμένη, ανταγωνιστική και ισόρροπη ανάπτυξη του ορεινού χώρου,
- τη χωροταξική ενσωμάτωσή του στο εθνικό δίκτυο αξόνων και πόλων ανάπτυξης,
- τη σταδιακή επανακατοίκησή του και

- . την προώθηση της ορθολογικής ανάδειξης, προστασίας και διαχείρισης των φυσικών του πόρων με γνώμονα την αειφορία.

Οι Εθνικές Στρατηγικές Κατευθύνσεις για τον ορεινό χώρο περιλαμβάνουν:

- . Την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών όγκων με ανάδειξη και αξιοποίηση των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε συνδυασμό με την προώθηση ειδικών πολιτικών απασχόλησης στους εξής τομείς:

ο Στον τουρισμό με έμφαση στις ήπιες μορφές εναλλακτικού ορεινού τουρισμού, ως συγκριτικό πλεονέκτημα του ορεινού χώρου (οικολογικός, ερασιτεχνικής άθλησης σε βουνά, λίμνες, ποτάμια, αγροτουρισμός, περιηγητικός σε φυσικά και πολιτιστικά μνημεία, γεωτουρισμός, εκπαιδευτικός σε συνάρτηση κυρίως με προστατευόμενα φυσικά αντικείμενα και την πολιτιστική κληρονομιά, ιαματικός, χιονοδρομικός, κτλ.).

ο Στην ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας του ορεινού αγροτικού τομέα μέσω της ποιότητας με προτεραιότητα στη χαμηλών εισροών και φιλική προς το περιβάλλον γεωργία και κτηνοτροφία (ολοκληρωμένη, οικολογική).

ο Στην αξιοποίηση και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων με έμφαση στην ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών μορφών ενέργειας (εκμετάλλευση του αιολικού και υδάτινου δυναμικού της περιοχής), στην αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου, καθώς και στη διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.

- . Κατά προτεραιότητα ενδυνάμωση και οργάνωση επιλεγμένων ορεινών οικιστικών κέντρων σε επίπεδο «κωμοπόλεων» με βάση την ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου με σκοπό:

ο Την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών,

ο Την ανάδειξη της ιστορικής και αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας,

ο Τις οικιστικές αναπλάσεις, ειδικότερα για τους κατολισθαίνοντες οικισμούς με οριοθέτηση και ανάπτυξη τμημάτων ασφαλούς πολεοδόμησης,

ο Την αναβίωση των πολιτιστικών παραδόσεων,

ο Τη βελτίωση των δυνατοτήτων πρόσβασης,

ο Την ποιοτική αναβάθμιση των δικτύων υποδομής και του κοινωνικού εξοπλισμού,

ο Την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

- Αξιοποίηση των νέων μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών έργων για την άρση της απομόνωσης των ορεινών περιοχών.
- Υπέρβαση της υφιστάμενης απομόνωσης του ορεινού χώρου με:

ο Μέτρα ανάπτυξης – αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού (εκπαίδευση – κατάρτιση, αύξηση της απασχόλησης, κτλ.),

o Προστασία των ορεινών περιοχών που πλήττονται από τις αναπόφευκτες διαρθρωτικές μεταβολές,

o Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των υποδομών και κυρίως των οδικών αξόνων.

- . Προσαρμογή της οικονομίας των ορεινών περιοχών στις Κοινοτικές και Διεθνείς εξελίξεις μέσω αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού των εκμεταλλεύσεων με:

o Αποτελεσματική προώθηση και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών,

o Μέτρα οργανωτικής υποστήριξης και κινήτρων που θα προωθήσουν την ελκυστικότητα των ορεινών περιοχών.

- Έλεγχος της εκτός σχεδίου δόμησης στις ορεινές περιοχές και κυρίως στις προστατευόμενες από διεθνείς συμβάσεις και προγράμματα και σε αυτές με μεγάλο υψόμετρο.
- Προώθηση του σχεδιασμού χρήσεων γης στα ορεινά οικιστικά κέντρα σε επίπεδο Ο.Τ.Α. ή ενοτήτων Ο.Τ.Α.
- Διαφοροποίηση – προσαρμογή των όρων δόμησης στον ορεινό χαρακτήρα.
- Υλοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών προστασίας της Φύσης.
- Προσδιορισμός εξειδικευμένων δράσεων προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς και του ορεινού τοπίου στις ιδιαίτερα απομονωμένες ή φυσικά ευαίσθητες περιοχές.
- Προσαρμογή του σχεδιασμού του ορεινού χώρου στις απαιτήσεις ενοποίησης και ανάδειξης των δικτύων του φυσικού περιβάλλοντος (προσέλκυση καινοτόμων δραστηριοτήτων και υπηρεσιών).

Οι κατευθύνσεις για τον ορεινό χώρο εξειδικεύονται περισσότερο για την περιφέρεια της Θεσσαλίας με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που εγκρίθηκε με την απ. Υπουργού ΠΕΧ..Ε αρ. 25292 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1484/Β/2003. Ταυτόχρονα, στο Πλαίσιο αυτό, προσδιορίζονται με προοπτική 15 ετών, οι βασικές προτεραιότητες και οι στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας, οι οποίες θα προωθούν την ισότιμη ένταξή της στον ευρωπαϊκό χώρο.

Σύμφωνα με το ΠΠΧΣΑΑΠ Θεσσαλίας το οικιστικό δίκτυο ιεραρχείται σε πέντε επίπεδα και κατά όμοιο τρόπο σύμφωνα με τις προτάσεις χωροταξικής οργάνωσης του ΥΧΟΠ 1984. Η πολιτική του οικιστικού δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο επιδιώκει την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου επιλεγμένων οικισμών απ' όλα τα επίπεδα. Για το λόγο αυτό οι οικισμοί όλης της Περιφέρειας κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες και προτείνεται να εφαρμοσθεί διαφορετικός βαθμός ενίσχυσης ανάλογα με το ρόλο που αυτοί καλούνται να διαδραματίσουν στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας.

Οι δύο πρώτες κατηγορίες οικισμών περιλαμβάνουν τις πρωτεύουσες των περιφερειακών ενοτήτων, ενώ η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων οικισμούς που διαθέτουν συγκριτικά

πλεονεκτήματα ή/και δυνατότητες να αναλάβουν ιδιαίτερο ρόλο, όπως είναι:

- Οικισμοί της ενδοχώρας με δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και τα οικιστικά κέντρα εξυπηρετήσεων ορεινών / προβληματικών περιοχών.
- Οικισμοί που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα (ιαματικά λουτρά, τεχνητές λίμνες, αξιόλογο φυσικό περιβάλλον, κτλ.).
- Οικισμοί με δυνατότητες να λειτουργήσουν ως τοπικά κέντρα ανάπτυξης των αντίστοιχων περιοχών Εφαρμογής Ολοκληρωμένων ΠρογραμμάτωνΑνάπτυξης Αγροτικού Χώρου.
- Οικισμοί που καθορίζονται ως έδρες Δήμου ή έδρες παροχής τουριστικών εξυπηρετήσεων ορεινών περιοχών.

Η τέταρτη κατηγορία περιλαμβάνει όλους τους υπόλοιπους οικισμούς της Περιφέρειας.

Κατάταξη οικισμών, ΥΧΟΠ 1984

α/α	**1ο επίπεδο**	**2ο επίπεδο**	**3ο επίπεδο**	**4ο επίπεδο**	**5ο επίπεδο**
1		ΚΑΡΔΙΤΣΑ	ΠΑΛΑΜΑΣ	(ΠΑΛΑΜΑΣ)	8 (οικισμοί)
2				ΙΤΕΑ	10
3				ΠΡΟΑΣΤΙΟΝ	6
4			(ΚΑΡΔΙΤΣΑ)	(ΚΑΡΔΙΤΣΑ)	19
5			ΜΟΥΖΑΚΙ	(ΜΟΥΖΑΚΙ)	40
6				ΑΝΘΗΡΟ	20
				ΒΡΑΓΚΙΑΝΑ	24
				ΠΕΤΡΙΛΟ	13
7				ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ	14
				ΚΑΣΤΑΝΙΑ	17
				ΝΕΡΑΪΔΑ	8
8				ΜΑΓΟΥΛΑ	5
9				ΦΑΝΑΡΙ	9
10			ΣΟΦΑΔΕΣ	(ΣΟΦΑΔΕΣ)	26
11				ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟ	9
12				ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ	5
				ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ	9
				ΝΕΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ	3
ΣΥΝΟΛΟ		**1**	**3**	**14**	**244 - 262**

Σημείωση:

1) Τα ονόματα ορισμένων κέντρων 2ου και 3ου επιπέδου, γράφονται σε περένθεση στις στήλες 3ου ή 4ου επιπέδου, εάν και εφόσον δεν προτείνονται οικιστικά κέντρα που δεν εξυπηρετούν ως προς τα επίπεδα αυτά (δηλ. 3ο και 4ο) τους οικισμούς 4ου και 5ου επιπέδου αντίστοιχα. Οι παρενθέσεις δεν υπολογίζονται στις αθροίσεις.

2) Τα ονόματα οικισμών 5ου επιπέδου υπάρχουν σε ξεχωριστό πίνακα.

*3) όσοι οικισμοί σημειώνονται με * θεωρούνται ενισχυμένοι ως προς το επίπεδο τους.*

Η κατάταξη ΥΧΟΠ παρουσιάζει ενδιαφέρον ως οπτική του οικιστικού δικτύου στην προ Καποδίστρια και Καλλικράτη εποχή. Αναγνωρίζει όμως – όπως και σήμερα – τον πολλαπλό ρόλο της Πρωτεύουσας και έδρας της Περιφερειακής Ενότηταςσε όλα τα επίπεδα, δηλαδή ρόλο ανάληψης υποδομής τόσο στο πρωτεύον, όσο και στο δευτερεύον οικιστικό δίκτυο. Ο ρόλος αυτός της πόλης ως μοναδικού αστικού κέντρου της Περιφερειακής Ενότητας συνεχίζεται και σήμερα μέχρι να αναδειχθούν και άλλα κέντρα, ιδιαίτερα κέντρο του ορεινού χώρου στο 3ο επίπεδο.

Στο 4ο επίπεδο παρουσιάζεται ένα τμήμα του οικιστικού δικτύου της λίμνης (Μεσενικόλας, Καστανιά) με σημαντική απουσία του Νεοχωρίου που κατατάσσεται στο 5ο επίπεδο. Έτσι, παρουσιάζονται οι δύο πόλοι στο ανατολικό άκρο της λίμνης ως τα κέντρα εξάρτησης των υπόλοιπων οικισμών στα δυτικά της λίμνης. Η θεώρηση αυτή επηρεάζεται από την ιστορική – παραδοσιακή δομή του οικιστικού δικτύου της περιοχής.

Κατάταξη οικισμών, ΠΠΧΣΑΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2003

1ο Επίπεδο	2ο Επίπεδο	3ο Επίπεδο	4ο Επίπεδο
Λάρισα *Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ*	**Καρδίτσα** *Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ*	(**Καρδίτσα**) *(Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)*	**Σταυρός** *Δ. ΚΑΜΠΟΥ*
			Καλλιφώνιο *Δ. ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ*
			Καλλίθηρον *Δ. ΙΤΑΜΟΥ*
			Μητρόπολη *Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ*
			Μορφοβούνι *Δ. ΠΛΑΣΤΗΡΑ*
			Πεζούλα *Δ. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΑΦΩΝ*
			Φανάριον *Δ. ΙΘΩΜΗΣ*
			Προάστιον *Δ. ΣΕΛΛΑΝΩΝ*
			Αγναντερό *Δ. ΠΑΜΙΣΟΥ*
		Παλαμάς *Δ. ΠΑΛΑΜΑ*	**Ιτέα** *Δ. ΦΥΛΛΟΥ*
		Μουζάκι *Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ*	**Ανθηρό** *Δ. ΑΡΓΙΘΕΑΣ*
			Βραγκιανά *Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ*
			Πετρίλο *ΚΟΙΝ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ*
		Σοφάδες *Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ*	**Ματαράγκα** *Δ. ΑΡΝΗΣ*
			Λεοντάριο *Δ. ΤΑΜΑΣΙΟΥ*
			Κέδρος

1ο Επίπεδο	2ο Επίπεδο	3ο Επίπεδο	4ο Επίπεδο
			Δ. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ
			Ρεντίνα *Δ. ΡΕΝΤΙΝΗΣ*

Πηγή: ΠΠΧΣΑΑ Θεσσαλίας, 2003

Η κατάταξη αυτή είναι λιγότερο επηρεασμένη από στοιχεία λειτουργικά, μια και ουσιαστικά αποτυπώνει το τυπικό διοικητικό πλαίσιο του Νόμου «Καποδίστρια», υιοθετώντας ως κέντρα τα διοικητικά κέντρα κάθε ενότητας Δήμου. Στην κατάταξη αυτή, ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα κατέχει πλεόν μια ισότιμη θέση στο 4ο επίπεδο.

Δ.4.3. Ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Αρχιτεκτονική – πολεοδομική φυσιογνωμία

Η αρχιτεκτονική και πολεοδομική φυσιογνωμία των οικισμών εμφανίζεται σημαντικά αλλοιωμένη σε όλους τους οικισμούς του Δήμου. Το παλιό παραδοσιακό κτιριακό απόθεμα δεν είναι καλά συντηρημένο. Οι συνεχείς προσθήκες καθ' ύψος και κατ΄ επέκταση με νεώτερα υλικά που δεν είναι συμβατά με την πέτρα, η οποία αποτελεί το βασικό υλικό κατασκευής των παλιών κτιρίων, οδήγησε σταδιακά στην αλλοίωση του κελύφους και τελικά στην απαξίωση των κτιρίων. Ωστόσο είναι δυνατόν ακόμη και σήμερα να διακρίνει κανείς την παραδοσιακή αρχιτεκτονική των κατοικιών. Οι ορθογώνιοι όγκοι των σπιτιών κατασκευασμένοι από τοπική πέτρα, σε συνδυασμό με τις τετράριχτες στέγες από κεραμίδι προσδίδουν μια φυσιογνωμία στους οικισμούς.

Σύμφωνα με την οικιστική μελέτη για την αναβάθμιση του οικισμού Μορφοβουνίου, συνήθως αυτοί οι ορθογώνιοι όγκοι περιλαμβάνουν δύο ορόφους οι οποίοι συνδέονται με ξύλινη σκάλα και είτε χρησιμοποιούνται και οι δύο για κατοικία είτε το ισόγειο ως βοηθητικός χώρος και ο όροφος για κατοικία.

Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτελούσαν κύριο γνώρισμα των περισσότερων χωριών των Αγράφων με σαφείς επιρροές από την ηπειρώτικη αρχιτεκτονική, καθώς πολλά από τα παλιά πέτρινα σπίτια κτίσθηκαν από Ηπειρώτες μαστόρους.

Από πολεοδομική σκοπιά όλοι οι οικισμοί του Δήμου παρουσιάζουν έναν τυπικό – για τους ορεινούς οικισμούς – πολεοδομικό ιστό που αποτελείται από στενούς δρόμους και σοκάκια – μονοπάτια τα οποία ακολουθούν «τυχαίες» πορείες, ως αποτέλεσμα της φυσικής επέκτασης του οικισμού, δημιουργώντας ένα δίκτυο από δολιχοδρομίες, όμορφες γωνιές, ξερολιθιές και θέσεις θέας ιδιαίτερα αξιόλογες.

Παλιότερα οι δρόμοι αυτοί ήταν λιθόστρωτοι και ονομάζονταν «γκαλντρούμια», όμως τις δεκαετίες του '70 και του '80 καλύφθηκαν με τσιμέντο για να διευκολύνεται η διέλευση των οχημάτων. Σε πολλά σημεία των δρόμων, όπου η τσιμεντόστρωση έχει διαβρωθεί, έχουν

αποκαλυφθεί τμήματα της λιθόστρωσης αυτής μαρτυρώντας μια ιδιαίτερα παραδοσιακή φυσιογνωμία, η οποία όμως έχει αλλοιωθεί σε σημαντικό βαθμό.

Αρχαιολογικοί Χώροι

Ναός του Απόλλωνα

Σε απόσταση 14 χιλιομέτρων δυτικά της Καρδίτσας, στη τοπική κοινότητα Μοσχάτου, στη θέση «Λιανοκόκκαλα», περίπου δύο χιλιόμετρα από το χωριό Μητρόπολη, που είναι κτισμένο επάνω στην ομώνυμη αρχαία πόλη, βρίσκεται ο Αρχαϊκός ναός του Απόλλωνα. Οι ανασκαφές που ξεκίνησαν το 1994 με αφορμή κάποιες λαθρανασκαφές, έφεραν στο φως έναν "Εκατόμπεδο". Πρόκειται για περίπτερο δωρικό ναό, με εσωτερική κιονοστοιχία, η λειτουργία του οποίου κράτησε πέντε εξαιρετικά κρίσιμους αιώνες της ελληνικής αρχαιότητας. Χτίστηκε στο δεύτερο τέταρτο του 6ου π.Χ. αι. και καταστράφηκε από φωτιά στα μέσα του 2ου π.Χ. αιώνα, ενώ σήμερα αποτελεί τον καλύτερα διατηρημένο αρχαίο ναό όλης της Θεσσαλίας. Αρχικά ο ναός ήταν ξύλινος, στη συνέχεια όμως το ξύλο αντικαταστάθηκε από μαλακό τοπικό ψαμμόλιθο. Στη στέγη είχε κορινθιακά κεραμίδια. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής του είναι η ανάγλυφη διακόσμηση του εχίνου των κιονόκρανων με φυτικά κοσμήματα, το σχέδιο των οποίων διαφοροποιείται από κιονόκρανο σε κιονόκρανο. Στο εσωτερικό του ναού βρέθηκε χάλκινο λατρευτικό άγαλμα του Απόλλωνα, που εκτίθεται, όπως και όλα τα άλλα ευρήματά του, στο μουσείο Καρδίτσας. Ο ναός είναι πλέον επισκέψιμος, καθώς ολοκληρώθηκαν οι ανασκαφικές εργασίες.

Μουσεία - Λαογραφικές Αίθουσες

Οίκος Οίνου και Αμπέλου Μεσενικόλα

Ο Οίκος Αμπέλου και Κρασιού βρίσκεται στο χωριό Μεσενικόλα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου, το οποίο εν μέρει κατασκευάστηκε και εν μέρει ανακαινίστηκε πρόσφατα. Το κτίριο αναπτύσσεται λειτουργικά σε τρία επίπεδα (υπόγειο, ισόγειο και όροφος) και έχει συνολικό εμβαδόν περίπου 280 τ.μ. ενώ έχει διατηρήσει την παραδοσιακή όψη των κτισμάτων της περιοχής.

Στο μουσείο υπάρχουν εκθέματα σχετικά με το κρασί και τη ζωή του χωριού. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:

- Εργαλεία καλλιέργειας αμπελιών
- Διάφορα εργαλεία παραγωγής κρασιών (πατητήρια, ασκοί μεταφοράς κρασιών κ.λπ.)
- Όργανα μετρήσεως ποιοτικών χαρακτηριστικών κρασιών
- Εδαφολογικές τομές της περιοχής καλλιέργειας αμπελιών του Μεσενικόλα
- Τοπικές παραδοσιακές ενδυμασίες

- Βιβλία σχετικά με το κρασί

Στον όροφο του κτιρίου λειτουργεί αίθουσα γευσιγνωσίας, στην οποία έχουν πραγματοποιηθεί διαγωνισμοί κρασιών, στο ισόγειο υπάρχει αίθουσα προβολής όπου προβάλλεται DVD σχετικά με την καλλιέργεια αμπελιών, την παραγωγή κρασιού και των γενικότερων χαρακτηριστικών της περιοχής, ενώ στο υπόγειο υπάρχει κελάρι για την αποθήκευση προϊόντων οίνου.

Λαογραφική Αίθουσα "ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ"

Η Λαογραφική αίθουσα «Αντώνης Σαμαράκης» είναι ένας χώρος 300 τετραγωνικά μέτρα περίπου, πρόσφατα ανακαινισμένος, ο οποίος βρίσκεται στην Τ.Κ. Μορφοβουνίου, βόρεια της κεντρικής πλατείας. Όταν εντάχθηκε στο Γ΄ΠΕΠ η «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΗΣ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ» στόχος ήταν να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες στον τομέα της προστασίας και αξιοποίησης λαογραφικού υλικού και την δημιουργία υποδομών για την δικτύωση φορέων πολιτισμικών πόρων. Η αίθουσα χρησιμοποιείται:

- Για την παρουσίαση του Λογοτεχνικού Διαγωνισμού «Αντώνης Σαμαράκης», (η Τ.Κ. Μορφοβουνίου είναι η έδρα του δήμου και χωριό καταγωγής του Αντώνη Σαμαράκη), θεσμός που έχει καθιερωθεί και γίνεται κάθε τρία χρόνια. Επίσης χρησιμοποιείται ως πολιτιστικό κέντρο για τη διοργάνωση γλεντιών από το σύλλογο του χωριού κατά τους χειμερινούς μήνες, για ομιλίες, διαλέξεις κ.λ.π.
- Ως εκθεσιακή αίθουσα όπου εκτίθενται: παραδοσιακές στολές, εκθέματα λαογραφικά προηγούμενων γενιών, παλιά αντικείμενα καθώς και φωτογραφίες της καθημερινής ζωής των κατοίκων του χωριού, φωτογραφίες του Αντώνη Σαμαράκη, βιβλία κυρίως τοπικής ιστορίας και αγροτικής οικονομίας.

Λαογραφική Συλλογή Φυλλακτής

Το κτίριο του λαογραφικού μουσείου βρίσκεται στην Τ.Κ. Φυλακτής δίπλα στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Στο χώρο παρουσιάζονται μέσα από σημαντικά εκθέματα η Ιστορία, η Αρχικτεκτονική και η Λαογραφία της περιοχής. Έμφαση δίνεται στην προσπάθεια σύνδεσης των αντικειμένων με τη ζωή και τις δραστηριότητες των συγκεκριμένων ανθρώπων του οικισμού. Τα ίδια τα αντικείμενα δεν αντιμετωπίζονται απλώς σαν ταξινομημένα είδη αλλά σαν αυτόνομα στοιχεία ενός αλφαβήτου, το οποίο σε συνδυασμό με το αυθεντικό ιστορικό φωτογραφικό υλικό συνιστούν την πρώτη ύλη για μια νέα ανάγνωση εικόνων και αντικειμένων κοινών και οικείων.

Πολιτιστικό Πολυκέντρο Νεοχωρίου

Στεγάζεται στο ανακαινισμένο λιθόκτιστο πρώην 2ο Δημοτικό σχολείο Νεοχωρίου.

Στην αίθουσα του πολυδύναμου χώρου, όπου είναι και η έδρα του Πολιτιστικού Συλλόγου Νέων Νεοχωρίου, διοργανώνονται συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και αθλητικές δραστηριότητες, όπως αγώνες σκάκι και ping-pong με τη συμβολή του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς

Το Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς βρίσκεται στην κορυφή του χωριού.

Το κτίριο ανακαινίσθηκε πλήρως (ήταν το παλιό Δημοτικό Σχολείο) με δυο χρηματοδοτήσεις Leader: η μία αφορούσε στον περιβάλλοντα χώρο και στον εξοπλισμό και η άλλη στο ίδιο το κτίριο.

Η αρχιτεκτονική του συνίσταται στην εναλλαγή πέτρας και σοβά και με σεβασμό στο περιβάλλον διαμορφώθηκε ένα εξαιρετικό αρχιτεκτόνημα πλήρως ενταγμένο στο χώρο.

Όσον αφορά το κτίριο, υπάρχει μια μεγάλη αίθουσα εκδηλώσεων με 200 καθίσματα, οργανωμένη κουζίνα, αποθήκη και τουαλέτες προσβάσιμες από ΑΜΕΑ, χώρος υποδοχής και μεγάλη βεράντα.

Διαθέτει πλήρη εξοπλισμό για μουσικές εκδηλώσεις, προβολές ντοκιμαντέρ – ταινιών καθώς και υπολογιστές για σύνδεση στο internet, δυο μεγάλες τηλεοράσεις και τηλεφωνικό κέντρο με πολυμηχάνημα.

Ο περιβάλλον χώρος του Πολιτιστικού Κέντρου είναι περίπου 2000 τ.μ. και είναι κατάλληλος για καλοκαιρινές συναυλίες και εκδηλώσεις.

Δ.4.4. Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου και η μελλοντική εξέλιξη

Καταρχήν, είναι πολύ δύσκολο η παρούσα μελέτη να αξιολογήσει από μόνη της την υφιστάμενη κατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου, με δεδομένο ότι δεν έχει εκπονηθεί καμία μελέτη συνολικά για τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς του Δήμου ή των τοπίων τους. Εξάλλου, πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα στην αρχιτεκτονική και στην αρχαιολογική κληρονομιά, καθώς είναι γενικά αποδεκτό ότι η προστασία ενός μνημείου που διασώζεται μέχρι σήμερα είναι πιο σύνθετη διαδικασία σε σχέση με την προστασία ενός αρχαιολογικού χώρου ο οποίος περιλαμβάνει διάφορα ευρήματα που στο τέλος των ανασκαφών καταλήγουν σε μουσεία, δηλαδή, σε προστατευόμενο περιβάλλον. Ταυτόχρονα, στη συνθετότητα προστασίας ενός παραδοσιακού κτιρίου συμβάλλει και το ιδιοκτησιακό καθεστώς του, όταν αυτό ανήκει σε έναν ή περισσότερους ιδιώτες. Συνεπώς, η ανακήρυξη και μόνο ενός κτιρίου ως παραδοσιακού δεν αποτελεί μονόδρομο στη διαφύλαξη και στη διάσωσή του. Εξάλλου, το πρόβλημα γίνεται ακόμη πιο σύνθετο όταν η αρχιτεκτονική κληρονομιά αναφέρεται σε ένα

ολόκληρο παραδοσιακό σύνολο, οπότε σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να ληφθούν υπόψη πολλοί παράγοντες και να συμφωνήσουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις πολλοί εμπλεκόμενοι φορείς. Με βάση τα παραπάνω, και με κριτήριο την εμπειρία συνολικά από τον τρόπο που προστατεύονται και αντιμετωπίζονται τα παραδοσιακά κτίρια στην Ελλάδα ως σήμερα, μπορούμε να υποθέσουμε ότι όσες παραδοσιακές ιδιωτικές κατοικίες είναι σε χρήση σήμερα, βρίσκονται σε σχετικά καλή κατάσταση, ενώ όσες είναι εγκαταλελειμμένες, χαρακτηρίζονται από μία κατάσταση υποβάθμισης με άμεσο κίνδυνο τη βιωσιμότητά τους.

Δ.4.5. Κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον

Στη συγκεκριμένη ενότητα πραγματοποιείται διερεύνηση των χαρακτηριστικών του πληθυσμού που αναφέρονται στην κατανομή και εξέλιξή του, στα δημογραφικά χαρακτηριστικά του, καθώς και στα χαρακτηριστικά των νοικοκυριών.

Συγκεκριμένα, η περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα συγκαταλέγεται στις ορεινές περιοχές της χώρας (σύμφωνα με την οδηγία 75/268/ΕΟΚ και την τροποποίηση της 82/768/ΕΟΚ) και ο πληθυσμός της σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ο πραγματικός πληθυσμός ανέρχεται στους 7.392 κατοίκους και τους 8.874 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Πραγματικός πληθυσμός είναι ο αριθμός των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα κατά την ημέρα της απογραφής σε κάθε περιφέρεια , νομό, δήμο/κοινότητα και αυτοτελή οικισμό.

Νόμιμος πληθυσμός κάθε δήμου ή κοινότητας είναι ο αριθμός των ατόμων κάθε ηλικίας και φύλλου τα οποία κατά την ημέρα απογραφής δήλωσαν ότι είναι καταχωρημένα στα αντίστοιχα δημοτολόγια και εφόσον κατά τη ημέρα της απογραφής βρίσκονταν στη χώρα και απογράφηκαν ως παρόντα ή απουσίαζαν προσωρινός στο εξωτερικό.

Μόνιμος πληθυσμός είναι ο αριθμός των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή σε κάθε περιφέρεια, νομό, δήμ/κοινότητα και αυτοτελή οικισμό.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα διαιρείται σε 2 «δημοτικές ενότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στους 2 συγχωνευθέντες δήμους. Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε «τοπικές κοινότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στα τοπικά διαμερίσματα των πρώην Δήμων. Οι σημερινές τοπικές κοινότητες του Δήμου, ήταν αυτόνομες κοινότητες και δήμοι πριν την εφαρμογή του προγράμματος Καποδίστρια.

Πιο συγκεκριμένα:

Η δημοτική ενότητα Πλαστήρα (Δ.Ε. Πλαστήρα) από την οποία αποτελούνταν ο δήμος πριν την επέκτασή του, είχε συνολικά πραγματικό πληθυσμό 3.791 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.480 και μόνιμο πληθυσμό 2.365 κατοίκους κατά την απογραφή του 2001, ενώ αντίστοιχα κατά την απογραφή του 2011 έχει πραγματικό πληθυσμό 4.107 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.590 και

μόνιμο πληθυσμό 2412 κατοίκους δυνάμει των ΦΕΚ 697/Β/20-3-2014, ΦΕΚ 698/Β/20-3-2014 και ΦΕΚ 699/Β/20-3-2014.

Με ανασκόπηση της δεκαετίας 1981 – 1991 εμφανίζεται στο σύνολο της περιοχής μείωση του απογραφέντος πληθυσμού κατά 19%. Την πιο έντονη μείωση παρουσιάζει η Τ.Κ. Μεσενικόλα με 26,8%, ενώ τη μικρότερη η Τ.Κ. Μοσχάτου (-15%). Η πτωτική αυτή τάση δεν ακολουθείται και στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Π.Ε. Καρδίτσας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας ο πληθυσμός των οποίων συνενώνει ανοδική πορεία με 1,5% και 5,6%, αντίστοιχα.

Τη δεκαετία που ακολουθεί (1991 – 2001) σημειώνεται αλλαγή στην εξέλιξη του πληθυσμού που αποδεικνύεται από την ανοδική πορεία που ακολουθεί. Όμως, η πληθυσμιακή αύξηση του πραγματικού πληθυσμού που διαπιστώνεται, οφείλεται και στο γεγονός ότι κατά την ημέρα της απογραφής πραγματοποιούνται μετακινήσεις πληθυσμού προς τους τόπους καταγωγής με σκοπό τη στήριξή τους. Στο σύνολο της περιοχής μελέτης σημειώνεται αύξηση της τάξης του 40%. Αυτή την περίοδο τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή μεταβολή σημειώνει η Τ.Κ. Μοσχάτου με 73% και ακολουθούν οι Τ.Κ. Κερασέας και Λαμπερού με 47%, η Τ.Κ. Μορφοβουνίου με 43% και τέλος, η Τ.Κ. Μεσενικόλα παρουσιάζοντας τη μικρότερη πληθυσμιακή μεταβολή κατά 10% περίπου. Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας η πληθυσμιακή άνοδος της προηγούμενης δεκαετίας συνεχίζεται, αλλά με μικρότερο ρυθμό (γύρω στο 2,5%).

Έτσι, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός εμφανίζει την περιοχή μελέτης ως αναπτυσσόμενη πληθυσμιακά, ο μόνιμος πληθυσμός καταδεικνύει τη σταδιακή φθίνουσα πορεία που ακολουθεί η Δ.Ε.. Σε αντίθεση με την αύξηση κατά 39,5% του πραγματικού πληθυσμού της Δ.Ε. Πλαστήρα, ο μόνιμος πληθυσμός για την ίδια δεκαετία (1991 – 2001) σημείωσε αύξηση 9,3%. Επιπρόσθετα, ο μόνιμος πληθυσμός στις Τ.Κ. Κερασέας και Μεσενικόλα παρουσιάζει φθίνουσα πορεία (-3,9% και -15,6% αντίστοιχα), ενώ ο πραγματικός πληθυσμός για τις ίδιες Τ.Κ. σημειώνει άνοδο της τάξης του 47% και 9,7%, αντίστοιχα.

Η ακαθάριστη πληθυσμιακή πυκνότητα (πληθυσμός / έκταση) στο σύνολο της Δ.Ε. Πλαστήρα είναι 0,41 κατ./Ha. Οι Τ.Κ. Κερασιάς και Μοσχάτου παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή πυκνότητα (0,55 και 0,54 κατ./Ha, αντίστοιχα), ενώ την πιο μικρή πυκνότητα παρουσιάζει η Τ.Κ. Λαμπερού με 0,23 κατ./Ha. Η Τ.Κ. Μορφοβουνίου, που αποτελεί και την έδρα του Δήμου, παρουσιάζει πληθυσμιακή πυκνότητα 0,44 κατ./Ha, ενώ η Τ.Κ. Μεσενικόλα έχει ακαθάριστη πληθυσμιακή πυκνότητα 0,38 κατ./Ha. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι στο σύνολό τους οι Τ.Κ. είναι αραιοκατοικημένες, ενώ η Τ.Κ. Κερασέας παρουσιάζει μεγαλύτερη ελκυστικότητα και λειτουργεί περισσότερο ως τόπος παραθεριστικής κατοικίας.

Τη δεκαετία (2001-2011) η Δ.Ε. Πλαστήρα έχει πραγματικό πληθυσμό 4.107 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.590 και μόνιμο πληθυσμό 2412 κατοίκους ενώ την δεκαετία (1991-2001) είχε

συνολικά πραγματικό πληθυσμό 3.791 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.480 και μόνιμο πληθυσμό 2.365 κατοίκους που καταδεικνύει τη σταδιακή αύξουσα πορεία που ακολουθεί η Δ.Ε. Πλαστήρα.

Η δημοτική ενότητα (πρώην δήμος) Νεβρόπολης Αγράφων καταλαμβάνει έκταση 105.184 στρέμματα και είχε συνολικά πραγματικό πληθυσμό 3.601 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.698 και μόνιμο πληθυσμό 1.657 κατοίκους κατά την απογραφή του 2001, ενώ αντίστοιχα κατά την απογραφή του 2011 έχει πραγματικό πληθυσμό 4.767 κατοίκους, νόμιμο πληθυσμό 4.323 και μόνιμο πληθυσμό 2.223 κατοίκους δυνάμει των ΦΕΚ 697/Β/20-3-2014, ΦΕΚ 698/Β/20-3-2014 και ΦΕΚ 699/Β/20-3-2014.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την αμέσως μεταπολεμική και μετεμφυλιακή περίοδο (1951-1961), η Δ.Ε. Νεβρόπολης κατορθώνει απλώς να συγκρατήσει τον πληθυσμό της. Κατά την επόμενη δεκαετία (1961-1971) που ταυτίζεται για όλη τη χώρα με την περίοδο έντονης αγροτικής εξόδου, εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης, η Δ.Ε. Νεβρόπολης χάνει 34% του πληθυσμού της, ποσοστό μείωσης μεγαλύτερο από αυτό που καταγράφεται στους δύο πρώην γειτονικούς δήμους (27,9% για το πρώην Δήμο Πλαστήρα, 25,5% για το πρώην Δήμο Ιτάμου). Την ίδια περίοδο, η πληθυσμιακή μείωση είναι 12,3% για τον Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας και 5,1% για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Στη διάρκεια της δεκαετίας 1971-1981, ο πληθυσμός της Δ.Ε. Νεβρόπολης παραμένει πρακτικά σταθερός, όταν η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας εξακολουθεί να χάνει πληθυσμό (-6,6%), ενώ σε επίπεδο Περιφέρειας έχει ήδη γίνει αισθητή η τάση πληθυσμιακής ανάκαμψης (+5,4%). Στο εσωτερικό της Δ.Ε. Νεβρόπολης, οι τοπικές κοινότητες Νεοχωρίου, Κρυονερίου και Μπελοκομίτη εμφανίζουν ήδη πληθυσμιακή αύξηση.

Η δεκαετία 1981-1991 αποτελεί την αρχή έντονης πληθυσμιακής ανάκαμψης για τη Δ.Ε. Νεβρόπολης (+20,7%), η οποία εξακολουθεί με ηπιότερους ρυθμούς και κατά την επόμενη δεκαετία 1991-2001 (+9,6%). Το φαινόμενο αυτό μπορεί εν μέρει να συνδεθεί με την τουριστική ανάπτυξη της λίμνης που εξελίσσεται αυτό το διάστημα. Η Δ.Ε. Νεβρόπολης φαίνεται ότι είναι η πρώτη από τους πρώην Δήμους της περιοχής όπου οι επιπτώσεις της νέας αυτής αναπτυξιακής προοπτικής γίνονται αισθητές στα δημογραφικά μεγέθη.

Στο εσωτερικό της Δ.Ε. Νεβρόπολης και πάντοτε βάσει των στοιχείων των απογραφών πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση κατά την τελευταία εικοσαετία εμφανίζουν οι παραλίμνιες τοπικές κοινότητες Πεζούλας (+85,6%), Φυλακτής (+40,8%), Μπελοκομίτη (+39,3%) και Κρυονερίου (+34,3%), έναντι 32,2% αύξησης για το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης. Βέβαια, ο ρυθμός πληθυσμιακής αύξησης επηρεάζεται αντιστρόφως ανάλογα από το πληθυσμιακό μέγεθος ενός οικισμού. Έτσι, για την τελευταία εικοσαετία 1981-2001, η μεγαλύτερη απόλυτη αύξηση καταγράφεται στην Τ.Κ. Πεζούλας (292 άτομα) και

ακολουθούν οι Τ.Κ. Κρυονερίου (208 άτομα), Νεοχωρίου (164 άτομα), Φυλακτής (144 άτομα) και Μπελοκομίτη (58 άτομα). Πληθυσμιακή αύξηση καταγράφεται και στην πιο απομακρυσμένη Τ.Κ. Καρβασαρά, η οποία όμως, όπως θα φανεί στη συνέχεια, δεν αναφέρεται σε μόνιμο πληθυσμό. Αντίθετα, η Τ.Κ.Καρίτσας στην ενδοχώρα εμφανίζει συνεχή μείωση του πληθυσμού που για την περίοδο αναφοράς 1961-2001 ανέρχεται σε 65%.

Τα επίσημα απογραφικά στοιχεία για τον πραγματικό πληθυσμό, αν και τα μόνα που επιτρέπουν ποσοτικές προσεγγίσεις σε μακρά χρονική περίοδο, εν μέρει μόνο αποτυπώνουν την πληθυσμιακή εικόνα της περιοχής, που στην πραγματικότητα φαίνεται να είναι πολύ πιο σύνθετη. Η πληθυσμιακή ανάκαμψη της τελευταίας εικοσαετίας φαίνεται ότι εμπεριέχει έντονα χαρακτηριστικά κινητικότητας. Η μικρή χρονοαπόσταση της Δ.Ε. Νεβρόπολης από την Καρδίτσα και η στενή εξάρτησή της από την πόλη, σε συνδυασμό με τον εποχικό χαρακτήρα των τουριστικών δραστηριοτήτων επιτρέπουν μορφές «ταυτόχρονης διπλής κατοίκησης», στην πόλη και της Δ.Ε. Νεβρόπολης , κάνοντας πιο ρευστή την έννοια της μόνιμης κατοικίας, κατά συνέπεια και αυτήν του μόνιμου πληθυσμού. Επίσης, φαινόμενα που εντείνονται τα τελευταία χρόνια όπως η εποχική κατοίκηση μέσης ή μεγάλης διάρκειας, συνήθως συνταξιούχων που επιστρέφουν τους καλοκαιρινούς μήνες στον τόπο καταγωγής τους, οι σύντομης διάρκειας ή ακόμα και ημερήσιες μετακινήσεις για λόγους εργασίας κλπ, κάνουν ακόμα πιο δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ μόνιμου και εποχικού πληθυσμού. Στις αβεβαιότητες αυτές μπορούν να προστεθούν και οι συνήθεις μετακινήσεις πληθυσμού στους τόπους καταγωγής του την ημέρα της απογραφής.

Χαρακτηριστικό από αυτήν την άποψη είναι η Τ.Κ. Καρβασαρά , η οποία διατηρεί σε όλες τις απογραφές έναν μικρό αλλά μόνιμο και αυξανόμενο πληθυσμό, ενώ, ταυτόχρονα, στην ίδια την απογραφή 2001 και 2011 καμία κατοικία δεν χαρακτηρίζεται ως κύρια κατοικούμενη.

Λαμβάνοντας υπ'όψιν τις παραπάνω παρατηρήσεις, είναι σαφές ότι δεν μπορούν να διαχωριστούν απολύτως οι έννοιες του μόνιμου και του εποχικού πληθυσμού, ούτε να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα αντίστοιχα μεγέθη.

Ενώ σε επίπεδο Δήμου Λίμνης Πλαστήρα στη σημερινή μορφή του δήμου που προέκυψε, με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, από την επέκταση του αρχικού δήμου Πλαστήρα με την συγχώνευση του δήμου Νεβρόπολης Αγράφων, παρατηρείται ότι τη δεκαετία (2001 – 2011) σημειώνεται αλλαγή στην εξέλιξη του πληθυσμού που αποδεικνύεται από την ανοδική πορεία που ακολουθεί, κυρίως στις Τ.Κ. της Δ.Ε. Νεβρόπολης (27,57% σε αντίθεση με το -3,60% τη δεκαετία 1991-2001) και στη λιγότερο αύξηση των Τ.Κ. της Δ.Ε Πλαστήρα (1,99 % σε αντίθεση με το 9,3% τη δεκαετία 1991-2001)

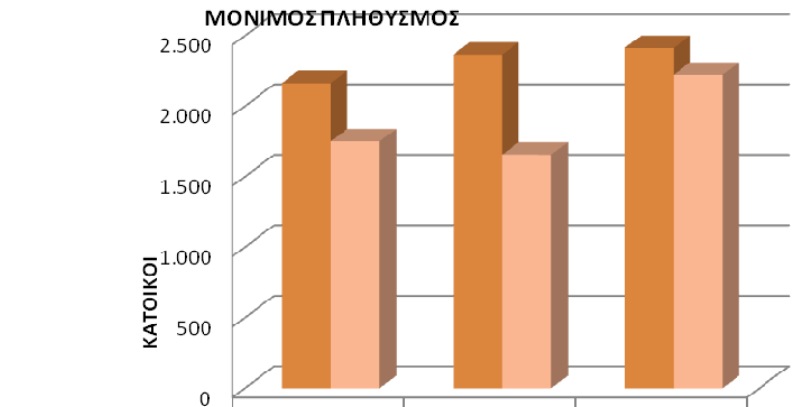

	1991	2001	2011
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	2.164	2.365	2412
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	1751	1657	2223

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2001 %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2011 %
	1991	2001	2011 (ΦΕΚ 698/Β/20-03-2014)		
Μορφοβουνίου	680	730	576	7,35	-21,10
Κερασέας	310	298	390	-3,87	30,87
Λαμπερού	270	310	559	14,81	80,32
Μεσενικόλα	576	486	459	-15,63	-5,56
Μοσχάτου	328	541	428	64,94	-20,89
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**2.164**	**2.365**	**2412**	**9,29**	**1,99**
Καρίτσας	119	143	134	20,17	-6,29
Καρβασαρά	0	0	28	50,88	-67,44
Κρυονερίου	450	380	595	-15,56	56,58
Μπελοκομίτη	50	89	178	78,00	100,00
Νεοχωρίου	583	493	589	-15,44	19,47
Πεζούλας	259	263	367	1,54	39,54
Φυλακτής	290	289	332	-0,34	14,88
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	**1751**	**1657**	**2223**	**-3,60**	**34,16**
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	**3915**	**4022**	**4635**	**2,73**	**15,24**

Απασχόληση - Ανεργία

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στο Δήμο τη δεκαετία 1991-2001 σημείωσε μια ιδιαίτερα αισθητή αύξηση της τάξης του 40%. Πιο συγκεκριμένα, το 1991 στο σύνολο του Δήμου ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ήταν 2092 άτομα , ενώ το 2001 ο αντίστοιχος αριθμός αυξήθηκε στα 2756 άτομα. Αναφορικά με την εξέλιξη της συμμετοχής των δύο φύλλων στο εργατικό δυναμικό η συμμετοχή των γυναικών το 1991 ήταν 20,6% ενώ το 2001 παρουσίασε άνοδο με ποσοστό 30,8%. Στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας η συμμετοχή του γυναικείου πληθυσμού παρουσίασε, επίσης, αυξητικές τάσεις. Το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών βρίσκεται σε πολύ πιο υψηλά επίπεδα από το αντίστοιχο των γυναικών λόγω, κυρίως, των μειωμένων ευκαιριών απασχόλησης που παρουσιάζονται για το γυναικείο φύλο. Επίσης, το γεγονός ότι ο γυναικείος πληθυσμός δηλώνεται, ως επί το πλείστον, ως συμβοηθούντα μέλη οικογένειας και μη αμειβόμενα, σε συνάρτηση με το χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσής τους συμβάλλει στη μικρότερη συμμετοχή του γυναικείου πληθυσμού στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Η κατανομή των οικονομικά ενεργών κατά θέση στο επάγγελμα διαμορφώνεται το 2001 με διπλάσια σχεδόν αύξηση του αριθμού των μισθωτών (60,4% το 2001έναντι 34,5% το 1991) και τριπλάσια περίπου μείωση των αυτοαπασχολούμενων (19,3% το 2001 έναντι 52% το 1991). Επίσης, ιδιαίτερα αισθητή αύξηση σημείωσε και ο αριθμός των εργοδοτών με ποσοστό 9,6% (2001), έναντι μόλις 1% το 1991. Μείωση παρουσίασε το ποσοστό των συμβοηθούντων μελών οικογένειας κατά πέντε περίπου ποσοστιαίες μονάδες, ενώ αυξήθηκε το ποσοστό όσων δε δήλωσαν επάγγελμα.

Στο σύνολο των οικονομικά ενεργών το ποσοστό ανεργίας στο Δήμο σημείωσε αύξηση (10,3% το 2001 έναντι 6,3% το 1991). Η εξέλιξη της ανεργίας παρουσιάζει τάσεις αύξησης και στα ανώτερα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας βρίσκεται σε υψηλότερα επίπεδα από το αντίστοιχο του Δήμου. Η υψηλή συμμετοχή των γυναικών καθώς και των νέων αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά της ανεργίας, αφού σε επίπεδο Δήμου το ποσοστό των νέων ανέργων ήταν 70,6% το 2001, έναντι 50,8% το 1991. Η ανεργία νέων παρουσιάζει τάσεις αύξησης και στο γεωγραφικό επίπεδο του Περιφερειακής Ενότητας, ενώ μειώνεται σε επίπεδο Περιφέρειας και χώρας. Ιδιαίτερα αυξημένη είναι και η ανεργία των γυναικών που στο σύνολο του Δήμου σημειώνει ένα ποσοστό της τάξης του 40,4% το 2001, έναντι 27,1% το 1991.

Οι ευκαιρίες απασχόλησης στο Δήμο ύστερα από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε- διαφαίνεται ότι είναι περιορισμένες, ιδιαίτερα για τις γυναίκες και τους νέους. Ο Δήμος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το αστικό κέντρο της Καρδίτσας στο οποίο λειτουργούν επιχειρήσεις που απορροφούν μέρος του εργατικού του δυναμικού. Νέες ευκαιρίες απασχόλησης δύναται να δημιουργηθούν στον τουριστικό τομέα, με δεδομένο το γεγονός ότι η περιοχή μελέτης έχει

αναπτυχθεί λιγότερο σε σχέση με τη δυτική γεωγραφική ενότητα της λίμνης. Επιπλέον, ο τομέας του τουρισμού περιλαμβάνει ένα πλήθος δραστηριοτήτων οι οποίες θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά.

	1991	**2001**
Οικονομικά ενεργοί	2092	2756
Απασχολούμενοι	1968	2431
Άνεργοι	62	82
Άνεργοι νέοι	68	94

Πηγές στοιχείων : Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 1991 και 2001 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής

Παραγωγικοί τομείς

Ο οικονομικά ενεργός στο σύνολο της Δ.Ε. Πλαστήρα ανέρχεται στο 34,7% του συνολικού πληθυσμού. Σε επίπεδο Τ.Κ. η μεγαλύτερη συγκέντρωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σημειώνεται στην Κερασέα με 37,6% και η πιο χαμηλή στο Μοσχάτο με 32,6%. Στην Περιφερειακή Ενότητα και την Περιφέρεια το αντίστοιχο ποσοστό είναι αυξημένο κατά έξι περίπου μονάδες (40,4% και 40,6%, αντίστοιχα) σε σχέση με το αντίστοιχο του Δήμου.

Η μεταβολή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τη δεκαετία 1991 – 2001 παρουσιάζει αυξητικές τάσεις. Πιο συγκεκριμένα, στη Δ.Ε. Πλαστήρα η αύξηση ήταν της τάξης του 40,9%, ενώ αναφορικά με Τ.Κ. η μεγαλύτερη σημειώθηκε στο Μοσχάτο με διπλάσια σχεδόν αύξηση (84,3%) και η μικρότερη στην Κερασέα (33,9%). Στο Μεσενικόλα δε σημειώθηκε μεταβολή. Η αυξητική τάση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού χαρακτηρίζει και τα γεωγραφικά επίπεδα της Περιφερειακής Ενότητας, της Περιφέρειας και της χώρας, όμως κυμαίνεται σε πολύ πιο χαμηλά επίπεδα της τάξης του 20%. Κύριο γνώρισμα της δεκαετίας 1991 – 2001 είναι η συρρίκνωση του πρωτογενή τομέα παραγωγής με την μετακίνηση προς το δευτερογενή και, κυρίως, προς τον τριτογενή τομέα παραγωγής. Αυτό το φαινόμενο αν και εντοπίζεται χωρικά, κυρίως, στα αστικά κέντρα εντούτοις στην περιοχή μελέτης διαγράφεται με ιδιαίτερα έντονο ρυθμό.

Η σύνθεση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τομέα παραγωγής στη Δ.Ε. Πλαστήρα, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, εμφανίζει μειωμένο κατά 20 περίπου μονάδες (14,3% το 2001 έναντι 35,1% το 1991) τον πληθυσμό που απορροφάται από τον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Μικρότερη μείωση σημειώνεται και στο δευτερογενή τομέα (21% το 2001 έναντι 26,2% το 1991) ενώ ο τριτογενής τομέας απορροφά το 52,4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού

στο σύνολο του Δήμου (έναντι 31,3% το 1991). Οι νέοι που δεν μπορούν να καταταγούν κατά κλάδο συγκεντρώνουν ένα ποσοστό της τάξης του 12,3%.

Η εξέλιξη των δημογραφικών μεγεθών της Δ.Ε. Νεβρόπολης αποτυπώνεται και στα μεγέθη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Για τον πραγματικό πληθυσμό, ο λόγος μεταξύ οικονομικά μη ενεργού και ενεργού πληθυσμού, το 2001, είναι 1,45 για το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης που σημαίνει ότι 60% περίπου του πραγματικού πληθυσμού ηλικίας 10 ετών και άνω δεν είναι οικονομικά ενεργός, έναντι 55% περίπου για την Περιφερειακή Ενότητα και την Περιφέρεια. Η σχέση αυτή έχει βελτιωθεί ελάχιστα σε σχέση με το 1991 (1,56). Ο δείκτης βελτιώνεται διαχρονικά κυρίως στην Τ.Κ.. Νεοχωρίου και λιγότερο στις Τ.Κ. Πεζούλας, Μπελοκομίτη και Κρυονερίου, έχει παραμείνει στάσιμος στη Τ.Κ. Φυλακτής και έχει επιδεινωθεί σημαντικά στις Τ.Κ. Καρίτσας και Καρβασαρά.

Η σχέση μεταξύ ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού εμφανίζεται δυσμενέστερη στο μόνιμο πληθυσμό για τον οποίο διατίθενται στοιχεία μόνο για το 2001. Εδώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός αντιπροσωπεύει το 70% της Δ.Ε. Νεβρόπολης. Η Τ.Κ. Κρυονερίου εμφανίζεται ως το δυναμικότερο (57% μη ενεργοί), οι Τ.Κ. Μπελοκομίτη, Νεοχωρίου και Πεζούλας κινούνται κοντά στο (71%), ενώ στις Τ.Κ. Φυλακτής και Καρίτσας ο οικονομικά μη ενεργός μόνιμος πληθυσμός πλησιάζει ή και ξεπερνά το 80%.

Ο αριθμός των απασχολούμενων αυξάνεται κατά 12% περίπου μεταξύ 1991 και 2001, μειώνεται όμως το ποσοστό συμμετοχής τους στο σύνολο των οικονομικά ενεργών (90% το 2001, έναντι 94,4% το 1991). Ανάλογα αυξάνεται το ποσοστό των νέων που δεν έχουν ενταχθεί στην αγορά εργασίας (8,3% το 2002, έναντι 2,7% το 1991), ενώ το καθαρό ποσοστό ανεργίας μειώνεται (από 3% το 1991 σε 1,5% το 2001). Το ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται πολύ υψηλότερο στο μόνιμο πληθυσμό (11,3% για το σύνολο της Δ.Ε. Νεβρόπολης, έναντι 13,3% για την Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας).

Η απόλυτη αύξηση των απασχολούμενων στη Δ.Ε. Νεβρόπολης φαίνεται ότι οφείλεται εξ ολοκλήρου στην είσοδο γυναικών στην αγορά εργασίας. Μεταξύ 1991 και 2001 ο οικονομικά ενεργός γυναικείος πληθυσμός έχει αυξηθεί κατά 169% περίπου (205 και 552 άτομα αντίστοιχα), ενώ οι οικονομικά ενεργοί άνδρες έχουν μειωθεί κατά 6,8% περίπου. Δεδομένου ότι το ποσοστό γυναικών στο σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού παραμένει χαμηλό (38%), το φαινόμενο αναμένεται να ενταθεί μελλοντικά, σε συνδυασμό με την αύξηση των ευκαιριών γυναικείας απασχόλησης στον τουρισμό και γενικώς τις τριτογενείς δραστηριότητες.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στους διάφορους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή μελέτης για το 2001 μπορούμε να προβούμε σε μια ιεραρχική κατάταξή τους ανά τομέα παραγωγής. Συγκεκριμένα, στο Δήμο οι κλάδοι του

πρωτογενή τομέα απορροφούν το 26,85% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Στο δευτερογενή τομέα κυρίαρχη θέση κατέχει ο κλάδος των κατασκευών με ένα ποσοστό γύρω στο 12,94% ενώ ο μεταποιητικός κλάδος απασχολεί ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 5,8%. Στον τριτογενή τομέα παραγωγής ο κλάδος των υπηρεσιών απορροφά το 20,2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και έπονται οι κλάδοι εμπορίου, ξενοδοχείων και εστιατορίων με 17,74%. Ο κλάδος των μεταφορών, αποθηκεύσεων και επικοινωνιών συγκεντρώνει το 4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ενώ τέλος οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (τράπεζες, ασφάλειες) απασχολούν το 7% περίπου του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, στον πρωτογενή τομέα απασχολείται το 36,71% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Στο δευτερογενή τομέα κυρίαρχος είναι ο κλάδος των κατασκευών με 6,3%, καθώς και ο κλάδος βιομηχανία – βιοτεχνία που απασχολεί το 5,3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Από τον τριτογενή τομέα βασική δραστηριότητα αποτελούν οι λοιπές υπηρεσίες (20,69% των εργαζομένων) και ο κλάδος εμπόριο – εστιατόρια – ξενοδοχεία, με ποσοστό απασχόλησης 16%. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και στο σύνολο της χώρας, η απασχόληση στους διάφορους κλάδους ακολουθεί σε γενικές γραμμές, με μικρές προς τα επάνω ή προς τα κάτω αποκλίσεις, τις τάσεις που επικρατούν και στην Περιφερειακή Ενότητα.

Η γεωργία και η κτηνοτροφία αποτελούν τους κυριότερους κλάδους απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα παραγωγής και ασκούνται συμπληρωματικά. Το μεγαλύτερο μέρος των κτηνοτροφικών προϊόντων προορίζεται για αυτοκατανάλωση, ενώ η πλειονότητα των κατοίκων διατηρεί οικόσιτα ζώα για την κάλυψη των αναγκών του νοικοκυριού. Μέρος της παραγωγής διατίθεται και στην αγορά της Καρδίτσας. Ο τρόπος άσκησης της γεωργίας εξυπηρετεί, επίσης, ατομικές ανάγκες, όμως κάποιο τμήμα της παραγωγής πωλείται από τους ίδιους τους παραγωγούς ή διατίθεται και σε μικρές τοπικές αγορές μεταξύ των οικισμών και σε περιοχές γύρω από τη λίμνη.

Η αλιεία, σε επαγγελματικό επίπεδο, ασκείται σε περιορισμένη κλίμακα. Στο σύνολο του Δήμου, σύμφωνα με το Δελτίο Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας (2003), η ποσότητα των αλιευμάτων ανήλθε σε 20.000 κιλά περίπου. Ο μεγαλύτερος όγκος παραγωγής προήλθε από τη Τ.Κ.. Μεσενικόλα (38,7%) όπου βρίσκονται και οι περισσότεροι επαγγελματίες αλιείς.

Ο κλάδος της μελισσοκομίας δύναται να αναπτυχθεί λόγω του αξιόλογου φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της λίμνης. Ο όγκος της παραγωγής, σύμφωνα με το Δελτίο Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας (2003), στο σύνολο του Δήμου ανέρχεται σε 20.000 κιλά, ενώ στη Τ.Κ. του Μοσχάτου βρίσκονται οι περισσότερες κυψέλες μελισσών.

Παρουσία βιομηχανικών μονάδων στην περιοχή μελέτης δεν υφίσταται. Εξαίρεση αποτελεί το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ, που λειτουργεί στον Αγ. Νικόλαο και αποτελεί τη μεγαλύτερη

εργοστασιακή μονάδα στην περιοχή. Οι λοιπές επιχειρήσεις που λειτουργούν στα όρια του Δήμου απασχολούν μικρό αριθμό εργατικού δυναμικού και έχουν, κατά κανόνα, οικογενειακό χαρακτήρα.

Στον τριτογενή τομέα παραγωγής κυρίαρχη θέση έχει ο κλάδος του τουρισμού. Τα τελευταία χρόνια η περιοχή της λίμνης Πλαστήρα υποδέχεται ένα αρκετά μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Το υδάτινο στοιχείο σε συνδυασμό με το πλούσιο, σε χλωρίδα και πανίδα, περιβάλλον της περιοχής δημιουργεί ένα τοπίο με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά δίνοντας στην περιοχή τη δυνατότητα να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί σε ένα αξιόλογο τουριστικό προορισμό. Στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης έχει αναπτυχθεί ένα οργανωμένο δίκτυο τουριστικών καταλυμάτων και ξενώνων που υποδέχεται τους επισκέπτες. Παρόλα αυτά πρόβλημα για την περιοχή αποτελεί το γεγονός ότι ο κύριος όγκος των επισκεπτών συγκεντρώνεται σε ορισμένες μόνο Τοπικές Κοινότητες ενώ κάποια άλλα υποδέχονται ένα μικρό μόνο μέρος των επισκεπτών και κατά συνέπεια μειώνονται τα οικονομικά τους οφέλη από την άσκηση της τουριστικής δραστηριότητας.

Δ.4.6. Υποδομές - Ποιότητα ζωής

Υγεία - Πρόνεια

Αγροτικά Ιατρεία λειτουργούν στις τοπικές κοινότητες, τα οποία ο αγροτικός ιατρός τα επισκέπτεται, κατά κανόνα, μία φορά την εβδομάδα. Στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας τα τρία Κέντρα Υγείας εδρεύουν αντίστοιχα στο Μουζάκι, στους Σοφάδες και στον Παλαμά. Στην περιοχή μελέτης δε λειτουργεί Κέντρο Υγείας. Ο Δήμος υπάγεται στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Υγείας Μουζακίου, αλλά εξυπηρετείται και από το Γενικό Νοσοκομείο στην Καρδίτσα.

Για την φαρμακευτική εξυπηρέτηση των κατοίκων των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου λειτουργεί φαρμακείο στον οικισμό Καλύβια Πεζούλας.

Στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 2002 (11/9/2002) το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Σκοπός ενός τέτοιου προγράμματος κοινωνικής προστασίας είναι η παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας σε ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία. Το πρόγραμμα στελεχώνεται από:

- Κοινωνική λειτουργό που παρέχει κοινωνική στήριξη (συμβουλευτική και ψυχοσυναισθηματική στήριξη),
- Νοσηλευτή που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα και μέριμνα (έλεγχος αρτηριακής πίεσης, έλεγχος ζαχάρου) και
- Οικογενειακή βοηθό που παρέχει κατ' οίκον καθαριότητα, βοήθεια στην ατομική υγιεινή, πρακτικές εξυπηρετήσεις (πλήρωση λογαριασμών, ψώνια) και άλλες υπηρεσίες που κρίνονται αναγκαίες.

Εκπαίδευση

Το μικρό πληθυσμιακό μέγεθος των οικισμών δεν επιτρέπει τη λειτουργία εκπαιδευτικών μονάδων, που ενώ υπήρχαν κατά το παρελθόν δε λειτουργούν πλέον. Σε λειτουργεία βρίσκονται :το δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο στο Κρυονέρι δυναμικότητας συνολικά είκοσι παιδιών και το δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο στο Μεσενικόλα δυναμικότητας συνολικά εννέα παιδιών .

Δ.4.7. Υφιστάμενη τεχνική υποδομή

Μεταφορική υποδομή

Η οδική σύνδεση του Δήμου γίνεται με την Καρδίτσα μέσω του οικισμού Μητρόπολης. Συγκοινωνιακά ο Δήμος εξυπηρετείται από το ΚΤΕΛ Π.Ε. Καρδίτσας με δρομολόγια που διέρχονται από τους οικισμούς όχι όμως σε καθημερινή βάση ,όπως γινόταν παλιότερα.

Το οδικό δίκτυο του Δήμου παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις και έχει περιορισμένα γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Ταυτόχρονα η διέλευσή του μέσα από εκτεταμένες δασικές εκτάσεις και το έντονο ανάγλυφο της περιοχής το καθιστούν ιδιαίτερα επικίνδυνο για τους οδηγούς, ιδίως κατά τη χειμερινή περίοδο όταν η κατάσταση επιδεινώνεται από τις καιρικές συνθήκες (χιονοπτώσεις, ομίχλη, κτλ).

Πραγματοποιήθηκε βελτίωση του οδικού δικτύου περιμετρικά της λίμνης Πλαστήρα με την κατασκευή της παράκαμψης Κρυονερίου και με την σημερινή κατασκευή της παράκαμψης Νεοχωρίου. Ενώ το πλέον προβληματικό και επικίνδυνο τμήμα του οδικού δικτύου του Δήμου είναι κυρίως των πιο ορεινών κοινοτήτων Καρίτσας , Καρβασαράς σε σχέση με των παραλίμνιων κοινοτήτων που έχει βελτιωθεί.

Ωστόσο θα πρέπει να τονιστεί ότι δεν αποτελεί επιδίωξη η διάνοιξη νέων οδικών αξόνων με μεγάλα γεωμετρικά χαρακτηριστικά που θα επιτρέπουν και μεγάλες ταχύτητες διέλευσης. Το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον του Δήμου, ιδιαίτερα πλούσιο σε πανίδα και χλωρίδα, που συνάμα αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, κινδυνεύει να υποστεί σημαντική αλλοίωση από τέτοιου είδους παρεμβάσεις, οι οποίες εξάλλου είναι αμφιβόλου αναπτυξιακού αποτελέσματος για το Δήμο. Οι παρεμβάσεις στην μεταφορική υποδομή θα ήταν σκόπιμο να περιοριστούν στα αναγκαία έργα βελτίωσης του υφιστάμενου οδικού δικτύου (κατασκευή νέου ασφαλτοτάπητα, διαγράμμιση, σήμανση, τοποθέτηση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων, αποχέτευση ομβρίων κτλ.) τα οποία δεν αλλοιώνουν το τοπίο, αλλά συντελούν στο μέγιστο στην ασφάλεια των οδηγών.

Όσον αφορά τις συνθήκες κυκλοφορίας και στάθμευσης εντός των οικισμών παρουσιάζονται ανάλογα προβλήματα. Το ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο εντός των οικισμών δεν επιτρέπει την άνετη κίνηση των οχημάτων τόσο λόγω των έντονων κλίσεων όσο και λόγω του μικρού πλάτους

τους και της κακής κατάστασης του οδοστρώματος. Τα πλάτη των δρόμων δεν ξεπερνούν τα 5-6 μέτρα για τους δημοτικούς δρόμους που διατρέχουν τους οικισμούς, ενώ για τους λοιπούς εσωτερικούς δρόμους – η πλειονότητα των οποίων είναι τσιμεντόστρωτοι – τα πλάτη κυμαίνονται στα 3 – 4 μ. Βέβαια οι περιορισμοί στην κίνηση των οχημάτων εντός των οικισμών λειτουργούν αντίστροφα ως προς την κίνηση των πεζών, η οποία γίνεται με μεγαλύτερη άνεση. Ωστόσο η βέλτιστη λύση είναι ο λειτουργικός διαχωρισμός όλων των δρόμων εντός των οικισμών που με την κατάλληλη διαμόρφωση θα διαχωρίζεται η κυκλοφορία πεζών και οχημάτων καθιστώντας την κίνηση των κατοίκων και των επισκεπτών περισσότερο ασφαλή. Υπάρχουν οργανωμένοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων αλλά δεν επαρκούν και η στάθμευση γίνεται παράπλευρα στους υφιστάμενους δρόμους ή στους αύλειους χώρους των κατοικιών.

Οδικές μεταφορές

Οι κοινότητες της περιοχής μελέτης συνδέονται συγκοινωνιακά με την πόλη της Καρδίτσας, ενώ πρόσβαση υπάρχει και από την πόλη του Μουζακίου. Η περιοχή παρά τις αρκετά συχνά δυσμενείς καιρικές συνθήκες δεν βρίσκεται σε απομόνωση κατά τη χειμερινή περίοδο. Σε αυτό συμβάλλουν τόσο οι νέες οδικές παρεμβάσεις όσο και η ετοιμότητα όσον αφορά στη διάνοιξη των δρόμων σε περίπτωση χιονοπτώσεων.

Σύμφωνα με το Β.Δ. 6-2-1956, όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. του Υπουργού ΠΕΧ..Ε αρ. ΔΜΕΟ/Ε/0/266 (ΦΕΚ 293/Β/1995) και αφορά στην ανακατάταξη του οδικού δικτύου των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, χαρακτηρίζονται:

- ως Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο το τμήμα Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Μορφοβούνι,
- ως Δευτερεύων Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο το τμήμα Καρδίτσα – Αυχήν Βουτσικάκι – Γέφυρα Κοράκου προς Άρτα από θέση Σταυρός και μέσω Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Κρυονερίου, Πεζούλας, Φυλακτής, Περιφέρειας Πετρίλου, Λεοντίτου και Στεφανιάδας.

Το μεγαλύτερο μέρος του εξωαστικού οδικού δικτύου του Δήμου αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου οδικού δικτύου που διατρέχει περιμετρικά τη λίμνη Πλαστήρα και ενώνει τους παραλίμνιους οικισμούς. Το δίκτυο αυτό συμπληρώνεται από δυο επιπλέον κλάδους:

- Μητρόπολη – Μοσχάτο
- Μητρόπολη – Μεσενικόλας – Μορφοβούνι ή Μητρόπολη - Μορφοβούνι.
- Καλλίθηρο-Ραχούλα – Καστανέα – Μούχα –Φράγμα

Το συνολικό μήκος του εξωαστικού οδικού δικτύου του Δήμου είναι ασφαλτοστρωμένο. Στο δίκτυο αυτό αναμένεται να προστεθεί και η παράκαμψη Νεοχωρίου που είναι υπο κατασκευή.

Το εσωτερικό οδικό δίκτυο των οικισμών αποτελείται κατά κανόνα από τσιμεντόδρομους, οι οποίοι συμπληρώνονται συνήθως από ένα μικρό δίκτυο χωματόδρομων και από τους ασφαλτόδρομους, οι οποίοι ουσιαστικά αποτελούν τμήματα του τοπικού και επαρχιακού δικτύου του Δήμου.

Οι δρόμοι σε όλες τις κοινότητες του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα χαρακτηρίζονται ως δασικοί - αγροτικοί και είναι χωμάτινοι. Η κατάστασή τους χαρακτηρίζεται γενικά ως μη ικανοποιητική. Προβλήματα παρουσιάζονται κυρίως κατά τη χειμερινή περίοδο, οπότε η βατότητα των εν λόγω δρόμων είναι, κατά περίπτωση εξαιρετικά, δύσκολη λόγω των άσχημων καιρικών συνθηκών.

Ενέργεια

Η Δ.ΕΗ καλύπτει επαρκώς το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα με εναέριο ηλεκτρικό δίκτυο. Κάθε κοινότητα έχει δίκτυο ηλεκτροδότησης και τροφοδοτούνται με ρεύμα όλες οι οικίες. Η κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρισμό όσον αφορά τους οικισμούς θεωρείται επαρκής, χωρίς να αναφέρονται προβλήματα διακοπών του ηλεκτρικού ρεύματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προέρχονται από την απογραφή του 2001, στο σύνολο της περιοχής μελέτης ηλεκτροδοτείται το 96,8% των νοικοκυριών. Στο σύνολο της περιοχής μελέτης, μόνο ένα μικρό ποσοστό νοικοκυριών χρησιμοποιεί ηλιακή ενέργεια για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών σε ενέργεια, μόλις το 1,7%.

Δ.4.8. Λοιπές υποδομές

Διαχείριση υγρών ακαθάρτων

Σε καμία τοπική κοινότητα της περιοχής μελέτης δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων. Η αποχέτευση γίνεται σε σηπτικούς και απορροφητικούς βόθρους κατά οικία. Η διάθεση των ακαθάρτων λυμάτων στο σύνολο των κοινοτήτων γίνεται σε απορροφητικούς βόθρους πλην των περιοχών όπου υπάρχει καθεστώς προστασίας περιβάλλοντος (περιοχή λίμνης Ν. Πλαστήρα, Άγραφα –Natura 2000) όπου χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά σηπτικοί βόθροι. Η αποχέτευση βασικά γίνεται με τη χρήση σηπτικών και απορροφητικών βόθρων κατά οικία.

Διαχείριση απορριμμάτων

Στην προτεινόμενη περιοχή δε λειτουργεί οργανωμένος χώρος υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ).

Η διάθεση των απορριμμάτων μέχρι το 2001 γινόταν σε μη οργανωμένους χώρους των οποίων η καταλληλότητα, πληρότητα, υγειονομικός έλεγχος δεν έχει μελετηθεί. Στους χώρους αυτούς πραγματοποιούταν απόθεση, καύση και ταφή των απορριμμάτων και βρίσκονταν μακριά από

οικισμούς, παρόλα αυτά ο κίνδυνος της ρύπανση του περιβάλλοντος και μόλυνσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων ήταν μεγάλος.

Στην προτεινόμενη περιοχή δε λειτουργεί οργανωμένος χώρος υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ).

Σήμερα όλες οι τοπικές κοινότητες διαθέτουν σύστημα συλλογής απορριμμάτων.

Μέχρι και τον Ιούνιο του 2014 η αποκομιδή των απορριμάτων γίνονταν μέσω της διαδημοτικής συνεργασίας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα με το Δήμο Καρδίτσας από το Δήμο Καρδίτσας. Από τον Ιούλιο του 2014 η αποκομιδή ανατέθηκε από το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα σε ιδιώτη.

Δ.4.9. Ατμοσφαιρικό περιβάλλον

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα δεν εντοπίζονται προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Λόγω της μη ύπαρξης μεγάλων αστικών κέντρων και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, η μοναδική περιβαλλοντική ρύπανση προέρχεται από το καυσαέριο των οχημάτων και των καμινάδων από την καύση των ξύλων τους χειμερινούς μήνες για τη θέρμανση των μόνιμων κατοίκων.

Δ.4.10. Ακουστικό περιβάλλον, δονήσεις, ακτινοβολίες

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα δεν εντοπίζονται προβλήματα στο ακουστικό περιβάλλον λόγω της μη ύπαρξης μεγάλων αστικών κέντρων, βιομηχανικών εγκαταστάσεων και της μη ύπαρξης εθνικού οδικού δικτύου. Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι η πηγή επηρεασμού του ακουστικού περιβάλλοντος είναι η κυκλοφορία των οχημάτων στην περιοχή.

Αναλυτική παρουσίαση των υφιστάμενων πιέσεων του Δήμου, είναι επιγραμματικά:

- Διαχείριση απορριμάτων
- Διαχείριση ακαθάρτων
- Κτηνοτροφική δραστηριότητα
- Γεωργική δραστηριότητα
- Περιοχές τουριστικής ανάπτυξης
- Οδικό δίκτυο
- Ρύπανση υδάτων
- Αέρια ρύπανση
- Σύγκρουση χρήσεων γης

Δ.4.11. Τάσεις εξέλιξης

Η περιγραφή μόνο της υφιστάμενης κατάστασης δεν επιτρέπει αξιολογήσεις επιπτώσεων διότι το περιβάλλον εξελίσσεται , γεγονός που δεν επιτρέπει να θεωρηθεί η υφιστάμενη κατάσταση ως παράμετρος αναφοράς. Κατά συνέπεια απαιτείται να προσδιορισθεί και μία εν δυνάμει κατάσταση, η οποία προκύπτει από την προβολή της τάσης εξέλιξης των υφισταμένων πιέσεων στο χρονικό ορίζοντα που εξετάζει η παρούσα μελέτη .

Η εξέλιξη των περιβαλλοντικών παραγόντων που εξετάζονται αφορούν στην:

- Εξέλιξη κλιματικών και βιοκλιματικών χαρακτηριστικών
- Εξέλιξη μορφολογικών χαρακτηριστικών
- Εξέλιξη χαρακτηριστικών του τοπίου
- Εξέλιξη εδαφολογικών χαρακτηριστικών
- Εξέλιξη του φυσικού περιβάλλοντος
- Εξέλιξη γεωλογικών χαρακτηριστικών
- Εξέλιξη των χρήσεων γης
- Εξέλιξη του δομημένου περιβάλλοντος
- Εξέλιξη του ιστορικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος
- Εξέλιξη του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος
- Εξέλιξη τεχνικών υποδομών
- Εξέλιξη της κατάστασης της ατμόσφαιρας
- Εξέλιξη της κατάστασης θορύβου, δονήσεων και ακτινοβολιών
- Εξέλιξη της κατάστασης των νερών
- Εξέλιξη της ποιότητας των υδάτων

Χαρακτηριστικά της τρέχουσας κατάστασης του περιβάλλοντος	**Εξέλιξη**
Κλιματικά και βιοκλιματικά	Αμετάβλητη
Μορφολογικά χαρακτηριστικά	Μη σημαντικές μεταβολές
Χαρακτηριστικά του τοπίου	Αμετάβλητη
Γεωλογικά χαρακτηριστικά	Μεταβλητή σε σχέση με τη δράση των παραγόντων που τα προκαλούν
Εδαφολογικά χαρακτηριστικά	Αμετάβλητη
Φυσικό περιβάλλον (και περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας)	Αμετάβλητη (οι διακεκριμένες ενότητες του φυσικού περιβάλλοντος χαρακτηρίζονται από μία κατάσταση ισσοροπίας εσωτερικής και εξωτερικής
Χρήσεις γης	Μεταβλητή (η επιδιωκόμενη από τα ΣΧΟΟΑΠ, χωροταξικά σχέδια)
Δομημένο περιβάλλον	Μεταβλητή (σε σχέση με την εξέλιξη του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος και της δόμησης)
Ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον	Αμετάβλητη
Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον	Μεταβλητή
Τεχνικές υποδομές	Μεταβλητή
Κατάσταση της ατμόσφαιρας	Αμετάβλητη
Κατάσταση θορύβου, δονήσεων και ακτινοβολιών	Μεταβλητή
Κατάσταση των νερών	Μεταβλητή (πόροι ανανεώσιμοι και πρακτικά ανεξάντλητοι)
Ποιότητα των υδάτων	Αμετάβλητη

Δ.4.12. Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και επιρροή από την εφαρμογή της HABITAT AGENDA

Στις επόμενες παραγράφους αποτυπώνονται τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζονται οι περιοχές σημαντικής επιρροής από την εφαρμογή της HABITAT AGENDA . Από τη μελέτη καθώς και τη συναξιολόγηση όλων των δεδομένων που παρατέθηκαν στις προηγούμενες παραγράφους και αφορούν στην απογραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων και των υφισταμένων περιβαλλοντικών προβλημάτων της υπό εξέταση χωρικής ενότητας, δύναται να διατυπωθούν οι κάτωθι απόψεις:

❖ Από την αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης του Φυσικού και Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης και ιδιαίτερα όσον αφορά στα παραδοσιακά πεδία εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής, όπως οι υδάτινοι πόροι, το έδαφος, το ατμοσφαιρικό περιβάλλον και το φυσικό περιβάλλον, διαφαίνεται ότι υφίστανται πιέσεις, παρουσιάζονται περιβαλλοντικά προβλήματα και εμφανίζονται ελλείψεις, οι οποίες προβάλλουν και τις αναπτυξιακές ανάγκες της περιοχής .

❖ Οι ανάγκες αυτές μπορούν να ικανοποιηθούν μόνο από ενέργειες και μέτρα πολιτικής τα οποία θα είναι εστιασμένα σε ιεραρχημένες προτεραιότητες. Οι προτεραιότητες αυτές έχουν τεθεί στο όρομα και τους στόχους της HABITAT AGENDA και αφορούν μεταξύ άλλων και στη διαχείριση αποβλήτων, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, τη διαφοροποίηση του κτηνοτροφικού-γεωργικού προτύπου (προστασία εδαφών κ.ά.), την πρόληψη φυσικών καταστροφών, την προστασία και ανάδειξη του φυσικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής καθώς και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

❖ Κατά συνέπεια, απαιτείται η αντιμετώπιση των υφισταμένων προβλημάτων στους ως άνω τομείς, τα οποία σχετίζονται με:

ο την ενίσχυση της δημογραφικής βάσης με την συγκράτηση του πληθυσμού, ειδικά των νέων ανθρώπων και την οργανωμένη προσπάθεια για την προσέλκυση νέων κατοίκων. Το δεύτερο μπορεί σταδιακά να υλοποιηθεί εφ' όσον δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες μόνιμης διαμονής στο Δήμο ανθρώπων οι οποίοι θα εργάζονται στο αστικό κέντρο της Καρδίτσας, δίνοντας στο Δήμο ένα ρόλο «προαστίου» της Καρδίτσας.

ο τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και της γνησιότητας του πλούσιου φυσικού τοπίου (λίμνη, χερσαία οικοσυστήματα, πανίδα) όχι μόνο σαν ένα πολύτιμο και ευαίσθητο οικοσύστημα αλλά και σαν τον βασικό πόρο για την ανάπτυξη της περιοχής.

- την ανάπτυξη νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων που να αξιοποιούν το πλούσιο φυσικό τοπίο, σε δύο βασικές κατευθύνσεις :

- Τις ήπιες / οικολογικές μορφές τουρισμού υψηλών προδιαγραφών, που να βασίζονται και να αξιοποιούν την παρθενικότητα και γνησιότητα του τοπίου.

ο Τις σύγχρονες μορφές γεωργίας (βιολογικές καλλιέργειες, προϊόντα ονομασίας προέλευσης) και κτηνοτροφίας, καθώς και την απαραίτητη μεταποιητική υποδομή για την αξιοποίησή τους.

ο Την αναβάθμιση των οικισμών σε επίπεδο λειτουργίας του οικιστικού δικτύου, πολεοδομικής οργάνωσης, ποιότητας υποδομών και αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας. Ειδική έμφαση πρέπει να δοθεί στο ζήτημα της ασφάλειας των οικισμών, με την άμεση επίλυση των προβλημάτων που σχετίζονται με τις κατολισθήσεις.

❖ Στην περίπτωση της μη εφαρμογής της HABITAT AGENDA, τα ως άνω προβλήματα, θα συνεχίσουν να παραμένουν τα ίδια, με αποτέλεσμα τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά και ανθρωπογενή προβλήματα να διογκωθούν και να αποτελέσουν σοβαρή απειλή για τη βιώσιμη ανάπτυξη και κατά συνέπεια το τρίπτυχο Περιβάλλον, Οικονομία, Κοινωνία. Η υλοποίηση της HABITAT AGENDA θα έχει μόνο σημαντική θετική επιρροή στα περιβαλλοντικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής του, θα προάγει την επίλυση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών – οικονομικών προβλημάτων, όπου αυτά υφίστανται, ενώ παράλληλα θα βοηθήσει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την ευημερία του συνόλου των κατοίκων του Δήμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ HABITAT AGENDA

Ε.1. Εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων

Ε.1.1 Τρόπος προσέγγισης

Για την εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον από την υλοποίηση της HABITAT AGENDA , πρέπει κατ' αρχή να ληφθεί υπ' όψη ότι όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες καθώς και τα φυσικά αίτια, προκαλούν μεταβολές στο περιβάλλον, οι οποίες μπορεί να προκαλέσουν διαταραχές. Η μετατροπή των διαταραχών σε επιπτώσεις εξαρτάται από την ικανότητα του περιβάλλοντος που υφίσταται τις διαταραχές να τις ανατάξει. Τα ανθρώπινα έργα μπορούν να προκαλέσουν επιπτώσεις στο περιβάλλον από αυτή καθ' εαυτή την ύπαρξή τους.

Σύμφωνα με όσα προαναφέρουμε, διαφαίνεται ότι υπάρχει ένας κύκλος σε σχέση με την εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων μίας παρέμβασης στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και μία αλληλουχία μεταξύ των παραμέτρων που υπεισέρχονται σ' αυτόν. Οι παράμετροι που υπεισέρχονται στον κύκλο αυτό είναι: το όρομα, στόχοι = κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, η εφαρμογή του, οι πιέσεις από την εφαρμογή του, το αποτέλεσμα (αλλαγή κατάστασης του περιβάλλοντος ή όχι, οι επιπτώσεις (υγεία, οικοσυστήματα, φυσικοί πόροι) και η πιθανή αντίδραση της κοινωνίας, η οποία λειτουργεί ως ανάδραση στις Κινητήριες δυνάμεις .

Στην προκειμένη περίπτωση όμως, στον κύκλο αυτό και συγκεκριμένα στην πίεση, έχει υπεισέλθει και μία άλλη παράμετρος, αυτή της προστασίας του περιβάλλοντος, η οποία επηρεάζει τη βαρύτητα και τη σημασία των υπολοίπων παραμέτρων. Σύμφωνα με τον κοινοτικό και εθνικό προσανατολισμό, για την προγραμματική περίοδο 2014-2018, κατά τον Αναπτυξιακό Σχεδιασμό του Δήμου και κατ' επέκταση των κοινοτήτων, εκτός των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, ενσωματώθηκαν και περιβαλλοντικοί στόχοι, στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας. Είναι σαφές ότι, η επιτυχής ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών στόχων εξαρτάται, εκτός από τον προσεκτικό σχεδιασμό του πλαισίου πολιτικής και από την ορθή εφαρμογή του. Ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής, γίνεται με τη χρήση κατάλληλου συστήματος παρακολούθησης της εξέλιξης επιλεγμένων περιβαλλοντικών δεικτών. Η μελέτη και εκτίμηση της διαμόρφωσης αυτών των δεικτών, στο χρονικό ορίζοντα εφαρμογής, θα οδηγήσει και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής, δηλαδή στο κατά πόσο αυτή οδήγησε στο στόχο της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορέσουν να τεθούν οι νέοι στόχοι για την προγραμματική περίοδο που θα την ακολουθήσει κ.ο.κ. Αποτέλεσμα όλης αυτής της διαχρονικής

διαδικασίας θα είναι να οδηγηθούμε στη συνεχή βελτίωση του Φυσικού και Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος και την Αειφορία.

Ε.1.2 Τρόπος διενέργειας εκτίμησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Οι υποδομές και οι υπηρεσίες προσπελασιμότητας είναι συνυφασμένες με τη συμπλήρωση των υφιστάμενων υποδομών, με σκοπό τη βελτίωση τόσο της «εσωτερικής» όσο και της «εξωτερικής» προσπελασιμότητας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Αναφέρονται, δηλαδή, σε έργα υποδομών που θα ενθαρρύνουν τη μεταφορά προσώπων και αγαθών προς και από τα μεγάλα αστικά κέντρα (Καρδίτσα, Τρίκαλα κ.α) .

Η αειφόρος ανάπτυξη και η ποιότητα ζωής συνδυάζονται με μία πληθώρα παρεμβάσεων στο περιβάλλον, στον πολιτισμό, στην υγεία και στην κοινωνική αλληλεγγύη, καθώς και στις κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες.

Η ψηφιακή σύγκλιση και η επιχειρηματικότητα αποσκοπούν στη διαφοροποίηση και στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού συστήματος (καινοτομία, έρευνα, κοινωνία της πληροφορίας), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του.

Επίσης η διαδημοτική συνεργασία, η οποία βρίσκεται σε έμμεση συνάφεια και με τους ανωτέρω άξονες προτεραιότητας, συγκεντρώνει παρεμβάσεις για διαδημοτική και περιφερειακή συνεργασία, για συμμετοχή σε θεματικά δίκτυα, για ένταξη υποδομών σε λειτουργικά δίκτυα, για ενίσχυση συνεργασιών και δράσεων του ακαδημαϊκού χώρου και για συμμετοχή σε ευρύτερες περιφερειακές πολιτικές.

Η εφαρμογή της HABITAT AGENDA, μέσω της υλοποίησης των προβλεπομένων παρεμβάσεων, ενδέχεται να προκαλέσει επιπτώσεις στους τομείς περιβάλλοντος όπως:

- ✓ τη βιοποικιλότητα
- ✓ τον πληθυσμό
- ✓ την ανθρώπινη υγεία
- ✓ την πανίδα,
- ✓ τη χλωρίδα
- ✓ το έδαφος
- ✓ τα ύδατα
- ✓ τον αέρα
- ✓ τα υλικά περιουσιακά στοιχεία
- ✓ την πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς ,
- ✓ το τοπίο και

- ✓ στις σχέσεις μεταξύ των ανωτέρω παραγόντων

Ε.1.3 Αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων

Στους Πίνακες, παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά (ως προς το είδος, τη διάρκεια, το μέγεθος, την ανάταξη, την προέλευση και τη συνέργεια) των επιπτώσεων στο Περιβάλλον, από τις παρεμβάσεις εφαρμογής της HABITAT AGENDA. Από τη μελέτη των ως άνω Πινάκων, με τη βοήθεια των οποίων έγινε η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων, προκύπτει ότι ορισμένες από τις παρεμβάσεις επιφέρουν θετικές μεταβολές στο Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον και τα Περιβαλλοντικά μέσα, άλλες ουδέτερες και άλλες προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις οι οποίες είναι απόρροια των προκαλουμένων διαταραχών από την υλοποίηση των παρεμβάσεων της HABITAT AGENDA.

Κατ' αρχή θα ορίσουμε και θα περιγράψουμε τις παραμέτρους (διαταραχές) οι οποίες όταν υφίστανται προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις στο Περιβάλλον και στη συνέχεια θα εξετάσουμε ποιές και πόσες εξ αυτών ενδέχεται να επέλθουν στο περιβάλλον του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Υποβάθμιση. Με τον όρο αυτό χαρακτηρίζονται οι τάσεις παλινδρόμησης της εξέλιξης του φυσικού περιβάλλοντος, η χειροτέρευση των συνθηκών που διαμορφώνουν το ανθρωπογενές και η αρνητική διαφοροποίηση της ποιότητας περιβαλλοντικών μέσων (του τοπίου, της ατμόσφαιρας, των υδάτων, των συνθηκών διαβίωσης κλπ). Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος αρχίζει από τη στιγμή που το μέγεθος των διαταραχών που προκαλεί το υπό εξέταση έργο ή δραστηριότητα δημιουργεί καταστάσεις, οι οποίες θεωρούνται νοσογόνες για την ανθρώπινη υγεία και άνεση του πληθυσμού, όπως στις περιπτώσεις που δημιουργούνται υπερβάσεις στα θεσμοθετημένα όρια της ποιότητας της ατμόσφαιρας, του θορύβου, τις δυσοσμίες, την ποιότητα των πόσιμων υδάτων κλπ. Υποβάθμιση του περιβάλλοντος προκαλείται και από καταστάσεις που επηρεάζουν αρνητικά την οικονομία και τους δείκτες κοινωνικής ευημερίας, (μείωση εισοδήματος λόγω κατάληψης γεωργικής γης, μείωση αξίας ακινήτων λόγω γειτνίασης με χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, κτηνοτροφικές μονάδες, εγκαταστάσεις κοινωνικής υποδομής κλπ). Επίσης καταστάσεις που επηρεάζουν αρνητικά τα μνημεία και τα άυλα στοιχεία του πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Ρύπανση. Νοείται η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, τους ζωντανούς οργανισμούς και τα οικοσυστήματα ή υλικές ζημιές και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.

Μόλυνση. Ορίζεται η μορφή της ρύπανσης, που χαρακτηρίζεται από την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών στο περιβάλλον ή δεικτών που υποδηλώνουν την πιθανότητα παρουσίας τέτοιων μικροοργανισμών.

Εκπομπή ρύπων. Νοείται η άμεση ή έμμεση απόρριψη ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου στον αέρα, το νερό ή το έδαφος, από σημειακές ή διάχυτες πηγές.

Οι ρύποι χαρακτηρίζονται και ως ***απόβλητα.*** Ως απόβλητο νοείται κάθε ποσότητα ουσιών, θορύβου ή άλλων μορφών ενέργειας σε οποιαδήποτε φυσική κατάσταση ή αντικειμένων, από τα οποία ο κάτοχός τους θέλει ή πρέπει ή υποχρεούται να απαλλαγεί, εφόσον είναι δυνατόν να προκαλέσουν ρύπανση.

Στερεό απόβλητο *ν*οείται κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχός του αποβάλλει ή υποχρεούται να αποβάλλει, δυνάμει διατάξεων της εν ισχύ εθνικής νομοθεσίας.

Λύματα καλούνται γενικά τα υγρά απόβλητα των κατοικιών, ιδρυμάτων, εργοστασίων και άλλων εγκαταστάσεων κάποιας περιοχής.

Ε2. Αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων

Η εφαρμογή της HABITAT AGENDA περιλαμβάνει, εκτός των δράσεων προστασίας, αναβάθμισης και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και δράσεις που αφορούν στους τομείς των μεταφορών, του τουρισμού, της γεωργίας - κτηνοτροφίας και των τεχνικών υποδομών (ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων, κτιριακές εγκαταστάσεις) των οποίων αποδέκτες της εφαρμογής τους θα είναι, το Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον και οι κατ' επέκταση κύριοι περιβαλλοντικοί τομείς, τους οποίους εμπεριέχουν όπως: η Φύση (χλωρίδα, πανίδα, τοπία, οικοσυστήματα), το Υδατικό Περιβάλλον, το Έδαφος, η Ατμόσφαιρα - το Ακουστικό περιβάλλον, το Κλίμα και το Δομημένο περιβάλλον.

Από τα αναφερόμενα προκύπτει ότι από την υλοποίηση ορισμένων δράσεων, αναμένεται να επέλθουν ορισμένες αρνητικές επιπτώσεις στους ως άνω τομείς του Περιβάλλοντος. Διαχωρίζονται οι αρνητικές επιπτώσεις ισχυρού μεγέθους οι οποίες είναι δυσμενείς για τις περιοχές με τις οποίες σχετίζονται και η αντιμετώπισή τους θεωρείται αναγκαία. Στην παρούσα παράγραφο δίνονται, σε επίπεδο κατευθύνσεων, οι προτάσεις και τα μέτρα, τα οποία είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων, που εκτιμάται ότι θα προκληθούν από την εφαρμογή HABITAT AGENDA, στους ως άνω τομείς του Περιβάλλοντος.

Ε.2.1 Φυσικό Περιβάλλον

- ***Φύση*** *(χλωρίδα, πανίδα, τοπία, οικοσυστήματα)*
- ***Φυσικοί πόροι*** *(νερά, έδαφος ,αέρας)*

1. <u>Παρεμβάσεις προσπελασιμότητας</u>

Όπως προκύπτει από τη μελέτη, τα είδη διαταραχής τα οποία δύναται να επέλθουν στο φυσικό περιβάλλον, από τις εν λόγω παρεμβάσεις, είναι υποβάθμιση, ρύπανση, εκπομπή ρύπων και στερεά απόβλητα. Οι διαταραχές αυτές θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, κατά την οποία θα έχουμε αρνητική διαφοροποίηση της ποιότητας των περιβαλλοντικών μέσων, εκπομπή αερίων ρύπων, σκόνης, θορύβου και δημιουργία ορισμένων αποβλήτων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω έργων, τα οποία αποτελούν πηγή ρύπανσης, βασικά θα έχουμε αύξηση των επιπέδων θορύβου και εκπομπές κυκλοφοριακών ρύπων, οι οποίοι επηρεάζουν, κατά κύριο λόγο τα επιφανειακά εδάφη, τα επιφανειακά νερά και τον αέρα.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται, σε γενική κατεύθυνση:

- Αρχικά, κατά το στάδιο του σχεδιασμού των επί μέρους οδικών έργων, θα πρέπει να εκπονηθούν, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, οι ανάλογες περιβαλλοντικές μελέτες, όπου θα περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα τα μέτρα, οι όροι και περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της συγκεκριμένης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον, κατά την εκτέλεση και τη λειτουργία του έργου και θα εξετάζονται οι εναλλακτικές λύσεις, έτσι ώστε να επιλεγεί η λύση, η οποία θα έχει τις λιγότερες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον. Επίσης με την τήρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, η οποία θα πρέπει να εφαρμόζεται ανάλογα με το είδος του οδικού έργου, θα επιτευχθεί η ανάσχεση της απώλειας και η προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς και των περιοχών οικολογικού ενδιαφέροντος, ενώ θα διατηρηθούν και θα αναδειχθούν τα φυσικά τοπία υψηλής αισθητικής αξίας.
- Οι επιπτώσεις των οδικών έργων στο τοπίο θα ελαττωθούν αν δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και όχι στη διάνοιξη και στην κατασκευή νέων οδών. Επίσης, αν προκύψει αναγκαίο να δημιουργηθούν μεγάλα ορύγματα ή επιχώματα, τότε θα πρέπει να ληφθούν μέτρα αποκατάστασης του τοπίου π.χ. με κατάλληλες δενδροφυτεύσεις κ.α. Η ενδεχόμενη περαιτέρω αύξηση της τουριστικής ανάπτυξης, στις τουριστικές περιοχές ενότητας ενδιαφέροντος, λόγω της βελτίωσης των υποδομών και των υπηρεσιών προσπελασιμότητας, είναι δυνατόν να αντισταθμιστεί από την προώθηση του μοντέλου των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, σε αντίθεση με το μοντέλο του μαζικού τουρισμού.

2. Παρεμβάσεις υποδομών εμπορευματικών κέντρων και βελτίωσης υποδομών για δημιουργία μελλοντικού υδατοδρομίου

Όπως προκύπτει από τη μελέτη, τα είδη διαταραχής τα οποία δύναται να επέλθουν στο φυσικό περιβάλλον, από τις εν λόγω παρεμβάσεις, είναι υποβάθμιση, ρύπανση, εκπομπή ρύπων και

στερεά απόβλητα. Οι διαταραχές αυτές θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, κατά την οποία θα έχουμε αρνητική διαφοροποίηση της ποιότητας των περιβαλλοντικών μέσων, εκπομπή αερίων ρύπων, σκόνης, θορύβου και δημιουργία ορισμένων αποβλήτων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω έργων, τα οποία αποτελούν πηγή ρύπανσης, βασικά θα έχουμε αύξηση των επιπέδων θορύβου και εκπομπές κυκλοφοριακών ρύπων, οι οποίοι επηρεάζουν, κατά κύριο λόγο τα επιφανειακά εδάφη, τα επιφανειακά νερά και τον αέρα.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται, σε γενική κατεύθυνση:

- Αρχικά, κατά το στάδιο του σχεδιασμού των επί μέρους οδικών έργων, θα πρέπει να εκπονηθούν, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, οι ανάλογες περιβαλλοντικές μελέτες, όπου θα περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα τα μέτρα, οι όροι και περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της συγκεκριμένης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον, κατά την εκτέλεση και τη λειτουργία του έργου και θα εξετάζονται οι εναλλακτικές λύσεις, έτσι ώστε να επιλεγεί η λύση, η οποία θα έχει τις λιγότερες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον. Επίσης με την τήρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, η οποία θα πρέπει να εφαρμόζεται ανάλογα με το είδος του έργου, θα επιτευχθεί η ανάσχεση της απώλειας και η προστασία της βιοποικιλότητας.

3. Παρεμβάσεις περιβαλλοντικής προστασίας (διαχείριση, αποβλήτων, λυμάτων, απορριμάτων)

Θα πρέπει κατά το σχεδιασμό των επί μέρους έργων, περιβαλλοντικής προστασίας, να εκπονηθούν οι κατάλληλες μελέτες, με σκοπό την προστασία των εδαφών από την υποβάθμιση, τη διάβρωση, την απερήμωση και τη ρύπανση, στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων και μη αποβλήτων. Με τον τρόπο αυτό, θα επιτευχθεί η εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης επικίνδυνων και μη αποβλήτων, η μείωση της διάχυτης επιβάρυνσης των εδαφών με ουσίες που είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον, η βιώσιμη διαχείριση των γεωργικών γαιών και δασικών εκτάσεων. Επίσης για τα ίδια έργα θα πρέπει να εκπονηθούν οι κατάλληλες επί μέρους μελέτες και να ληφθούν τα απαραίτητα τεχνικά μέτρα και να τηρηθούν αυστηρές προδιαγραφές, κατά την κατασκευή τους, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος της διαρροής ρυπογόνων, τοξικών και μολυσματικών ουσιών, στοιχείων και ενώσεων προς τον υπόγειο υδροφόρο, η ποιοτική κατάσταση του οποίου μπορεί να επηρεαστεί σημαντικά από αυτές τις δράσεις.

Επειδή η ποιοτική κατάσταση, γενικώς των υδατικών πόρων, επηρεάζεται από τις εξεταζόμενες δράσεις, για την επίτευξη και διατήρηση της καλής κατάστασης σε όλα τα υδατικά συστήματα

(επιφανειακά, υπόγεια, θαλάσσια) του Δήμου και τη βιώσιμη διαχείρισή τους, θα πρέπει κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων, που ανήκουν στους ως άνω τομείς, να συντάσσονται οι ανάλογες περιβαλλοντικές μελέτες και ΜΠΕ και να λαμβάνονται υπ' όψη τα κριτήρια που θέτει η Κοινοτική και Ελληνική νομοθεσία, ως προς τους γενικούς δείκτες, καθώς και τις τοξικές ουσίες. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εξασφάλιση πόσιμου νερού σε επαρκείς ποσότητες και καλή ποιότητα, η ανάσχεση υποβάθμισης των επιφανειακών, υπόγειων νερών, η προστασία και διατήρηση των υδατικών οικοσυστημάτων, η εξασφάλιση ορθολογικής αξιοποίησης του νερού, η διατήρηση - αποκατάσταση καλής ποιότητας νερών κολύμβησης, με αιχμή τις τουριστικές περιοχές της υπό εξέταση Χωρικής Ενότητας.

Όσον αφορά στον τομέα της διαχείρισης των λυμάτων, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων δικτύων αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, θα πρέπει ο βαθμός επεξεργασίας να είναι ο επιβεβλημένος και η συντήρηση των εγκαταστάσεων να μην είναι πλημμελής, προς αποφυγή εμφάνισης διαφόρων προβλημάτων.

Όσον αφορά στα έργα περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης υδατικών πόρων, για την ελάττωση των επιπτώσεων τους στο τοπίο, είναι επιβεβλημένο να ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση των ΜΠΕ ότι, η ανάδειξή τους θα προκαλέσει πιθανή αύξηση των επισκεπτών και συνεπώς επιβάλλεται να σχεδιαστεί προσεκτικά η σωστή διαχείρισή τους. Οπότε θα πρέπει στους ως άνω παράγοντες να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα σε σχέση και με τα υπόλοιπα κριτήρια για τη χωροθέτησή τους. Σε αυτό αναμένεται να συμβάλει η δημοσιοποίηση των εν λόγω μελετών, καθώς και οι διαβουλεύσεις που θα πραγματοποιηθούν με τους εμπλεκόμενους φορείς.

4. Παρεμβάσεις πολιτισμού (Πολιτιστική κληρονομιά)

Οι διαταραχές οι οποίες δύναται να επέλθουν στο φυσικό περιβάλλον από τις παρεμβάσεις πολιτισμού (πολιτιστική κληρονομιά) είναι έμμεσες, μικρού βαθμού και αφορούν: υποβάθμιση, εκπομπή ρύπων, στερεά απόβλητα και λύματα. Από τις διαταραχές αυτές, άλλες θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, οπότε θα έχουμε αύξηση εκπομπών αερίων ρύπων, σκόνης, θορύβου και δημιουργία ορισμένων αποβλήτων, από τις εκσκαφές και άλλες από δραστηριότητες των εργοταξίων και άλλες κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των έργων.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται: Οι διαταραχές οι οποίες θα προκληθούν κατά την υλοποίηση των έργων θα είναι παροδικές γιατί θα αποκατασταθούν με την ολοκλήρωσή τους. Ο τρόπος αποκατάστασης θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τις αρχικές μελέτες υλοποίησης των έργων.

Η ενδεχόμενη αύξηση των επισκεπτών διαφόρων πολιτιστικών χώρων και μνημείων, η οποία μπορεί να προκύψει από τις παρεμβάσεις για την προστασία και την ανάδειξή τους, θα αντιμετωπισθεί με τον προσεκτικό σχεδιασμό της διαχείρισής τους, καθώς και με συνοδευτικά έργα υποδομών και αναψυχής σε κατάλληλη απόσταση από τους χώρους αυτούς.

5. Παρεμβάσεις βιώσιμης ανάπτυξης

Οι διαταραχές οι οποίες δύναται να επέλθουν στο φυσικό περιβάλλον από τις παρεμβάσεις βιώσιμης ανάπτυξης στους οικισμούς, είναι μικρού βαθμού και αφορούν: υποβάθμιση, ρύπανση, στερεά απόβλητα και οικιακά λύματα. Οι επιπτώσεις αυτές μπορεί να προέλθουν από τα έργα υποδομής, οικιστικής ή τουριστικής ανάπτυξης και ιδιαίτερα από την ένταξη μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων στο τοπίο. Στις περιπτώσεις αυτές, η ορθότερη λύση είναι η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων:

– Από την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι απαραίτητος ο σωστός σχεδιασμός τους που αποτελεί ουσιαστικά μέτρο αντιμετώπισης προληπτικού χαρακτήρα. Ο σωστός σχεδιασμός και η εφαρμογή τους, απαιτεί προϋποθέσεις που αφορούν τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών σε αυτές, την προβολή των περιοχών και των δυνατοτήτων τους, για ανάπτυξη αυτών των μορφών τουρισμού, καθώς και τη σωστή διαχείριση των επισκεπτών. Από την ανάπτυξη των εν λόγω περιοχών είναι απαραίτητος ένας ολοκληρωμένος σωστός σχεδιασμός, όσον αναφορά στα έργα προσπελασιμότητας, χωροταξικού σχεδιασμού, τουριστικών δραστηριοτήτων και έργων υποδομής, όπως ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Ε.2.2 Ανθρωπογενές Περιβάλλον

- ***Ατμοσφαιρικό περιβάλλον***
- ***Ακουστικό περιβάλλον***
- ***Δομημένο περιβάλλον***

1. Παρεμβάσεις προσπελασιμότητας

Οι διαταραχές οι οποίες δύναται να επέλθουν στο ανθρωπογενές περιβάλλον, από τις εν λόγω παρεμβάσεις, είναι έμμεσες, μέτριες και αφορούν σε ρύπανση, εκπομπή ρύπων και στερεά απόβλητα. Οι διαταραχές αυτές θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, κατά την οποία θα έχουμε εκπομπή αερίων ρύπων διάχυτη και γραμμική, σκόνης, θορύβου και δημιουργία ορισμένων στερεών αποβλήτων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των

εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω έργων, τα οποία αποτελούν πηγή ρύπανσης, βασικά θα έχουμε αύξηση των επιπέδων θορύβου και εκπομπές κυκλοφοριακών ρύπων, οι οποίοι επηρεάζουν, κατά κύριο λόγο το αστικό ατμοσφαιρικό και ακουστικό περιβάλλον.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται, σε γενική κατεύθυνση:

- Οι διαταραχές οι οποίες θα προκληθούν κατά την υλοποίηση των έργων θα είναι παροδικές γιατί θα αποκατασταθούν με την ολοκλήρωσή τους. Ο τρόπος αποκατάστασης θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τις αρχικές μελέτες υλοποίησης των έργων.
- Κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων, που αφορούν σε έργα οδοποιίας, θα πρέπει, για την προστασία του ατμοσφαιρικού και ακουστικού περιβάλλοντος, εκτός από τη σύνταξη περιβαλλοντικών μελετών, να γίνονται και οι κατάλληλες ενέργειες περιβαλλοντικής μέριμνας για τη μείωση των επιπέδων θορύβου και των αέριων εκπομπών και σωματιδίων από την κυκλοφορία οχημάτων.

2. Παρεμβάσεις υποδομών εμπορευματικών κέντρων και βελτίωσης υποδομών για δημιουργία μελλοντικού υδατοδρομίου

Τα είδη διαταραχής τα οποία δύναται να επέλθουν στο ανθρωπογενές περιβάλλον, από τις εν λόγω παρεμβάσεις, αφορούν σε ρύπανση, εκπομπή ρύπων, στερεά απόβλητα. και οικιακά λύματα. Οι διαταραχές αυτές θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, κατά την οποία θα έχουμε εκπομπή αερίων ρύπων, σκόνης, θορύβου και δημιουργία ορισμένων στερεών αποβλήτων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω έργων, τα οποία αποτελούν σημειακή πηγή ρύπανσης, βασικά θα έχουμε αύξηση των επιπέδων θορύβου και εκπομπές κυκλοφοριακών ρύπων, από τη διακίνηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού και των επισκεπτών. Τα στερεά απόβλητα και τα αστικά λύματα θα προέρχονται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες στους χώρους των υποδομών, που θα δημιουργηθούν από τις εν λόγω παρεμβάσεις.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται, σε γενική κατεύθυνση:

- Οι διαταραχές οι οποίες θα προκληθούν κατά την υλοποίηση των έργων θα είναι παροδικές γιατί θα αποκατασταθούν με την ολοκλήρωσή τους. Ο τρόπος αποκατάστασης θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τις αρχικές μελέτες υλοποίησης των έργων.
- Κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων, που αφορούν στα εν λόγω έργα, θα πρέπει, για την προστασία του ατμοσφαιρικού και ακουστικού περιβάλλοντος, εκτός από τη σύνταξη περιβαλλοντικών μελετών και ειδικών μελετών θορύβου, να γίνονται και οι κατάλληλες

ενέργειες περιβαλλοντικής μέριμνας για τη μείωση των επιπέδων θορύβου και των αέριων εκπομπών και σωματιδίων από την κυκλοφορία οχημάτων. Επίσης θα πρέπει να έχουν προβλεφθεί, από τις μελέτες κατασκευής τους, όλες οι κατάλληλες υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων και να λαμβάνονται μέτρα για την τήρηση των νομοθετικών διατάξεων, που αφορούν στις εν λόγω δραστηριότητες, για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και του πληθυσμού εν γένει.

3. Παρεμβάσεις πολιτισμού (Πολιτιστική κληρονομιά)

Τα είδη διαταραχής τα οποία δύναται να επέλθουν στο ανθρωπογενές περιβάλλον, από τις παρεμβάσεις πολιτισμού, είναι έμμεσες, μέτριες και αφορούν σε ρύπανση, εκπομπή ρύπων, στερεά απόβλητα και οικιακά λύματα. Οι διαταραχές που αφορούν σε ρύπανση, εκπομπή ρύπων και σε στερεά απόβλητα, θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω έργων, βασικά θα έχουμε αύξηση των επιπέδων θορύβου και εκπομπές κυκλοφοριακών ρύπων, από τη διακίνηση των επισκεπτών.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται:

- Οι διαταραχές οι οποίες θα προκληθούν κατά την υλοποίηση των έργων θα είναι παροδικές γιατί θα αποκατασταθούν με την ολοκλήρωσή τους. Ο τρόπος αποκατάστασης θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τις αρχικές μελέτες υλοποίησης των έργων.
- Κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία των έργων, που αφορούν σε παρεμβάσεις πολιτισμού (ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς, μνημείων, βελτίωση υποδομών και επισκεψιμότητας μουσείων) θα πρέπει να προβλεφθούν μέτρα για την διευκόλυνση της πρόσβασης και της παραμονής στους εν λόγω χώρους, έτσι ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα στο ατμοσφαιρικό και ακουστικό περιβάλλον. Επίσης θα πρέπει να γίνει πρόβλεψη υποδομών ύδρευσης, αποχέτευσης, διαχείρισης στερεών αποβλήτων και γενικότερα υποδομών εξυπηρέτησης των επισκεπτών, ενταγμένων αρμονικά στο ανθρωπογενές περιβάλλον.

4. Παρεμβάσεις υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών

Τα είδη διαταραχής τα οποία δύναται να επέλθουν στο ανθρωπογενές περιβάλλον, από τις παρεμβάσεις υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, αφορούν σε υποβάθμιση, ρύπανση, μόλυνση, εκπομπή ρύπων, στερεά απόβλητα, αστικά λύματα και οικιακά λύματα.

Οι διαταραχές που αφορούν σε υποβάθμιση, ρύπανση, μόλυνση και εκπομπή ρύπων, χαρακτηρίζονται ως μέτριες ενώ οι διαταραχές που αφορούν σε στερεά απόβλητα και

οικιακά λύματα έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα για το ανθρωπογενές περιβάλλον. Οι διαταραχές στη ρύπανση, στην εκπομπή ρύπων και στα στερεά απόβλητα θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω παρεμβάσεων, θα έχουμε σχετική υποβάθμιση, εκπομπή ρύπων, πιθανή μόλυνση, δημιουργία στερεών αποβλήτων, αστικών και οικιακών λυμάτων. Οι εκπομπές ρύπων αφορούν στην αύξηση των επιπέδων θορύβου και στην αύξηση των κυκλοφοριακών ρύπων, από τη διακίνηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού και των επισκεπτών. Τα στερεά απόβλητα και οικιακά λύματα θα προέρχονται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες στους χώρους των υποδομών, που θα δημιουργηθούν από τις εν λόγω παρεμβάσεις.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται:

- Οι διαταραχές οι οποίες θα προκληθούν κατά την υλοποίηση των έργων θα είναι παροδικές γιατί θα αποκατασταθούν με την ολοκλήρωσή τους. Ο τρόπος αποκατάστασης θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τις αρχικές μελέτες υλοποίησης των έργων.
- Κατά τη λειτουργία των έργων, θα πρέπει να έχουν προβλεφθεί, από τις μελέτες κατασκευής τους, όλες οι κατάλληλες υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων και να λαμβάνονται μέτρα για την τήρηση των νομοθετικών διατάξεων, που αφορούν στις εν λόγω δραστηριότητες, για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και του πληθυσμού εν γένει.

5. Παρεμβάσεις βιώσιμης ανάπτυξης

Τα είδη διαταραχής τα οποία δύναται να επέλθουν στο ανθρωπογενές περιβάλλον, από τις παρεμβάσεις βιώσιμης ανάπτυξης στους οικισμούς και τις τουριστικές ζώνες, χαρακτηρίζονται ως μέτρια και αφορούν σε εκπομπή ρύπων, στερεά απόβλητα, αστικά λύματα και οικιακά λύματα. Τα έργα τα οποία θα προκύψουν από την εφαρμογή, έχουν ως βασικό σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την πληθυσμιακή ανάπτυξη οικισμών και τουριστικών ζωνών. Οι διαταραχές από την εκπομπή ρύπων και των στερεών αποβλήτων θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, από τις εκσκαφές και άλλες δραστηριότητες των εργοταξίων. Από τη λειτουργία των εν λόγω παρεμβάσεων, θα έχουμε σχετική εκπομπή ρύπων, δημιουργία στερεών αποβλήτων και οικιακών λυμάτων.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εν λόγω παρεμβάσεις προτείνονται:

- Οι διαταραχές οι οποίες θα προκληθούν κατά την υλοποίηση των έργων θα είναι παροδικές γιατί θα αποκατασταθούν με την ολοκλήρωσή τους. Ο τρόπος αποκατάστασης θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τις αρχικές μελέτες υλοποίησης των έργων.

– Επίσης θα πρέπει κατά το στάδιο του σχεδιασμού των επί μέρους παρεμβάσεων, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων να εκπονηθούν, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, οι ανάλογες περιβαλλοντικές μελέτες , όπου θα περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα τα μέτρα, οι όροι και περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν στην εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των πόλεων, στις χρήσεις γης, ιδιαίτερα στις νησιώτικες, παράκτιες και τουριστικές ζώνες, καθώς και στις κοινωνικές, μεταφορικές και περιβαλλοντικές υποδομές τους.

Συνεπώς: των όσων προαναφέρθηκαν, οι δυσμενείς επιπτώσεις, οι οποίες δύναται να προκληθούν στο Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, από την εφαρμογή της HABITAT AGENDA , αφορούν είτε σε αυτές, οι οποίες δύναται να προκληθούν κατά τη διάρκεια υλοποίησης των παρεμβάσεων, είτε κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους. Οι επιπτώσεις αυτές είναι κατά κανόνα μέτριες και παροδικές και κρίνεται ότι είναι αντιμετωπίσιμες.

ΕΦΑΛΑΙΟ Ζ : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται υπό τη μορφή γενικών κατευθύνσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, καθώς και το προβλεπόμενο σύστημα παρακολούθησης αυτών, τα οποία θα περιλαμβάνονται στην κανονιστική πράξη περιβαλλοντικής έγκρισης. Ως γενική κατεύθυνση για την εφαρμογή της HABITAT AGENDA και την ένταξη των σχετικών έργων σε αυτό, θα πρέπει να τηρείται η ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων. Θα πρέπει δηλαδή να γίνεται εκπόνηση των ανάλογων μελετών , όπου θα περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα τα μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των έργων που θα ενταχθούν. Ακόμα θα πρέπει να εκπονούνται οι αναγκαίες μελέτες και για τα συνοδά έργα που προκύπτουν, ώστε να υπάρξει ορθός σχεδιασμός του συνόλου των έργων. Κατά την υλοποίηση της HABITAT AGENDA και με σκοπό την αειφόρο και βιώσιμη εξέλιξή του, τα έργα που εντάσσονται σε αυτό, θα πρέπει να κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις και να δίνεται προτεραιότητα σε κάποια εξ αυτών έναντι άλλων. Θα πρέπει επίσης να δίνεται έμφαση στα έργα που θα επιφέρουν κυρίως θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αυτά να προκρίνονται έναντι άλλων που έχουν αρνητικές επιπτώσεις.

Κατά το σχεδιασμό του συστήματος παρακολούθησης πρέπει να ληφθούν υπόψη για παρακολούθηση, τόσο οι αρνητικές, όσο και οι θετικές επιπτώσεις. Οι εκτιμώμενες επιπτώσεις αφορούν στις παρεμβάσεις του προγράμματος συνολικά, και πρέπει επομένως το σύστημα παρακολούθησης να περιλάβει την εκτίμηση των αθροιστικών, δευτερογενών επιπτώσεων, επιπλέον των επιπτώσεων των μεμονωμένων μέτρων στο πρόγραμμα και των επιπτώσεων κατά το σύνολο της διάρκειας υλοποίησης του προγράμματος.

Δεν είναι απαραίτητο να ελέγχονται τα πάντα, απλώς για να παρακολουθείται με αόριστο τρόπο που δεν οδηγεί σε χρήσιμα και αξιόπιστα συμπεράσματα. Άντ' αυτού, το σύστημα παρακολούθησης είναι καλύτερα να εστιάζει στις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως εκείνες:

- που εγκυμονούν κινδύνους πιθανής παραβίασης της διεθνούς, εθνικής ή τοπικής νομοθεσίας και άλλων οδηγιών
- που μπορούν να προκαλέσουν αμετάκλητη ζημιά στο περιβάλλον, με σκοπό τον προσδιορισμό των τάσεων πριν την πρόκληση της ζημιάς
- όπου υπήρξε αβεβαιότητα σχετικά με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις και όπου η συστηματική παρακολούθηση θα βοηθήσει, να ληφθούν έγκαιρα μέτρα αντιμετώπισης, αν χρειασθεί

Το είδος και το επίπεδο λεπτομέρειας των πληροφοριών περιβαλλοντικής παρακολούθησης που απαιτούνται, εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά και το επίπεδο λεπτομέρειας του προγράμματος και των εκτιμώμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεών του.

Το πρόγραμμα της HABITAT AGENDA δεν είναι λεπτομερειακά προσδιορισμένο γεωγραφικά και ποσοτικά και είναι δύσκολο να αποτιμηθούν μεμονωμένα οι επιπτώσεις των επιμέρους έργων.

Έτσι, το προτεινόμενο σύστημα παρακολούθησης περιλαμβάνει τη μέτρηση δεικτών που μπορούν να διασφαλίσουν μια αξιόπιστη σχέση μεταξύ της συνολικής εφαρμογής των παρεμβάσεων του προγράμματος και της πιθανής σημαντικής επίπτωσης που παρακολουθείται / ελέγχεται. Δεν είναι πάντοτε εύκολο να προσδιορίζεται επακριβώς η πηγή / αιτία στη μεταβολή της τιμής ενός δείκτη, εφόσον σε αυτή συμβάλλουν περισσότερες από μια παρεμβάσεις.

Το πλαίσιο παρακολούθησης μπορεί να θεσπιστεί με έναν τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τους εξωτερικούς παράγοντες και να εστιάσει στις σχέσεις μεταξύ της εφαρμογής και της επίπτωσης.

Πιθανά διορθωτικά μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν εάν αποδειχθεί ότι υφίσταται μια σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση (π.χ. σημεία αναθεώρησης του προγράμματος που προκαλούν τις επιπτώσεις και επιφέρουν τις τροποποιήσεις και απαιτούν νέα μέτρα αντιμετώπισης).

Κατά την τεκμηρίωση της στρατηγικής ελέγχου και του προσδιορισμού της αρμοδιότητας της παρακολούθησης /ελέγχου λαμβάνονται υπόψη:

- η συχνότητα και η γεωγραφική έκταση του ελέγχου (π.χ. σύνδεση με τα χρονικά πλαίσια για τους στόχους και παρακολούθηση εάν η επίπτωση προβλέπεται να είναι σύντομη, μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη).
- το ποιος είναι αρμόδιος για τις διάφορες επιμέρους δραστηριότητες παρακολούθησης συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, της επεξεργασίας και της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών πληροφοριών.
- το πώς θα παρουσιαστούν οι πληροφορίες ελέγχου όσον αφορά τις αρμοδιότητες και την εμπειρία εκείνων που θα πρέπει να ενεργήσουν βασιζόμενοι στις πληροφορίες (π.χ. οι πληροφορίες μπορεί να πρέπει να παρουσιαστούν σε μια μορφή προσιτή σε μη ειδικούς περιβαλλοντολόγους).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ : ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΜΠΕ

Οι δυσκολίες οι οποίες προέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ αφορούσαν στο είδος του υπό μελέτη αντικειμένου, όπου δημιουργήθηκαν πολλές απορίες, εξ' αιτίας του ότι δεν υπήρχε γενικώς προηγούμενη εμπειρία εφαρμογής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Στρατηγικό Επίπεδο σε εφαρμογή της HABITAT AGENDA . Βέβαια, αυτή η δυσκολία δεν στερείται και των θετικών της σημείων, γιατί δόθηκε παράλληλα και η ευκαιρία ανάπτυξης πρωτοβουλιών, δημιουργίας και εφαρμογής ιδεών, στις οποίες μας οδήγησαν οι ερευνητικές απαιτήσεις του νέου αντικειμένου. Θεωρούμε ότι θα υπάρξει μία σχετική ανομοιομορφία, όσον αφορά στον τρόπο ανάπτυξης των θεματικών ενοτήτων, χωρίς βέβαια αυτό να διαφοροποιεί το γενικότερο νόημα και το αποτέλεσμα. Με τον τρόπο αυτό όμως, ίσως να δίνεται η ευκαιρία δημιουργίας βάσης προβληματισμού, του τρόπου της καλύτερης τυποποίησης, μίας παρόμοιας διαδικασίας στο μέλλον.

Οι περισσότερες όμως δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ σχετίζονται με το περιεχόμενο της HABITAT AGENDA στο οποίο βασίζεται. Πιο αναλυτικά, το γεγονός ότι στη φάση εκπόνησης της ΣΜΠΕ δεν είχαν καθοριστεί συγκεκριμένα έργα στο όρομα και στόχους της HABITAT AGENDA, αποτέλεσε δυσκολία για την εξέλιξή της, καθώς δεν ήταν δυνατό να γίνει συγκεκριμενοποίηση και ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων που θα προκύψουν από τα έργα αυτά. Δεν ήταν εύκολο να διαμορφωθεί η εικόνα της έκτασης των παρεμβάσεων και των αντίστοιχων δράσεων της HABITAT AGENDA. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση των επιπτώσεων έγινε ποιοτικά, βάσει τυπολογίου που δημιουργήθηκε για την κατηγοριοποίηση των επιπτώσεων, το οποίο εφαρμόστηκε για τέτοιου είδους έργα, χωρίς να είναι γνωστό το μέγεθος, η χωροθέτησή τους κλπ. Συνεπώς, η συγκεκριμενοποίηση και ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων αυτών, θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο των εξειδικευμένων Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων κάθε έργου που θα ενταχθεί στο όρομα και στόχους της HABITAT AGENDA .

Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί πως η διαμόρφωση της HABITAT AGENDA, γινόταν παράλληλα με την εκπόνηση της ΣΜΠΕ, έχοντας ως εκ τούτου, αρκετές αναθεωρήσεις και αλλαγές.

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ : - -2014
Η ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ : - -2014
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Τ.Υ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ
ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

-ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ –

ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Μηχ. Χωροτ. – Πολεοδομ. Περιφ. Αναπτ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθηναϊκή Αναπτυξιακή Α.Ε. (2003), Marketing Plan Τουριστικής Προβολής Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Αθηναϊκή Αναπτυξιακή Α.Ε. (2003), Marketing Plan Τουριστικής Προβολής Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΑΝΑΒΑΣΗ (2001), Χάρτης Ανάβασης "Β. Άγραφα - Λίμνη Πλαστήρα".

Αναπτυξιακή Καρδίτσας (2002), Μελέτη για τον προσδιορισμό των ευπαθών ομάδων του Ν. Καρδίτσας στο πλαίσιο του Μέτρου 5.2:"Τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης" του ΠΕΠ Θεσσαλίας.

Αναπτυξιακή Καρδίτσας (2002), Ορθολογική Ανάπτυξη του Τουρισμού και Προστασία του Περιβάλλοντος, ΤΕΔΚ Νομού Καρδίτσας, Δήμοι: Ιτάμου, Μητρόπολης, Νεβρόπολης, Ν.Πλαστήρα, Καρδίτσα

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά της Ελλάδας.

Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία - Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, WWF / Ελλάς (1992), Το κόκκινο βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας, Αθήνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (2003), Μελέτη τουριστικής ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ε.Μ.Π. (2002), Διερεύνηση των δυνατοτήτων διαχείρισης και προστασίας της ποιότητας της Λίμνης Πλαστήρα, Τομέας Υδατικών Πόρων, Υδραυλικών και Θαλασσίων Έργων.

ΕΟΣ Αχαρνών, Κορφές, τ.121 (1996), 125 (1997), Διμηνιαίο περιοδικό ορειβασίας, χιονοδρομίας, φυσιολατρίας, Αθήνα.

Θ. Στυλιανάκης & ΣΙΑ Ε.Ε., Καταγραφή αξιολόγησης και ωρίμανση έργων σε περιοχές Natura 2000 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, Α΄ Φάση.

Ι.Γ.Μ.Ε, Γεωλογικοί Χάρτες.

ΚΕΠΕ (1997), «Παραθεριστική Κατοικία και Οικιστική Ανάπτυξη στην Ελλάδα».

Μαλακασιώτη, Δεριζιώτης κ.α. (2005), «Η ιστορική και Πολιτιστική εξέλιξη της Θεσσαλίας στον Ελλαδικό και Ευρωπαϊκό Χώρο».

ΜΕΤΕΒΑ Α.Ε. (2005), Μελέτη αποχέτευσης λυμάτων ΟΤΑ λίμνης Πλαστήρα.

ΜΕΤΕΒΑ Α.Ε. (2006), Μελέτη ύδρευσης ΟΤΑ λίμνης Πλαστήρα - Προμελέτη Περιβαλλοντικών Εππιπτώσεων.

ΟΡΑΜΑ (2004), Λίμνη Πλαστήρα και Άγραφα - Μουζάκι, Μητρόπολη, Πεζούλα, Νεοχώρι: Οδικός, τουριστικός, περιπατητικός χάρτης, Σειρά Βουνά-Ειδικές Περιοχές.

Οικοτουριστικός Οδηγός – Πίνδος – Καρδίτσα «Λίμνη Πλαστήρα-Ρεντίνα», Περιφερειακές εκδόσεις «έλλα», Λάρισα, 2003

Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική Πληροφορική Α.Ε. (2004), Αναπτυξιακές δυνατότητες, ανάλυση αγοράς εργασίας, διάγνωση αναγκών και προτάσεις πολιτικής για τους νομούς Καρδίτσας και Τρικάλων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (2007), ΠΕΠ Θεσσαλίας - Ηπείρου - Στερεάς Ελλάδας 2007 -2013 (Σεπτ. 2007).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (2007), Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΕΠ Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου.

PLAS ΕΠΕ , ΕΛΕΝΗ – ΑΝΝΑ ΧΛΕΠΑ (2008), ΣΧΟΟΑΠ Δ. Νεβρόπολης

ΜΑΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΚΗ, ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ (2007), ΣΧΟΟΑΠ Δ. Πλαστήρα

Πετροχείλου Άννα (1984), Τα Σπήλαια της Ελλάδας, Πλήρης οδηγός στα σπουδαιότερα Ελληνικά Σπήλαια, Αθήνα.

Σφήκας Γ. (1994), Αγριολούλουδα της Ελλάδας, Αθήνα.

Σφήκας Γ. (1994), Δένδρα και Θάμνοι της Ελλάδας, Αθήνα.

TEAM4 Ε.Ε. (2001), Τροποποίηση Ε.Χ.Μ. ανάπτυξης των οικισμών της λίμνης Πλαστήρα.

ΤΕΡΖΗΣ Ε. (2004), Μελέτη προσδιορισμού τρόπου οργάνωσης, λειτουργίας και νομικής μορφής φορέων διαχείρισης σταθμών μεταφόρτωσης αστικών στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Τσίπηρας, Κ. (1992), (1992), (1996), Πεζοπορία-Ορειβασία στα Ελληνικά Βουνά, οι 50 Ωραιότερες Πεζοπορικές και Οικολογικές Διαδρομές, Α΄, Β΄, Γ΄ μέρος, Εκδόσεις Νέα Σύνορα Α.Α. ΛΙΒΑΝΗ, Αθήνα.

ΥΠΕΘΟ (1993), Διαμόρφωση Σχεδίου Στρατηγικής Ανάπτυξης της Συγκοινωνιακής Υποδομής της Χώρας. Ελλάδα – 2010, Μελέτη Τεχνικής Υποστήριξης, Φάση Ι – Μεθοδολογική Προσέγγιση, ΔΡΟΜΟΣ ΑΕΜ, Α. ΡΟΓΚΑΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΠΕ.

ΥΠΕΣ (1977), Πίνακες Αξιόλογων Οικισμών της Χώρας, Αθήνα.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1992), Ειδική Χωροταξική Μελέτη Ανάπτυξης των Οικισμών της Λίμνης Ταυρωπού, Δ. Σταματογιαννόπουλος και Συνεργάτες, Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄ Φάση.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1996), Μελέτη Έρευνα Πολιτικής Γης στην Ελλάδα, Έκθεση Α' Φάσης, Επιστ. Υπεύθ. Γιάννης Πυργιώτης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1997), Μελέτη-Έρευνα του Αγροτικού Χώρου, Δεύτερη Έκθεση Προόδου, Α΄ τόμος, Επιστ. Υπεύθ. Σ. Ευστράτογλου, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1998), Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Περιοχής Λίμνης Ν. Πλαστήρα Ν. Καρδίτσας, ΕΠΕΜ Ε.Π.Ε., Α΄, Β΄ Φάση.

ΥΠΕΧΩΔΕ (1999), Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Θεσσαλίας, σύμπραξη μελετητών Κ. Δασκαλάκης, Σ. Τσακίρης, Α΄, Β΄, Γ΄ Φάση.

ΥΠΕΧΩΔΕ (2003), Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΥΠΕΧΩΔΕ, Οι δυναμικές των ορεινών και προβληματικών περιοχών στο πλαίσιο των γενικότερων εξελίξεων και μετασχηματισμών του αγροτικού χώρου, Φάσεις, Α′, Β′ και παραρτήματα, ΓΡΑΦΕΙΟ 12 ΕΠΕ – Εταιρεία Μελετών για Οικιστική & Ανάπτυξη, Αθήνα.

Υπουργείο Ανάπτυξης – ΕΟΤ (1999), «Σχεδιασμός αξιοποίησης με στόχο την ήπια οικολογική τουριστική ανάπτυξη του τμήματος της ενδοχώρας που ορίζεται από τον άξονα της οροσειρά της Πίνδου και από τις Πρέσπες έως τη Ναύπακτο και αναγνώριση ορεινών και χιονοδρομικών όγκων» ΤΕΑΜ 4 Ε.Π.Ε. – ΟΜΑΣ Ε.Π.Ε., Οδηγός για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων ήπιας τουριστικής ανάπτυξης στον ορεινό χώρο.

Υπουργείο Ανάπτυξης – ΕΟΤ (1999), Σχεδιασμός αξιοποίησης με στόχο την ήπια οικολογική τουριστική ανάπτυξη του τμήματος της ενδοχώρας που ορίζεται από τον άξονα της οροσειρά της Πίνδου και από τις Πρέσπες έως τη Ναύπακτο και αναγνώριση ορεινών και χιονοδρομικών όγκων, ΤΕΑΜ 4 Ε.Π.Ε. – ΟΜΑΣ Ε.Π.Ε., Α΄, Β΄, Γ΄ Φάση.

ΥΧΟΠ (1984), Νομός Καρδίτσης. Προτάσεις Χωροταξικής Οργάνωσης, Αθήνα.

Χελντραϊχ Θ. (1980), Λεξικό των Δημωδών Ονομάτων των Φυτών της Ελλάδος, Εκδόσεις Αφων Τολίδη.